marion zimmer

bradley

sanctuarul

Marion Zimmer Bradley (1930–1999), un fenomen al literaturii fantasy, este autoarea celebrelor serii *Avalon* (6 romane) şi *Darkover* (peste 30 de romane). A început să scrie la 19 ani, a vândut prima povestire la 22 de ani, iar în 1957 a publicat primul roman, *Şoimii din Narabedia. Î*n 1965 a terminat studiile universitare şi s-a mutat în California. Primul ei copil, David Bradley, şi fratele ei, Paul Edwin Zimmer, sunt de asemenea autori de science-fiction şi fantasy. Bradley a editat renumita serie de antologii *Sword and Sorceress* (21 de volume), scrise de autori tineri şi neconsacraţi. În 1966, Bradley a devenit cofondatoare a Societăţii pentru Anacronism Creativ, iar în anul 2000 a primit post-mortem premiul World Fantasy pentru întreaga activitate.

Marion Zimmer Bradley
Sanctuarul

Mamei mele, Evelyn Conklin Zimmer, care a îndurat scrierea acestei cărţi cea mai mare parte a vieţii mele de adult.

Dianei Paxson, sora şi prietena mea, care a ancorat ferm această carte în timp şi spaţiu şi l-a adăugat pe Tacitus distribuţiei personajelor.

Nota autoarei

Cei care cunosc opera *Norma* a lui Bellini vor recunoaşte originile acestei istorisiri. Ca omagiu adus lui Bellini, imnurile din capitolele cinci şi douăzeci şi doi sunt adaptate din libretul actului I, scena 1, iar cele din capitolul treizeci, celui din actul II, scena 2. Imnurile dedicate lunii din capitolele şaptesprezece şi douăzeci şi patru sunt preluate din *Carmina Gadelica,* o colecţie de rugăciuni tradiţionale din Scoţia, adunată la sfârşitul secolului al nouăsprezecelea de către Reverendul Alexander Carmichael.

Personaje istorice

* figură istorică
() mort înainte de începerea povestirii

Romani

Gaius Macellius Severus Siluricus (numit Gaius, nume dat la naştere, Gawen), un tânăr ofiţer, născut dintr-o mamă britanică.

Gaius Macellius Severus, senior (numit Macellius), tatăl lui Gaius, Prefectus Castrorum al celei de-a Doua Legiuni Adiutrix la Deva, din ordinul ecvestru

Moruadh, (Femeie romană din neamul Silures, mamă a lui Gaius)

Manlius, medic la Deva

Capellus, ordonanţa lui Macellius Philo, sclavul grec al lui Gaius Valerius, secretar al lui Macellius

Valeria (numită mai târziu Senara), nepoata pe jumătate britonă a lui Valerius

Martius Julius Licinius, Procurator (ofiţer financiar) al Britaniei

Julia Licinia, fiica lui

Charis, slujitoarea ei greacă

Lydia, dădacă a copiilor ei

Licinius Corax, verişorul Procuratorului la Roma

Marcellus Clodius Malleus, senator, protectorul lui Gaius

Lucius Domitius Brutus, Comandant al Legiunii XX Valeria Victrix, după deplasarea acesteia la Deva Părintele Petros, un monah creştin Flavius Macro şi Longus, doi legionari care încearcă să devasteze Sanctuarul

* (Gaius Julius Caesar, „Iulius cel zeificat”, care a început cucerirea Britaniei)

* (Suetonius Paulinus, Guvernator al Britaniei în perioada rebeliunii lui Boudicca)

* (Vespasian, împărat, 69–79 D.C.)

* (Quintus Petilius Cerealis, Guvernator al Britaniei, 7l-4 î.C.)

* (Sextus Julius Frontinus, Guvernator al Britaniei, 74–7 î.C.)

* Gnaeus Julius Agricola, Guvernator al Britaniei, 78–84 d.C.

* Gaius Cornelius Tacitus, ginerele şi ajutorul lui, un istoric

* Sallustius Lucullus, Guvernator al Britaniei după Agricola

* Titus Flavius Vespasianus, împăratul Titus, 79–81 d.C.

* Titus Flavius Domitianus, împăratul Domitian, 8l-96 d.C.
* Herennius Senecio, un senator
* Flavius Clemens, un văr al lui Domitian

Britoni

Bendeigid, un druid care locuieşte lângă Vernemeton
Rheis, fiica lui Ardanos şi soţia lui Bendeigid
Mairi, fiica lor cea mai mare, soţia lui Rhodri
Vran, tânărul lor fiu
Eilan, fiica lor mijlocie
Senara, fiica lor cea mai mică
Gawen, fiul lui Eilan cu Gaius Cynric, fiul vitreg al lui Bendeigid
Ardanos, arhi-druid al Britaniei
Dieda, fiica lui mai mică
Clotinus Albus (Caradac), un briton romanizat
Gwenna, fiica lui
Red Rian, un tâlhar irlandez
Hadron, un bărbat din neamul Corbilor, tatăl lui Valeria (numită mai târziu Senara)
* (Boudicca, „Regina Ucigaşă”, regină a Iceni, conducătoarea revoltei din anul 61)
* (Caractacus, un conducător al rebeliunii)
* (Cartimandua, Regină a tribului Brigantes, care l-a trădat Romei pe Caractacus)
* Calgacus, căpetenie caledoniană care a condus triburile la Mons Graupius

Oameni ai Sanctuarului

Lhiannon, Preoteasă a Oracolului, Mare Preoteasă din Vernemeton (Sanctuarul)
Huw, escorta ei
(Helve, Mare Preoteasă înainte de Lhiannon)
Caillean, o preoteasă în vârstă care o asistă pe Lhiannon
Latis, tămăduitoarea
Celimon, instructor al ritualurilor
Eilidh şi Miellyn, prietenele lui Eilan
Tanais şi Rhian, intraţi în Vernemeton după ce Eilan a devenit

Mare Preoteasă

Annis, o bătrână surdă care o slujeşte pe Eilan pe perioada sarcinii

Lia, doică a fiului lui Eilan, Gawen

Zeităţi

Tanarus, zeul britanic al tunetului, echivalat cu Jupiter Cel Străpungător (sau Cel Încornorat), zeu arhetipal al animalelor şi pădurilor, cu multe variaţii locale

Don, mamă mitică a zeilor şi, prin extrapolare, poporul britanic

Cathubodva, Doamnă a Corbilor, o zeiţă a războiului, similară cu Morrigan

Arianhrod, Doamnă a Roţii de Argint, zeiţa fecioarelor, asociată cu magia, sexul şi luna

Ceres, zeiţa romană a grâului şi a recoltei Venus, zeiţa romană a iubirii

Mars, zeul roman al războiului

Bona Dea, Zeiţa cea bună

Vesta, zeiţă a focului sacru al Romei, slujită de fecioare

Mithras, un zeu-erou persan, venerat de soldaţi

Jupiter, regele zeilor

Juno, regina zeilor, patroana căsătoriei

Isis, o zeiţă egipteană, venerată la Roma ca protectoare a comerţului pe mare

Locuri

Britania Superioară – Anglia de Sud

Mona – Insula Anglesey

Segontium – un fort lângă Caernarvon

Vernemeton (Crângul cel mai sacru) – Sanctuarul

Dealul Fecioarelor – Castelul Fecioarelor, Bickerton

Deva – Chester

Glevum – Gloucester

Viroconium Cornoviiarum – Wroxeter

Venta Silurum – Caerwent

Isca Silurum – Caerleon

Aquae Sulis – Baie

Tor – Glastonbury
Ţara Verii – Somerset
Isca Dumnoniorum – Exeter
Lindum – Lincoln
Londinium – Londra

Britania Inferioară – Anglia de Nord
Eburacum – York
Luguvalium – Carlisle

Caledonia – Scoţia
Bodotria Estuary – Firth of Forth
Firth of the Tava – Râul Tay
Sabrina Firth – Solway
Trimontium – Newstead
Pinnata Castra – Inchtuthil
Mons Graupius – amplasare incertă, poate lângă Inverness

Hibernia – Irlanda
Temair – Tara
Druim Cliadh – Kildare

Germania Inferioară – regiunea superioară a Germaniei de Vest
Colonia Agrippensis – Cologne
The Rhenus – Rinul

Prolog

Un vânt puternic biciuia torţele, transformându-le în şiruri dogoritoare. O lumină ameninţătoare strălucea pe luciul întunecat al apelor strâmtorii şi pe scuturile legionarilor ce aşteptau pe ţărmul celălalt. Cuprinsă de mirosul neplăcut al fumului şi al aburului ce se ridica din mare, preoteasa tuşi şi ascultă zăngănitul ce răzbătea, ca un ecou, dinspre tabăra latină, peste ape, în timp ce comandantul roman ţinea un discurs oamenilor săi. În replică, druizii începură să cânte, invocând mânia cerurilor şi tunete cutremurară aerul.

Glasuri de femei se ridicară într-un strigăt ascuţit, ameninţător, care îi străbătură trupul ca un fior de gheaţă – sau

poate era teamă. Se legăna, alături de celelalte preotese, cu braţele ridicate în imprecaţie, cu veşmintele întunecate fluturând asemeni unor aripi de vulturi.

Dar romanii urlau şi ei, iar acum primul rând se năpusti în apă. Harpa druidă a războiului tremură de o muzică înspăimântătoare; răguşise de atâta ţipat, însă inamicul continua să înainteze.

Primul soldat înveşmântat în mantie roşie puse piciorul pe ţărmul Insulei Sfinte, dar zeii nu l-au lovit. Cântecul deveni acum şovăitor. Un preot o împinse pe preoteasă în spatele lui, în timp ce oţelul armei romane oglindi lumina torţei; sabia căzu şi roba întunecată fu împroşcată de sânge.

Ritmul incantaţiei se pierdu. Se mai auzeau acum doar strigăte, iar ea fugi, îndreptându-se către copaci. În urma ei, druizii erau seceraţi de romani, ca grâul. Prea repede isprăviră, iar şuvoiul roşu înainta năvalnic.

Preoteasa se împletici printre copaci, căutând cercurile sacre. Deasupra Casei Femeilor, o strălucire portocalie cuprinse cerul. Puţin mai încolo se întrezăreau pietrele, dar în urma ei se auzeau strigăte. Când ajunse la boltă se întoarse şi se lipi de piatra centrală a altarului. Acum, cu siguranţă, o vor ucide… O invocă pe Zeiţă şi se îndreptă, aşteptând lovitura.

Dar nu arme de oţel aveau de gând să folosească împotriva ei. Se zbătu, în timp ce mâini puternice o înhăţară, sfâşiindu-i veşmintele. O împinseră jos, pe piatră şi pe urmă primul bărbat o atacă. Nu era cale de scăpare; putea să apeleze doar la ştiinţele sacre pentru a-şi abate mintea de la acest trup, până ce ei vor termina. Dar, în timp ce starea de luciditate îşi lua zborul, ea strigă: „Doamnă a Corbilor, răzbună-mă! Răzbunare!”

„Răzbunare…” Propriile mele cuvinte mă treziră şi m-am ridicat în capul oaselor, privind în gol. Ca întotdeauna, mi-au trebuit câteva momente ca să-mi dau seama că fusese doar un vis şi nici măcar al meu, căci eram doar un copil când legiunile au ucis preoţii şi au violat femeile de pe Insula Sfântă; o fiică nedorită, numită Caillean, aflată la adăpost în Hibernia, dincolo de mare. Dar, de când am auzit acea poveste pentru întâia dată, curând după ce Preoteasa Oracolului m-a adus pe aceste meleaguri, spiritele acelor femei m-au bântuit.

Draperia de la uşa mea flutură şi una dintre fecioarele care

mă slujea privi înăuntru.

— Doamna mea, te simţi bine? Pot să te ajut să te îmbraci? E vremea să dăm bineţe răsăritului.

Am încuviinţat, simţind cum sudoarea rece se usucă pe fruntea mea, dându-i permisiunea să mă ajute să mă îmbrac cu o rochie curată şi să-mi aranjez podoabele de Înaltă Preoteasă pe piept şi pe frunte. Am urmat-o apoi afară, pe creasta unei alte insule pe care oamenii o numeau Marea Verii, o movilă verde ce se ridicase din îngemănarea dintre mlaştină şi păşune. De jos, se auzea cântecul fecioarelor care vegheau fântâna sacră şi, de dincolo de aceasta, străbătea sunetul clopotelor din spatele albului ghimpe sfânt.

Nu au fost ei cei dintâi oameni care au căutat un sanctuar pe această insulă de la capătul lumii, dincolo de mările înguste, după cum presupun că nu vor fi nici ultimii. Mulţi ani s-au scurs de când a pierit Insula Sfântă şi, cu toate că în visurile mele glasuri din străbuni continuă să ceară răzbunare, o înţelepciune cu greu dobândită îmi spune că, atâta vreme cât vechea cunoaştere nu este pierdută, o rasă este întărită prin amestecul sângelui.

Dar, până în ziua de azi, nu am găsit nimic bun la romani sau în rânduielile lor. De aceea, nici măcar de dragul lui Eilan, care mi-a fost mai scumpă decât o fiică, nu am putut avea niciodată încredere în vreun roman, nici măcar în Gaius, pe care ea l-a iubit.

Însă aici nu suntem tulburaţi în niciun fel de tropăitul sandalelor placate cu oţel ale legionarilor pe drumurile pavate cu piatră, căci am aruncat un văl de negură şi mister care să îndepărteze lumea romană învecinată.

Astăzi, poate, le voi povesti fecioarelor cum am ajuns noi aici, fiindcă după distrugerea Casei Femeilor de pe Insula lui Mona şi până la întoarcerea preoteselor pe Insula Merelor, femeile druizilor au locuit la Vernemeton, în Sanctuar, iar acea poveste nu trebuie uitată.

Acolo am învăţat Misterele Zeiţei şi, la rândul meu, i le-am transmis lui Eilan, fiica lui Rheis, care a devenit cea mai însemnată Mare Preoteasă şi, ar zice unii, cea mai mare trădătoare a poporului său din câte au fost. Însă prin Eilan, sângele Dragonului şi al Vulturului s-au unit cu sângele înţelepţilor şi, la ceas de răscruce, linia aceea va veni

întotdeauna în ajutorul Britaniei.

În pieţe, oamenii vorbesc că Eilan a fost victima romanilor, dar eu ştiu adevărul. Sanctuarul a păstrat, la vremea lui, Misterele, iar zeii nu ne cer să fim cu toţii cuceritori sau înţelepţi, ci doar să slujim adevărul ce ne-a fost dat, până când îl putem da, la rândul nostru, mai departe.

Preotesele se adună în jurul meu, cântând. Îmi ridic mâinile şi, în timp ce soarele străbate prin neguri, binecuvântez pământul.

1

Săgeţi de lumină aurie răsăreau printre copaci, în vreme ce soarele la apus se prăbuşea dincolo de nori, dând contur de aur fiecărei frunze proaspăt spălate. Părul celor două fete care îşi croiau drum de-a lungul cărării din pădure strălucea de aceeaşi palidă văpaie. Mai devreme plouase. Pădurea deasă, necurăţată, care acoperea încă o mare parte a zonei de miazăzi a Britaniei, se aşternea umedă şi tăcută, iar câteva crengi aplecate scuturau încă picături răzleţe, ca o binecuvântare de-a lungul cărării.

Eilan trase adânc, în piept, aerul umed, greu de toate miresmele vii ale pădurii şi dulce precum tămâia, după atmosfera plină de fum din casa tatălui ei. În Sanctuar, i se spusese, foloseau ierburi sacre pentru purificarea aerului. Se îndreptă, instinctiv, căutând să păşească asemeni preoteselor ce locuiau acolo şi ridicând coşul ofrandei, încercă să imite, cât putea ea mai bine, graţia lor legănată. Pentru o clipă, apoi, trupul ei se mişcă într-un ritm ce-i era deopotrivă necunoscut şi totuşi pe deplin firesc, de parcă ar fi învăţat să facă lucrul acesta în vreun trecut îndepărtat.

Primise permisiunea să aducă ofrandele la izvor doar de când i se pornise sângele lunar. Aşa cum ciclul ei o făcuse femeie, îi spusese mama, tot astfel apele izvorului sacru însemnau pentru pământ fertilitate. Dar ritualurile Sanctuarului slujeau spiritului acesteia, aducând-o pe pământ pe Zeiţa însăşi, atunci când era lună plină. Cu o noapte înainte, fusese lună plină şi, înainte ca mama să o cheme înăuntru, Eilan o privise îndelung, cuprinsă de o emoţie pe care nu o putea defini.

Poate că Preoteasa Oracolului mă va cere pe mine pentru Zeiţă, la sărbătoarea Beltane. Închizând ochii, Eilan încercă să-şi

închipuie veşmintele albastre ale preotesei, cu trena sa cea lungă şi vălul ce-i adumbrea chipul în mister.

— Eilan, ce faci? Vocea Diedei o aduse înapoi la realitate, se împiedică de rădăcina unui copac şi aproape că scăpă coşul. Rămâi în urmă ca o vită şchioapă! Se va întuneca înainte să ajungem înapoi acasă, dacă nu isprăvim repede.

Revenindu-şi, Eilan se grăbi în urma celeilalte fete, roşind de furie. Se auzea deja susurul izvorului. În clipa următoare, cărarea începu să coboare, iar ea o urmă pe Dieda către despicătura de unde apele se prelingeau printre două stânci şi cădeau în eleşteu. Cândva, demult, oamenii aşezaseră în jurul lui pietre; de-a lungul anilor, apa le-a domolit formele spiralate. Dar alunul de crengile căruia îşi legau oamenii panglicile dorinţelor era tânăr, urmaşul multor copaci care crescuseră aici.

Se aşezară lângă eleşteu şi întinseră o pânză pentru ofrande, prăjituri desăvârşit preparate, o carafă cu mied şi câteva monede de argint. În definitiv, era doar un eleşteu mic, unde locuia zeiţa mică a pădurii, nu unul dintre lacurile sfinte, unde armate întregi sacrificau comorile dobândite, dar, de mulţi ani, femeile din neamul ei îi aduceau ofrande în fiecare lună, după perioada lor de ciclu, pentru ca legătura lor cu Zeiţa să poată fi reînnoită.

Tremurând puţin în aerul rece, fetele îşi scoaseră rochiile şi se aplecară peste eleşteu.

— Izvor sacru, tu eşti pântecele Zeiţei. Aşa cum apele tale sunt leagănul vieţii noi, tot astfel să pot eu purta în lume viaţă nouă…

Eilan luă apă în căuşul palmelor şi o lăsă să i se prelingă peste pântece şi peste coapse.

— Izvor sacru, apele tale sunt laptele Zeiţei. Aşa cum hrăneşti tu lumea, tot aşa fie ca eu să îi hrănesc pe cei pe care-i iubesc…

La atingerea apei reci, simţi furnicături pe sfârcuri.

— Izvor sacru, tu eşti spiritul Zeiţei. Aşa cum apele tale ţâşnesc veşnic din adâncuri, dă-mi puterea de a reînnoi lumea…

Tremură, în timp ce apa îi spăla fruntea.

Eilan îşi pironi privirea pe luciul umbrit al apei, şi văzu cum, atunci când valurile se potoliră din nou, o palidă pâlpâire a imaginii ei oglindite prinse contur. Dar, în timp ce privea ţintă în adâncul apei, chipul oglindit ce o privea de acolo se schimbă. Văzu o femeie mai în vârstă, cu pielea încă şi mai palidă şi cu

bucle întunecate în care scânteiau, ca nişte văpăi, şuviţe roşcate, deşi ochii erau aceiaşi.

— Eilan!

La vocea Diedei, Eilan clipi, iar chipul ce o privea din apă era iarăşi al ei. Verişoara ei tremura şi, dintr-o dată, Eilan simţi şi ea frigul. Îşi traseră în grabă pe ele veşmintele. Pe urmă, Dieda luă coşul cu prăjituri şi vocea ei se ridică, puternică şi clară, în cântec.

A sacrului izvor Doamnă
Îţi aduc ţie ofrandă
Pentru viaţă, noroc şi dragoste mă rog
Primeşte, azi, Zeiţă, aceste daruri drept zălog.

În Sanctuar, gândi Eilan, acest cântec ar fi cântat de un cor de preotese. Glasul ei, subţire şi uşor tremurat, se contopi cu al Diedei, într-o armonie neobişnuit de plăcută.

Binecuvântează pădurea şi câmpul
Ca să ne dea belşug pământul
Sănătoşi fie oameni şi vite,
Iar sufletul şi trupul fie-le păzite!

Eilan turnă în apă mied din sticlă, în timp ce Dieda fărâmiţă prăjiturile şi le împrăştie în eleşteu. Curentul le îndepărtă, rotindu-le şi, pentru o clipă, lui Eilan i se păru că susurul izvorului devenise mai puternic. Cele două fete se aplecară deasupra apei, lăsând să cadă monedele pe care le aduseseră.

Când unduirea apei se linişti, Eilan zări cele două chipuri ale lor, atât de asemănătoare, oglindite alături. Înţepeni, de teamă că va apărea din nou faţa străină de acolo, dar, de data aceasta, pe măsură ce privirea i se întuneca, vedea doar chipul ei, cu ochii ce străluceau în apă asemeni stelelor pe marea înnegurată a cerului.

Doamnă, eşti spiritul eleşteului? Ce vrei de la mine? întrebă inima ei. Şi i se păru că aude un răspuns:

Viaţa mea curge prin toate apele, aşa cum curge prin venele tale. Eu sunt Râul Timpului şi Marea Spaţiului. Ai fost a mea prin multe vieţi. Adsartha, fiica mea, când îţi vei împlini legămintele făcute Mie?

Pe urmă, i se păru că din ochii Doamnei străfulgeră o strălucire care îi ilumină sufletul, sau poate era lumina soarelui căci, atunci când îşi reveni, clipea de licărul razelor ce răzbăteau printre copaci.

— Eilan! spuse Dieda, cu tonul uneia care îşi repeta chemarea pentru a doua oară. Ce e cu tine astăzi?

— Dieda! exclamă Eilan. Nu ai văzut-o pe Ea? Nu ai văzut-o pe Doamna, în eleşteu?

Dieda clătină din cap.

— Vorbeşti ca una dintre acele sfinte stricate care bălmăjesc despre viziuni!

— Cum poţi vorbi aşa? Eşti fiica arhi-druidului, în Sanctuar ai avea prilejul să fii instruită ca bard!

Dieda se încruntă.

— O femeie bard? Ardanos nu ar permite asta niciodată şi nici eu nu aş vrea să-mi petrec viaţa în mieunăturile unui cârd de femei. Mai bine m-aş alătura Corbilor, împreună cu fratele tău vitreg, Cynric şi aş lupta împotriva Romei!

— Sst! Eilan privi de jur-împrejur, de parcă arborii ar fi avut urechi. Nu ai altceva mai bun de făcut decât să vorbeşti despre asta, chiar şi aici? În plus, nu să te lupţi vrei tu lângă Cynric, ci să te culci – am văzut eu cum te uiţi la el!

Eilan zâmbi cu gura până la urechi.

Acum Dieda roşea.

— Nu ştii nimic despre asta! exclamă ea. Dar va veni şi vremea ta şi, când o să te înnebuneşti după vreun bărbat, va fi rândul meu să râd.

Începu să împăturească pânza.

— Nu voi face asta niciodată, spuse Eilan. Vreau să o slujesc pe Zeiţă.

Şi, apoi, pentru o clipă, privirea i se întunecă şi i se păru că susurul apei devine mai puternic, de parcă Doamna ar fi auzit. Pe urmă, Dieda îi vârî coşul în mâini.

— Să mergem acasă.

Porni în sus, pe cărare. Dar Eilan şovăi, căci i se păru că se auzea şi altceva în afară de sunetul izvorului.

— Aşteaptă! Nu auzi asta? De dincolo de vechea cursă pentru vieri.

Dieda se opri, întorcându-şi capul şi auziră din nou ceva, mai slab de data aceasta, ca un animal în suferinţă.

— Cel mai bine ar fi să mergem să vedem, spuse ea, în cele din urmă, deşi vom întârzia acasă din cauza asta. Dar dacă a căzut un animal acolo, va trebui să vină oamenii şi să-i uşureze suferinţa.

Băiatul zăcea zdrobit şi sângerând pe fundul capcanei pentru vieri, cu speranţele de a fi salvat pierind o dată cu lumina ce scădea.

Groapa în care căzuse era întunecoasă şi murdară, mirosind de bălegarul animalelor ce fuseseră prinse cândva aici, în capcană. Pe fundul şi pe marginile gropii erau aşezaţi ţăruşi ascuţiţi şi unul dintre aceştia îi străpunsese umărul – nu era o rană periculoasă, socotise el, nici măcar încă deosebit de dureroasă, căci braţul îi era încă amorţit de forţa căzăturii. Totuşi, aşa neînsemnată cum era, rana ar fi putut să îl omoare.

Nu că s-ar fi temut de moarte; Gaius Macellius Severus Siluricus avea nouăsprezece ani şi îşi făcuse jurămintele în faţa împăratului Titus, ca ofiţer roman. Luptase în prima sa bătălie înainte să i se asprească barba pe faţă. Dar să moară din cauză că s-a împiedicat, căzând într-o capcană, ca o iapă năroadă, asta îl înfuria. A fost greşeala lui, se gândi cu amărăciune Gaius. Dacă ar fi ascultat de Clotinus Albus, acum s-ar fi încălzit lângă un foc, bând berea din Ţara de Miazăzi şi flirtând cu fiica gazdei sale, Gwenna – care lăsase deoparte căile caste ale britonilor din regiunea de mijloc şi adoptase manierele şi purtările mai îndrăzneţe ale fetelor din oraşele romane, precum Londinium, la fel de uşor precum tatăl ei adoptase limba latină şi toga romană.

Şi totuşi fusese trimis în această expediţie pentru că ştia dialectele britanice, îşi amintea Gaius acum – şi gura i se curbă ameninţător. Mai vârstnicul Severus, tatăl său, Prefectus Castrorum al celei de-a Doua Legiuni Adiutrix la Deva se căsătorise cu fata cu părul negru a unei căpetenii a tribului Silures, în perioada de început a cuceririi, când Roma spera încă să câştige triburile prin alianţă. Gaius le vorbise dialectele înainte de a putea să rostească peltic un cuvânt în limba latină.

Fusese o vreme, desigur, când un ofiţer al unei legiuni imperiale staţionate în fortul de la Deva nu s-ar fi deranjat să-şi formuleze poruncile în limba ţării cucerite. Chiar şi acum, Flavius Rufus, tribun al celei de-a doua cohorte, nu ţinea seama de asemenea amabilităţi.

Dar Macellius Severus senior, Prefectus Castrorum, îi era subordonat doar lui Agricola, Guvernator al Provinciei Britaniei şi era responsabilitatea lui Macellius Severus să menţină pacea şi armonia între oamenii Provinciei şi legiunea care i-a ocupat, i-a păzit şi i-a guvernat.

Încă lingându-şi rănile, o generaţie după ce Regina Ucigaşă Boudicca a pus la cale rebeliunea ei zadarnică – şi a fost aprig pedepsită de legiuni – oamenii Britaniei au fost destul de paşnici sub taxele şi birurile grele impuse.

Recrutările de forţă de muncă le îndurau cu mai puţină resemnare, iar aici, la marginea Imperiului, ura încă mocnea încet, întreţinută abil de câţiva mici conducători şi de nemulţumirile oamenilor. În acest focar de probleme, Flavius Rufus trimitea un detaşament de legionari să supravegheze recrutarea bărbaţilor care erau puşi la muncă în minele imperiale de plumb de pe dealuri.

Politica imperială nu permitea ca un tânăr ofiţer să fie încorporat într-o legiune unde tatăl său deţinea un rol atât de important precum cel de prefect. Aşadar, Gaius deţinea acum postul de tribun militar în legiunea Valeria Victrix, la Glevum şi, în ciuda sângelui său pe jumătate britanic, îndurase, încă din copilărie, severa disciplină impusă unui fiu de soldat roman.

Mai vârstnicul Macellius nu căutase, până acum, niciun fel de favoruri pentru unicul său fiu. Însă Gaius fusese rănit uşor la picior, în timpul unei ambuscade la frontieră, înainte de a-şi reveni cu totul, o febră îl trimisese acasă, la Deva, cu permisiunea de a sta acolo în convalescenţă, înainte de a se întoarce la postul său. Restabilit, nu-şi găsea locul în casa tatălui său, iar şansa de a merge cu recruţii la mine nu îi păruse altceva decât o vacanţă plăcută.

Călătoria a decurs în mare măsură fără evenimente. După ce recruţii posomorâţi au fost trimişi, Gaius, cu încă două săptămâni din permisie în faţă, acceptase invitaţia lui Clotinus Albus, secondat de privirile îndrăzneţe ale fiicei sale, să rămână să se bucure de câteva zile de vânătoare. Lui Clotinus, care era şi el adept al vânătorii – Gaius ştia asta – îi plăcuse gândul de a-i oferi ospitalitate fiului unui oficial roman. Gaius a ridicat din umeri, s-a simţit bine la vânătoare, care a fost excelentă şi i-a spus fiicei lui Clotinus o grămadă de minciuni plăcute, ceea ce a fost, de asemenea, excelent.

Chiar cu o zi înainte ucisese un cerb, tocmai în aceste păduri, dovedindu-şi măiestria, ca adept al suliţelor uşoare, asemenea britonilor cu armele lor, însă acum…

Întins în murdăria capcanei, Gaius slobozise ocări disperate asupra sclavului sperios care se oferise să-i arate o scurtătură de la casa lui Clotinus la drumul roman, care ducea direct, sau cel puţin aşa spusese el, la Deva. Blestema propria lui prostie de a-l lăsa pe nărod să conducă şareta, iepurele sau ce-o fi fost, care ţâşnise în faţa lui şi speriase caii, animalele prost antrenate şi pe nebunul care le gonise şi momentul de neatenţie în care îşi pierduse echilibrul şi fusese azvârlit, pe jumătate ameţit, la pământ.

Năucit, da, dar dacă nu ar fi fost pe jumătate înnebunit din cauza căzăturii, ar fi avut destulă minte să rămână acolo unde căzuse. Chiar şi un nătărău ca vizitiul ar fi trebuit să recapete, mai devreme sau mai târziu, controlul asupra cailor lui şi să se întoarcă după el. Mai mult încă, îşi blestemase propria prostie de a încerca să-şi croiască drum prin pădure şi de a se abate de la cărare. Trebuie că rătăcise cale lungă.

Probabil că fusese încă ameţit de la prima căzătură, însă îşi amintea, cu dureroasă claritate, alunecarea bruscă, mişcarea lunecoasă a frunzelor şi a crengilor în timp ce capcana cedase şi, pe urmă, căzătura ce i-a vârât ţepuşa prin braţ cu o forţă care l-a adus în stare de inconştienţă pentru câteva momente.

După-amiaza era pe sfârşite, înainte ca el să-şi fi revenit suficient ca să-şi inventarieze rănile. O a doua ţepuşă îi sfâşiase gamba piciorului, deschizându-i vechea rană; nu era ceva grav, însă îşi lovise glezna atât de tare încât se umflase, ajungând de dimensiunea coapsei lui; era ruptă, sau cel puţin aşa părea. Teafăr, Gaius era agil ca o pisică şi ar fi ieşit afară în câteva clipe, însă acum era prea slăbit şi ameţit ca să se mişte.

Ştia că, dacă nu va sângera până ce va muri înainte de căderea nopţii, mirosul sângelui va atrage cu siguranţă animalele sălbatice, iar acestea îl vor devora. Încercă să stăvilească amintirea poveştilor doicii sale, despre cele mai rele lucruri pe care mirosul le poate aduce.

Răcoarea umedă i se infiltra în tot corpul; strigase din toţi rărunchii, până răguşise. Acum, dacă va trebui să moară, o va face cu demnitate romană. Îşi acoperi faţa cu un fald al mantiei sale îmbibate de sânge, pe urmă, cu inima bătându-i sălbatic, se

trase în sus, căci auzise voci.

Gaius îşi adună toate puterile care îl părăseau, într-un strigăt – jumătate ţipăt, jumătate vaiet; se ruşină de sunetul inuman, imediat după ce acesta îi părăsi gâtlejul şi se strădui să îi adauge o notă de rugăminte mai umană, dar fără sorţi de izbândă. Se agăţă de unul dintre ţăruşi, însă reuşi doar să se ridice în genunchi şi să se sprijine de peretele murdar.

Pentru o clipă, fu orbit de o ultimă rază de soare. Clipi şi zări capul unei fete, înconjurat de lumina de deasupra.

— Mare Mamă, strigă ea cu voce limpede. Cum, pentru numele oricărui zeu, ai reuşit să cazi aici? Nu ai văzut semnele de avertizare pe care le-au pus pe copaci?

Gaius nu reuşi să scoată nicio vorbă; tânăra i se adresase într-un dialect deosebit de pur, care nu îi era cu totul familiar. Desigur, aici trebuie să fie oameni din tribul Ordovici. Avu nevoie de un moment de gândire, să transpună vorbele fetei în idiomul Silures al mamei lui.

Înainte de a putea răspunde, o altă voce feminină, de data aceasta mai plină şi cumva mai puternică, exclamă:

— Toanto, ar trebui să-l lăsăm acolo, ca momeală pentru lupi!

Un alt chip îşi făcu apariţia în spatele celui dintâi, atât de asemănător cu acesta încât, pentru o clipă, el se întrebă dacă vederea îi joacă feste.

— Ţine, prinde-mă de mână şi cred că amândouă te vom putea scoate afară, spuse ea. Eilan, ajută-mă!

O mână de femeie, subţire şi albă, se întinse în jos, către el. Gaius îşi ridică mâna pe care o putea folosi, dar nu o putu închide.

— Ce este? Eşti rănit? întrebă fata mai blând.

Înainte ca Gaius să poată răspunde, cealaltă – Gaius nu putea distinge, decât că era tânără – se aplecă să se convingă.

— O, văd acum… Dieda, sângerează! Fugi şi adu-l pe Cynric să-l scoată de aici.

Gaius fu cuprins de o uşurare atât de mare încât aproape că îşi pierdu cunoştinţa şi se prăbuşi înapoi, scâncind când mişcarea îi zgudui rănile.

— Nu ai voie să leşini! veni glasul limpede de deasupra lui. Lasă ca vorbele mele să fie o funie care să te lege de viaţă, auzi?

— Te aud, şopti el. Continuă să-mi vorbeşti.

Poate din cauza faptului că urma să fie salvat, Gaius îşi putu permite să simtă, însă rănile începură să-l doară foarte rău. Auzea vocea fetei deasupra lui, deşi cuvintele nu mai aveau înţeles pentru el. Se unduiau ca susurul unui izvor, purtându-i mintea dincolo de durere. Lumea se întunecă; numai atunci când văzu pâlpâirea torţelor printre copaci, Gaius îşi dădu seama că lumina zilei şi nu vederea lui fusese cea care îl înşelase.

Chipul fetei dispăru şi el o auzi strigând:

— Tată, un om e prins în vechea capcană pentru vieri.

— Ei, bine, scoateţi-l de acolo, răspunse o voce mai gravă. Hmm… Gaius simţi mişcare deasupra lui. Se pare că vom avea nevoie de o targă. Cynric, mai bine ai coborî acolo şi ai vedea.

În clipa următoare, un tânăr coborî, escaladând marginile capcanei. Îl privi pe Gaius şi întrebă amabil:

— La ce te gândeai? E nevoie de o adevărată isteţime să cazi acolo, când toată lumea de prin preajmă ştie, de treizeci de ani!

Adunându-şi ultimele fărâme de mândrie, Gaius dădu să spună că, dacă omul îl va scoate afară, va fi recompensat cum se cuvine, pe urmă îi păru bine că nu vorbise. Pe măsură ce ochii i se obişnuiau treptat cu lumina torţelor, tânărul roman îşi dădu seama că salvatorul său era cam de vârsta lui, nu mult peste optsprezece ani, dar era o namilă de om. Părul blond îi cădea în plete ondulate pe umeri, iar faţa, încă spână, arăta atât de veselă şi de senină de parcă salvarea unor oameni pe jumătate morţi făcea parte din munca lui de zi cu zi. Purta o tunică de pânză în carouri şi pantaloni de lână frumos vopsită, iar mantia din lână cu broderii îi era prinsă cu un ac de aur pe care era un corb stilizat, pictat cu email roşu. Acestea erau veşmintele unui om dintr-o casă nobilă, dar nu una dintre acelea care şi-ar primi cu braţele deschise cuceritorii şi ar maimuţări manierele Romei.

Gaius spuse simplu, în limba triburilor:

— Sunt străin aici, nu cunosc semnele voastre.

— Ei, bine, nu-ţi fă probleme; hai să te scoatem afară şi pe urmă putem vorbi despre cum ai căzut.

Tânărul îşi vârî mâna pe după mijlocul lui Gaius, sprijinindu-l pe tânărul roman cu atâta uşurinţă de parcă ar fi fost un copil.

— Am săpat groapa aceea pentru vieri, urşi şi romani, remarcă el liniştit. Ai avut doar ghinion că ai fost prins în ea. Îşi

ridică privirea către marginea râpei şi spuse: Coboară-ţi mantia, Dieda; va fi mai uşor decât să găsim ceva pe post de targă. Mantia lui e toată ţeapănă din cauza sângelui.

Când mantia fu coborâtă, băiatul i-o prinse lui Gaius în jurul taliei şi apoi, legând celălalt capăt în jurul propriului brâu, îşi puse piciorul pe cea mai de jos ţepuşă şi spuse:

— Ţipă dacă te doare; am tras urşii aşa, dar ei erau morţi şi nu se puteau plânge.

Gaius strânse din dinţi şi se ţinu bine, aproape leşinând de durere când glezna umflată se lovi de o rădăcină ieşită în afară. Cineva, de sus, se aplecă şi îşi întinse mâinile şi, în sfârşit, reuşi să ajungă dincolo de margine; apoi rămase o clipă acolo, întins, doar respirând, înainte de a avea puterea să-şi deschidă ochii.

Asupra lui era aplecat un om mai în vârstă. Îndepărtă cu blândeţe mantia murdărită şi pătată de sânge a lui Gaius şi fluieră.

— Trebuie că te iubeşte vreun zeu, străine; mai lipseau câţiva centimetri şi ţăruşul acela ţi-ar fi străpuns plămânii. Cynric, fetelor, ia uitaţi-vă, continuă el. Acolo unde umărul mai sângerează, sângele este negru şi curge încet, aşa că i se întoarce la inimă; dacă ar veni dinspre inimă, ar fi roşu-deschis şi ar ţâşni cu putere – şi probabil ar fi sângerat până ce ar fi murit, înainte ca noi să-l găsim.

Băiatul blond şi cele două fete se aplecară, unul după celălalt, să vadă. Gaius zăcea tăcut. O bănuială îngrozitoare începu să pună stăpânire pe el. Deja abandonase orice gând de a le spune cine este şi de a le cere să-l ducă la casa lui Clotinus Albus, în schimbul unei recompense substanţiale. Acum ştia că numai vechea tunică britanică pe care o îmbrăcase de dimineaţă pentru drum îl salvase. Experienţa medicală dezinvoltă a acelui discurs îi spunea că se afla în prezenţa unui druid. Pe urmă, cineva îl ridică şi lumea se întunecă şi dispăru.

Când Gaius se trezi, văzu lumina focului şi chipul unei fete, aplecat asupra lui, privindu-l. Pentru o clipă, i se păru că trăsăturile ei înoată într-o aură dogoritoare. Era tânără, iar faţa îi era albă, dar ochii aveau o nuanţă ciudată, între căprui-deschis şi gri, îndepărtaţi, sub gene palide. Avea gropiţe, dar trăsăturile feţei o făceau să pară mai matură decât era; părul fetei era la fel de deschis ca şi genele, aproape că nu avea culoare decât atunci când lumina focului se aşternea roşie peste el. Îşi plimbă

o mână peste faţa lui, iar el o simţi rece; îi spăla faţa cu apă.

O privi, o vreme ce i se păru îndelungată, până ce chipul ei i se întipări pentru totdeauna în memorie. Apoi cineva spuse:

— Ajunge, Eilan, cred că s-a trezit, iar fata se retrase.

Eilan… Mai auzise acest nume. Fusese în vreun vis? Era încântătoare.

Gaius se chinui să vadă şi îşi dădu seama că era întins pe o laviţă zidită în perete. Privi de jur-împrejur, încercând să înţeleagă unde se afla. Cynric, tânărul care îl scosese din capcană şi bătrânul druid al cărui nume nu îl ştia stăteau lângă el. Se afla într-o casă circulară din lemn, construită în vechiul stil celtic, cu bârne şlefuite ce coborau din vârful înalt înspre pereţii joşi. Nu mai fusese într-o astfel de casă din copilărie, când mama îl dusese în vizită la rude.

Podeaua era acoperită cu un strat gros de papură; pereţii din nuiele de alun împletite erau crăpaţi şi acoperiţi cu argilă văruită, iar pereţii despărţitori dintre paturile cu tăblii erau şi ei făcuţi din nuiele. În loc de uşă, o clapă mare de piele acoperea intrarea. Se simţea foarte tânăr în acest loc, de parcă toţi anii de învăţătură romană fuseseră şterşi.

Îşi roti încet privirea în jurul casei şi înapoi la fată. Rochia ei era din pânză brun-roşcată, iar în mâini ţinea un vas de aramă; era înaltă, dar mai tânără decât crezuse, cu trupul încă plat, ca al unui copil, sub faldurile rochiei. Lumina ce venea dinspre şemineul central strălucea în părul ei blond.

Lumina focului i-l arătă şi pe bărbatul mai în vârstă, druidul. Gaius îşi mişcă puţin capul şi îl privi din spatele genelor. Druizii erau oameni învăţaţi din rândul britonilor, dar toată viaţa i se spusese că erau fanatici. Să se afle în casa unui druid era ca şi cum s-ar trezi în vizuina unui lup, iar Gaius nu se sfia să recunoască faptul că îi era frică.

Cel puţin, atunci când îl auzise pe bătrân discutând cu calm despre circulaţia sângelui – ceva ce auzise de la medicul grec al tatălui său şi care era o învăţătură a preoţilor-vindecători de cel mai înalt rang – avusese intuiţia să-şi ascundă identitatea romană.

Nu că aceşti oameni au făcut vreun secret din cine erau *ei. Am săpat această groapă pentru vieri, urşi şi romani,* spusese tânărul bărbat, chiar cu nonşalanţă. Asta ar fi trebuit să-i spună pe dată că era foarte departe de micul cerc protejat al

dominaţiei romane. Cu toate acestea, nu se afla la mai mult de o zi depărtare de postul legiunii din Deva!

Dar, dacă era în mâinile duşmanului, cel puţin îl tratau cum se cuvine. Veşmintele pe care fata le purta erau bine croite, vasul de aramă pe care îl ţinea era frumos lucrat – fără îndoială fusese adus din una dintre pieţele de la miazăzi.

Atârnate în boluri, ardeau opaiţe umplute cu seu; patul pe care era întins avea aşternut din pânză, salteaua de paie mirosea a ierburi dulci. Era zăpuşeală, după răcoarea din capcană. Apoi, bătrânul care coordonase salvarea lui se apropie şi se aşeză lângă el şi, pentru întâia dată, Gaius avu prilejul să-şi examineze salvatorul.

Era un bărbat înalt şi voinic, cu umeri suficient de puternici ca să doboare un taur. Faţa îi era necizelată, de parcă ar fi fost grosolan cioplită din piatră, iar ochii îi erau verzi-deschis şi reci. Părul îi era presărat din abundenţă cu alb; Gaius se gândi că avea cam vârsta tatălui său, în jur de cincizeci de ani.

— Ai scăpat ca prin minune, tinere, spuse druidul. Gaius avu senzaţia că era obişnuit să muştruluiască. Data viitoare, ţine-ţi ochii deschişi. Mă voi uita la umărul tău într-o clipă. Eilan – făcu semn fetei şi îi dădu indicaţii cu voce scăzută.

Fata se îndepărtă, iar Gaius întrebă:

— Cui îi datorez viaţa, Onorate?

Nu se gândise niciodată să arate respect unui druid. Gaius, ca toţi ceilalţi, fusese crescut cu vechile povestirile de groază ale lui Caesar despre sacrificiile umane şi cu poveştile despre războaiele duse pentru a reprima cultul druidic în Britania şi în Galia. În vremurile de acum, cei care mai trăiau erau destul de bine controlaţi de edictele romane, dar puteau să facă tot atâtea probleme ca şi creştinii. Diferenţa era că, în vreme ce creştinii se revoltau în oraşe şi refuzau să-l slăvească pe împărat, druizii puteau să incite la război sângeros până şi popoarele cucerite.

Totuşi, ceva la acest om impunea respect.

— Numele meu este Bendeigid, spuse druidul.

Dar nu îi puse lui Gaius nicio întrebare, iar tânărul roman îşi aminti că îi auzise pe cei din neamul mamei sale spunând că, printre celţi, oaspetele era încă sacru, cel puţin în afara teritoriilor romane. Cel mai mare duşman al unui om putea să ceară mâncare şi adăpost şi să plece fără să fie întrebat nimic,

dacă dorea. Gaius se simţi puţin mai în largul lui la gândul unei amânări; acesta era un loc unde s-ar putea să fie mai sigur – şi mai înţelept – să ceară găzduire ca oaspete decât să o pretindă ca drept al unui cuceritor.

Fata pe nume Eilan intră din nou în alcov, aducând un cufăr mic din lemn de stejar, ferecat cu oţel şi un corn pentru băut. Spuse cu sfială:

— Sper că e cel care trebuie.

Tatăl ei încuviinţă în pripă, luă cufărul şi îi făcu semn să-i dea lui Gaius cornul. Acesta se întinse după el şi constată cu surprindere că degetele nu aveau puterea să se închidă.

— Bea, zise druidul, în stilul inconfundabil al unui om obişnuit să dea ordine şi ca acestea să fie respectate. După un moment, adăugă: Vei avea nevoie de asta atunci când vom termina cu tine.

Vorbele lui sunară destul de amabil, însă lui Gaius începu să i se facă frică.

Bendeigid făcu semn fetei, iar ea veni din nou lângă patul lui Gaius.

Fata zâmbi, gustă câteva picături, în gestul tradiţional al ospitalităţii, pe urmă îi duse cornul la buze. Gaius încercă să se ridice, dar muşchii nu îl ascultară. Eilan îi sprijini capul cu braţul său pentru ca el să poată bea.

Tânărul roman sorbi din cupă; era mied tare, căruia i se adăugase un ingredient amar, evident medicinal.

— Aproape ai străbătut Ţara Tinereţii, străine, dar nu vei muri, şopti ea. Te-am văzut într-un vis, dar erai mai bătrân şi cu un băieţel alături.

Gaius îşi ridică privirea spre ea, deja prea cuprins de o somnolenţă dulce ca asta să i se pară deranjant. Aşa tânără cum era, se simţea la pieptul ei ca în braţele mamei. Acum, când avea dureri, aproape că îşi putea aminti de ea şi în ochi simţi înţepăturile lacrimilor. Era pe jumătate conştient când bătrânul druid îi tăie tunica şi când acesta, împreună cu tânărul Cynric, îi spălă rănile cu ceva usturător – dar nu era cu nimic mai rău decât substanţa pe care i-o pusese bătrânul Manlius pe picior atunci când şi-l mai rănise. Îi mânjiră piciorul cu ceva lipicios şi înţepător şi îl legară strâns cu fâşii de pânză. Apoi îi mişcară glezna umflată, iar el urmări fără prea mult interes ceea ce spuse cineva:

— Nimic prea grav aici – nici măcar ruptă.

Dar se trezi brusc din ameţeala visătoare atunci când Cynric spuse:

— Ţine-te bine, tinere, rana aceea a fost murdară, dar cred că putem salva braţul dacă o ardem.

— Eilan, porunci scurt bătrânul, ieşi afară de aici; nu e ceva de văzut pentru o fată tânără.

— O să-l ţin eu, Eilan, spuse Cynric. Poţi pleca.

— Rămân, tată. Poate sunt de ajutor.

Mâna ei se închise peste a lui Gaius, iar bătrânul mârâi:

— Atunci, fă cum vrei, dar să nu urli sau să leşini.

În clipa următoare, Gaius simţi mâini puternice – ale lui Cynric? — ţinându-l apăsat şi puternic. Mâna lui Eilan era încă îngemănată cu a lui, dar el o simţi tremurând puţin; Gaius îşi întoarse capul, închise ochii şi strânse din dinţi ca nu cumva să-i scape vreun strigăt ruşinos. Simţi mirosul fierului înroşit care se apropia şi pe urmă o agonie îngrozitoare îi sfâşie întreg trupul.

Un urlet îi contorsionă buzele; îl simţi scăpându-i, ca un grohăit gâtuit; pe urmă atingerea dură îl lăsă şi simţi doar mâinile catifelate ale fetei. Când putu să-şi deschidă ochii, îl văzu pe druid privindu-l, cu un zâmbet înnegurat conturându-i barba căruntă. Cynric, care era încă aplecat deasupra lui, era foarte palid; Gaius mai văzuse acel chip la tinerii de sub comanda lui, după prima lor bătălie.

— Ei, bine, cu siguranţă nu eşti un laş, flăcăule, spuse tânărul cu o voce răguşită.

— Mulţumesc, spuse Gaius fără noimă şi leşină.

2

Când Gaius îşi reveni, simţindu-se de parcă ar fi fost inconştient vreme îndelungată, opaiţele erau arse până la capăt. Prin lumina slabă pe care o dădeau cărbunii încinşi, reuşi să o distingă doar pe Eilan, aşezată lângă el, aproape adormită. Se simţea obosit, braţul îi pulsa şi îi era sete. De undeva, din apropiere, se auzeau glasuri de femei. Umărul îi era înfăşurat în bandaje groase de pânză – se simţea ca un nou-născut înfăşat. Umărul rănit era uns cu o alifie unsuroasă, iar pânza mirosea a grăsime şi a balsam.

Fata şedea tăcută lângă el, pe un taburet cu trei picioare,

palidă şi mlădioasă, ca un mesteacăn, cu părul pieptănat de pe tâmple, uşor vălurit; avea firul prea mătăsos ca să stea perfect întins. La gât avea un lanţ cu un fel de amuletă. Aceste fete britone se maturizau târziu, ştia Gaius; ar putea avea deja cincisprezece ani. Era departe de a fi femeie, însă, la fel de probabil, nu era un copil.

Se auzi un zăngănit, de parcă cineva ar fi scăpat o găleată şi o voce tânără strigă:

— Atunci te poţi duce să le mulgi tu, dacă eşti isteaţă!

— Şi ce e cu femeia de la grajduri? întrebă tăios un alt glas.

— O, plânge şi se văicăreşte ca o piază rea fiindcă măcelarii aceia romani au venit şi i-au dus bărbatul cu recruţii, iar ea a rămas cu trei prunci, răspunse prima voce – şi acum Rhodri al meu a plecat după ei.

— Să-i ajungă blestemul lui Tanarus pe toţi romanii, începu un glas pe care Gaius îl recunoscu drept al lui Cynric, dar vocea femeii mai bătrâne i-o reteză:

— Linişteşte-te, acum. Mairi, pune farfuriile pe masă, nu sta aici şi striga la băieţi. Mă duc să vorbesc cu biata femeie, să-i spun că-i poate aduce pe micuţi aici, în casă, dar cineva trebuie să mulgă vaca în seara asta, chiar de-ar fi ca romanii să-i ia pe toţi bărbaţii din Britania.

— Eşti bună, mamă vitregă, spuse Cynric şi glasurile se domoliră din nou, devenind doar un zumzăit.

Fata se uită înspre Gaius şi se ridică de pe taburet.

— O, te-ai trezit, zise ea. Ţi-e foame?

— Aş putea să înfulec un cal cu tot cu caleaşcă şi să-l fugăresc pe birjar până la jumătatea drumului către Venta, spuse Gaius grav, iar ea îl privi nedumerită o clipă, pe urmă făcu ochii mari şi chicoti.

— Merg să văd dacă avem un cal şi o caleaşcă la bucătărie, răspunse ea râzând, iar în clipa următoare lumina din spatele ei se lărgi şi în cadrul uşii apăru o femeie.

Pentru o clipă, Gaius fu luat prin surprindere de acea strălucire, căci în cameră pătrunsese lumina soarelui.

— Ce este, ziua următoare? încercă să ghicească fără să stea pe gânduri, iar femeia râse, se dădu la o parte şi desfăcu larg draperia în piele de cal, prinzând-o într-un cârlig şi stingând dintr-o singură mişcare uşoară opaiţul care se topea.

— Eilan nu ne-a lăsat să te deranjăm nici măcar ca să

mănânci, spuse ea. A insistat că odihna îţi va face mai bine decât mâncarea. Cred că a avut dreptate; dar trebuie să fii foarte flămând acum. Îmi pare rău că nu am fost aici să îţi urez bun venit în casa noastră; am fost plecată să am grijă de o femeie bolnavă, pe unul din domeniile noastre. Sper că Eilan a avut grijă de tine aşa cum trebuie.

— O, foarte bine, spuse Gaius.

Clipi. Ceva din purtarea femeii îi amintea dureros de mama lui.

Femeia îşi coborî privirea asupra lui. Era frumoasă această femeie britonă şi semăna atât de mult cu fata încât înrudirea lor era evidentă, chiar înainte ca fata să spună „Mamă…”, după care se opri, prea timidă ca să continue. Femeia, asemeni fetei, avea părul blond şi ochii întunecaţi, gri-căprui. Arăta de parcă lucrase alături de slujitoare, căci pe tunica ei frumoasă de lână era o dâră de făină, dar rochia care se vedea dedesubt era albă, făcută dintr-o pânză mai fină decât văzuse până acum în Britania, tivită cu broderii. Purta pantofi de piele bine vopsită, iar rochia îi era prinsă cu o broşă spiralată din aur.

— Sper că te simţi mai bine, spuse ea cu gentileţe.

Gaius se ridică, proptindu-se în braţul cel bun.

— Mult mai bine, doamnă, răspunse el şi veşnic recunoscător ţie şi alor tăi.

Femeia făcu un gest scurt de respingere.

— Vii de la Deva?

— Am fost în vizită în apropiere, răspunse el.

Vorba lui cu parfum roman ar putea avea o explicaţie dacă ea ar crede că vine dintr-un oraş roman.

— Dacă te-ai trezit, îl voi trimite pe Cynric să te ajute să te îmbăiezi şi să te îmbraci.

— Ar fi bine să mă spăl, zise Gaius, dezvelindu-se şi dându-şi, în clipa aceea, seama că, în afara bandajului, nu avea nimic pe el.

Femeia îi urmări privirea mirată şi spuse:

— Îţi va găsi nişte haine; s-ar putea să-ţi fie prea mari, dar te vei descurca deocamdată cu ele. Poţi să rămâi în pat, să te odihneşti, dacă preferi, dar eşti binevenit să ni te alături, dacă te simţi în stare.

Gaius chibzui o clipă. Îşi simţea fiecare muşchi al trupului de parcă fusese bătut cu ciomegele; pe de altă parte, nu putea să

nu fie curios să afle mai multe despre această casă; şi nu trebuia să pară că le respinge compania. Crezuse că britonii care nu se aliaseră cu romanii erau în cea mai mare parte sălbatici, dar nu era nimic primitiv la stabilimentul acesta.

— Voi veni cu plăcere, spuse el şi îşi trecu o mână peste faţă, consternat de barba murdară. Dar aş vrea să mă spăl – şi poate să mă bărbieresc.

— Nu cred că ar trebui să te oboseşti să te bărbiereşti, cu siguranţă nu pentru noi, răspunse ea. Dar Cynric te va ajuta să te speli. Eilan, caută-l pe fratele tău şi spune-i că e nevoie de el.

Fata dispăru. Femeia se întoarse, urmărind-o cu privirea, apoi se uită la Gaius, văzându-l mai limpede în lumina odăiţei retrase. Ochii i se îndulciră, de la un zâmbet de curtoazie la unul ce îi amintea de felul cum îl privea mama lui, cu mult timp în urmă.

— Păi, spuse ea, nu eşti decât un băiat.

Pentru o clipă, se simţi înţepat de vorbele ei – făcea de trei ani treabă de bărbat – dar înainte de a putea formula vreun răspuns politicos, un glas tânăr spuse zeflemitor:

— Da, şi dacă el e băiat, mamă vitregă, atunci eu sunt un bebeluş în haine lungi. Ei, bine, picior-împiedicat, eşti gata să te mai trânteşti în capcane de urşi?

Cynric intră pe uşă. Din nou, Gaius fu frapat de statura lui; dar, în afară de faptul că era foarte înalt, era încă şi el un flăcău, deşi era de două ori cât Gaius. Râse.

— Ei, bine, zise Cynric, arăţi mai puţin pe cale să fii dus de bătrânul care ia viaţa nebunilor şi a beţivilor. Lasă-mă să mă uit la piciorul tău şi o să vedem dacă eşti gata să calci pe pământ.

În ciuda proporţiilor lui, mâinile îi erau uşoare în timp ce examina piciorul rănit şi, când termină, râse din nou.

— Ar fi bine să avem cu toţii picioare atât de bune de umblat! E mai mult o umflătură urâtă; ce-ai făcut, te-ai lovit de ţepuşă? Aşa mă gândeam şi eu. Unul mai puţin norocos şi l-ar fi rupt în trei locuri şi ar fi rămas şchiop pentru toată viaţa; dar cred că o să te faci bine. Umărul e altceva; nu vei putea călători vreo şapte zile.

Gaius se căzni să se ridice.

— Trebuie, spuse el. Trebuie să fiu la Deva în patru zile.

Permisia i se termina…

— Îţi spun, dacă vei fi la Deva în patru zile, prietenii tăi te vor

îngropa acolo. Îmi dau chiar şi eu seama de atâta lucru. O, apropo – luă o poziţie teatrală şi repetă, ca şi cum ar fi recitat o lecţie – „Bendeigid îşi trimite salutul oaspetelui din casa lui şi îl roagă să se refacă pe cât poate el de bine; regretă că obligaţiile îl ţin departe în ziua şi în noaptea aceasta, dar se va bucura să-l vadă la întoarcere.” Adăugă: Ar fi nevoie de un bărbat mai viteaz decât mine să-i spun în faţă că nu-i accepţi ospitalitatea.

— Tatăl tău este foarte amabil, răspunse Gaius.

Ar putea la fel de bine să se odihnească. Nu avea ce să facă. Nu avea cum să pomenească de Clotinus. Ceea ce s-a întâmplat după ce a căzut, a depins întru totul de nebunul acela care a condus carul; dacă s-a întors şi a raportat supus că fiul prefectului a fost azvârlit şi poate ucis, probabil deja i-ar căuta trupul prin pădure. Pe de altă parte, dacă netotul a minţit sau a profitat de ocazie ca să fugă în vreun sat care nu se afla sub ocupaţia romană – şi erau o grămadă, chiar şi atât de aproape de Deva – ei, bine, rămânea să creadă fiecare ce vroia. S-ar putea să nu i se simtă lipsa până ce Macellius Severus nu va începe să pună întrebări despre fiul său.

Cynric era aplecat deasupra unui cufăr, la picioarele patului; scoase o cămaşă şi o examină cu un amestec de amuzament şi nemulţumire.

— Zdrenţele astea pe care le purtai erau bune doar pentru sperietorile de ciori, spuse el. O să le pun pe fete să le spele şi să le cârpească, dacă se poate; nu au prea multe de făcut pe vremea asta. Dar ai arăta ca o fecioară în rochie lungă cu asta. O azvârli pe jos. Mă duc să împrumut ceva apropiat de mărimea ta.

Se îndepărtă, iar Gaius bâjbâi printre rămăşiţele de haine care zăceau mototolite lângă pat, după punga de pe centura de piele pe care i-o tăiaseră. Totul era neatins, după câte îşi dădea seama. Câteva bucăţi de cositor, care treceau încă drept monede în afara oraşelor romane, o broşă, un briceag, unul sau două inele mici şi câteva alte gablonzuri pe care nu vroise să le poarte la vânătoare – a, da, iat-o. Mult bine i-a mai făcut! aruncă o privire la bucata de pergament cu sigiliul prefectului; biletul de liberă trecere nu-i va fi de niciun folos aici, dacă nu cumva, de fapt, l-ar pune în pericol; dar când va pleca, va avea nevoie de el pentru călătorie.

Vârî iute hârtia înapoi în pungă. Văzuseră, oare, inelul cu

sigiliu? Dădu să şi-l scoată de pe deget şi să-l pună în pungă; dar chiar atunci Cynric, cu nişte haine pe braţ, reveni în odaie. Gaius se simţi aproape vinovat; părea ca şi cum şi-ar fi examinat lucrurile, ca să vadă dacă a fost furat ceva.

Spuse:

— Cred că sigiliul de pe deget s-a lărgit când am căzut – şi mişcă puţin, înainte şi înapoi, piatra verde. Mă temeam că, dacă îl port, îmi va cădea.

— Lucru roman, spuse Cynric, privindu-l. Ce scrie?

Purta doar iniţialele lui şi armele legiunii, dar era mândru de inelul lui, căci Macellius trimisese după el la Londinium, unde îl comandase de la un meşter de sigilii atunci când şi-a preluat misiunea, însă Gaius spuse:

— Nu ştiu, a fost un dar.

— Modelul e roman, spuse Cynric încruntându-se. Romanii şi-au împrăştiat lucrurile de nimic de aici până în Caledonia. Adăugă dispreţuitor: Nu scrie de unde provine.

Ceva din purtarea lui Cynric îi spunea lui Gaius că acum era într-un pericol de moarte mai mare decât atunci când se afla în capcană. Druidul Bendeigid nu şi-ar încălca niciodată ospitalitatea, ştia asta din poveştile pe care i le spuseseră mama şi doica lui. Dar nu se ştia ce putea face acest tânăr cu mintea înfierbântată.

Fără să stea pe gânduri, luă din pungă unul dintre inele.

— Datorez viaţa mea ţie şi tatălui tău, spuse el. Primeşti acest dar din partea mea? Nu este scump, însă poate să-ţi amintească despre o faptă bună pe care ai făcut-o.

Cynric i-a luat inelul din mână; era prea strâmt pentru oricare alt deget în afară de cel mic.

— Cynric, fiu al lui Bendeigid Druidul, îţi mulţumeşte ţie, străine, spuse. Nu ştiu cum aş putea să-ţi adresez mulţumiri…

Era o aluzie atât de transparentă cât permiteau bunele maniere, iar bunele maniere nu-i permiteau lui Gaius să o ignore. Şi-ar fi dat numele fratelui mamei sale. Dar era posibil ca numele lui Silures, căpetenia care şi-a dat sora unui roman, să fi străbătut chiar şi până în acest colţ al Britaniei. O mică încălcare a adevărului era mai bună decât o mare încălcare a bunei cuviinţe.

— Mama m-a numit Gawen, spuse el în cele din urmă. Cel puţin atâta era adevărat căci Gaius, numele lui roman, era

străin în limba ei. M-am născut în Venta Silurum, la miazăzi, dintr-un neam de care nu ai auzit.

Cynric cugetă o clipă la asta, răsucind inelul pe degetul lui mic. Apoi, o ciudată lumină a înţelegerii îi coborî pe chip. Uitându-se lung la Gaius, spuse:

— Corbii zboară la miezul nopţii?

Pentru o clipă, se întrebă dacă tânărul era întreg la minte, apoi răspunse nepăsător:

— Mă tem că te pricepi mai bine decât mine la ale pădurii. Nu am văzut niciodată vreunul care să facă asta.

Aruncă o privire în jos, la mâinile lui Cynric, văzu degetele împletite într-un anumit mod şi începu să înţeleagă. Acesta trebuie să fie semnul unuia dintre multele societăţi secrete, în general religioase, precum cultul lui Mithras sau al Nazariteanului. Erau, oare, creştini aceşti oameni? Nu, semnul creştinilor era un peşte sau cam aşa ceva, nu un corb.

Ei, bine, nimic nu îl interesa mai puţin şi probabil că expresia de pe chipul său arătase asta. Tânărul briton se schimbă încet la faţă şi spuse repede:

— Văd că am făcut o greşeală – şi se întoarse. Ţine, cred că astea îţi vin bine. Le-am împrumutat de la sora mea, Mairi, sunt ale soţului ei. Haide, te voi ajuta să mergi la baie şi îţi voi aduce briciul tatălui meu, dacă vrei să te bărbiereşti – deşi cred că eşti destul de matur, aş zice, ca să-ţi laşi barbă. Ai grijă, nu te sprijini cu toată greutatea pe piciorul acela, să nu cazi.

Îmbăiat, bărbierit şi, cu ajutorul lui Cynric, îmbrăcat într-o tunică curată şi în pantalonii largi pe care îi purtau britonii, Gaius se simţea în stare să se ridice şi să meargă şontâc. Braţul îi pulsa şi îl ardea, iar piciorul îl durea în mai multe locuri, dar ar fi putut să fie mult mai rău şi ştia că muşchii i s-ar înţepeni dacă ar rămâne în pat. Chiar şi aşa, se sprijinea recunoscător de braţul lui Cynric, în timp ce băiatul mai înalt îi conducea paşii, pentru a traversa grădina către sala de ospeţe.

În mijloc se întindea o masă de scânduri tăiate, cu bănci masive de o parte şi de cealaltă. La fiecare capăt al sălii se afla câte un cămin care răspândea căldură. Lângă acestea, se strânseseră laolaltă mai mulţi bărbaţi şi femei şi chiar câţiva copii. Bărbaţi cu bărbi lungi, înveşmântaţi în cămăşi largi din pânză aspră vorbeau într-un dialect atât de grosolan încât Gaius nu pricepea o vorbă.

Cu toate că profesorul lui îl învăţase că, la început, familia latină însemna toţi cei care împărţeau aceeaşi gospodărie: stăpân, copii, liberţi şi sclavi, acum romanii nu mai considerau că slujitorii fac parte din familie. Cynric interpretă aerul său de uşor dezgust drept slăbiciune şi se grăbi să-l conducă la celălalt capăt al camerei lungi, la un scaun moale.

Aici, separat de grupul de la celălalt capăt al mesei, şedea, pe un scaun mare, doamna casei. Lângă ea, un alt scaun, acoperit cu o piele de urs, era evident rezervat stăpânului. Alte laviţe mari şi bănci erau ocupate de mai mulţi tineri bărbaţi şi femei ale căror veşminte frumoase şi maniere cultivate îi indicau drept fii şi fiice sau copii de suflet ai casei sau poate înalţi slujitori. Doamna casei dădu aprobator din cap către băieţi, dar nu îşi întrerupse conversaţia pe care o purta cu un bărbat în vârstă, aşezat lângă cămin, înalt şi costeliv ca o fantomă bătrână, cu părul cărunt ondulat şi tuns după o modă aproape fandosită. Barba îi era şi ea căruntă şi elaborat cârlionţată. Ochii verzi licăreau pe chipul bătrânului, tunica lui lungă era albă ca zăpada, cu broderii ample, iar mica harpă cu coarde de sârmă de lângă el era garnisită şi împodobită cu aur.

Un bard! Dar asta nu era surprinzător în casa unui druid. Mai era nevoie doar de un prezicător ca să fie reprezentate aici toate cele trei clase de druizi pe care Caesar le descrisese. Acesta ar fi putut să vadă însă dincolo de veşmintele sub care se ascundea tânărul roman. Aşa stând lucrurile, bardul îl gratulă pe Gaius cu o privire lungă care îi dădu fiori pe şira spinării înainte de a se întoarce din nou spre gazda lui.

Cu voce scăzută, Cynric spuse:

— O cunoşti pe mama mea vitregă, Rheis; acesta este bardul Ardanos, eu îi zic bunic, căci este tatăl mamei mele adoptive – eu sunt orfan.

Aceste vorbe îl amuţiră cu totul pe Gaius, căci auzise de Ardanos la cartierul general al legiunii. Era considerat un druid puternic, poate căpetenia celor care rămăseseră în Insulele Britanice. Deşi, la prima vedere, Ardanos arăta ca orice harpist gata să cânte, fiecare gest al lui atrăgea privirea. Nu pentru prima dată, Gaius se întrebă cum va scăpa nevătămat.

Era bucuros că putu să se facă mic pe o bancă lângă foc şi să fie ignorat. Deşi era încă lumină afară, se simţea înfrigurat şi primi cu bucurie căldura focului. Trecuse mult timp de când

fusese nevoit să-şi amintească obiceiurile rudelor mamei sale. Spera că nu va face vreo greşeală care să-l trădeze.

Cynric continuă:

— Pe sora mea Eilan o ştii; lângă ea este sora mamei mele, Dieda.

Eilan şedea lângă Rheis. Cynric râse când văzu uimirea lui Gaius că lângă Eilan era o altă fată, îmbrăcată într-o rochie de in verde, rezemată de spătarul scaunului şi ascultându-l pe bătrânul bard. Pentru o clipă doar, i se păru că seamănă cu Eilan ca două picături de apă; pe urmă văzu că fata pe care Cynric o numise Dieda era puţin mai mare şi că avea ochi albaştri, în timp ce ai lui Eilan erau aproape gri. Îşi aminti vag că văzuse două chipuri privindu-l în jos de pe marginea capcanei pentru vieri, dar crezuse atunci că delirează.

— Sunt, într-adevăr, două; seamănă mai mult decât două surori gemene, nu-i aşa?

Era adevărat, dar Gaius era dintr-o dată convins că siguranţa cu care o recunoscuse pe Eilan nu-l va părăsi niciodată. Toată viaţa fusese unul dintre puţinii care puteau să deosebească două femei, ca din instinct. Îi veni în minte un crâmpei de amintire, legată cu durere şi foc – Eilan visase cu el.

Iar acum, că le privise cu atenţie, putea să vadă că erau diferite şi în multe lucruri mărunte; Dieda era puţin mai înaltă, iar părul îi cădea neted şi drept pe frunte, în timp ce părul lui Eilan se desfăcuse din strânsoare, într-o micuţă aureolă de cârlionţi. Faţa Diedei, catifelată, palidă şi perfectă, avea un aer solemn; faţa lui Eilan era rumenă, ca şi cum ar fi adunat lumina soarelui şi ar fi păstrat-o acolo.

Îi păreau foarte diferite, iar glasurile lor aşa şi erau. Dieda spuse ceva amabil în treacăt; vocea ei era plină şi melodioasă, lipsită de timiditatea lui Eilan sau de râsul ei.

— Aşadar, tu eşti nătăfleţul care umblă de colo-colo, prăvălindu-se în capcane de vieri, zise Dieda pe un ton grav. Din ce mi-a povestit Cynric, mă aşteptam să văd vreun mocofan smintit, dar pari destul de civilizat.

Gaius dădu rezervat din cap; era ciudat să vezi o fată atât de tânără cu atâta stăpânire de sine. De Eilan se apropiase imediat, însă cumva, deşi nu avea niciun motiv să-i pese, îşi închipuia că Dieda nu îl plăcea.

Cynric dădu din cap şi se întoarse către o femeie tânără care

trecea pe acolo, cu un urcior cu lapte.

— Mairi, numele oaspetelui nostru este Gawen, dacă nu cumva te-ai transformat în lăptăreasă în aşa hal încât nu poţi nici măcar să-l saluţi.

Mai vârstnica femeie îşi înclină capul în semn de politicoasă recunoaştere, dar nu răspunse. Când se întoarse, Gaius văzu că nu era dolofană, ci era cu burta la gură. Arăta de parcă plânsese.

— Şi ăştia suntem toţi, în afară de sora mea cea mică, Senara, zise Cynric.

Aceasta era o fetiţă de şase sau şapte ani, cu părul blond ca al lui Eilan. Privea timidă de după fusta lui Mairi, iar pe urmă prinse curaj şi spuse:

— Eilan nu a venit la culcare cu mine defel. Mama spune că a stat toată noaptea lângă tine.

— Atunci sunt onorat de bunătatea ei, spuse Gaius râzând, dar am puţin succes la femei dacă aceea care e cea mai drăguţă dintre ele nu îmi acordă pic de atenţie. Tu de ce nu ai fost dornică să mă veghezi, micuţo?

Era o mică făptură îmbujorată, cu faţa rotundă şi îi amintea de surioara lui, care nu supravieţuise mult timp morţii mamei sale, cu trei ani în urmă. O trase pe copilă înspre el cu braţul cel bun, iar ea se cocoţă lângă el, unde rămase mulţumită. Mai târziu, când fetele mai mari, Mairi şi Dieda le aduseră mâncarea, ea insistă să-şi împartă porţia cu el, iar Gaius râse şi îi făcu pe plac.

Cynric şi Dieda discutau pe un ton scăzut. Gaius încercă să-şi taie mâncarea, dar braţul bandajat îi făcea probleme. Eilan văzu cum se chinuie şi veni să i se aşeze alături. Cu un cuţitaş ascuţit pe care îl purta la brâu, ea îi tăie discret mâncarea în bucăţele cu care el se putea descurca şi îi spuse copilei, cu un glas şoptit, care nu ajunse mai departe de urechile lor, să nu-l deranjeze pe oaspetele lor. După ce termină, Eilan redeveni timidă. Se duse fără o vorbă lângă cămin, iar Gaius fu mulţumit să o urmărească cu privirea.

Unul dintre servitori îi aduse lui Mairi un copil cam de un an, iar tânăra femeie, fără cea mai vagă sfială, îşi desfăcu rochia şi se puse să-l alăpteze, stând la taclale cu Cynric. Îi aruncă lui Gaius o privire, cu inocentă curiozitate, spunând:

— Acum înţeleg de ce ai trimis după tunica şi pantalonii

soţului meu. El a plecat la… Se întrerupse, încruntându-se: M-am gândit că nu se va supăra să-şi dea cu împrumut straiele unui oaspete, deşi ar putea avea să-mi spună vreo două vorbe dacă află că i-am dat hainele uscate în timp ce el tremura în pădure. Spune-mi, Gawen, toţi cei din tribul Silures sunt la fel de scunzi ca şi tine, sau s-a furişat vreun roman în patul bunicii tale, într-o noapte?

Oricare ar fi fost răspunsul lui Gaius, acesta fu înecat în hohote de râs, de-a lungul mesei. Gaius îşi aminti că britonii se dedau la glume mai vulgare decât ar putea gusta orice roman de viţă nobilă. Era adevărat că, pentru britoni, cei din tribul Silures erau mici, bruneţi şi firavi în comparaţie cu bărbaţii masivi şi blonzi din triburile belgiene. Cynric, Eilan, Dieda şi Rheis erau de felul acesta. Dar puţinele amintiri ale lui Gaius despre unchiul său, care domnise peste cei din tribul Silures îl înfăţişau ca pe un om puternic, în ciuda staturii sale mici, un om care se mânia sau se punea pe râs cât ai clipi, cu dragoni tatuaţi încolăcindu-i-se pe braţe.

Îi veni pe buze un răspuns pe care nu ar fi îndrăznit să-l dea în prezenţa unor romani, dar care s-ar fi putut să-i fie de folos aici:

— Cât despre asta, nu pot şti, stăpână Mairi, dar pantalonii mi s-au potrivit destul de bine – iar tu nu te-ai împotrivit să-i umplu eu.

Cynric îşi dădu capul pe spate, într-un hohot de râs gros, preluat de toţi ceilalţi. Până şi tăcuta Rheis zâmbi puţin, dar redeveni repede serioasă, de parcă ar fi ştiut ceva ce Mairi nu ştia. Pentru o clipă, dădu impresia că îşi impune să fie amabilă:

— Tată, ascultăm nişte muzică?

Ardanos ridică harpa şi îl privi tăios pe Gaius. Mai tânărul bărbat avu dintr-o dată convingerea că bătrânul druid ştia perfect ce – sau poate cine – era el. Dar cum era posibil? Gaius era brunet ca şi tatăl său, însă cei din neamul Silures, asemeni altor rase de la apus şi de la miazăzi, erau şi ei cunoscuţi pentru părul lor negru şi cârlionţat. Era aproape sigur că nu mai dăduse ochii cu bătrânul. Îşi spuse că era doar în imaginaţia lui – probabil acea privire de presupusă recunoaştere fusese doar miopie.

Bătrânul druid luă harpa, ciupi o coardă sau două, pe urmă o lăsă deoparte.

— Nu am dispoziţie pentru cântat, spuse el, uitându-se la una

dintre fetele blonde. Dieda, copila mea, ne cânţi tu?

Eilan făcu gropiţe şi spuse:

— Sunt întotdeauna la dispoziţia ta, bunicule, dar nu vrei într-adevăr să mă auzi cântând, nu-i aşa?

Ardanos râse cu necaz:

— Ah, iar am făcut-o, Eilan, tu eşti? Jur că tu şi Dieda încercaţi mereu să mă încurcaţi. De parcă ar putea cineva să vă deosebească până nu vă deschideţi gura!

Rheis zise cu blândeţe:

— Nu văd să semene chiar atât de mult, tată. Desigur, una îmi este soră iar cealaltă fiică, dar mie abia dacă mi se pare că seamănă. Eşti sigur că nu e din cauză că-ţi slăbeşte vederea?

— Nu, întotdeauna le încurc, până când una dintre ele începe să cânte, protestă druidul. Atunci nu le poate confunda nimeni.

Eilan spuse:

— Nu trebuie să faci faţa asta de măr pădureţ, bunicule, nu mi-am făcut ucenicia ca bard.

Pe urmă rămaseră tăcuţi, în timp ce Dieda, neacompaniată, începu să cânte:

O pasăre din cer mi-a spus o şaradă;
Un peşte-i o pasăre ce-n apă înoată,
O pasăre-i un peşte ce-noată în aer!

Rheis îi făcu semn lui Mairi să vină lângă ea şi, acoperită de sunetele cântecului, îi spuse:

— Au mai luat romanii pe altcineva în afară de bărbatul femeii de la grajduri?

— Nu, din câte ştiu eu, mamă, dar Rhodri a plecat după ei înainte să apuc să întreb. Clătinând din cap, Mairi continuă: Zicea că majoritatea celorlalţi recruţi se îndreptau către miazănoapte.

— Porcul acela gras de Caradac! Sau ar trebui să spun Clotinus, cum îl numesc romanii! izbucni Cynric. Dacă bătrânul Bedbugs ar fi alături de noi, romanii nu ar îndrăzni niciodată să-şi trimită legiunile în partea asta de ţară – dar de vreme ce toată lumea se îndreaptă fie către romani, fie către caledonieni…

— Taci din gură! replică tăios Dieda, întrerupându-şi cântecul. Vei sfârşi prin a fi nevoit să mergi chiar tu către miazănoapte…

Cu blândeţe, Rheis spuse:

— Potoliţi-vă, copii, aceste probleme de familie nu-l interesează pe oaspetele nostru.

Dar Gaius îşi dădu seama că ea voise să spună, de fapt: „Nu e prudent să vorbiţi astfel cu un străin în casă.”

Ardanos zise cu calm:

— Partea aceasta de ţară este mai liniştită decât a fost timp de mulţi ani. Romanii au impresia că suntem îmblânziţi, numai buni de muls taxe de la noi. Dar cele mai bune trupe ale lor sunt plecate, încercând să cucerească tribul Novantae – şi drept urmare aici e mai puţină ordine.

— Ne putem foarte bine lipsi de o asemenea ordine, răspunse aspru Cynric, dar Ardanos îi aruncă o privire mânioasă, iar el se potoli.

Gaius se aplecă puţin înainte, în lumina focului. Presupunea că ar fi, aproape sigur, mult mai bine să rămână tăcut, însă era curios.

— Am fost de curând la Deva, spuse el încet. Acolo se vorbea că împăratul s-ar putea să-l cheme pe Agricola înapoi de la Alba, în ciuda victoriilor lui. Ziceau că nu e avantajos să irosească oameni şi provizii ca să păstreze un pământ atât de sterp.

— Nu avem noi norocul ăsta, răspunse Dieda şi râse cu dispreţ. Romanii ar fi, cu siguranţă, în stare să vomite ceea ce au mâncat ca să-şi facă loc în stomac pentru mai mult, dar niciun roman nu a cedat vreodată niciun centimetru de pământ cucerit!

Gaius deschise gura, apoi chibzui mai bine. Rheis zise:

— Este Agricola atât de formidabil? Ar putea el, într-adevăr, să cucerească toată Britania, până la marea de la miazănoapte?

Ardanos se strâmbă:

— Flecăreala de la Deva s-ar putea să aibă un sâmbure de adevăr; între lupi şi oameni sălbatici, mă îndoiesc de faptul că romanii ar putea stoarce prea mult profit de acolo.

Dieda îl privi pe Gaius cu o neaşteptată răutate.

— Tu, care ai trăit printre romani, zise ea, poate că ne poţi spune de ce ne iau oamenii şi ce se va întâmpla cu ei.

— Senatorii provinciilor îşi plătesc taxele cu oameni recrutaţi. Presupun că îi vor duce în minele de plumb de pe dealurile Mendip – răspunse el şovăitor – şi nu ştiu ce li se va întâmpla acolo.

Dar ştia. Biciul şi hrana proastă vor fi folosite pentru a le

frânge spiritul, iar cuţitul de castrat pentru a lua bărbăţia oricui ar continua să se opună.

Cei care supravieţuiau marşului urmau să fie puşi la muncă în mine pentru tot restul vieţii. O sclipire de triumf din ochii Diedei îi spuse că ea ghicise că el ştia mai multe decât vroia să spună. Gaius se crispă când Mairi începu să plângă. Nu întâlnise niciodată – sau nu se gândise vreodată că va întâlni – pe nimeni care ar putea suferi de pe urma recrutărilor.

— Nu se poate face nimic? strigă ea.

— Anul acesta nu, răspunse bătrânul.

— Nu prea poate face nimeni mare lucru, spuse Gaius defensiv, dar nu puteţi nega că aceste mine au îmbogăţit întreaga Britanie…

— Putem trăi fără o asemenea îmbogăţire, spuse Cynric cu mânie. Roma îi îmbogăţeşte pe cei de sus şi îi înrobeşte pe cei de jos.

— Nu doar romanii au devenit bogaţi… începu Gaius.

— Te referi la trădători precum Clotinus?

Rheis se aplecă înainte, ca şi cum ar fi vrut să pună capăt unei conversaţii care devenise stânjenitoare, dar Cynric era de neoprit.

— Tu, care ai trăit printre romani, continuă el cu furie, ştii cum şi-a făcut averea Clotinus cel Nepătat? A condus regiunile către Mona sau eşti prea roman ca să-ţi aminteşti că acolo a fost cândva un loc sfânt – Insula Femeilor – cel mai sfânt loc din Britania, poate înainte de venirea lui Paulinus?

— Ştiam doar că acolo a fost un sanctuar, spuse Gaius temperat, simţind din nou în gâtlej fiorii pericolului.

Pentru romani, distrugerea Monei a fost umbrită de catastrofa revoltei icenilor. Dar îşi dădu seama că nu era cazul să discute despre Mona în casa unui druid, mai cu seamă acum când, doar cu un an în urmă, Agricola ştersese de pe faţa pământului orice reşedinţă rămasă acolo.

— Iată aici, lângă foc, un bard care poate să cânte despre femeile din Mona, de ţi se frânge inima!

Aproape instantaneu, druidul spuse:

— Nu în seara aceasta, flăcăule, iar doamna casei se aplecă aprobator.

— Nu la masa mea; nu este o poveste de spus în timp ce oaspeţii încearcă să mănânce de seară, spuse ea categoric.

Propunerea lui Cynric, gândi Gaius, nu fusese pe placul lor – sau avusese o tentă destul de politică pentru a duce la o conversaţie periculoasă. Dar fu de acord cu sentimentele bardului; nu dorea să audă chiar acum o poveste despre atrocităţile romanilor.

Cynric păru bosumflat un moment, pe urmă îi spuse lui Gaius cu glas scăzut:

— Atunci îţi voi spune mai târziu. Mama mea vitregă s-ar putea să aibă dreptate; nu este o poveste de spus la masa de seară, şi nici în faţa copiilor.

— Mai bine am vorbi despre pregătirile noastre pentru sărbătoarea de Beltane, zise Rheis, iar Mairi şi fetele se ridicară de la masă ca la un semn.

Cynric îi întinse lui Gaius braţul şi îl ajută să se ducă înapoi în pat.

Tânărul roman era cu mult mai obosit decât îşi dăduse seama; îl durea fiecare muşchi şi, deşi era hotărât să nu adoarmă până nu se va gândi până la capăt la toate câte le avea în minte, curând se pomeni dus de val.

În următoarele câteva zile, umărul rănit al lui Gaius se umflă, ceea ce îl ţinu la pat, cu dureri considerabile – dar Eilan, care îl îngrijea cu devotament, spunea că această neplăcere era nimic pe lângă boala care ar fi putut să apară de la o asemenea ţepuşă murdară.

Singura parte suportabilă a zilei era când, de două sau de trei ori pe zi, Eilan – care se pare că se angajase să-i fie îngrijitoare, îi aducea mâncarea şi îl hrănea, căci el abia putea să ţină în mână o lingură, darămite să-şi taie carnea bucăţi. Nu mai fusese atât de apropiat de vreo femeie, de când îi murise mama şi nu-şi dăduse niciodată prea bine seama cât de mult îi lipsise această apropiere. Fie pentru că era femeie, fie pentru că era din neamul mamei sale, sau poate datorită unei compatibilităţi sufleteşti mai presus de amândoi, Gaius se simţi perfect capabil să se relaxeze alături de ea. În lungile ore dintre apariţiile ei, nu avea la ce altceva să se gândească şi, pe măsură ce zilele treceau, părea că aşteaptă cu mai multă nerăbdare să o vadă.

Într-o dimineaţă, Cynric şi Rheis sugerară că i-ar face bine să iasă puţin afară, la soare, şi să încerce să umble. Merse şontâc-şontâc, cu durere, până în curte, unde îl găsi micuţa Senara, care începu să sporovăiască despre faptul că ea şi Eilan urmau

să meargă pe pajişte, să culeagă flori şi să facă ghirlande pentru sărbătoarea de Beltane din ziua următoare.

În condiţii obişnuite, ideea de a merge la plimbare cu două fete nu l-ar fi atras foarte mult pe Gaius, însă, după ultimele câteva zile petrecute în pat, ar fi primit bucuros şi o vizită la grajd, să o privească pe Mairi – sau chiar pe slujitoare – cum mulge vacile. De fapt, părea mai mult o ieşire la iarbă verde, căci Cynric şi Dieda veneau şi ei. Fetele îl şicanau pe Cynric de parcă ar fi fost cu adevărat fratele lor şi îi dădură şalurile lor şi coşul cu mâncare, să le ducă.

Senara îl însoţi pe Gaius; se sprijinea mai tare de ea decât ar fi vrut şi îşi spuse că îi făcea pe plac copilei. Cynric se învârtea în jurul Diedei într-un fel ce părea altfel decât frăţesc, vorbind cu glas scăzut. Privindu-i, Gaius se întrebă dacă erau logodiţi; nu ştia destule despre obiceiurile acestui trib ca să-şi poată da seama, dar făcu bine să nu îi deranjeze.

Aşezară mâncarea din coş pe iarbă; aduseseră pâine proaspătă şi felii de friptură rece şi mere – mai degrabă zbârcite şi maronii – ultimele, spuseseră fetele, din proviziile de iarnă.

— Mă duc să caut nişte fructe de pădure.

Senara sări în picioare, privind de jur-împrejur, iar Eilan râse.

— E primăvară, prostuţo. Crezi că oaspetele nostru este o capră pe care o poţi hrăni cu flori?

Lui Gaius nu îi păsa ce mâncau; era epuizat.

Aveau un ulcior cu suc de fructe şi unul cu bere proaspătă, de la ţară. Fetele tinere refuzară să bea, spunând că e acră, dar Gaius o găsi reconfortantă. Mai erau prăjituri dulci, pe care le făcuse chiar Dieda. Ea şi Cynric băură din acelaşi corn şi îl lăsară pe Gaius în compania celorlalte fete.

Când terminară cu toţii de mâncat pe săturate, Senara umplu un vas cu apă limpede de la un izvor ce curgea la marginea pajiştii şi îi ceru lui Eilan să se uite dacă îşi poate vedea în el iubitul.

— Aceasta este o superstiţie veche, răspunse Eilan, iar eu nu am niciun iubit.

— Eu am o iubită, spuse Cynric apucând vasul şi uitându-se în el. Îmi va arăta, oare, apa, chipul tău, Dieda?

Ea veni şi privi peste umărul lui.

— Este o prostie, zise ea.

Gaius se gândi că era mai drăguţă când roşea.

— Ai privit în apă, Eilan? întrebă Senara, trăgând-o de mânecă.

Eilan spuse:

— Cred că e o blasfemie să încerci să o lămureşti pe Zeiţă să vorbească în felul acesta! Ce părere ar avea Lhiannon?

— Îi pasă cuiva de aici? întrebă Dieda cu un mic zâmbet ciudat şi aspru. Ştim cu toţii că ea nu spune nimic dacă nu vine de la preoţi.

— Tatălui tău îi pasă, zise Cynric serios.

— Adevărat, îi pasă, răspunse Dieda şi de aceea presupun că trebuie să îţi pese şi ţie.

Senara se întoarse către ea:

— Spune-mi ce ai văzut în apă, Dieda, îi ceru cu glas ascuţit.

— Pe mine, spuse Cynric, sau cel puţin aşa sper.

— Atunci ai fi cu adevărat fratele nostru, îi zâmbi Senara.

— Da, dacă mă voi căsători cu ea, zâmbi larg Cynric. Dar trebuie să vorbim mai întâi cu tatăl tău.

— Crezi că se va opune? Dintr-o dată, Dieda părea neliniştită, iar lui Gaius îi trecu prin minte că fiica unui arhi-druid avea parte de mai multe restricţii decât fiul unui prefect. Cu siguranţă, mi-ar fi spus până acum dacă m-ar fi promis în altă parte!

— Şi tu, cu cine te vei căsători, Eilan? întrebă Senara.

Gaius se aplecă, concentrându-şi dintr-o dată atenţia.

— Nu m-am gândit la asta, spuse Eilan, roşind. Uneori, mi se pare că o aud pe Zeiţă – poate ar trebui să intru în Sanctuar, ca fecioară a Oracolului.

— Mai degrabă tu, nu eu, spuse Dieda. Nu te-aş invidia niciodată pentru viaţa aceea.

— Uh! Senara îşi scutură capul. Chiar ai vrea să trăieşti singură?

— Ar fi păcat de o asemenea pierdere, spuse Gaius. Nu există niciun bărbat cu care ai vrea să te măriţi?

Eilan ridică privirea către el şi rămase tăcută pentru o clipă, înainte de a vorbi; pe urmă spuse încet:

— Niciunul căruia părinţii mei ar putea să mă dea. Iar viaţa în Sanctuar îţi poate da mari satisfacţii. Femeile sfinte învaţă toate felurile de înţelepciune şi artele vindecării.

Aşadar, gândi Gaius, *i-ar plăcea să fie preoteasă-vindecătoare.* Aşa cum îi spusese Senarei, credea că ar fi o mare pierdere pentru o fată care a adus atâta frumuseţe în

lume. Eilan era chiar diferită de tot ce auzise despre fetele britanice, despre care crezuse că erau ca fiica lui Clotinus. Tatăl său vorbise de câteva ori despre promisiunea că îl va căsători cu fiica unui vechi prieten, un înalt oficial din Londinium, dar nu o văzuse niciodată pe fată.

Acum găsea că i-ar putea fi mai de folos să se însoare cu cineva ca Eilan. În definitiv, mama lui fusese o femeie din triburile britanice. O privi pe Eilan atât de lung încât fata deveni stânjenită.

— Sunt murdară pe faţă? întrebă ea. Ar trebui să începem să facem ghirlandele pentru sărbătoare. Sări dintr-o dată în picioare şi traversă pajiştea cu flori albastre, violet şi galbene. Nu, nu cu clopoţei, îi spuse Senarei, care o urmase. Se vor ofili mult prea repede.

— Atunci arată-mi de care să folosesc, ceru Senara, îmi plac orhideele acestea violet – anul trecut am văzut preotesele purtându-le.

— Cred că au codiţele prea ţepene pentru a fi împletite, dar voi încerca, zise Eilan, luând de la Senara o mână de flori. Nu, nu pot; fără îndoială, fecioarele lui Lhiannon cunosc vreun meşteşug, declară Eilan. Hai să încercăm cu ciuboţica-cucului.

— Sunt la fel de banale ca nişte buruieni, se plânse Senara, iar Eilan se încruntă.

— Ce se întâmplă la festival? întrebă Gaius cu un aer distrat.

— Conduc vitele printre focuri, iar Lhiannon invocă Zeiţa să-şi spună Oracolele, zise Eilan, cu mâinile pline de flori.

— Îndrăgostiţii se întâlnesc la focuri, spuse Cynric, privind-o pe Dieda, iar cuplurile promise îşi fac cunoscute jurămintele. Ţine, Senara, încearcă şi cu astea.

— Astea sunt cele pe care încercam să le împletesc, se plânse Eilan, dar tulpinile sunt prea ţepene. Dieda, bobocii aceia sunt buni?

Fata mai mare era îngenuncheată în faţa unei tufe de măceş înflorit. La auzul întrebării, se întoarse şi îşi înţepă degetul într-un spin. Cynric se apropie de ea şi îi sărută degetul, iar ea roşi şi întrebă repede:

— Să-ţi fac o cunună, Cynric?

— Cum vrei. În acea clipă un corb croncăni de undeva din copaci, iar el se schimbă la faţă. Ce vorbesc eu? Nu ar fi trebuit să mă gândesc la ghirlande acum.

Gaius o văzu pe Dieda deschizând gura ca şi cum ar fi vrut să-l întrebe pe Cynric de ce nu, pe urmă se opri, iar el se întrebă dacă ea se răzgândise din cauza prezenţei lui. Fata aruncă florile şi începu să adune farfuriile din care mâncaseră. Eilan şi Senara îşi terminaseră ghirlandele.

— Rheis va fi foarte mânioasă dacă uităm să ducem înapoi vreo farfurie, preciză Dieda. Iar voi, fetelor, mai bine aţi termina prăjiturile astea.

Senara luă o prăjitură şi o rupse în două, întinzându-i cealaltă bucată lui Gaius.

— Acum am împărţit o singură prăjitură, eşti oaspetele inimii mele, spuse ea. Aproape fratele meu.

— Nu fi prostuţă, Senara, spuse dezaprobator Eilan. Gawen, nu o lăsa să te bată la cap.

— O, las-o în pace, răspunse Gaius, nu mă deranjează.

Se gândi iarăşi la sora lui care murise şi se întrebă cum ar fi fost viaţa lui dacă ea ar fi trăit. În timp ce se ridică în picioare, Gaius se clătină puţin, iar Eilan veni să-l ia de braţ, dându-i Diedei să ţină ghirlanda ei.

— Mă tem că te-am obosit, Gawen, spuse ea. Aşa, sprijină-te de mine. Ai grijă, nu-ţi lovi braţul de nimic, îi atrase atenţia, ferindu-l de copaci.

— Păi, Eilan, eşti deja o preoteasă-vindecătoare, spuse Cynric. Gawen, te poţi sprijini de mine, dacă vrei. Desigur, Eilan este mult mai drăguţă decât mine, aşa că poate că ar trebui ca eu s-o ajut pe Dieda, zise el, cu faţa strălucind şi luând-o pe Dieda de braţ, pe drumul de întoarcere, de-a lungul cărării. Gawen, cred că ar fi bine să te duci direct în pat în loc să te pregăteşti pentru cină. Eilan îţi va aduce mâncarea. Am lucrat prea din greu la braţul acela ca să te las acum să-mi strici treaba.

3

Locuinţa Preotesei Oracolului era pătrată, ca un sanctuar, înconjurată de un portic acoperit şi aşezată puţin la o parte faţă de celelalte clădiri dintre zidurile Vernemetonului. Cu toate că oamenii numeau întreaga împrejmuire Sanctuarul, acolo exista, de fapt, o întreagă comunitate ale cărei clădiri îngrămădite erau legate între ele prin pasarele, între clădiri se întindeau grădini şi curţi interioare, astfel că întregul ansamblu era ca un labirint.

Doar locuinţa înaltei Preotese era despărţită de celelalte, aşa cum numai ea era înconjurată de acel gen de simplitate absolută care este mai greu de păstrat decât cel mai rigid ritual.

Când sosi, arhi-druidul Ardanos fu condus de îndată în faţa ei de către preoteasa însoţitoare, o femeie înaltă, cu părul negru, pe nume Caillean. Era înveşmântată aproape la fel ca Înalta Preoteasă, cu o rochie din pânză de culoare albastru-închis, însă brăţările lui Lhiannon şi colierul de la gât erau din aur pur, în timp ce ale însoţitoarei erau din argint.

— Poţi să pleci, copilă, îi spuse Lhiannon lui Caillean.

Ardanos aşteptă până ce draperia vărgată de la uşă se închise în urma ei.

— Nu mai e un copil, Lhiannon. Au trecut multe ierni de când ai adus-o la Sanctuar.

— Adevărat. Pierd şirul anilor, răspunse Lhiannon.

Încă era, gândi detaşat Ardanos, o femeie extrem de frumoasă. O cunoştea de mulţi ani şi era pentru ea, probabil, cel mai apropiat prieten din generaţia ei, aflat încă în viaţă. În tinereţe, frumuseţea ei îl costase multe nopţi de nesomn; acum era mai în vârstă şi arareori îşi mai amintea măcar cum Lhiannon îi tulburase pacea.

Toate preotesele din Sanctuarul de la Vernemeton, Crângul cel mai Sacru, fuseseră alese în aceeaşi măsură atât pentru frumuseţea lor, cât şi pentru alte calităţi. Asta îl mirase întotdeauna. Putea înţelege dorinţa unui zeu de a fi slujit de femei frumoase, mai cu seamă dacă era vorba de o zeitate romană neînsemnată, dar ca o zeiţă să vrea ca slujitoarele ei să fie foarte frumoase, asta nu se potrivea cu ceea ce ştia el despre femei.

Tăcerea lui nu era câtuşi de puţin impusă de prezenţa lui Huw, un ţăran puternic care stătea la uşă, cu un ciomag în mână şi care ar fi fost gata să zboare pe dată creierii oricărui bărbat – fie acesta şi arhi-druidul însuşi – care ar fi făcut o mişcare agresivă sau i-ar fi adresat Preotesei o vorbă necuviincioasă. Ardanos, desigur, nu avea asemenea intenţii; prezenţa lui Huw o proteja pur şi simplu pe Lhiannon şi îi asigura libertatea, nepermisă altora, de a primi musafiri.

Ardanos ştia că nu arăta destul de venerabil ca să îndeplinească oficiile de arhi-druid cu graţie şi că nu era nici reîncarnarea lui Merlin al Britaniei. Dar se consola cu ideea că

nici Lhiannon nu mai semăna prea mult cu profeta şi întruchiparea vie a Sfintei Zeiţe a înţelepciunii şi Inspiraţiei. Era graţioasă şi blândă, austeritatea îi rafinase trăsăturile feţei, dar pentru ceilalţi era doar o femeie în vârstă, deşi părul îi era atât de blond încât lui Ardanos îi era cu totul imposibil să distingă şuviţele cărunte care ştia că trebuie să fie acolo. Rochia ei sacramentală, de un albastru-închis, cădea în falduri rigide şi inestetice. Umerii drepţi începuseră să i se lase puţin de oboseală. Ardanos îşi simţea propria vârstă cu cât privea mai mult semnele clare ale bătrâneţii ei.

În anii din urmă, ca semn al consideraţiei pentru vârsta ei, Lhiannon începuse să poarte o basma, aşa cum făceau majoritatea femeilor respectabile şi în vârstă, în afară de momentele când, pentru ritual, părul îi era despletit. Şi totuşi, reflectă Ardanos, de douăzeci de ani – iar el o cunoscuse în aproape tot acest timp – chipul şi trupul acestei femei fuseseră în centrul credinţei lor, iar de pe buzele ei au ieşit, dacă nu chiar cuvânt cu cuvânt vorbele zeilor, atunci vorbele lor aşa cum au fost ele interpretate de preoţii Oracolului.

Şi astfel, probabil, pe faţa îmbătrânită a femeii era, în definitiv, ceva din divinitate, o divinitate care i se întipărise pe chip, ca o mireasmă. Probabil că acolo era ceva investit de cei mulţi pentru care această femeie apărea ca o întruchipare a Zeiţei. Era, pentru ei, nu doar simbolul credinţei lor, ci, în minţile lor simple de copii, Zeiţa însăşi – marea Mamă – Fecioară a Triburilor, Doamna Pământului, încarnată.

Lhiannon îşi ridică fruntea:

— Ardanos, de când te uiţi la mine a trecut timp destul cât să mulgi o vacă! Ai venit să-mi spui sau să îmi ceri ceva? Dă-i drumul, omule! Cel mai rău lucru pe care îl pot face este să te refuz. Şi când am fost eu în stare să-ţi spun nu?

Şi acestea erau cuvintele divinităţii... gândi Ardanos, bucuros să acopere cu o mantie de cinism o stare care devenea apăsătoare.

— Iartă-mă, Doamnă a Sfinţeniei, zise el cu blândeţe. Gândul îmi era în altă parte.

Văzu uimirea ei şi se ridică, făcu neliniştit câţiva paşi, pe urmă spuse pe neaşteptate:

— Lhiannon, sunt îngrijorat; am auzit că umblă un zvon în Deva – şi mi-a fost repetat de nimeni altul decât de fiul

prefectului: Roma ar putea să-şi retragă legiunile. Este pentru a treia oară când aud asta şi eram convins că există întotdeauna o facţiune care zbiară „Jos cu Roma!”, dar…

— Şi prea mulţi dintre cei care răspândesc zvonuri şi strigă se aşteaptă – sau cel puţin speră – că noi ne vom ridica şi vom striga alături de ei. Nu cred zvonul tău, vorbi pe şleau Lhiannon. Dar, dacă e să fie aşa, sunt sigură că vom trăi şi fără ei. Nu pentru asta ne rugăm de pe vremea când Caractacus a umblat în lanţuri pe străzile Romei?

— Îţi dai seama ce haos ar produce asta? întrebă Ardanos. Tocmai cei din aceeaşi facţiune care zbiară: „Jos cu Roma!”… — încă savura această metaforă.

— …cu siguranţă, nu înţeleg ce se va întâmpla dacă li se îndeplineşte dorinţa, adăugă Lhiannon.

Ardanos cugetă: *Mă cunoaşte foarte bine; chiar şi acum ne continuăm unul altuia gândurile.* Dar el nu dorise să termine acel fir al ideii.

— Să pornim de la premisa că a existat o asemenea facţiune, încă de pe vremea când Caesar şi-a câştigat faima de care avea nevoie ca să conducă Roma, invadând Britania. Chiar şi acum, ei s-ar aştepta ca aceia dintre noi care sunt din Crângul Sfânt să se alăture celor care strigă, zise Ardanos, şi nu vor înţelege când vom tăcea. Acum sunt îngrijorat că va izbucni o revoltă de Beltane…

— Nu, cred că nu se va întâmpla nimic de Beltane, răspunse Lhiannon. Oamenii vin pentru jocuri, pentru focuri şi ospeţe şi toate celelalte. Dacă ar fi acum sărbătoarea Samaine…

— Aceste ultime recrutări au înrăutăţit lucrurile, zise Ardanos. Au luat treizeci dintre oamenii lui Bendeigid, toţi sclavii care au fost eliberaţi atunci când a fost exilat şi toţi apropiaţii lui. Exilat? râse cu amărăciune. Nici nu ştie cât de norocos a fost că i s-a interzis să locuiască la mai puţin de douăzeci de mile de Deva. Şi, chiar şi aşa, nu ştie încă despre toate recrutările, dar când va afla… ei, bine, m-a numit şi mai rău decât trădător cu alte ocazii, nu mă deranjează ce spune despre mine.

— Am permisiunea să ţin o adunare de Beltane – m-am dus chiar eu la Macellius Severus şi i-am cerut voie să organizez un festival liniştit – aşa cum a fost în ultimii şase-şapte ani – în numele lui Ceres. Şi numai fiindcă mă cunoaşte şi are încredere în mine nu a trimis câţiva legionari să se asigure că oamenii nu

o iau razna şi hotărăsc să îl sărbătorească pe Marte, să spunem.

Lhiannon oftă, iar el ştiu că îşi amintea de acele zile de sânge şi pârjol când Boudicca a dedicat Zeiţei, în schimbul victoriei, sacrificarea unor bărbaţi. Fuseseră cu toţii atât de tineri pe atunci, atât de siguri că sunt în stare, cu puţin curaj şi cu o sabie ascuţită, să reînvie zilele de glorie.

— Dacă va avea loc vreo tulburare, spuse Ardanos, o demonstraţie măcar, ştii la fel de bine ca şi mine că această parte a ţării va fi sfărmată în bucăţi. Dar de unde să fi ştiut eu că legiunile lor tocmai au mărşăluit pe aici şi au recrutat treizeci de oameni buni să putrezească în minele acelea mizerabile ale lui Mendip?

Însă ar fi trebuit să ştie; era de aşteptat ca el să afle ce puneau la cale romanii aproape înainte ca ei înşişi să ştie. Trebuia să fie pregătit pentru următoarele atrocităţi, oricare ar fi acestea.

Lhiannon zise:

— Dacă am anula în ultimul moment ritualurile, s-ar crea agitaţie, chiar dacă înainte a fost linişte. Vrei să încerc? A avut loc vreun incident, au fost reacţii la recrutări, poate?

— Nu sunt sigur, spuse Ardanos. Se pare că a încercat cineva să aranjeze ca fiul prefectului să… dispară…

— Fiul prefectului? Lhiannon ridică o sprânceană subţire, parcă întrebându-se de ce i-ar păsa cuiva de asta. Ca să protesteze sau ca să le facă probleme oamenilor noştri? Nu ar fi fost mai degrabă de aşteptat din partea lui Bendeigid să ucidă oamenii care au venit să ia recruţii?

— L-a găsit pe flăcău prins într-o capcană pentru vieri şi i-a salvat viaţa, iar acum băiatul e oaspete în casa lui.

Lhiannon se holbă la el preţ de o clipă, apoi începu să râdă.

— Iar ginerele tău, Bendeigid, nu ştie?

— Fiul seamănă destul de mult cu mama lui din tribul Silures ca să treacă drept unul de-al nostru. Dar mai trebuie să se vindece înainte de a se putea deplasa. Dacă ar păţi ceva feciorul – care, din câte am aflat, nu a făcut nimic nici prea bun, nici prea rău – ştii şi tu la fel de bine ca mine, că vor da vina pe noi pentru asta. Suntem învinuiţi pentru toate cele, de la calul troian şi până la faptul că legiunile se află aici şi nu în Galia, unde le e locul. Există tot felul de poveşti vechi cu atrocităţi, începând cu Iulius cel zeificat – fie-i ţărâna uşoară, adăugă

Ardanos cu o grimasă fioroasă care însemna – Lhiannon era sigură de asta – tocmai contrariul. Totuşi, există un element de răzvrătire. De acolo de unde eşti tu, nu îl observi. Nici eu, care locuiesc printre romani de atâta vreme, nu-l prea văd. Dar treaba mea e să urmăresc vânturile. Să văd semnele şi auspiciile. De pildă, atunci când corbii zboară la miezul nopţii, mă gândesc la societatea secretă care o venerează pe Doamna Bătăliilor.

Asta o făcu să râdă.

— O, Ardanos! Acei bătrâni pe jumătate nebuni care îi aduc sacrificii lui Cathubodva, care ghicesc norocul şi caută semne prevestitoare în maţele păsărilor moarte – la fel de răi ca legionarii, cu coteţele lor sacre de găini… Nimeni nu le-a dat vreodată atenţie acestor oameni.

— Aşa au fost! răspunse Ardanos.

Se bucura că îi putea spune lui Lhiannon ceva ce ea nu ştia. Pe vremuri, preotesele erau egale cu druizii la consiliile lor; dar, de la căderea Monei, ele au învăţat să trăiască ascunse, ca să poată supravieţui. În anumite situaţii, arhi-druidul trebuia chiar să acţioneze de unul singur. Ardanos se întreba dacă nu merseseră prea departe – dacă preotesele nu ar putea duce la îndeplinire mai bine hotărârile Consiliului în cazul în care ar avea un cuvânt de spus la adoptarea lor. Atunci nu s-ar mai simţi atât de singur în faţa unei probleme.

— Aşa au fost, cu siguranţă, cu trei ani în urmă. Acum, dintr-o dată, în loc de preoţi bătrâni şi sacrificii, există un grup de tineri – niciunul peste douăzeci şi unu de ani şi dintre care majoritatea sunt născuţi pe Insula Sfântă – care se consideră reîncarnările Cetei Sacre.

— *Acei* copii! Aşa cum au fost născuţi, nu m-ar mira!

Ridică o sprânceană, începând să înţeleagă.

— Întocmai, continuă el. Acel băiat, Cynric, crescut de Bendeigid, este unul dintre ei, iar ginerele meu, care a avut întotdeauna o sclipire de fanatism, nu a pierdut nicio ocazie să-i împărtăşească băiatului opiniile lui politice.

Lhiannon se albi.

— Pot să întreb cum s-a întâmplat asta?

— Nu mi-am dat seama că avea vreo importanţă. Era înainte ca fiica mea, Rheis, să se mărite cu Bendeigid şi nu îl cunoşteam prea bine. Până să înţeleg câte necazuri ar putea să facă oricare

dintre ei, a fost prea târziu. Cynric e gata să continue ce a început tatăl său vitreg. El şi Bendeigid au reuşit singuri să-i găsească pe aproape toţi ceilalţi băieţi – şi existau Corbii, cu un nume şi o organizaţie la îndemână…

— Dacă unuia dintre noi i se întâmplă ceva… îşi scutură capul, cu o grimasă: Cine i-ar putea învinui că încearcă să răzbune ruşinea pe care Roma le-a adus-o mamelor lor? Există deja oameni, de aici şi până la lacuri, care umblă de colo-colo, spunând din om în om că aceşti bărbaţi sunt eroi reîncarnaţi.

— Şi s-ar putea să fie, spuse Lhiannon.

Ardanos bodogăni:

— Partea cea mai rea este că se comportă ca atare.

— Eu am propus ca toţi să fie înecaţi, adu-ţi aminte, nu numai fetele, zise Lhiannon redobândindu-şi calmul. Aşa crud cum ar părea un asemenea gest, am fi fost scutiţi acum de probleme. Dar au fost unii care aveau alte idei, erau miloşi sau, ca Bendeigid, au vrut să-i crească pe băieţi pentru a le răzbuna preotesele. Şi astfel, ei sunt şi acum în viaţă şi e cu aproape douăzeci de ani prea târziu pentru a le nega existenţa. Nu pot să spun acum că nu au niciun drept la răzbunare.

Asta nu, niciodată, gândi Ardanos. Nu i-ar fi fost niciodată permis să spună că vorbele lui Lhiannon au fost ale ei sau ale preotului şi nu cuvântul Zeiţei. Nu trebuia să-i amintească vreodată lui Lhiannon că vorbele ei nu s-au deosebit niciodată în vreun mod esenţial de deciziile Consiliului Druizilor sau că Zeiţa – *dacă exista cu adevărat,* gândi el cu cinism – a încetat de mult să mai intervină în ceea ce mai rămăsese din cei care o venerau sau din oricine altcineva, cu excepţia preoteselor – sau mai ales ele.

Spuse, cu prudenţă:

— Nu făceam nicio aluzie, îţi reaminteam pur şi simplu… nu vrei să te aşezi? Străjerul tău mă urmăreşte într-un mod cât se poate de neliniştitor… Spuneam doar că Zeiţa răspunde rugăciunilor tale pentru pace. De asemenea, ea aude şi ignoră rugăciunile pentru revoltă deschisă sau război ale majorităţii populaţie. Cât timp va mai continua să asculte rugăciunile tale şi să le ignore pe ale lor? Sau, ca să mă exprim şi mai direct – *dar nu destul de direct,* gândi el – iartă-mă pentru asta, dar nu mai eşti tânără, ce se va întâmpla în ziua când nu vei mai sluji acest sanctuar?

De i-aş putea spune adevărul. O pasiune pe care o credea de mult uitată îi strânse gâtlejul. Ea şi cu mine devenim tot mai slabi cu trecerea anilor, dar Roma este încă puternică. Cine îi va învăţa pe cei tineri cum să păstreze rânduielile noastre străvechi până ce Roma, la rândul ei, va îmbătrâni şi pământul nostru ne va aparţine din nou?

După un moment, ea se prăbuşi într-un scaun şi îşi acoperi ochii cu mâinile. Spuse:

— Crezi că eu nu m-am gândit la asta?

— Ştiu că te-ai gândit, spuse el. Şi cunosc rezultatul gândurilor tale. Vernemeton ar putea să fie slujit, într-o bună zi, de una care, să spunem, va răspunde mai degrabă chemărilor la război ale celor mulţi decât rugăciunilor Preotesei ei. Şi atunci *va fi* război. Şi ştii ce se va alege de noi pe urmă.

— Pot doar să slujesc sanctuarul câtă vreme sunt în viaţă, spuse Lhiannon cu amărăciune. Nici chiar tu nu îmi poţi cere mai mult.

— Câtă vreme eşti în viaţă, repetă bătrânul druid, ca un ecou. Despre asta trebuie să vorbim acum. Lhiannon îşi trecu mâna peste ochi. Cu mai multă blândeţe, Ardanos întrebă: Nu îţi alegi succesoarea?

— Într-un fel. Trase adânc aer în piept. Se spune că voi şti când voi fi pe moarte şi în felul acesta îmi voi transmite puterile şi înţelepciunea pe care le am. Tu ştii cine face adevăratele alegeri. Eu nu am fost aleasa lui Helve. M-a iubit, da, însă nu m-a ales pe mine. Aceea – numele ei nu are importanţă – avea doar nouăsprezece ani şi avea minţile rătăcite. Ea a fost cea asupra căreia a căzut alegerea lui Helve. I-a dat fetei sărutul de adio şi, cu toate acestea, nimeni nu a luat-o în seamă şi nici n-a fost supusă măcar vreunei probe în mâinile zeilor. De ce? Fără îndoială, ştii mai bine decât mine. Preoţii iau decizia finală. Ceea ce spun eu despre succesoarea mea va avea puţină importanţă – doar dacă am grijă să numesc pe cineva acceptabil pentru ei.

— Şi totuşi, spuse Ardanos, asta se poate aranja – ca alegerea ta să fie şi a lor.

Ea răspunse:

— Alegerea ta, unealta ta.

— Dacă vrei.

Ardanos oftă. Lhiannon îi citea pur şi simplu prea repede gândurile, iar el nu putea să se simtă ofensat – cu siguranţă nu

acum.

— Am încercat asta o dată cu Caillean, spuse încet Lhiannon şi ştii ce întorsătură a luat acel experiment.

— Ştiu? întrebă el.

Lhiannon îl privi ciudat.

— Ar trebui să fii mai atent la ceea ce se întâmplă în Sanctuar. Bănuiesc că-ţi va veni greu să te încrezi în ea; are obiceiul extrem de supărător de a gândi, de obicei exact în momentul cel mai nepotrivit.

— Dar este preoteasa cea mai în vârstă. Dacă ar fi să mori mâine, ştii că ea ar fi aleasă… doar dacă – adăugă el cu emfază – s-ar întâmpla să moară la ceasul probei. Lhiannon păli, iar el continuă: Tu ştii mai bine dacă ar fi acceptabilă pentru zei…

De data aceasta, ea rămase tăcută, iar el adăugă, convingător:

— Dar dacă ar fi o alta, mai puţin cunoscută, pe care aş putea s-o pregătesc… Dacă aranjamentul nu ar fi niciodată bănuit de Consiliu…

— Dacă fata ar fi potrivită şi inteligentă, nu văd de ce s-ar putea considera că e o crimă sau o blasfemie să fie pregătită pentru alegerea zeilor… sau chiar pentru încercările chinuitoare la care urmează să fie supusă, zise gânditoare înalta Preoteasă.

Ardanos tăcea; ştia că doar până aici o putea aduce. Afară, se auzea vântul şuierând prin copaci; dar în cameră nu era decât sunetul respiraţiei lor.

— La cine te-ai gândit pentru alegerea mea? întrebă Lhiannon.

În timpul celor trei zile ce precedau un festival la care ea trebuia să reprezinte Glasul Zeiţei, Înalta Preoteasă trăia în izolare, însoţită doar de preoteasa aleasă de ea, odihnindu-se, meditând şi purificându-se. Caillean, care era aproape întotdeauna lângă ea, primi cu bucurie această perioadă de separare. Să trăieşti sub adăpostul Sanctuarului putea însemna să ai parte de constrângeri şi, întotdeauna când atât de multe femei, oricât de sfinte, locuiau împreună, cu siguranţă se iveau conflicte, din când în când.

Însă acum găsea că îi era greu să lase la o parte amintirile din lumea de afară. Dintr-un castron de lemn sculptat, scoase cu lingura terci de ovăz – îmbunătăţit cu un adaos de miez de nucă pentru a fi mai hrănitor – şi i-l oferi lui Lhiannon.

— Ce a vrut Ardanos de la tine? Caillean auzi amărăciunea din propriul ei glas, însă nu îşi putu opri cuvintele. Nu mă aşteptam să-l văd aici înainte de ziua festivalului.

— Nu trebuie să vorbeşti astfel despre arhi-druid, copilă. Lhiannon clătină din cap, încruntându-se. Are o povară grea de purtat.

— Şi tu la fel, spuse caustic Caillean. Şi nu ţi-o uşurează cu pretenţiile lui.

Lhiannon ridică din umeri, iar Caillean se gândi, încă o dată, cât de firavi erau acei umeri pentru a purta povara atâtor speranţe şi temeri.

— Se străduieşte cât poate, spuse Înalta Preoteasă, ca şi cum nu ar fi auzit. Îşi face griji pentru ce se va întâmpla când eu nu voi mai fi.

Caillean o privi alarmată. Se zicea că o preoteasă, mai cu seamă una de rang înalt, ştie când îi vine vremea.

— Ai văzut vreun semn prevestitor… a văzut el?

Lhiannon scutură cu putere din cap.

— A vorbit în general, dar cineva trebuie să chibzuiască la lucrurile astea. Nimeni nu e nemuritor şi, oricine ar fi să-mi urmeze, va trebui să-şi înceapă în curând pregătirea.

Caillean o privi, preţ de o clipă. Pe urmă râse.

— Prin asta trebuie să înţeleg că niciuna dintre noi, cele care suntem deja pregătite, nu este acceptabilă – în special eu. Nu te obosi să-mi răspunzi, adăugă. Ştiu că nu vei face decât să îl aperi, şi adevărul e că nu mă supăr. Titlul de Înaltă Preoteasă nu este suficient pentru a justifica suferinţele prin care am văzut că ai trecut în toţi aceşti ani.

Mai cu seamă, gândi ea, atâta timp cât onoarea acestui titlu era goală, de vreme ce Lhiannon nu a ales să-şi exercite puterea.

Lhiannon păru stingherită, iar Caillean îşi dădu seama că păşea prea mult pe un teren interzis. Fusese mai apropiată de mai vârstnica femeie decât o fiică, încă dinainte să înceapă să-i curgă sângele lunar şi asta a fost cu mai bine de douăzeci de ani în urmă, aşa că ştia că Lhiannon se baza pe iluzia ce punea un văl în calea realităţii.

O altă femeie ar fi putut să o întrebe pe Caillean ce vroia în schimb.

Buzele lui Caillean se strâmbară acru în timp ce golea din

castron terciul mâncat pe jumătate, căci, într-adevăr, nu ştia nici ea. Dar inima îi spunea că slujirea Zeiţei trebuie să însemne mai mult decât aceste ritualuri formale, cu amăgitoarele lor insinuări ale puterii.

Învăţătura secretă a druizilor cuprindea poveşti despre vremuri de demult, când preoţii dintr-un tărâm pierdut, scufundat acum sub ape, au venit în Britania. Fuseseră stăpânii magiei şi, pe măsură ce s-au căsătorit cu femei din linia conducătoare a poporului pe care l-au găsit aici şi, mai târziu, din familiile fiecărui nou grup de cuceritori, vechiul sânge şi vechea învăţătură au fost păstrate. Dar cei mai învăţaţi în acea ştiinţă au murit pe Mona şi, cu ei, învăţătura lor.

Uneori, lui Caillean i se părea că în Sanctuar păstraseră doar rămăşiţele măreţiei. Majoritatea celorlalte femei erau mulţumite cu micile lor vrăjitorii, dar, la răstimpuri, Caillean era străbătută de convingerea stranie că trebuie să fie mai mult de atât. Vorbise sincer cu Lhiannon – nu dorea să fie Preoteasă a Oracolului. Şi totuşi, dacă nu asta, atunci ce era ceea ce vroia să facă?

— E timpul pentru rugăciunile noastre de dimineaţă, o străpunse glasul lui Lhiannon.

Femeia mai în vârstă se prinse de masă şi se ridică în picioare.

Iar zeiţa ne interzice să greşim fie şi un singur pas în timpul ritualului, gândi Caillean, în timp ce o ajuta pe Înalta Preoteasă să se îndrepte către grădină şi să se aşeze în faţa altarului din piatră ce se afla acolo. Dar, pe când aprindea lampa din vârful altarului şi aducea florile pentru a fi aşezate înaintea acestuia, Caillean simţi cum în sufletul ei revine o fărâmă de pace.

— Priveşte, Tu, care vii cu răsăritul împodobit cu flori, spuse Lhiannon cu glas dulce, ridicându-şi mâinile într-un gest de slavă.

— Strălucirea ta arde ca o văpaie în soarele ce devine tot mai puternic şi în focul sfânt, dădu Caillean replica.

— Ivindu-te la răsărit, Tu, care vii să aduci viaţă nouă acestei lumi...

Glasul Înaltei Preotese părea că întinereşte, că devine mai pur, iar Caillean ştiu că, dacă s-ar uita, ar vedea cum semnele bătrâneţii dispar de pe chipul lui Lhiannon, până ce frumuseţea Zeiţei Fecioare va străluci în ochii ei.

Dar în acelaşi timp, aceeaşi putere îi umplea inima.

— Florile răsar în urma paşilor Tăi, pământul înverzeşte pe unde Tu treci…

Aşa cum mai făcuse de atâtea ori, se lăsă purtată de ritmul ritualului, către un loc unde nu exista decât armonia Doamnei.

În dimineaţa sărbătorii de Beltane, Eilan se trezi înainte de răsărit, în casa femeilor unde dormea cu surorile ei. Patul ei, o ramă de lemn legată cu piele netăbăcită şi acoperită cu blănuri şi pături de lână fină, era construit în dreptul pantei acoperişului de paie, atât de aproape încât putea să se întindă şi să-l atingă. De-a lungul anilor, făcuse în tencuiala de lut o crăpătură prin care putea trage cu ochiul. Afară, lumina unui răsărit de vară timpurie abia începea să se ivească.

Se culcă înapoi, oftând, în timp ce încerca să-şi aducă aminte ce visase. Fusese ceva despre un festival şi pe urmă scena se schimbase. Ştia că visase un vultur, iar ea era o lebădă şi, pe urmă, se făcea că vulturul s-a transformat şi el în lebădă şi au zburat împreună.

Micuţa Senara încă dormea; locul ei era mai lângă perete, fiindcă era destul de mică şi putea cădea din pat. Genunchii ei ascuţiţi, îndoiţi, o înghiontiră pe Eilan. În cealaltă parte a camerei, Mairi, care se mutase pentru o vreme înapoi cu surorile ei, până ce vor afla ce se întâmplase cu Rhodri, dormea împreună cu copilul ei; iar la margine, Dieda, cu părul ei deschis la culoare despletit, răvăşit peste faţă şi cu cămaşa dezlegată, astfel că Eilan putu să observe la gâtul ei lanţul ce purta inelul lui Cynric.

Rheis şi Bendeigid încă nu ştiau că tinerii se promiseseră unul altuia. Eilan se simţea stânjenită de acest secret. Dar aveau de gând să anunţe asta la festival şi să ceară familiei să înceapă negocierile complexe cu privire la zestre şi la aranjamente, ca să se poată căsători. Cel puţin Cynric nu avea nicio rudă în viaţă, ceea ce simplifica lucrurile.

Singurele piese de mobilier care se mai aflau în încăpere erau o bancă fixată în perete şi un cufăr de stejar în care fetele îşi ţineau hainele de schimb şi veşmintele de sărbătoare. Îi aparţinuse lui Rheis înainte de a se mărita şi ea spusese întotdeauna că, atunci când se va căsători Dieda, va fi o parte din zestrea ei. Eilan nu îi purtase pică pentru asta căci, un altul, la fel de frumos, destinat ei, prindea deja contur în mâinile

bătrânului Vab, tâmplarul. Şi va fi unul şi pentru Senara, la momentul potrivit. Văzuse cum scândurile de stejar fuseseră şlefuite până ce deveniseră strălucitoare şi cum piroanele de lemn fuseseră băiţuite până ce nu s-au mai văzut.

Bebeluşul scânci şi începu să ţipe în somn, iar Mairi se ridică oftând, cu păru-i cârlionţat ca o aureolă în jurul feţei. Se sculă să-i aducă alt scutec, pe urmă se întoarse şi îl aşeză de-a curmezişul patului. Copilul gânguri, iar ea îl mângâie.

Eilan îşi vârî picioarele în saboţi şi spuse:

— Ascultă, o aud pe mama afară, cred că ar fi mai bine să ne sculăm.

Îşi trase rochia pe ea, iar Dieda îşi deschise ochii, zicând:

— Mă îmbrac într-o clipită.

Mairi râse.

— O s-o ajut pe Rheis de îndată ce termin de hrănit bebeluşul. Tu şi Eilan puteţi să rămâneţi aici şi să vă faceţi frumoase pentru festival. Dacă vreunul dintre tineri v-a stârnit imaginaţia, cel mai bine ar fi să vă pregătiţi să fiţi strălucitoare.

Le zâmbi tinerelor verişoare cu blândeţe. Dieda, care avea doi fraţi mai mici acasă, nu era obişnuită să fie răsfăţată şi cu toţii complotaseră să o răsfeţe cât timp era acolo.

Când Mairi şi copilul ei plecară, Dieda zâmbi şi spuse somnoroasă:

— Este cu adevărat ziua de sărbătoare? Credeam că va fi mâine.

— Astăzi este ziua, o şicană Eilan, când tu şi Cynric vă veţi jura credinţă.

— Crezi că Bendeigid va fi de acord? întrebă Dieda. În definitiv, este tatăl vitreg al lui Cynric.

— O, dacă tatăl *tău* îşi dă consimţământul, nu prea mai are importanţă ce crede al meu, remarcă Eilan cu dibăcie. Şi dacă nu este de acord ca voi doi să fiţi împreună, presupun că ar fi spus asta mai înainte. În plus, te-am visat astă-noapte cu Cynric la festival.

— Chiar aşa? Spune-mi!

Dieda se ridică, înfăşurându-şi aşternuturile în jurul trupului, căci aerul era încă rece.

— Nu-mi amintesc prea multe. Dar tatăl tău era fericit. Eşti sigură că vrei să te căsătoreşti cu fratele ăla al meu?

— Vreau cu adevărat, răspunse Dieda cu un mic zâmbet, iar

Eilan ştiu că nu va spune mai mult.

— Poate că ar trebui să-l întreb pe Cynric, zise Dieda – poate că va avea mai multe de spus!

— Sau poate că nu, replică Dieda. Nu e nici el prea vorbăreţ. Nu vrei tu să te căsătoreşti cu el, nu-i aşa?

Eilan scutură din cap ostentativ.

— Este fratele meu!

Dacă ar trebui să se mărite, cu siguranţă mocofanul acela mătăhălos care obişnuia să-i pună broaşte în pat şi să o tragă de păr era ultimul băiat pe care l-ar alege!

— Nu e chiar aşa, spuse Dieda.

— E fratele meu vitreg şi e ca şi cum am fi rude, preciză Eilan. Dacă tata ar fi dorit ca noi să ne căsătorim, nu l-ar fi înfiat.

Luă pieptenele din corn sculptat şi începu să-şi despletească şuviţele strălucitoare ale părului.

Dieda se întinse pe spate cu un oftat.

— Presupun că Lhiannon va veni la festival, spuse după o vreme.

— Bineînţeles că va veni. În definitiv, Sanctuarul se află lângă izvorul de la poalele fortăreţei. De ce?

— Of, nu ştiu. Acum, că mă gândesc să mă mărit, mă cutremur la gândul că cineva îşi petrece astfel viaţa, răspunse Dieda.

— Nimeni nu ţi-a cerut asta, spuse Eilan.

— Nu atât de explicit, zise Dieda. Dar tata m-a întrebat cândva dacă m-am gândit vreodată să mă dăruiesc zeilor.

— Te-a întrebat el asta?

Eilan făcu ochii mari.

— I-am răspuns că nu, dar săptămâni în şir am avut coşmaruri că ne-am certat iar el m-a întemniţat într-o scorbură de copac. Şi îl iubesc pe Cynric cu adevărat. Oricum, nu aş suporta să-mi petrec toată viaţa în Sanctuar sau confirmată în vreo altă casă. Tu ai suporta?

— Nu ştiu, răspunse Eilan. Poate dacă mi s-ar cere, aş fi de acord…

Îşi aminti cum se mişcau preotesele în timpul festivalului, atât de liniştite, în rochiile lor de culoarea albastru-închis. Erau respectate ca nişte regine. Nu ar fi, oare, aceasta o viaţă mai bună decât să fie la cheremul vreunui bărbat? Iar preotesele primeau toată învăţătura ascunsă.

— Cu toate acestea, te-am văzut cum îl priveai pe tânărul străin, o tachină Dieda, cel pe care l-a salvat Cynric. Cred că ai fi o preoteasă mai nepotrivită decât mine!

— Poate că ai dreptate.

Eilan se întoarse, ca fata cealaltă să nu observe roşeaţa ce îi încălzea fruntea. Era preocupată de Gawen pentru că îşi petrecuse atât de mult timp îngrijindu-l, asta era tot.

— Nu m-am gândit prea mult la asta. Dar acum, îmi amintesc, spuse ea gânditoare. Lhiannon era şi ea în visul meu.

4

Mai târziu, în dimineaţa aceea, familia porni către locul unde urma să se desfăşoare festivalul. Era o zi frumoasă de mai, iar aerul era proaspăt după ploaia din noaptea trecută; vântul alungase ultimii nori către răsărit şi cerul era limpede. Într-o asemenea dimineaţă, parcă toate culorile lumii fuseseră proaspăt create pentru a cinsti ziua aceea.

Gaius şchiopăta încă, dar Cynric îi scosese bandajul de la gleznă, spunând că îi va face bine să calce pe picior. Păşea cu grijă, trăgând adânc în piept aerul rece, care îl ameţea îndoit, după lunga şedere în pat. Cu două săptămâni în urmă, s-ar fi zis că nu se va mai plimba niciodată sub cerul liber. Deocamdată era mulţumit că era în viaţă, că putea privi lumina soarelui aşternută pe frunzele verzi, pe florile de primăvară şi pe straiele colorate ale oamenilor din jurul lui.

Eilan îmbrăcase o rochie lungă şi largă, ţesută în carouri palide, brune, aurii şi de culoarea frunzelor înmugurite, peste o cămaşă verde-deschis. Părul i se odihnea pe umeri ca o mantie sclipitoare, mai strălucitoare decât aurul broşelor şi al brăţărilor pe care le purta. Lui Gaius i se păru că, în mijlocul acelei lumi pline de strălucire, ea era lucrul cel mai frumos.

Nu acordă prea multă atenţie flecărelii lor despre festival. Fusese prezent doar la puţine sărbători printre oamenii din neamul mamei sale, pe când era copil, şi presupunea că acesta va fi în mare parte la fel. Auzi larma festivalului înainte de a ajunge acolo, căci marile sărbători celtice erau de obicei însoţite de târguri. Festivităţile începuseră de fapt cu câteva zile în urmă şi vor mai continua timp de câteva zile, dar această zi – ajunul de Beltane – se afla în centrul sărbătorii. În amurg, preotesele

urmau să îşi facă apariţia.

În păduri răsăriseră corturi şi colibe împletite din crengi, căci festivalul atrăsese oameni de la multe zile de drum depărtare. Majoritatea celor de aici erau din tribul Cornovii, însă Gaius recunoscu tatuajul tribal al celor din Dobunni şi Ordovices şi chiar al câtorva din tribul Deceangli, de sus, din apropiere de Deva.

După două săptămâni în casa lui Bendeigid, limba lui britanică natală îi venea uşor pe buze, iar Deva şi legiunea începeau să i se pară confuze şi îndepărtate.

În jurul vechii fortificaţii se îngrămădeau tarabe unde se vindeau farfurii şi obiecte mici, unele arătând de parcă ar fi fost făcute de ţăranii locului, iar altele care ar fi putut fi vândute chiar la Roma. Probabil erau făcute de meşteşugarii romani, căci între Britania şi Roma comerţul era în plină dezvoltare, iar neguţătorii greci şi galezi călătoreau peste tot. Mai erau acolo standuri cu mere şi dulciuri, pieţe unde oamenii vindeau cai şi un târg al forţei de muncă, unde puteai găsi orice – aşa spusese Cynric – de la porcar şi până la doică pentru alăptat.

Însă, când ajunseră pe platoul din vârful dealului, care se ridica precum o insulă deasupra mării, Gaius făcu ochii mari. Târgul ocupa, până la refuz, o mare suprafaţă de teren curăţat, cu tarabe şi oameni, cât vedeai cu ochii. Dar la capătul îndepărtat al intervalului principal se înălţa o movilă mare de pământ, cu intrarea din piatră. Cynric făcu un semn de reverenţă în timp ce trecură drumul. Gaius întrebă:

— Aşadar, acela este templul vostru?

Cynric îl privi ciudat, dar spuse doar:

— Este mormântul unei mari căpetenii a înaintaşilor noştri. Numele lui s-a pierdut, doar dacă nu cumva vreunul dintre bătrânii barzi mai ştie cine a fost, iar dacă a existat vreodată un cântec despre el, l-am uitat sau nu l-am învăţat niciodată.

O altă alee, mai lungă, ducea la o clădire ca un mic turn pătrat, înconjurată de un portic acoperit cu paie, iar Gaius îi aruncă o scurtă privire curioasă. Eilan şopti:

— Acela este sanctuarul unde sunt păstrate lucrurile sfinte.

— Arată ca un templu, spuse el cu voce scăzută, iar ea îl pironi cu privirea.

— Ştii, desigur, că zeii nu pot fi veneraţi în orice fel de casă făcută de mâinile omului, ci doar sub cerul liber. După o clipă,

adăugă: în unele dintre insulele de la apus, unde nu creşte niciun copac, ritualurile sunt ţinute în păduri de pietre; însă tatăl meu spune că secretele marilor cercuri străvechi de piatră de aici, de la miazăzi, s-au pierdut odată cu druizii mai în vârstă, care au fost ucişi la venirea romanilor.

O tarabă unde se vindeau gablonţuri din sticlă grecească îi atrase atenţia lui Eilan şi fata tăcu. Gaius oftă. Ar fi mai bine să nu mai pună întrebări, gândi el, altfel se va trăda şi mai mult. Erau anumite lucruri pe care ar fi trebuit să le ştie şi cei din triburile Silures.

Se mai aflau acolo standuri cu mături şi cârpe şi fete drăguţe care vindeau ghirlande – aproape toată lumea purta aşa ceva – şi flori şi o sumedenie de alte lucruri, unele prea neobişnuite pentru ca Gaius să le recunoască. Tinerii se plimbară printre tarabe, uitându-se, la întâmplare, la mărfurile de vânzare. Cynric se interesă de o turmă de porci, dar spuse că cer cu toţii prea mult pentru munca lor.

— Blestemaţii de romani au luat atât mulţi bărbaţi cu ocazia recrutărilor, încât suntem nevoiţi să angajăm oameni ca să ne îngrijească animalele şi să ne cultive câmpurile, spuse el. Însă atât de mulţi au fost alungaţi de pe pământurile lor, încât uneori putem să găsim oameni care sunt gata să vină doar pentru casă şi masă. Cred că, dacă aş fi fermier, m-aş mulţumi şi cu atât. Dar, ferească-mă zeii să ajung să cultiv pământul!

La prânz, Rheis îşi strânse familia laolaltă sub un stejar cu coroana întinsă de la poalele dealului, unde mâncară nişte carne rece cu pâine. Vechea fortificaţie era punctul spre care se îndreptau multe cărări. De aici, puteau vedea un drum larg şi bine îngrijit care ducea spre apus, mărginit de stejari grandioşi. La capătul lui, acoperişurile de paie ale Sanctuarului şi ale clădirilor ce îl înconjurau se iveau palide pe fundalul de un verde-închis al Crângului Sacru.

Cynric şi Gaius plecară să se uite la un cal, iar Rheis se îndepărtase, ca să stea de vorbă cu o cunoştinţă. Fetele împachetau mâncarea, când Eilan rămase înmărmurită şi şopti:

— Priviţi, vine Lhiannon.

Înalta Preoteasă, împreună cu câteva dintre însoţitoarele ei, se apropia de-a lungul Cărării Sacre ce străbătea lungul şir al copacilor. Silueta ei subţire pâlpâia în lumina schimbătoare ce străbătea printre crengile copacilor iar ea înainta, alunecând cu

pasul uşor al preoteselor, de parcă apariţia ei nu ar fi fost tocmai aceea a unei fiinţe umane. Lhiannon se opri, urându-le parcă sărbători fericite, pe urmă ochii îi căzură asupra fetelor.

— Sunteţi rudele lui Bendeigid, spuse ea. O fixă cu privirea pe Dieda. Câţi ani ai, copila mea?

— Cincisprezece, şopti fata.

— Eşti căsătorită? întrebă Lhiannon.

Eilan simţi cum inima începe să i se zbată în piept. Acesta era chipul înaltei Preotese pe care o văzuse în vis.

— Nu, spuse Dieda cu glas liniştit.

Se uita în ochii preotesei de parcă ar fi fost hipnotizată de privirea ei limpede.

— Nici promisă nu eşti?

— Nu... încă, deşi m-am gândit... răspunse cu glas şovăitor.

Spune-i, gândi Eilan. *Eşti promisă lui Cynric! Trebuie să-i spui acum!* Dar, deşi buzele îi fremătau, Dieda rămase împietrită, ca o tânără iepuroaică atunci când umbra şoimului cade asupra ei.

Lhiannon îşi desfăcu mantia grea, albastră, care îi atârna pe umeri.

— Atunci, te cer pentru zeiţă. De acum înainte o vei sluji pe Cea pe care o slujesc eu şi pe nimeni altcineva...

Mantia se desfăcu asemeni unei aripi întunecate, preoteasa o roti de jur-împrejur şi o lumină izbucni în timp ce ramurile se mişcară de vântul neaşteptat.

Eilan clipi. Cu siguranţă, era doar lumina soarelui – însă, în strălucirea ei orbitoare, avu, pentru o clipă, impresia că, în desfăşurarea ei, mantia scosese la iveală o apariţie strălucitoare. Închise ochii, dar, întipărit în ochiul său lăuntric, văzu încă un Chip, cu un tandru zâmbet matern şi cu ochii fioroşi ai unei păsări de pradă şi i se păru că acea privire o fixa pe ea şi nu pe Dieda. Însă Lhiannon îi vorbise Diedei şi pe ea nu părea să o observe măcar.

— De acum înainte, vei locui cu noi la Sanctuar, copila mea. Vino acolo cu noi... ei, bine, va fi timp destul mâine. Vocea lui Lhiannon părea că străbate de departe. Aşa să fie.

Eilan deschise din nou ochii şi văzu umbra căzând, în timp ce mantia se aşeza pe umerii firavi ai Diedei.

Femeia care o însoţea pe Lhiannon intonă:

— Ea este cea iubită de Zeiţă. Alegerea Zeiţei a căzut asupra ei. Aşa să fie.

Lhiannon luă mantia de pe umerii fetei şi însoţitoarea o ajută să şi-o pună înapoi. Pe urmă se îndepărtă înspre festival.

Ochii lui Eilan o urmăreau încă.

„Alegerea Zeiţei… ţi-e dat să fii una dintre ele… Ce e cu tine?” îşi reveni în simţiri şi văzu chipul palid ca de mort al Diedei şi mâinile ei încleştate.

Dieda îşi scutura capul, tremurând:

— De ce nu am putut să vorbesc? De ce nu am fost în stare să-i spun? Nu pot merge la Sanctuar! îi sunt promisă lui Cynric!

— Dar nu eşti încă, nu oficial, spuse Eilan, năucită şi acum de ceea ce văzuse. Promisiunile făcute în taină nu sunt legăminte şi nimic nu a mers atât de departe încât să nu poată fi desfăcut. Mă gândesc că oricine ar prefera să fie preoteasă decât să se căsătorească cu fratele meu…

— Te gândeşti… spuse Dieda cu furie. Da, chiar ar trebui să o faci din când în când – ar fi o experienţă nouă pentru tine, îndrăznesc să spun… izbucni ea într-un soi de disperare. Eşti aşa un copil, Eilan!

Eilan se holbă la ea, dându-şi seama că fata cealaltă nu-i împărtăşea entuziasmul.

— Dieda, vrei să spui că nu vrei să fii preoteasă?

— Ce păcat că alegerea ei nu a căzut asupra ta, spuse deznădăjduită Dieda. Poate că ar trebui să spunem că ai fost tu. Poate, asemeni tatei, ne-a confundat. Poate că se gândea într-adevăr la tine…

— Dar ar fi o impietate, dacă Zeiţa te-a ales pe tine, protestă Eilan.

— Ce-i voi spune lui Cynric? Ce aş putea să-i spun?

Îşi pierdu controlul şi începu să râdă, cu disperare.

— Dieda – Eilan îşi trecu braţul în jurul umerilor celeilalte fete – nu poţi vorbi cu tatăl tău? Să-i spui că nu vrei asta? Dacă aş fi în locul tău, aş fi fericită, dar dacă tu urăşti ideea…

Încremenită, sufocată de durere, Dieda spuse:

— Nu îndrăznesc. Tata nu ar înţelege niciodată, nici nu ar trece peste cuvântul înaltei Preotese. Ar fi ceva… Cu un glas atât de scăzut, încât abia ajunse la urechile verişoarei sale, Dieda spuse: Tata e atât de apropiat de Lhiannon… e aproape ca şi cum ar fi iubitul ei…

Scandalizată, Eilan îşi întoarse ochii către cealaltă fată:

— Cum poţi spune asta? Este preoteasă!

— Nu vreau să spun că au făcut ceva nelalocul lui, dar o cunoaşte de atâta timp. Uneori pare că ţine la ea mai mult decât la oricine pe lume… cu siguranţă mai mult decât la vreuna dintre noi, fetele!

— Ai grijă cum vorbeşti despre aşa ceva, o atenţionă Eilan, roşind. S-ar putea să te audă altcineva, care nu te-ar înţelege mai bine decât mine.

Cu un aer sumbru, Dieda răspunse:

— O, ce contează? Aş vrea să fiu moartă!

Eilan nu ştia ce să spună ca să o consoleze. Tăcea, ţinând-o strâns de mână. Nu înţelegea cum putea Dieda să vrea să refuze această onoare. Şi cât de fericită ar fi Rheis ca sora ei mai mică să fie aleasă!

Şi Bendeigid ar fi mulţumit. Dieda era pentru el ca o fiică şi ţinuse întotdeauna la surioara soţiei sale. Eilan încerca să-şi uite propria dezamăgire.

Gaius şi Cynric înaintară prin mulţimea adunată la sărbătoare, oprindu-se când şi când să comenteze despre particularităţile vreunui ponei şi trecând apoi mai departe. După o vreme, Cynric întrebă:

— Aşadar, prietene, este adevărat că nu ai auzit niciodată despre cele petrecute pe Insula Mona? Credeam că dacă locuieşti lângă Deva…

— Nu am auzit niciodată povestea, spuse Gaius. Sunt din ţara tribului Silures, adu-ţi aminte, departe, către miazăzi. *Şi, ştiind că mama mea a fost căsătorită cu un ofiţer roman,* gândi el apoi, *ar fi fost nevoie de un om mai curajos decât majoritatea ca să-mi povestească asta.* Este vreo poveste cunoscută? întrebă el cu voce tare. Ziceai că druidul Ardanos ştia să o cânte.

— Ascult-o, aşadar şi nu te mai întreba de ce am prea puţine lucruri bune de spus despre romani, spuse Cynric cu mânie. A existat – în vremurile de dinaintea venirii romanilor – o fortăreaţă sacră de femei, acolo unde acum nu este decât un eleşteu murdar. Într-o zi, au venit legiunile şi au făcut ceea ce fac întotdeauna, au tăiat crângul şi i-au prădat comorile, au ucis druizii care li s-au opus şi au siluit toate femeile – de la cea mai bătrână preoteasă până la cea mai tânără novice. Unele erau aproape de vârsta unor bunici, altele nu erau altceva decât nişte fetiţe de nouă sau zece ani, dar pentru ei asta nu conta!

Gaius răsuflă greu. Nu auzise niciodată acea parte a poveştii.

Romanii nu vorbeau decât despre druizii cu torţele lor mişcătoare şi despre femeile înveşmântate în negru care strigaseră imprecaţii şi mai spuneau că legionarii s-au temut să treacă apele înfierbântate ale strâmtorii Menai, până ce comandantul i-a ocărât, ca să atace. Mona fusese ultima redută a preoţimii druide. Până ce i-a cunoscut pe Bendeigid şi pe Ardanos, Gaius crezuse că aproape toţi druizii fuseseră şterşi de pe faţa pământului. Logica militară arătase fără doar şi poate că Mona trebuia distrusă, însă un bun comandant, gândi el cu furie, îşi ţinea oamenii la respect. Oare soldaţii reacţionaseră atât de violent din cauză că femeile le-au inspirat teamă?

— Ce s-a întâmplat cu femeile? Poţi să întrebi, spuse Cynric.

De fapt, Gaius nu întrebase, dar el ştia că Cynric spunea povestea aşa cum fusese învăţat şi va ajunge, mai devreme sau mai târziu, la asta.

— Romanii le-au lăsat însărcinate pe cele mai multe dintre ele, continuă Cynric. Când s-au născut copiii, fetele au fost înecate în eleşteul sacru pe care romanii îl desacralizaseră deja, iar băieţii au fost crescuţi în familiile druizilor. Când au devenit bărbaţi, li s-a spus care le este obârşia şi au fost învăţaţi meşteşugul armelor. Şi, într-o zi, ei îşi vor răzbuna mamele şi zeii şi, crede-mă, aşa va fi! Vor jura răzbunare pe numele Doamnei Corbilor, care mă aude! adăugă Cynric cu vehemenţă.

Rămase tăcut, iar Gaius aşteptă stânjenit ca el să continue. Cynric vorbise despre o mişcare subterană numită Corbii. Băiatul de alături era, aşadar, unul dintre ei?

După un moment, Cynric continuă:

— Atunci au fost aduse toate femeile druizilor de pe insula aceea, aici, la Sanctuar, unde să poată fi păzite.

Gaius asculta, întrebându-se dacă povestea îi fusese spusă cu un anumit scop. Dar Cynric nu ştia că el este roman şi lui Gaius îi părea cât se poate de bine. În clipa aceea, nu era sigur dacă vroia el însuşi să fie roman, deşi acest lucru fusese izvorul mândriei sale.

În timp ce amurgul se lăsa, tineri înveşmântaţi în robe albe, cu coliere de aur la gât, începură să înalţe mormane mari de lemne, în spaţiul deschis din faţa tumulususului, având grijă – îl informă Cynric în şoaptă – ca fiecare stivă să cuprindă lemnul celor nouă copaci sacri. Gaius nu avea habar care erau aceia, dar îi fu frică să recunoască, aşa că dădu, pur şi simplu,

aprobator din cap. Între ei fusese aşezată o scândură groasă de stejar, cu o parte ridicată în sus, ca un ax. Nouă druizi, bărbaţi bătrâni, impunători, îmbrăcaţi cu robe albe, imaculate, învârtiră pe rând axul, în ritm de tobe. În timp ce văzduhul se întuneca, oamenii se adunară în jurul lor, privind, iar în mulţime se aşternu liniştea.

Şi apoi, chiar în momentul în care soarele alunecă în spatele copacilor, Gaius zări o sclipire roşie. Şi alţii o văzură. Un murmur străbătu întreaga adunare şi, în acelaşi moment, unul dintre druizi împrăştie ceva prăfos la baza axului şi acesta păru că izbucneşte în flăcări.

— Focurile vor arde până se luminează de ziuă, iar în acest timp oamenii vor dansa în jurul lor, spuse Cynric. O parte dintre feciori vor sta de veghe la copacul de Beltane. Făcu semn către un stâlp înalt care se ridica la capătul celălalt al coamei dealului. Ceilalţi vor pleca până în zori cu iubitele lor, să aducă crengi înfrunzite, sau cel puţin asta spun ei – zâmbi sugestiv – cu care vor împodobi stâlpul şi vor dansa toată ziua.

Focurile rituale fură aduse la stâlpii de lemn, care începeau acum să trosnească vesel. Se întuneca. Gaius se dădu înapoi când prima pală de căldură îi furnică pielea.

Se formă un şir de dansatori care începu să înconjoare focul. Cineva îi duse lui Gaius la gură o carafă cu vin. Gloata devenise deja gălăgioasă, vârându-şi mâinile în voie în putinile cu bere şi mied. Mai văzuse asemenea ritualuri şi ştia la ce să se aştepte. Observă acum că pruncii mai mici fuseseră duşi de acolo, iar preotesele în rochii albastre şi voaluri de la Sanctuar plecaseră şi ele.

Gaius şi Cynric rătăciră împreună prin mulţimea veselă până ce, în apropiere de focuri, se întâlniră cu Eilan şi Dieda.

— Aici eraţi! exclamă Cynric, grăbind pasul. Dieda, haide să dansezi cu mine!

Diedei îi pierise toată culoarea din obraji şi fata continua să o ţină pe Eilan de mână.

— Nu ai auzit? întrebă înflăcărată Eilan.

— Ce să aud, soră?

Cynric începu să se încrunte.

— A fost aleasă pentru Sanctuar, de către Lhiannon însăşi, chiar în după-amiaza aceasta.

Cynric îşi întinse mâinile către Dieda şi pe urmă, încet, le lăsă

să cadă.

— Zeiţa a vorbit?

— Cum poţi accepta asta? Dieda părea că îşi revine în simţiri. Ştii că nu mă pot căsători cu tine dacă trebuie să fac legămintele.

— Iar tu ştii ce jurăminte mă leagă şi pe mine deja, spuse el mâhnit. Am fost sfâşiat în bucăţi încercând să iau o hotărâre. Te iubesc, dar nu pot să port povara de a avea o nevastă şi copii, ani de zile, dacă nu pentru totdeauna. Poate că zeii au decis în felul acesta pentru noi.

Cynric oftă şi, de data aceasta, când îşi întinse mâinile către Dieda, ea veni înspre el. Dieda era o fată înaltă, dar în braţele lui puternice părea plăpândă.

— Ascultă, iubirea mea, mai e o cale, spuse el cu blândeţe, luând-o deoparte. Îi poţi da trei ani zeiţei… nu e nevoie să faci legământ pentru toată viaţa. În insulele de la miazănoapte există un mic colegiu şi acolo trebuie să merg eu. Dar tu nu eşti o fecioară-luptătoare şi chiar dacă am fi logodiţi oficial, nu ai putea să vii la mine acolo. Poate că este bine ca şi tu să slujeşti într-un sanctuar pentru o vreme – acolo vei fi mai în siguranţă. Şi dacă va veni războiul…

Dieda scoase un mic oftat şi îşi îngropă faţa la pieptul lui. Gaius văzu cum mâinile mari ale lui Cynric cuprind braţele Diedei:

— Timp de trei ani, vom fi legaţi prin alte jurăminte, şopti el, dar seara aceasta este a noastră. Eilan, rămâi aici cu Gawen, adăugă el, cu vocea înăbuşită de părul Diedei.

Eilan şovăi:

— Mama a spus ca Dieda şi cu mine să stăm împreună – este Beltane…

Dieda îşi înălţă capul şi îl privi sălbatic.

— Ai puţină milă! Rheis nu îndrăzneşte să treacă peste cuvântul tatălui tău… şi al tatălui meu. Înghiţi. Dacă ar şti, nu ne-ar îngădui nici măcar acest scurt răgaz!

Cu ochii gravi, larg deschişi, Eilan încuviinţă.

— Oare am greşit că am lăsat-o pe Eilan singură cu străinul? şopti Dieda, iar Cynric o conduse departe de acolo. În definitiv, a trăit printre romani şi s-ar putea să aibă obiceiurile lor cu femeile.

— Este oaspete în casa noastră şi de ar fi chiar fiul

procuratorului însuşi…

— Nu poate fi, chicoti Dieda, dintr-o dată. Tata spune că procuratorul nu are decât o singură fiică!

— Dacă ar fi, cu siguranţă ar respecta-o pe fiica gazdei sale. Iar Eilan este doar un copil, răspunse Cynric.

— Ea şi cu mine am fost născute în acelaşi an, zise Dieda. O consideri copil fiindcă este sora ta.

— La ce te aşteptai? întrebă Cynric pe un ton iritat. Să-ţi spun în faţa lor cât de mult te iubesc?

— Ce-a mai rămas de spus? Cu siguranţă, nu destul…

Şi Dieda nu termină ce avea de spus, căci braţele lui Cynric o înconjurau şi el se oprise pentru a-i întrerupe vorbele cu un sărut.

Fata se lipi de el, preţ de o clipă, pe urmă se desprinse, stânjenită.

— Asta nu ajută la nimic, spuse ea. Şi dacă vom fi văzuţi…

Cynric râse amar:

— Încă nu te-au pus sub jurământ, nu-i aşa? Iar eu aş putea spune oricând că era Eilan cea pe care am sărutat-o. O apucă de coate, ridicând-o pe vârfuri şi se aplecă să o mai sărute încă o dată. După o clipă, toată rezistenţa ei se topi şi îl lăsă pe Cynric să-i lipească trupul de al lui şi să o acopere cu sărutări. Când se retrase, Cynric spuse cu glasul frânt:

— Cât de sigur păream cu doar câteva clipe în urmă! însă m-am înşelat, nu pot să te las să faci asta!

— Ce vrei să spui?

— Nu te pot lăsa să pleci cu toate femeile acelea!

— Ce altceva pot să fac? Acum ea trebuia să fie cea raţională. Cynric, eşti crescut druid, cunoşti la fel de bine ca şi mine legile. Lhiannon a ales. Când a căzut mâna Zeiţei…

— Ai dreptate, ştiu asta. Şi totuşi… O trase cu putere înspre el, însă vocea îi era foarte blândă când spuse: E Beltane. Culcă-te cu mine în noaptea asta şi familia ta va fi bucuroasă să ne lase să ne căsătorim.

Gura ei era prea tânără pentru atâta amărăciune:

— Poate ţi-ar plăcea să-i explici frumos tatălui meu cum s-a întâmplat? Sau tatălui tău?

Cynric răspunse:

— Bendeigid nu este tatăl meu.

— Da, ştiu, spuse Dieda. Nu că ar conta. Dar, fie că este tatăl

tău sau nu, Ardanos este al meu şi m-ar strangula, iar pe tine ar pune biciul. E stabilit, fie că îţi place, fie că nu. Acum sunt o fecioară promisă Crângului Sacru, iar tu eşti fiul unui druid – ei, bine, cel puţin ai fost crescut ca atare – şi, în orice caz, al unei preotese, adăugă ea repede. Cynric, ai spus chiar tu că pot cere să fiu eliberată după ce se scurg trei ani. Şi pe urmă…

— Şi pe urmă, promise el, te voi duce la celălalt capăt al pământului, dacă va fi nevoie.

— Dar ai spus că nu poţi să îţi asumi povara unei soţii şi a unor copii, protestă ea, doar de dragul de a-l auzi pe el spunând:

— Nu-mi pasă ce-am spus: Te vreau pe tine.

Pe urmă, Cynric adăugă:

— Aşadar, stai aici, lângă mine, să ne uităm la focuri. S-ar putea să fie pentru ultima dată în viaţă. Sau pentru următorii trei ani, adăugă el demoralizat, ceea ce este aproape acelaşi lucru.

Arhi-druidul Britaniei stătea la poarta Sanctuarului, privind cum ultima lumină de pe cer păleşte. Din vârful dealului, putea auzi zvon de glasuri; larma lor îndepărtată se pierdu într-o muzică asemeni unui lac plin de păsări migratoare şi, în spatele celorlalte sunete, se auzeau bătăile grave ale tobelor. În curând vor fi aprinse focurile de Beltane.

Deşi timpul trecea, Ardanos, în mod ciudat, nu se simţea dornic să se mişte. În dimineaţa aceea fusese la Deva, unde îl ascultase pe prefectul roman. În această seară, va trebui să ia aminte la plângerile oamenilor pe care romanii îi conduceau. Nu era cale să-i mulţumească pe toţi. Cel mai bun lucru la care putea spera era să menţină un echilibru chinuit până când – ce anume aştepta, de fapt? — toate vechile răni se vor vindeca.

Vei fi mort înainte ca asta să se întâmple, bătrâne, îşi spuse, *la fel şi Lhiannon.* Oftă şi văzu cum lumina primei stele străpunse întunericul nopţii.

— Doamna este pregătită, spuse un glas din spatele lui.

Ardanos se întoarse şi o văzu pe una dintre fete, Miellyn, ţinând uşa deschisă.

Camera lui Lhiannon era luminată de lămpi din bronz, atârnate. În lumina lor pâlpâitoare, Ardanos o văzu prăbuşită în scaunul ei. Caillean o veghea. Pentru o clipă, mai tânăra preoteasă îi înfruntă lui Ardanos, sfidătoare, privirea, pe urmă

păşi la o parte.

— A luat ierburile sacre, spuse Caillean pe un ton neutru.

Ardanos încuviinţă. Cunoştea bine ostilitatea fetei, dar, atâta vreme cât Caillean respecta formulele de politeţe, lui îi păsa prea puţin ce credea despre el. Era suficient că îi era devotată lui Lhiannon.

Încă încruntată, Caillean îi lăsă singuri. Într-un asemenea moment, când înalta Preoteasă se afla deja în umbra Zeiţei pe care o slujea, nici măcar străjerul ei personal nu putea să fie de faţă.

— Lhiannon, spuse blând Ardanos şi văzu cum un tremur îi străbate trupul plăpând. Mă auzi?

Se lăsă o lungă linişte.

— Întotdeauna te aud… spuse, în cele din urmă, înalta Preoteasă.

— Ştii că nu aş face asta, draga mea, zise el, aproape în sinea lui, dacă ar exista altă cale. Însă am aflat de la recruţi că s-au ivit noi probleme. Rhodri, ginerele lui Bendeigid, s-a dus după bărbaţii pe care romanii i-au luat din clanul druidului şi, împreună cu oamenii lui, a atacat soldaţii care îi păzeau. S-au luptat, iar Rhodri a fost capturat. Macellius a reuşit să-şi păstreze identitatea secretă, dar nu e chip să-l poată salva. Nesăbuitul a fost dus cu forţa înspre Roma. Dacă se află, cu siguranţă va avea loc o revoltă. Trebuie să propovăduieşti pacea, draga mea. Glasul lui Ardanos se transformă într-o incantaţie: Să fie pace în ţară – Zeiţa doreşte ca vremea Romei să vină, dar nu încă şi nu prin război. Oamenii trebuie să se ajute unul pe celălalt şi să fie răbdători… spune-le, Doamnă. Fie ca ei să se roage zeilor pentru pace!

În timp ce vorbea, văzu cum Lhiannon începe să fie stăpânită de el şi Ardanos ştiu că vorbele lui ajungeau în acel loc lăuntric, de dincolo de memoria conştientă, prin care veneau cuvintele Oracolului. Indiferent ce ar putea crede Caillean, Ardanos nu se îndoise niciodată de faptul că, atunci când înalta Preoteasă era într-o astfel de transă, *ceva* vorbea prin glasul ei. Însă druizii ştiau bine că posibilitatea ca un spirit să vorbească prin intermediul unui oracol uman era legată direct de conţinutul minţii care îi servea drept vehicul şi de cât de sofisticat era acesta.

O fată ignorantă, indiferent cât de sensibilă, putea să

folosească doar termeni simpli, nepretenţioşi. Acesta era unul dintre motivele pentru care preotesele druide erau selectate şi pregătite cu grijă.

Unii l-ar fi putut acuza pe Ardanos de manipulare, dar arhidruidului i se părea că doar adăuga resurselor aflate la îndemâna Oracolului anumite cunoştinţe proprii cu privire la nevoile ţării. Deşi se străduise să întipărească anumite informaţii în memoria Oracolului, Zeiţa – dacă Ea ar fi cu adevărat cea care vorbea – avea, cu siguranţă, libertatea de a decide ce să spună.

— Te rog, ai răbdare, repetă el rar. Roma va cădea atunci când vor voi zeii, dar nu de mâna noastră.

5

Gaius îi urmări pe Cynric şi pe Dieda cum dispar în mulţime, împotrivindu-se dorinţei de a-i chema înapoi. Eilan, devenită dintr-o dată timidă, îşi aţintea picioarele cu privirea. Gaius se întrebă ce i-ar putea spune. După ce ascultase povestea preoteselor de pe Insula Mona, se simţea ciudat de sfios, nicidecum stăpânul lumii, aşa cum trebuia să fie un roman. Slavă cerului, Cynric nu bănuia care era adevărata lui identitate. Avea sentimentul neplăcut că bătrânul Ardanos ghicise dar, dacă era aşa, druidul îşi păstrase secretul, ceea ce, într-un fel, era şi mai stânjenitor.

Îşi scormoni mintea după un subiect de conversaţie nevinovat şi, în cele din urmă, spuse:

— Spune-mi mai multe despre felul în care tribul tău ţine această sărbătoare. Obiceiurile celor din tribul Silures sunt oarecum diferite şi nu aş vrea să vă încalc în vreun fel rânduielile.

O cale sigură, gândi, de a ascunde faptul că a fost doar la o singură sărbătoare de Beltane printre localnici, când avea şase ani.

Fata roşi:

— Într-adevăr? Acum ea era cu adevărat stingherită. Este o sărbătoare foarte veche. Probabil, cândva, toate triburile o ţineau în acelaşi fel. Ardanos spune că oamenii noştri au adus-o cu ei când au venit pe aceste insule. Iar el trebuie să ştie.

— Da, într-adevăr, zise Gaius. Este atât de bătrân… bunicul

tău... crezi că a venit aici cu acele prime vase din Galia?

Fata chicoti, iar Gaius oftă uşurat, simţind cum tensiunea dintre ei scade.

— Ai văzut cum au făcut vâlvătaia sacră, spuse ea apoi. La noapte, când preoteasa vine afară să binecuvânteze focurile, ne vom închina în faţa ei ca Zeiţă. Nu ştiu cum e la triburile de la miazăzi, dar la miazănoapte, pe vremuri, femeile erau mai libere decât acum. Înainte de venirea romanilor, regina domnea uneori asupra triburilor, după legea ei. Acum, Preoteasa şi druizii fac asta împreună. De aceea Cartimandua a putut să conducă triburile Brigantes, iar icenii au urmat-o pe Boudicca.

Gaius simţea că se sufocă. Printre romani, Boudicca, regina ucigaşă, era încă un nume de speriat copiii. În Londinium puteai vedea urmele rămase acolo unde arsese bazilica, iar oamenii care săpau fundaţiile clădirilor, pe măsură ce oraşul se dezvolta, găseau uneori oasele celor care încercaseră să fugă din calea hoardelor icene însetate de sânge. Eilan continua să vorbească indiferentă.

— Numai la nevoie, regina numea un duce de război care să conducă armatele: uneori acesta era fratele ei, iar, alteori, consortul; dar, oricine ar fi fost acesta, el avea puţină putere în trib. Regina domnea după legea ei şi, orice ai spune, femeile ştiu mai multe despre domnie, fiindcă fiecare femeie îşi conduce propria gospodărie. Nu este ea, oare, mai bine pregătită să domnească asupra unui trib decât un bărbat, care nu ştie să facă decât ceea ce îi cere căpetenia lui de război?

— Asupra unui trib, poate, zise Gaius. Ar fi, într-adevăr, absurd, ca o femeie să comande o legiune – sau să guverneze un mare imperiu ca acela al lui Caesar.

— Nu văd de ce trebuie să fie aşa, răspunse Eilan. Cu siguranţă, o femeie care poate să conducă o casă mare este la fel de potrivită să domnească asupra unui imperiu, ca un bărbat. Nu a existat nicio regină puternică în rândul romanilor?

Gaius se strâmbă, amintindu-şi istoria pe care profesorul său grec insistase să o înveţe.

— Pe vremea împăraţilor claudieni, spuse el cu prudenţă, am auzit că a existat o bătrână afurisită, pe nume Livia, mama lui Tiberius cel zeificat. Ea şi-a otrăvit toate rudele. Poate de aceea romanilor nu le plac femeile conducătoare.

Paşii îi purtaseră la capătul îndepărtat al focurilor, acolo unde

panta tumulusului cobora către terenul festivalului.

— Gawen, crezi că femeile sunt rele? întrebă Eilan.

— *Tu* cu siguranţă, nu eşti rea, răspunse el, întâlnindu-i privirea limpede.

Ochii ei erau ca o fântână cu apă cristalină în care se putea pierde pentru totdeauna. O fântână a adevărului – în acel moment i se părea monstruos că trebuia să trăiască în această minciună. Deşi părea absurd, simţea că şi-ar putea încredinţa viaţa în mâinile ei; iar dacă i-ar dezvălui adevărata lui identitate, s-ar putea să facă tocmai acest lucru.

În spatele lor, se stârni o agitaţie. Strigătele şi cântecele se apropiară. Gaius se întoarse şi văzu bărbaţi care aduceau figurine făcute din nuiele sau paie. Unele aveau formă umană, altele erau apariţii de coşmar. Una dintre figuri purta chiar o imitaţie uşor de recunoscut a unui coif de legionar.

I se ridică părul pe ceafă. Mai devreme, îi spusese lui Eilan că nu îşi amintea nimic despre ritualurile de Beltane, dar acum, fie din cauza tobelor, fie din pricina luminii pâlpâitoare sau a mirosului de ierburi dulci pe care le aruncaseră în foc, ştiu, dintr-o dată, că mai văzuse ceva asemănător. Închise ochii, văzând în amintire dragoni tatuaţi încolăcindu-se pe braţe puternice, auzind râsul unui tânăr. Pentru o clipă, tobele îl asurziră; în faţa ochilor văzu numai sânge şi fu cuprins de o suferinţă atât de îndelung înăbuşită încât nici acum nu putea s-o numească.

Strânse cu putere braţul lui Eilan.

— Prostuţule! râse Eilan văzând expresia de pe chipul lui. Sunt doar oameni din paie!

Chiar şi în vremurile de demult, numai o dată la şapte ani Regele Verii sau substitutul lui erau jertfiţi pentru a reînnoi pământul.

— Tu eşti fiica unui druid, spuse el, lăsându-se uşor pe iarbă. Bănuiesc că ştii.

Ea zâmbi aşezându-se lângă el, la marginea cercului.

— Nu am învăţătura care le este dată în Sanctuar, dar am auzit povestea aceea. Se spune că Cel Ales era tratat ca un rege pe parcursul anului de dinaintea osândei. Era o mare cinste pentru familia lui. Fiecare dorinţă îi era îndeplinită, avea parte de cea mai bună mâncare şi de cel mai bun vin şi îi erau aduse cele mai frumoase femei. Era o onoare să porţi un copil pentru zeu; nici chiar femeile din templu nu îi erau refuzate; deşi

pentru oricare alt bărbat, să se culce cu una dintre preotese însemna moarte. Şi, când îi venea sorocul… Fata şovăi. Era dat focului.

Eilan stătea foarte aproape de el. Gaius simţea mirosul proaspăt, de flori sălbatice, al părului ei.

— Am auzit că la Roma există un nou cult, numit florile Nazariteanului. Aceşti oameni cred că profetul lor a fost fiul dumnezeului lor şi a murit pentru păcatele oamenilor, spuse Gaius.

Personal, el îl prefera pe Mithras, zeul soldaţilor.

— Nu numai la Roma, zise ea. Tatăl meu spune că unii dintre ei au fugit în Britania atunci când împăratul a început să-i omoare. Şi druizii le-au permis să construiască un sanctuar pe Insula Merelor, departe, către miazăzi, în Ţara Verii. Însă aici doar consortul Zeiţei – sau substitutul lui – dăruieşte pământului sângele său.

Ţipând, grupuri de tineri îşi azvârliră păpuşile din paie în focuri, izbucnind în urale când flăcările se năpustiră către cer. Eilan se crispă în timp ce un alt grup trecu în goană pe lângă ei, iar Gaius o cuprinse cu un braţ protector.

— Acum ard toate spiritele nefaste şi imediat îşi vor conduce vitele printre focuri, ca să le ferească de rele toată vara, când vor merge la păscut, pe dealuri. Focurile sunt foarte puternice…

Dintr-o dată, faţa i se roşi de ceva mai dogoritor decât căldura flăcărilor.

— Ce altceva se mai întâmplă în preajma focurilor? întrebă el cu blândeţe, tremurând puţin din cauza efortului pe care îl făcea să nu o tragă pe fată mai aproape de el.

Chiar şi prin rochie îi putea simţi trupul mlădios şi catifelat. La început, când o întâlnise pe Eilan, o considerase o copilă, însă acum Gaius îşi dădea seama că, aşa zveltă cum era, Eilan era femeie şi ştia că el o dorea.

— Ei, bine, începu ea şovăitoare privind ţintă flăcările, în noaptea aceasta, în timp ce focurile Zeiţei ard, cuplurile care au făcut legământ sar peste ele, mână în mână, pentru a o cinsti pe Zeiţă şi pentru a o ruga să le dea copii. Şi pe urmă se duc împreună în pădure. Probabil, pe vremuri nu se ştia cum se fac copiii, dar Ardanos spune că au observat că se năşteau copii după ce o cinsteau în felul acesta pe Doamna – iar oamenii o cinstesc şi acum, urmând acel vechi obicei…

— Înţeleg, spuse Gaius cu blândeţe şi simţi cum pulsul i se precipită.

— Bineînţeles, continuă repede Eilan, nu este un lucru pe care îl fac fiicele căpeteniilor sau ale druizilor…

— Sigur că nu, spuse Gaius cu glas domol. Trupul îi spunea că era un lucru pe care fiul unui prefect ar putea foarte bine să-l facă, dar speră că putea să nu se dea de gol faţă de Eilan. Ca fiică a gazdei sale, ea era la fel de sacră pentru el ca propria-i soră. Şi totuşi, ar fi încântător dacă… trase adânc aer în piept… dacă am putea să o cinstim astfel pe Zeiţă, noi doi…

Gaius simţi căldura şi culoarea din obrajii ei, deşi acum era aproape prea întuneric ca să îi poată vedea chipul. Eilan rămase nemişcată, în cercul format de braţul lui.

— Nu m-am gândit niciodată… spuse ea încet şi se opri, începând, la rândul ei, să tremure puţin.

Dar nu se trase la o parte.

— Astfel ţi-aş arăta ce simt pentru tine, zise el şi mai încet, de parcă s-ar fi temut să nu sperie o pasăre înfricoşată, coborâtă în palma lui.

Îşi spusese povestea cu atâta inocenţă! Fiica lui Clotinus îi dăduse de înţeles limpede că ar primi cu bucurie avansurile lui; iar Gaius fusese doar dezgustat de îndrăzneala ei; i se părea, însă, că nu mai simţise niciodată, pentru vreo fată, ceea ce simţea acum pentru Eilan, care şedea atât de încrezătoare lângă el.

Era atât de aproape de el încât îi putea simţi căldura corpului. Şi fiecare răsuflare îl umplea de mireasma de flori a părului ei blond.

Pe când strigătele se potoliră, Gaius auzi sunetele slabe ale nopţii: animale mici, foşnind în iarbă, acolo unde dealul se prăvălea, în spatele movilei; fâsâitul şi pocnetul focurilor, ţipătul unei păsări, undeva. Iar acum, stârnit de povestea ei, auzea şi alte sunete ale nopţii de primăvară. Pe povârnişul din spatele lor, bărbaţi şi femei făceau dragoste.

Atinse obrazul lui Eilan şi acesta era ca petala unei flori. Cu blândeţe, îi întoarse faţa către el. Ochii ei erau mari şi întrebători, buzele puţin depărtate. Simţi tresărirea ei de surprindere când o sărută; însă fata nu se retrase. Buzele ei erau dulci, atât de dulci încât el o ţinu strâns şi o sărută din nou şi, după un moment de împotrivire, simţi gura ei deschizându-

se, ca o floare.

Gaius căzu pradă dulceţei ei. Năucit, cu inima bătându-i cu putere, se dezmetici cu greu când ea îl împinse la o parte.

— Nu avem voie! Tatăl meu ne-ar omorî pe amândoi!

Gaius îşi forţă mâinile să se desprindă, să o lase. Era cea mai mare impietate să se atingă de fiica gazdei sale. Eilan trebuia să fie pentru el la fel de sacră precum propria lui soră. Sacră… înţelese, pe neaşteptate, că sentimentul pe care îl avea pentru ea era ceva sacru. Îşi dădu seama că, atunci când o lăsase din braţe, îşi înfipsese degetele în iarbă. Se ridică, ştergându-şi mâinile.

— Este adevărat.

Fu surprins că putea vorbi atât de liniştit. Era încă buimac, dar simţea înlăuntrul său căldura unei certitudini. I se păru că acest moment fusese predestinat din prima clipă când o văzuse, aplecată deasupra capcanei în care el căzuse, înconjurată de un nimb de lumină.

— Asta ne-ar umple de ruşine pe amândoi şi nu este pic de dezonoare în ceea ce simt pentru tine. Te iubesc, Eilan, aşa cum un bărbat iubeşte o femeie pe care vrea să şi-o facă soţie.

— Cum poţi să mă iubeşti? şopti ea, privind focul. Eşti un străin. Nici măcar nu m-ai văzut vreodată, până acum două săptămâni. M-ai visat şi tu?

— Sunt mai străin decât crezi, spuse el cu un aer sălbatic. Dar îţi voi dovedi dragostea mea… Prinse curaj. Îmi voi pune acum viaţa în mâinile tale. Sunt roman, Eilan. Nu am minţit pe de-a-ntregul, adăugă el repede, când ea făcu un pas înapoi. Gawen îmi spunea mama mea, dar numele meu adevărat este Gaius Macellius Severus Siluricus şi nu mi-e ruşine de obârşia mea. Mama mea a fost o fiică de sânge regal din neamul Silures, iar tatăl meu este Prefect Militar al Celei de-a Doua Legiuni Adiutrix. Dacă asta te face să mă urăşti, cheamă străjerii şi cere-le să-mi ia viaţa.

Eilan se îmbujoră, apoi păli din nou.

— Nu te-aş trăda niciodată.

El o ţintui cu privirea. *Mama mea m-a trădat…* Dintr-o dată, îşi dădu seama cât de ciudat fusese acel gând căci, cu siguranţă, mama lui nu dorise să moară şi să-l lase singur. Abia acum, revenit în lumea ei caldă şi plină de culoare, îşi dădea seama cât de dureros fusese şocul de a fi fost smuls de acolo şi supus

disciplinei reci a unei tabere militare. Oare de aceea nu fusese niciodată capabil să se deschidă în faţa vreunei fete romane, aşa cum făcea acum, cu Eilan?

— Mâine trebuie să mă întorc printre ai mei, dar îţi jur că, dacă voi pleca de aici nevătămat şi, dacă asta nu te supără, voi cere tatălui tău mâna ta, aşa cum se cuvine!

Simţea cum bătăile inimii îi cutremură pieptul, dar nu-i venea în minte nimic altceva de spus.

— Nu m-ar supăra, Gawen… Gaius, spuse ea, în cele din urmă. Glasul ei era moale, însă nu îşi luă privirea de la el. Dar nu cred că tatăl meu ar consimţi să mă dea unui roman, mai cu seamă unui fiu al legiunilor. Şi, chiar dacă el ar fi de acord, bunicul meu nu ar îngădui asta; iar Cynric… Rosti precipitat: Cynric te-ar ucide, dacă ar şti!

— S-ar putea să nu fie atât de uşor, spuse Gaius, cu mândria deşteptată, deşi îi trecuse prin minte acelaşi lucru. Dar este, oare, atât de imposibil? De când am venit pe insula aceasta, mulţi ofiţeri s-au căsătorit cu femei britanice de familie bună, pentru a consolida alianţele. Sunt şi eu pe jumătate britanic, în definitiv.

— Posibil, spuse ea cu îndoială, dar nu în familia noastră!

— Ei, bine, sângele meu din ambele părţi este cu siguranţă la fel de bun ca al tău!

Ea îl privi ciudat şi Gaius îşi dădu seama că mândria lui romană era cea care vorbea. Nu părea că îi displace, dar nu era nici convinsă, iar severul ei tată ar fi şi mai greu de lămurit.

— Nu am mai întâlnit pe nimeni care să îmi placă atât de mult ca şi tine, spuse ea cu deznădejde – şi în timp atât de scurt. Nici eu nu înţeleg, recunoscu ea, dar, cumva, mi se pare că te cunosc de la începutul lumii.

— Poate că aşa şi este, răspunse Gaius, aproape şoptit. Pentru o clipă, se simţi la fel de inocent ca şi fata din braţele lui. Spuse: Unii filosofi greci cred că fiecare suflet se întoarce, iar şi iar, pentru a-şi îndeplini misiunea pe pământ şi îi cunoaşte din nou pe cei pe care i-a iubit şi i-a urât în alte vieţi. Poate că vreun destin dintr-o altă viaţă ne-a adus împreună, Eilan.

Chiar în timp ce rostea aceste cuvinte, Gaius era uimit de sine. Cum putea el, Gaius Macellius Severus, să vorbească în felul acesta cu orice femeie? Însă Eilan, se apără el în gând, nu era „orice femeie”, iar el nu se simţise niciodată atât de

apropiat de cineva. Pentru prima oară în viaţă, sentimentele sale pentru o fată erau mistice aproape, ceva ce nu ştia cum să-şi explice.

— Şi druizii ne învaţă asta, răspunse ea încet. Cei mai mari dintre preoţii noştri au trăit pe pământ mai multe vieţi, au fost cerbi, somoni sau vieri, ca să poată înţelege tot ceea ce este viu; iar eroii a căror viaţă este curmată se nasc adesea din nou. Cât despre mine şi despre tine... Eilan se încruntă, iar lui îi veni greu să-i întâlnească privirea limpede. Cândva, m-am uitat în eleşteu şi m-am văzut cu un alt chip, şi totuşi eram eu. Cred că am fost preoteasă. Acum te privesc şi nu văd nici vreun roman, nici vreun briton. Inima îmi spune că ai fost un om însemnat în neamul nostru... ca un rege.

Gaius se îmbujoră. Acest gen de discuţii îl stânjeneau întotdeauna.

— Acum nu sunt rege, spuse el morocănos, iar tu nu eşti preoteasă. Te doresc în viaţa aceasta, Eilan! îi luă mâna. Vreau să te văd dimineaţa când mă trezesc şi să adorm cu tine în braţe. Am senzaţia că toată viaţa mi-a lipsit ceva, iar tu mă întregeşti! Poţi înţelege?

I se părea imposibil ca mâine să se întoarcă la legiuni, imposibil să nu o mai vadă niciodată.

O vreme, ea privi focul, pe urmă se întoarse din nou înspre el.

— Înainte de a te întâlni, te-am visat, spuse ea cu glas domol. Mulţi din familia mea sunt clarvăzători, iar eu văd uneori lucruri adevărate în vis. Dar pe acesta nu l-am spus nimănui. Eşti deja în adâncul inimii mele. Nu ştiu ce putere ne apropie, dar cred că te-am iubit dinainte.

El se plecă să-i sărute mâna, iar ea scoase un oftat tremurător.

— Te iubesc, Gaius. Între noi există o legătură. Dar cum putem fi împreună, asta nu văd...

Ar trebui să o iau acum, gândi Gaius, *atunci ar fi nevoiţi să ne lase să ne căsătorim!* Era gata să o tragă mai aproape, când o apariţie trecu între ei şi lumină. Spaţiul din jurul focului se umplea de oameni. O privire aruncată înspre stele îi spuse că este aproape miezul nopţii şi luna era sus.

— Unde s-au scurs orele? exclamă Eilan şi dădu să se ridice în picioare.

— Ce este? întrebă el. Ce se petrece?

În depărtare, se auzeau strigăte şi râsete gălăgioase, dar dispoziţia oamenilor de aici era deopotrivă stăpânită şi veselă. Starea de aşteptare din jurul lui îl înfiorară.

— Taci, şopti Eilan, când el se ridică în picioare, lângă ea. Vine Zeiţa…

Undeva, în spatele cercului, se auzi ciripit de fluiere, iar Eilan stătea nemişcată. În liniştea care se aşternu dintr-o dată, sâsâitul focului se auzea limpede. Flăcările arseseră până jos, la cărbunii care acum răspândeau împrejur o strălucire calmă, domolită de lumina lunii ce o transforma într-o palidă sclipire, cum Gaius nu mai văzuse.

În spatele cercului de lumină, ceva pâlpâi. Druizi în straie albe se apropiau; bărbaţi cu bărbi lungi, încoronaţi cu frunze de stejar şi purtând coliere de aur la gât. Înconjurară cercul în direcţia soarelui, pe urmă se opriră, aşteptând. Cercul lor era la fel de regulat ca al străjerilor în jurul perimetrului unei tabere, dar mişcarea lor nu avea nimic din precizia militară pe care o învăţase Gaius. Pur şi simplu veniseră să se aşeze acolo unde le era locul, asemeni stelelor.

Clopote de argint tremurară dulce şi tensiunea cercului spori. Gaius clipi, dar nu putea să vadă nimic. Şi totuşi, ceva se mişca – o mulţime de umbre veneau înspre ei. Îşi dădu seama, dintr-o dată, că vedea siluete de femei, îmbrăcate în veşminte largi, albastre ca miezul nopţii. Păşiră unduit în interiorul cercului şi împrejurul lui, în clinchetul uşor al podoabelor lor de argint, cu feţele palide, abia zărite în spatele voalurilor.

Dintr-o dată, înţelese. Acestea erau preotesele Sanctuarului, femeile sacre care supravieţuiseră raptului de pe Mona. Imaginea atâtor druizi adunaţi laolaltă îi făcu părul măciucă, iar când privi contururile întunecate ale preoteselor, se simţi cuprins de spaimă şi de un sentiment neaşteptat al destinului. Era, oare, soarta lui îngemănată în vreun fel cu cea a preoteselor din Sanctuar? Sângele îi îngheţă în vine la gândul acesta şi mâna i se strânse pe braţul lui Eilan.

Ultimele trei preotese înaintară către scaunul cu picioare înalte care fusese aşezat între focuri. Cea mai de seamă era suplă, uşor adusă de spate, sub veşminte, flancată de o femeie înaltă şi de o alta mai robustă. Amândouă aveau părul negru şi purtau podoabe de argint. Niciuna dintre ele nu purta voaluri, iar Gaius putu să le observe semilunile albastre-indigo tatuate

între sprâncene. Primul gând al lui Gaius fu acela că fata cea înaltă ar fi un adversar redutabil într-o luptă, în timp ce în ochii tovarăşei sale simţea nemulţumire.

Grupul se opri şi se desfăşură un ritual cu un vas de aur, pe care Gaius nu îl înţelese. Pe urmă o ajutară pe preoteasă să se aşeze pe taburetul cu trei picioare şi o purtară astfel până pe vârful dâmbului dintre focuri. Sunetul unduios al clopotelor atinse apogeul, pe urmă se opri.

— Copii ai lui Don, de ce aţi venit aici? întrebă femeia mai înaltă, spunându-le pe numele strămoşilor mitici ai triburilor.

— Căutăm binecuvântarea Zeiţei, răspunse unul dintre druizi.

— Atunci, chemaţi-o!

Două femei împrăştiară ierburi peste cărbuni. Nările lui Gaius se lărgiră în timp ce mirosul dulce al fumului pufăi şi se răsuci, umplând văzduhul cu un abur dogoritor. Era obişnuit cu tămâia, dar nu mai simţise niciodată acest straniu miros apăsător. Ar fi zis că se schimbă vremea, dar cerul era senin.

În jurul lui, şoaptele se transformau într-un susur al mai multor glasuri, un murmur de invocare şi de chemare. Dincolo de tot acest zgomot, îi auzi pe druizi îngânând şi i se păru că pământul de sub picioare tremura, în semn de răspuns. Din nou i se făcu teamă. Se uită iute la Eilan şi îi văzu privirea, fascinată şi exaltată, aţintită asupra celor trei personaje dintre focuri.

Este asemeni lui Sibyl, gândi Gaius, sau ca Pythia din Delphi, despre care mi-a vorbit profesorul meu. Însă nu se aşteptase să vadă cu ochii lui aşa ceva.

Murmurul crescu în intensitate şi, dintr-o dată, femeia acoperită cu voaluri rămase neclintită, iar celelalte două se retraseră. Gaius îşi ţinu respiraţia, căci, cumva, femeia devenise parcă mai înaltă. Se îndreptă, răsucindu-se ca şi cum ar fi privit de jur-împrejur. Pe urmă râse încet şi îşi scoase vălul.

Gaius auzise că înalta Preoteasă de la Vernemeton era bătrână, dar această femeie strălucea de frumuseţe şi făcea gesturi de o neistovită energie, care nu avea nimic de-a face cu bătrâneţea. Cinismul roman îl părăsi şi sângele mamei sale se răsculă. *Este adevărat, toate poveştile sunt adevărate… Zeiţa este aici…*

— Eu sunt pământul înverzit care vă este leagăn tuturor şi pântecele apelor… spuse ea cu un glas ce răsuna atât de blând încât parcă îi şoptea la ureche. Eu sunt luna albă şi marea de

stele. Sunt noaptea din care s-a născut cea dintâi lumină. Sunt mama zeilor; sunt fecioara; sunt şarpele întunecat care înghite totul. Mă vedeţi? Mă doriţi? Mă primiţi acum?

— Te vedem… veni un murmur de răspuns. Te vedem şi te adorăm…

— Bucuraţi-vă, aşadar, viaţa poate continua. Cântaţi, dansaţi, prăznuiţi şi faceţi dragoste şi veţi avea binecuvântarea mea; vitele se vor înmulţi şi grâul va creşte.

— Doamnă! răsună pe neaşteptate vocea unei femei. Mi-au dus bărbatul în mină şi copiilor mei le este foame. Ce-o să mă fac?

— Mi-au luat fiul, strigă un bărbat, iar ceilalţi îl îngânară. Când ne vei scăpa de romani? Când va zbura săgeata războiului?

Un murmur de protest se ridică, iar Gaius se crispă, simţind tensiunea din aer. La o singură vorbă a lui Eilan, l-ar sfâşia în bucăţi. Dar când o privi, îi văzu ochii strălucind de lacrimi.

— Sunteţi copiii mei, voi care auziţi plânsul surorii voastre şi nu vă îngrijiţi de ea? Veşmintele întunecate se răsuciră, în timp ce Zeiţa se întoarse. Aveţi grijă unul de celălalt! În cărţile esoterice ale cerurilor am citit numele Romei şi din acele înscrisuri vă spun că acest nume înseamnă *Moarte!* Într-adevăr, Roma va cădea, dar nu voi sunteţi cei chemaţi să-i hărăziţi soarta! Acestea sunt cuvintele mele, luaţi seamă la ele! Amintiţi-vă cercul vieţii. Tot ceea ce pierdeţi veţi găsi într-o zi şi ceea ce v-a fost luat vă va fi înapoiat. Luaţi aminte, eu cobor pe pământ puterea cerului, ca lumea să poată fi înnoită!

Îşi ridică mâinile înspre lumina lunii şi lui Gaius i se păru că strălucirea devine tot mai puternică, astfel încât chipul ei se întunecă. Preotesele adunate în jurul ei începură să cânte.

Asupra ăstor sfinţi copaci străvechi;
Trimite-acum sclipirea-ţi de argint;
Dezvăluie-ţi, dar, chipul,
Cca să putem vedea,
Lumina lui în noapte strălucind…

Gaius tremura. Nu ştiuse niciodată că glasurile femeilor pot fi atât de frumoase.

Pentru o clipă, lumea întreagă părea încremenită de vrajă; pe urmă, braţele înaltei Preotese se desfăcură. Cele două preotese

ale ei se răsuciră, fiecare într-o parte şi, în aceeaşi clipă, focurile izbucniră cu furie. Oare aruncaseră ceva în flăcări? Nu avea cum să vadă – abia putea să gândească, căci toată lumea striga.

— Dansaţi! Glasul Zeiţei se ridică deasupra tuturor. Bucuraţi-vă, primiţi extazul meu! Pentru o clipă, se arcui în sus, cu mâinile întinse, îmbrăţişând, parcă, lumea. Pe urmă se prăbuşi în braţele preotesei înalte.

Dar Gaius nu putu să vadă ce s-a întâmplat mai apoi, căci cineva se izbi de ei. Strânse mâna lui Eilan şi simţi cum un străin îl apucă de mâna cealaltă. Tobele băteau şi, dintr-o dată, se mişcau – tot cercul se mişca şi nu mai exista nimic în lume în afară de bătaia tobelor. În timp ce ritmul îl răsucea, împingându-l spre exterior, îi zări pe Cynric şi pe Dieda, pe partea cealaltă a cercului şi i se păru că faţa fetei strălucea de lacrimi.

Mult mai târziu – aşa i se păru – dansul se sfârşi, iar Cynric şi Dieda îi găsiră. Însă, odată ce extazul se risipi, propria lor disperare îi împiedică pe cei doi să se întrebe ce găsiseră Gaius şi Eilan de vorbit în acel ajun de Beltane. Când ajunseră în casa lui Bendeigid, era foarte târziu şi nimeni nu părea să bănuiască faptul că cele două cupluri nu îşi petrecuseră tot timpul împreună. Gaius se bucura că lucrurile stăteau aşa – era mult mai bine să ceară mâna lui Eilan de la Deva, cu puterea tatălui său în spate, decât să-l lase pe druid să creadă că oaspetele lui i-a compromis copila acum, când se afla la mâna mai vârstnicului bărbat.

Însă, dacă ar fi fost pretendentul recunoscut al lui Eilan, cel puţin i s-ar fi permis să o vadă şi să-şi ia rămas bun de la ea. Rheis declarase zi de curăţenie şi toate femeile lucrau pe brânci. Aşa stând lucrurile, avu parte la plecare doar de promisiunea lui Rheis că-i va transmite lui Eilan salutul lui de adio, cu grijă formulat, şi de o privire fugară înspre părul blond al fetei, ca să-l susţină în timp ce apucă pe drumul către Deva şi lumea Romei.

6

Macellius Severus senior, Prefectus Castrorum al celei de-a Doua Legiuni Adiutrix la Deva era un om care abia păşea pragul vârstei mijlocii, cu o statură înaltă şi impunătoare, care putea ascunde o mânie formidabilă în spatele unei aparenţe de calm. Blândeţea lui era înşelătoare. Aşa mare cum era, nu zbiera şi nu

răcnea niciodată, avea vorba blândă, aproape erudită şi, din când în când, cei care nu îl cunoşteau bine erau înşelaţi, crezându-l ineficient.

Această aparentă moliciune era o însuşire valoroasă în poziţia pe care o ocupa acum: Prefect Militar, Prefectus Castrorum al Devei. În plus faţă de faptul că răspundea permanent de tabără, el slujea drept un fel de legătură între legiune şi popor; nu era subordonat comandantului legiunii, ci numai guvernatorului provinciei şi nou instituitului *Legatus Juridicus;* însă, de vreme ce guvernatorul era pe câmpul de luptă, în Caledonia, iar *Juridicus* era staţionat în Londinium, însemna că, în acest avanpost îndepărtat, cuvântul lui avea putere de lege civilă. Din fericire, colabora bine cu comandantul legionarilor, sub care participase la numeroase campanii, cu mult timp în urmă şi care îi încurajase eforturile de a îndeplini cerinţele financiare necesare pentru a ridica în rangul ecvestru clasele de mijloc care erau coloana vertebrală a guvernării romane.

Macellius Severus asigura proviziile şi raţiile pentru întreaga legiune, coordona încartiruirile şi acţiona ca ofiţer de legătură între populaţie – britanică şi romană deopotrivă – şi armată. Teoretic, reprezenta, de asemenea, interesele populaţiei civile. În rechiziţionarea proviziilor pentru legiune, avea sarcina de a se îngriji să le rămână hrană şi forţă de muncă suficiente şi celor care le furnizau, pentru a evita să se ajungă la revoltă. Astfel, administrarea propriu-zisă a ţinuturilor Ordoviei din împrejurimile Devei, stătea mai mult în mâinile lui, cu excepţia perioadelor când se afla la război, decât în cele ale comandantului.

Cabinetul lui, mic şi auster, construit cu o severă economie de spaţiu era, zi de zi, umplut până la refuz de civili şi cadre militare, veniţi cu un lung şir de plângeri, cereri şi petiţii. Uneori, Macellius, care nu era un om mărunt de stat, părea înghesuit pur şi simplu într-un colţ.

Aproape terminase cu îmbulzeala de dimineaţă. Aşezat pe un fel de scaun pliant şi încruntându-se la un sul de pergament pe care îl ţinea în poală, se prefăcea că ascultă cu răbdare un orăşean durduliu şi efeminat, îmbrăcat în togă de cetăţean roman, care îi vorbea neîntrerupt de vreo douăsprezece minute. Macellius l-ar fi putut opri în orice moment, dar nu auzise, de fapt, nici un singur cuvânt din douăzeci, fiindcă citea lista de

provizii. Ar fi fost nepoliticos să nu primească un petiţionar doar pentru a studia o listă; nu îl costa nimic să-l lase pe om să vorbească, în timp ce el citea. În orice caz, auzise destul ca să ştie că Lucius Varullus repeta, iar şi iar, acelaşi lucru, cu diverse variaţiuni oratorice.

— Cu siguranţă, Macellius, nu vrei să mă duc la Legat, continuă plângăreţ vocea ascuţită.

Macellius rulă lista şi o puse deoparte, hotărând că ascultase destul.

— Te poţi duce, dacă vrei, desigur, protestă el cu blândeţe, dar mă îndoiesc că îţi va acorda atenţie măcar pe-atâta, dacă îşi va găsi timp pentru tine. Îşi cunoştea bine comandantul. Nu trebuie să uiţi că trăim vremuri zbuciumate. Un dram de sacrificiu…

Dolofana buză de jos a bărbatului din partea cealaltă a mesei izbucni în protest.

— Nu, nu, bineînţeles că nu, spuse el, fluturând din mână într-un gest delicat. Dragul meu camarad, nimeni, absolut nimeni, nu este mai dispus decât mine să înţeleagă asta, dar cum pot să-mi lucrez fermele şi grădinile dacă toţi bărbaţii din zonă sunt recrutaţi? Fără doar şi poate, pacea şi confortul cetăţenilor romani trebuie să fie primul considerent, nu-i aşa? Păi, a trebuit să-mi pun grădinarii peisagişti să lucreze în straturile de napi! Ar trebui să-mi vezi grădinile de flori! conchise el îndurerat.

— Nu, zău, răspunse Macellius cu dezinvoltură. Nu sunt răspunzător de organizarea recrutărilor de băştinaşi. Blestemă în tăcere umbra împăratului care extinsese cetăţenia romană la asemenea indivizi. Îmi pare rău, Lucius, spuse el. Minţea, căci nu-i părea rău deloc… Nu pot face nimic pentru tine acum.

— O, dar, dragul meu camarad, pur şi simplu trebuie.

— Ascultă, spuse scurt Macellius, umbli după calul care nu trebuie. Du-te la Legat, dacă vrei şi vezi ce fel de răspuns îţi dă el; sunt curios dacă va fi măcar pe departe atât de răbdător pe cât am fost eu. Adu sclavi din Galia sau dă lefuri mai mari. *Sau,* adăugă el în gând*, pune chiar tu mâna pe furcă şi mai dă jos nişte grăsime.* Acum, dacă eşti bun, sunt foarte obosit în dimineaţa aceasta. Îşi lăsă privirea să cadă din nou asupra sulului şi tuşi discret.

Varullus dădu să protesteze, însă Severus se întorsese deja către secretarul său, un flăcău slab, cu un aer trist:

— Cine este următorul, Valerius?

După ce Varullus ieşi bodogănind, secretarul pofti înăuntru un văcar care vânduse vite legiunilor. Cu cuşma în mână, ceru iertare pentru deranj Excelenţei sale, într-o stâlcită latină de piaţă, însă, spunea omul, drumurile erau atât de pline de tâlhari…

Macellius i se adresă bărbatului, fluent, în dialectul lui silurian.

— Vorbeşte, omule, ce te supără?

Când ţăranul îi turnă toată povestea, reieşi că fusese angajat să-şi mâne vitele pe coastă, că în cale i-au ieşit tâlhari şi hoţi, iar vitele aparţineau deja legiunii şi el era un om sărman care nu putea să facă faţă pierderii lor…

Macellius ridică o mână şi spuse, fără asprime:

— Vrei o escortă militară. Îţi voi da o misivă către unul dintre centurionii noştri. Ocupă-te de asta, Valerius. Făcu semn cu capul către secretarul său. Dă-i o misivă către Paulus Appius şi spune-i să se îngrijească de escortarea acestor vite ale armatei. Nu, omule, nu-ţi cere scuze, de asta sunt aici.

Când văcarul ieşise, adăugă posac:

— Ce crede Paulus? De ce, în numele cerului, a ajuns asta până la mine? Orice decurion de la mine în jos ar fi putut să se ocupe de aşa ceva! Trase aer în piept, străduindu-se să-şi recapete calmul obişnuit. Ei, bine, să intre următorul.

Următorul fu un briton pe nume Tascio, care venise pe acolo să vândă nişte secară. Macellius făcu o mutră acră:

— Nu-l primesc; ultimul transport pe care ni l-a vândut a fost mucegăit. Totuşi, avem nevoie de el; rezerva de grăunţe e pe terminate. Ascultă. Oferă-i acestui şarlatan jumătate din cât cere şi, înainte de a iscăli ca trezorierul să-l plătească, adu o jumătate de duzină de bucătari de la popotă să-l cerceteze. Dacă e putred sau mucegăit, deşertaţi-l şi ardeţi-l; de la secara putredă, oamenii vor da în boala săracilor. Dacă este bun, plătiţi-i jumătatea, aşa cum v-aţi învoit şi, dacă vă dă de furcă, ameninţaţi-l că va fi biciuit pentru că a înşelat legiunea. Sextilius mi-a spus că data trecută chestia aia blestemată a otrăvit cinci oameni. Dacă mai continuă să facă tărăboi, daţi-l pe mâna lui Appius, continuă el, iar eu voi trimite o plângere către druidul Curia, iar ceea ce-i vor face ei nu va fi nici pe departe atât de blând. Şi, apropo, dacă şi acest transport e putregăit, puneţi-l pe lista neagră şi spuneţi-i să nu mai vină pe-aici. S-a înţeles?

Valerius, cu un aer mai trist ca oricând, se conformă. În ciuda înfăţişării sale slabe şi anemice, era extrem de eficient la asemenea lucruri. Pe când dădu să plece, Macellius auzi distonanta lui izbucnire baritonală de surprindere:

— Salutare, tinere Severus. Te-ai întors?

Macellius auzi răspunsul unui glas cunoscut.

— Salve, Valerius. Hei, ia-o mai uşurel, braţul acela încă mă doare! Tatăl meu este înăuntru?

Macellius se ridică atât de grăbit încât răsturnă scaunul.

— Gaius! Dragul meu băiat, începusem să-mi fac griji pentru tine! Înconjură pupitrul şi îşi strânse iute fiul în braţe. De ce ai întârziat atât?

— Am venit cât de repede am putut, se scuză Gaius.

Macellius simţi cum băiatul se crispează la strânsoarea lui şi îi dădu repede drumul.

— Ce e cu tine? Eşti rănit?

— Nu chiar, sunt aproape vindecat. Eşti ocupat, tată?

Macellius îşi roti privirea prin micul cabinet.

— Nu e nimic de făcut cu care Valerius să nu se poată descurca perfect.

Privi dezaprobator veşmintele prăfuite ale fiului său şi spuse, cu o anumită severitate:

— Trebuie să umbli prin tabăra asta îmbrăcat ca un libert sau ca un băştinaş?

Buzele lui Gaius se strânseră dintr-o dată, ca şi cum cuvântul „băştinaş” l-ar fi împuns. Dar, atunci când răspunse, glasul îi era nepăsător şi nu părea că vrea să se scuze:

— E mai sigur să călătoreşti aşa.

— Hm! Dar Macellius ştia că era adevărat. Bine, atunci, nu ai putut cel puţin să te speli şi să te îmbraci cuviincios înainte să vii în faţa mea?

— M-am gândit că eşti neliniştit în privinţa mea, tată, spuse Gaius, văzând că mi-am depăşit permisia cu câteva zile. Cu voia ta, mă voi duce să mă spăl şi să mă îmbrac. Singura baie pe care am făcut-o săptămâna asta a fost în râu.

— Nu te grăbi, spuse Macellius ursuz. Vin cu tine. Își lăsă mâna să se odihnească pe antebraţul tânărului, strângându-l, fără cuvinte. Pentru cine ştie ce motiv absurd, se temea întotdeauna, atunci când Gaius era plecat, că băiatul nu se va mai întoarce; nu ştia de ce, căci feciorul fusese mereu foarte

vanitos. Se sperie văzându-i braţul bandajat.

— Spune-mi acum ce s-a întâmplat, ce e cu bandajele?

— Am căzut într-o capcană pentru vieri, răspunse Gaius. Unul dintre ţăruşi mi-a străpuns umărul. Tatăl său păli, iar Gaius adăugă, liniştitor: Acum e aproape vindecat, nici măcar nu mă doare, doar dacă îl lovesc de ceva. În şase săptămâni voi putea să port din nou sabia.

— Cum?

— Cum am ieşit? Băiatul se strâmbă. M-au găsit nişte britoni şi m-au doftoricit până am fost iarăşi pe picioarele mele.

Chipul lui Macellius trăda ceea ce nu putea rosti.

— Sper că i-ai răsplătit cum se cuvine.

Dar Gaius putea citi îngrijorarea ascunsă în spatele vorbelor ocolite.

— Dimpotrivă, tată, ospitalitatea mi-a fost oferită într-o manieră nobilă şi i-am răspuns cu aceeaşi monedă.

— Înţeleg.

Macellius nu mai insistă asupra subiectului. Gaius avea tendinţa să fie sensibil când venea vorba de sângele lui britanic.

La băile armatei, aflate chiar dincolo de palisadă, Macellius alese un scaun scund, în timp ce ordonanţele îl dezbrăcau şi îl şurluiau. După ce sclavul lui personal fu trimis acasă după haine curate, Macellius se întinse în scaunul său, întrebându-se ce făcuse băiatul lui până acum. Ceva era schimbat la el, ceva mai mult decât era explicabil prin rana lui. Pentru o clipă, ar fi vrut să fie iarăşi în cabinetul lui, ocupându-se de probleme care puteau fi uşor ignorate.

Gaius ieşi imediat din baie, arătând tânăr şi foarte curat, în tunica lui scurtă de lână, cu părul umed, cârlionţat pe spate. Trimise după un sclav bărbier şi, în timp ce bărbatul îi tundea părul rebel la lungimea regulamentară şi îi dădea jos barba abia mijită, îşi istorisi aventura. Evident, nu-i povestise anumite lucruri, gândi Macellius. De ce nu raportase Clotinus Albinus accidentul? Pentru o clipă, se simţi recunoscător că fusese scutit de neplăcerile pe care orice neregulă le-ar implica.

— La braţul tău ar trebui să se uite un doctor veritabil, spuse el pur şi simplu, când povestea se sfârşi.

Gaius protestă iritat:

— E destul de bine.

Dar Macellius insistă şi, după un răstimp de amânare,

Macellius se apropie şi desfăcu bandajele îngrijite ale lui Cynric, apoi cercetă şi apăsă, până ce Gaius se făcu lac de sudoare şi alb la faţă. Pe urmă, pronunţă solemn că braţul era vindecat, de parcă el l-ar fi îngrijit de la bun început.

— Asta ţi-aş fi putut spune şi eu, bombăni băiatul, refuzând să se uite în ochii tatălui său. *Bun,* gândi mai vârstnicul bărbat, *ştie că nu trebuie să se pună cu mine…*

Gaius se lăsă moale pe spate, cu braţul cel sănătos căzând în încercarea bâjbâită de a-şi prinde la loc tunica; cu toate acestea, zâmbi când Macellius i-o legă şi se întinse pentru a lua mâna tatălui său într-a lui.

— Ţi-am spus că e în regulă, tată, bătrâne stoic, spuse el aspru.

Din nou, Macellius gândi: *E un băiat chipeş; mă întreb ce fel de drăcovenie o fi făcut? Ei, bine, are dreptul la partea lui de nebunie. Mai bine să nu ştie asta, totuşi*… Îşi dădu drumul la gură, bucuros că nu mai folosea nimeni baia la acea oră din zi:

— Aşadar, ce scuză poţi să aduci pentru că ţi-ai depăşit permisia, fiule?

Gaius făcu semn către braţ.

— Înţeleg, desigur, că nu ai putut să călătoreşti cu rana aceea şi voi vorbi cu Sextillus. Altă dată, ia în calcul şi accidentele. Dar nu eşti un căţeluş patrician care poate să lenevească. Bunicul tău a fost fermier, lângă Tarentum, şi a trebuit să muncesc din greu ca să ajung atât de departe. Gaius, ce-ai spune dacă nu te-ai mai întoarce la Glevum?

— Vrei să spui că mă vor trimite în faţa curţii marţiale pentru că am stat mai mult în permisie din cauza unui accident…?

Părea atât de supărat încât Macellius se grăbi să-l liniştească:

— Nu, nu, nu am vrut să spun asta. Vreau să spun, ţi-ar plăcea să fii transferat în subordinea mea? Am nevoie de cineva să mă ajute aici şi, când am vorbit cu guvernatorul, când a trecut pe aici în drum spre miazănoapte, a fost de acord să facă o excepţie şi să te lase să slujeşti alături de mine. E timpul să te prezint cunoştinţelor mele de aici. Provincia creşte, Gaius. Inteligenţa şi energia vor duce un bărbat departe. Dacă aş putea să mă ridic la rangul ecvestru, doar la o treaptă sub nobilime, cine ştie tu cât de departe ai putea ajunge?

Văzu neliniştea din ochii lui Gaius şi se întrebă dacă fiul său avea dureri. Se scurse parcă un lung răstimp până ce băiatul

răspunse:

— Nu am înţeles niciodată de ce ai stat aici, în Britania, tată. Nu te-ai fi putut ridica mai repede dacă ai fi fost dispus să mergi în altă parte? Imperiul este mare.

— Britania nu este lumea întreagă, spuse Macellius, dar îmi place. Faţa îi deveni gravă. Cândva mi-au oferit un post de Juridicus în Hispania. Ar fi trebuit să-l accept, de-ar fi fost numai de dragul tău.

— De ce Hispania, tată? De ce nu Britania?

Îndată ce vorbele îi ieşiră de pe buze, Gaius păru că îşi dă seama că făcuse o greşeală. Macellius simţi cum faţa îi devine rigidă.

— Împăratul Claudius era atât de preocupat de încercarea de a reforma lucrurile acasă, de la senat la baterea monedelor şi până la religia de stat, încât nu a ajuns niciodată să reformeze legile militare, explică Macellius, iar împăraţii care i-au urmat au părut să considere că el, în calitate de cuceritor oficial al Britaniei, a ştiut ce face.

— Nu înţeleg ce vrei să spui, tată.

— Am vizitat Roma o singură dată, zise Macellius. Iar Londinium seamănă mai mult cu Roma pe care am învăţat să o cinstesc decât este acum Roma însăşi. Imperiul este într-o dezordine îngrozitoare, Gaius; asta nu ar trebui să te mire defel. Se încruntă, pe urmă, cuprins brusc de nervozitate, se întoarse către sclavul care stătea lângă scaunele lor şi-i ordonă: Adu-ne ceva de mâncare, nu sta acolo şi te zgâi.

Când rămaseră singuri, se întoarse iarăşi înspre Gaius:

— Ceea ce-ţi voi spune acum poartă titlul oficial de trădare; când voi termina de vorbit, uită că ai auzit asta, bine? Dar, ca ofiţer al legiunii, am o anumită responsabilitate. Dacă va fi vreodată vreo reformă, va trebui să vină din provincii precum Britania. Titus… asta e o discuţie periculoasă… Titus este bine intenţionat, dar pare interesat mai mult să-şi sporească popularitatea decât să guverneze imperiul. Domitian, fratele lui, cel puţin este eficient, dar am auzit zvonuri cum că ambiţia s-ar putea să-i depăşească răbdarea. Dacă va fi moştenitor al purpurei şi va deveni împărat, atunci, puţina putere care a mai rămas Senatului şi Poporului Romei ar putea să dispară. Voi duce familia mea înainte, după stilul vechi, prin muncă şi realizări durabile, generaţie după generaţie, continuă Macellius

chibzuit. M-ai întrebat de ce am rămas în Britania. Iulius Classicus a încercat să creeze un imperiu galic, acum mai puţin de zece ani. După ce Vespasian l-a doborât, a decretat că auxiliarii nu pot fi folosiţi în ţara unde s-au născut şi că legiunile trebuie să fie compuse dintr-un amestec de bărbaţi de pe tot cuprinsul Imperiului. De aceea mi-a fost atât de greu să obţin permisiunea ca tu să fii încorporat în Britania şi de aceea poate ar fi fost mai înţelept să ne căutăm norocul în Hispania sau într-un alt asemenea loc. Cea mai adâncă spaimă a Romei este că naţiunile subjugate s-ar putea ridica din nou…

— Dar m-ai învăţat să cinstesc vechile virtuţi ale Romei. Ce vrei, tată – dacă tot vorbim pe şleau – şi de ce te temi?

Macellius privi chipul dulce al flăcăului din faţa lui, căutând un semn al tăriei aspre a tatălui său. Exista o asemănare, poate, în linia puternică a maxilarului, dar nasul era celtic; scurt, aproape cârn, ca al mamei sale. Nu e de mirare că arătase ca un briton, când intrase pe uşă. *Este, oare, slab,* se întrebă, *sau doar tânăr?* Şi, apoi: *Care este, cu adevărat, apartenenţa lui?*

— Haos, spuse el stăpânit. Lumea cu susul în jos. Vremea celor patru împăraţi sau a Reginei Ucigaşe, reîntoarsă. Tu nu ai cum să-ţi aminteşti, dar, în anul în care te-ai născut tu, ni se părea că lumea se sfârşeşte…

— Crezi că rebeliunea romană şi cea britanică sunt deopotrivă de periculoase? întrebă Gaius.

— L-ai citit pe Valerius Maximus? întrebă tatăl său pe neaşteptate. Dacă nu, citeşte-l într-o zi; la biblioteca de aici existau vreo două exemplare. Este o carte scandaloasă, nu ar fi trebuit să o scrie. Era cât pe ce să-şi piardă capul pe vremea lui Nero şi nu mă mir. A început să o scrie pe vremea lui Tiberius cel zeificat, dar face nişte remarci foarte pertinente despre unii dintre împăraţii romani care i-au urmat – spune că unii dintre ei erau la fel de supuşi greşelii, ca şi Z… ei, bine, de vreme ce zeii sunt aşa întotdeauna, asta nu este trădare, cel puţin nu acum. Ideea este că un împărat, fie şi unul rău, este mai bun decât un război civil.

— Dar ai spus că s-ar putea ca reformele să fie necesar să vină dinspre provincie…

Macellius se strâmbă. Cel puţin nu era nimic în neregulă cu memoria băiatului.

— Reformă, nu rebeliune… Poate îţi aminteşti şi că am spus

că Londinium este în zilele noastre aşa cum era odinioară Roma. Vechile virtuţi romane pot supravieţui în Provincie, departe de corupţia care îl înconjoară pe împărat. Triburile de aici sunt, în numeroase privinţe, asemenea oamenilor de la ţară în mijlocul cărora m-am născut. Dă-le ce e mai bun din cultura romană şi s-ar putea ca Britania să devină ceea ce Roma ar fi trebuit să fie.

— De asta te-ai căsătorit cu mama mea? se auzi glasul lui Gaius în liniştea încăperii.

Macellius îl privi şi clipi, văzând din nou chipul delicat al fetei şi părul întunecat, amintindu-şi cum obişnuia să cânte în timp ce îşi trecea pieptenele de corn prin buclele grele, strălucitoare, cu reflexe roşietice în bătaia focului din cămin. *Moruadh… Moruadh… de ce m-ai lăsat singur?*

— Poate că a fost unul dintre motive, răspunse Macellius într-un târziu. Dar poate că este o justificare. Aveam speranţe, pe atunci, că vom uni cele două popoare ale noastre. Dar asta înainte de Classicus… şi Boudicca. Poate că încă se mai poate întâmpla, dar va mai dura, iar tu va trebui să fii mai roman decât romanii pentru a supravieţui.

— Ce ai auzit? întrebă Gaius, încruntându-se.

— Împăratul Titus este bolnav. Nu-mi place asta. Este încă tânăr. S-ar putea să moară în pat dar, după el, cine ştie? Nu am încredere în Domitian. Un sfat, fiule: încearcă să trăieşti fără ca măcar să fii observat de un prinţ. Eşti ambiţios?

— Toţi zeii interzic asta, zise Gaius.

Dar Macellius văzuse sclipirea de mândrie din ochii lui.

— Ei, bine, ambiţia nu era un lucru rău la un tânăr, dacă era bine direcţionată. Râse scurt. În orice caz, e timpul să facem următorul pas pentru a promova familia noastră. Nimic care să-l supere pe împărat… dar tu ai… cât? Nouăsprezece ani, acum? E timpul să te căsătoreşti.

— Împlinesc douăzeci în câteva săptămâni, tată, zise Gaius neîncrezător. Te-ai gândit la cineva pentru mine?

— Cred că ştii că Clotinus – da, bătrânul Bedbugs – are o fiică, începu Macellius şi se opri atunci când fiul lui începu să râdă.

— Ferească toţi zeii, a trebuit pur şi simplu să o arunc din patul meu atunci când am stat la ei.

— Clotinus va fi unul dintre cei mai importanţi oameni ai Provinciei, chiar dacă este britanic. Dacă ai avea-o la inimă pe fiica lui, aş fi destul de dornic să accept decizia ta, dar dacă ea

este atât de neruşinată… Poate că tatăl meu a fost doar un plebeu, dar putea spune cine au fost toţi strămoşii lui. Onoarea familiei cere ca paternitatea fiilor tăi să fie a ta.

Îşi ridică privirea, când sclavul apăru în cadrul uşii, cu o tavă de biscuiţi uscaţi şi nişte vin. Macellius turnă vinul, îi dădu o cupă lui Gaius şi bău cu nesaţ înainte de a continua să vorbească.

— Iată o idee care s-ar putea să-ţi placă mai mult. S-ar putea să nu-ţi aminteşti, dar când ai fost mic a fost organizată o logodnă anticipată între tine şi fiica unui vechi prieten. Acum el este procuratorul Licinius.

— Tată, spuse Gaius repede, ai mai vorbit cu el în ultimul timp? Sper că nu ai mers cu aranjamentele prea departe.

Macellius îl privi cu atenţie.

— De ce? Este vreo altă fată după care tânjeşti? Nu va merge, ştii doar. O căsătorie este o alianţă socială şi economică. Lasă-te îndrumat de mine. Fiule, aceste atracţii romantice nu durează.

Observă îmbujorarea tristă care întunecă pielea albă a fiului său.

Cu mare grijă, Gaius sorbi din vin.

— Există o fată, dar ceea ce simt pentru ea nu este poftă carnală. Am cerut-o în căsătorie spuse el cu seninătate.

— Ce? Cine este? răcni Macellius, întorcându-se uimit spre fiul său.

— Fiica lui Bendeigid.

Cupa de vin pocni sonor când Macellius o puse jos.

— Imposibil. Este un om proscris şi, dacă nu mă înşel, este druid. De familie bună, aşa că nu voi spune nimic împotriva fetei, dacă este din neamul său, dar asta înrăutăţeşte şi mai mult situaţia. Asemenea căsătorii…

— Tu ai făcut una, îl întrerupse Gaius.

— Şi aproape că mi-a distrus cariera! Fata asta poate fi o femeie la fel de bună ca şi mama ta, însă o mezalianţă de felul acesta ajunge pentru orice familie, exclamă Macellius. *Moruadh, iartă-mă,* striga inima lui. *Te-am iubit, dar trebuie să-l salvez pe fiul nostru.* Pe atunci altfel stăteau lucrurile, continuă el mai temperat. De la rebeliunea lui Boudicca, o legătură cu orice familie în afară de cele mai loiale familii britanice ar fi un dezastru. Şi, mai ales tu trebuie să fii prudent, *din cauză că* eşti fiul mamei tale. Crezi că eu am îndurat treizeci de ani în legiune

doar ca să te văd pe tine cum zădărniceşti totul? îşi mai turnă zgomotos nişte vin în cupă şi bău până la fund. Nimic nu-ţi poate sta în cale dacă ai legăturile potrivite, iar fiica procuratorului este o pleaşcă. În definitiv, familia este înrudită cu iulienii. Între timp, dacă ai poftă de o aventură romantică, sunt o grămadă de sclave şi liberte, ia-ţi gândul de la aceste fete britanice.

Aruncă o privire furioasă fiului său.

— Eilan este altfel… O iubesc.

— Eilan a ta este fiica unui druid! îi replică Macellius. A fost acuzat o dată de instigare la revoltă a forţelor auxiliare. Nu au putut s-o dovedească, aşa că l-au expulzat, a avut noroc că nu a fost spânzurat sau crucificat. Dar, cu toate acestea, nu e cazul să te complici în niciun fel cu această familie. Nu e însărcinată sau ceva?

— Eilan este nevinovată ca o vestală, spuse Gaius cu îndârjire.

— Hm, nu aş băga mâna în foc; ei nu văd lucrurile astea ca noi, remarcă Macellius. Văzând cum privirea lui Gaius se întunecă, adăugă: Nu te uita aşa la mine, nu de tine mă îndoiesc. Dar, dacă fata este virtuoasă, este cu atât mai distrugător pentru tine să-ţi legi inima de ea. Acceptă, fiule, nu este pentru tine.

— Asta hotărăşte tatăl ei, zise Gaius cu înflăcărare, nu tu!

Macellius mârâi:

— Ia aminte la mine, tatăl ei va vedea o asemenea alianţă aproape ca şi mine, o mare catastrofă pentru amândoi. Uit-o şi îndreaptă-ţi gândurile către o fată romană de treabă. Mi-am câştigat o reputaţie destul de bună aici ca să te înrudeşti cu oricine vrei.

— Atâta vreme cât ea se numeşte Iulia Licinia, răspunse Gaius cu amărăciune. Şi dacă fiica lui Licinius nu vrea un soţ cu sânge britanic?

Macellius dădu din umeri:

— Îi voi scrie mâine lui Licinius. Dacă este o fată romană aşa cum trebuie, se va gândi la căsătorie ca la o datorie faţă de familia şi statul ei. Însă de căsătorit te vei căsători, înainte să ne acoperi de ruşine pe toţi.

Gaius îşi scutură capul cu încăpăţânare:

— Vom vedea. Dacă Bendeigid este dispus să mi-o dea pe

fiica lui, mă voi căsători cu Eilan. I-am dat onoarea mea drept zălog.

— Nu, imposibil, spuse Macellius. Şi, ceea ce este şi mai important, dacă ştii câte ceva despre Bendeigid, îţi dai seama că va reacţiona în mare măsură la fel.

La naiba, gândi Macellius, *problema este că seamănă prea mult cu mine. Are impresia că mă voi da bătut?* Băiatul ar fi putut crede că tatăl său nu înţelesese – tinerii au mereu impresia că ei sunt singurii care au iubit vreodată – dar adevărul era că Macellius înţelegea chiar prea bine. Moruadh îi înfierbântase sângele însă, întemniţată între zidurile anoste de piatră, nu fusese niciodată fericită.

Femeile romane râdeau de ea, iar cei din neamul ei o blestemaseră. Nu-şi putea lăsa fiul să suporte durerea de a şti că şi el a adus numai întristare femeii pe care o adora.

Primele de campanie ale lui Macellius fuseseră bine investite şi era destul de avut ca să ducă un trai bun când se va retrage, însă nu suficient pentru fiul său, dacă acesta nu avea şi el o carieră. Nu i-ar face în niciun fel cinste lui Moruadh dacă i-ar permite fiului ei să dea cu piciorul viitorului.

— Tată, continuă Gaius pe un ton pe care Macellius nu-l mai auzise niciodată. O iubesc pe Eilan, este singura femeie cu care mă voi căsători vreodată. Iar dacă tatăl ei nu mi-o va da, Roma nu este singurul loc de pe pământ, ştii asta.

Macellius îl privi cu mânie:

— Nu ai niciun drept să faci un asemenea angajament. Căsătoria este o problemă între familii; dacă voi trimite să i se ceară mâna în numele tău, va fi împotriva propriei mele raţiuni.

— Dar o vei face? insistă Gaius şi, împotriva voinţei lui, Macellius se îmblânzi:

— Nu poţi despărţi un nebun de nebunia lui. Pot să-i trimit lui Bendeigid un mesaj. Dar când te va refuza, nu vom mai pomeni nimic despre asta. Pe urmă îi voi scrie lui Licinius şi te voi însura înainte de anul nou.

Mai era ceva de spus, gândi Macellius, despre vremurile trecute când taţii aveau putere de viaţă şi de moarte chiar şi asupra fiilor deveniţi bărbaţi. Legea era încă în vigoare – dacă o fi folosit vreodată cuiva. Niciun tată, în sute de ani, nu o invocase oficial, iar el se cunoştea prea bine ca să creadă că ar putea să fie primul. Dar nu va fi nevoit. Tatăl lui Eilan putea să-i

dea lui Gaius acea lovitură cu mult mai multă eficienţă decât el.

7

În zilele care au urmat plecării lui Gaius, soarele strălucitor al sărbătorii de Beltane a stat ascuns în spatele cerurilor plânse, de parcă vremea se hotărâse totuşi să nu treacă la vară. Eilan se târa prin casă ca o nălucă. Zilele treceau, iar Gaius nu trimitea nicio vorbă. Chiar înainte de a pleca la Sanctuar, Dieda i-a spus că ar fi trebuit să i se dea lui Gaius. Ar mai fi uitat-o dacă ar fi făcut asta?

În definitiv, marile festivaluri existau într-un timp al lor. Noaptea aceea, când şezuseră alături, privind focurile, fusese ca un vis din Lumea de Dincolo. În acele ceasuri, când porţile dintre lumi se deschideau, orice părea posibil – chiar şi căsătoria fiicei unui druid cu un ofiţer roman. Dar acum, înconjurată de imaginile şi sunetele obişnuite ale casei sale, Eilan începu să se îndoiască de ea însăşi, de dragostea ei şi, cel mai mult, de Gawen – sau Gaius, cum bănuia că trebuia să-i spună.

Şi cel mai rău era că nimeni nu părea să-i observe durerea. Mairi insistase să se întoarcă la ea acasă şi să aştepte întoarcerea soţului ei, iar Rheis era ocupată cu toate sarcinile pe care le aducea vara. S-ar fi destăinuit Diedei, însă verişoara ei era la Sanctuar, unde trebuie că avea de înfruntat propriile ei suferinţe şi regrete. Cerurile plângeau. Inima lui Eilan plângea cu ele şi nimănui nu părea să-i pese defel.

Într-un târziu, veni o zi când tatăl ei trimise după ea. Stătea în sala de ospeţe, lângă şemineu – doar cenuşa rămăsese acum căci, deşi cerul era gri şi înnorat, era destul de cald ca să nu fie nevoie de foc. Un amestec ciudat de mânie şi amuzament îi îndulcea obişnuita severitate.

— Eilan, spuse el cu blândeţe, am sentimentul că trebuie să-ţi spun asta: un ofiţer ţi-a cerut mâna.

Gaius, gândi ea. Îndoielile mele l-au judecat greşit!

— Dar, desigur, era vorba despre unul pe care nu l-am putut lua în calcul. Cât de multe ştii despre tânărul care îşi spune Gawen?

— Ce vrei să spui?

Cu siguranţă, tatăl ei îi putea auzi bătăile rapide ale inimii.

— Ţi-a spus numele lui adevărat? Ţi-a spus că tatăl lui este

Macellius Severus, Prefect al taberei militare de la Deva?

Acum vedea mânia din spatele blândeţii lui Bendeigid şi se lupta să-şi domolească tremurul; dar încuviinţă.

— Atunci, cel puţin, nu te-a înşelat. Tatăl său oftă. Dar trebuie să-l scoţi din gândurile tale, fiica mea. Nu ai împlinit încă vârsta pentru a te căsători…

Îşi înălţă capul pentru a protesta. De ce nu se gândise că era mult mai plauzibil ca tatăl ei să nu-i acorde permisiunea, decât ca Gaius să-şi renege dragostea?

— Pot să aştept, şopti ea, fără să îndrăznească să-şi ridice ochii.

Tatăl ei continuă:

— Nu sunt obişnuit să fiu un tiran cu copiii mei, Eilan; dacă e să spun adevărul, am fost mult prea blând cu tine. Dacă te-ai teme de mine, nu ai vorbi în felul acesta. Dar acest lucru nu se poate întâmpla, fiica mea… nu, taci din gură, porunci el, mai am ceva de spus.

— Ce altceva mai este? exclamă Eilan, crispându-se când el o strânse de încheietura mâinii. L-ai refuzat, nu-i aşa?

— Vreau să înţelegi de ce. Tonul lui se îndulci. Nu îi port pică flăcăului şi, dacă ar fi fost unul de-al nostru, te-aş fi dat lui bucuros. Dar untdelemnul şi apa nu se amestecă, nici plumbul cu argintul, nici romanul cu britonul.

— E doar pe jumătate roman, protestă ea. Mama lui a fost o femeie din tribul Silures. Părea destul de briton când a fost găzduit aici.

Tatăl ei clătină din cap:

— Asta complică şi mai mult lucrurile. Este fiul bastard dintr-o căsătorie – nelegitimă, o numesc eu – într-un neam de trădători, căci trădători au fost cei din tribul Silures. Chiar înainte ca romanii să vină peste mare, ne-au furat vitele şi au dat iama pe terenurile noastre de vânătoare. Ar însemna să amestec o nebunie cu altă nebunie dacă te-aş da de soţie unui copil al duşmanilor noştri străvechi. I-am vorbit şi lui Ardanos despre asta şi, cu toate că el se gândeşte la pacea pe care ar putea-o aduce această căsătorie – ca şi cum tu ai fi copila uneia dintre reginele noastre iar el fiul unui cezar – ştiu că nu poate fi aşa.

Eilan făcu ochii mari la gândul că tocmai arhi-druidul ar putea să fie de partea ei. Dar tatăl ei continua să vorbească.

— Din tonul scrisorii, presupunerea mea este că nici lui

Macellius Severus nu-i surâde ideea. Dacă Gaius este dispus să abandoneze Roma pentru tine, atunci nu-l vreau printre rudele noastre. Iar dacă se ţine de ai lui, atunci tu vei fi o proscrisă în neamul nostru şi nu vreau asta pentru tine.

Eilan nu îşi ridică privirea.

— Pentru el, aş îndura asta, spuse ea, cu glas şoptit.

— Da, în nebunia ta, cred că ai face-o, răspunse cu asprime tatăl său. Tinereţea este mereu gata să sfideze lumea. Dar sângele nostru nu este sânge de trădător, Eilan. Căci, în fiecare clipă în care ţi-ai trăda neamul cu el, corbii ţi-ar ciuguli din inimă, pe neştiute. Glasul i se înmuie. Şi, ceea ce este mai important, nu este vorba doar despre tine, ci despre toate rubedeniile noastre, care ar fi obligate să încalce un legământ după altul. Eilan, trebuie să înţelegi asta: nu-i port pică defel lui Gawen, a fost oaspete în casa mea şi, să spun că m-a minţit, când nimeni nu l-a întrebat care este numele lui adevărat, ar însemna să despicăm degeaba firul în patru. De-ar fi să-i port pică, ar fi doar pentru că a lucrat în secret ca să te întoarcă împotriva celor din neamul tău.

Vorbele lui Eilan abia se auzeau.

— S-a purtat onorabil şi onest atât cu mine, cât şi cu tine.

— Am pus eu asta la îndoială? zise Bendeigid. Dar cel care întreabă se angajează să suporte răspunsul. Mi-au cerut cinstit şi onorabil mâna ta; cinstit şi direct le-am răspuns. Şi cu asta am încheiat.

Cu voce sugrumată, Eilan spuse:

— Un bărbat mai puţin onorabil ar fi putut să se poarte cu mine în aşa fel încât ai fi fost recunoscător să scapi de mine.

O mânie neagră năpădi faţa tatălui său şi, pentru prima oară din câte Eilan îşi putea aminti, se temu de el. O smuci către el şi o lovi – deşi nu tare – peste gură.

— Ajunge! spuse el. Ajunge! De te-aş fi pălmuit mai des când ai fost copil, nu aş fi acum nevoit să te lovesc pentru vorbirea ta neruşinată.

Când îi dădu drumul, Eilan se prăbuşi pe bancă. Cu zece zile în urmă, ar fi plâns dacă tatăl ei i-ar fi vorbit în felul acesta; acum, simţea că nimic nu o va mai face vreodată să verse vreo lacrimă.

Bendeigid spuse răspicat:

— Nu te vei căsători cu niciun roman atâta timp cât eu sunt

pe faţa pământului; nu, nici după aceea, dacă va fi după mine. Şi, dacă mi-ai spune că lucrurile stau în aşa fel încât trebuie să te căsătoreşti cu acest bărbat pe jumătate roman, sau dacă mi-ai da un bastard care să mă numească bunic, niciun om de pe întreg cuprinsul Britaniei nu m-ar acuza dacă te-aş îneca cu mâinile mele. Scuteşte-mă de roşeaţa asta de timiditate, acum o clipă nu aveai pic de ruşine!

Eilan ar fi preferat să-şi înfrunte tatăl din picioare, însă genunchii îi tremurau şi nu se putea ridica.

— Chiar poţi gândi ceva atât de ruşinos despre mine?

— Nu eu am fost cel care a pomenit despre asta prima dată, ripostă tatăl ei. Apoi glasul i se înmuie. Copilă, copilă, recunoscu el, am vorbit la mânie. Eşti o fată bună şi fiica mea devotată, îşi cer iertare. Acum destul cu genul ăsta de discuţii. Mâine vei pleca spre miazănoapte, sora ta Mairi va avea nevoie de cineva apropiat, căci curând se va naşte copilul ei, iar de mama ta nu ne putem lipsi în perioada aceasta. Acum pare foarte limpede că soţul ei, Rhodri, a fost capturat de romani când a plecat după recruţi. Aşa că, acesta nu ar fi cel mai potrivit moment să-mi oferi un ginere roman, şi nici dacă lucrurile ar fi stat altfel.

Eilan încuviinţă în tăcere. Bendeigid o cuprinse cu un braţ şi spuse cu blândeţe:

— Mai înţelept şi mai bătrân sunt decât tine, Eilan. Tinerii îşi văd doar de-ale lor. Crezi că eu nu te-am văzut cum sufereai de dor? Credeam că era doar din cauză că îţi lipseşte Dieda, dar principala mea supărare este că acest bastard pe jumătate roman ţi-a adus atâta suferinţă.

Ea încuviinţă, stând ţeapănă în îmbrăţişarea lui, simţindu-se în altă lume. Bendeigid spusese că un corb îi va ciuguli inima dacă se va căsători cu Gaius, iar ea crezuse că este doar un fel poetic de a vorbi. Însă acum îşi dădea seama că spusese purul adevăr, căci durerea din inima ei era atât de ascuţită, de parcă, într-adevăr, ar fi fost străpunsă de ciocul unui corb.

Simţindu-i rezistenţa, tatăl său spuse cu nervozitate:

— Mama ta a avut dreptate când a spus că ai rămas prea mult timp necăsătorită. Iarna aceasta îţi voi căuta un soţ, unul din neamul tău.

Eilan se smulse din braţele lui, cu ochii arzând:

— Nu am de ales decât să te ascult, spuse ea cu îndârjire, dar, dacă nu pot să mă căsătoresc după propria mea voinţă, nu

mă voi mărita cu niciun bărbat de pe faţa pământului.

— Cum vrei, răspunse el cu amărăciune, nu voi căuta niciodată să te oblig. Dar pe Senara o voi promite înainte de a-şi împleti cununa de fecioară. Nu am de gând să mai am o asemenea luptă cu o fiică de-a mea.

Ploaia continuă să cadă mai multe zile în şir, umflând apele râurilor şi ale pâraielor şi înecând câmpurile, drumurile şi cărările. Timpul când Mairi trebuia să nască era foarte aproape şi soarta soţului ei era necunoscută încă.

Recunoscuse că ar fi fost mai bine să rămână sub acoperişul tatălui ei până la naşterea copilului dar, pe o vreme ca aceasta, ar fi fost şi mai riscant pentru ea să călătorească decât să rămână acasă. Aşadar, fu Eilan aceea care călători către casa surorii ei, escortată de doi dintre oamenii tatălui lor.

Deşi încă plângea noaptea, când se gândea la Gaius, îi părea bine că venise. Aici se simţea utilă, sora ei avea nevoie de cineva cu care să stea de vorbă, iar nepoţelul ei era foarte neliniştit şi nedumerit că mama ei încetase să-l alăpteze şi că tatăl lui dispăruse. Mairi era prea stângace acum, ca să-i acorde prea multă atenţie, dar Eilan avea răbdare să stea şi să-l hrănească ore în şir cu o lingură din corn şi, jucându-se cu el, acesta îşi recăpătase ceva din veselie.

În timp ce ploaia continua să cadă, Eilan se întreba uneori dacă va fi lăsată singură să-şi ajute sora la naşterea celui de-al doilea copil. Însă Mairi aranjase să vină o preoteasă.

— Toate femeile de la Sanctuar sunt învăţate să facă asemenea lucruri, surioară, îi spuse Mairi, masându-şi spatele, care o durea acum neîncetat. Nu trebuie să te temi.

În seara celei de-a patra zile cu sora ei, Eilan începu să se simtă ca acasă.

— Nu ar fi minunat dacă ne-ar trimite-o pe Dieda?

— Este nou-venită la Sanctuar şi s-ar putea să nu iasă de acolo în primul an. Mi-au promis că o vor trimite pe una dintre însoţitoarele lui Lhiannon, o femeie din Hibernia, pe nume Caillean.

Vorbi atât de sec, încât Eilan se întrebă dacă lui Mairi îi displăcea femeia aceea, dar se gândi că e mai bine să nu spună nimic.

Trei zile mai târziu, Caillean însăşi sosi: o femeie înaltă, înfofolită în şaluri şi eşarfe care lăsau la vedere doar ochii şi

părul negru. În comparaţie cu părul întunecat, pielea ei părea albă ca laptele, dar ochii îi erau albaştri. În timp ce se dezbrăca, o pală de vânt aduse valuri de fum dinspre cămin şi preoteasa începu să tuşească. Eilan se grăbi să umple o halbă cu bere şi i-o oferi în tăcere.

Preoteasa spuse cu voce scăzută:

— Îţi mulţumesc, copilă, dar nu am voie; dacă aş putea să primesc nişte apă…

— Desigur, murmură Eilan, roşind şi umplu repede o cană de băut din butoiul de lângă uşă. Sau aş putea s-o scot proaspătă din fântână…

— Nu, aceasta e foarte bună, spuse preoteasa, luând cana din mâinile ei şi bând. Îţi mulţumesc. Dar cine este femeia însărcinată? Tu nu eşti cu mult mai mult de o copilă.

— Mairi este cea care va naşte, şopti Eilan. Eu sunt Eilan, fiica mijlocie a lui Bendeigid. Şi mai avem încă o soră, Senara, care are doar nouă ani.

— Numele meu este Caillean.

— Te-am văzut la Beltane, dar nu am ştiut cum te numeşti. Credeam că însoţitoarea lui Lhiannon trebuie să fie mai…

Se opri sfioasă.

Caillean completă fraza:

— Mai bătrână? Mai nobilă? Sunt cu Lhiannon de când m-a adus de pe ţărmurile de apus ale Eriului. Aveam paisprezece ani sau cam aşa ceva când am ajuns la Sanctuar şi sunt deja şaisprezece ani de când locuiesc acolo.

— O cunoşti pe verişoara mea, Dieda?

— Desigur, dar ea locuieşte cu fecioarele, suntem multe acolo şi nu aparţinem toate aceluiaşi ordin. Acum, că te văd, înţeleg – dar e mult prea târziu pentru asta. Lasă-mă să vorbesc puţin cu sora ta.

Eilan o conduse la Mairi, care acum avea sarcina atât de avansată încât se mişca foarte greu, apoi se retrase, pentru a le acorda intimitate. Abia le putea auzi vorbele şoptite, în timp ce Caillean îi punea întrebări amănunţite. Era ceva liniştitor în cadenţa domoală a glasului preotesei.

Eilan vedea cum tensiunea părăseşte chipul lui Mairi şi îşi dădea seama, pentru prima dată, că sora ei se temuse. Nu se retrase când Caillean îi apăsă pântecele, cu mâinile ei lungi. Când termină, Mairi se lăsă pe spate cu un oftat.

— Cred că bebeluşul nu se va naşte astăzi şi, probabil, nici mâine. Odihneşte-te acum, fetiţo, căci vei avea nevoie de toată puterea când va veni sorocul, spuse Caillean liniştitor.

Când Mairi fu din nou instalată confortabil, Caillean i se alătură lui Eilan, lângă foc.

— Este adevărat că soţul ei a dispărut? întrebă cu glas scăzut.

— Ne temem că a fost luat de romani, răspunse Eilan. Tata m-a prevenit să nu-i pomenesc lui Mairi despre asta.

Pentru o clipă, Caillean căzu pe gânduri.

— Nu, căci mă tem că nu-l va mai vedea.

Eilan o privi cu groază:

— Ai auzit ceva?

— Am văzut semnele şi nu prevesteau de bine.

— Biata Mairi, draga de ea. Cum îi vom spune?

— Nu-i spune nimic, deocamdată, o sfătui Caillean. Îi voi spune eu, după naştere, când va avea motive să trăiască, pentru copilul ei.

Eilan se cutremură, căci ţinea la Mairi şi i se părea că preoteasa vorbise despre moarte exact aşa cum vorbea despre viaţă, fără sentimente sau fără regret pentru oricare dintre ele. Dar Eilan presupuse că, pentru o preoteasă, viaţa şi moartea trebuie să însemne altceva decât însemnau pentru ea.

— Sper că are bărbaţi în familie, care să se îngrijească de moştenirea copiilor, continuă Caillean.

— Tatăl meu nu are niciun fiu, zise Eilan. Dar Cynric îşi va îndeplini datoria de frate faţă de Mairi, dacă va fi nevoie.

— Nu este fiul lui Bendeigid?

— Doar fiu adoptiv, am fost crescuţi împreună; a ţinut întotdeauna foarte mult la Mairi. E plecat acum la miazănoapte.

— Am auzit de acest Cynric, spuse Caillean, iar Eilan se întrebă cât de multe ştia preoteasa. Şi sora ta va avea într-adevăr nevoie de rude.

În noaptea aceea, o nouă furtună se abătu dinspre apus, iar Eilan, trezindu-se în noapte, o auzi răpăind în jurul casei, ca o creatură sălbatică; pe când sosi dimineaţa, copacii încă fremătau şi se clătinau în bătaia rafalelor. Dar, deşi câteva smocuri de paie fuseseră smulse de pe acoperiş, pe când o structură mai rigidă ar fi putut să cedeze, casa circulară se tânguise şi tremurase înaintea fiecărei noi pale de vânt. Ploaia continua să cadă cu încrâncenare, dar Caillean, privind torentele

de afară, părea mulţumită.

— Se aud glasuri de tâlhari dinspre coastă, spuse ea, răspunzând întrebărilor lui Eilan. Dacă toate drumurile sunt inundate, nu vor avansa până aici.

— Tâlhari? o îngână Mairi, cu un aer înfricoşat.

Dar Caillean nu avea de gând să se repete, spunând doar că a numi un lucru rău însemna adesea a-l atrage. Până se înseră, vântul îşi epuizase deja arsenalul greu, dar o ploaie puternică şi persistentă continua să cadă, scăldând lumea întreagă în sunetul apei, al izvoarelor şi al bazinelor ce se revărsau. Din fericire, aveau o rezervă bună de lemne tăiate şi stivuite într-o magazie, lângă casa principală, aşa că făcură o vâlvătaie veselă, iar Caillean despachetă un mic instrument muzical pe care îl înfăşase ca pe un copil. Eilan nu mai auzise niciodată o femeie cântând la harpă; ea însăşi fusese bătută, pe când era copil, pentru că atinsese harpa bunicului.

— O, este adevărat, printre noi sunt femei barzi, spuse Caillean, deşi eu cânt doar pentru propria mea plăcere. Cred că Dieda mă va depăşi.

— Nu mă miră, spuse Eilan, cu o undă de regret. Cântă minunat.

— Eşti invidioasă, copilă? Există şi alte daruri în afară de muzică, să ştii. Preoteasa se încruntă privind-o gânditoare pe Eilan, apoi păru că ajunge la o concluzie. Nu ştiai că a fost aleasă pentru că a fost confundată cu tine?

Eilan o privi lung, amintindu-şi toate acele momente din copilărie când se jucase de-a preoteasa şi viziunea ce i se arătase când mantia lui Lhiannon o cuprinsese pe cealaltă fată.

— Nu te-ai gândit niciodată la asta, micuţo?

Eilan nu răspunse. Bineînţeles că visase vreme îndelungată la aşa ceva, dar pe urmă l-a întâlnit pe Gaius. Cum putea să fie hărăzită să fie preoteasă, dacă fusese capabilă de o asemenea iubire pentru un bărbat?

— Ei, bine, nu e nevoie să iei o decizie acum, zise Caillean zâmbind. Vom vorbi despre asta cu altă ocazie.

Eilan o fixa cu privirea şi, dintr-o dată, cu ajutorul clarviziunii, văzu cum ele două erau împreună, ridicându-şi mâinile în semn de slavă adusă lunii. Dar, deşi identificarea era totală, îşi dădu seama cu surprindere că părul lui Caillean nu era negru, ci roşcat, că trăsăturile lor semănau, ca ale unor surori şi că chipul

ei era cel pe care îl mai văzuse, în eleşteul din pădure. *Surori… puteau fi mai mult decât surori. Femei şi mai mult decât femei…* Vorbele îi veniră dintr-un loc de dincolo de amintire.

Pe urmă, cu un mic şoc, îşi aduse aminte că nu vorbise niciodată, până ieri, cu Caillean. Dar, aşa cum se întâmplase cu Gaius, i se păru dintr-o dată că o cunoştea pe preoteasă de la începuturile lumii.

Caillean cânta de mult timp, când Mairi se ridică dintr-o dată şi ţipă, holbându-se la pata întunecată ce i se întindea peste rochie. Celelalte două îşi ridicară privirea, cu uimire.

— Ţi s-a rupt deja apa? întrebă preoteasa. Ei, bine, iubita mea, pruncii vin când vor ei, nu când ne convine nouă; ar fi mai bine să te ducem în pat. Eilan, du-te şi caută-l pe păstor şi adu mai multe lemne pentru foc. Pe urmă aţâţă focul, umple cazanul şi pune apa la fiert. Mairi va avea nevoie de ceai înainte ca totul să se sfârşească şi noi la fel.

Aşa cum, fără îndoială, Caillean se aşteptase, având ceva de făcut, tânăra fată se calmă.

— Te simţi mai bine acum? întrebă preoteasa când Eilan se întoarse. Cred că este o greşeală să laşi o femeie care nu a născut ea însăşi un copil să asiste la naştere; asta nu face decât să o sperie. Dar, dacă vrei să ni te alături în Sanctuar, va trebui să înveţi, mai devreme sau mai târziu.

Eilan înghiţi şi dădu din cap aprobator, hotărâtă să justifice încrederea pe care i-o arăta femeia mai în vârstă. Timp de o oră sau două, Mairi picoti între dureri, trezindu-se doar câteva minute pe oră, ca să strige, parcă aproape prin somn. Eilan aţipi pe bancă, lângă foc; era cea mai întunecată parte a nopţii, iar ploaia se domolise şi devenise doar o bătaie uşoară, neîntreruptă, când Caillean se apleca şi o trezi.

— Vino acum. Voi avea nevoie de tine. Aţâţă focul şi fă-i lui Mairi o cană de ceai din frunze de zmeură. Nu ştiu cât va dura şi vreau să mă ajuţi.

Când ceaiul fu gata, Caillean se aplecă asupra lui Mairi, care se mişca agitată şi îi duse cana la buze.

— Ţine, soarbe asta acum. Te vei simţi mai puternică.

Dar, în câteva clipe, Mairi îşi scutură capul, înroşindu-se şi contorsionându-se la faţă.

— Nu mai e mult, draga mea, spuse Caillean încurajator. Nu încerca să stai în sus acum.

Când Mairi se prăbuşi, gâfâind, după contracţie, Caillean zise, iute şi cu glas scăzut:

— Eilan, şterge-i faţa până pregătesc eu totul. Se îndreptă către foc şi continuă să-i vorbească lui Mairi: Vezi, am scutece frumoase pregătite pentru micuţă şi nu mai este mult până o vei ţine în braţe. Sau crezi ca va mai fi încă un băieţel frumos, ca acela pe care îl ai deja?

— Nu îmi pasă, gemu Mairi, respirând greu. Vreau doar… să se termine… ah… mai este mult…?

— Bineînţeles că nu. Încă puţin, Mairi, şi îţi vei ţine copilul în braţe… aşa, e adevărat, încă puţin… Una începe tocmai când se termină cealaltă. Ştiu că este greu, dar înseamnă că bebeluşul tău va veni curând…

Eilan era aproape înţepenită de spaimă. Mairi nici măcar nu se mai uita la ea. Faţa îi era roşie şi umflată, ţipa şi părea că nici măcar nu-şi dă seama ce face. Apoi gâfâi, arcuindu-şi spatele şi sprijinindu-şi picioarele de capătul patului.

— Nu pot… o, nu pot, veni strigătul răguşit, dar Caillean continua să murmure încurajator.

Lui Eilan i se păru că naşterea dura de o viaţă, dar soarele abia apusese.

Apoi glasul lui Caillean se schimbă.

— Acum cred că suntem gata. Las-o să te ţină de mâini, Eilan, nu, nu aşa… de încheieturi. Acum, Mairi, mai împinge încă o dată. Ştiu că eşti obosită, copilă, dar se va termina curând. Respiră… aşa, respiră adânc, lasă doar să vină. Aşa, aşa, acum priveşte! Trupul lui Mairi săltă şi preoteasa se îndreptă, ţinând ceva incredibil de roşu şi de micuţ, care se smuci în mâinile ei, cu un ţipăt subţire.

— Priveşte, Mairi, ai o fetiţă frumoasă.

Faţa roşie a lui Mairi se destinse într-un zâmbet ce radia de fericire, în timp ce Caillean îi aşeză noul născut pe pântece.

— Ah, Doamnă, răsuflă preoteasa, uitându-se în jos, la ea. Am văzut asta de mai multe ori decât îmi pot aminti şi întotdeauna este un miracol!

Mieunatul subţire deveni un strigăt ascuţit şi imperativ, iar Mairi începu să râdă.

— O, Caillean, e atât de frumoasă, atât de frumoasă…

Cu agilitate, preoteasa legă cordonul ombilical şi curăţă copilul. Când Mairi începu să elimine placenta, Caillean îi dădu

copilul lui Eilan.

Părea imposibil ca un lucru atât de fragil să fie o fiinţă umană; degetele şi picioarele erau lungi şi subţiri, capul acoperit cu un puf negru, moale. După ce Mairi adormi epuizată, Caillean atârnă o mică amuletă de metal de gâtul nou-născutei şi începu să o înfăşoare în scutece.

— Acum nu va putea fi răpită de neamul elfilor şi am urmărit-o în fiecare clipă de când s-a născut, aşa că ştim că nu a fost schimbată de zâne la naştere, spuse Caillean. Dar nici măcar Cei Buni nu ies pe ploaia asta. Aşadar, vezi, chiar şi o asemenea furtună poate fi de folos.

Caillean îşi îndreptă spatele obosit, dându-şi seama că un soare roşu-palid începea să străbată prin norii grei şi joşi, pentru prima dată, după multe zile.

Fetiţa era lungă şi firavă. Părul ei se transformă, pe măsură ce se uscă, într-un puf roşu, moale.

— Pare atât de plăpândă… va trăi? întrebă Eilan.

— Nu văd niciun motiv să nu trăiască, răspunse Caillean. Este îndurarea zeilor că nu am plecat de aici aseară. Credeam că, în definitiv, am putea fi mai în siguranţă dacă ne-am adăposti în Sanctuar; dacă am fi pornit într-acolo, acest copilaş s-ar fi născut sub vreun copac sau în câmp deschis şi am fi putut să le pierdem pe amândouă, mamă şi fiică. Previziunile mele nu sunt întotdeauna adevărate. Preoteasa se aşeză istovită pe o bancă, în faţa focului. Păi, s-a făcut iar ziuă. Nu e de mirare că sunt obosită. Şi, fără îndoială, nu peste mult timp, băiatul se va trezi şi îi vom putea arăta surioara.

Eilan ţinea încă fetiţa în braţe dar, când Caillean îşi ridică privirea către ea, parcă un văl căzu între ele, ca suflul unui abur rece din Lumea Cealaltă. În timp ce aburul se răsucea, o tristeţe îngrozitoare îngheţă oasele lui Caillean; dintr-o dată, vedea o Eilan mai bătrână, în rochia albastră de la Sanctuar, cu semiluna albastră a preoteselor aflate sun jurământ, tatuată între sprâncene. În braţe ţinea un copilaş şi, în ochii ei, Caillean văzu o mâhnire atât de mare încât îi sfâşie inima.

Caillean se scutură, cutremurată de şuvoiul de tristeţe şi clipi, încercând să îşi stăpânească lacrimile. Când privi din nou, tânăra fată o fixa cu uimire. Involuntar, preoteasa făcu un pas înainte şi înhăţă copilul lui Mairi, care scânci încet şi adormi la loc.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Eilan. De ce te uitai aşa la mine?
— Un curent, şopti Caillean. Ne-a înfrigurat pe amândouă.
Dar puteau vedea că opaiţele ardeau netulburate. *Previziunea mea nu este întotdeauna adevărată*, îşi spuse. *Nu întotdeauna…*
Îşi scutură capul.
— Să sperăm că pâraiele sunt şi acum de netrecut, spuse ea.
Chiar şi gândul la tâlhari era o binevenită schimbare a subiectului, după viziunea aceea.
— De ce spui asta, Caillean? Tata va dori cu siguranţă să vină cât de repede poate să-şi vadă nepoata şi mama la fel. Şi, cu atât mai mult dacă, aşa cum spui, Mairi este văduvă…
Caillean tresări:
— Am spus eu asta? Ei, bine, cu siguranţă vremea va face aşa cum va voi; nu am auzit vreodată să avem, nici măcar prin voinţa înaltului Druid, mai mult soare sau mai multă ploaie. Dar nu pot să nu mă gândesc că rudele tale nu sunt singurele care ar putea să călătorească pe drumurile astea. Vino, adăugă ea. Copilaşul trebuie să se întoarcă la sânul mamei.
Se îndreptă către pat cu copilul înfăşat în braţe.

8

Peste tabăra romană de la Deva, ploaia continua să cadă cu o insistenţă înnebunitoare. Bărbaţii stăteau în barăcile lor, jucând zaruri, reparând harnaşamentele deteriorate sau croindu-şi drum către cramă, pentru a-şi pierde după-amiaza bând vin. În mijlocul umezelii atotcuprinzătoare, Macellius trimise după fiul său.
— Eşti obişnuit cu partea de miazăzi a ţării, începu el. Crezi că poţi conduce un detaşament pe drumurile ce duc la casa lui Bendeigid Vran?
Gaius încremeni, lăsându-şi capa de piele dată cu ulei să picure pe podeaua pietruită.
— Da, dar, tată…
Macellius ghici la ce se referea:
— Nu vreau să sugerez că ar trebui să spionezi casa prietenului nostru, fiule, dar lângă Segontium au fost zăriţi tâlhari din Hibernia. Fiecare casă britanică din regiune va fi în pericol dacă reuşesc să străbată până acolo. Este spre binele lor, deşi bănuiesc că nu vor vedea lucrurile aşa. Dar dacă

trebuie să trimit acolo o trupă, ca să aflu ce se petrece, nu e mai bine ca aceasta să fie condusă de un prieten, decât de unul care urăşte celţii sau de vreun imbecil proaspăt sosit de la Roma, care crede că britonii mai umblă şi acum vopsiţi cu albastru?

Gaius simţi cum roşeşte. Ura felul în care tatăl lui îl putea face să se simtă ca un copil.

— Nu sunt în serviciul tău, tată, ci al Romei, adăugă el după o clipă, pe un ton oficial, simţindu-se atât de cinic în spatele formulei politicoase încât aproape aştepta drept răspuns un rânjet dispreţuitor. *Cât de pervers încep să devin, dar, cel puţin îmi dau seama că sunt un ipocrit. Mă voi obişnui, oare, să afişez acel aer de superioară bunătate atunci când voi fi la vârsta tatălui meu, astfel încât voi ajunge să cred asta şi eu?*

— Sau te gândeşti că îţi vei pierde cumpătul fiindcă Bendeigid ţi-a refuzat mâna fiicei sale? continuă tatăl său. Ţi-am spus că aşa va fi.

Gaius simţi cum pumnii i se încleştează şi buza i se strânge. Nu ieşise niciodată învingător dintr-o confruntare cu tatăl său şi ştia că nu ar avea această şansă nici acum. Totuşi, vorbele lui fuseseră ca sarea pe rană.

— Mi-ai spus şi ai avut dreptate, spuse Gaius scrâşnind din dinţi. Prezintă-mi ce viţică doreşti – orice fată cu şolduri mari şi descendenţă bună, acea Iulia, dacă pofteşti – şi îmi voi face datoria.

— Eşti roman şi mă aştept să te porţi ca atare, răspunse Macellius, cu mai multă blândeţe. Te-ai comportat onorabil şi vei continua să faci asta. În numele Iunonei, băiete, fata pe care ai iubit-o ar putea fi în pericol. Chiar dacă nu poţi să te căsătoreşti cu ea, nu vrei să te asiguri că este bine, sănătoasă?

La această întrebare nu putea, bineînţeles, să dea niciun răspuns, dar, în timp ce salută şi ieşi pe uşă, simţi cum stomacul i se strânge, cuprins de o spaimă care nu avea nicio legătură cu teama fizică.

Poate că, pur şi simplu, mi-e frică să-i privesc în faţă pe toţi, gândi Gaius, în timp ce mica lui trupă de călăreţi, detaşată din rândul auxiliarilor, ieşi la trap pe poarta cetăţii şi se avântă în josul dealului. *Într-un fel le-am înşelat, într-adevăr, încrederea, iar ei au fost cu toţii buni cu mine.* În timpul agitaţiei stăruite de recrutarea oamenilor şi cu împachetatul, fusese în stare să-şi înfrâneze sentimentele, dar acum neliniştea bolnăvicioasă îl

cuprinse din nou.

Îl mai văzuse pe Cynric doar o singură dată de când plecase din casa lui Bendeigid… într-o zi, în piaţa de la Deva, întorsese capul şi îl recunoscuse pe tânărul uriaş blond, târguindu-se pentru o sabie, în faţa tarabei unui fierar. Cynric fusese atât de profund antrenat în conversaţia cu vânzătorul de arme încât nu îl văzuse pe Gaius şi, în ciuda educaţiei sale, Gaius se întorsese pe călcâie şi o luase la goană. Era chiar după ce primise răspunsul de la Bendeigid. Dacă oamenii casei ar fi aflat de acea ofertă, Gaius ar fi fost făcut de ruşine, iar dacă nu, ce altceva ar fi putut să creadă Cynric, văzându-l pe flăcăul cu care se împrietenise îmbrăcat în uniforma unui tribun roman, decât că fuseseră trădaţi?

Se întreba cine scrisese răspunsul druidului în limba latină. Gaius arsese tăbliţele de ceară, dar cuvintele i-au rămas întipărite în memorie. Erau destul de simple. Druidul nu considera că trebuie să-şi mărite fiica din cauza tinereţii sale şi a descendenţei romane a lui Gaius.

Gaius hotărâse să-şi scoată cu totul întreaga poveste din minte. În definitiv, era roman, învăţat cu disciplina minţii şi a trupului. Dar se dovedise a fi mai greu decât se aşteptase. Îşi putea controla gândurile în timpul zilei, dar noaptea trecută visase din nou că el şi Eilan călătoreau împreună către apus, pe o navă. Cu toate acestea, deşi existau pământuri către apus unde ar putea fugi, nu avea nici cea mai vagă idee cum s-ar putea cineva descurca după ce a răpit o fată, fie şi cu acordul ei, nici dacă Eilan ar fi dornică să fugă cu el. Nu avea de gând să îşi înfrunte toate rudele, şi cu siguranţă nici pe ale ei. Nu putea să iasă nimic din aşa ceva, în afară de suferinţă pentru amândoi.

Probabil că Eilan era deja logodită cu altcineva, în ciuda celor spuse de Bendeigid despre tinereţea ei. Cu siguranţă, cele mai multe femei romane erau căsătorite până la vârsta asta. Tatăl lui putea să treacă la fapte şi să-l promită cui vroia. Fiica lui Licinius era tânără şi ea, aşa că, probabil, nu va fi nevoit o vreme să se confrunte cu această situaţie. Ar fi mai bine, îşi zise Gaius, să nu se mai gândească defel la femei, un timp. Zeii ştiau că încercase. Dar, din când în când, văzând – probabil la vreo sclavă galeză – o strălucire de păr blond şi o pereche de ochi cenuşii, imaginea lui Eilan îi revenea în minte, atât de vie încât îi venea să ţipe.

I-ar fi plăcut să afle de la Cynric cum îi mergea familiei lui. Dar, când îşi luase inima în dinţi, tânărul uriaş dispăruse. Şi, ţinând cont de toate cele întâmplate, era probabil cel mai bine aşa.

Eilan se trezi brusc, clipind în timp ce încerca să-şi amintească unde era. Plânsese copilul? Visase? Dar Mairi şi micuţa dormeau liniştite în pat, de cealaltă parte a focului. Când Eilan se mişcă, Vran, nepotul ei, se întoarse prin somn şi se cuibări mai aproape de ea. Preoteasa Caillean stătea neclintită la perete. Eilan, la marginea cea mai apropiată de foc a patului, avusese un somn agitat. Dacă visase, nu-şi putea aminti ce, ştia doar că, în timp ce focul a ars până la tăciuni, ea a fost trează şi a privit cărbunii roşii.

În întuneric, Caillean spuse încet:

— Şi eu am auzit. E cineva afară, lângă casă.

— La ora asta?

Ascultă, dar se auzea doar apa care picura din streşini şi sâsâitul focului.

Însă Caillean spuse în grabă, pe un ton autoritar:

— Taci.

Se strecură afară din pat şi verifică în linişte drugul de la uşă. Era fixat la locul lui, în crăpătură dar, după un moment, Eilan auzi din nou sunetul care o trezise şi văzu cum drugul se arcuieşte în timp ce uşa era împinsă înspre interior.

Eilan începu să tremure. Fusese înţărcată cu poveşti despre tâlhari, dar locuise întotdeauna în casa mare a lui Bendeigid, apărată de oamenii înarmaţi ai tatălui ei. Cei doi bărbaţi care ajutau la munca în gospodărie dormeau în cealaltă locuinţă circulară şi casele celorlalţi bărbaţi devotaţi lui Rhodri erau împrăştiate pe dealuri.

— Scoală-te, în linişte, şi îmbracă-te cât de iute poţi, şopti Caillean.

Uşa fu zgâlţâită din nou, iar Eilan se supuse, tremurând.

— Tata spunea mereu să ne ascundem în păduri dacă vin tâlharii…

— Asta nu ne foloseşte acum, pe ploaia asta, iar Mairi este încă slăbită de la naştere, şopti Caillean. Aşteaptă!

Uşa gemu la o lovitură mai puternică, iar Mairi se trezi, mormăind. Dar Caillean, acum complet îmbrăcată, îi puse mâna pe buze.

— Nu fă niciun zgomot, dacă preţuieşti viaţa ta şi a copiilor tăi, şopti ea.

Mairi încuviinţă, iar copilul, din fericire, continua să doarmă.

— Să ne ascundem în groapa pentru provizii? întrebă şoptit Eilan în timp ce uşa se scutură din nou.

Oricine era afară, era hotărât să intre cu forţa.

Caillean spuse încet:

— Stai aici şi, orice s-ar întâmpla, nu ţipa – şi se îndreptă către uşă.

Când Caillean începu să ridice drugul, Mairi ţipă. Preoteasa spuse cu asprime:

— Vrei să repari uşa asta după ce o sparg? Eu nu.

În timp ce trase zăvorul, uşa se dădu în lături. O duzină de bărbaţi năvăliră, de parcă ar fi fost împinşi de rafale de vânt şi se opriră brusc, atunci când Caillean strigă un singur cuvânt care sună ca o poruncă. Erau oameni voinici, cu părul lung şi dezlânat, revărsat pe umeri, înfăşuraţi în piei şi pelerine miţoase de blană grea, peste tunici în carouri încă şi mai colorate decât cele pe care le purtau britonii. În faţa lor, Caillean părea mlădioasă ca o salcie. Părul negru îi cădea până la brâu, peste rochia albastră, largă, ridicându-se puţin în bătaia vântului, prin uşa deschisă. Era singurul lucru care se mişca.

Mairi plonjă sub pătură, înşfăcându-şi copilul. Unul dintre bărbaţi râse şi spuse ceva, abia şoptit, iar Eilan se scutură. Ar fi vrut să o urmeze pe Mairi, dar era prea paralizată ca să se mişte.

Caillean strigă din nou, cu voce răsunătoare şi făcu un pas înapoi, către cămin. Bărbaţii păreau fascinaţi de privirea ei. Rămaseră în picioare, cu ochii aţintiţi asupra ei, în timp ce ea îngenunche şi îşi vârî mâinile în tăciuni. Apoi se ridică pe neaşteptate, împrăştiind cărbunii către intruşi, cu amândouă mâinile. Strigă din nou şi ciudaţii luptători gâfâiră şi se retraseră; pe urmă se năpustiră peste pragul uşii, înjurând într-o britanică ciudată şi în altă limbă pe care ea nu o cunoştea, doborându-se unul pe altul, în timp ce se chinuiau să o ia la goană.

Preoteasa îi urmă râzând până la uşă şi strigă ceva cu voce ascuţită, ca ţipătul unui şoim. Pe urmă trânti uşa în faţa vântului năprasnic şi totul se linişti din nou.

După plecarea lor, Caillean se prăbuşi pe un scaun lângă

cămin, iar Eilan, care tremura până în vârful degetelor, se apropie de ea.

— Cine erau?

— Tâlhari, o şleahtă amestecată, de la miazănoapte şi din ţara mea, răspunse Caillean. Cu atât mai ruşinos pentru mine, căci sunt o femeie din Eriu, adusă aici de Lhiannon.

Se ridică şi începu să şteargă apa de ploaie care intrase în casă.

Cu glas tremurat, Eilan întrebă:

— Şi ce ai spus?

— Le-am spus că sunt o *bean-drui,* o femeie-druid şi, dacă mă ating pe mine sau pe vreuna dintre surorile mele, îi voi blestema prin foc şi apă şi le-am arătat că am puterea să fac asta.

Caillean îşi întinse mâinile. Mâinile subţiri pe care Eilan le văzuse vârâte în cărbuni erau albe şi nevătămate. Era totul doar un vis?

Eilan, amintindu-şi ce strigase Caillean în urma lor, întrebă şovăitor:

— Surori?

— Prin jurămintele pe care le-am făcut, toate femeile îmi sunt surori. Strâmbă din buze. Şi am spus că, dacă pleacă şi ne lasă în pace, voi aşeza asupra lor o binecuvântare…

— Şi i-ai binecuvântat?

— Nu. În pădure sunt lupi sălbatici sau lucruri şi mai rele, spuse Caillean cu dispreţ. Să-i binecuvântez? De îndată ce voi binecuvânta un lup, colţii lui îmi vor fi la grumaz.

Eilan îşi întoarse privirea către degetele lui Caillean.

— Cum ai făcut asta? A fost magia unui druid sau chiar ai luat focul în mâini?

Deja se întreba dacă ochii o înşelaseră.

— O, a fost chiar adevărat. Caillean râse scurt. Oricine cu o pregătire ca a mea ar fi putut face asta.

Eilan o privi insistent.

— Eu aş putea?

— Dacă ai învăţa, desigur, răspunse Caillean cu o urmă de nerăbdare. Dacă ai încredere şi voinţă. Dar nu-ţi pot arăta acum. Poate la Sanctuar, dacă vii acolo.

Apoi, dându-şi seama, dintr-o dată, de ce anume scăpaseră, Eilan se prăbuşi pe un scaun lângă preoteasă, tremurând:

— Ar fi… ne-ar fi… înghiţi greu Eilan. Cu toţii îţi datorăm viaţa.

— O, nu cred, spuse Caillean. O femeie lăuză nu prea este o tentaţie, nici chiar pentru unii ca aceştia. Iar eu, foarte bine aş fi putut să-i sperii. Tu, însă, da; ai fi putut să te aştepţi de la ei cel puţin să te siluiască. Nu ucid fetele frumoase, dar ai fi putut sfârşi prin a fi o soţie ostatică, dacă se poate spune aşa, pe ţărmurile sălbaticului Eriu. Dacă ţi-ar fi plăcut o asemenea soartă, îmi pare rău că m-am amestecat.

Eilan se scutură, amintindu-şi figurile animalice ale bărbaţilor.

— Cred că nu. Toţi bărbaţii sunt la fel în ţara ta?

— Nu ştiu. Când am plecat, eram încă foarte tânără. După un moment de tăcere, Caillean continuă. Nu-mi amintesc nici de mama, nici de tata, doar că în coliba în care locuiam – cu toţii – erau şapte copii mai mici decât mine. Într-o zi ne-am dus la piaţă şi Lhiannon era acolo. Nu mai văzusem niciodată o femeie atât de frumoasă. Şi ceva – nu ştiu ce – i-a captat interesul şi şi-a lăsat să cadă mantia asupra mea, cerându-mă, astfel, pentru zei, după cel mai vechi ritual. După ani şi ani, am întrebat-o de ce m-a ales pe mine dintre toate fetele de acolo. Mi-a spus că a văzut că toate celelalte erau atât de curat îmbrăcate şi că părinţii lor ţineau la ele. La mine nu avea cine să ţină, adăugă ea, cu o anumită amărăciune. În casa părinţilor mei, eram doar o gură în plus de hrănit. Nici numele meu nu era Caillean; mama mea – nu mi-o amintesc, de fapt – m-a numit *Lon-dubh,* Mierlă.

— Aşadar, Caillean este un nume de preoteasă?

Caillean zâmbi:

— Nu, spuse ea. Caillean înseamnă, în limba noastră, doar „copila mea, fata mea”. Aşa îmi spunea Lhiannon de fiecare dată când îmi vorbea. Acum nu mă gândesc la mine sub niciun alt nume.

— Atunci să-ţi spun aşa?

— Poţi, deşi am, de fapt, alt nume, pe care mi l-au dat preotesele. Am jurat să nu-l spun niciodată cu voce tare şi nici măcar în şoaptă, decât unei alte preotese.

— Înţeleg.

Eilan o privi lung, pe urmă clipi, fiindcă, preţ de o clipă, un nume îi răsună în minte atât de puternic de parcă ar fi fost rostit cu voce tare. *Isarma… când erai sora mea, Isarma era numele tău…*

Caillean oftă:

— Ei, bine, zorile sunt încă departe. Vezi, sora ta a adormit

deja la loc. Biata fetişcană, naşterea a istovit-o. Ar trebui să dormi şi tu…

Eilan îşi scutură capul, încercând să revină la realitate.

— După o asemenea agitaţie, nu cred că aş putea să dorm, chiar dacă aş încerca.

Caillean o privi şi izbucni în râs:

— Ei, bine, ca să fiu sinceră, nici eu! Oamenii aceia m-au îngrozit atât de tare încât de-abia am putut să vorbesc. Credeam că le-am uitat dialectul – ultima oară când l-am auzit a fost atât de demult.

— Nu ai părut îngrozită, spuse Eilan. Arătai ca o zeiţă, cum stăteai acolo.

Auzi din nou râsul amar al celeilalte femei.

— Lucrurile nu sunt întotdeauna aşa cum par, micuţa mea. Trebuie să înveţi să nu te încrezi prea tare în felul cum arată oamenii sau în ceea ce spun.

Eilan privi focul; tăciunii, scormoniţi de Caillean, erau treziţi din nou la viaţă, pocneau şi sclipeau. Bărbatul pe care învăţase să-l iubească sub numele de Gawen fusese o iluzie, dar şi sub numele roman de Gaius ţinea la el în egală măsură. Iar el îi spusese adevărul. *L-aş recunoaşte,* gândi ea apoi, *şi dacă ar veni la mine sub înfăţişarea unui lepros sau a unui sălbatic.* Pentru o clipă, ea se agăţă de ceva care era dincolo de chip, de trup sau de nume. Pe urmă un cărbune pocni şi totul dispăru.

— Spune-mi, atunci, adevărul, spuse Eilan ca să umple liniştea. Cum a putut acea copilă a unui ţăran care spui că erai, să devină o preoteasă care poate să ţină focul în mâini?

Spune-mi adevărul… Caillean o privi îndelung pe fata care îşi coborâse genele blonde peste acei ochi schimbători, speriată parcă de propria ei îndrăzneală. Ce alte adevăruri ar putea să se întoarcă şi să o bântuie, aşa cum revenise limba ei maternă, pe buzele acelor bărbaţi monstruoşi? Avea de două ori anii lui Eilan – destul de în vârstă ca să-i fie mamă, dacă s-ar fi căsătorit de tânără. Şi, cu toate acestea, în acest moment, femeia mai tânără era pentru ea ca o soră, un suflet pereche.

— Te-ai dus pe dată cu Lhiannon, la Sanctuar? insistă Eilan.

— Nu. Cred că Vernemeton nu era construit încă pe atunci, reuşi să se adune Caillean, pentru a-i răspunde. Lhiannon venise la Eriu să studieze cu *bean-drui,* preotesele de la sanctuarul lui Brigid din Druim Cliadh. Când s-a întors în Britania, am locuit la

început într-un turn circular, pe un ţărm, departe, departe de aici, către miazănoapte. Îmi amintesc că era acolo un cerc de pietre albe. M-a tratat întotdeauna ca pe fiica ei adoptivă; odată, când cineva a întrebat-o, a spus că m-a găsit abandonată pe malul mării. Ar fi putut foarte bine să fie adevărat; nu am revăzut niciodată vreun membru al familiei mele.

— Nu ţi-a fost dor de mama ta?

Caillean şovăi, tulburată de năvala amintirilor.

— Presupun că tu ai o mamă bună şi iubitoare. A mea era altfel. Nu că era rea, dar ţineam prea puţin la ea şi ea la mine.

Se întrerupse, cercetând-o pe fată cu atenţie. *Ce putere zace în tine, copilă,* gândi ea, *de poţi invoca asemenea amintiri?* Oftă, încercând să găsească vorbele potrivite.

— Pentru ea, eram doar o gură de hrănit în plus. Odată, după mulţi ani, am văzut, în piaţa de la Deva, o femeie bătrână care mi-a amintit de mama mea. Nu era ea, bineînţeles, dar nu am simţit niciun pic de regret când mi-am dat seama. Atunci am înţeles că nu am nicio rudă în afară de Lhiannon şi, mai târziu, celelalte preotese ale Sanctuarului…

Se lăsă o linişte prelungă. O vedea pe Eilan încercând să-şi imagineze cum ar fi să trăiască fără familie. Caillean îşi putea da seama cum autoritatea lui Mairi menţinuse afecţiunea şi, din spusele Diedei, aceasta fusese pentru Eilan ca o soră geamănă. Şi, totuşi – îşi dădu Caillean seama dintr-o dată – aşa cum ea nu îşi deschisese niciodată sufletul în faţa celorlalte preotese, nici Eilan nu putuse niciodată să discute cu vreun membru al familiei aşa cum făcea acum cu ea.

Să-i spun ei lucrurile astea e ca şi cum aş vorbi cu mine însămi, gândi Caillean cu tristeţe *sau poate e ca şi cum aş vorbi cu mine, aşa cum ar fi trebuit să fiu, mereu pură şi inocentă.*

— Întunericul şi strălucirea focului de aici îmi amintesc de anii de început, spuse preoteasa în cele din urmă şi, în timp ce vorbea, o lumină slabă îi atrase privirea – şi cădea prin tunelul anilor, iar cuvintele i se revărsau de parcă ar fi fost sub o vrajă.

— Tot ceea ce îmi amintesc cu adevărat despre colibă este că era întunecoasă şi mereu plină de fum. Mă durea gâtul, aşa că alergam mereu, singură, în jos, către malul mării. Cel mai bine îmi amintesc ţipătul pescăruşilor; erau şi ei în preajma turnului aşa că, atunci când am venit aici, la Sanctuar, cu multă vreme în urmă, timp de mai bine de un an abia am putut adormi fără

să aud sunetul mării. Iubeam oceanul. Amintirile mele despre… casa mea… continuă ea şovăitor, sunt toate despre copii; mereu un prunc la sânul mamei, mereu scâncete şi ţipete, mereu copii care trăgeau de fustele ei şi de ale mele, când nu puteam să scap de ei. Dar nici măcar bătaia nu mă putea ţine înăuntru, ca să pisez orz sau să fiu îmbrâncită de puradeii goi care scânceau. E de mirare că pot să suport copiii, adăugă ea, ba chiar îmi plac cei precum ai lui Mairi, care vin acolo unde sunt doriţi şi, odată aduşi pe lume, sunt bine îngrijiţi.

— Trebuie să fi avut un tată, dar chiar şi când eram foarte mică ştiam că el nu făcea nimic altceva pentru mama mea decât să aibă grijă să apară mereu un nou prunc la pieptul ei. Ezită. Îndrăznesc să spun: Lhiannon s-a îndurat de mine ca de o muritoare de foame.

Caillean îşi auzi propriile cuvinte, surprinsă că nu păstrau nicio urmă de amărăciune, ca şi cum acceptase asta de mult.

— Aşadar, nici măcar nu ştiu câţi ani am, nu cu exactitate. La un an şi ceva după ce m-a luat Lhiannon au început să apară primele semne că deveneam femeie. Cred că aveam cam doisprezece ani atunci.

Se întrerupse pe neaşteptate şi Eilan o privi uluită.

Sunt femeie, preoteasă, îşi spuse Caillean, *o vrăjitoare care poate să înspăimânte oameni înarmaţi!* Dar prima transă o dusese prea departe în amintire şi se prăbuşi, ca un copil înfricoşat. Care era adevărul? Sau o înşela doar pâlpâirea focului?

— Trebuie că sunt mai tulburată decât credeam, spuse ea cu glas înăbuşit, sau poate de vină sunt ora şi întunericul, de parcă am fi păşit în afara timpului? O privi pe Eilan, impunându-şi să fie sinceră: Sau poate să fie din cauză că vorbesc cu tine…

Eilan înghiţi şi se oţeli pentru a întâlni privirea celeilalte femei. *Adevărul… spune-mi adevărul* – Caillean auzi gândul, de parcă ar fi fost al ei şi nu putu să-şi dea seama care dintre ele avea mai multă nevoie de el.

— Nu i-am spus niciodată lui Lhiannon şi Zeiţa nu m-a lovit… Simţi că rosteşte vorbele greu. Dar, după toţi aceşti ani, mi se pare că cineva ar trebui să ştie. Eilan se apropie de ea, iar degetele lui Caillean îi strânseră mâna cu putere. Faptul că i-am văzut şi i-am auzit pe acei tâlhari m-a făcut să-mi amintesc. Când eram încă în vechea mea casă, exista un bărbat pe care îl

vedeam uneori pe mal. Era, presupun, unul care locuia acolo, departe de ceilalţi oameni, un proscris alungat din clanul lui. Asta nu mă mira, adăugă ea cu amărăciune. La început, am avut încredere în el; îmi făcea mici daruri, lucruri frumoase pe care le găsea pe ţărm, scoici, pene strălucitoare. Şovăi. Proastă am fost că l-am crezut nevinovat, dar de unde să fi ştiut? Cine să mă fi învăţat?

Privea în gol, înspre foc, dar în coliba copilăriei nu existase nicio lumină – şi nicio lumină nu putea străbate acum până la ea, din acel loc al amintirii.

— Nu bănuiam nimic, nu mi-am dat seama ce vroia când, într-o zi, m-a târât în coliba lui…

Tremură, torturată de amintiri pentru care, chiar şi acum, nu găsea cuvinte.

— Ce ai făcut?

Vocea lui Eilan veni de la mare distanţă, ca o stea îndepărtată.

— Ce aş fi putut să fac? răspunse aspru Caillean, agăţându-se de acea luminiţă. Am fugit, plângând – plângând până ce credeam că mă voi topi – plină de oroare şi dezgust… nu pot vorbi despre asta. Mi se părea că nu era nimeni căruia să-i pot spune, nimeni căruia să-i fi păsat. Rămase tăcută vreme îndelungată. Chiar şi în ziua de astăzi îmi amintesc mirosul din coliba lui… murdărie, bălării, alge… şi cum am fost împinsă jos, în timp ce scânceam… eram prea tânără ca să-mi închipui ce vroia. Mirosul de mare şi de bălării îmi face rău şi acum, adăugă ea.

— Nu a ştiut nimeni, niciodată? Nu au făcut nimic? întrebă Eilan. Cred că tatăl meu ar fi în stare să ucidă pe oricine m-ar atinge în felul acesta.

În sfârşit, Caillean terminase de povestit şi acum respira ceva mai uşor. Se eliberă de o parte din durere, cu un lung oftat tremurător.

— Aşa sălbatic cum era tribul nostru, o femeie nu putea fi molestată, niciun copil atât de mic. Dacă mi-aş fi acuzat atacatorul, acesta ar fi ajuns în cuşca de nuiele şi ar fi fost fript la foc mic. Când m-a ameninţat, el ştia asta. Dar pe atunci eu nu ştiam.

Vorbea acum cu o ciudată detaşare, de parcă toate acestea s-ar fi întâmplat altcuiva.

— Cam la un an după aceea, a venit Lhiannon. Nu ar fi bănuit niciodată că o fată atât de tânără putea să fie deja impură… şi, când am ajuns să am încredere în ea şi să cred în bunătatea ei, era prea târziu; m-am temut că voi fi alungată. Aşadar, în definitiv, acea divinitate pe care ţi-ai închipuit că o vezi în mine este doar o minciună, spuse ea pe un ton sever. Dacă Lhiannon ar fi ştiut, nu aş fi fost făcută vreodată preoteasă… dar am avut grijă să nu afle niciodată.

Îşi întoarse faţa. Pentru un moment, care păru mult prea lung, fu linişte.

— Uită-te la mine…

Privirea lui Caillean se întoarse din nou către copilă. Văzu chipul lui Eilan, jumătate strălucitor ca al unei zeiţe, jumătate umbrit.

— Cred în tine, spuse fata pe un ton grav.

Caillean oftă prelung, iar printre lacrimi imaginea lui Eilan se împăienjeni.

— Trăiesc doar pentru că cred că Zeiţa mă iartă şi ea, spuse preoteasa. Îmi primisem deja prima iniţiere înainte de a-mi da seama de enormitatea înşelăciunii. Dar nu a existat niciun semn rău. Când m-au făcut preoteasă, am aşteptat o lovitură de trăsnet, dar nu a venit niciuna. M-am întrebat atunci dacă s-ar putea să nu existe zei, iar apoi m-am gândit că, dacă existau, nu le păsa defel de faptele neamului omenesc.

— Sau poate sunt mai milostivi decât oamenii, spuse Eilan, pe urmă clipi, uimită, parcă, de propria îndrăzneală.

Nu se mai gândise niciodată să pună la îndoială înţelepciunea unor oameni precum tatăl sau bunicul ei. De ce ai plecat din turnul tău de lângă mare? o provocă Eilan, după o vreme.

Caillean, pierdută în amintire, tresări şi spuse:

— Din cauza distrugerii sanctuarului de pe Mona… ştii povestea aceea?

— Bunicul meu – este bard – o cânta. Dar, cu siguranţă, asta s-a petrecut înainte ca tu să te fi născut.

— Nu tocmai, râse Caillean. Dar eram încă un copil. Dacă Lhiannon nu ar fi fost în acel moment în ţinutul Eriu, pe care voi îl numiţi Hibernia, ar fi murit şi ea. Timp de câţiva ani după dezastrul acela, druizii Britaniei care au mai rămas au fost prea preocupaţi să-şi lângă rănile ca să se gândească prea mult la preotesele lor. Apoi arhi-druidul a făcut un fel de pact cu

romanii, care a asigurat un sanctuar pentru femeile sacre supravieţuitoare, pe teritoriul roman.

— Cu romanii? exclamă Eilan. Dar romanii au fost cei care le-au ucis pe celelalte!

— Nu, doar le-au distrus, spuse Caillean cu amărăciune. Preotesele de pe Mona au trăit destul ca să aducă pe lume bastarzii romanilor, pe urmă s-au sinucis. Copiii au fost daţi în îngrijirea unor familii loiale, ca a voastră.

— Cynric! exclamă Eilan, înţelegând dintr-o dată. De aceea este atât de înverşunat împotriva romanilor şi vrea mereu să audă povestea insulei Mona, deşi s-a întâmplat cu mult timp în urmă. Tot timpul m-au redus la tăcere când am întrebat despre asta!

— Cynric al tău, duşmanul romanilor, are exact tot atâta sânge roman cât acel băiat cu care tatăl tău a refuzat să te lase să te căsătoreşti, spuse râzând Caillean.

Dar Eilan îşi încrucişă braţele la piept şi se uită înspre foc.

— Nu mă crezi? întrebă preoteasa. Este întru totul adevărat. Ei, bine, poate că romanii se simt oarecum vinovaţi pentru ceea ce s-a întâmplat, dar bunicul tău este un animal politic la fel de şiret ca un senator roman şi a făcut târg cu Cerealis, care a fost guvernator înainte de Frotinus. În orice caz, Sanctuarul a fost construit la Vernemeton, pentru a adăposti femeile şi preotesele din întreaga Britanie. Şi, în sfârşit, Lhiannon a devenit înaltă Preoteasă şi mi s-a găsit şi mie un loc printre ele, mai cu seamă pentru că nu au ştiut ce să facă altceva cu mine. Sunt însoţitoarea lui Lhiannon de când eram doar un copil, dar nu îi voi urma. Asta mi s-a spus clar.

— De ce nu?

— La început am crezut că era voinţa Zeiţei… din cauza celor ce ţi-am povestit. Dar acum cred că este aşa fiindcă preoţii nu pot avea încredere că mă voi supune. O iubesc pe Lhiannon, dar o văd limpede şi ştiu că se va îndoi după vânt. Probabil singura dată când ea a înfruntat Consiliul a fost atunci când a insistat să mă păstreze pe mine. Dar eu îmi dau seama ce pun ei la cale şi spun ceea ce gândesc, deşi – clătină din cap cu tristeţe – nu aşa cum am vorbit cu tine!

Eilan îi întoarse zâmbetul.

— Asta trebuie să fie adevărat, căci nu-mi pot închipui că mi-ar fi permis să rostesc în casa tatălui meu nici jumătate din

lucrurile pe care le-am auzit aici, în noaptea asta.

— Nu ar îndrăzni să mă lase să vorbesc cu glasul Zeiţei… s-ar întreba întotdeauna ce urmează să spun. Caillean se pomeni râzând din nou. Ei ar vrea pe cineva mai loial; un timp am crezut că trebuia să fie Dieda, dar am auzit ceva din ce a spus Ardanos când a fost aleasă. Cred că plănuiseră ca tu să fii aceea.

— Ai mai spus ceva de felul acesta, dar cred că tata are de gând să aranjeze pentru mine o căsătorie.

— Adevărat? Caillean ridică o sprânceană. Ei, bine, poate că mă înşel. Ştiam doar că fiul prefectului taberei din Deva te-a cerut.

— Tata a fost atât de furios… Eilan roşi, amintindu-şi lucrurile pe care i le spusese. A zis că o va mărita pe Senara înainte ca ea să-i poată face vreo problemă. Cred că s-a gândit la acelaşi lucru şi pentru mine. Dar n-a pomenit nimic despre Vernemeton. Dacă nu pot fi cu Gaius, adăugă ea fără viaţă, presupun că nu are importanţă ce fac.

Caillean o privi îngândurată.

— Nu am fost niciodată tentată să mă căsătoresc, sunt dăruită Zeiţei de atâta timp. Probabil din cauza celor pătimite când eram copil nu am simţit niciodată dorinţa de a aparţine unui bărbat. Cred că, dacă aş fi fost nefericită la templu, Lhiannon ar fi căutat o cale să mă căsătorească; a vrut întotdeauna să mă facă fericită. O iubesc cu adevărat, adăugă ea. A fost pentru mine mai mult decât o mamă. Şovăi. Mă mâhneşte gândul că aş putea da curs planurilor lui Ardanos, dar poate că a fost aici şi mâna Zeiţei. Ţi-ar plăcea să vii cu mine la Vernemeton, când mă întorc?

— Cred că da, răspunse Eilan şi, luând locul durerii, un licăr de interes tresăltă în ochii aceia ciudaţi, schimbători, care uneori păreau căprui-închis, alteori cenuşii. Cred că nimic altceva nu mi-ar plăcea atât de mult. Niciodată nu am crezut cu adevărat că ne-ar lăsa pe mine şi pe Gaius să fim împreună. Cu mult timp în urmă, înainte de a-l fi întâlnit pe Gaius, visam să devin preoteasă. În felul acesta, în sfârşit, voi avea o viaţă onorabilă şi lucruri interesante de învăţat!

— Cred că asta se poate aranja, zise Caillean sec. Fără îndoială, Bendeigid va fi încântat şi Ardanos la fel. Dar Lhiannon este cea care trebuie să fie de acord. Să vorbesc cu ea?

Eilan încuviinţă şi, de data aceasta, fu rândul femeii mai în

vârstă să-i ia mâna. La atingerea pielii catifelate a fetei, Caillean simţi cunoscuta ameţeală a viziunii schimbătoare şi o zări pe Eilan îmbătrânită, dar încă şi mai frumoasă, înfăşurată în voalurile Oracolului. *Surori şi mai mult decât surori...* auzi cuvintele, ca un ecou.

— Nu te teme, copilă, cred că s-ar putea să fie... — făcu o pauză şi, în cele din urmă, continuă – sortit ca tu să vii printre noi. Dintr-o dată, inima îi tresăltă. Şi nu mai e nevoie să spun că te-aş primi acolo cu bucurie. Oftă, în timp ce viziunea o părăsi şi auzi afară, ca un ecou, o ciocârlie dând bineţe zorilor. Se crapă de ziuă. Cu un efort, Caillean îşi făcu muşchii înţepeniţi să o asculte şi se îndreptă împleticit înspre uşă. Am vorbit toată noaptea. N-am mai făcut asta de când eram mai tânără decât tine. Deschise uşa, lăsând soarele care răsărea să inunde încăperea. Ei, bine, ploaia s-a oprit în sfârşit: mai bine am merge să vedem dacă grajdul a rămas în picioare peste noapte – cel puţin nemernicii ăia au putut cu greu să-i dea foc pe ploaia asta – şi dacă ne-a mai rămas vreo vacă şi cine să o mulgă.

În următoarele patru zile, Gaius trudi la conducerea trupei de auxiliari daci, pe al căror decurion bolnav îl înlocuia, împreună cu Priscus, locotenentul centurionului, blestemând cu toţii noroiul şi umezeala care pătrundea parcă prin fiecare crăpătură, în ciuda capelor din lână tratată cu ulei, ruginind armurile şi muşcând din carne acolo unde pielea udă a veşmintelor o atingea. Pădurile picurau întruna, iar câmpurile se întindeau îmbibate de apă cât vedeai cu ochii; în timp ce băltoace mari putregăiau rădăcinile cerealelor abia crescute. *Sfârşitul verii va aduce o recoltă slabă,* gândi el cu durere. Vor fi nevoiţi să aducă grâne din alte părţi ale imperiului, unde zeii fuseseră mai milostivi. Nu era de mirare că bântuiau tâlharii, dacă vremea fusese la fel în Hibernia.

Deşi înaintau încet, pe la mijlocul celei de-a cincisprezecea zile pătrunseseră deja de multişor în ţara în care îşi trăise păţania. Rămaseră peste noapte în casa lui Clotinus. În ziua următoare, trecură chiar pe lângă capcana pentru vieri în care căzuse şi apucară pe drumul care îi duse la casa lui Bendeigid. În sfârşit, ploaia se oprise şi, înspre apus, prin spărtura norilor, cerul strălucea auriu.

Inima lui Gaius începu să bată mai repede când recunoscu păşunea şi pădurile în care căutase brânduşe pentru Eilan. În

curând ea îl va vedea, înveşmântat în măreţia, oricât de împroşcată cu noroi, a Romei. Nu va spune nimic, iar ea va putea să-i măsoare după tăcere profunzimea suferinţei. Şi, poate, pe urmă, ea îl va căuta şi…

— Ferească Zeii! Aceia sunt alţi nori de ploaie? Era Priscus, locotenentul, în spatele lui. Nădăjduiam că vom avea măcar o zi ca să ne uscăm!

Gaius îşi îndreptă atenţia către lumea din jur şi văzu că, deşi cerul se însenina către miazănoapte, norii dinaintea loc erau ameninţători şi întunecaţi. Calul său îşi scutură capul agitat şi fiorul unei presimţiri îi furnică pielea.

— Nu sunt nori de ploaie, ci fum, spuse unul dintre daci. Fum…

În acel moment, vântul se ridică, aducând duhoare de cherestea arzând mocnit. Toţi caii fornăiau acum; mai simţiseră şi altădată miros de fum, dar oamenii reuşiseră să-i ţină în frâu.

— Priscus, descalecă şi trimite doi cercetaşi în pădure, să vadă, spuse Gaius, puţin surprins de precizia rece a tonului său.

Oare învăţătura pe care o primise îl împiedica să dea pinteni calului sau era pur şi simplu paralizat gândindu-se la ce ar putea vedea? Trecură parcă doar câteva clipe până ce iscoadele se întoarseră.

— Tâlhari, domnule, spuse locotenentul cu faţa încruntată. Din Hibernia, de care am auzit, am impresia. Dar au plecat acum.

— Vreun supravieţuitor?

Priscus clătină din cap, iar Gaius simţi că i se pune un nod în gât.

— O primire călduroasă, dar nu avem unde dormi, hm? Am senzaţia că vom merge mai departe, spuse unul dintre bărbaţi, iar ceilalţi începură să râdă.

Atunci Gaius se întoarse şi chipul lui îi amuţi. Îşi înfipse pintenii în coapsele calului şi, în linişte, trupa îl urmă.

Era adevărat. Când ajunseră, înconjurând pădurea, la ridicătura pe care se aflase locuinţa lui Bendeigid, Gaius încă mai spera că Priscus se înşelase cumva. Dar totul dispăruse – doar câteva scânduri înnegrite, la marginile a ceea ce fusese sala de ospeţe, se mai înălţau într-o tăcută aducere aminte. Nicio urmă a clădirii în care zăcuse în convalescenţă şi niciun semn de viaţă. Clădirile de stuf ardeau repede.

— Aprig într-adevăr trebuie să fi fost focul, să ardă paiele ude de ploaie, spuse Priscus.

— Fără îndoială, aprobă Gaius încremenit, închipuindu-şi-o pe micuţa Senara, pe Eilan, întreaga familie, prizonieri în mâinile unor tâlhari sălbatici de pe coastele Hiberniei sau, mai rău, mormane de oase carbonizate, prin harababura de scânduri arse care cândva fuseseră un cămin.

Nu trebuia ca oamenii lui să vadă cât era de afectat; îşi trase gluga peste faţă, tuşind ca şi cum ar fi fost deranjat de fumul ce se răspândea încă dinspre acareturi. Priscus avusese dreptate. Nimic nu ar fi putut supravieţui acestui pârjol.

Spuse cu furie:

— Atunci, să ne continuăm drumul. Nu avem timp să stăm şi să ne holbăm la pietre de fundaţie, dacă vrem să găsim un adăpost înainte să se lase noaptea!

Vocea i se frânse şi începu să tuşească din nou, întrebându-se ce ar fi putut să ghicească Priscus din tonul său. Însă locotenentul, un bătrân soldat, era destul de obişnuit cu efectele pe care le avea asupra tinerilor imaginea jafului şi a măcelului.

Priscus îi aruncă o scurtă privire blândă şi îşi îndreptă ochii în altă direcţie.

— Le-am promis pace acestor oameni, atunci când i-am cucerit… cel mai mărunt lucru pe care l-am putea face, s-ar crede, ar fi să-i protejăm. Dar îi vom prinde pe ticăloşii care au făcut asta, nu te teme, şi îi vom învăţa să nu se pună cu Roma. Ce păcat că zeii nu au inventat niciun alt mod de a civiliza lumea. A, bine, am fi putut fi cultivatori de napi, dar, dintr-un motiv sau altul, am ales milităria şi asta face parte din ea. Locuiau acolo prieteni de-ai tăi?

— Am fost oaspetele lor, răspunse neclintit Gaius. Primăvara trecută.

Cel puţin îşi stăpânea din nou vocea.

— Ei, aşa e viaţa, răspunse Priscus. Astăzi eşti, mâine nu mai eşti. Dar mă gândesc că zeii au ştiut ce fac.

— Da, replică Gaius, mai degrabă ca să pună capăt filosofiei ieftine a celuilalt. Dă ordinul de marş, haide să scoatem oamenii din ploaie de îndată ce ajungem în următorul oraş.

— Am înţeles, domnule. Coloană, adunarea! răcni el. Cine ştie, poate familia era plecată în vizită la prieteni. Aşa se întâmplă uneori.

În timp ce înaintau prin ceaţa deasă ce se transforma din nou în ploaie, Gaius îşi aminti că îl văzuse pe Cynric în piaţă, cu puţin înainte de plecarea lor către Deva; se discutase despre trimiterea tânărului la un colegiu de arme către miazănoapte, aşa că ar fi fost foarte posibil ca el să fi supravieţuit. Moartea unui druid atât de important ca Bendeigid ar fi stârnit ceva vâlvă. Gaius bănuia că tatăl lui avea anumite surse de informaţii pe care le ţinea secrete. Cu siguranţă, el ar fi ştiut. Trebuia doar să aştepte să vadă.

Gaius încercă să-şi dea o speranţă. Priscus avea dreptate. Arderea casei nu însemna neapărat că oamenii care locuiau acolo au murit sau au fost luaţi ostatici. Ar fi fost foarte posibil ca Mairi să se fi întors acasă; Dieda nici măcar nu era o membră a casei lui Bendeigid, cel puţin nu mai era. Dar Eilan... probabil era prea mult să spere că Eilan sau micuţa Senara sau blânda Rheis supravieţuiseră. În acel moment, propria lui carieră sau întreg imperiul nu mai valorau nici cât cea mai mică monedă de cupru.

Gândi: *Dacă aş fi luat-o pe Eilan cu mine, ar fi încă în viaţă. L-aş fi înfruntat pe tata, chiar dacă aş fi răpit-o...*

O amintire neaşteptată îi strânse dureros gâtlejul – imaginea mamei sale, zăcând rece şi palidă în locul ei de veci, înconjurată de femeile care boceau peste trupul ei. Bocise şi el cu ele, dar tatăl lui îl dusese de acolo şi îl învăţase că un roman nu plânge. Dar acum plângea după ea şi plângea pentru acele femei care, pentru o scurtă bucată de vreme, îl făcuseră să simtă că face parte din familie.

Nu putea să-i lase pe soldaţi să-l vadă plângând. Îşi trase mantia peste cap şi încercă să-şi imagineze că lacrimile care îi şiroiau pe obraji erau stropi de ploaie.

9

— Îmi vreau bărbatul înapoi. Dimineaţa târziu, a doua zi după naşterea copilului ei, Mairi se trezi, agitată, cerându-şi imperativ soţul. Unde este Rhodri? El ne-ar fi apărat de oamenii aceia...

După frigul de afară, în casa circulară era cald. Eilan, care începea să simtă efectele nopţii sale agitate, îşi privi sora cu exasperare şi se aşeză lângă foc. Era destul că tâlharii luaseră toate vacile de lapte şi că fusese nevoită să se chinuie să

străbată mile în şir prin pădurile ude, pentru a împrumuta un animal, astfel ca Mairi, căreia nu-i pornise încă laptele, să-şi poată hrăni copilul. Cel puţin o mare parte a cirezilor fusese dusă la păşunile de vară, aşa că sora ei nu rămăsese fără zestre, în caz că se va recăsători, deşi Eilan nu era atât de nemiloasă încât să vorbească acum despre aşa ceva.

— Vacile nu ar fi fost luate, dacă Rhodri ar fi fost aici!

— Mai degrabă, ar fi încercat să-i înfrunte pe tâlhari, iar tu ai fi tot… Eilan îşi muşcă buza, îngrozită de ceea ce spusese. Uitase că Mairi nu ştia. Caillean…

Se uită la preoteasă, căutând ajutor.

— Iar tu ai fi tot văduvă… Spuse Caillean cu brutalitate, luând crăticioara cu lapte cald de pe foc şi punând-o jos.

Mairi făcu ochii mari.

— Ce vrei să spui?…

Privi chipul preotesei şi păli, citind adevărul pe faţa ei.

— Aş mai fi aşteptat, dar nu ne mai putem permite. Rhodri a fost prins de romani în timp ce încerca să-i elibereze pe recruţi. L-au executat, Mairi.

— Nu este adevărat… mă minţi. Nu ar putea să fie mort şi eu să nu ştiu! mai bine m-ar fi ucis tâlharii… de ce nu i-ai lăsat, Caillean? O, ar trebui să fiu moartă… aş vrea să fiu!

Mairi se prăbuşi pe salteaua de pene, suspinând, şi copilul începu să plângă.

Caillean puse copilul în braţele lui Eilan şi se aplecă deasupra celeilalte femei, şoptind dulce:

— Haide, acum, nu are niciun rost să plângi. Ai doi copii frumoşi, care au toată viaţa înainte. Trebuie să-ţi aduni puterile, Mairi, să-i ducem într-un loc sigur, înainte ca scoţii să vină din nou!

Ochii lui Mairi se lărgiră brusc şi întinse mâinile înnebunită. Eilan, scuturată între râs şi plâns, îi aşeză copilaşul în braţe. Caillean avusese dreptate. Când Mairi avea să termine cu plânsul, ea va continua să trăiască pentru copiii ei. Caillean cunoştea inimile femeilor.

Puţin mai târziu, în timp ce Mairi încă dormea, Eilan auzi copite de cai împroşcând noroiul lăsat în urmă de furtună. Se opriseră afară. *Tâlharii!* gândi Eilan cu disperare. Dar niciun atacator nu ar lovi atât de rar şi de tare în uşă. Inima începu să îi bată, ca o tobă. Eilan trase zăvorul. Când privi afară, îl văzu pe

tatăl său în faţa uşii.

În prima clipă, nu putuse să se gândească decât la Rhodri. Venise, oare, tatăl ei ca să-i aducă lui Mairi vestea? Tânărul fusese unul dintre cei mai buni luptători ai lor, considerat ca un fiu al casei şi care o tratase pe Eilan ca pe o soră, chiar înainte de a fi rude. Acum, că Mairi aflase despre pierderea soţului său, Eilan putea să îl jelească şi ea.

Deschise larg uşa. Bendeigid intră împleticindu-se, de parcă ar fi fost epuizat din cauza călătoriei sau ar fi îmbătrânit dintr-o dată. Pe urmă, Eilan simţi mâna lui grea pe umăr. Pentru o clipă, el rămase privind-o.

— Caillean tocmai i-a spus lui Mairi despre Rhodri, spuse ea cu glas scăzut. Ştiai?

— Ştiam, spuse cu mare amărăciune tatăl ei. Am sperat că vorbele care au ajuns la urechile mele nu sunt adevărate. Cu siguranţă, va cădea un blestem asupra tuturor romanilor, pentru fapta lor. Acum, vezi Eilan, de ce nu am putut să îţi îngădui să te căsătoreşti cu unul din acel popor atât de blestemat?

Luă mâna de pe umărul fetei şi se prăbuşi pe un scaun, lângă foc.

Poate că poporul lui Gaius era vinovat de asemenea fapte, însă ea nu credea că Gaius însuşi ar fi făcut aşa ceva. Dar, privind chipul aspru al tatălui său, tăcu din gură.

— Dar acesta nu este cel mai rău lucru pe care trebuie să-l plângem. Faţa lui Bendeigid se crispă dintr-o dată, iar Eilan simţi primul junghi de adevărată teamă. Nu ştiu cum să-ţi spun, Eilan.

— S-ar putea ca eu să ştiu deja, vorbi Caillean în spatele său. Uneori am premoniţii şi, în noaptea dinaintea plecării de la Sanctuar, am visat o casă făcută scrum şi am ştiut că era a voastră. Dar pe urmă am găsit-o aici pe Eilan şi m-am gândit că, probabil, m-am înşelat. Noaptea trecută ne-a atacat o bandă de tâlhari. Ştiu în ce haite umblă asemenea lupi… şi m-am temut. Aşadar, grupul principal s-a îndreptat către miazănoapte şi a ajuns la voi?

— A venit aici o bandă? întrebă Bendeigid cu glas răguşit.

— Doar câţiva, şi am reuşit să-i sperii.

— Atunci ţie trebuie să-ţi mulţumesc că mai am copii în viaţă?

Eilan nu avea nevoie de niciun fel de clarviziune ca să-i înţeleagă vorbele, dar ceea ce auzea era prea îngrozitor ca să fie adevărat. Simţi cum i se scurge culoarea din obraji.

— Tată…

— Copilă, copilă, cum aş putea să-ţi spun? Ni s-a dat de ştire că o bandă de tâlhari atacaseră ferma lui Conmor. Mi-am luat oamenii pentru a-i veni în ajutor. Dar au fost mai mulţi decât ne-am închipuit că ar fi putut veni pe o vreme ca aceasta. În timp ce am fost plecaţi…

— Vrei să spui ca mama şi Senara au murit?

Vocea i se frânse şi Mairi, trezindu-se, dădu la o parte draperiile patului şi se ridică cu greu, făcând ochii mari. Caillean se duse lângă ea, iar druidul continuă.

— Îndrăznesc să sper că da! Faţa i se strâmbă de durere. Căci alternativa de a fi duse dincolo de mare, ca sclave, este şi mai rea. Să mă gândesc că vreuna dintre ele ar putea trăi într-o asemenea dezonoare…

— Ai prefera să le vezi moarte decât trăind în sclavie? întrebă Caillean cu un cu glas scăzut şi încordat.

— Da, asta aş prefera! exclamă Bendeigid cu înverşunare. Mai bine o moarte rapidă, chiar şi în flăcări şi o primire călduroasă pe Lumea Cealaltă, decât o viaţă bântuită de amintirea morţii celor dragi, aşa cum trebuie eu să trăiesc acum. Zeii ştiu că acei monştri ar fi plătit cu sânge şi durere pentru morţii lor şi ai mei, dacă aş fi fost acolo!

Se întrerupse şi privi cu sălbăticie de la Eilan la Mairi, care făcu un pas către el, clătinându-se. Bendeigid îşi strânse, gemând, ambele fete în braţe. Oftând, Eilan o strânse de mână pe sora ei. Cândva, găsea alinare în braţele tatălui său, dar acestea erau suferinţe de care el nu o putea proteja.

— Trupul Senarei nu a fost găsit în cenuşă, spuse el gâtuit. Şi nu împlinise nici zece ani…

Eilan gândi: *Atunci s-ar putea să fie încă în viaţă…* dar nu îşi rosti gândul cu voce tare.

— Aveam de gând să o aduc pe Mairi acasă, când mi s-a confirmat vestea despre Rhodri, dar acum nu mai am nicio casă de oferit. Acum nu mai pot să ofer protecţie nimănui…

— Stăpâne druid, poate că tu nu poţi, spuse încet Caillean, dar Ordinul tău poate. Sanctuarul le va fi adăpost lui Mairi şi copilaşilor ei atâta timp cât vor avea nevoie. Şi vreau să te întreb dacă i-ai îngădui lui Eilan să intre în rândul preoteselor novice ale sanctuarului.

Bendeigid se ridică şi o privi dintr-o dată pe Eilan.

— Dacă asta este ceea ce doreşti, copila mea.

— Este, spuse ea pur şi simplu. Dacă nu mă pot căsători cu cel pe care îl iubesc, atunci lasă-mă să-i dăruiesc Doamnei dragostea mea. Mi-ar face plăcere cu adevărat, căci visam adesea la o asemenea viaţă înainte de a fi suficient de mare ca să mă gândesc la căsătorie.

Pentru prima dată, tatăl ei zâmbi, deşi era un zâmbet palid.

— Bunicul tău ar fi mulţumit, în orice caz. Nu mă gândisem la o asemenea viaţă pentru tine, Eilan, dar dacă asta este, într-adevăr, ceea ce îţi doreşti, atunci voi fi şi eu mulţumit.

— Dar ce… Eilan îşi înghiţi vorbele. Cum ai putut să uiţi?

Mama ei nu i-ar fi spus niciodată nimic în plus. Se pare, însă, că tatăl simţise ceea ce ea nu putea spune. Se prăbuşi din nou lângă şemineu, cu faţa îngropată în mâini. Nu bănuise niciodată că tatăl ei putea plânge. Dar când Bendeigid îşi ridică din nou faţa, Eilan îi văzu obrajii brăzdaţi de lacrimi.

Eilan era la fel de frustrată, dar nu avea lacrimi. *Oare Gaius va crede că am murit, când va auzi? Va plânge după mine?* Mai bine, probabil, să o creadă moartă decât necredincioasă amintirii lui. Dar nu conta, va fi preoteasă la Sanctuar. Mintea ei nu putea trece mai departe de asta.

— Vor fi răzbunaţi! exclamă druidul, privind fără să clipească flăcările. Acei diavoli sălbatici nu vor găsi în toată Britania vieţi atât de scumpe ca acestea! Nici măcar romanii nu au îndrăznit să meargă atât de departe şi, îţi spun, voi accepta ajutor chiar şi din partea lor pentru a-mi afla răzbunarea. Asta înseamnă război! Căci nu este vorba doar despre jaf şi crimă, Eilan, este vorba despre sacrilegiu. Să ataci casa unui druid, să-i ucizi soţia, fiica şi nepoata şi să distrugi obiectele sacre… cum au putut face asta? Oamenii de la miazănoapte sunt înrudiţi cu noi, iar eu am studiat cu druizii din Eriu!

— Popoarele noastre s-au războit întotdeauna, dacă nu a existat un duşman comun, remarcă încet Caillean.

— Dar noi avem un asemenea duşman, exclamă Bendeigid! Nu-i urâm cu toţii pe romani?

— Poate că triburile sălbatice ne consideră acum romani…

Druidul clătină din cap.

— Zeii îi vor pedepsi cu siguranţă, iar de nu, oamenii noştri o vor face. Cynric mi-a fost ca un fiu şi îţi spun că va blestema atunci când va auzi despre ziua aceasta. Însă el este plecat în

insulele de la miazănoapte. Tu şi Mairi sunteţi tot ce mi-a mai rămas, Eilan.

Într-adevăr, gândi ea amintindu-şi, *mai am atât de puţine rude, iar Dieda a pierdut şi ea o soră. Se va bucura, oare, să mă vadă la Sanctuar?*

Ei, bine, orice ar ieşi de aici, va fi preoteasă. Din sângele tatălui ei rămăseseră Mairi, fiica ei nou-născută şi fiul ei. Spera că aceşti copii ar putea fi o mângâiere pentru tatăl ei. Nu era încă bătrân, ar putea să se recăsătorească şi să aibă alţi copii sau, mai degrabă, Mairi îşi va găsi un nou soţ şi va mai avea copii. Însă dacă Eilan se ducea la Sanctuar, Bendeigid nu va avea niciun nepot de la ea.

Bendeigid se ridică, privind-o pe Caillean printre sprâncene.

— Am nevoie acum de priceperea ta, preoteasă. Cynric trebuie să fie adus înapoi. Poţi să-l chemi, pentru mine? Vrei să faci asta?

— Cu ajutorul lui Lhiannon, pot, răspunse Caillean. În orice caz, va trebui să ştie…

— De asemenea, am nevoie de priceperea ta pentru a-i găsi pe aceşti oameni, o întrerupse Bendeigid.

— Asta am făcut deja. I-am văzut când au năvălit aici şi, dacă nu au fost printre cei care au dat foc casei tale, trebuie să fie totuşi sub aceeaşi comandă. Unii dintre ei erau caledonieni, iar ceilalţi, scoţi din Eriu.

— Dacă ar fi venit aici noaptea trecută, scoţii s-ar fi îndreptat înapoi către coastă şi către Caledonia, în drumul de întoarcere către miazănoapte. Bendeigid se ridicase, pentru a se plimba neliniştit de colo-colo şi acum reveni la locul lui, lângă foc. Caillean îi aduse o halbă de bere, iar el îşi cufundă barba în ea, trăgând o duşcă zdravănă, pe urmă repetă: Avem nevoie de Cynric acasă, mai iute decât poate călători chiar şi un om al muntelui. Caillean, trimite acest mesaj, cu vraja ta.

— Aşa voi face, spuse preoteasa. Voi rămâne aici cu fiicele tale, în timp ce tu vei merge să-i duci vestea lui Lhiannon. Pe urmă, du-te la Deva, căci arhi-druidul trebuie să ştie şi el.

— Ai dreptate, soţia mea, Rheis, a fost fiica lui, spuse Bendeigid, masându-şi distrat tâmpla. Poate că va avea şi el vreun sfat pentru noi.

Vestea jafului se răspândi repede în zonă. Călători pe buzele negustorilor ambulanţi şi prin curierii legiunilor; parcă înseşi

păsările aerului duseseră veste pe aripile lor.

La trei zile după jaf, Ardanos, arhi-druidul, ieşind dimineaţa din casa lui de la Deva, auzi în stânga sa croncănitul unui corb şi recunoscu semnul dezastrului.

Însă el îşi dobândise rangul prin genul de înţelepciune pragmatică prin care putea să-i păcălească pe romani şi să submineze opoziţia din rândul propriului popor. Nu era pentru prima dată când regreta limitele practice ale puterilor sale. Pe urmă îl văzu pe bărbatul stropit de noroi care venea pe drum şi ştiu că nu va trebui să aştepte să-i spună corbul, căci în ochii arzători ai ginerelui său se citea suferinţa.

Când Ardanos îşi mai reveni puţin din şocul veştilor aduse de Bendeigid, se duse la Macellius Severus, care ceru o audienţă la comandantul Legiunii Adiutrix.

— Tâlharii aceştia de dincolo de mare devin prea îndrăzneţi, spuse cu mânie Macellius. Şi aceşti britoni sunt oamenii noştri, copii ai Romei. Nimeni nu-i va oprima atâta timp cât voi trăi eu. Familia unuia dintre druizii care locuiesc în apropiere de Bendeigid…

— Un proscris, îl întrerupse comandantul legiunii, încruntându-se. Nu ar trebui să fie aici defel.

— Nu are nicio importanţă! Nu înţelegi că Roma este aici ca să-i apere pe toţi oamenii din ţara aceasta? — cetăţenii noştri şi localnicii, deopotrivă insistă Macellius, încă bântuit de amintirea suferinţei lui Ardanos. De-a lungul anilor, ajunsese să-l respecte pe bătrân şi nu-l ştiuse niciodată pe arhi-druid altfel decât stăpân pe sine. Cum îi putem lămuri să-şi lase armele deoparte, dacă noi nu îi putem apăra? Cu două legiuni, vom cuceri Hibernia…

— S-ar putea să ai dreptate, dar s-ar putea să trebuiască să aşteptăm până ce Agricola termină cu tribul Novantae. Întotdeauna a fost aşa – cu fiecare provincie în care ne aşezăm, trebuie să stabilim pacea la o nouă frontieră. În zilele guvernatorului Paulinus, druizii Insulei Mona au fost înfrânţi, ca să nu poată să pârjolească Ţara de Apus. Acum caledonienii sunt cei care trebuie învăţaţi că nu pot să jefuiască tribul Brigantae. Bănuiesc că, atunci când imperiul se va întinde până la marginile lumii, până la *ultima thule,* vom avea hotare liniştite, dar mă îndoiesc că asta se va întâmpla mai devreme.

— Între timp, tot ce putem face este să grăbim construcţia

noii fortăreţe de coastă, spuse cu cinism comandantul legiunii şi să pregătim o trupă sau două de cavalerie să iasă la luptă, dacă vor fi din nou luaţi la ochi. Acum fiul tău e undeva, acolo, cu nişte trupe, nu-i aşa? Explică-i în amănunt care îi este datoria, când vine să-ţi dea raportul. Comandantul mârâi. Oamenii Britaniei sunt ai noştri şi nimeni altcineva, în afară de noi, nu are dreptul să-i asuprească.

Dar era nevoie de timp ca să construieşti cetăţi şi să pui la cale campanii. Cu mult înainte ca zidurile din buşteni să fie gata sau ca grânele care mai rămăseseră după ploaie să fie recoltate, Bendeigid se întoarse pentru a-şi escorta fetele la Sanctuar. Aduse catâri blânzi, pentru a fi călăriţi de Mairi şi de copii. Eilan mergea cu băiatul cel mare al lui Mairi, în faţa ei, înfofolit bine, ca să fie ferit de ploaia măruntă.

Nu era obişnuită să călărească şi fu nevoită să se concentreze cât putea, ca să-şi păstreze echilibrul în spatele copilului agitat. Distanţa nu era mare, dar călătoria pe drumul necunoscut părea lungă.

Începu să se înnopteze chiar când ajunseră în spatele zidurilor cu palisade. În interiorul împrejmuirii se afla o duzină de clădiri mari. Caillean o duse pe Mairi, împreună cu copiii, într-una din casele de oaspeţi, coborându-l pe băieţel de pe catâr şi arătându-i o construcţie mare şi robustă din lemn, acoperită cu stuf aproape până jos, la pământ.

— Acela este Sanctuarul, spuse ea. Eilidh, şefa preoteselor mai tinere, ştie de venirea ta şi te va întâmpina acolo. Eu voi veni mai târziu, când voi putea, dar mai întâi trebuie să merg să văd dacă Lhiannon are nevoie de mine.

Luna nouă – prima din viaţa copilului nou-născut al lui Mairi – trecea jos, pe linia orizontului, către apus. În timp ce slujitoarea o conduse în clădire şi prin curtea interioară, Eilan fu surprinsă să-şi dea seama că îi era deja dor de sora ei.

O poartă se deschise apoi şi femeia o duse în curtea interioară. În faţa ei se afla o clădire lungă, ceva asemănător cu sala de ospeţe a tatălui ei. Când trecu pragul uşii, fu înconjurată de o mare de chipuri străine. Privi împrejur, simţindu-se abandonată. Slujitoarea o lăsase singură, lângă uşă. Sala părea foarte mare şi în aer plutea un miros slab de ierburi dulci. Una dintre preotese înaintă.

— Eu sunt Eilidh, spuse ea.

— Unde este verişoara mea, Dieda? întrebă cu emoţie Eilan. Am sperat să o văd aici…

— Dieda o însoţeşte pe Lhiannon şi este izolată împreună cu ea, în pregătirea ritualurilor de Lughnasadh, răspunse preoteasa. Este verişoara ta? Aş fi crezut că sunteţi rude şi mai apropiate, chiar surori gemene. Caillean mi-a cerut să mă ocup de tine, căci acum ea s-a întors şi va trebui să o însoţească pe Lhiannon. Eşti aproape la fel de frumoasă pe cât mi te-a descris.

Eilan roşi sfioasă şi îşi plecă ochii. Preoteasa era şi ea foarte frumoasă; blondă, cu un păr scurt şi cârlionţat care îi înconjura faţa în lumina lămpii, ca o aureolă delicată. Era îmbrăcată ca şi celelalte preotese tinere, nu în rochie neagră, cum purtau în afara zidurilor mănăstirii, ci într-o rochie de pânză nevopsită, croită după o modă extrem de veche, prinsă la brâu cu o curea verde împletită.

— Trebuie să fii pe jumătate moartă de oboseală, spuse cu blândeţe Eilidh. Vino lângă foc, copilă, şi încălzeşte-te.

Eilan se supuse, simţindu-se uşor copleşită de mulţimea de chipuri necunoscute. Nu se gândise ce anume ar putea să-i aducă mângâiere aici. Acum se întreba ce o aştepta şi dacă nu cumva luase o decizie pe care o va regreta tot restul vieţii.

— Nu te teme de noi, spuse o voce gravă din spatele ei. Femeia care vorbise era înaltă şi robustă, cu părul roşcat. Nu suntem nici pe jumătate atât de multe pe cât s-ar părea. Să mă fi văzut pe mine când am venit aici pentru prima dată, uitându-mă lung în jurul meu şi suspinând ca o mică sălbăticiune. Mă numesc Miellyn. Sunt aici de cinci sau şase ani şi acum nu-mi pot imagina o altă viaţă. Toate prietenele mele sunt aici şi, într-o bună zi, îţi vei face şi tu prietene. Cu toate acestea, probabil că acum îţi părem atât de ciudate!

Luă mantia lui Eilan şi o puse deoparte.

— Cred că, înainte de toate, Lhiannon vrea să-ţi vorbească, spuse Eilidh, aşadar, vino cu mine.

Spunând acestea, o conduse pe Eilan printr-o curte vântoasă către o locuinţă separată şi bătu la uşă. După o clipă, auziră paşi, iar Caillean le deschise uşa.

— Eilan? Intră, copilă, spuse ea, făcând un semn cuiva din spatele ei. Dieda, vezi, ţi-am adus-o în sfârşit pe Eilan.

— Într-adevăr, spuse Dieda făcându-şi apariţia din umbră. Tatăl meu, arhi-druidul, este şi el aici, la fel şi Bendeigid, aşa că

vom fi o adevărată familie, presupun. Râse, iar Eilan se gândi că nu mai auzise niciodată un sunet atât de cinic. Şi, dacă e pe drum, Cynric va fi adus şi el aici. Am auzit că au de gând să-ţi folosească viziunea, Caillean.

— Sau, poate, pe a ta, spuse Caillean, iar Dieda râse scurt.

Eilan simţi ostilitatea dintre cele două şi se întrebă de ce.

— Cred că ei ştiu ce aş avea de spus la asta, zise Dieda. Dacă ar fi pentru a-l găsi pe Cynric, da, dar ca să fac o previziune pe care s-o poată rosti Lhiannon cu supunere, ca şi cum nu ar fi decât o marionetă în mâna Romei…

— În numele Zeiţei, copilă, a oricărei zeiţe, taci, porunci Caillean ascultând cum o poartă se trânteşte undeva, în apropiere. Ce este? Cine e aici?

— Doar sfinţia sa, tatăl meu, mormăi Dieda şi cea mai mare preoteasă din tot Sanctuarul, care va rosti supusă orice oracole va dori el.

— Taci din gură, făptură nesuferită, şuieră Caillean. Ştii bine că tot ceea ce spui este un sacrilegiu.

— Sau poate există un sacrilegiu mai mare aici, în care eu nu am niciun rol, replică Dieda. Poate, cu Viziunea, vor să se asigure că îi vor trimite pe romani împotriva cui trebuie. Dacă este aşa, Caillean, tu ce vei face?

— Voi face orice porunceşte Lhiannon, spuse Caillean, asprindu-şi vocea. Aşa cum facem cu toţii.

Caillean încerca să răspundă cu blândeţe la mânia Diedei, dar fata părea mai furioasă ca oricând. Dieda avusese întotdeauna limba ascuţită, dar Eilan nu o mai văzuse niciodată atât de pornită.

— Ştiu ce vrei să ne faci să credem, se oţărî Dieda, iar faţa lui Caillean se aprinse de mânie.

Cu toate acestea, vorbi cu calm.

— Ştii foarte bine că nu contează ce crezi tu sau ce cred eu, începu ea, ci voinţa înaltei Preotese, iar eu pe aceasta o voi urma.

— Dacă este voinţa ei, răspunse Dieda pe un ton mai liniştit, dar, în condiţiile actuale, cum poate să fie împlinită voinţa lui Lhiannon – chiar dacă aceasta ar putea fi într-un fel determinată… sau dacă mai are vreuna.

— Dieda, am mai auzit toate astea, spuse obosită Caillean. Dar este un lucru chiar atât de rău să-l chemăm pe vărul nostru

Cynric, ca să-şi poată plânge mama vitregă, aşa cum se cuvine?

— Am fi putut face asta cu săptămâni în urmă, începu Dieda.

— Poate, dar asta este tot ceea ce ţie – sau mie – ni se cere să facem, repetă Caillean. De ce te încăpăţânezi acum atât de tare?

— Pentru că eu ştiu, dacă tu nu ştii, spuse Dieda, că această putere va fi folosită pentru a-l păcăli pe Cynric să facă un lucru căruia toată viaţa a învăţat să i se opună, ceva ce nu ar face nici Bendeigid însuşi, ci ar prefera să moară – şi anume să bată palma cu Roma. Nu ştii că pentru binele lui Bendeigid a ales să fie exilat?

— O, copilă, în numele Zeiţei! mai ştiu şi eu câte ceva despre Cynric şi despre Bendeigid! răspunse Caillean cu iritare. Şi, crezi sau nu, ştiu şi câte ceva despre romani, cel puţin am trăit sub conducerea lor mai mult decât tine. Şi îţi spun că preceptele tale etice nu vor fi în niciun fel violate, nici ale lui Cynric. Crezi, probabil, că eşti singura persoană din toată Britania care ştie ce doreşte Cynric să facă?

— Ştiu destule… începu Dieda, dar Caillean spuse cu asprime:

— Potoleşte-te, ne vor auzi. Iar Eilan trebuie să fie deja complet năucită…

Chipul Diedei se îmblânzi.

— Cred că da, şi este o întâmpinare nepotrivită pentru ea, să ne audă certându-ne aşa…

Veni şi o îmbrăţişă pe Eilan, care îşi dădea seama că nu e cazul să protesteze, dacă nu vroia ca Dieda să înceapă cearta din nou.

În acel moment, uşa interioară se deschise şi Lhiannon apăru în faţa lor.

— Copii, vă certaţi?

— Bineînţeles că nu, mamă, spuse repede Caillean.

Şi, după o clipă, Dieda adăugă:

— Nu, sigur că nu, Sfântă Mamă, îi făceam doar primirea noii novice.

— A, da, am auzit că Eilan urma să vină, spuse Lhiannon şi îşi întoarse privirea către tânăra fată, care rămase tăcută în mijlocul lor.

Inima lui Eilan începu să bată cu putere, când o privi pe femeia pe care o văzuse ultima dată, stând ca o zeiţă, lângă focurile de Beltane.

— Aşadar, tu eşti Eilan? Glasul lui Lhiannon era dulce, dar destul de slab, de parcă rămăsese fără vlagă în lungul răstimp în care fusese purtătorul de cuvânt al Zeiţei. Este adevărat, semeni foarte mult cu Dieda; presupun că v-aţi plictisit să tot auziţi asta. Dar trebuie să stabilim un mod de a vă deosebi aici, la templu.

Zâmbi, iar Eilan se simţi dintr-o dată învăluită de un straniu sentiment ocrotitor.

Lhiannon întinse o mână către Eilan, care stătea şi acum emoţionată lângă uşă.

— Intră, copilă. Ştii, tatăl şi bunicul tău sunt aici, cu noi.

Eilan se întrebă de ce ar trebui să fie surprinsă, de vreme ce tatăl ei le însoţise până acolo. Aşadar, locuia printre preoţi?

Lhiannon o apucă pe Eilan cu blândeţe de braţ şi o conduse în camera interioară, adresându-se celorlalte două preotese, cu glasul ei dulce:

— Intraţi şi voi. Va fi nevoie de amândouă aici.

Camera interioară părea mică sau poate era din cauză că prea mulţi oameni se îngrămădeau înăuntru. Din ierburile ce ardeau într-un mangal aflat în mijlocul camerei, se ridica în cercuri un fum gros; lui Eilan începu să i se învârtă capul de mirosul lor. În mijlocul fumului şi al mulţimii, i se păru la început că nu poate respira.

După un moment, îşi regăsi echilibrul şi îşi văzu tatăl, tras la faţă din cauza suferinţei de luna trecută, arătând aproape la fel de bătrân ca Ardanos.

Bunicul, care punea ceva pe foc, îşi ridică privirea şi spuse:

— Aşadar, suntem cu toţii aici. Şi iarăşi sunt încurcat; care dintre voi este care?

Eilan rămase tăcută, aşteptând să răspundă cineva mai în vârstă, dar Dieda spuse cu îndrăzneală:

— E uşor să-ţi dai seama, tată. Eilan nu a primit încă rochia de preoteasă.

— Păi aşa te aştepţi tu să-mi deosebesc fiica de nepoată? Ei, bine, poate e de vină doar fumul de aici. Şi totuşi, încă găsesc că sunt prea asemănătoare ca să mă simt în largul meu, spuse bătrânul cu vioiciune. Aşadar, Eilan, ai ajuns aici într-un moment trist, trebuie să-l chemăm pe Cynric la Consiliile noastre şi, întrucât a fost crescut împreună cu tine, ca frate vitreg, sprijinul tău ne va fi de folos. Eşti pregătită, Caillean?

Caillean zise încet:

— Dacă aşa vrea Lhiannon.

— Da, răspunse Lhiannon. Orice s-ar întâmpla, Cynric trebuie să afle despre moartea mamei sale adoptive şi despre aceste noi ticăloşii. Romanii nu sunt singurii noştri duşmani…

Dieda murmură printre dinţi:

— Cât de mult ţi-ar plăcea să-i spui asta lui Mairi, în acest moment, tată?

— Linişte, copilă, spuse Ardanos. Orice ai crede, Macellius Severus este un om bun; s-a mâniat când i-am spus, de parcă ar fi fost arsă propria lui casă.

— Mă îndoiesc, mormăi Dieda, dar destul de încet, ca să fie auzită doar de Caillean şi Eilan.

Bătrânul druid se încruntă la ea, pe urmă spuse:

— Caillean, copila mea…

Caillean, aruncându-i o privire lui Lhiannon, se duse la un dulap şi scoase un mic bol de argint, simplu, dar având pe partea exterioară un joc de modele minuţios lucrat. Îl umplu cu apă din carafă şi îl aşeză pe masă. Ardanos trase un taburet cu trei picioare, ca ea să se poată aşeza în faţa vasului de argint, în timp ce Lhiannon îşi ocupă locul, lângă el, pe un scaun sculptat.

Ardanos îi făcu semn lui Caillean să se îndepărteze.

— Aşteaptă, spuse el. Dieda, tu ai fost cea mai apropiată de el; tu eşti cea care trebuie să te uiţi în apă şi să-l chemi.

Pentru un moment, Dieda roşi. Eilan se întrebă dacă va refuza categoric. Dieda fusese întotdeauna mai curajoasă decât ea… sau bunicul le confundase din nou? Se uita la ea; pe urmă se întoarse şi o căută pe Dieda din priviri.

— Aţi fost logodiţi, spuse el. Îşi cer ţie, copilă… şi vocea îi fu mai tandră decât o auzise Eilan vreodată. Pentru binele surorii tale, îţi cer asta; a fost mama lui adoptivă, dinainte ca tu să te fi născut.

Eilan gândi: *Ne mânuieşte pe toţi de parcă am fi harpele lui.* Dar nici Dieda nu putu să ignore tandreţea din glasul lui. Şopti:

— Cum vrei, tată – şi se aşeză înaintea bolului.

Ardanos începu:

— Aşadar, ne-am adunat aici, în acest loc care este protejat şi purificat, pentru a-l chema pe Cynric, fiul adoptiv al lui Bendeigid. Voi toţi, care sunteţi cele mai apropiate rude pe care le are Cynric pe faţa pământului, trebuie să-i păstraţi chipul în

gând şi să adăugaţi chemării mele chemarea inimilor voastre.

Lovi podeaua cu un toiag, iar Eilan auzi clinchetul dulce al unor clopote de argint.

— Cynric, Cynric, te chemăm acum! răsună dintr-o dată glasul lui puternic, de bard, iar Eilan clipi căci, pe neaşteptate, camera parcă se întunecase, iar Ardanos – întreg trupul lui, nu doar veşmintele albe – părea că străluceşte. Fiu puternic, fecior iubit, rudele tale te cheamă... Luptător, Fiu de Corb, te invocăm cu puterea pământului, a stejarului şi a focului!

În timp ce ecourile chemării se îndepărtau, răsuflarea Diedei, ce devenea tot mai aspră, pe măsură ce îşi umplea plămânii de fumul aromat, era singurul sunet din încăpere. Eilan îşi înăbuşi tuşea. Chiar şi puţinul fum pe care îl respirase o ameţea; îşi putea imagina ce se petrecea cu Dieda, care acum privea, neclintită, apa.

Eilan observă doar acum părul lung, despletit, al Diedei, revărsându-se de o parte şi de alta, încadrând vasul. Cu toţii se mişcaseră într-un cerc dezlânat. De acolo de unde stătea, Eilan putea vedea suprafaţa apei. Pe Eilan o trecură fiori atunci când Dieda începu să se legene – sau se legăna chiar ea? Poate că lumea era cea care se mişca; clipi, în timp ce contururile din jurul ei începură să se înceţoşeze şi să plutească, până ce singurul lucru asupra căruia se putea concentra era luciul apei din bol.

În timp ce privea cu atenţie, apa se tulbură încet şi, după o clipă, apăru un vârtej cenuşiu care la început se întunecă, pe urmă se limpezi. Eilan gâfâi; un chip, un chip binecunoscut – acel chip al fratelui vitreg, Cynric, o privea din apă.

Dieda îşi înăbuşi un ţipăt, apoi spuse încet, dar răspicat, ca şi cum ar fi vorbit cu cineva aflat la mare depărtare:

— Cynric, trebuie să vii. De data acestea nu au fost atrocităţi ale romanilor, ci ale celor de la miazănoapte, care au dat foc casei tale şi ţi-au ucis mama şi sora. Întoarce-te pe pământurile din Ordovici. Tatăl tău vitreg trăieşte şi are nevoie de tine!

După o vreme, chipul dispăru, apa se învolbură întunecată în bol, iar Dieda se ridică în picioare, ţinându-se, puţin ameţită, de marginea mesei.

— Va veni, spuse ea. Supraveghetorul colegiului de preoţi de acolo îi va da provizii. Cu un drum bun şi vreme bună, în câteva zile ar trebui să fie aici.

Bendeigid spuse:

— Dar ce se va întâmpla cu barbarii care ne-au pârjolit casa? Dacă nu eşti prea istovită, copilă, trebuie să-i vedem şi să ştim încotro să ne îndreptăm pentru a-i pedepsi…

— Nu voi face asta, spuse Dieda. Întotdeauna mă faci să mă înclin după voinţa ta, dar las-o pe Caillean să afle asta; este voinţa ei să colaborăm cu romanii, nu a mea. Îmi va fi greu să te iert.

— Copila mea…

— O, bine, ştiu că era nevoie, dar să mă folosiţi ca să-l atrag pe Cynric aici… cum aţi putut?

Caillean luă bolul în mâini şi azvârli apa pe uşă afară, lăsând să intre o pală binevenită de aer proaspăt. În ciuda căldurii pe care o răspândea noaptea de vară, după câteva momente, lui Eilan i se făcu frig. Caillean umplu din nou bolul şi se aplecă, nemişcată, deasupra lui.

De data aceasta, imaginea avu parcă nevoie de mai mult timp ca să se formeze şi vârtejurile din apă ţinură parcă vreme mai îndelungată. Chipul absorbit al lui Caillean deveni mai palid, palid ca moartea, pe urmă ea vorbi, dar moale şi cu o sfârşeală de moarte în glas:

— Priviţi, dacă vreţi.

Eilan nu aflǎ niciodată ce văzuseră ceilalţi dar, în timp ce suprafaţa apei se limpezi, înaintea ochilor ei se contură un mic tablou: tâlharii, aşa cum fuseseră când au năvălit în casa lui Mairi, opriţi, îngheţaţi în pragul uşii. Bărbaţi înveşmântaţi în haine multicolore şi zdrenţuite. Unii purtau săbii, pe care nu le văzuse la momentul respectiv, iar alţii aveau suliţe. Imaginea era atât de clară, încât putea vedea picăturile de ploaie strălucind pe bărbile lor încâlcite, blonde sau roşcate şi pe pletele lungi de pe spate. Oamenii se strânseră în jurul bolului, obturând imaginea pe care Eilan o vedea încă şi pe care ştia că şi-o va putea aduce aminte, oricând va dori, până în ziua când va muri.

Cu puterea minţii, o văzu pe Caillean repezindu-se, umplându-şi mâinile de cărbunii aprinşi şi împrăştiindu-i în faţa străinilor. Presupunea că tatăl şi bunicul ei văzuseră ceva asemănător, căci Bendeigid era tras la faţă şi încordat.

— Ploaie roşie, zise el printre dinţi. Blestem pe sabia şi pe umbra lui! Şi se află încă pe ţărmul mării…

— Aşa să fie, iar eu adaug blestemului tău pe al meu, pentru a-l întări, spuse Lhiannon, mişcându-se în scaunul ei. Poporul vostru şi romanii vor lucra împreună pentru a-i pedepsi.

Bendeigid dădu să vorbească, dar Lhiannon îl opri cu un singur gest.

— Destul! Am spus ce era de spus. Acum plecaţi; fie să se întâmple aşa cum a văzut Caillean şi cum eu am declarat. Puteţi să-l luaţi pe Red Rhian pe ţărmul mării.

— Doamnă, de unde ştii asta?

— Ai uitat că eu şi ai mei putem mâna vânturile încotro dorim? răspunse Lhiannon. Nu va găsi nicio briză care să-l poarte de aici, până ce nu-l veţi ajunge din urmă. Asta te va mulţumi?

— În numele răzbunării împotriva acelor diavoli… dacă trebuie să fie aşa, afirmă Bendeigid. Jur că mă voi alia chiar şi cu romanii, dacă mă vor ajuta să mă răzbun, deşi este împotriva firii – însă vom avea nevoie de ajutorul lor pentru a alunga aceşti tâlhari şi criminali de pe ţărmurile noastre, pentru totdeauna!

Dieda respiră adânc:

— Vei aştepta venirea lui Cynric?

— Asta rămâne să hotărască, măcar în parte, Macellius, zise înciudat Bendeigid, după un moment.

Ochii lui Lhiannon căzură asupra lui Eilan.

— Dar, priviţi, cea mai tânără novice a noastră este aproape îngheţată de frig. Unde îţi este mantia, copilă?

— Am lăsat-o în cealaltă sală, la preotese, murmură Eilan, încercând în zadar să-şi stăpânească tremurai.

— În curând trebuie să mergi la culcare. Ierburile au ars cu totul acum, vino lângă mangal şi încălzeşte-te, copilă. În scurt timp, Caillean se va îngriji să te ducă în dormitorul novicelor şi să-ţi dea haine pentru noapte şi rochia de preoteasă.

— Bine zis, interveni Ardanos, e timpul să plecăm şi noi.

Lhiannon o luă pe Eilan lângă foc şi, treptat, tremuratul fetei se domoli. Dar pe dinăuntru tremura încă. Caillean îşi trecu un braţ pe după umerii ei.

— Va trece, copila mea, ştiu… Poate fi foarte frig la hotarul dintre lumi; te-am simţit călătorind alături de mine, deşi nu am vrut să se întâmple asta. Va trebui să te păzim data viitoare.

Bendeigid se înfăşură în mantie dar, înainte de a-l urma pe

Ardanos afară din încăpere, se opri în faţa lui Eilan.

— Fiica mea. Tuşi, când Eilan îşi ridică ochii, pentru a-l privi. Nu ştiu când ne vom mai întâlni. Dar te las în siguranţă şi asta pentru mine este o alinare. Fie ca Zeiţa să te binecuvânteze aici.

O îmbrăţişă.

— Tată, mă voi ruga Zeiţei pentru sănătatea ta, spuse ea încet, cu vocea sugrumată.

Bendeigid întinse mâna şi îi atinse cârlionţii care i se desfăcuseră din împletitura de pe frunte.

— Părul mamei tale era exact la fel, şopti el şi pe urmă, repede, o sărată pe frunte.

Când uşa se închise în spatele lui, Eilan clipea pentru a-şi stăpâni lacrimile.

— Ei, s-a terminat şi, într-adevăr, este târziu, spuse Caillean cu o undă de uşurare. Eilan, ai vrea să mă întrebi ceva? Se apropie de fată şi o strânse cu putere în braţe. Dacă te-ai încălzit acum, vino cu mine şi te voi duce în dormitorul novicelor.

De această dată cu Caillean alături, Eilan străbătu din nou curtea vântoasă care separa locuinţa lui Lhiannon de sala în care fusese întâmpinată la început de preotese. Peste ani, când va cunoaşte fiecare părticică din acele locuri la fel de bine cum îşi cunoscuse casa părintească, avea să-şi amintească fiecare imagine a Sanctuarului şi să se mire că, în această noapte, îi păruse atât de imensă.

Eilidh şi câteva dintre celelalte femei erau încă adunate în sala în care Eilan le întâlnise pentru prima dată. Toate îşi îndreptară curioase privirea către Eilan, însă un gest al lui Caillean le opri să vorbească.

— Nu putem încă să-ţi cerem să faci legăminte, i se adresă Caillean lui Eilan. Însă pentru primul an printre noi, trebuie să faci promisiuni.

Luă o poziţie dreaptă şi chipul i se schimbă. Eilan o privea cu atenţie, întrebându-se ce mai urma.

— Pentru început: ai venit printre noi de bună voie? Nu ai fost obligată sau ameninţată să cauţi să fii primită aici?

Eilan o privi uluită:

— Ştii că nu.

— Linişteşte-te, aşa este regula. Trebuie să răspunzi cu cuvintele tale.

— Prea bine, spuse Eilan. Am venit aici din propria mea voinţă.

I se părea ridicol. Era curioasă dacă o întrebaseră acelaşi lucru şi pe Dieda şi ce răspunsese ea.

— Făgăduieşti că o vei trata pe fiecare dintre femeile de sub acest acoperiş ca pe propria ta soră, fiică şi mamă, sânge din sângele tău?

— Făgăduiesc. Acum nu mai avea mamă şi, dacă va face jurământ pe viaţă, nu va avea nici vreo fiică.

— Făgăduieşti că te vei supune fiecărei porunci care îţi va fi dată după lege, de o preoteasă mai în vârstă de aici şi că nu vei fi cu niciun bărbat... Caillean se opri şi se strâmbă, precizând: Doar de va trebui să fii cu Regele Verii, dacă alegerea lui cade asupra ta.

— Mă voi supune, şi nu este nicio dificultate să promit că nu mă voi dărui nici unui bărbat. *De vreme ce singurul bărbat pe care l-aş fi putut iubi nu îmi este îngăduit.*

Eilan clătină din cap:

— Aşa să fie, spuse ea. În numele Zeiţei care, deşi are multe nume, este Una, te accept.

O îmbrăţişă pe Eilan şi, una câte una, celelalte preotese făcură la fel. Când isprăviră, Eilan începu să plângă, de parcă, într-un fel ciudat, îşi recăpătase familia pe care o pierduse.

Preoteasa mai în vârstă îi aşeză mantia pe umeri şi o conduseră printr-un culoar acoperit cu stuf către o casă circulară în care erau cam o duzină de paturi – nu paturi mari cu tăblii, aşa cum fusese obişnuită, ci pătuţuri înguste, aşezate de-a lungul pereţilor. Unele dintre ele erau deja ocupate. O fată sau două se ridicară, clipind somnoroase, când Caillean dădu la o parte draperia patului de lângă uşă, pe urmă se culcară înapoi.

— Aici ţi-a fost pregătit un loc, şopti Caillean. O îmbrăcă pe Eilan cu o cămaşă albă, aspră, care părea puţin prea lungă. Cineva te va trezi pentru ritualul răsăritului de soare, din crâng. Nu te aştepta să mă vezi, eu o voi ajuta pe Lhiannon să se pregătească pentru ceremoniile de lună plină. Aici e rochia pe care trebuie să o îmbraci mâine.

Dintr-un cufăr aflat în apropiere, luă un vraf de haine.

Eilan se vârî în patul îngust şi Caillean o înveli cu pătura groasă. Apoi se aplecă să o strângă în braţe, iar Eilan se ridică pentru a-i întoarce îmbrăţişarea.

— Orice ai crede, aminteşte-ţi că eşti binevenită printre noi, spuse Caillean. Chiar şi pentru Dieda; ea este foarte nefericită acum, dar va veni o zi când va fi bucuroasă că eşti şi tu aici. O sărută pe Eilan pe frunte. Mâine, una dintre fete te va ajuta să te îmbraci cu hainele de preoteasă, cel mai probabil Eilidh. Şi, o zi sau două, ea te va însoţi peste tot şi îţi va arăta ce să faci.

Eilan se întinse. Aşternuturile erau aspre şi miroseau a ierburi parfumate. Întrebă, dorind să mai prelungească acest moment.

— Ce parfum este acesta, din aşternut?

— Lavandă; o punem printre rufe, când le spălăm.

Eilan îşi spuse că nu trebuie să fie surprinsă. Preotesele erau femei, chiar dacă nu întocmai ca şi celelalte pe care le cunoscuse şi era firesc să se preocupe de culegerea ierburilor şi de spălatul rufelor, ca oricare altele. Şi ea va învăţa toate aceste lucruri.

Caillean spuse încetişor:

— Dormi acum şi nu-ţi fă griji. E bine că ai venit aici. Cred că ai un destin foarte special printre noi.

Niciuna dintre ele nu ar fi putut ghici cum urma să se împlinească acea profeţie.

10

— De ce ţinem secret faţă de oamenii obişnuiţi numele ierburilor care au cea mai mare putere de vindecare?

Bătrâna Latis, cea mai în vârstă dintre botaniste, se întoarse către fetele care stăteau sub stejar, ţinând în mâini o tulpină de degeţel-roşu.

— Ca să vină la noi şi să le respecte pe preotese? întrebă una dintre fete.

— Respectul lor trebuie câştigat, copilă, spuse Latis pe un ton sever. Poate că sunt neînvăţaţi, dar proşti nu sunt. Motivul secretului este mai profund – ceea ce este puternic pentru zei, este la fel de puternic şi în mâna răului, dacă este folosit greşit. Degeţelele-roşii pot să stimuleze o inimă bolnavă, dar, dă-i prea mult şi va galopa ca un cal speriat până ce va crăpa. Pentru vindecător, judecata este totul.

Eilan se încruntă, căci nu îşi imaginase niciodată că va fi întocmai aşa. Mai târziu, privind înapoi înspre anii petrecuţi la Sanctuar, se întrebă ce crezuse că o aşteaptă. Pace, probabil

sau mister şi chiar puţină plictiseală. Nu se aşteptase ca zilele petrecute cu un grup de femei să fie pur şi simplu atât de *interesante.*

Nopţile erau pentru ea mai grele, căci, în primele luni, îl visase adesea pe Gaius. Uneori, îl vedea călărind împreună cu oamenii lui sau exersând cu sabia. Alteori, ocăra, în timp ce sabia muşca din parul de lemn în formă de om: *Asta-i pentru Senara, iar asta pentru Rheis. Şi asta pentru Eilan.* Când termina, fruntea îi era udă de sudoare, dar ceea ce îi umezea obrajii erau lacrimi.

Eilan se trezea atunci, plângând pentru tristeţea lui. Acum înţelegea cum întristarea celor vii îi putea chinui pe cei plecaţi. Se gândi să trimită un mesager, să-i spună că mai trăia, dar nu era chip să facă asta şi acum începuse să-şi dea seama că era cu adevărat moartă pentru el. Şi, cu cât el accepta asta mai repede, cu atât era mai bine pentru amândoi.

În aceste luni de la început, Eilan era doar una dintr-un grup de potenţiale preotese. Îşi petrecu o mare parte a timpului încercând să memoreze toată învăţătura druidică. Aşa cum zeii nu puteau fi slăviţi într-un templu făcut de mâini omeneşti, nimic din învăţătura divină nu putea fi încredinţată scrisului. Uneori asta i se părea ciudat, căci memoria omului era în sine atât de fragilă. Dar îşi văzuse profesorii dând dovadă de performanţe uimitoare de memorare. O mare parte din vechea învăţătură se pierduse o dată cu distrugerea Insulei Mona, însă o bună parte rămăsese. Ardanos, de pildă, putea să recite toată Legea pe de rost.

Se înţelegea destul de bine cu celelalte preotese. Cele pe care le cunoştea cel mai bine erau cele două care o întâmpinaseră la Casa Fecioarelor, în acea primă noapte, Eilidh şi Miellyn.

Eilidh era mai în vârstă decât părea şi se afla la Sanctuar din copilărie. Miellyn era mai apropiată ca vârstă de Eilan. În afară de acestea două, cel mai bine o cunoştea pe o femeie pe nume Celimon, care avea în jur de patruzeci de ani şi a cărei îndatorire principală era să le instruiască pe tinerele preotese şi să oficieze în cadrul unora dintre ritualurile mai puţin importante.

Prima ei sarcină fu să memoreze fiecare detaliu al acelor rituri la care asistau fecioarele căci, dacă era făcută vreo greşeală, o ceremonie trebuia luată de la capăt. De două sau de trei ori,

Eilan provocase o asemenea întrerupere. Se simţi prost, însă Miellyn o asigură că toate trecuseră prin asta.

Eilan învăţa, de asemenea, despre mişcările lunii şi ale stelelor. Îşi petrecuse multe ore noaptea, întinsă între Miellyn şi Eilidh, într-o parte izolată a împrejmuirii, urmărind Carul Mare legănându-se la nesfârşit în preajma Stelei Nordului, marşul solemn al planetelor, în timp ce se ridicau şi cădeau şi Luminile aprinse ale Nordului, mişcându-se în cerc pe cerul verii. Învăţă că Pământul se învârte în jurul Soarelui – dintre toate minunile, cea mai greu de crezut. Din toţi anii de început petrecuţi la Sanctuar, aceste nopţi îi stârniseră cel mai mult imaginaţia; stătea întinsă, înveşmântată în mantia caldă, pe iarba umedă, cu glasul lui Caillean plutind deasupra, în întuneric, intonând lungi poveşti despre stele.

Uneori dorea să înveţe să îi acompanieze cântul, însă, într-una dintre rarele ocazii când i se permisese să-şi petreacă puţin timp cu Caillean, i se spusese că femeile nu cântă la harpă în cadrul ceremoniilor.

— Dar de ce? Şi femeile pot fi barzi, nu-i aşa, ca şi Dieda? Iar tu cânţi la harpă, nu-i adevărat?

Era cald şi, în crângul de dincolo de ziduri, unul dintre preoţii mai tineri de la colegiul druidic de dincolo de câmpuri, exersa. Nu era foarte priceput, dar era greu ca cineva să cânte la harpă atât de prost încât să fie neplăcut să asculţi. Deşi melodia se poticnea, fiecare notă era pură şi limpede.

— Instrumentul meu este o liră, primul dar de la Lhiannon şi am cântat la ea ani de zile, aşa că nimeni nu îndrăzneşte să protesteze. Iar talente precum cel al Diedei nu pot fi contestate.

Ochii negri ai lui Caillean sclipiră.

— Nu e logic. De ce eu nu pot să învăţ? întrebă Eilan.

Oricât de prost ar putea cânta, cu siguranţă s-ar descurca mai bine decât acel individ de afară, care nu părea să fi observat că, pe măsură ce se făcea mai cald, sunetele înalte sunau tot mai fals.

— Bineînţeles că nu e logic, răspunse Caillean. Foarte multe din lucrurile pe care le fac preoţii nu au logică, iar ei ştiu asta. Acesta este unul dintre motivele pentru care mie nu mi se va permite să îi urmez lui Lhiannon. Ardanos e conştient că şi eu ştiu asta.

— Vrei să fii înaltă Preoteasă? întrebă Eilan, făcând ochii mari.

— Ferească Cerul, spuse Caillean cu înflăcărare. Ar însemna să mă ciocnesc de voinţa preoţimii – care este ca o stâncă – în fiecare zi a vieţii mele. A conduce, iată un alt lucru pe care oamenii vor să-l păstreze doar pentru ei. Cred că lucrurile s-au înrăutăţit de când au apărut romanii. Ar vrea să-şi păstreze armele şi harpele şi toate celelalte în afară de suferinţa naşterii, de robotitul lângă oala de gătit şi de război. Îndrăznesc să afirm că le-ar plăcea să spună că femeile nu-i pot sluji pe zei, dar nimeni nu ar fi atât de nesăbuit să creadă asta. Dar de ce vrei să înveţi să cânţi la harpă?

Eilan răspunse:

— Pentru că iubesc muzica şi nu pot să cânt cu glasul.

— Vocea ta este moale, dar dulce, te-am auzit.

— Bunicul spune că, pe lângă Dieda, eu orăcăi ca o broască, zise cu amărăciune Eilan. În casa noastră, cântatul i-a revenit întotdeauna Diedei.

— Cred că este o greşeală, dar de data aceasta n-am să comentez, căci trebuie să recunosc chiar şi eu că bunicul tău este unul dintre cei mai mari barzi pe care îi avem. Dieda are o voce foarte frumoasă, probabil moştenită de la el. În comparaţie cu un glas ca al verişoarei tale, suntem cu toţii broaşte care orăcăie, copila mea, aşa că nu te întrista. Poţi să înveţi poveştile zeilor, chiar dacă nu eşti în stare să le cânţi la fel de bine ca ea. Oricum, cred că vei deveni fără nicio problemă o descântătoare. Nu putem avea cu toţii cele mai frumoase voci, nici chiar barzii.

Şi, într-adevăr, Eilan fu învăţată să cânte multe dintre vrăjile pe care trebui să le memoreze şi, chiar din acel prim an, îi fură încredinţate câteva Vorbe de Putere mai simple.

Într-o zi, pe când Caillean o instruia cu privire la vrăji, aceasta o întrebă pe Eilan:

— Îţi aminteşti acea noapte, după ce s-a născut copilul lui Mairi, când i-am alungat pe tâlhari, aruncând înspre ei cu foc?

— Nu o voi uita niciodată, spuse Eilan.

— Îşi aduci aminte că ţi-am spus că ai putea învăţa să faci asta, dacă ai primi învăţătura adecvată?

Eilan încuviinţă, iar inima începu să-i bată cu putere, de emoţie sau de teamă, nu ştia nici ea.

— Ei, bine, te voi învăţa. Lucrul cel mai important pe care trebuie să-l ţii minte este că focul nu-ţi poate face rău; m-ai văzut mânuindu-l, aşadar, în adâncul tău, tu ştii că se poate.

Apucă degetele albe şi mlădioase ale lui Eilan în mâinile ei reci şi-i suflă în palmă.

— Acum, spuse ea, important este să crezi în tine. Întinde repede mâna în foc şi umpleţi-o de cărbuni aprinşi; focul te poate răni numai fiindcă tu crezi că este în natura focului să ardă; o dată ce-i cunoşti adevărata natură spirituală, poţi să-l mânuieşti ca pe un mănunchi de frunze uscate. Focul arde în tine aşa cum arde în cămin. Cum poate o flacără să ardă altă flacără? Lasă spiritul vieţii din tine să întâmpine focul!

Eilan tremura de frică, dar era adevărat că o văzuse pe Caillean făcând acest truc şi avea încredere deplină în mai vârstnica femeie. Întinse mâna către mangalul cu cărbuni aprinşi; căldura îi atinse faţa, dar Caillean spuse cu fermitate:

— Nu ezita, fă-o repede!

Şi Eilan îşi vârî mâinile în foc.

Pe obraji încă mai simţea căldură, dar, spre surprinderea ei, atingerea cărbunilor era ca a unui bulgăre de zăpadă. Caillean, privindu-i chipul nedumerit, spuse:

— Aruncă-i repede, acum.

Eilan îşi desfăcu degetele, simţind dintr-o dată un suflu de căldură, iar cărbunii se rostogoliră pe piatra căminului. Se holbă la mâinile ei, cu uimire:

— Chiar am făcut eu asta?

— Ai făcut, răspunse Caillean.

Cărbunii cuprinseră o cârpă aruncată în cămin şi aceasta începu să ardă mocnit. O duhoare puternică de cârpă arsă se ridică dintr-o dată dinspre marginile pârlite, în timp ce Caillean o luă şi o stinse.

Eilan o privi uluită.

— De unde ai ştiut că în clipa următoare mă va arde?

Caillean răspunse:

— Am simţit cum începi să gândeşti, să te întrebi şi să te îndoieşti. Îndoiala este duşmanul magiei. Noi învăţăm să facem asemenea lucruri ca să-i uimim pe oamenii obişnuiţi cu minuni şi miracole sau ca să ne păzim când suntem în pericol. Dar trebuie să înveţi, o avertiză ea, că nu este bine să faci minuni doar de dragul de a-i uimi pe cei neiniţiaţi. Chiar şi pentru a te feri de primejdii, trebuie să faci cu prudenţă lucruri care par a fi miracole. S-ar putea să nu fi fost neapărat înţelept ce am făcut în acea noapte, în casa lui Mairi. Dar ce-a fost, a fost. Acum, că

ştii că este posibil, vei învăţa când e bine să te foloseşti de asemenea lucruri şi când nu.

Întrucât trecerea anului era marcată de festivaluri, fetele primiră nu numai învăţătura despre zeii pe care fiecare sărbătoare îi preamărea, dar şi despre înţelesul din spatele poveştilor, dintre care multe, deşi valabile ca simboluri, nu erau adevărate ca întâmplări. Discutară despre virginitatea zeiţei Arianrhod şi despre soarta strălucitorului ei fiu căruia îi dăduse viaţă fără voia ei, analizară transformările prin care a trecut Gwion, cel care gustase licoarea din cazanul înţelepciunii. Aflară despre învăţătura secretă a Regelui Sacru şi a Doamnei Suveranităţii. Şi, în cele mai reci zile ale iernii, cugetară la misterele zeiţelor întunecate ale căror chipuri însângerate şi a căror carne ofilită erau întruchiparea spaimelor bărbaţilor.

— Dar de ce se tem bărbaţii de femeile bătrâne? întrebă Eilidh. Nu simt acelaşi lucru faţă de bărbaţii bătrâni!

— Bătrânul devine un înţelept, ceva la care aspiră un bărbat, le spuse Caillean. Se tem de baborniţă, pentru că este mai presus de puterile lor. Cu venirea ciclului, o fată devine femeie. Are nevoie de un bărbat pentru a deveni mamă, iar unei mame îi trebuie un bărbat ca să-i protejeze copiii. Dar femeia bătrână cunoaşte toate secretele naşterii şi morţii, a renăscut ea însăşi şi nu are nevoie de nimic. Aşadar, bineînţeles că un bărbat, care cunoaşte doar prima schimbare ce îl duce la maturitate, se teme.

Seara târziu, când, în Sala Fecioarelor, fetele mai tinere se hliziră pe seama celor mai în vârstă, numele lui Lhiannon rămase sacru, dar Eilan nu putu să nu se întrebe dacă înalta Preoteasă trecuse prin renaşterea pe care o descrisese Caillean. Aşa bătrână cum era, nimeni nu şi-ar fi putut închipui că fusese vreodată atinsă de vreo suferinţă sau vreo patimă umană. Nu se culcase cu niciun bărbat, nu născuse niciun copil; rătăcea prin Sanctuar, într-un nor de parfum de lavandă, cu voalurile trenând în urma ei şi cu zâmbetul dulce, vag şi îndepărtat, de parcă s-ar mişca prin propria ei realitate personală.

Şi totuşi, Caillean o iubea. Eilan nu îşi putea îngădui să uite că mai vârstnica preoteasă, de care se legase atât de profund în acea noapte când Mairi născuse, vedea la înalta Preoteasă ceva ce ea nu văzuse; dar nu punea la îndoială faptul că acel ceva era acolo.

Când începură să studieze disciplinele care urmau să le deschidă calea către nivelurile interioare, Eilan îşi dădu toată silinţa. Asemenea lucruri – vise şi intuiţii – îi veniseră cu uşurinţă, pe neştiute. Acum învăţa să aducă viziunile după voinţa ei şi când era necesar, să le îndepărteze.

Învăţă să aibă viziuni dacă privea într-un bol cu apă şi să folosească vrăjile pentru preziceri. Unul dintre primele lucruri pe care le văzu cu ajutorul previziunii fu lupta cu tâlharii care îi distruseseră casa.

— Binecuvântată fie Doamna din Vernemeton, dacă ea este cea care a trimis acest vânt! spuse Cynric, adulmecând aburul care trecea pe lângă el, greu de mireasma mării.

— S-a ţinut de cuvânt, răspunse Bendeigid, din spatele lui. Vântul acesta a început să bată în cea de-a treia zi după ce mi-au pârjolit casa. Când hoardele răzleţite s-au întors să-şi încarce *curragh*[1]-urile cu prada lor, au găsit briza amorţită. Râse amar. Îi vom prinde între ţărm şi mare!

Din apropiere, veni un ordin intransigent şi tropăitul de sandale se opri. Cynric se strâmbă, bucuros că vântul nu a dus sunetul către inamic. Era mai bine ca acel tropotit ameninţător să se amestece cu ţipetele goarnelor decât să fie auzit de tâlhari. Britonii nu erau nici pe departe atât de ordonaţi, dar cu mult mai liniştiţi.

Şi acum se mai crispa de fiecare dată când creasta unui coif roman apărea prin ceaţă. Nu se aşteptase niciodată să lupte cot la cot cu duşmanul său. Dar dacă, de dragul unui bine mai mare, chiar şi Bendeigid şi-a putut lăsa ura deoparte, se gândea că poate face şi el la fel.

Bendeigid îl prinse de mânecă şi Cynric se opri, privind printre franjurii stufărişului de anini care se întindea între ei şi mal. Simţea miros de lemn ars şi mirosul infect al şanţului latrinei – nu foarte bine întreţinut. Puteai depista paraziţii după miros. Îşi lărgi armura de pe umăr şi îşi strânse mâna pe suliţă...

Inima lui Cynric bătea sălbatic, iar gura îi era uscată. *Ai tânjit după o luptă adevărată, cum te poţi teme?* se întrebă. *Te-ai fi ascuns sub poalele lui Rheis, dacă ai fi fost acolo când au atacat casa.* La acest gând, panica i se transformă în furie.

Atunci goarnele romanilor trâmbiţară. Bendeigid dădu glas

---

[1] Barcă mică şi rotundă, cu cadru din lemn sau nuiele şi acoperită cu piei de animale, folosită în trecut în Scoţia şi Irlanda (n.tr.).

unui urlet gutural, iar Cynric se pomeni eliberându-şi, la rândul lui, gâtlejul. Urlând, britonii se năpustiră înainte. Cynric se avântă printre copaci, cu suliţa pregătită şi auzi ofensiva romană acompaniind, cu bătăi cadenţate, strigătele britanicilor.

În timp ce romanii se năpustiră asupra inamicului, britonii îl surprinseră pe la spate. Un luptător se întoarse iar silueta lui păru, distorsionată de ceţuri, cea a unui monstru. *Era* un monstru! Pregătirea lui Cynric îşi spuse cuvântul. Ridică suliţa, simţi şocul şi auzi ţipătul bărbatului, când lama îl străpunse. Dar nu avu timp să reacţioneze, căci un alt bărbat se îndrepta către el. O lovitură de sabie zăngăni pe armura lui. Cu coada ochiului, văzu soldaţii romani tăind în duşman, cu eficienţă mecanică. Cynric îşi smuci suliţa şi se balansă, văzând în fiecare chip contorsionat un duşman.

Cynric nu-şi putea da seama dacă trecuse o jumătate de zi sau o jumătate de noapte când observă că nu îl mai ataca nimeni. De jur-împrejur zăceau trupuri, iar Bendeigid dădea metodic lovitura de graţie celor care mai trăiau. Era acoperit de sânge, dar niciun strop nu părea să fie al lui. O dată, căzuse şi crezuse că s-a isprăvit cu el, dar un legionar s-a aşezat deasupra lui, acoperindu-l cu acea armură mare şi alungită, până ce s-a putut ridica.

Îşi dădu seama că puteai să urăşti pe cineva şi totuşi să-l admiri. Nu-i va iubi niciodată pe romani, dar acum vedea că ar avea ceva de învăţat de la ei. În acest moment, nici chiar propriul lui sânge roman nu mai părea un lucru atât de rău. Auzi flăcări trosnind şi văzu că Ardanos coordona arderea *curragh*-urilor inamice. Fumul duhnea a carne arsă, dar bărcile rotunde, acoperite cu piele, ardeau vesel. Cynric se întoarse, întrebându-se dacă i se va face rău.

O barcă fusese, însă, păstrată şi unuia dintre tâlhari, deşi orbit, îi cruţaseră viaţa, ca să o cârmuiască.

Ardanos îşi ridică mâinile către cer, strigând ceva în vechea limbă pe care doar druizii o foloseau. Pentru o clipă, briza se opri, pe urmă reveni şi începu să bată dinspre ţărm. Ardanos îşi aşeză mâna pe rama bărcii, ţinând-o strâns.

— Am chemat vânturile ca să te grăbească, spuse bărbatului dinăuntru. Dacă zeii te iubesc, vei ajunge înapoi la Eriu. Fii mesagerul nostru – zise Ardanos cu înverşunare – şi spune-le că dacă veţi mai veni vreodată pe ţărmurile noastre, vom face

acelaşi lucru cu fiecare dintre voi.

Viziunea se estompă şi Eilan se prăbuşi pe spate, tremurând. Nu mai văzuse niciodată o luptă adevărată şi imaginea o umplea de oroare, deşi se bucură grozav când tâlharii muriră. Unul dintre aceşti bărbaţi îi uciseseră, cu siguranţă, mama şi, probabil, sora mai mică şi dăduseră foc casei în care se născuse.

Privi în apă şi zări chipul lui Gaius, dar nu-i putu prinde privirea. Căzuse, oare, mai devreme, într-o încăierare cu duşmanul, crezând-o moartă, în ruinele casei sale? În definitiv, mai bine să o creadă moartă decât necredincioasă, îşi spuse Eilan, dar era surprinsă cât de multă tristeţe îi putea aduce, chiar şi acum, gândul că el ar fi putut muri.

În noaptea în care şezuseră lângă focurile de Beltane fuseseră, parcă, o singură făptură. Cu siguranţă, dacă el ar fi fost ucis, ea ar fi aflat.

Dar acum, nici amintirea lui Gaius, nici gândul la ce ar fi putut să fie nu o mai chinuiau, căci cursul liniştit al vieţii sale în Sanctuar o domolise.

Împreună cu celelalte, începu să culeagă plante sacre şi ierburi, învăţând sub ce lumină a soarelui sau a lunii trebuiau culese fiecare.

— Această ştiinţă este mai veche decât druizii, îi destăinui Miellyn odată, când făceau pereche.

Miellyn, deşi venise la Sanctuar cu mult timp în urmă, nu era cu mult mai mare decât Eilan şi cele două, fiind cele mai tinere din casă, erau puse adesea la treabă împreună. Miellyn alesese să devină preoteasă a artelor tămăduirii şi avea deja o pregătire vastă.

— Unele dintre ele vin din vremuri străvechi, chiar dinainte ca popoarele noastre să se aşeze pe aceste pământuri, spuse ea.

Fusese o primăvară umedă şi, de-a lungul malurilor pârâului care străbătea câmpiile din spatele Sanctuarului, plantele de artemisia erau răspândite peste tot. Mirosul aspru, înţepător al frunzelor lor aproape o ameţi când le rupse de pe tulpină. Preotesele le foloseau pentru a provoca viziuni şi, ca infuzie, pentru a calma durerile musculare.

— Caillean mi-a spus câte ceva despre asta, răspunse Eilan. A fost o vreme, zice ea, când în Britania nu existau preoţi druizi. Când au venit, strămoşii noştri i-au ucis pe preoţii din triburile pe care le-au cucerit, dar nu au îndrăznit să omoare preotesele

Marii Mame. Femeile noastre sacre au învăţat de la ele şi au adăugat învăţăturii lor înţelepciunea străveche.

— Este adevărat, spuse Miellyn, păşind de-a lungul râului. Caillean a studiat lucrurile acestea mai mult decât mine şi este preoteasă a Oracolului. Ele, cel puţin, sunt aici cu mult înainte de construirea Sanctuarului şi de venirea Ordinului Druizilor pe această insulă a Britaniei. Se spune că primele lor preotese au venit aici de pe o insulă îndepărtată din oceanul de la apus, care acum e scufundată sub ape. Cu ele, a venit preotul pe care oamenii l-au numit Merlin şi care le-a învăţat ştiinţa stelelor şi a megaliţilor.

Pentru o clipă, meditară la un trecut îndepărtat, aproape inimaginabil. Pe urmă, o briză uşoară le flutură rochiile şi le readuse aminte de frumuseţea lumii înverzite din jurul lor.

— Este iarba-fetei sau asmăţui?

Eilan arăta către o mulţime de flori joase, cu frunzişul verde deschis şi cu frunze mici, zimţate.

— Asmăţui. Vezi cât de gingaşe sunt tulpinile? Abia a răsărit aici. Iarba-fetei trăieşte toată iarna şi are tulpina lemnoasă. Dar, într-adevăr, frunzele arată aproape la fel.

— Sunt atâtea de ţinut minte, exclamă Eilan. Dacă cei din neamul nostru nu au locuit mereu aici, cum am învăţat noi toată această ştiinţă?

— Oamenii sunt, prin natura lor, pribegi, deşi nu ai crede asta, locuind aici, printre noi. Fiecare popor a migrat de undeva şi a trebuit să înveţe rânduielile pământului de la oamenii care au fost acolo înaintea lor. Ultimul dintre triburile noastre a venit pe această insulă doar cu aproximativ o sută de ani înaintea romanilor şi cam din aceeaşi parte a lumii.

— S-ar crede, atunci, că romanii ştiu mai multe despre noi, dacă am fost vecini, zise Eilan.

— Ştiau destule despre războinicii noştri ca să se teamă, zâmbi sălbatic Miellyn. Poate de aceea împrăştie atâtea zvonuri despre noi. Spune-mi, Eilan, ai văzut vreodată vreun bărbat ars pe altarele noastre? Sau vreo femeie?

— Nu, nici pe cineva trimis la moarte, în afară de criminali, răspunse Eilan. Cum pot spune romanii asemenea lucruri despre noi?

— De ce nu ar spune? Sunt oameni ignoranţi, spuse Miellyn cu dispreţ. Şi-au scris toată învăţătura pe bucăţi de piele, de lemn

ceruit sau pe tăbliţe de piatră şi cred că asta este înţelepciune. La ce bun o bucată de piatră, ca să ai învăţătură? Chiar şi eu, o preoteasă tânără, ştiu că înţelegerea gravată în inimă face oamenii înţelepţi. Poţi învăţa felurile plantelor dintr-o carte? Nu este destul nici să fie spuse. Trebuie să cauţi tu însuţi plantele, să te ocupi de ele, să le iubeşti, să le priveşti cum cresc. Atunci le poţi folosi ca leacuri, căci spiritele lor îţi vor vorbi.

— Poate că femeile lor ştiu mai multe, spuse Eilan. Căci am auzit că romanii nu le învaţă pe femei meşteşugul literelor. Mă întreb ce înţelepciune pe care bărbaţii nu o cunosc transmit mamele fiicelor lor?

Miellyn se strâmbă.

— Poate că le e teamă că, dacă şi femeile ar învăţa meşteşugul cărţilor, scribii şi caligrafii din pieţe nu ar mai avea destul de lucru.

— Caillean mi-a spus ceva de felul acesta, imediat după ce am venit aici, zise Eilan şi, deşi ziua era călduroasă, începu să tremure când îşi aminti de vânturile reci din timpul previziunii. Dar de atunci nu am prea văzut-o. Uneori mă întreb dacă am supărat-o.

— Nu trebuie să iei prea mult în seamă ce spune sau ce nu spune Caillean, o avertiză Miellyn. A suferit mult şi este… exagerată în opinii, uneori. Dar este adevărat că romanii nu se gândesc prea mult la ceea ce ar putea face femeile lor.

— Atunci sunt proşti.

— Eu ştiu asta. Şi tu ştii asta, spuse Miellyn. Dar există unii romani care nu ştiu încă. Să sperăm că vor afla, în timpul vieţii noastre. Preotesele noastre pot fi şi ele aiurite uneori. Cineva mi-a spus că ai dori să înveţi să cânţi la harpă. Ai auzit-o pe Caillean cântând la liră?

Eilan clătină din cap.

— Nu prea des.

Dintr-o dată, îşi aminti de momentul când Caillean o învăţase să mânuiască focul şi o trecură fiori.

Miellyn spuse:

— Chiar nu trebuie să iei în seamă purtările ciudate ale lui Caillean; este foarte singuratică. Uneori, nu vorbeşte cu nimeni zile în şir, poate doar cu Lhiannon. Ştiu că te place, am auzit-o spunând asta.

Eilan o privi şi apoi îşi întoarse iute privirea. Cu siguranţă aşa

păruse în noaptea aceea, în casa lui Mairi, după ce Caillean alungase tâlharii. Îşi dădea seama acum cât de neobişnuit fusese pentru o femeie mai în vârstă să se destăinuie astfel. Probabil de aceea o evitase pe Eilan atât de mult de atunci.

Miellyn ochise un loc unde, sub un copac, creştea cimbru sălbatic şi îşi folosi cuţitaşul curbat ca să-i taie tulpinile. Când Eilan se apleca să le adune, mirosul dulce şi puternic îi intră în nări.

— Vorbeşte-i despre harpă, adăugă atunci Miellyn.

— Parcă ai spus că nu era o harpă…

— Într-adevăr, Caillean s-a străduit considerabil să explice diferenţa… Miellyn se strâmbă. Coardele intră într-o cutie de la bază, în loc de una laterală, dar sunetul este foarte asemănător. Ştie multe cântece despre Eriu. Sunt, într-adevăr, foarte ciudate; cumva, au toate sunetul mării. Ştie şi toate cântecele vechi deşi, datorită pregătirii noastre, ne amintim toate mai multe cântece decât majoritatea oamenilor. Dacă ar fi vrut să înveţe femeile să fie barzi înainte ca atâtea preotese să fie ucise, probabil ea ar fi fost una dintre ele. Miellyn nu-şi putu opri un chicotit. Sau ar fi putut fi înalt Druid – dacă nu e o blasfemie să spun asta – după tatăl tău.

— Ardanos este tatăl mamei mele, nu al meu. Dieda este fiica lui, îi spuse Eilan, adunând ultimele fire de cimbru.

— Iar fratele tău vitreg face parte din Ceata Sacră? întrebă Miellyn. Vii cu adevărat dintr-o familie preoţească. Probabil vor încerca, într-o bună zi, să te facă preoteasă a Oracolului.

— Nimeni nu mi-a spus nimic despre asta, îi răspunse Eilan.

— Ţi-ar displăcea? râse de ea Miellyn. Noi, celelalte, avem sarcinile noastre, iar eu, una, sunt mulţumită cu ierburile mele. Dar profetele sunt cele pe care oamenii le venerează. Nu ţi-ar plăcea să fii glasul Zeiţei?

— *Ea* nu mi-a spus nimic, răspunse fata, uşor tăios.

Nu era treaba lui Miellyn ce îşi dorea Eilan în taină sau ce sentimente au năpădit-o când a văzut-o pe Lhiannon ridicându-şi braţele în invocarea lunii. Cu cât stătea mai mult aici, cu atât mai vie era amintirea visurilor din copilărie şi, de fiecare dată când ducea ofrande la templu, privea adânc în apă, sperând că o va vedea pe Doamna din nou.

— Voi fi orice vor spune ai mei, mai vârstnici. Ei ştiu mai multe despre voinţa zeilor decât mine.

Miellyn râse:

— O, poate unii dintre ei, dar nu sunt sigură, zise ea. Caillean nu ar spune la fel. Odată mi-a spus că învăţătura druizilor este ceea ce a fost dat tuturor oamenilor, bărbaţi şi femei în egală măsură, în vremurile de demult.

— Şi totuşi, chiar şi înaltul Druid o respectă pe Lhiannon, spuse Eilan, în timp ce se apleca să rupă câteva frunze de pe o tufă de rocoţele pe care o găsise crescând pe partea însorită a unei stânci mari.

— Sau aşa pare, remarcă Miellyn. Dar Lhiannon este altfel şi, desigur, o adorăm cu toţii…

Eilan se încruntă.

— Le-am auzit pe unele femei spunând că nici măcar bunicul meu nu ar îndrăzni să o înfrunte.

— Uneori mă întreb şi eu, spuse Miellyn, alegând frunzele culese de Eilan. Rupe-le mai aproape de creangă, nu putem folosi tulpinile. Ştii, am auzit că în vremurile de demult, legile cereau ca fiecare om care a tăiat un pom să planteze un altul în loc, astfel ca pădurile să nu se împuţineze niciodată. Asta nu s-a mai făcut de când au venit romanii; ei taie copaci şi nu plantează nimic, aşa că, într-o zi, nu va mai fi niciun copac în toată Britania…

— Parcă sunt la fel de mulţi ca întotdeauna, spuse Eilan.

— Unii îşi lasă sămânţa şi se înmulţesc de la sine.

Miellyn se întoarse şi strânse plantele pe care le culeseseră.

— Dar plantele? întrebă Eilan.

— Nu am cules destule ca să aibă vreo importanţă, într-o zi sau două vor creşte suficienţi muguri pentru a înlocui ceea ce am luat. Ajunge. Cred că s-ar putea să plouă, trebuie să ne întoarcem repede. Preoteasa care m-a învăţat ştiinţa plantelor spunea că natura sălbatică este grădina Zeiţei, iar oamenii nu pot să culeagă din ea nimic fără să înlocuiască tot ce au luat.

— Nu am mai auzit asta, spusă cu aceste cuvinte, dar cred că este frumos, zise Eilan. Cred că, dacă gândeşti în secole, a tăia un copac este la fel de prostesc ca şi când ai ucide o căprioară care aşteaptă pui…

— Şi totuşi, unii oameni cred – sau par a crede – că au dreptul să facă tot ceea ce doresc cu orice lucru mai slab decât ei, spuse Miellyn. Nu înţeleg cum pot face romanii ceea ce fac.

— Cei mai buni dintre ei ar fi la fel de supăraţi ca tine şi ca

mine pe unele dintre ticăloşii, se hazardă Eilan.

Se gândea la Gaius. Păruse aproape la fel de furios ca Cynric atunci când auzise povestea romanilor pe Insula Mona. Nu şi-l putea imagina măcelărindu-i pe cei neajutoraţi. Şi totuşi, trebuie să ştie foarte bine ce viaţă scurtă şi îngrozitoare îi poate aştepta pe recruţii romanilor în mine, prost hrăniţi, îmbrăcaţi în zdrenţe şi respirând praful otrăvit al minereului pe care îl scoteau. Ar fi bine dacă această pedeapsă ar fi limitată la tâlhari şi criminali, dar soţul văcăresei?

Cu toate acestea, Gaius credea că romanii făceau din barbari oameni civilizaţi. Probabil că nu se gândise niciodată cu adevărat la acele mine, din cauză că nici unui cunoscut de-al lui nu i se întâmplase să fie dus acolo. Nici chiar ea nu se gândise prea mult la asta până ce i s-a întâmplat unuia de-ai ei. Dar, dacă ea nu ştia ce se întâmpla, cu siguranţă că tatăl şi bunicul ei ştiau şi nu făcuseră nimic să împiedice asta.

Vântul bătea în rafale către apus şi, pe neaşteptate, norii se eliberară de povara ploii. Miellyn ţipă şi îşi trase şalul peste cap.

— Vom fi înecate, dacă mai stăm aici, exclamă ea. Ia-ţi coşul şi vino! Dacă fugim, vom fi la adăpost înainte de a ne uda leoarcă.

Dar fetele erau ude până la piele când intrară în sala centrală a preoteselor. Eilan avu impresia că Miellyn se bucurase de prilejul de a fugi.

— Acum uscaţi-vă, fetişcanelor, altfel veţi face guturai şi eu îmi voi folosi toate leacurile ca să vă vindec. Latis, care acum era atât de bătrână încât nu mai putea merge în pădure să culeagă plante, râse sarcastic şi le goni către uşă. Dar nu uitaţi să vă întoarceţi pe urmă, să aranjaţi plantele pe care mi le-aţi adus, altfel se vor mucegăi şi va fi păcat de plante şi de munca voastră deopotrivă!

Cu pielea încă înroşită de cât de energic se frecaseră, Miellyn şi Eilan reveniră în cămară. Construită în spatele bucătăriei, unde căldura cuptoarelor păstra aerul cald şi uscat, cămara avea căpriorii împodobiţi cu buchete de flori. În spatele lor, atârnau, învârtindu-se alene, tăvi împletite pe care erau întinse la uscat rădăcini sau frunze. De-a lungul unui perete erau aşezate vase de lut, iar lângă celălalt erau depozitaţi saci şi coşuri cu ierburi preparate, marcate ordonat cu însemnele breslei botaniştilor. Aerul era înţepător.

— Tu eşti Eilan, nu-i aşa? Latis o scrută cu privirea. Semăna şi ea cu o rădăcină uscată, gândi Eilan, zbârcită şi ridată de bătrâneţe. Zeiţa să ne ajute, sunt tot mai tinere, cu fiecare an!

— Cine, Mamă? întrebă Miellyn, ascunzându-şi zâmbetul.

— Fetele pe care le trimit să o slujească pe Preoteasa Oracolului.

— I-am spus că va fi trimisă curând să fie instruită pentru Doamna, spuse Miellyn. Ei, bine, Eilan, acum mă crezi?

— O, te-am crezut, dar m-am gândit că vor lua, cu siguranţă, pe una mai în vârstă şi mai pricepută decât mine.

— Caillean ar spune că ei nu vor în preajma lui Lhiannon pe nimeni care să fie prea învăţat, de teamă că ar pune prea multe întrebări. Dacă Preoteasa ar fi obligată să se gândească la ceea ce face, s-ar putea ca Oracolele ei să nu servească întotdeauna atât de convenabil politicile druizilor.

— Taci, Miellyn, exclamă Latis. Ştii că nu trebuie să spui prea multe… nici măcar în şoaptă!

— Voi spune adevărul, iar dacă preoţii vor protesta, îi voi întreba cu ce drept îmi cer să mint. Dar Miellyn îşi coborî glasul. Eilan, ai grijă, ţii coşul acela înclinat. Ne-am chinuit destul să culegem frunzele astea, nu vreau să cadă pe podea şi să se murdărească.

Eilan îndreptă coşul pe care îl ţinea.

— Există anumite adevăruri care nu trebuie rostite niciodată cu voce tare, nici măcar în şoaptă, continuă Latis cu seriozitate.

— Da, spuse Miellyn, aşa mi s-a spus şi, de obicei, acestea sunt adevărurile care trebuie proclamate sus şi tare.

— În ochii zeilor, s-ar putea prea bine ca asta să fie adevărat, răspunse cealaltă. Dar ştii foarte bine că nu ne aflăm în prezenţa zeilor, ci a oamenilor.

— Ei, bine, dacă adevărul nu poate fi rostit într-o casă construită de druizi, replică Miellyn cu îndârjire, atunci, unde, în numele zeilor?

— Zeii singuri ştiu asta, spuse Latis. Am supravieţuit atât de mult timp fiindcă mi-am văzut de plantele mele, iar tu ar fi bine să faci la fel. Ele, cel puţin, spun adevărul.

— Eilan nu are de ales, spuse Miellyn. Va fi legată de înalta Preoteasă pentru următoarele şase luni.

— Rămâi tu însăţi, copilă. Bătrâna Latis îi atinse obrazul, astfel încât Eilan nu-şi putu întoarce privirea. Dacă îţi cunoşti

inima, vei avea întotdeauna un prieten care nu minte.

Preoteasa avusese dreptate. La începutul următoarei luni, Eilan fu dusă la Lhiannon şi învăţată eticheta protocolară pentru însoţirea înaltei Preotese în public, ceea ce de fapt însemna de fiecare dată când Lhiannon ieşea din locuinţa ei din Sanctuar. Învăţă ritualurile după care avea să o îmbrace pe Lhiannon pentru ceremonii, ceea ce era mai complicat decât părea; căci, de la începutul ritualului, nici măcar cu vârful unui deget nu avea voie vreo fiinţă umană să o atingă pe Preoteasă. Împărţi cu Lhiannon îndelungatul ritual al izolării pe care îl pregătea Preoteasa pentru rituri şi o ajută să depăşească prăbuşirea fizică de după acestea.

Atunci află ea care era preţul pe care Lhiannon îl plătea pentru respectul pe care îl primea. Pentru a transmite cuvântul zeilor, avea de plătit din greu. Aşa uitucă şi confuză cum putea fi uneori Lhiannon, ca persoană, atunci când îşi punea podoabele Oracolului, asupra ei cobora o altă putere. Fusese aleasă, îşi dădu seama Eilan, nu atât pentru înţelepciune sau pentru puterea voinţei sale, ci pentru că, atunci când era nevoie, era capabilă să-şi lase la o parte propria personalitate.

Atunci când îşi lăsa deoparte, împreună cu straiele ei obişnuite, identitatea umană, Lhiannon se deschidea pentru ca Zeiţa să poată vorbi prin ea. Şi în acele momente era cu adevărat o mare preoteasă… era chiar mai mult decât o fiinţă umană, gândi Eilan. Preţul transformării într-un instrument pentru o putere atât de mare era atât fizic, cât şi mental, iar respectul lui Eilan faţă de preoteasa mai în vârstă crescu, pe măsură ce o văzu pe Lhiannon plătindu-l fără să o deranjeze sau, cel puţin, fără să se plângă.

Eilan o însoţea pe Lhiannon când părăsi pentru prima dată Sanctuarul şi pădurile dimprejurul lui. Atunci îşi dădu ea seama cum o schimbaseră săptămânile de dinainte. Chiar şi Casa Fecioarelor i se părea îndepărtată şi străină. Când cele mai tinere dintre novice se feriră din calea ei, abia dacă observă şi, numai după aceea înţelese că ele văzuseră în ea aceeaşi seninătate nepământeană pe care ea însăşi o asocia, la rândul ei, cu Lhiannon.

Era, bănuia Eilan, un Festival al Solstiţiului de Vară destul de obişnuit. Văzuse Jocurile şi piaţa şi lumina imensului foc al soarelui de mai multe ori dar, după lunile de izolare în Sanctuar,

forfota atâtor oameni era greu de suportat, iar Eilan se dădu înapoi, deranjată de mirosurile puternice de oameni şi animale. Chiar şi pânzele strălucitoare pe care le întinseseră neguţătorii pentru a-şi umbri tarabele îi agresau simţurile.

Solstiţiul de Vară era un moment în care bărbaţii îşi etalau puterea, în cadrul competiţiilor, pentru a-i delecta pe zei şi pe oameni şi pentru a întări recoltele, în timp ce creşteau. Dar, când Eilan privea concursurile de alergare şi luptele, trupurile asudate ale concurenţilor i se părură cele mai dezgustătoare şi diforme dintre toate. Nu-şi putea imagina de ce dorise vreodată să se culce cu un bărbat.

Câştigătorul jocurilor fu acoperit cu ghirlande de flori de vară şi condus să prezideze ceremoniile. Amintindu-şi ce învăţase din Mistere, Eilan urmări totul cu o nouă înţelegere. În vremuri de restrişte sau, la unele triburi, o dată la şapte ani, noul Rege al Anului şi-ar fi urmărit predecesorul arzând şi, chiar şi acum, îi era atribuită o parte din vechea sacralitate. Imperiul Roman îi ucisese sau îi romanizase pe prinţii britanici dar, atâta timp cât bărbaţii erau gata să-şi dăruiască viaţa pentru popor, nu puteau să-i stârpească pe Regii Sacri care, în fiecare an, fuseseră un punct de reper pentru cei care nu-şi mai înţelegeau rolul.

Dacă se întâmpla vreun mare dezastru şi era nevoie de un sacrificiu în anul următor, în ciuda interdicţiilor romanilor, soarta cădea pe acest tânăr. Şi, în semn de recunoaştere a riscului, el singur, dintre toţi bărbaţii, avea dreptul să se culce cu orice femeie îi plăcea, chiar şi cu o fecioară de la Sanctuar, dacă punea ochii pe vreuna.

Eilan se ţinu aproape de Lhiannon, urmărind cum războinicii apucau tăciuni aprinşi din focul imens şi se luau la întrecere aruncându-i în sus pentru a face recoltele să crească. Oamenii deveniseră gălăgioşi din cauza băuturii şi a dezlănţuirii festivalului, dar nimeni nu îndrăznea să o deranjeze atâta timp cât era cu înalta Preoteasă. Nici chiar Regele Anului nu se întâmplase să meargă atât de departe cu pretenţiile.

Se aşeză lângă Caillean şi Dieda, bucuroasă să fie protejată de prezenţa lui Lhiannon şi de puterea gărzii sale de corp, matahala Huw, aflat în spatele lor, şi speră că preotesele celelalte, care veniseră cu ele la festival, îşi găsiseră şi ele un loc bun.

Nu află decât după ce trecură câteva săptămâni de ce

prietena ei, Miellyn, venise de la festivităţi atât de palidă şi gânditoare şi de ce se simţea adesea rău. Eilidh a fost cea care i-a spus, într-o zi, când Miellyn nu era de găsit nicăieri, dar pe urmă toată lumea de la Sanctuar zumzăia de vestea aceasta.

— Este însărcinată, Eilan, şopti Eilidh şi îşi scutură capul, de parcă şi acum i se părea de necrezut. Cu câştigătorul jocurilor. Lhiannon a fost afectată şi foarte tulburată când a aflat şi a trimis-o pe Miellyn la izolare, în coliba de lângă eleşteul alb, să mediteze singură o vreme.

— Nu e cinstit, spuse Eilan. Dacă a ales-o pe ea, cum putea să-l refuze? Ar fi fost o impietate. Uitaseră, oare, preoţii, propria lor teologie?

— Preotesele mai în vârstă spun că ar fi trebuit să se ferească din calea lui. Nu e lipsă de femei în această parte a Britaniei, în definitiv. Eu aş fi găsit o cale să-l evit dacă ar fi început să se uite la mine!

Eilan trebuia să recunoască faptul că şi ea ar fi căutat o cale de a evita să fie aleasă. Dar când Miellyn îşi făcu din nou apariţia printre ele, cu veşmintele largi, care nu îi mai puteau ascunde rotunjimea trupului, avu inspiraţia să nu spună asta.

Şi, astfel, vara se scurse şi veni vremea pentru a doua aniversare a venirii ei la Sanctuar.

După ce Eilan o asistase pe înalta Preoteasă la cinci, şase festivaluri, îşi pierduse tot entuziasmul de a deveni Oracol ea însăşi; dar ştia că dorinţa ei nu conta în niciun fel, dacă ar fi să fie aleasă de druizi. Nu putea să nu observe că druizii veneau la Lhiannon înainte de fiecare ritual, să o ajute, spuneau ei, să o pregătească. Însă o dată, când o uşă pe jumătate închisă se deschise, o văzu pe mai vârstnica femeie căzută în transă, în timp ce Ardanos îi zumzăia la ureche.

Urmări cu interes sporit cele întâmplate în acea noapte, când Zeiţa fu chemată să se pogoare asupra Preotesei Sale, tresărind când Lhiannon zvâcni şi murmură, când mistificând unele răspunsuri, când rostind limpede altele. Era ca şi cum ar fi privit un cal zbătându-se în frâiele strânse, ca şi cum ceva din lăuntrul Preotesei se lupta cu puterea care îi inunda fiinţa.

Au legat-o, înţelese ea îngrozită în timp ce stătea lângă Lhiannon, în noaptea acea când se întâmplase totul. Au pus vrăji asupra ei, ca să poată rosti doar acele vorbe care sunt conforme cu voinţa lor!

Probabil că de aceea, în ciuda ritualului, uneori Zeiţa nu venea, iar răspunsurile lui Lhiannon se iveau din propria ei înţelepciune sau poate erau cuvintele învăţate de la preoţi. Lui Eilan i se părea că acele momente erau cele mai obositoare dintre toate. Şi, chiar atunci când transa era una adevărată, Oracolul putea să răspundă doar acelor întrebări care îi erau puse ei. Cu trecerea timpului, Eilan începu să bănuiască faptul că druizii controlau şi cine avea dreptul să-i pună întrebări. Fuseseră rostite, într-adevăr, câteva Oracole adevărate; însă doar în probleme mărunte, descoperise Eilan. Şi acestea, chiar dacă veneau de la Zeiţă, nu aveau în general importanţă nici pentru cei ce întrebau, nici pentru cei ce ascultau.

Prima reacţie a lui Eilan fusese aceea de a protesta, dar faţă de cine? Caillean era plecată să ducă un mesaj de la Lhiannon către noua regină a unuia dintre triburi, iar Miellyn era prea preocupată de copilul pe care îl aştepta, ca Eilan să o deranjeze. Până să apară cineva căruia i-ar fi putut spune, îşi dădu seama că Dieda şi Caillean, cel puţin, trebuie să ştie deja. Asta ar explica unele dintre certurile lor şi tandreţea oarecum neaşteptată pe care Caillean i-o arăta lui Lhiannon.

Şi, mai presus de toate, înalta Preoteasă înţelegea, cu siguranţă, ce i se întâmpla. Lhiannon alesese să vină la Sanctuar şi să rămână sub puterea preoţimii. Dacă ei o făceau purtătoarea lor de cuvânt, cu siguranţă asta era cu acordul şi prin voinţa ei.

Aşa stăteau lucrurile când Eilan o însoţi pe Lhiannon la festivalul de Beltane, după aproape trei ani de când fusese dăruită templului.

11

Gaius nu mai fusese pe tărâmurile tribului Ordovici de aproape zece ani când începu cea de-a treia sărbătoare de Beltane de când o pierduse pe Eilan. Tatăl lui nu mai adusese niciodată vorba despre propusa căsătorie cu fiica lui Licinius, însă l-a detaşat în statul major al guvernatorului. Îşi petrecuse ultimele două anotimpuri mărşăluind prin Alba alături de Agricola, luând parte la ceea ce sperau din inimă să fie o pacificare a triburilor din zona depresiunilor. Tâlharii precum cei care uciseseră familia lui Bendeigid erau destul de periculoşi,

însă triburile încă libere de la miazănoapte erau cele care ameninţau dominaţia romană asupra Britaniei. Pentru un ofiţer activ al armatei romane, tristeţea era un lux. Gaius îşi făcu datoria şi, dacă se întâmpla să i se deschidă vechile răni, la vederea părului blond sau a ochilor adânci ai vreunei fete, avea grijă să nu-l vadă nimeni plângând.

Se descurcă atât de bine încât, atunci când campania din Caledonia a fost pentru o vreme întreruptă, drept recompensă, fu trimis să escorteze înapoi la cartierul general din Deva al legiunii, un grup de bărbaţi răniţi, în timp ce supravieţuitorii Legiunii Douăzeci munciră la ridicarea unei noi fortăreţe în munţii Caledoniei. Astfel ajunse din nou la miazăzi, coborând la trap drumul către Dealul Fecioarelor, cu un centurion alături şi cu un detaşament de soldaţi tropăind în urma lor.

— Avem nevoie de cineva de încredere, să ţină sub observaţie festivalul, iar acum tu eşti singurul om disponibil care ştie limba destul de bine ca să poată trece. Odată şi odată va trebui să te confrunţi cu asta, fiule, îi spusese tatăl său, atunci când Gaius protestă. Mai bine să depăşeşti momentul.

Însă, până ce nu zări coama golaşă a dealului fortificat ridicându-se din mare şi nu auzi mugetul cirezilor de vite, Gaius nu îşi dădu cu adevărat seama cât de greu va fi. Ţinu calul în frâu, privind îndelung, iar centurionul răcni un ordin pentru a opri soldaţii.

— Pare destul de liniştit, spuse centurionul. Oriunde te-ai duce, târgurile sunt cam la fel. Situaţia poate deveni totuşi neplăcută, dacă este amestecată religia. Soldatul izbucni în râs. Gaius descoperise deja că bărbatul era o persoană flecară, care avea nevoie de un minimum de reacţie din partea celorlalţi. Primii ani în legiune mi i-am petrecut în Egipt. Aveau câte un zeu pentru fiecare zi a săptămânii – şi fiecare cu propria sărbătoare. Uneori se iscau conflicte destul de neplăcute când două procesiuni se ciocneau în centrul oraşului.

— Oh? întrebă Gaius politicos, deşi nu îi prea păsa dacă omul fusese în Egipt sau la capătul lumii.

Aceasta era poarta prin care intraseră pe terenurile festivalului, cu trei ani în urmă. Îşi amintea cum săltase micuţa Senara în faţa lor, în josul drumului, râzând.

Ca şi atunci, purta veşmintele localnicilor, căci misiunea lui era să urmărească o posibilă incitare la revoltă în cadrul

festivalului, însă familia fericită cu care venise aici ultima dată nu mai era.

— Cum era în Egipt? întrebă repede, încercând să pună stavilă amintirii.

— O, ca peste tot, răspunse centurionul cu un căscat. Temple uriaşe şi regi îngrozitor de bogaţi şi tot pe atâta sărăcie în piaţă. Dar măcar era cald. Nu m-ar deranja să am niţeluş din soarele lor chiar acum, e prea frig şi plouă mult aici, în Britania.

Gaius îşi ridică privirea către cerul înnorat. Omul avea dreptate, până acum nu observase cum era vremea. Cel puţin acesta era un lucru diferit. Nu credea că ar fi putut suporta să revadă locul acesta într-o zi însorită.

— Dar se pare că pe tine nu te prea deranjează, adăugă cu invidie centurionul. Aici te-ai născut, nu-i aşa? Eu sunt din Etruria. A ajuns o raritate, în zilele noastre, să mai găseşti în legiuni un roman înnăscut. Am avut misiuni în tot Imperiul – Egipt, Hispania, Parthia. Cohorta mea a fost fărâmată în bucăţi în Parthia şi, când m-au avansat centurion – probabil fiindcă am fost printre puţinii supravieţuitori – m-au trimis aici. Dacă Apollo a descoperit cu adevărat ţara aceasta, eu, unul, nu-i admir gusturile.

— Vom descăleca aici, se pierdu Gaius dintr-o dată cu firea. Şi vom lăsa un om cu caii. Nu e loc pentru ei înăuntru.

Auziră mugete în spatele lor şi un alt contingent de vite fu mânat înăuntru. Centurionul răcni către soldaţi un ordin să se dea la o parte, iar Gaius se trase înapoi.

— Nu are niciun rost să ne vârâm sub copitele lor, adăugă centurionul plictisit. Nu ştiu tu ce părere ai, dar eu am altceva mai bun de făcut cu picioarele mele decât să le las tropăite de vacile astea. Eşti pregătit să intrăm acum?

Gaius oftă. Nu va fi niciodată pregătit, dar era roman şi nu mai putea să fugă de amintirile sale. Începu să tremure şi îşi trase peste cap un fald al mantiei.

— De fapt, ce se petrece aici? întrebă centurionul în timp ce intrau, în urma vacilor. Este un fel de festival pentru fermieri? Aşa făceau în Egipt – aveau un taur mare, alb, pe care îl numeau zeu. Defilau cu el pe străzi, cu ghirlande de flori în jurul gâtului şi dădeau cu tămâie peste vite, până ce abia mai puteai respira. Încercau să le însănătoşească, aşa spuneau.

— Aici, aruncă ierburi în flăcări şi conduc vacile printre focuri,

spre a le binecuvânta, îi răspunse Gaius.

— Ciudat lucru, cum se tot ceartă oamenii din cauza religiei, când de fapt este acelaşi lucru peste tot. Pare-mi-se că preoţii sunt cei care fac toate necazurile; majoritatea oamenilor nu vor altceva decât recolte bune şi copii sănătoşi, încearcă doar să se descurce. Când nu dă strechea în vite, vin preoţii să le peroreze mulţimilor. Druizii conduc festivalul?

— Nu tocmai, spuse Gaius. Există o preoteasă, ca un fel de vestală, care cheamă binecuvântările zeilor.

Pentru o clipă, închise ochii şi văzu din nou acea siluetă acoperită de voaluri ridicându-şi braţele către lună.

— Ea va face sacrificiile?

Înaintau încet către piaţa centrală, căci vitele erau tot în faţa lor, mugind speriate şi strângându-se laolaltă în faţa priveliştii noi şi a mirosurilor ciudate.

Gaius clătină din cap.

— În zilele noastre, cel puţin, druizii sau oricine le conduce cultul, nu sacrifică nimic altceva decât fructe şi flori.

— Am auzit că făceau o grămadă de sacrificii – chiar şi umane, spuse centurionul.

— Porţile Tartarului, nu. Gaius îşi aminti cât de indignată fusese Eilan când pusese şi el aceeaşi întrebare. Festivalul acesta este, să ştii, destul de potolit. Am fost cândva aici şi…

— O, pe testiculele lui Caligula! Cineva a speriat vacile, exclamă centurionul, aruncând o privire în faţa lor. De asta mă temeam.

Un bărbat impunător, îmbrăcat cu o robă în carouri răsturnase un felinar, iar vacile începură să se foiască, mugind neliniştite.

Înaintea lui, un bărbat mai în vârstă ţinea oamenilor o predică. Mai mult de o sută de oameni se adunaseră să asculte. Gaius se strecură mai în faţă, ca să asculte. De asta era aici, în cazul în care cineva ar folosi această adunare paşnică pentru a stârni o rebeliune. Mulţimea scotea strigăte aprobatoare, ignorând agitaţia tot mai mare a cirezii.

Un flăcău cu o găleată de apă veni în goană şi-l stropi pe unul dintre cei care strigau, când trecu pe lângă el. Bărbatul se întoarse, ţipând şi cea mai apropiată vacă îşi scutură capul cu un muget, înţepându-şi vecinul cu un corn răsucit.

— O, Hades, s-a terminat, o să dea strechea în vacile alea, strigă Gaius, chiar în timp ce una dintre vacile mai din faţă porni

într-un galop stângaci, izbindu-şi păstorul şi azvârlindu-l, de-a rostogolul, în mulţime.

Vorbitorul îşi continua discursul, dar acum cei din public strigau unul la altul. Unul sau doi oameni fură trântiţi şi o femeie ţipă şi apoi tot şirul din faţă al vacilor începu să alerge de-a valma. Cineva ţipă. Bărbaţi, femei şi câţiva copii dădură năvală înapoi, ţipând.

Acum toată lumea se împingea, încercând să se dea la o parte. În câteva clipe, piaţa centrală era o învălmăşeală de mişcări şi sunete. Mamele îşi întindeau mâinile după copiii care plângeau. Unul dintre legionari, neobişnuit cu vitele, fu doborât şi se prăbuşi, urlând. Gaius se chinuia să se ţină pe picioare şi se îndepărtă de oamenii lui.

Cineva îl apucă de braţ.

— Haide, pari puternic, trebuie să mă ajuţi; Doamna va cădea. O femeie înaltă, brunetă, îmbrăcată într-o rochie albastră, strânse braţul lui Gaius şi îl împinse către marginea pieţei, unde o femeie bătrână, înfăşurată într-o mantie albastră, se prăbuşise peste două femei, în straie de pânză, ce purtau cununi de frunze verzi peste voalurile din pânză nealbită.

Gaius o apucă cu grijă, iar femeile lăsară povara să cadă în braţele lui. Clipi, recunoscând-o pe Preoteasa care invocase Zeiţa, cu doi ani în urmă. Cu grijă, o ridică, uimit de fragilitatea trupului de sub veşmintele grele. Aproape toţi oamenii fugiseră, dar vitele încă se mai agitau cu furie sau umblau de colo-colo, câte două sau trei, cu coarnele coborâte şi biciuind din cozi, mugind sfidător către oricine încerca să le adune în turmă.

În apropiere, zăcea neclintit trupul uriaşului care o însoţea pretutindeni pe Preoteasă.

— Ce e cu el?

— Huw? O, nu are nimic, spuse cu nepăsare preoteasa mai în vârstă. Una dintre vaci a împuns pe cineva, îi e frică să vadă sânge.

Grozavă gardă de corp, nu se putu abţine Gaius să gândească.

— Trebuie să o ferim din calea vacilor, spuse el cu voce tare. Unde să o duc?

— Pe aici.

Cea mai înaltă dintre cele două preotese însoţitoare îi conduse repede prin talmeş-balmeşul de corturi distruse. Gaius

îşi aranjă povara astfel ca trupul femeii să se odihnească pe umărul lui, uşurat să îi audă respiraţia sacadată. Nu vroia să se gândească la ce i s-ar întâmpla dacă înalta Preoteasă din Vernemeton ar muri în braţele lui.

Nările îi fremătară de un parfum neaşteptat şi îşi dădu seama că preoteasa îi condusese la cortul unui vânzător de plante medicinale. Homeopatul, dolofan şi panicat, dădu deoparte preşul atârnat la intrare, ca Gaius să o poată duce pe înalta Preoteasă înăuntru. Gaius îngenunche şi o aşeză pe un maldăr de blănuri.

Locul era prost luminat şi plin de praf, impregnat de mirosul înţepător, proaspăt şi văratic al plantelor atârnate de grinzi sau aranjate pe rafturi, în saci de pânză. Gaius îşi îndreptă spatele şi mantia i se aşeză la loc. Din spatele lui, veni brusc un strigăt de uimire. Gaius simţi cum inima începe să îi bată cu putere în piept. Încet – căci dintr-o dată avea nevoie de mai mult curaj decât i-ar fi fost necesar ca să înfrunte atacul unor triburi caledoniene – se întoarse.

Cea mai scundă dintre preotesele însoţitoare îşi dăduse la o parte voalul. Ivindu-se din spatele faldurilor lui umbroase, zări chipul lui Eilan, privindu-l. Simţi cum sângele îi părăseşte capul; lumea se întunecă, pe urmă izbucni strălucitoare, în timp ce îşi recăpătă suflul. *Eşti moartă…* gândi Gaius. *Ai murit în incendiu!* Dar chiar dacă totul se întuneca în jurul lui, Gaius văzu ochii lui Eilan, învăluindu-l cu strălucirea lor. Simţi o respiraţie de aer proaspăt pe faţă şi, încet, încet, îşi reveni în simţiri.

— Eşti tu, cu adevărat? întrebă atunci cu glas răguşit. Credeam că ai ars… Am văzut ce a mai rămas din casa ta, după venirea tâlharilor.

Eilan se dădu înapoi, făcându-i semn să vină la marginea barăcii, în timp ce preotesele celelalte se aplecară asupra lui Lhiannon, iar Gaius, cu capul încă vâjâind, se ridică şi o urmă.

— Eram plecată să o ajut pe sora mea mai mare cu noul ei copilaş, spuse ea încet, ca să nu fie auziţi. Dar mama şi micuţa Senara au fost acolo.

Glasul i se frânse. Pe urmă se opri şi aruncă iute o privire vinovată către celelalte preotese.

În lumina difuză, înveşmântată în haine palide, Eilan părea un spirit. O atinse. Nu-i venea să creadă că se afla acolo, vie, nevătămată. Pentru o clipă, degetele lui trecură peste pânzele

reci, apoi ea se retrase, crispată.

— Nu putem vorbi aici, spuse ea cu sufletul la gură, chiar dacă nu eşti în uniformă.

— Eilan, spuse el repede, când te pot vedea?

— Asta nu se poate, răspunse ea. Sunt preoteasă în Sanctuar şi nu am voie…

— Nu ai voie să vorbeşti cu un bărbat?

O vestală, gândi el. Fata pe care o iubesc îmi este interzisă asemeni unei vestale.

— Nu e chiar aşa de rău, spuse ea cu un zâmbet palid. Dar tu eşti roman şi ştii ce părere ar avea tatăl meu.

— Ştiu, într-adevăr, zise el după o clipă şi apoi se gândi ce ar spune tatăl *lui.*

Îl lăsase, oare, Prefectul să jelească *ştiind* că nu are de ce? Pe lângă uimirea de a o vedea, fu cuprins de un sentiment de furie.

Privind în ochii căprui ai lui Eilan, îşi dădu, dintr-o dată, seama, că, în tot timpul de când plecase din casa lui Bendeigid, nu se simţise niciodată atât de viu.

Ea se foi, stânjenită.

— Dieda se uită la noi; s-ar putea foarte bine să te recunoască. Şi Caillean, preoteasa mai în vârstă…

— Mi-o amintesc pe Dieda, răspunse Gaius pe un ton aspru. Iar eu trebuie să mă întorc la centurionii mei. O, Zei, sunt bucuros să te văd în viaţă! spuse el dintr-o dată, cu hotărâre, dar nu se mişcă.

Celelalte preotese îi priveau acum, amândouă, iar Eilan îşi ridică mâna într-un gest de binecuvântare.

— Îţi mulţumesc, spuse ea cu un glas care tremură doar un pic. Lhiannon este prea grea ca să poată fi ridicată de oricare dintre noi. Dacă îl vezi pe Huw şi pare că şi-a revenit, îl trimiţi te rog aici, la noi?

— Ca să-l apăraţi de vaci, spuse el şi fu răsplătit de licărirea spontană a zâmbetului ei.

— Du-te acum.

— Trebuie, fu Gaius de acord.

În acel moment, Lhiannon se mişcă, una dintre femei se aplecă asupra ei şi îi vorbi pe un ton liniştitor, scăzut, la auzul căruia Gaius înţelese în sfârşit că Eilan era acum o preoteasă a druizilor.

Se împletici către ieşire şi, doar atunci când ajunse afară,

clipind la întâlnirea cu lumina, îşi dădu seama că nu îşi luase rămas bun şi nu îi urase cele bune. Era fericită la Sanctuar? Fusese ea cea care alesese acea viaţă sau o obligaseră? Însă clapa de la intrare căzu, închizându-se în urma lui. În timp ce iuţea pasul, Gaius auzi vocea Diedei, în spatele lui:

— Eilan, ce i-ai spus bărbatului ăluia? Păşeşte ca un roman!

— O, nu cred, o auzi pe Eilan spunând încet. Nu ar fi fost în uniformă? Toţi ceilalţi erau.

Încetini pasul, surprins de perfidia ei. Ceea ce-l atrăsese la Eilan la început, cel puţin într-o anumită măsură, fusese tocmai inocenţa ei.

Acum, unde naiba se duseseră centurionii lui? Se strădui să se pună din nou în mişcare. Îi va povesti despre asta lui Macellius? Şi, mai important, cum va reuşi Gaius să o revadă pe Eilan? Acum, că o regăsise, nu putea să o lase pur şi simplu să plece.

În urma lui, în cort, Eilan îşi strânse mâinile peste inima care îi lovea pieptul. Părea aproape imposibil ca preotesele celelalte să nu o audă.

Lhiannon se mişcă şi murmură:

— Ce s-a întâmplat? A fost rănit cineva?

— Un nătărău a speriat vitele şi au luat-o razna, răspunse Caillean.

— Cum… cum am ajuns aici?

— Te-a adus un trecător. Huw a leşinat – marele netot, spuse Caillean cu vioiciune. Nu, salvatorul tău a plecat; Eilan l-a binecuvântat în numele tău.

La auzul acestor vorbe, Eilan se gândi că a fost un noroc că Gaius nu purta uniforma romană şi se întrebă de ce. Era curioasă cum ar arăta în uniforma legiunilor. Chipeş, îşi închipuia, dar de fapt el arăta bine oricum. Îşi scutură capul, ştiind că nu trebuie să se gândească la el în felul acela, cu siguranţă nu aici. Acel capitol al vieţii ei era încheiat.

— Mai întâi, asigură-te că Huw e bine, pe urmă adu-l aici, porunci Lhiannon. Dacă a dat strechea în vaci, cu siguranţă că nu pot fi adunate cu una, cu două şi vom rămâne aici tot restul zilei.

Eilan ieşi afară, în lumina soarelui. Îl găsi pe Huw aşezat pe pământ, abia conştient, scuturându-şi capul ameţit.

— Sfânta Doamnă e în siguranţă?

— Nu datorită ţie, dacă este, spuse Eilan furioasă. A leşinat şi

un trecător a adus-o în cortul vânzătorului de plante medicinale.

— Unde sunt toate vitele?

Eilan privi de jur-împrejur şi îşi dădu seama că Lhiannon se înşelase. Piaţa era plină de oameni care îşi aranjau corturile şi sporovăiau, dar nu se vedea nicio vacă.

— Doar zeii ştiu şi poate văcarii; au luat-o razna. Omul care fusese împuns, observă ea, a fost luat de acolo de prieteni. De aceea l-au atacat, erau speriate, spuse ea cu asprime.

— Romanii le-au speriat, bâigui Huw, ridicându-se cu greu în picioare. Să mărşăluiască aşa, cu toată zăngăneala şi strălucirea! Dar-ar ciuma-n ei, de ce au venit aici, de fapt? Credeau că binecuvântarea vitelor e vreo adunare ilegală? Nu va mai fi nicio binecuvântare a vitelor astăzi, continuă el, clătinând din cap. Mai bine aş duce-o pe Doamna acasă. Cu romani prin preajmă, e de aşteptat să apară vreo belea, adăugă pe un ton scăzut, cârtitor.

Nu era pentru prima dată când Eilan se întreba de ce îl tolera Lhiannon pe acest mare prostănac. Nu îi era de prea mare folos ca gardă de corp, iar Eilan nu vedea să îi fie de folos în vreun alt fel. Dacă ea va fi vreodată în postura de preoteasă a Oracolului – oricât de puţin îşi dorea asta – primul lucru pe care avea să-l facă va fi să se descotorosească de serviciile acestui mare străjer.

Cam la o lună după Beltane, Eilan fu chemată la Lhiannon şi o găsi cu un bărbat care îi amintea în mod ciudat de Cynric, însoţit de o fetiţă de opt sau zece ani, cu părul roşcat-deschis, cu reflexe aurii.

Eilan îi zâmbi copilei, care o privi, la rândul ei, sfioasă. Lhiannon spuse:

— Hadron face parte din Frăţia Corbilor. Spune-i povestea ta chiar tu, Hadron.

— O spun într-o clipă, răspunse bărbatul. Am un frate vitreg care a intrat în legiuni ca auxiliar şi a intervenit pentru mine, altfel aş fi fost luat şi trimis în minele de plumb. După intervenţia lui, pedeapsa mi-a fost ridicată şi viaţa cruţată, astfel am primit doar zece ani de exil de pe orice teritoriu aflat sub stăpânire romană. Acum trebuie să plec spre miazănoapte şi nu pot să iau fetiţa cu mine, acolo unde merg.

— Aşadar, care e problema?

Eilan ştia că Lhiannon avea autoritatea să o primească pur şi

simplu pe fată în Sanctuar, fără să se consulte cu nimeni. Faptul că nu făcuse asta până acum însemna că exista un impediment.

— Mi se pare prea mică pentru a-şi găsi locul printre noi, spuse Lhiannon, încruntându-se. Nu ştiu ce să-i spun.

— Dacă asta e totul, răspunse Eilan, aş fi bucuroasă să mă ocup de ea până să poată fi trimisă altundeva. Sau există vreo femeie din familie căreia i-ar putea fi încredinţată?

— Nu există, spuse bărbatul. Căci soţia mea are sânge roman, iar eu ştiu foarte puţine despre rudele ei apropiate.

— Aşadar, copila ta este pe jumătate romană? Nu o poţi trimite la rudele ei romane? întrebă Lhiannon.

Omul răspunse posomorât:

— Soţia mea s-a certat cu neamurile ei ca să se mărite cu mine; m-a implorat pe patul de moarte să am grijă ca fiica ei să nu cadă niciodată în mâinile lor. Mă gândeam că dacă aş putea s-o las în grija preoteselor…

Lhiannon spuse sever:

— Nu suntem un refugiu pentru orfani. Deşi, pentru unul din Frăţia Corbilor am putea face o excepţie.

Eilan se uită la fetiţă şi se gândi la surioara ei, ucisă de mâinile tâlharilor, cu trei ani în urmă. Dacă Senara ar fi trăit, cine ar fi avut grijă de ea? Abia aşteptase să ţină în braţe copilul lui Miellyn, ca un fel de substitut pentru surioara pierdută, însă femeia pierduse copilul Regelui Anului.

— Cu drag m-aş ocupa de ea, Lhiannon.

— De aceea te-am chemat. Nu eşti încă implicată în vreo sarcină foarte pretenţioasă, răspunse Lhiannon. Deşi asta este dincolo de cerinţele obişnuite. Făcu o pauză şi îl întrebă pe Hadron: Cum o cheamă?

— Soţia mea a numit-o Valeria, Doamna mea.

Lhiannon se strâmbă:

— Este un nume roman, nu poate fi numită aşa aici.

— Soţia mea a renunţat la toate rudele ei ca să se mărite cu mine, spuse Hadron. Am putut măcar să o las să dea copilului numele familiei ei.

— Chiar şi aşa, trebuie să primească un nume nou, dacă va fi să locuiască printre noi, spuse neclintită Lhiannon. Eilan, îi dai tu un nume?

Eilan se uită la copila care o privea cu ochi speriaţi. Pierduse totul, acum îşi va pierde tatăl, până şi numele. Eilan spuse cu

blândeţe:

— Cu voia ta, o voi numi Senara.

— E un nume foarte nimerit, spuse Lhiannon. Acum du-te, caută-i un loc unde să doarmă şi haine pe măsură. Când va avea vârsta potrivită, va putea să facă jurământ de preoteasă, alături de noi, dacă va dori.

Când Hadron plecă, Eilan o mai privi o dată pe fetiţă, care rămăsese fixând-o fascinată cu privirea pe Doamna.

— Îmi pare rău că pun povara asta pe umerii tăi, Eilan. Nu am fost niciodată nevoită să mă ocup de un copil aşa mic. Ce ne facem cu ea? întrebă Lhiannon.

— Poate va putea duce mesaje.

Eilan o cuprinse cu braţele pe fetiţă şi zâmbi.

Lhiannon încuviinţă.

— De vreme ce nu e sub jurământ, poate ar putea să ducă mesaje dincolo de zidurile noastre.

— E puţin cam tânără pentru asta dar, dacă eşti într-adevăr nesigură în privinţa rămânerii ei aici, poate ar trebui să întrebăm printre romani, sugeră Eilan. În ciuda celor spuse de Hadron, s-ar putea ca oamenii din neamul mamei sale să o dorească. Ar trebui cel puţin să ne interesăm.

— Bine gândit, fu de acord Lhiannon, uşor evaziv, gândindu-se deja la altceva. Ai grijă de ea, Eilan, dacă vrei.

Mânuţa fetei se vârî încrezătoare în pumnul ei şi o rană din inima lui Eilan, care o durea de când îşi pierduse surioara, începu în sfârşit să se vindece. În timp ce străbăteau curtea, o întrebă pe copilă:

— Nu îţi displace să ţi se spună Senara? A fost numele surorii mele.

— Deloc, răspunse fetiţa. Unde este sora ta? A murit?

— E moartă sau dusă dincolo de mări, răspunse Eilan. Vai, mie, că nu ştiu.

Şi pe urmă se întrebă de ce nu o rugase pe Caillean să-i spună ceva despre soarta surorii şi a mamei sale, atunci când femeia făcea preziceri. Oare pentru că prefera să creadă că Senara se odihneşte în pace decât că trăieşte în sclavie?

Îşi opri privirea asupra fetei, căutând vreun semn al originii ei romane şi se gândi la Gaius. Ca fiu al Prefectului, Gaius ar putea afla dacă era ceva de ştiut. Înainte ca Valeria să devină Senara pentru totdeauna, îi datora copilei măcar o încercare.

În timp ce îi arăta fetei locul unde urma să doarmă şi îi găsi o rochie de novice din pânză, care putea fi scurtată pentru ea, Eilan se trezi gândindu-se la Gaius la fel de mult ca la copilă.

Unde era el acum? se gândea la ea la fel cu tot atâta ardoare ca şi ea? Îi făcuse vreo vrajă, de nu se putea gândi la nimic altceva şi nici măcar nu vroia? Oftă, amintindu-şi glasul lui puternic, chipul şi trupul lui frumos, uşorul accent cu care îi rostea numele, sărutul lui lung, lângă focurile de Beltane.

Atunci nu mi-am dat întru totul seama ce vroia de la mine, gândi ea. *Eram prea tânără ca să ştiu... sau ca să-mi pese. Dar acum sunt mai mare şi încep să înţeleg. La ce am renunţat?* Atunci, îi răsări un gând*: Voi trăi tot restul vieţii neiubită, până ce voi fi la fel de bătrână şi de lipsită de dragoste ca Lhiannon?*

Pe cine ar putea întreba? Cui i-ar putea spune? Dieda ar înţelege, dar, despărţită de iubitul său, nu era de aşteptat să fie de partea ei. Caillean, maltratată şi neiubită de când era mică, ar fi mâhnită. Şi, dacă nici Caillean nu ar înţelege, cum putea cere asta de la oricine altcineva de aici?

Nu era nimeni căreia să-i poată descrie nevoia însetată din inima ei de a-l privi doar, încă o dată, chiar dacă, după aceea, nu-l va mai vedea niciodată.

În dimineaţa următoare, în timp ce tăia pâine şi brânză pentru Senara, o întrebă:

— Îţi aminteşti ceva despre rudele tale din oraşul roman?

— Nu sunt în oraş, Eilan. Cred că fratele mamei mele era un fel de oficial roman, scria scrisorile Prefectului militar şi alte asemenea lucruri.

— Adevărat?

Eilan făcu ochii mari. Cu siguranţă, zeii îi zâmbeau, căci omul acesta trebuie că era secretarul tatălui lui Gaius.

Se gândi, pentru o clipă, să i se destăinuiască fetei dar, după ce reflectă un moment, se hotărî să nu o facă. Dacă o preoteasă a Sanctuarului ar fi descoperită în compania unui roman, indiferent cât de inocente ar fi motivele ei, asta ar crea probleme pentru toţi cei implicaţi. Şi ar fi motivele ei chiar atât de inocente?

12

Chiar în ziua aceea, Valerius, care era secretarul tatălui lui

Gaius, veni răvăşit şi cu răsuflarea tăiată.

— Tocmai am auzit că sora mea a murit, îi spuse el lui Gaius.

— Povesteşte-mi, îl îndemnă Gaius, în timp ce străbăteau terenul de paradă, către birourile tatălui său.

— E o poveste lungă, răspunse Valerius. Am pierdut legătura cu sora mea când s-a căsătorit; nu am văzut-o nici de douăsprezece ori în toţi anii aceştia.

— S-a mutat departe?

Valerius râse scurt.

— Doar până la Deva, dar s-a măritat cu un bărbat din triburi, iar tatăl meu a dezmoştenit-o.

Gaius încuviinţă. Era destul de rău ca un roman să se căsătorească cu o localnică dintr-o casă princiară. Ştia prea bine cum ar privi societatea romanilor o fată care ar fugi cu un iubit băştinaş.

— O bătrână care a fost doica mea şi a surorii mele mi-a trimis vestea morţii ei, continuă Valerius, iar eu am aflat, doar punând câteva întrebări, în ce situaţie dificilă se află soţul ei. L-am văzut numai o dată sau de două ori, dar avea un frate vitreg, înrolat în trupele auxiliare, care mi-a spus că Hadron face parte din Corbi şi a fost declarat proscris. Fapt e că în urma ei a rămas o fetiţă mică şi nu ştiu ce s-a ales de copil. Nu cunoşti pe cineva dintre Corbi?

— Am cunoscut câţiva, da, spuse Gaius cu gândul la Cynric.

Având în vedere circumstanţele în care s-a născut Cynric, nu se mira că se alăturase unei societăţi secrete dedicate răzbunării. În condiţii similare, gândi el, ar fi simţit cam la fel.

— Într-un fel sau altul, trebuie să găsesc copilul surorii mele. Fratele vitreg al lui Hadron face parte din trupele auxiliare, aşa cum ţi-am spus şi nu are o soţie căreia i-ar putea încredinţa o fetiţă, ceea ce înseamnă că eu sunt singura rudă a fetei. Poţi să mă vezi în postura de tutore al unei copile? Nu am văzut-o de când era în scutece, cred că trebuie să aibă opt ani sau cam pe-acolo.

— Mai întâi trebuie să o găseşti… spuse rar Gaius.

Cynric ar putea să ştie unde s-a dus Hadron cu copilul.

Şi Cynric, care ştia cum era să fii despărţit de aleasa inimii, l-ar putea ajuta să o vadă pe Eilan.

— Chiar mă poţi ajuta?

Valerius încetini pasul. Erau acum aproape lângă birourile

Prefectului şi secretarul era la curent cu dezacordul lui Macellius în privinţa oricărei legături dintre fiul său şi poporul mamei sale.

— Poate… spuse Gaius cu prudenţă. Poate că ştiu pe cineva care s-ar putea interesa pentru tine.

Auzise că Cynric fusese chemat să călătorească spre miazăzi, alături de legionarii care au fost detaşaţi pentru a-i pedepsi pe tâlharii care dăduseră foc casei lui Bendeigid. La vremea respectivă, asta îl mirase, dar răzbunarea face tovărăşii neobişnuite. Se spunea că Cynric lucra acum cu auxiliarii, ca ghid şi translator. Gaius se întreba dacă se răzgândise sau dacă mai aparţinea şi acum Corbilor.

Dacă ar încerca să-l contacteze pe Cynric prin canalele militare, tatăl lui ar auzi; dar era sigur că-l va vedea pe tânărul briton, mai devreme sau mai târziu, petrecându-şi timpul prin tavernele fortăreţei.

— Fie ca Bona Dea să te binecuvânteze!

Valerius se întinse şi apucă mâna lui Gaius. Apoi uşa se deschise şi cei doi bărbaţi luară poziţia de drepţi.

Doar câteva zile mai târziu, Gaius, croindu-şi drum prin piaţa aglomerată din Deva, îl zări pe Cynric, cu un cap deasupra tuturor. Buclele i se întunecaseră oarecum, iar faţa lui purta acum începuturile unei bărbi. Gaius strigă, îl văzu pe Cynric încruntându-se, hotărî că tânărul ofiţer nu era un cunoscut al lui şi se pregăti să plece mai departe.

Gaius înjură şi se avântă prin mulţime, să-l ajungă.

— Aşteaptă, omule… nu mă cunoşti? Cynric se opri, încordându-se în timp ce privirea lui albastră coborî şi se întunecă. Cu siguranţă, nu avea de gând să-i poarte pică pentru înşelăciunea de atunci, tocmai acum când şi el slujea Roma. Cred că trebuie să-ţi dau de băut pentru că m-ai tras din capcana aia pentru vieri, spuse prieteneşte. Este o cramă pe-aici, hai să-i gustăm vinul.

Gaius răsuflă uşurat când încruntătura lui Cynric se transformă într-un zâmbet trist.

— Îmi amintesc de tine, acum, spuse, adăugând: Dar nu cred că numele tău este Gawen. Cum să-ţi spun, tribunule?

— La drept vorbind, spuse Gaius, mama m-a numit Gawen şi mi-a spus aşa până în ziua în care a murit.

Ţi-am spus adevărul, atât cât am îndrăznit. Dar în oraşul roman port numele tatălui meu, Gaius Macellius Severus. Mama

mea a fost din triburile Silures, port porecla Siluricus după ea.

— Dacă aş fi ştiut asta atunci, te-aş fi ucis, recunoscu Cynric. Dar multe s-au întâmplat de atunci. Beau cu tine, romanule sau orice vei fi.

În întunecimea pământie a cramei, Gaius spuse:

— Mi-a părut rău când am auzit despre incendierea casei tale. N-aş fi fost mai tulburat nici dacă propriile mele rude ar fi fost ucise de acei bastarzi hibernieni. Mă bucur că tatăl tău nu a păţit nimic şi regret, mai mult decât pot spune moartea mamei tale.

— Era mama mea adoptivă, preciză Cynric, dar, de dragul ei, îţi mulţumesc. La miazănoapte avem o zicală, că eşti legat pentru trei generaţii de cei din care te-ai născut, dar pentru şapte de cei care te-au crescut. Şi, cu adevărat, soţia tatălui meu vitreg a fost la fel de bună cu mine ca şi cum m-ar fi născut ea.

— A fost, într-adevăr, o doamnă gentilă, fu de acord Gaius. Şi, de dragul tău, plâng moartea ei. Dacă s-ar fi căsătorit cu Eilan, l-ar fi privit pe acest bărbat ca pe fratele lui. Şi totuşi, printr-o întâmplare, el şi Cynric fuseseră pe poziţii adverse în această luptă, până acum. Cel puţin, alţii decât romanii comit ticăloşii, gândi el. Am văzut cenuşa casei tale, dar tatăl meu m-a trimis către miazănoapte imediat după aceea. Cred că am dat o lovitură sau două din partea ei acelor caledonieni. Mi-a părut bine să aud că tâlharii din Hibernia au fost pedepsiţi.

— Cel puţin, am putut şi eu să-i lovesc în numele lor. A fost prima dată în viaţa mea când nu mi-a fost ruşine de sângele roman care îmi curge prin vine. Cynric continuă: Cred că la acel Beltane, când ai fost oaspetele nostru, a fost ultima dată când am fost cu toţii fericiţi împreună. Toţi cei care au supravieţuit sunt acum împrăştiaţi.

— Am fost pe Dealul Fecioarelor, la ultimul Beltane, spuse cu grijă Gaius. Am văzut-o acolo pe Dieda şi pe sora ta vitregă, Eilan. M-am bucurat să aflu că a supravieţuit.

— Da, răspunse scurt Cynric. Este la Sanctuar, preoteasă a Marii Zeiţe. Cât despre Dieda, este rudă cu Eilan, dar nu cu mine. Şi nici nu va fi, dacă rămâne acolo!

— Am un prieten în legiuni… spuse apoi Gaius.

Cynric râse.

— Ei, bine, asta nu mă miră…

Gaius clătină din cap.

— Sora lui s-a căsătorit cu un briton şi rudele ei s-au lepădat de ea. Au avut o fiică, dar sora prietenului meu e moartă acum şi se spune că soţul său e un fugar. Prietenul meu vrea să o găsească pe fetiţă.

— Un fugar… spuse Cynric gânditor. De ce mă întrebi pe mine?

— Pentru că se spune că era unul din cei ce zboară la miezul nopţii…

— Multe păsări zboară la miezul nopţii. Cynric îşi pironi privirea în cupa cu vin. Care era numele bărbatului?

— Hadron, spuse Gaius. Pe soţia lui o chema Valeria.

— Ştiu puţine lucruri despre păsări, dar pot să întreb.

— S-ar putea să fi dus fata la Sanctuar? Rudele tale ar şti?

— Aş putea să întreb, răspunse Cynric.

Aş prefera să o întreb personal, gândi Gaius, dar nu ştia cum să spună asta. Şi de unde ştia măcar dacă Eilan ar vrea să-l revadă? Dacă era fericită la Sanctuar, nu cumva i-ar tulbura liniştea, încercând să o vadă acolo? îşi făcuse datoria faţă de Valerius. Ar trebui să găsească o scuză şi să dispară din nou?

Îşi dădu seama că tăcuse prea mult timp, când Cynric îi umplu din nou cupa, din carafa de vin şi i-o întinse înapoi.

— E vorba despre mai multe aici, decât despre un copil pierdut, spuse britonul. Ce vroiai să spui, de fapt?

— Trebuie să o văd din nou pe Eilan, izbucni dintr-o dată Gaius. Jur că nu vreau să-i fac niciun rău. Vreau doar să ştiu că e fericită acolo.

Pentru o clipă, Cynric se holbă la el, pe urmă îşi dădu capul pe spate, într-un hohot de râs care întoarse capetele tuturor către ei.

— Eşti îndrăgostit! râse din nou. Trebuia să recunosc simptomele. Nu e şi iubita mea încuiată în spatele aceloraşi ziduri?

— Dar tu eşti din familie, te vor lăsa să vorbeşti cu ea. Poţi să aranjezi ceva şi pentru mine?

— De ce nu, zâmbi larg Cynric. Nu am văzut niciodată vreun motiv ca preotesele să fie ţinute închise. Asta e ceva ce aţi face voi, romanii. Dieda nu vrea să mă mai vadă sau să mai îmi vorbească de când s-a dus acolo, dar sora mea vitregă nu e o prizonieră. Voi vedea ce pot aranja pentru tine. Îşi goli cupa. Să

fii la capătul cărării ce duce la Sanctuar, peste trei zile, la o oră după prânz.

În timp ce Eilan aştepta în pădure, lângă Crângul Sacru, în lumina neobişnuită a verii timpurii, fu surprinsă să descopere că tremura. La început, când Cynric îi vorbise despre întâlnirea cu Gaius, i se păruse ca un răspuns la o rugăciune deosebit de fierbinte. Dar curând îşi dădu seama că lucrul cel mai periculos din lume e răspunsul la o rugăciune. Şansele ei de a păstra secretă această întâlnire erau cu adevărat reduse. Şi nimeni nu ar crede-o, dacă ar fi descoperiţi.

În cele din urmă, ceruse sfatul lui Caillean.

— De vreme ce l-ai rugat să vină aici, nu ai ce face decât să te întâlneşti cu el, aşa cum a fost aranjat, răspunsese Caillean. Însă eu am să fiu la un pas de voi în fiecare clipă, astfel că, dacă voi fi întrebată mai târziu, să pot jura că voi doi nu aţi schimbat niciun cuvânt care nu ar putea fi rostit în prezenţa părinţilor fiecăruia dintre voi. Accepţi asta?

Eilan stătuse cu capul plecat, apoi se întorsese, ca să plece. Adevărul era că se simţise chiar puţin uşurată. Dacă trebuia să-i vorbească în prezenţa preotesei, nu se va pune problema ca el să-i ceară nimic… periculos.

— Aşteaptă, spusese Caillean. De ce mi-ai zis asta? Desigur, nu ţi-ai putut imagina că aş fi de acord!

— Nu fac nimic care să-mi trădeze jurămintele. Eilan o privise pe mai vârstnica femeie drept în faţă. Dar ştiu cum limbile fără ocupaţie pot broda o poveste. Am crezut că mă vei sfătui aşa cum vei considera că este bine, orice ai simţi!

Şi, pe urmă, se întorsese din nou şi plecase. Dar îşi amintea cu o anume satisfacţie îmbujorarea care pătase obrajii celeilalte femei.

Şi, astfel, aştepta, ştiind că, în prezenţa paznicului neînduplecat, nu avea de ce să se teamă. Dacă ar fi fost întrebată mai devreme dacă se temea de Gaius, ar fi răspuns fără ezitare că nu; dar, pe măsură ce umbrele se scurtau, începu să fie speriată, pe urmă îngrozită.

— O, Caillean. Se întoarse către cealaltă femeie, care şedea pe o piatră, la marginea poienii, lucrând la o broderie. Ce-i voi spune?

— De ce mă întrebi pe mine? Nu sunt persoana potrivită pentru a da sfaturi unei fecioare în legătură cu un bărbat,

răspunse Caillean, cu un zâmbet sardonic.
Eilan oftă. Pe măsură ce timpul trecea, îşi dădea seama că lui îi lua ceva vreme să vină tocmai de la Deva. Dar, tot aşteptând, se trezi vârându-şi mâna în cea a lui Caillean.
Oare se amesteca într-o problemă care nu era, în definitiv, treaba ei? Nu, îşi spuse cu fermitate. Era evident de datoria ei să afle tot ceea ce putea despre rudele în viaţă ale copilului. Astfel întărită, aşteptă şi simţi cum inima începe să îi bată când văzu, în cele din urmă, umbra lui pe cărare.
Era pentru prima dată când îl vedea pe Gaius în uniformă şi cu coiful legiunii romane; fu uimită de cât de bine îi şedea. Părea mai înalt, sub coiful cu creastă, roşu-aprins, iar culoarea îi scotea în evidenţă ochii negri. Veni în poieniţă şi se opri brusc. Fu surprins să vadă două femei în loc de una iar asta se observă doar în licărul de o clipă din ochii lui. Salutându-le, îşi ridică coiful de pe cap şi îl aşeză sub braţ.
Eilan se pomeni privindu-l lung. Nu mai privise niciodată mai mult decât în treacăt un ofiţer roman în uniforma completă şi asta sublinia diferenţele dintre ei. *Şi totuşi,* gândi ea, *după legile lor, suntem cu toţii romani.* Fu ca o revelaţie pentru ea.
El o privi, zâmbi şi, dintr-o dată, toate lucrurile pe care ea avusese de gând să i le spună i se şterseră din minte.
Gaius îşi mută privirea de la Eilan la preoteasa mai în vârstă, întrebându-se ce ar trebui să spună. Nu îşi imaginase niciodată că la întâlnirea lor va mai participa o a treia persoană. Nu riscase să-şi supere propriul tată şi să atragă mânia tatălui ei doar ca să schimbe câteva replici controlate, în prezenţa unui veritabil dragon.
Dar, când întâlni privirea amuzată a lui Caillean, furia i se potoli. Dacă Eilan era o fecioară vestală sau ceva similar în Insulele Britanice, nu avea cum să o învinovăţească pentru că a dorit ca un martor să ateste că nu şi-a încălcat jurămintele. Se întreba cum ar putea spune limpede că, pentru el, ea era la fel de sacrosantă ca o fecioară din templul Vestei. Îşi aminti cât fusese de copleşit de încrederea ei atunci când Eilan şezuse lângă el, la focul de Beltane, cât de impresionat fusese de inocenţa ei.
Caillean, desigur, era altceva. Îşi dădu imediat seama că femeia mai în vârstă nu ar fi avut încredere în el – sau în ei – dacă nu i-ar fi ţinut sub observaţie şi, în numele lui Eilan, Gaius

fu indignat. Dar ghici că preoteasa fusese crescută cu poveşti despre ticăloşiile romanilor. Pentru femeile de la Sanctuar, simplul fapt că el era roman şi bărbat era de-ajuns.

Şi adevărul era că, dacă nu ar fi fost Caillean aici, ar fi fost posibil să o sărute pe Eilan; era seducătoare în rochia palidă de pânză, care îi scotea în evidenţă aurul părului. Gaius se gândi că veşmântul acela trebuie să fie vreun fel de uniformă purtată de toate preotesele, căci şi Caillean purta acelaşi gen de vestimentaţie, deşi a ei era de culoare albastru-închis şi neatrăgătoare. Amândouă aveau pumnale mici, curbate, atârnate la cingătoare.

După o clipă, Eilan începu să-i povestească despre fata din casa preoteselor, nu foarte coerent, dar Gaius ştiu de îndată că trebuie să fie vorba despre copilul surorii lui Valerius.

— Dar este uimitor, exclamă el. Cred că trebuie să fie aceeaşi fată despre care am venit să îţi vorbesc, nepoata secretarului tatălui meu. Câţi ani are?

— Înseamnă că Zeiţa ne conduce într-adevăr paşii, spuse Eilan. Nu cred ca a trecut de zece ani.

— O, ce bine, nu e destul de mare ca să fie de măritat, spuse el, căci legea romană nu permite căsătoria unei fete înainte de doisprezece ani. Adăugă, uşurat: Asta e bine, fiindcă altfel Valerius s-ar simţi obligat să facă vreun aranjament. Acum el va trebui doar să se căsătorească cu altcineva, ca să-i dea fetei un cămin.

— Nu e nevoie, spuse Eilan. Fata e bine şi e fericită acolo unde este, iar tu îi poţi spune asta prietenului tău.

Gaius se încruntă: ştia că, din punctul de vedere al lui Valerius, care provenea dintr-o veche familie bună, nu ar fi fost potrivit ca o rudă a lui să trăiască departe de protecţia familiei sale. Dar Valerius nu mai avea nicio rudă care să aibă grijă de fată acum şi, probabil, insistenţa lui Eilan de a veghea personal asupra sănătăţii şi siguranţei copilei i-ar fi de ajuns.

În definitiv, în Roma, pentru o fetiţă era cea mai mare onoare posibilă să fie dusă la un templu al Vestei. Atâta timp cât îşi păstra poziţia rituală, era tratată ca o regină sau ca o împărătească, cel puţin. Îl va face cumva pe Valerius să înţeleagă.

Îşi dădu seama că făcea în continuare remarci anoste despre fetiţa pe care nici măcar nu o văzuse, când zări pe Caillean

aruncându-i priviri furioase. Spuseseră deja tot ceea ce îşi puteau spune unul altuia în mod legitim şi începeau să se repete. Era timpul să-şi ia rămas bun.

Gaius se opri, privind-o plin de dorinţă pe Eilan. Presupunea că nu va mai avea niciodată ocazia să-i vorbească, într-o situaţie măcar la fel de intimă ca aceasta. I-ar fi plăcut să o roage să-şi ia rămas bun aşa cum se cuvine, dar nu putea face asta sub ochii lui Caillean. Şi, probabil, nu ar trebui să se expună, oricum, unei asemenea tentaţii. Dar Eilan continua să se uite la el, cu o privire întrebătoare.

— Eilan, se bâlbâi el, căci şi Caillean îl privea. Ştii ce aş vrea să-ţi spun…

Îşi întinse mâna, fără să îndrăznească să o atingă şi pe urmă, când Caillean tuşi, transformă gestul într-un salut politicos de rămas bun. Dar citi răspunsul lui Eilan în zâmbetul ei.

Când Gaius se retrase, Eilan fugi la Caillean.

— Aşa, deci acesta este romanul la care visezi toată ziua cu ochii deschişi, de nu ţi se poate încredinţa nici măcar sarcina să umpli o saltea cu ferigi. Eu, una, nu înţeleg. Nu mi se pare deosebit în niciun fel.

— Ei, bine, nu mă aşteptam să-ţi placă în mod special, protestă Eilan, dar e chipeş, nu?

— Nu văd să fie mai arătos decât orice alt roman, constată Caillean. Sau, dacă e până într-acolo, decât orice bărbat. După mine, fratele tău vitreg, Cynric, arată mult mai bine. Are chipul mai blând şi nu pare să aibă impresia că lumea trebuie să se învârtă în jurul lui.

Eilan presupuse că gusturile nu erau de discutat; ea, personal, nu îl considera pe Cynric deosebit de atrăgător, dar Dieda, cu siguranţă, era de altă părere. Însă Gaius era altfel; ei nu i se părea tipic roman, în niciun fel. Şi nici el nu părea să se gândească la originea lui romană ca la ceva foarte special. *Cu siguranţă, nu avea cum, dacă se gândise într-o vreme să abandoneze această origine, pentru a se căsători cu mine,* îşi spuse Eilan pe urmă.

Nu luase niciodată în calcul, nici măcar pentru o clipă, căsătoria cu altcineva. Cât despre bărbaţi, lumea era plină de ei. Abia dacă îşi dădea seama ce distanţă crease felul în care se gândea la Gaius între viaţa ei de dinainte şi ceea ce acum i se părea firesc.

— Eilan, iarăşi visezi, remarcă tăios Caillean. Du-te şi caut-o pe Senara şi spune-i ce am descoperit şi pe urmă du-te la lecţia cu Latis. Dacă reuşeşti să fii atentă, într-o zi s-ar putea să fii la fel de pricepută în ştiinţa ierburilor ca Miellyn.

Astfel admonestată, Eilan îşi văzu de treburile ei. Dar nu putu să se abţină de la a-şi repeta, iar şi iar, fiecare cuvânt pe care i-l adresase lui Gaius şi fiecare vorbă pe care el i-o spusese. Nu îi venea să creadă că nu îl va mai revedea niciodată şi că nu va mai vorbi cu el; Gaius părea că face prea mult parte din viaţa ei, chiar şi după salutul lor oficial de despărţire.

În noaptea aceea, când îi veni rândul să o vegheze pe Lhiannon, femeia mai în vârstă o privi cu nemulţumire.

— Ce am auzit? Că ai ieşit din templu ca să te întâlneşti cu un bărbat? Aceasta nu este purtarea pe care trebuie să o aibă o preoteasă a Sanctuarului. M-ai dezamăgit, o certă ea.

Eilan roşi de furie. Dar, în definitiv, tocmai de aceea îi ceruse lui Caillean să fie martoră la întâlnirea lor.

— Nu i-am adresat nicio vorbă care nu ar putea fi rostită în prezenţa voastră, a tuturor.

Lhiannon oftă.

— Nu am spus că ai făcut asta, dar cert e că nu i-ai vorbit în faţa tuturor şi vor exista discuţii. Slavă Zeiţei, Caillean a fost de faţă, dar ar fi trebuit să ştie că nu putem să ne permitem nici măcar bănuiala unui scandal, aşa că ea va fi cea pedepsită pentru asta şi nu tu. Dar, te implor, înainte de a mai face aşa ceva, gândeşte-te că din cauza ta a căzut o pedeapsă pe capul alteia. Eşti tânără, Eilan, şi cei tineri sunt totdeauna nechibzuiţi.

— Pedepsită? Dar nu e corect! Ce-i vei face? o întrebă Eilan impacientată.

— Nu o voi bate, dacă la asta te gândeai, spuse zâmbind Lhiannon. Nici când a fost copilă, nu am bătut-o niciodată; probabil ar fi trebuit s-o fac. Cât despre pedeapsa ei, asta poate să-ţi spună ea, dacă doreşte.

— Dar, Mamă, protestă Eilan, tu ai fost cea care mi-ai spus să aflu dacă fetiţa are vreo rudă.

— Nu am spus să întrebi printre romani, spuse iritată Lhiannon.

Eilan se întrebă cum altfel se aşteptase să găsească rudele unui copil roman.

Mai târziu, printre preotese, Eilan găsi o ocazie să-i vorbească

lui Caillean.

— Lhiannon mi-a spus că trebuie să te pedepsească. Mă poţi ierta? Va fi foarte rău? A zis că nu te va bate.

— Nu, spuse Caillean, nu mă va bate. Există o casă în pădure unde probabil mă va trimite să-mi petrec timpul meditând la păcatele mele, în timp ce voi curăţa tufărişul şi buruienile care o înconjoară şi voi face ordine peste tot. Nu e o pedeapsă prea mare; Lhiannon nu îşi dă seama, probabil, că pentru mine este un lux să fiu singură cu muzica şi gândurile mele. Aşadar, nu trebuie să crezi că sunt maltratată.

— Singură în pădure? Dar nu îţi va fi frică?

— Ce m-ar putea speria? Urşii? Lupii? Vagabonzii? Ultimii urşi din această parte a lumii au fost prinşi cu peste treizeci de ani în urmă. De când nu ai mai văzut nici măcar o blană de lup la piaţă? Cât despre bărbaţi, ai motive întemeiate să ştii că pot să alung orice om de pe lume. Nu, nu îmi este teamă.

— Eu aş fi îngrozită, spuse sumbru Eilan.

— Sunt sigură de asta, dar nu mă tem de propria mea companie. Şi mă voi putea gândi la muzica mea cât voi dori, fără să intervină vreo lecţie sau vreo datorie. Aşadar, voi fi chiar mulţumită, o asigură Caillean. Nu e nimic în pedeapsa asta – dacă ea vrea să o numească aşa – care să mă tulbure.

Eilan nu mai spuse nimic şi ştiu că, în privinţa însoţirii lui Lhiannon, cel puţin, ea şi Dieda vor împărţi bucuroase sarcinile lui Caillean. Ei, bine, asta nu era nicio povară. O iubea pe Lhiannon, în ciuda defectelor sale şi ştia că şi verişoara ei o iubea. Totuşi, îi va fi dor de Caillean.

Acum îşi dădea seama că, dacă Lhiannon ar fi fost o altfel de persoană, şi ea ar fi putut să fie bătută sau pedepsită. Orice ar spune Caillean despre pedeapsa aceasta, Eilan era cea care o atrăsese asupra ei. Pentru asta, se simţea vinovată, dar nu suficient ca să regrete întâlnirea cu Gaius. Îşi dorea doar să fi fost în stare să spună măcar jumătate din ceea ce ar fi vrut, deşi nu ar fi putut rosti aşa ceva.

Când Caillean plecă de la Sanctuar, Eilan îşi dădu seama că mai vârstnica femeie nu prea era în graţiile celorlalte de aici. Doar Miellyn şi Eilidh păruseră a fi cu adevărat prietenele ei – şi, bineînţeles, Lhiannon.

Vremea se schimbă pe măsură ce vara înainta către toamnă. Odată cu apropierea echinocţiului, începură ploile şi, într-o

seară, târziu, în timp ce fetele din Casa Fecioarelor erau aşezate în jurul focului, Eilan începu să se gândească la exilul lui Caillean. Era, oare, spart acoperişul colibei? Cum reacţionase la singurătatea şi liniştea pădurii?

Femeile inventau şarade şi, în cele din urmă, obosite de această ocupaţie, o rugară pe Dieda să le cânte sau să le spună o poveste.

Dieda consimţi.

— Ce aţi vrea să vă povestesc?

— Spune-ne o poveste despre Lumea Cealaltă, zise Miellyn. Povesteşte-ne cum Bran, fiul lui Febal, a călătorit către ţara de la apus. Toţi barzii învaţă povestea asta.

Şi, astfel, Dieda istorisi, pe jumătate cântat, pe jumătate vorbit, povestea lui Bran şi a întâlnirii lui cu zeul mării, Manannan, Stăpân al Iluziei, care transformase marea într-un crâng de copaci înfloriţi, peştii în păsări care zburau prin aer, valurile în tufe pline de flori şi vietăţile mării în oi; astfel, parcă navigau printr-un crâng înflorit. Iar când Manannan căzu din corabie, valurile năvăliră înăuntru, astfel încât zeul mării fu azvârlit pe mal şi toţi ceilalţi oameni se înecară.

Când termină, mai cerură încă o poveste, asemeni unor copii care ascultau vrăjiţi.

— Spune povestea Regelui celor Trei Zgripţuroaice, sugeră una dintre femei, iar Dieda începu, aşa cum încep toate poveştile.

— A fost odată ca niciodată, când vremurile erau mai bune decât acum şi existau mai multe porţi între Lumea Cealaltă şi aceasta; iar dacă aş fi fost acolo, nu aş fi acum aici… Ei, bine, cu mult timp în urmă, mai mult decât îşi poate aminti cel mai bătrân dintre bunici, într-o casă la marginea Lumii de Dincolo, trăia un rege cu regina lui…

Şi, în ajunul sărbătorii Samaine, când porţile dintre lumi se deschid şi, la cumpăna vremurilor, între apusul unui an şi răsăritul altuia, la uşă au sosit trei zgripţuroaice. Prima fornăia ca un porc, iar buza de jos îi atârna până la genunchi şi îi ascundea veşmintele; cea de-a doua avea amândouă buzele într-o parte a capului şi o barbă care atârna, ascunzându-i pieptul; iar cea de-a treia era o creatură hidoasă cu un sigur braţ şi un singur picior. Sub braţ ducea un porc, care arăta atât de bine pe lângă ea, de parcă porcul ar fi fost o prinţesă.

Deja toate femeile râdeau. Dieda zâmbi şi ea puţin, apoi continuă.

— Cele trei zgripţuroaice intrară şi se aşezară pe trei scaune, lângă foc, astfel încât pentru rege şi regină nu mai rămăsese niciun loc în preajma focului şi fură nevoiţi să se aşeze lângă uşă.

Atunci, prima zgripţuroaică, cea cu buza de jos atârnată, spuse: „Mi-e foame, ce ai de mâncare?” Se grăbiră să-i prepare un castron cu terci de ovăz iar ea mâncă totul – şi era destul pentru o duzină de oameni, dar ea strigă: „Sunteţi cărpănoşi, încă mi-e foame!”

Acuma, se ştie, în noaptea aceea, unui oaspete nu i se putea refuza nimic, astfel că regina se puse ea însăşi să facă, împreună cu slujitoarele, mai mult terci pentru oaspeţii ei şi puse la copt şi nişte plăcinte de ovăz. Dar, oricâtă mâncare aşezau în faţa musafirei lor, ea mârâia: „Tot mi-e foame!”

Pe urmă, a doua zgripţuroaică, cea cu barbă, se plânse: „Mi-e sete!” Când îi aduseră un butoi cu bere, ea îl bău până la fund, dintr-o singură înghiţitură şi se plânse că gâtlejul îi este tot uscat. Şi, când începură să se teamă că zgripţuroaicele vor mânca şi vor bea toate proviziile pentru iarna următoare, regina şi regele ieşiră afară şi se sfătuiră ce e de făcut. Şi atunci, ieşind dintr-o movilă de pământ, li se înfăţişă o zână care dădu bineţe reginei.

„Toţi zeii te păzesc, doamnă bună, de ce plângi?” Şi regina le povesti despre cele trei zgripţuroaice hidoase şi despre teama lor că făpturile acelea au de gând să le mănânce totul din casă şi apoi să-i mănânce pe rege şi pe regină. Iar zâna îi spuse reginei ce trebuie să facă.

Aşadar, regina intră şi se apucă de croşetat şi, în cele din urmă, zgripţuroaica o întrebă: „Ce faci, bunicuţo?” Iar regina răspunse: „Croşetez un giulgiu, mătuşică dragă.”

Iar cea de-a doua zgripţuroaică o întrebă, prin barbă: „Pentru cine este giulgiul, bunicuţo?”

„O, pentru oricine voi găsi fără adăpost în noaptea asta, dragă mătuşică.”

Şi, după o vreme, cea de-a treia întrebă, sărutându-şi porcul: „Şi unde vei folosi giulgiul tău, bunicuţo?”

Şi chiar atunci regele năvăli înăuntru, strigând: „Muntele negru şi cerul de deasupra sunt cuprinse de flăcări!” Şi, la auzul

acestor vorbe, cele trei strigară: „Vai, vai, tatăl nostru a murit” – şi se năpustiră pe uşă afară şi nu au mai fost vreodată zărite în ţara aceea de niciun om, iar dacă or fi fost, eu de asta nu am auzit.

Dieda rămase tăcută. După o pauză îndelungată, în timp ce vântul şuiera cu putere în jurul clădirii, Miellyn spuse:

— Am auzit-o pe Caillean spunând o poveste foarte asemănătoare, cu mult timp în urmă. Ai învăţat-o de la ea?

— Nu, răspunse Dieda. Tatăl meu mi-a spus-o, demult, când eram o fetiţă foarte mică.

— Bănuiesc că e foarte veche, zise Miellyn şi, desigur, tatăl tău este unul dintre cei mai mari barzi. Dar ai spus-o la fel de bine ca orice druid. Tu sau Caillean aţi putea conduce colegiul la fel de bine ca şi el.

— O, fără doar şi poate, râse Dieda. Şi de ce să nu ne faci şi judecători?

Într-adevăr, de ce nu? se întrebă Eilan. Caillean ar fi avut un răspuns pentru asta, dar Caillean nu era aici.

13

După ce Gaius îl linişti pe Valerius că nepoata lui este în siguranţă la Casa Fecioarelor, în grija lui Eilan, plănui cum să plece din nou, înainte ca tatăl său să poată începe să-l sâcâie iarăşi cu însurătoarea. De când o văzuse pe Eilan, era încă şi mai hotărât să nu se căsătorească în niciun caz cu vreo fată romană. De la moartea împăratului Titus şi ascensiunea lui Domitian, totul era pe dos, iar Gaius ştia că tatăl său căuta noi alianţe.

După o vreme, ieşi în oraş. Dimineaţa fusese caldă şi înăbuşitoare, dar acum nori mari se ridicau înspre apus şi Gaius îşi simţi părul răvăşit de un vânt rece. Cândva, un bătrân centurion îi spusese că în ţara aceasta erau două moduri de a prezice vremea: dacă puteai să vezi dealurile, urma să plouă; dacă nu, ploua deja. Omul oftase atunci, cuprins de dorul după cerul senin ca oglinda al Italiei. Dar Gaius trase adânc în piept aerul umed. Când prima picătură de ploaie căzu, romanii începură să se învălmăşească în căutarea unui adăpost. Era, însă, un bărbat care rămase nemişcat, aşa cum făcu şi el, ridicându-şi faţa către cer.

Fără prea mare surprindere, Gaius îl recunoscu pe Cynric.

— Bei cu mine o cană cu vin?

Făcu semn către crama unde mai fuseseră împreună.

Cynric clătină din cap:

— Mulţumesc, cred că mai bine nu. Aş prefera să poţi spune că nu m-ai văzut. La drept vorbind, ar fi mult mai bine pentru tine dacă ai spune că nu prea ştii cu ce mă ocup. Astfel, nu aş fi nevoit să îţi cer să minţi.

Gaius ridică o sprânceană.

— Glumeşti?

— Aş vrea să glumesc. Nici măcar nu ar trebui să stau la poveşti cu tine, deşi ai putea spune cu mâna pe inimă că m-ai întâlnit din întâmplare.

— Nu-ţi fă probleme, spuse Gaius privind împrejur. O pală de vânt iscă o răpăială, iar în cădere picăturile ridicară de pe drum mici rafale de praf. Toţi romanii cumsecade sunt la adăpost şi nu se vor sinchisi de doi nebuni care stau afară, în ploaie! Ascultă, Cynric, trebuie să vorbesc cu tine despre Eilan…

Cynric se strâmbă.

— Te implor, nu vorbi despre asta. A fost chiar cea mai mare greşeală pe care am făcut-o anul acesta. Lhiannon s-a înfuriat pe mine. Nu s-a întâmplat nimic cu adevărat rău, dar nu încerca să o revezi pe sora mea vitregă! Privi agitat împrejur. Chiar dacă tu îţi poţi permite, eu nu ar trebui să fiu văzut stând de vorbă cu un ofiţer al legiunilor, îmbrăcat în uniformă. De fapt, ar fi mai bine să te prefaci că nu mă cunoşti, dacă ne mai întâlnim din întâmplare. Cynric adăugă: Eu nu m-aş simţi jignit. Cineva a aflat că lucrez din nou pentru Corbi şi şi-au dat seama că, dacă mă aflu alături de trupele auxiliare, sunt într-o poziţie avantajoasă pentru a putea face scandal când vine vremea. Aşadar, m-au exilat şi, dacă sunt zărit oriunde la o apropiere de douăsprezece mile de oraşul roman, aş putea fi osândit în mină sau mai rău – dacă poate fi ceva mai rău. Adio!

Cynric se întoarse. Gaius clipi, dându-şi dintr-o dată seama că Cynric nu mai purta însemnele Romei. Probabil de aceea fusese dispus să vorbească atât de deschis. Încerca încă să găsească ceva de spus, în timp ce prietenul lui se furişă pe o stradă lăturalnică şi dispăru, lăsându-l singur cu ploaia. Gaius îşi stăvili impulsul de a-l urmări.

Dacă Cynric ar fi cu adevărat un duşman al Romei, chiar şi o

moarte rapidă ar fi mai bună decât minele de plumb din Mendip.

Nu încerca, să o revezi pe sora mea vitregă!

Vorbele lui Cynric îi răsunară în minte. Aşadar, acesta era sfârşitul speranţelor sale de a lua legătura cu Eilan? Fără îndoială, Cynric şi tatăl lui Gaius aveau dreptate. Dar, în timp ce îşi trase peste cap faldurile grena ale pelerinei militare şi porni în josul străzii, îşi simţi obrajii umezi, şi nu doar din cauza ploii.

Caillean se opri în pragul uşii sălii principale, crispându-se când larma îi lovi urechile. După mai mult de două luni de singurătate, uitase cât de gălăgioase pot fi femeile când sunt strânse toate laolaltă. Pentru o clipă, îi veni să se întoarcă şi să fugă înapoi în solitudinea colibei sale din pădure.

— Aşadar, te-ai întors, remarcă Dieda, observând-o, în cele din urmă. Mă întreb de ce, după felul în care te-a tratat Lhiannon. Dacă ai fi scăpat de noi, cred că te-ai fi descurcat!

— Iar *tu* de ce mai eşti aici? răspunse Caillean, înţepată. Bărbatul pe care l-ai iubit e departe, la miazănoapte, cu Corbii după el. Nu e, oare, locul tău alături de el?

Pentru o clipă, mânia izbucni pe chipul tinerei fete, pentru a fi înlocuită, în clipa următoare, de o senzaţie de disperare.

— Nu crezi că aş fi plecat fără să stau pe gânduri, dacă mi-ar fi cerut-o? spuse ea cu amărăciune. Dar şi-a dăruit loialitatea Doamnei Corbilor şi, dacă nu pot fi cu bărbatul pe care îl iubesc, voi face jurămintele finale ca preoteasă şi nu voi avea niciun alt bărbat!

Glasul i se frânse în timp ce femeia cealaltă se întoarse şi Caillean o privi cu milă şi dispreţ, bucuroasă că nu simţise niciodată ispita iubirii.

— Caillean… Eilidh grăbi pasul către ea. Speram că te vei întoarce astăzi. Lhiannon e în camerele ei. Du-te la ea acum. Nu se plânge niciodată, dar ştiu că ţi-a simţit lipsa.

Cred şi eu, gândi Caillean cu sarcasm, în timp ce străbătea curtea, trăgându-şi şalul peste cap, ca să se ferească de ploaie, *de vreme ce ea a fost cea care m-a trimis!*

Ca întotdeauna după o absenţă, Caillean fu izbită de fragilitatea lui Lhiannon. *Nu va ajunge să îi îmbătrânească oasele,* gândi ea, privind-o. Nu avea niciun semn evident de boală, doar o transluciditate crescândă, însă un instinct, ascuţit de-a lungul anilor petrecuţi ca preoteasă, îi spunea că Lhiannon era măcinată pe dinăuntru.

— Mamă, sunt aici, spuse ea domol. Te aşteptai să mă vezi?

Lhiannon se întoarse, iar Caillean văzu că ochii ei palizi străluceau de lacrimi.

— Te aşteptam, zise ea încet. Mă vei ierta că te-am trimis departe?

Caillean clătină din cap, simţind cum i se pune un nod în gât şi traversă iute camera, pentru a îngenunchea lângă scaunul înaltei Preotese.

— Ce e de iertat? întrebă cu glasul frânt, punându-şi capul pe genunchii femeii mai în vârstă. Simţi cum lacrimile încep să-i cadă, când Lhiannon îi atinse părul. Nu ar fi trebuit să devin niciodată preoteasă, atâtea necazuri ţi-am făcut! Pe neaşteptate, simţind acea blândă atingere pe frunte, o barieră care începuse să se sfărâme cu mult timp în urmă, atunci când îşi deschisese sufletul în faţa lui Eilan, se prăbuşea acum. Nu ţi-am putut spune niciodată, şopti ea… La început nu am înţeles, iar apoi mi-a fost ruşine. Nu sunt o fecioară curată. În Eriu, înainte ca tu să mă găseşti, am fost folosită de un bărbat…

Vocea i se gâtui. Se aşternu liniştea şi degetele subţiri ale lui Lhiannon începură să-i mângâie părul.

— O, micuţa mea, asta te frământa? Mi s-a părut că era ceva, dar nu am vrut să te întreb. Nu erai încă nici măcar femeie când te-am luat din Eriu. Cum ai fi putut păcătui? Nu vorbim despre asemenea lucruri, pentru că sunt unii care nu ar înţelege. Trebuie să păstrăm aparenţele. De aceea te-am şi pedepsit fiindcă ai ajutat-o pe Eilan. Dar, ascultă, Caillean, draga mea: orice ţi s-ar fi întâmplat înainte de a veni aici nu are nicio importanţă, nu pentru Zeiţă şi, cu siguranţă, nici pentru mine, atâta timp cât locuieşti în Casa Ei, o slujeşti bine şi cu credinţă!

Încă plângând, Caillean îşi întinse mâinile pentru a o strânge pe Lhiannon în braţe. În ciuda faptului că o exaspera uneori, îşi dădu seama că sentimentul pe care îl nutrea faţă de Lhiannon era la fel de puternic ca orice iubire pe care ar fi putut-o simţi pentru un bărbat, deşi era de altă natură. Şi o iubea pe Eilan, a cărei înţelegere îi permisese pentru prima dată să înfrunte aceste amintiri. Dar, cel puţin, niciuna dintre aceste iubiri nu va fi vreodată în conflict cu jurămintele ei de preoteasă.

În timpul zilelor de exil ale lui Caillean, fuseseră momente când picăturile de ploaie care cădeau de pe streşinile Sanctuarului loviseră parcă inima lui Eilan. Gaius era plecat şi nu

îl va mai vedea niciodată, asta îi era limpede. Se simţi uşurată să îşi întrerupă şirul gândurilor, când fu chemată de Caillean.

— Te-ai întors! exclamă ea, în timp ce trecu dincolo de draperiile de lână de la uşa camerei lui Caillean. Nu mi-a spus nimeni! De când eşti aici?

— Doar de o zi, spuse preoteasa. Am fost cu Lhiannon.

Eilan o îmbrăţişă şi se dădu un pas înapoi, ca să o privească pe Caillean de sus până jos. Oricum, nu ţi-a făcut niciun rău. Avea pielea brună şi sănătoasă, iar micul rid care îi deforma uneori semiluna tatuată între sprâncene se ştersese. Te-a iertat pentru acea fărădelege?

Caillean zâmbi.

— Este uitată. Şi de aceea, copilă, am trimis după tine. Te afli aici de trei ani şi te-ai descurcat bine la învăţătură. A sosit vremea să hotărăşti dacă doreşti să devii cu adevărat una de-a noastră şi să-ţi faci jurămintele.

— Atât de mult a trecut?

Îi venea greu să creadă că fetiţa lui Mairi era deja un copil măricel, de trei ani şi că fiul ei mai mare avea aproape cinci. Şi, în acelaşi timp, lui Eilan i se părea că era aici dintotdeauna. Viaţa ei de dinainte fusese uitată şi, atunci când visa la Gaius, simţea braţele lui în jurul ei şi auzea în gând glasul ce îi şoptea la ureche. Nu îşi putea imagina o viaţă alături de el, în lumea romană.

— E vremea ca şi Dieda să-şi facă jurămintele acum?

Erau conştiente de amărăciunea Diedei pricinuită de fuga lui Cynric, iar acum, că era proscris, cine ar putea spune când ar fi în siguranţă să se întoarcă? Era şi acum devotat, mai presus de orice, cauzei răzbunării şi pregătirii sale ca luptător. *Aşa cum Gaius e devotat lumii tatălui său,* gândi Eilan.

— Asta este problema ei şi a Zeiţei, spuse Caillean serioasă. Acum vorbim despre tine. Mai este încă dorinţa ta să rămâi în mijlocul nostru, micuţa mea?

Dieda îşi va face jurămintele, şi eu la fel, gândi Eilan. De ce nu, dacă niciuna dintre noi nu poate să aibă bărbatul iubit?

— Da, este. Cel puţin... — şovăi – dacă Zeiţa mă mai vrea, ştiind că dragostea mea a fost dăruită mai întâi unui bărbat.

— Asta nu contează, zâmbi triumfătoare Caillean. Zeiţa nu mai ia în seamă nimic din ceea ce ţi s-a întâmplat înainte de a face legământ. I-am spus în sfârşit lui Lhiannon ce mi s-a

întâmplat şi m-a asigurat că aşa este. Ţie îţi datorez această binecuvântare, draga mea, şi mă bucur că pot să ţi-o transmit, la rândul meu!

— Sunt unii care nu ar vedea lucrurile aşa, spuse cu amărăciune Eilan.

— Nu trebuie să te laşi tulburată de ei.

Caillean îşi aşeză mâinile pe umerii fetei şi o privi adânc în ochi, iar lui Eilan i se păru că ochii negri ai preotesei erau ca eleşteul sacru, în care puteai vedea trecutul şi viitorul.

— Ascultă, surioară şi îţi voi spune adevărul din inima Misterelor. Toţi zeii şi toate zeiţele deopotrivă sunt una, fie că îi numim Arianrhod sau Cathubodva sau Don. Lumina Adevărului este Una, însă noi o vedem reflectată aşa cum lumina se reflectă prin cristale sau prisme, în mai multe culori. Fiecare din modurile în care bărbaţii şi femeile îşi văd zeii – sau zeiţele – cuprinde o parte din acel adevăr. Noi, care trăim în Sanctuar, avem privilegiul de a o vedea pe Zeiţă în mai multe feluri şi de a-i da mai multe nume, dar noi ştim acest secret, întâiul şi cel mai mare dintre toate, că zeii, oricum li s-ar spune, sunt cu toţii unul.

— Atunci, asta înseamnă că zeii romanilor sunt aceiaşi zei şi zeiţe pe care îi slujim noi?

— Aşa este… de aceea, când îşi clădesc aici altarele votive, ei cioplesc imagini cu atributele ambelor credinţe. Dar este adevărat că, în timp ce noi, la Sanctuar, cunoaştem identitatea tuturor zeilor, indiferent ce nume poartă, noi credem că slujim Zeiţa, poate în cea mai pură întruchipare a ei, ca divinitate dinlăuntrul tuturor femeilor. Şi, astfel, ne legăm să o slujim ca Mamă, Soră şi Fiică. De aceea spunem uneori că vedem Chipul Zeiţei pe faţa fiecărei femei.

Pentru o clipă, Eilan fu cucerită de exaltarea din vorbele lui Caillean, pe urmă simţi o neaşteptată izbucnire de furie. De ce se supăraseră atât de tare cu toţii din cauza interesului ei pentru un roman, dacă zeii lor erau aceiaşi? Caillean fusese de faţă atunci când vorbise cu Gaius şi ştia ce simte pentru el. Cum putea spune că acele sentimente nu vor mai conta, după ce îşi va face jurămintele? Erau o parte a fiinţei ei, la fel de sfântă ca extazul pe care îl simţea uneori când prezenţa Zeiţei punea stăpânire pe ea, ca strălucirea razelor de lună pe apa unui eleşteu sacru.

— Ce mi se va cere?

— Vei jura să rămâi castă pentru totdeauna, mai puţin dacă vei fi aleasă de zeu. Şi te vei lega că nu vei spune unor necunoscuţi vorbe nesăbuite despre secretele templului şi că te vei strădui întotdeauna să împlineşti voia Zeiţei şi a oricui îţi va porunci, după lege, în numele Ei, oricare ar fi acesta.

Caillean se opri, privind-o, iar Eilan reflectă la cât de mult o iubea şi cât de mult ajunsese să le iubească pe celelalte femei şi viaţa pe care o duceau aici. Întâlni privirea întunecată a preotesei.

— Pentru toate acestea, voi jura de bună voie…

— Şi vei demonstra că eşti o stăpână a meşteşugurilor pe care le-ai învăţat de la noi şi că Zeiţa este dornică să te accepte? Vei înţelege că nu pot să descriu asta – pentru fiecare aspirantă, proba este diferită aşadar, chiar dacă jurământul făcut nu m-ar împiedica, tot nu ţi-aş putea spune nimic mai mult.

Eilan îşi înăbuşi un tremur de nelinişte. Locuind în Casa Fecioarelor, auzise vorbindu-se despre candidate care eşuaseră şi fuseseră trimise de acolo sau, mai rău, dispăruseră.

— Înţeleg şi doresc să fac asta, spuse ea încet.

— Aşa să fie, atunci, zise Caillean. În numele Ei, te primesc acum ca preoteasă aspirantă. O sărută pe Eilan pe obraz, iar fata îşi aminti că una din preotesele mai tinere făcuse asta când sosise pentru prima dată la Sanctuar. Pentru o clipă, cele două săruturi se confundară; clipi, ameţită de sentimentul că repeta un moment pe care îl mai trăise de multe ori.

— Aşadar, când va fi lună plină, înainte de Samaine, îţi vei rosti jurămintele în prezenţa preoteselor. Lhiannon şi bunicul tău vor fi foarte încântaţi.

Eilan o privi lung. Cu siguranţă, nu de dragul lor făcea asta! Caillean îi ceruse să aleagă, dar decizia ei fusese de fapt modelată după aşteptările familiei sau, poate, condusă de alte forţe care planau, obscure, mai presus de înţelegerea ei?

— Caillean, şopti ea, întinzând mâna către preoteasă. Dacă fac legământ în faţa Zeiţei, nu va fi pentru că sunt fiica şi nepoata druizilor şi nici măcar pentru că nu îl voi mai vedea niciodată pe Gaius. Trebuie să fie ceva mai mult.

Caillean o privi.

— De prima dată când te-am văzut mi s-a părut că ai un

destin printre noi, spuse domol Caillean. Simt asta acum încă şi mai puternic. Dar nu îţi pot garanta că vei fi fericită, copilă.

— Nu mă aştept să fiu… Eilan îşi opri răsuflarea, într-un suspin. Atâta timp cât există o *raţiune,* un scop în toate acestea!

Caillean oftă şi îşi întinse mâinile, iar Eilan se culcă la pieptul ei, simţind cum strânsoarea din gât i se domoleşte în timp ce femeia îi mângâia părul.

— Întotdeauna există o raţiune, draga mea, deşi poate să treacă mult până ce o vom înţelege. Aceasta este toată mângâierea pe care ţi-o pot oferi. Dacă zeiţa nu ştie ce face, atunci ce sens are lumea?

— Este suficient, şopti Eilan, auzind cum inima lui Caillean bate, încet şi regulat, lângă urechea ei. Dacă am parte şi de iubirea ta!

— Ai… Glasul lui Caillean era prea şoptit ca să poată fi auzit. Te iubesc aşa cum pe mine m-a iubit Lhiannon.

Luna plină privea în jos, din ceruri, ca un ochi atent, de parcă Arianrhod hotărâse personal să urmărească acele ceremonii. Când cântecul preoteselor care o aduseseră aici se topi în tăcere, un frison lăuntric o cuprinse pe Eilan, furnicându-i braţele, deşi noaptea era caldă. Sperase să plouă? Nu ar fi avut nicio importanţă. Dacă druizii ar fi îngăduit ca vremea să le strice ritualurile, ar fi însemnat că religia lor nu era atât de grozavă. Ştia că trebuie să se bucure că cerurile aleseseră să-i binecuvânteze iniţierea, însă lumina lunii o stânjenea.

Cel puţin, strălucirea acesteia o va ajuta să urmărească mai uşor cărarea, iar tot ce îi ceruseră preotesele era să facă drumul înapoi spre templu, ceea ce nu părea o probă prea chinuitoare. Nerăbdătoare să sfârşească, Eilan se grăbi să păşească în umbra copacilor, ascunsă de privirea implacabilă a lunii.

De când umbla, aproape că ar fi putut să depene un iard de aţă, când îşi dădu seama că se rătăcise.

Stăpânindu-şi respiraţia, Eilan se întoarse. Acesta, presupuse, trebuie să fie primul test al pregătirii ei, să vadă dacă îşi putea folosi simţurile interioare pentru a găsi calea. Apelă la puterea neclintită a pământului de sub picioare – asta, cel puţin, nu se schimbase. Deasupra, cântau energiile lunii şi ale stelelor, iar teama lui Eilan se risipi în timp ce se deschidea pentru a deveni coloana de unire între cer şi pământ, inspirând şi expirând ritmic, regulat, până ce simţi că este centrul universului.

Deschise din nou ochii. Panica dispăruse, însă lumina lunii ce străbătea printre frunze venea parcă din toate cele patru zări deodată, iar Eilan nu avea nici cea mai vagă idee în ce parte se afla templul. Cu toate acestea, dacă alegea o direcţie şi mergea într-acolo, avea să ajungă, până la urmă, la marginea pădurii. Cândva, i se spusese, toată insula aceasta a fost acoperită de copaci, însă acum pământul era presărat cu drumuri, păşuni şi câmpii. Cu siguranţă, nu avea mult de mers până ce va găsi pe cineva care să-i arate calea.

Îngânând uşor, Eilan o luă înainte şi abia mai târziu îşi dădu seama că melodia pe care o fredona era cea pe care preotesele o cântaseră la răsăritul lunii.

În timp ce mergea, strălucirea bălţată a lunii preschimbă lumea şi Eilan înţelese de ce aceasta îi inspirase teamă. Fiecare crenguţă avea un contur de argint, frunzele sclipeau, iar lumina dansa şi pâlpâia de pe fiecare piatră... însă acum Eilan îşi dădu seama că vedea mai mult decât lumina lunii. Fiecare vietate din pădure avea propria ei strălucire – o lumină care creştea până ce Eilan putea să vadă aproape la fel de bine ca în plină zi. Dar nu era ziuă, căci lumina aceasta era lipsită de umbră, era o iluminare difuză în care culorile pădurii sclipeau asemeni unor palide nestemate. Cuprinsă de un fior, Eilan înţelese că trecuse, cumva, hotarul care despărţea tărâmul oamenilor de Lumea de Dincolo.

Era cu adevărat aşa cum îi spuseseră dascălii ei; Tărâmul celor Vii şi lumea oamenilor se întindeau ca faldurile unei mantii şi, acolo unde se atingeau, puteai trece cu uşurinţă dintr-una în alta. Sau poate că doar uneori cele două lumi se apropiau astfel – în momente ca acesta, după ce preotesele cântau cântecele sacre.

Pădurea în care pătrunsese era plină de stejari, de aluni şi de spini, ca oricare alta. Unii dintre copacii pe care îi vedea îi erau cunoscuţi, dar alţii erau de soiuri pe care nu le ştia. Lângă un stejar înflorit, zări un pom cu scoarţa argintie şi flori mici, de aur. Un scoruş de munte era încărcat cu flori albe şi poame roşii, în acelaşi timp, deşi, în lumea oamenilor, vremea copacilor înfloriţi trecuse iar fructele nu erau coapte încă pe crengi.

Aerul era plin de parfumul ameţitor al florilor. Acum că putea vedea drumul, păşea cu mai multă încredere şi, de încântare, aproape uită de ce venise aici. Ca prin ceaţă, îşi dădu seama că

această seducţie a simţurilor ar putea fi cel mai mare pericol şi încercă să îşi aducă aminte care era ţelul ei. Un puternic sentiment al datoriei, mai puternic decât orice altă emoţie, o făcu să se oprească într-un mic luminiş, unde scoruşi şi mesteceni de argint fremătau în adierea înmiresmată a vântului, asemeni unor fecioare în zilele de sărbătoare. Închise ochii.

— Doamnă, ajută-mă! Puteri ce sălăşluiţi în acest loc, vă preamăresc… spuse ea încet. Prin graţia voastră, arătaţi-mi încotro trebuie să mă îndrept…

Când deschise ochii, întrezări printre copaci un drum mărginit de stânci aspre. Înaintă, mergând cu pasul cadenţat pe care fecioarele erau învăţate să-l folosească la ceremonii. Acum drumul trecea printre două ridicături uriaşe, cioplite cu spirale şi semne heraldice. Dincolo de ele, Eilan văzu un eleşteu ale cărui ape străluceau, oglindind parcă lumina lunii ascunse.

Abia îndrăznind să respire, Eilan trecu printre cele două stânci uriaşe şi privi în jos, în eleşteu. Asta, cel puţin, făcuse parte din pregătirea ei, căci unul dintre primele meşteşuguri pe care le dobândise fusese acela de a vedea în bolul de ghicit. Un vânt pornit pe neaşteptate undui valurile şi, pe măsură ce acestea se risipeau, Eilan observă că bolul era, în comparaţie cu puterea eleşteului, ca o lumânare pe lângă soare.

În adâncimile lui, Eilan văzu marea, cu străluciri de smarald şi safir, sub cerul ca o sticlă albastră, translucidă, în timp ce privea, apa, pădurea şi stâncile dispărură toate, iar ea plutea ca o pasăre în zbor, deasupra valurilor.

În îmbrăţişarea acelor ape se afla o insulă, străbătută de un brâu de stânci de gresie roşie, încununate cu temple albe, aşezate în crânguri de copaci întunecaţi. Pe cea mai înaltă colină se afla un templu mai mare decât toate celelalte, cu un acoperiş strălucitor, de aur.

Eilan coborî în grabă şi văzu o femeie înveşmântată în alb, păşind de-a lungul parapetului, privind lung înspre mare. Femeia avea aur la gât şi la încheieturi şi fruntea îi era împodobită cu aur. Părul îi era ca o flacără, dar avea ochii lui Caillean. Din templu îşi făcu apariţia un tânăr care îngenunche în faţa ei, apăsându-şi capul de pântecele femeii. În timp ce preoteasa îl binecuvânta, Eilan văzu şerpii tatuaţi încolăcindu-se pe braţele lui. Şi i se păru că un glas, ca picăturile de ploaie, cântă…

Vai, pentru tărâmul de sub ape,
Vai, pentru tărâmul ce nimeni n-a putut să-l scape…
Pentru învăţătura zeilor, acum pierdută…

Imediat ce cântecul se risipi, scena se schimbă. Avu senzaţia că trecuseră mulţi ani. Dintr-o dată, mijlocul insulei explodă, devenind o pată imensă de flăcări aprinse, iar apele se ridicară ca un zid de sticlă verde şi înghiţiră copacii şi templele şi totul. În momentul în care insula se prăbuşi, un grup de corăbii se îndepărtă de ea, săltând printre valuri ca nişte pescăruşi înfricoşaţi şi îndepărtându-se către miazănoapte, până când ceţurile argintii acoperiră strălucirea soarelui şi marea deveni cenuşie, asemeni celei pe care o cunoştea.

Acum văzu din nou pământ, stânci albe şi câmpii mănoase. Pluti peste dealuri şi văi şi ajunse pe o câmpie înaltă, întinsă, unde şiruri lungi de bărbaţi trudeau, trăgând cu frânghii blocuri mari de piatră. O parte a templului de pietre era deja gata, iar Eilan îşi putea imagina cum va arăta. Auzise destul de des descrierea Dansului Uriaşilor ca să poată recunoaşte cercul mare al pietrelor. Bărbatul care dirija munca semăna cu tatăl ei, însă el asculta de un altul, care îi amintea de Gaius, mai scund şi tuciuriu, ca oamenii tribului Silures, dar vibrând de putere. Cel de-al doilea bărbat făcu semn către templu şi, în timp ce muşchii antebraţului i se mişcară, Eilan observă şerpii tatuaţi.

Vântul bătu peste iarba câmpiei şi, după ce se linişti, scena se schimbă din nou. Fascinată, Eilan urmărea cum scenele se succed, una după alta. Culorile şi decorurile se modificau, de fiecare dată când apăreau figuri noi. Însă, iar şi iar, recunoştea o expresie sau un gest cunoscut – cum atingea bunicul coardele harpei, graţia regală a lui Lhiannon şi ea însăşi, călătorind, ca o regină, într-o caleaşcă. În spatele ei, călărea un bărbat înalt şi ea ştia că era cel a cărui atingere îi deschisese calea către propria putere. *Tot ce-a fost va mai fi iar, Din mare dragoni răsar, Doar cei înţelepţi sunt liberi…* se auzi un glas limpede, de dincolo de lume.

Ultima imagine fu aceea a unui deal din bucăţi de granit, pe care creştea trestie roşie. Dinspre mare, către răsărit, băteau vânturi reci, răscolind câmpiile line. În acest loc aflat la răscruce de vânturi, adevăraţii copacii creşteau doar de-a lungul

strâmtorii unde insula dădea înspre întinderea ameninţătoare a continentului. Chiar atunci când îşi dădu seama că privea Insula Mona, scena se schimbă şi Eilan zări bărbaţi din poporul ei, înveşmântaţi în straie albe şi femei în rochii albastre ca cerul nopţii, înălţând ruguri uriaşe din lemn, cu figuri ameninţătoare.

La început, nu înţelese. Apoi un fior de lumină se undui de cealaltă parte a ţărmului. Clipi, recunoscând armura romană. Oamenii Monei o văzură şi ei şi, dintr-o dată, rugurile se învăpăiară. Preotesele înaintau, dansând, iar umbrele lor se zvârcoleau în timp ce îşi strigau vrăjile. Un timp, romanii rămaseră pe loc şi apoi, la îndemnul conducătorilor lor, primul om se avântă în apă. Apele strâmtorii se înspumară, în timp ce romanii înaintau. Ieşiră la mal, lăsând în urma lor stropi de apă, dar săbiile lor aruncară sclipiri aprinse în lumina focului. Cu tenacitate feroce, îi urmăreau pe druizi iar săbiile lor picurau stropi de roşu-aprins, în timp ce îi loveau pe toţi care le ieşeau în cale.

Apoi, o vreme, totul fu cufundat în tăcere. Lumina focului, palidă acum, făcu loc cenuşiului rece al zorilor. Corbii roiau deja în jurul trupurilor moarte. În timp ce Eilan îi privea, corbii se ridicară pe neaşteptate, ţipând, iar aripile lor întunecară cerul.

Când se îndoapă Corbii,
Dragonul doarme dus,
Iar Doamna stă şi plânge, când Corbii zboară sus
Ce ura semănat-a, de milă e cules…

La auzul cântecului, inima lui Eilan fu străpunsă de durere şi imaginea se tulbură, înceţoşată de lacrimi.

Când putu să vadă din nou, stătea iarăşi lângă eleşteu. Dar nu mai era singură. Oglindit în apă, i se înfăţişă un chip şi, când îşi ridică privirea, observă că era un bărbat înveşmântat într-o piele de bivol, cu o acoperitoare încadrată de aripi de şoim şi purtând pe cap coarnele unui cerb uriaş. Eilan făcu ochii mari, căci acesta era costumul purtat de druizi în cele mai sacre ceremonii ale lor.

— Stăpâne, i se adresă Eilan, aşa cum se cuvenea rangului său, cine eşti?

În prima clipă, bărbatul îi aminti de bunicul ei, dar acum îşi dădea seama că era mai tânăr, în ciuda argintului din barbă, iar

în ochi îi străluceau o înţelepciune şi o putere pe care nu o mai văzuse la niciun muritor.

Aşa trebuie să fie Ardanos! gândi ea apoi, asemeni marii preotese a cărei strălucire o întrezărise uneori la Lhiannon, în timpul ritualurilor. Aceasta era realitatea.

El zâmbi, iar lui Eilan i se păru că începe să se lumineze în jurul lor, până ce eleşteul străluci.

— Am luat multe înfăţişări şi am avut multe nume. Am fost Şoimul Soarelui şi Armăsarul Alb, Cerbul de Aur şi Vierul Negru. Dar aici şi acum, sunt Merlin al Britaniei.

Eilan înghiţi în sec. Învăţase ceva despre asta, căci titlul de Merlin fusese purtat de Arhi-druid, în anii din urmă. Dar sufletul celui căruia îi aparţinea nu se întrupa la fiecare generaţie şi se spunea că doar cei mai mari dintre druizi îl întâlnesc în Lumea Cealaltă.

Îşi umezi buzele.

— Ce vrei de la mine?

— Fiică a Insulei Sfinte, îţi vei sluji poporul şi zeii?

— O slujesc pe Doamna Vieţii, răspunse Eilan fără să clipească. Şi voi face voia Ei.

— Acesta este ceasul semnelor, când multe cărări se pot întâlni, dar numai cu consimţământul tău, căci calea ce se deschide înaintea ta va cere să dăruieşti totul şi, dacă o vei urma, prea puţină înţelegere sau răsplată vei găsi.

— Şi ce spun semnele despre acest ceas? La ce este propice?

Lângă ea, realitatea prezenţei lui o domina. Eilan se bucura că vechile poveşti o învăţaseră cum să răspundă.

— E propice pentru ca o fată să fie făcută preoteasă, după rânduiala străveche, spuse el cu blândeţe. Ţi s-a spus că o preoteasă trebuie să fie fecioară, dar nu este aşa. O preoteasă a Zeiţei se dăruieşte la vremea ei şi, după ce puterea trece prin ea, îşi recapătă suveranitatea. Ea dăruieşte, dar nu este niciodată luată. Ea este iniţierea care îl sacralizează pe Regele Sacru, pentru ca el să-şi poată binecuvânta regina şi pentru ca, astfel, viaţa pământului să poată fi înnoită.

— Şi asta vrei de la mine? Eilan îşi dădu seama că tremură. Cum s-o fac? Nu ştiu cum!

— Nu tu, ci Zeiţa din tine… Eilan rămase cu răsuflarea tăiată, iar el zâmbi: Şi este de datoria mea să o trezesc pe Ea.

Îşi scoase masca şi, în timp ce straiele lui rigide căzură la

pământ, Eilan văzu că era gol, iar trupul său era al unui zeu puternic. Bărbatul îi netezi părul cârlionţat de pe frunte şi ea simţi că, fără sprijinul acelor mâini vânjoase, ar fi căzut. Apoi el se aplecă să o sărute pe frunte.

Zeiţă! striga sufletul ei şi simţurile i se aprinseră de o flacără albă ce îi străbătu trupul, în timp ce el îi sărută buzele, sânii şi îngenunche pentru a-i binecuvânta pântecele, în acel moment, fu conştientă de propria ei esenţă, aşa cum nu mai fusese niciodată şi totuşi, în acelaşi timp, toată fiinţa ei aparţinea Alteia şi Eilan nu îşi putea da seama dacă acea Prezenţă era parte din ea sau dacă ea însăşi făcea parte din acea Prezenţă sau din Ea. Ceea ce ştia, dincolo de orice îndoială, era că, într-un fel care depăşea chiar şi liniştea pe care o găsise în braţele lui Gaius, nu mai era singură.

Eilan ardea, dar nu era mistuită şi i se părea că glasul pe care îl auzise cânta în tonuri aprinse...

Duşmanul ce l-ai cucerit, va trebui să îl iubeşti...
Şi trebuie acum să-nfrunţi chiar legea ce o împlineşti...
Ce-ai vrea din suflet să păstrezi, azi trebuie să dăruieşti...
Astfel, izbânda tu o vei cunoaşte...
Prin tine, Fiică a Druizilor, Dragonul va renaşte.

Mintea îi fu năpădită de imagini plini de sânge şi splendoare, ce înfăţişau bătălii şi oraşe de piatră şi o colină verde, deasupra unei mări interioare, foc şi sabie şi, în cele din urmă un bărbat cu părul bălai, cu ochii lui Gaius, care mergea la luptă, cu imaginea Doamnei pe scut.

— Da! veni răspunsul ei, dar nu mă lăsa singură...

— Fiica mea, sunt mereu aici, auzi răspunsul. Tu eşti a Mea, din generaţie în generaţie, atât cât Timpul va îngădui.

Ştia că mai auzise cuvintele acelea, că aceasta era doar înnoirea unei legături străvechi, dar dragostea care o mângâia devenea o mare în care se îneca, o lumină în care toată luciditatea se topea.

Când Eilan îşi reveni în simţiri, plutea pe o apă rece. Percepu în jurul ei copaci întunecaţi, lumina lunii şi, în clipa următoare, multe mâini o apucară şi o ridicară pe ţărm. Clipi uluită când îşi dădu seama că era întinsă lângă eleşteul în care se revărsa pârâul din josul Casei Fecioarelor, în care obişnuiau să se

scalde.

Încercă să vorbească, dar descoperi că nu poate. Își dădu apoi seama că tot ceea ce i se întâmplase era un mister prea mare ca să poată fi spus, chiar şi aici. Şi totuşi, se mira că ele nu îl puteau vedea, căci Căldura Divină strălucea încă în ea, astfel că pielea i se uscă de îndată ce o ajutară să se ridice din apă. În tăcere, celelalte femei o îmbrăcară într-o rochie de pânză nouă, vopsită în albastru-închis, ca a preoteselor consacrate.

— Ai călătorit între lumi; ai văzut lumina cea fără de umbră, ai fost purificată… spuse un glas pe care Eilan îl recunoscu ca fiind al lui Caillean. Îşi ridică privirea, dar cea care stătea acolo părea a fi femeia pe care o văzuse în viziunea ei, pe parapet. Fiică a Zeiţei, ridică-te, ca surorile tale să-ţi poată ura bun venit…

Preotesele o ajutară să se ridice în picioare şi rămaseră în spatele ei, în timp ce Eilan o urma pe Caillean, de-a lungul cărării ce ducea la Crângul Sacru.

În lumina torţelor care pâlpâiau printre copaci, Eilan văzu că Lhiannon o aştepta, însoţită de Eilidh. În spatele ei stătea Dieda, cu ochii la fel de mari şi de uimiţi cum ştia Eilan că trebuie să fie şi ai ei şi cu părul lipit de frunte, în bucle umede. *Ce i se întâmplase?* se întrebă Eilan. Ochii li se întâlniră şi toate barierele pe care anii din urmă le ridicaseră între ele dispărură, îşi aminteau acum doar că erau surori.

Mă bucur că ne vom face jurămintele împreună… gândi ea. Proba era mereu aceeaşi, dar fiecare preoteasă avea parte de viziunea pe care zeii o vroiau. Dieda, presupunea Eilan, trebuie să fi găsit muzică. O privi pe cealaltă fată şi i se păru că Zeiţa îi zâmbi din ochii Diedei.

Eilan îşi roti privirea şi văzu că erau toate aici – Miellyn şi Eilidh şi celelalte care, în ultimii trei ani, îi dăduseră învăţătura. Dar pe chipul fiecărei femei vedea reflectarea luminii din Lumea Cealaltă şi, la unele dintre ele, ceva în plus, sugestia unor chipuri pe care le văzuse în viziunea ei, mereu schimbându-se şi totuşi mereu aceleaşi.

De ce se tem oamenii de moarte, când sigur vom renaşte? se întrebă atunci Eilan. Druizii le învăţau că sufletul poate reveni pe pământ în multe înfăţişări, iar ea avusese întotdeauna impresia că e aşa, dar acum ştia că era adevărat.

În sfârşit, înţelegea seninătatea lui Caillean şi sfinţenia pe care, în ciuda fragilităţii şi a vulnerabilităţii sale, o simţea la

Lhiannon. Fuseseră şi ele acolo unde fusese ea şi nicio întâmplare decisivă nu putea schimba acest adevăr.

Auzi cuvintele ceremoniei ca prin vis şi îşi făcu jurămintele fără şovăire, căci, promisiunea cea mai importantă, cea care le cuprindea şi le subordona pe toate celelalte, fusese deja făcută Zeiţei, în Lumea de Dincolo. Cu sângele clocotindu-i încă în vene şi cu lumina Doamnei în ochi, abia simţi înţepătura ghimpelui în timp ce semiluna albastră, care o proclama ca preoteasă, îi era trasată între sprâncene.

14

Era în tradiţia Sanctuarului ca preotesele, după ce îşi făceau jurămintele, să treacă printr-o perioadă de izolare. Eilan era recunoscătoare pentru asta. În zilele ce se scurseră de la iniţierea lor, zăcuse sfârşită, aşa cum făcea Lhiannon după ce rostea un Oracol şi, chiar şi după ce fizic îşi reveni, atenţia îi era mereu îndreptată înspre fiinţa ei lăuntrică, fiindcă încerca să înţeleagă ce se întâmplase.

Uneori, cuvintele pe care i le adresase druidul îi păreau imposibile – un vis nebun, născut din frustrarea iubirii ei pentru Gaius. Dar când preotesele se adunară în întunericul geros, pentru a saluta luna de iarnă, Eilan simţi cum spiritul i se înalţă, în timp ce glasurile femeilor se ridicau către cer. În asemenea momente, când lumina lunii o umplea ca o flacără de argint, ştia că nu fusese vis ceea ce trăise.

Uneori, i se părea că e privită oarecum ciudat de Caillean, dar Eilan nu se simţi liberă să vorbească despre Merlin şi despre destinul pe care credea că acesta i l-a oferit, nici măcar atunci când preoteasa mai în vârstă le povestise despre Cei înţelepţi care au venit de dincolo de mare – o învăţătură îngăduită doar preoteselor jurate. Căci, încet, încet, îşi dădu seama că, oricare ar fi fost extazul pe care celelalte preotese îl trăiseră în timpul iniţierii, acest mister îi fusese hărăzit doar ei. Şi astfel, zilele înnegurate ale iernii trecură şi începură să crească, înspre primăvară, iar semnul Zeiţei se vindecă pe fruntea lui Eilan.

Gaius stătea relaxat pe bancheta din biroul tatălui său, respirând adânc briza ce pătrundea prin fereastra deschisă, întrebându-se cât de curând ar putea să plece. De un an de zile era ataşat personalului tatălui său şi se săturase de zidurile

fortăreţei. Primăvara copleşea câmpurile şi pădurile. Simţea mirosul florilor de măr în aer şi asta îl făcea să se gândească la Eilan.

— Majoritatea bărbaţilor vor fi în permisie de Floralii, dar nu vreau ca prea mulţi dintre ofiţerii mei să fie plecaţi în acelaşi timp. Vocea tatălui său venea parcă de departe. Când va fi să pleci, unde vrei să te duci?

— Nu m-am gândit la asta, izbucni Gaius.

Unii dintre ofiţeri îşi foloseau timpul liber pentru a merge la vânat, dar a ucide doar de plăcere nu îl mai interesa pe Gaius în mod deosebit. Într-adevăr, nu era niciun loc unde ar vrea să se afle.

— Ai putea merge să te întâlneşti cu procuratorul, sugeră tatăl său. Nu i-ai cunoscut fiica până acum.

— Şi, dacă zeii sunt milostivi, nici nu o voi întâlni, se trezi brusc Gaius la realitate şi se ridică.

Tatăl său părea mâhnit.

— Dar ce ţi s-ar putea întâmpla – îl întrebă Macellius, stăpânindu-se în mod evident – dacă ai vedea-o pur şi simplu pe fată? Cred că deja a împlinit cincisprezece ani.

— Tată, *ştiu* că e de măritat. Cât de prost mă crezi?

Tatăl său zâmbi doar.

— N-am spus nicio vorbă despre căsătorie.

— Nu era nevoie, răspunse Gaius posomorât.

Dacă nu o putea avea pe Eilan, al naibii să fie dacă se căsătorea cu vreo femeie din Britania – cu atât mai puţin cu una propusă de tatăl său.

— Nu trebuie să fii nepoliticos, spuse Macellius. De fapt, mă gândeam la o vacanţă în Londinium şi…

— Ei, bine, eu nu, îl întrerupse Gaius, fără să-i mai pese ce părere avea tatăl său despre comportamentul lui.

Nu ştia unde va merge, dar va fi cât mai departe posibil de Londinium.

— Sper că nu te gândeşti iar la britanica aceea, comentă Macellius – aproape ca şi cum i-ar fi citit gândurile, îşi zise Gaius. Dar Macellius continuă: Sunt convins că ai destulă minte ca să ţi-o scoţi din gând pentru totdeauna.

Iar asta îl convinse.

— De fapt, spuse prevăzător, mă gândeam să merg să-l văd pe Clotinus.

În definitiv, pe Eilan o întâlnise după ce locuise la nobilul britanic şi putea măcar să se bucure de amintiri.

Gaius se bucură de călătoria către miazăzi, gândindu-se la Eilan şi la Cynric, care i-ar fi putut fi prieten şi pe care îl pierduse, fără să fie vina lor. Primăvara înainta ca o armată cuceritoare, vremea era frumoasă, cu dimineţi senine şi reci, care îl făceau să se bucure de veşmintele groase, şi zile calde, însorite şi aproape uscate, cu excepţia unor ploi uşoare şi catifelate, spre seară.

Clotinus îl întâmpină cu bucurie şi îi ură bun venit şi, cu toate că Gaius ştia că făcea asta mai cu seamă pentru că dorea să păstreze cele mai bune relaţii cu puternicii romani, primirea lui îi făcu, oricum, plăcere. Gawenna plecase să se căsătorească, aşa că nu era nimeni să îl deranjeze.

Casa lui Clotinus, constată Gaius, nu era un loc rău defel pentru petrecerea unei vacanţe. Mâncarea era bună şi, până şi fiica cealaltă a lui Clotinus, de doar doisprezece ani, era o companie plăcută şi se arătase destul de sensibilă când Gaius îi povestise că tatăl lui încercase să aranjeze pentru el o căsătorie cu o necunoscută. S-ar fi putut prea bine ca ea să se ofere să-l consoleze, într-un mod subtil, dar Gaius îşi aminti – nu înainte de vreme, gândi el – că tatăl său îl prevenise să nu se încurce cu femeile localnice. Dacă fata îi trimitea orice fel de mesaje fără grai, el se prefăcea că nu le observă.

Dar, în afară de rugăciunile adresate confuz zeiţei Venus, nu se putea gândi la nicio cale de a se apropia de Eilan. În somn, se foia în aşternut, gemea şi, când se trezea, ştia că o visase pe Eilan.

O iubesc, gândea el, autocompătimindu-se când era copleşit de disperare. *Nu e ca şi cum aş fi vrut să o seduc şi să o abandonez. Aş fi fericit să o iau de soţie, dacă aş putea primi consimţământul tuturor oamenilor care parcă au impresia că e treaba lor să ne controleze viaţa. Î*n definitiv, avea douăzeci şi trei de ani şi era ofiţer – deşi unul foarte neînsemnat – al legiunii sale. Dacă asta nu era îndeajuns ca să se poată căsători după bunul plac, cât de bătrân ar trebui să fie?

Într-o zi, când ieşise călare sub pretext că merge la vânat, se trezi trecând pe lângă zidurile care fuseseră cândva casa lui Bendeigid şi îşi dădu seama că trebuie să se afle pe undeva prin apropierea Sanctuarului. Simţi o uşoară durere în picioare, la

amintirea capcanei pentru vieri – părea că a trecut atât de mult timp de atunci – şi a primului moment în care o zărise pe Eilan.

Nu pot rămâne aici... gândi el pe neaşteptate. *Fiecare copac şi fiecare piatră îmi vor aduce amintiri dureroase.* Crezuse că poate suporta. Cu siguranţă, faptul că-l vedea la Deva, din când în când, pe bătrânul Ardanos nu îi tulburase liniştea. Poate că ar trebui să se îndrepte spre miazăzi, să viziteze poporul mamei sale. Asta nu i-ar face plăcere lui Macellius, dar acum nu se prea gândea să-i facă pe plac tatălui său.

În seara aceea, în faţa focului, vorbi despre asta cu Clotinus, care îl imploră să mai stea o zi, două.

— Până la festival, vor fi prea mulţi oameni pe drum, sublinie Clotinus. Trebuie să rămâi măcar până trece asta, iar apoi vei putea călători comod.

— Oamenii nu mă vor deranja, dar probabil ar trebui să nu călătoresc în uniformă, spuse Gaius. Aş înainta mai repede şi aş atrage mai puţin atenţia, dacă aş purta o haină britonă obişnuită.

— E adevărat, zâmbi acru Clotinus. Eşti, într-un fel, unul de-al nostru. Îndrăznesc să spun că am o idee care îţi va fi de folos.

În ziua următoare, intendentul făcu rost de haine pe măsura lui Gaius: pantaloni argăsiţi şi o tunică vopsită în verde, din stofă nouă, curată şi onorabilă, dar nu deosebit de luxoasă şi, împreună cu acestea, aduse o mantie bogată, maro-închis, din lână grea.

— Nopţile sunt încă răcoroase, fiule, spuse Clotinus. Vei avea nevoie de ea când se lasă întunericul.

Când Gaius se îmbrăcă, identitatea lui romană păru că dispare.

— În hainele astea, nu mai eşti Gaius Macellius Severus.

Bătrânul îl privi ciudat. Gaius zâmbi larg.

— După cum cred că ţi-am spus, când trăia, mama îmi spunea Gawen. Acum nu par a fi nimeni altcineva şi cred că ar trebui să folosesc doar acest nume.

Clotinus se grăbi să spună cât de bine îi veneau hainele, deşi Gaius îşi dădea seama cumva că bărbatul regreta dispariţia oaspetelui său roman cu înfăţişare importantă.

— Dacă voi lua parte la festival, voi fi doar un alt briton, continuă Gaius. Poate că ar trebui să te rog să-i trimiţi lui Macellius un mesaj cum că voi călători deghizat!

Bănuia că tatăl lui nu va fi încântat, iar motivul adunării de informaţii i-ar putea justifica escapada.

Când se trezi, în ziua de Beltane, Eilan avu cel mai straniu sentiment: că Gaius se afla pe undeva, pe aproape. *Poate,* îşi zise ea, *se gândeşte la mine. Î*n definitiv, era Beltane şi fiecare dintre întâlnirile lor importante avuseseră loc cu prilejul acestui festival. Era firesc, în orice caz, ca gândurile ei să se îndrepte către el în această zi când, pe tot cuprinsul ţării, inimile bărbaţilor şi ale fecioarelor se îndreptau către dragoste.

Aici, în sanctuarul cast al Casei Fecioarelor, nu ar trebui să se gândească la asemenea lucruri sau, dacă ar face-o, ar trebui să le privească cu îngăduinţa detaşată a uneia care trăia mai presus de asemenea pofte carnale. În timpul iernii, fusese uşor. I se părea că pasiunea cu care druidul din viziunea ei a atins-o fusese purificată, devenind o strălucire curată ca o flacără de altar şi că jurămintele de castitate nu erau un sacrificiu prea mare.

Însă acum, când seva se ridica în copaci şi fiecare boboc izbucnea în floare, începea să se îndoiască. Când se gândea la viziunea ei, trupul i se înfierbânta şi se visa alături de un iubit care uneori era druidul, uneori Gaius şi alteori un străin cu ochi de rege. Trupul meu este încă neatins, gândi ea dintr-o dată, dar spiritul nu îmi mai este virgin. Zeiţă, cum voi purta această dulce durere?

— Eilan, o ajuţi pe Lhiannon să se pregătească pentru ritualul de seară? Vocea lui Miellyn o readuse la realitate şi Eilan clătină din cap. Atunci de ce să nu vii afară, împreună cu noi, celelalte, în dimineaţa aceasta, să te bucuri de festival? îşi va face bine puţin aer proaspăt.

Se dovedi că printre „noi, celelalte” era Senara, care era întru totul încântată să fie afară. Cerul era senin ca oglinda şi în curte măceşii străluceau de parcă lumina soarelui se aşezase pe ramuri. Oamenii se îngrămădeau într-un fel care o făcu să tremure pe Eilan, obişnuită cu calmul şi liniştea din lunile de izolare. Se obişnuise repede, sau poate că iniţierea o schimbase. Se simţise întotdeauna stingherită în mijlocul mulţimii, iar acum nu se simţea deloc bine în pielea ei.

Dar Senara păşea printre ei bine dispusă. Era fascinată de tot ce vedea: o tarabă cu brânzeturi, o masă la care un vânzător de brăţări din sticlă îşi întinsese mărfurile sclipitoare şi,

pretutindeni, flori.

Eilan nu mai văzuse atâţia oameni de la ultimul Beltane, când îl întâlnise pe Gaius. I se părea că toată lumea din Britania sau de pe insule era aici, îmbrâncindu-se, râzând, mâncând, bând şi că aici se regăsea fiecare meşteşug, de la prepararea prăjiturilor la umblatul pe sârmă.

— Lhiannon va veni astăzi aici? întrebă Senara.

Miellyn încuviinţă:

— Ardanos o va escorta. Printre sarcinile ei este şi aceea de a se arăta mulţimilor, la festivaluri. Miellyn făcu o pauză şi apoi adăugă: Şi nu partea cea mai fericită. Între noi fie vorba, cred că este foarte obosită. De o vreme încoace, mă întreb în fiecare an dacă va fi ultimul ei festival. Văzând că Senara păleşte, adăugă: Te sperie? Moartea face parte din viaţă la fel de mult ca naşterea. Ca preoteasă, trebuie să ştii asta.

Dar înghesuiala era atât de mare încât abia auzi ce spunea Miellyn. Un grup de oameni se uita la un bărbat cu un urs dansator; Senara strigă că vroia şi ea să vadă şi îşi croiră drum în faţă, de unde putea privi mai bine. Când oamenii zăriră rochiile albastre de pânză ale preoteselor de la Sanctuar, se dădură la o parte din calea lor, până când acestea ajunseră lângă ring, de unde priviră animalul dansând – sau, cel puţin, rotindu-se greoi pe picioarele din spate, ceea ce, presupunea ea, era tot ce putea face mai asemănător cu dansul un asemenea animal. Botul ursului era legat strâns cu sfoară, iar ea se gândi că arată jalnic.

— Biata făptură, zise Senara, iar Miellyn suspină.

— Uneori mi se pare că Lhiannon este ca acest urs, răspunse cealaltă preoteasă. Mereu expusă, fără să îşi rostească propriile cuvinte.

Eilan oftă la gândul că înalta Preoteasă era comparată cu un animal dresat.

— Şi cine o conduce? chicoti Senara. Miellyn, nu ar trebui să spui asemenea lucruri.

— De ce nu? Rostirea adevărului e de obicei considerată o virtute, răspunse Miellyn cu dârzenie, iar Eilan îşi aminti de Caillean. Purtarea bunicului ei faţă de înalta Preoteasă părea foarte diferită de supremaţia pe care o proclamase druidul din viziunea ei. Spun adevărul aşa cum îl văd. Şi când văd cum Lhiannon devine atât de slabă, mă întreb…

Miellyn nu îşi termină fraza, căci în momentul acela ursul se lăsă în patru labe şi se îndreptă greoi direct înspre ele. Senara ţipă şi sări la o parte, dar mulţimea o presa din toate direcţiile. Eilan făcu un pas înapoi, călcând pe rochia unei femei şi o auzi cum se sfâşie.

— Vezi pe unde calci, spuse străina arţăgoasă.

Eilan îşi ceru scuze, încercând să se facă mai mică şi, în acel moment, ursul se năpusti din nou înainte, iar funia i se desfăcu, în timp ce un om ţipă cuprins de panică. Întreaga mulţime se împingea în spate şi, când Eilan îşi recăpătă echilibrul, Miellyn şi Senara dispăruseră în mulţime.

Era pentru prima dată, după mulţi ani, când Eilan era singură. Se obişnuise cu compania permanentă de la Sanctuar. Acum îşi dădu seama că supravegherea avea un alt scop decât corectitudinea; prezenţa surorilor ei o ajutase să ţină bărbaţii la distanţă, atât fizic cât şi psihic. Aflată singură, tumultul unor gânduri şi emoţii străine o izbi ca un vânt puternic. Ca să se apere, încercă să-şi ia putere din pământ, dar chipurile străine care o înconjurau o tulburau. Cum reuşea Lhiannon să se plimbe printre oameni, când era deja pe jumătate în transă şi deschisă puterii zeilor? Atât era de strivită de mulţime şi înconjurată de necunoscuţi încât nu putea vedea nimic familiar, nici măcar aleea de copaci care ducea către Sanctuar, nici movila de pe care se rosteau Oracolele.

O dată, văzu prin mulţime ceva care i se păru o rochie albastră cunoscută, dar când se apropie, era doar mantia unui străin. Altă dată, crezu că zărise un grup de preotese, dar acestea erau patru şi, când îşi dădu seama că s-ar putea ca tovarăşele ei să se fi întâlnit cu altele de la Sanctuar şi să o caute împreună, ele dispărură din nou în strânsoarea mulţimii. Priveliştea trecătoare a târgului i se păru la fel de ciudată ca Lumea de Dincolo. *Este ridicol – să mă feresc de emoţiile altor oameni este primul lucru pe care l-am învăţat! Ar trebui pur şi simplu să întreb pe cineva*, îşi tot repeta, dar, fără apărare cum era, nu îndrăznea să se adreseze unui străin. Ce ar crede lumea despre o preoteasă care nu ştia să-şi găsească drumul înapoi spre propria locuinţă?

Înaintă prin mulţime, încercând să-şi ţină în frâu groaza inexplicabilă. Dacă îşi va recăpăta stăpânirea de sine, va întreba pe cineva încotro se află Sanctuarul. Fără îndoială, într-o bună zi

îşi va aminti de această întâmplare ca de o aventură şi se va amuza. Numai că în momentul acela nu încăpea îndoială că era rătăcită şi înfricoşată.

O mişcare neaşteptată a mulţimii aproape o doborî, îşi pierdu echilibrul şi se izbi de un bărbat în mantie întunecată. Acesta bodogăni ceva, apoi tresări.

— Eilan, eşti tu cu adevărat? Mâini puternice o apucară de coate şi un glas cunoscut o întrebă: De unde ai apărut?

Iar Eilan îşi ridică privirea către acel chip dintre toate chipurile din lume pe care se aştepta cel mai puţin să-l vadă, al lui Gaius Macellius.

Fără grai, se lipi de el. Gaius o simţi tremurând şi o trase mai aproape. Pe neaşteptate, agitaţia din jurul lor fu potolită de îmbrăţişarea lui.

— Eilan, repetă el, nu am îndrăznit să sper că te voi găsi aici!

Eu, da, gândi Eilan ca prin vis. *Când m-am trezit în dimineaţa aceasta, primul meu gând a fost că tu eşti aproape; de ce nu m-am încrezut în el?*

Braţele lui Gaius se strânseră în jurul ei şi, în clipa aceea, Eilan uită toate cuvintele de avertizare ale lui Caillean, toate îndoielile şi temerile. Ştia doar că era fericită.

Râse uşor tremurat.

— Mă tem că m-am rătăcit. Încercam să mă întorc la Sanctuar, sau cel puţin la celelalte preotese cu care am venit la festival, dar nu eram sigură încotro trebuie să o apuc.

— Drumul e acolo, începu el şi apoi, la mişcarea ei involuntară, izbucni: Chiar trebuie să te întorci imediat? Am venit în această… această parte a lumii doar cu speranţa de a te vedea…

Eilan auzi, la fel de limpede ca şi cum el ar fi rostit cu voce tare: *Nu pot suporta să o las să plece acum!*

— Dacă pleci, s-ar putea să nu ne mai întâlnim niciodată, izbucni el cu vocea tremurând. Cred că nu pot suporta să te pierd *din nou,* Eilan… Buzele lui tremurară când îi rosti numele, ca o mângâiere. Eilan îşi simţi trupul inundat de un foc rece. Nu mă poţi părăsi, şopti el, lângă voalul fetei. Soarta este cea care te-a adus aici, singură…

Nu chiar singură! gândi ea şi zâmbi privind mulţimile care se îmbulzeau în jurul lor. Dar era adevărat, doar Soarta sau Zeiţa ar fi putut să o aducă aici, în braţele lui. Lăsă cu bună ştiinţă la o

parte învăţătura care cerea unei preotese să-şi ţină ochii plecaţi cu sfială atunci când se afla în compania unui bărbat care nu îi era nici tată, nici bunic ori frate şi îl privi.

Şi ce se aşteptase să vadă? Ce lucru neştiut dinainte de inima ei, se întrebă Eilan, i-ar putea spune ochii când priveau părul ce şi acum i se cârlionţa lui Gaius pe frunte, proeminenţa încăpăţânată a maxilarului, sub barba scurtă pe care şi-o lăsase în ultima campanie şi dorinţa neajutorată din ochii lui negri? Ochiul lăuntric şi cel îndreptat către exterior se întâlniră pe neaşteptate şi, deodată, Eilan văzu chipul tras şi palid al băiatului pe care îl îngrijise cu ani în urmă, trăsăturile puternice ale bărbatului care devenea şi încă ceva, un chip hodorogit de încercările şi nemulţumirile prin care a trecut, cu nădejdile tinereţii zădărnicite de ani.

Bietul meu iubit, gândi Eilan, *aşa vei deveni?*

— Chiar trebuie să pleci? repetă el, iar ea şopti:

— Nu.

Gaius înghiţi în sec, iar ea îşi ridică voalul de pe frunte. Atunci simţi cum el înţepeneşte şi înţelese că observase pentru prima oară semiluna albastră pe care o purta între sprâncene.

— Sunt preoteasă, spuse ea încet şi simţi crisparea lui când înţelese.

Dar nu o lăsă să plece şi nu se dădu înapoi.

Doar gândul că s-ar putea să nu îl mai vadă începea să întunece lumina cerului. Fără îndoială, Caillean i-ar fi spus să-l părăsească imediat, dar, o dată în viaţă, nu va face aşa cum mai vârstnica preoteasă considera că e mai înţelept, ci doar ceea ce vroia ea. Şi, orice s-ar întâmpla, cel puţin de data aceasta Caillean nu va fi pedepsită.

Doi văcari se ciocniră de ei şi se dădură la o parte, aruncându-le priviri ciudate când văzură veşmintele albastre ale lui Eilan. Gaius se încruntă şi o înfăşură cu mantia lui albastră, trăgându-i voalul înapoi, ca să-i ascundă părul strălucitor.

— Oricum, haide să ieşim din înghesuiala asta, murmură el.

Braţul lui o înconjura încă, puternic şi ocrotitor şi, în timp ce mergeau, niciunul dintre ei nu ştia exact încotro se îndreaptă, ci doar că erau împreună şi că erau departe de mulţime.

— Spune-mi, cum ai venit aici? Nu aveam nici cea mai vagă idee că te afli în această parte a lumii.

— Cred că am venit să te văd, începu Gaius, iar Eilan se lipi

de el, ascultând. A fost Soarta, sau poate tatăl meu. Cel puţin, mă duceam în partea opusă celei în care ar fi vrut el să merg! Micuţa Valeria e bine?

— Senara, aşa îi spunem la Sanctuar. Într-adevăr, e foarte bine şi fericită.

— Mă bucur să aud asta, răspunse Gaius, dar ea îşi dădea seama că uitase deja de Senara. Cynric este proscris, ştiai? întrebă Gaius. L-am întâlnit înainte de a pleca şi mi-a spus să mă feresc de el…

Vocea îi pieri. Ce vroia să audă de la ea? se întrebă Eilan. Poate doar sunetul glasului ei, să ştie că se gândea la el. Nu-şi putea da singur seama? Simţea prezenţa lui cu tot trupul, cu fiecare părticică din piele.

— Poate că are dreptate. Tatăl meu şi-a pus în cap că trebuie să mă căsătoresc cu o fată romană, fiica procuratorului din Londinium…

— Îl vei asculta? întrebă cu prudenţă Eilan, cu sângele clocotind.

Căsătorie? De ce îi spusese? Eilan ştia că asta nu schimba nimic, dar de ce o durea atât de mult gândul acesta?

Ajunseseră, nu se ştie cum, la marginea terenurilor pentru festival. Încă un pas şi ar fi fost ascunşi la adăpostul alunilor. Noaptea trecută, fete şi băieţi rătăciseră prin aceste păduri ca să adune frunze şi flori şi să se culce pe iarba nouă. Pădurea îşi mai amintea. Eilan simţea în jurul ei, ca un ecou, amintirea pasiunii lor, luându-se la întrecere cu tumultul târgului.

Gaius se întoarse pentru a o privi.

— Ştii că nu mă voi căsători niciodată cu altcineva în afară de tine!

— Eu nu mă pot căsători, răspunse ea. Viaţa mea e promisă zeilor…

— Atunci nu mă voi căsători cu nimeni, spuse el hotărât.

Dar o vei face… Chiar în momentul în care fu cuprinsă de o izbucnire iraţională de fericire, o previziune răsună în fiinţa ei. În minte îi licări o imagine a femeii care va fi soţia lui. Şi de ce ar trebui să o urască? Era atât de egoistă încât să vrea ca Gaius să fie singur pentru totdeauna? Sau dorise ca el să o ducă departe, să mişte cerul şi pământul ca să o elibereze de jurăminte? Ce cuvinte rostite de un om ar putea şterge semiluna aşezată pe fruntea ei?

Se împiedică de o rădăcină de copac, iar Gaius întinse mâna pentru a o ajuta. Clipind, Eilan observă că intraseră în pădure. Larma mulţimii se pierdu dintr-o dată în depărtare, de parcă ar fi călătorit la mile depărtare, de parcă ar fi păşit în Lumea de Dincolo. Soarele se ascunsese după un nor şi un vânt rece începea să bată. Oare va ploua? Ca şi cum i-ar fi răspuns, câţiva stropi căzură asupra lor – începutul unei ploi sau poate doar apa de pe frunzele din vârful copacilor.

— Eilan… şopti el şi o strânse mai tare. Te rog… Eilan!

Întorcându-se, simţi puterea dorinţei lui şi lumea parcă se opri în loc. Din clipa în care valul mulţimii o dusese departe de Miellyn şi până acum, gândi Eilan, rătăcise într-un vis. Dar era trează acum şi putea vedea trecutul şi viitorul deopotrivă cu o teribilă claritate. Poate că Soarta îi adusese aici, dar ceea ce ea va decide în acest moment va hotărî viitorul lui şi al ei – şi poate va influenţa şi alte vieţi, în egală măsură. Se deşteptă dintr-o dată, îmbrăţişând cu puterea minţii alte timpuri, într-un cerc care se lărgea mereu, până ce văzu din nou luptătorul cu părul strălucitor care îi apăruse în viziune, cu dragonii pe încheieturi şi cu privirea de vultur pe care învăţase să o iubească în ochii lui Gaius.

Acum cel care tremura era el. Cu degete stângace, Gaius îi dădu vălul la o parte şi, coborând, mâna lui îi mângâie obrazul, zăbovi o clipă acolo şi pe urmă, ca şi cum ar fi fost atras de o forţă irezistibilă, alunecă de-a lungul gâtului ei catifelat şi ajunse să se odihnească pe ridicătura pieptului de sub decolteul rochiei. Iarba se întindea moale şi verde înaintea lor. Eilan auzi, ca un ecou. *Zeiţa nu este proslăvită într-un templu făcut de mâini omeneşti…*

Dar era interzis – cu nici şase luni în urmă jurase să-şi dea fecioria doar Regelui Sacru. Şi, ca un răspuns, certitudinea i se arătă. *Din acest bărbat născut din sângele a două neamuri se va ivi Regele ce va să vină…* Pentru asta o iniţiase Merlinul. Acesta era destinul ei.

Când se întâlniseră pentru prima dată, trebuie că îi păruse lui Gaius un copil, dar acum se ştia infinit mai în vârstă. Ca un ecou, glasul Merlinului îi răsună în urechi. *O preoteasă a Zeiţei se dăruieşte la vremea ei şi, după ce puterea trece prin ea, îşi recapătă suveranitatea.*

— După rânduielile oamenilor, nu ne putem căsători, spuse ea

încet. Eşti gata să mă iei de soţie după vechea lege, aşa cum preotesele se uneau cu bărbaţii de neam regesc, înaintea zeilor?

Gaius gemu în timp ce mâna i se rotunji pe sânul fetei şi simţi cum sfârcurile ei se întăresc în palma lui.

— Până la moarte şi după aceea, pe Mitras şi pe Mama, murmură el. Eilan, o, Eilan!

Când Merlinul o atinsese, fusese cuprinsă de văpaie din creştetul capului şi până la călcâie, dar acest foc părea că se ridică din pământ, mistuind toate celelalte gânduri.

Atinse faţa lui Gaius, iar el întinse mâna. O mână tremurătoare se încâlci în părul ei, iar voalul căzu, în dezordine, la pământ. Pe urmă buzele lui le căutară pe ale ei, nu cu blândeţe acum, ci frenetic, ca un om înfometat. La început, surprinsă, rămase nemişcată, în braţele lui, apoi deveni conştientă de o foame care îi răspundea, buzele i se deschiseră, primindu-le pe ale lui.

În timp ce se sărutau, braţele lui Eilan înconjurară gâtul lui Gaius; părul ei, eliberat din strânsoarea îngrijită, îi căzu pe spate, în timp ce agrafele se împrăştiară pe iarbă. Gaius gemu şi o trase înspre el. Acum ea îi putea simţi tăria trupului şi dorinţa. Mâinile lui Gaius alunecară de pe umerii fetei, pe spate, modelând trupul ei după al său.

Eilan simţi că i se înmoaie genunchii. Se lipi de trupul lui şi greutatea ei îi trase pe amândoi jos, pe iarba verde. Buzele lui îi umpleau de sărutări obrajii, pleoapele şi pielea catifelată a gâtului, de parcă ar fi vrut să o devoreze, iar ea se arcui, apropiindu-se de el, tremurând. În cădere, fustele i se ridicaseră, iar mâna lui o cercetă în josul trupului, se opri o clipă, la atingerea pielii fine şi pe urmă se ridică din nou pe sub haine, până ce ajunse să se odihnească în locul sacru dintre coapsele ei.

Gaius rămase dintr-o dată nemişcat, respirând greu. Pe urmă se retrase, cu ochii mari şi uimiţi, ca şi cum ar fi privit o lumină prea puternică.

— Doamnă, şopti el.

Eilan vedea cum Gaius e scuturat de friguri, dar cumva el reuşi să-şi găsească stăpânirea de sine.

Cu grijă, o dezbrăcă şi îi slăvi trupul cu o autoritate care crescu până ce fu, la rândul lui, învăluit în lumină, iar ea îşi dădea seama că el nu mai era întru totul Gaius.

— Regele meu, şopti ea în timp ce flacăra pe care el o aprinsese o ardea de-a lungul fiecărui nerv. Vino la mine!

Atunci Gaius oftă, cufundându-se în îmbrăţişarea ei, aşa cum se scufundă soarele în mare, predându-i-se ei, aşa cum ea i se dăruise lui. În depărtare, Eilan auzea strigăte, venite parcă din altă lume şi ştiu că preoţii aprinseseră focurile de Beltane.

Dar o văpaie mai puternică ardea în lăuntrul ei şi, în acel moment, chiar dacă toate femeile de la Sanctuar, în frunte cu Caillean, ar fi stat înşirate şi i-ar fi privit, Eilan nu ar fi observat şi nici nu i-ar fi păsat.

Ziua era foarte înaintată, iar soarele apunea când Gaius se mişcă în cele din urmă. Şovăitoare, Eilan se depărtă, iar el îi apucă mâna şi i-o sărută.

— Trebuie să mă întorc la Sanctuar, spuse ea cu multă blândeţe. Probabil că mă caută.

Într-adevăr, Miellyn trebuie că îşi ieşise din minţi de îngrijorare. Dar dacă Eilan ar reuşi cumva să se întoarcă acasă nevăzută, ele ar putea crede că mulţimea le despărţise, iar ea îşi găsise calea înapoi singură.

Chiar şi acum, când pasiunea se domolise şi putea să gândească din nou limpede, nu regreta că îşi încălcase jurămintele. Zeiţa a ştiut şi nu a intervenit, dovadă suficientă că slujise o lege mai înaltă. O parte a doctrinei secrete pe care Caillean i-o dezvăluise în lunile care au trecut de la iniţierea ei era că, înainte de venirea romanilor, preotesele îşi luau iubiţi după placul inimii sau chiar se căsătoreau. Doar de la sosirea romanilor au început bărbaţii să aibă aroganţa de a controla vieţile intime ale femeilor lor. Caillean nu întâlnise niciodată bărbatul care să o ispitească să-şi încalce legămintele, dar poate că va înţelege. Pe de altă parte, Caillean nu ar aproba alegerea făcută de Eilan, aşa că ar fi mai bine să nu-i spună preotesei nimic, până la urmă.

— Eilan, nu te du înapoi! Gaius se ridică într-un cot să o privească mai bine. Mă tem pentru tine.

— Sunt nepoata arhi-druidului, ce crezi că mi-ar face? răspunse ea.

Tatăl ei spusese odată că ar ucide-o cu mâinile lui dacă ar îngădui ceea ce Gaius tocmai făcuse, dar nu era acum momentul să pomenească despre asta. Acum era femeie şi preoteasă sub jurământ, răspunzătoare doar în faţa preoteselor

şi a zeilor.

— Dacă m-aş afla acolo, să te apăr, nu ar conta ce ar încerca, spuse el ameninţător.

— Şi voi fi mai în siguranţă, dacă fugim? Unde am putea să mergem? Triburile sălbatice de la miazănoapte s-ar putea să mă accepte, dar tu vei fi în pericol şi unde altundeva am putea fugi, departe de puterea Romei? Eşti soldat, Gaius, la fel de legat prin jurăminte ca şi mine. Am încălcat un jurământ ca să împlinesc unul mai mare, dar asta nu mă eliberează. Încă aparţin Zeiţei şi trebuie să mă încredinţez în grija ei…

— E mai mult decât pot face eu… spuse el apoi, ştergându-şi ochii.

— Prostii. Dacă te întorci în serviciul militar, vei fi cu siguranţă într-un pericol mai mare decât mine.

Eilan se lipi, încă o dată, de trupul lui, în timp ce acest gând rece ca oţelul străpungea inima ce acum bătea lângă a ei şi, când el o sărută din nou, toate grijile pentru viitor fură uitate. Pentru scurt timp.

15

În ciuda lucrurilor pe care Eilan şi le amintea de la Casa Fecioarelor, faptul că se culcase cu un bărbat nu îi distrusese puterile magice. Cel puţin, vraja de protecţie pe care o şoptise ca să se strecoare prin uşa bucătăriei şi de-a lungul cărării, către Locuinţa Preoteselor, părea că făcuse ca oamenii care erau prin preajmă să nu o observe, când trecu.

Ajunsă în camera ei, îşi scoase rochia pe furiş şi se spălă, ascunzând lenjeria pătată până ce va avea timp să o pună la înmuiat, pentru a îndepărta petele lăsate de sângele ei de fecioară. După ce isprăvi, îşi puse cămaşa de noapte şi făcu focul, dându-şi seama că era pe jumătate îngheţată de frig şi lihnită de foame. Trecuse vremea mesei de seară. Ar fi trebuit să se ducă la bucătărie să-şi caute ceva de mâncare, dar avea nevoie de timp ca să se gândească la ceea ce li se întâmplase, ei şi lui Gaius. Sau, poate, gândi cu neobişnuită autoironie, dorea pur şi simplu să închidă ochii pentru a retrăi clipele lor de dragoste.

S-ar fi putut aştepta ca Gaius să fie năvalnic, dar nu atât de tandru, preferând să se reţină până ce tremurase ca un arc

încordat decât să fie prea grăbit şi să o rănească pe ea. Dar, aşa fecioară cum era, plăcerea ce îi pulsase în trup fusese pe măsura plăcerii lui şi poate mai mult decât atât. Iar în momentele finale, când extazul deveni aproape prea puternic pentru ca un muritor să îl poată suporta, i se păru din nou că trupul ei e parte a Zeiţei, care primea darul Zeului.

Oftă. Nimic din durerea neobişnuită şi din dulcea moleşeală nu îi împovăra aripile. *Oare Zeiţa mă va lovi de moarte pentru că mi-am încălcat jurământul,* se întrebă ea, *sau pedeapsa mea va fi să plâng în noapte, amintindu-mi ceea ce nu voi mai avea niciodată? Nu e mai bine decât să nu fi cunoscut vreodată asta?* O compătimea pe Caillean, marcată din copilărie de singura ei experienţă legată de ceea ce oamenii numesc dragoste.

Pe zi ce trecea, un anumit echilibru începea să-şi facă loc. Eilan o însoţi pe Lhiannon la ritualul de lună plină şi niciun fulger nu căzu. Învăţătura aprofundată ce urma iniţierii, continuă, atât în meşteşug cât şi în ştiinţă şi, pe măsură ce zilele deveniră mai lungi, începură să se întâlnească, într-una din grădini sau în crângul sfânt, cu preotesele mai vârstnice, atunci când vremea le permitea.

Erau treisprezece stejari sacri, doisprezece aşezaţi în cerc, iar cel mai bătrân în mijloc, umbrind altarul de piatră. Când îşi înălţa privirea către ei, Eilan avea impresia că, până şi în căldura adormită a după-amiezii, copacii păstrau ceva din vraja cu care luna îi investise cu câteva nopţi înainte.

Glasul lui Caillean se îndepărtă, devenind un murmur de fundal, în timp ce Eilan privea în sus. Cu siguranţă, lumina care înroşea frunzele stejarilor era mai mult decât strălucirea soarelui. De la Beltane, parcă toate simţurile i se ascuţiseră.

Vocea preotesei se apropie din nou.

— În vremurile de demult, a existat o frăţie a înaltelor preotese, câte una pentru fiecare regiune a acestei ţări. Ele se aflau în spatele reginei fiecărui trib, dându-i sfaturi şi sprijinind-o.

Eilan se propti cu spatele de trunchiul robust al stejarului, contopindu-se cu puterea lui neclintită şi se strădui să-şi ţină ochii deschişi.

— Nu erau regine ele însele? întrebă Dieda.

— Rolul lor era unul mai puţin public, deşi aveau adesea obârşie regală. Însă ele erau iniţiatoarele regilor, căci, atunci

când regele era consacrat, preoteasa devenea canalul prin care Zeiţa îi accepta serviciile, conferindu-i o putere pe care el, la rândul lui, o transmitea reginei.

— Nu erau fecioare, spuse ursuză Miellyn, iar Eilan se dezmetici, amintindu-şi cuvintele Merlinului. Fusese ea Zeiţa pentru Gaius? Atunci care era destinul lui?

— Preotesele se culcau cu bărbaţi atunci când slujirea Zeiţei o cerea, răspunse Caillean pe un ton neutru. Dar nu se căsătoreau şi aveau copii doar dacă aceasta era singura cale prin care se putea păstra o linie regală. Rămâneau libere.

— În Sanctuar nu ne căsătorim, dar nu aş spune că suntem libere, constată Dieda, încruntându-se. Chiar dacă Preoteasa Oracolului îşi alege succesoarea, Consiliul Druizilor trebuie să-i aprobe alegerea.

— De ce s-au schimbat lucrurile? întrebă Eilan, iar dorinţa adăugă intensitate tonului ei. Din cauza Monei?

— Preoţii spun că izolarea noastră de acum este pentru a fi apărate, răspunse Caillean cu aceeaşi neutralitate prudentă. Ei spun că doar dacă rămânem pure ca nişte vestale vom fi respectate de Roma.

Eilan o privi lung. Atunci ceea ce am făcut eu cu Gaius nu a fost o batjocorire a Legii Doamnei, ci doar a regulilor druizilor!

— Dar va trebui să trăim mereu aşa? întrebă Miellyn îngândurată. Nu există niciun loc unde am putea să rostim adevărul şi să o slujim pe Zeiţă, fără amestecul bărbaţilor?

Ochii lui Caillean se închiseră. Pentru o clipă, lui Eilan i se păru că înşişi copacii amuţiră, aşteptând să audă ce va spune preoteasa.

— Doar într-un loc în afara timpului… şopti Caillean. Apărate de lume de un văl de magie.

Şi atunci, pentru un moment, Eilan păru că înţelege ceea ce vedea cealaltă femeie – o ceaţă aşternută ca un văl peste apele de argint şi lebede albe cântând în timp ce se ridicau în văzduh.

Apoi Caillean tresări şi deschise ochii, privind nedumerită împrejur, printre copaci, auziră gongul chemându-le la masa de seară.

O vreme, temerile lui Eilan se potoliră, dar, pe măsură ce zilele creşteau înspre Solstiţiul de Vară, începu să bănuiască de ce Zeiţa nu o lovise pe loc.

Când veni vremea obişnuită să se izoleze pentru purificare,

după obiceiul Sanctuarului şi nu apăru niciun semn de sângerare, nu se nelinişti la început. Niciodată nu i se întâmplase cu regularitate. Dar când cea de-a doua lună veni şi trecu, fu sigură că vraja de fertilitate a nopţii de Beltane lucrase şi asupra ei.

Bucuria ei instinctivă din prima clipă cedă curând locul spaimei. Ce va spune Bendeigid? Plânse apoi, dorindu-şi să se poată întoarce în timp şi să caute alinare în braţele mamei sale. Apoi, pe măsură ce zilele treceau, se întrebă dacă nu cumva, în loc să fie însărcinată, era lovită de vreo boală gravă, ca pedeapsă pentru sacrilegiul făcut.

Toată viaţa fusese puternică şi sănătoasă, dar acum i se făcea rău de fiecare dată când încerca să mănânce sau să bea ceva; era scuturată de friguri în fiecare zi şi nu avea nicio poftă de mâncare. Abia aştepta vremea recoltei şi se gândea cu jind la fructele ei, de parcă nu i-ar putea face rău. Cam tot ceea ce putea înghiţi fără să-i vină să vomite era laptele acru cel mai diluat şi cel mai acrit. Desigur, perioada sarcinii nu o tulburase astfel pe sora Miellyn, aşadar acesta nu putea fi un simptom timpuriu. Până şi apa Fântânii Sacre, când preotesele se adunară în ziua cea mai lungă să bea din ele şi să vadă viitorul, o chinui, dându-i fiori de gheaţă.

Din când în când, simţea cum Caillean o priveşte, dar femeia era şi ea bolnavă. Eilan, care era probabil mai apropiată de ea decât oricare alta, nu ştia ce o supără. Când o întrebă, Caillean spuse că ciclul îi era deranjat, dar sănătatea precară a bătrânei preotese nu făcea decât să o umple şi mai mult de teamă pe Eilan. Cu siguranţă, Caillean nu putea fi însărcinată! Uneori, Eilan se întreba dacă păcatul ei atrăsese blesteme asupra întregului Sanctuar, dacă boala ei o molipsise prima pe Caillean şi acum le va ucide pe toate. Nu îndrăznea să întrebe.

Caillean culese câteva frunze de cimbru din stratul pe care îl cultivase Latis în curtea interioară şi le frecă între degete, respirând adânc în timp ce parfumul dulceag se răspândi în aerul umed al dimineţii. Cimbrul era bun pentru durerile de cap şi poate i le va vindeca şi pe ale ei. Astăzi, cel puţin, sângerarea dureroasă, intermitentă care o chinuise toată vara se oprise şi poate că acest contact cu pământul ar putea domoli şi sentimentul persistent de teamă care o bântuia.

Dinspre privatele de dincolo de zid auzea cum cineva vomită.

Aşteptă, întrebându-se cine se trezise atât de devreme. Zări îndată o siluetă în cămaşă de noapte albă furişându-se pe sub arcade, ca şi cum s-ar fi temut să nu fie observată. Pentru prima dată, de săptămâni întregi, simţurile interioare ale lui Caillean se deşteptară. Ştiu cine trebuie să fie şi, cu neaşteptată certitudine, ce era cu ea.

— Eilan, vino aici!

Era glasul poruncitor al preotesei şi fata era prea bine pregătită ca să nu se supună. Târându-şi paşii, Eilan se întoarse şi Caillean observă obrajii supţi şi noua rotunjime a sânilor fetei. Propriile ei necazuri îi distrăseseră probabil atenţia mai mult decât îşi dăduse seama, gândi ea cu amărăciune.

— De când eşti aşa? De la Beltane? întrebă ea. Eilan se îndreptă către ea, cu chipul răvăşit. Biata mea copilă! Caillean întinse braţele şi într-o clipă Eilan era lipită de ea şi plângea.

— O, Caillean, Caillean! Am crezut că sunt bolnavă… am crezut că voi muri!

Caillean îi mângâie părul.

— Ai avut ciclu în perioada aceasta? Eilan clătină din cap. Atunci este viaţă, nu moarte ceea ce porţi, spuse ea şi simţi cum trupul firav din braţele ei se eliberează de tensiune.

Ochii lui Caillean se umplură de lacrimi. Era un lucru îngrozitor, desigur şi totuşi nu putea să-şi stăpânească o invidie disperată, amintindu-şi cum trupul ei o trăda acum, fără să ştie dacă ceea ce i se întâmpla era doar sfârşitul fertilităţii pe care nu o folosise niciodată sau chiar al vieţii ei.

— Cine ţi-a făcut asta, draga mea? şopti Caillean în părul moale al fetei. Nu e de mirare că ai fost atât de tăcută. De ce nu mi-ai spus? Nu se poate să fi crezut că eu nu aş înţelege!

Eilan îşi ridică spre ea ochii înroşiţi, iar Caillean îşi aminti că fata aceasta nu minţea.

— Nu a fost siluire…

Caillean oftă.

— Atunci bănuiesc că a fost băiatul roman. Nu era o întrebare, iar Eilan încuviinţă în tăcere. Caillean oftă din nou şi privi în gol. Biată copilă, spuse ea în cele din urmă. Dacă aş fi ştiut de la început, s-ar fi putut găsi ceva, dar ai deja trei luni. Va trebui să-i spunem lui Lhiannon, ştii asta.

— Ce-mi va face? întrebă Eilan cu glas nesigur.

— Nu ştiu, răspunse Caillean. Nimic prea mult, îmi închipui.

Exista o lege străveche care cerea moarte pentru preoteasa care şi-a încălcat jurămintele, dar cu siguranţă nu o vor aplica în cazul tău. Probabil vei fi doar izgonită – ai fost pregătită pentru asta, presupun. Dar sunt sigură că acesta este cel mai rău lucru pe care ţi-l poate face.

Iar dacă vor încerca să o pedepsească mai aspru pe Eilan, gândi Caillean cu o izbucnire a vechii sale mânii, *vor avea de-a face cu mine!*

— Nefericito, fiinţă stricată! urlă Lhiannon. Obrajii înaltei Preotese fură invadaţi dintr-o dată de roşeaţă, iar Eilan se dădu înapoi. Cine ţi-a făcut asta? Eilan clătină din cap, cu ochii arzând. Ai făcut asta cu bună ştiinţă – nu ai ţipat? Trădătoareo! Ai avut de gând să ne umpli de ruşine pe toate, sau pur şi simplu nu ai gândit? Să te împerechezi ca un animal în călduri, după toată grija pe care ţi-am purtat-o...

Lhiannon trase aer în piept, gâfâind îngrozitor.

Caillean bănuise că va avea loc o scenă când înalta Preoteasă va afla, dar era mai rău decât se aşteptase. Sănătatea şi răbdarea lui Lhiannon deveniseră tot mai precare, iar Caillean îşi dădu seama că aceasta era una dintre zilele ei proaste. Dar era prea târziu. Pe neaşteptate, o pălmui pe fată, strigând:

— Crezi ca a fost o pasiune sfântă? Nu eşti mai bună decât o târfă!

— Lhiannon... Caillean cuprinse cu un braţ umerii bătrânei şi simţi că o parte din tensiunea ei cedează. Nu îţi face bine. Linişteşte-te, Mamă, lasă-mă să-ţi aduc nişte ceai.

Îşi trecu mâna peste fruntea ei şi Lhiannon se afundă în braţele sale. Cu o mână, Caillean turnă ceai dintr-o carafă într-o cupă şi o duse la buzele femeii. O aromă de mentă se răspândi în cameră. Înalta Preoteasă bău, pe urmă răsuflă într-un prelung, tremurător oftat.

Eilan continua să stea, paralizată şi lipsită de lacrimi, în faţa ei. Îşi adunase toate puterile ca să vină aici. Ce urma, se afla în mâna zeilor şi, în clipa aceasta, încă îngrozită de furia lui Lhiannon, îi venea greu să îşi facă griji. Când Lhiannon se ridică, îşi uitase parcă mânia.

— Aşează-te! spuse ea pe un ton plângăreţ. Mi se suceşte gâtul să mă uit în sus la tine.

Caillean îi indică un taburet cu trei picioare, iar Eilan, încă ofensată şi cu ochii aprinşi, se conformă.

— Foarte bine, spuse Lhiannon pe un ton mai apropiat de cel normal. Acum ce e de făcut? Îmi pare rău că te-am pălmuit, dar asta ne dă peste cap planurile... Se opri, încruntându-se. Ei, bine, trebuie să ne descurcăm cumva. Cred că ar fi mai bine să-i spunem lui Ardanos.

— Pe viaţa mea, nu văd ce are el de-a face cu asta, interveni Caillean. *Doar dacă,* gândi ea, *planurile lui sunt cele pe care le-a răsturnat ruşinea înfăptuită de Eilan!* Nu e nici prima care rămâne însărcinată în urma focurilor de Beltane şi nici ultima, sunt sigură. Ar fi mai uşor dacă Eilan ar fi fiica oricărui alt bărbat. Dar va trebui ca Ardanos şi Bendeigid să se consoleze pur şi simplu cu ideea! Cu siguranţă, soarta unei preotese a Vernemetonului este problema noastră. Vrei să spui că noi nu vom şti ce avem de făcut?

— Nu spun asta, răspunse Lhiannon neliniştită, dar Ardanos ar trebui să afle.

Caillean se înfurie.

— De ce? Ce lege ne cere asta, în afara legii romane care face din femei doar nişte obiecte care le aparţin în lumea lor de bărbaţi? Respecţi chiar atât de mult înţelepciunea lui?

Lhiannon îşi trecu mâna peste ochi.

— De ce trebuie să ridici aşa vocea, Caillean? O să mă doară capul. Ar trebui să ştii până acum că nu e o problemă de înţelepciune, ci de putere. Prin tratatul care protejează acest loc, tot ceea ce are de-a face cu Sanctuarul se află sub conducerea lui.

— Da, cu atât mai rău, răspunse cu amărăciune Caillean. Spune-mi, cine l-a numit pe el să fie zeul?

Lhiannon îşi frecă braţul stâng, de parcă ar fi durut-o.

— În orice caz, este unul dintre puţinele rude în viaţă ale lui Eilan şi e corect să-i spunem, zise ea obosită.

Caillean simţi dureros o involuntară pornire de milă. Lhiannon era prea nerăbdătoare să descarce povara problemei pe umerii altuia. Având în vedere starea sănătăţii ei, acest lucru nu era cu totul surprinzător.

Eilan tăcea în continuare, de parcă mărturisirea o sleise de putere. Era cufundată în gânduri, ca şi cum ceea ce vorbeau cele două femei nu avea nicio legătură cu ea sau ca şi cum nu i-ar mai fi păsat.

Spune ceva, copilă, îi aruncă o privire mânioasă Caillean.

Soarta ta este cea pe care o hotărâm aici! Caillean ştia că *ei* Ardanos nu putea să-i facă nimic. Încercase, dar Lhiannon ţinea la fiica sa adoptivă şi, prefăcându-se cu prudenţă că ea nu există, ajunseseră la o anumită înţelegere. Din partea ei, Caillean încercase să evite să-i atragă atenţia sau să îl contrazică, dar de dragul lui Eilan simţea că ar încerca chiar să-l înfrunte pe bătrânul druid.

— Prea bine, atunci, trimite după Ardanos, spuse ea cu voce tare. Dar gândeşte-te de două ori înainte de a o da pe mâna lui.

— Ei? Ardanos se încruntă la cele trei femei care îl aşteptau în locuinţa înaltei Preotese. Ce s-a întâmplat atât de important de aţi trimis după mine?

Lhiannon arăta firavă şi obosită, iar Caillean pierită ca o umbră, în spatele ei. Era vorba despre sănătatea ei? se întrebă încercat dintr-o dată de îngrijorare, când o văzu pe Eilan şezând lângă fereastră. Trimiseseră după el pentru că înalta Preoteasă era pe moarte? Nu părea atât de bolnavă şi cu siguranţă nu i-ar fi spus deja lui Eilan…

— Să fie clar, spuse Caillean răspicat. Nu am trimis eu după tine. Şi, dacă mi-aş da cu asta ultima suflare, tot aş nega autoritatea ta asupra preoteselor.

— Femeie! tună Ardanos. Ce…?

— Şi să nu-mi spui mie „femeie!”, pe tonul acela, ca şi cum femeile nu ar avea nicio legătură cu tine, ca şi cum propria ta mamă nu ar fi fost femeie, ripostă cu furie Caillean. Bărbaţii care nu se tem de Zeiţă – cine sunt aceştia să vorbească în numele Ei?

Ardanos se strâmbă şi se întoarse către Lhiannon.

— Ei, mai bine mi-ai spune despre ce e vorba, zise nu prea amabil. Este sigur că nu voi afla de la Caillean.

Nu era un moment potrivit să fie plecat din Deva, gândi iritat. Cu guvernatorul la luptă în Caledonia, unii dintre oficialii locali începuseră să abuzeze de puterile lor. Trebuia să se întoarcă acolo unde reprezentanţii lui îl puteau ţine la curent şi, dacă era cazul, să folosească legăturile pe care le avea în rândul romanilor pentru a preîntâmpina vreun necaz.

Lhiannon scoase un sunet ciudat, strangulat, tuşi, apoi încercă din nou.

— Eilan este însărcinată cu fiul prefectului şi nu ştim ce să facem.

Ardanos o privi stupefiat, apoi privirea lui trecu înspre Eilan.

— Este adevărat?

Cu glas scăzut, Eilan răspunse:

— Eu spun întotdeauna adevărul.

— Da, bodogăni Ardanos, răsucind problema pe toate feţele. Ce e al tău, e al tău, nu eşti mincinoasă, fata mea.

Fata arăta de parcă ar fi preferat să nu îi fi spus lui nimic. Caillean se apropie de ea şi îi luă mâna, protector. Ardanos simţi cum mânia îi creşte. *Femeile astea nesăbuite, cu minte de găină, au vreo idee cât de devastator poate fi ceea ce s-a întâmplat?* Însăşi supravieţuirea Sanctuarului depindea de menţinerea mitului purităţii lor! Trebuia să le facă să înţeleagă.

— Ce îmi cereţi mie? Cuvintele lui răsunară cu toată puterea unui bard. Cunoaşteţi pedeapsa la fel de bine ca şi mine. Înseamnă moarte pentru o preoteasă sub jurământ să se culce cu orice alt bărbat în afară de Regele Sacru.

Moarte. Acest cuvânt aduse tăcere, chiar şi în liniştea încăperii. Pe urmă Lhiannon gemu, iar Caillean se repezi să o prindă în braţele ei.

— Bătrân crud şi fără inimă, izbucni ea. Şi să te gândeşti că ea este cea care a insistat să aducem asta înaintea ta! O ţinu pe Lhiannon lipită de ea, atingându-i centrul pulsului de pe gât. Zeiţă! Inima îi galopează ca un cal speriat! Dar nu ai reuşit chiar să o omori, nu de data aceasta! Se îndreptă, în timp ce Lhiannon gemu şi se mişcă. Ştii că inima îi este slabă. Vrei să mai încerci o dată?

Ardanos se aplecă deasupra ei şi spuse încet:

— E doar leşinată, îşi va reveni. Era mai afectat decât s-ar fi aşteptat. Nu ştiam că o va supăra aşa.

O ajută pe Caillean să o ridice pe bătrâna femeie, surprins cât de uşoară era, sub veşminte şi o aşeză pe pat, ridicată puţin pe pernă, ca să poată respira. Caillean turnă câteva picături dintr-o licoare într-o cană cu apă şi o duse la buzele înaltei Preotese. Ardanos văzu cum muşchii gâtului lui Lhiannon se strâng, în timp ce înghiţea, iar după câteva clipe, pleoapele i se deschiseră din nou.

Ochii îi sunt încă frumoşi, gândi Ardanos cu surprindere, *chiar şi acum, când sunt umbriţi de durere.* Va jeli când moartea o va lua, dar nu putea să lase ca acest lucru să se amestece în ceea ce avea de făcut.

— Nu moarte, şopti ea. Nu e nicio altă cale?

Ardanos aruncă o privire către Eilan, care stătea ghemuită la locul ei, cu pumnii la gură, privind-o fix pe Lhiannon.

— Şi eu aş spune la fel dacă ar fi vorba de fiica mea, Dieda. La început am crezut că este ea…

— Dieda nu contează, spuse Lhiannon cu mai multă putere. Nu-i putem lăsa să-i facă rău lui Eilan!

— Sigur că nu, spuse Caillean cu glas liniştitor. Ardanos ştie la fel de bine ca tine şi ca mine că această pedeapsă nu a fost cerută niciodată. În definitiv, nu e ca şi cum acesta ar fi un lucru necunoscut.

— Ei, bine? întrebă prudent Ardanos, ce propui să facem?

Găsea o satisfacţie perversă în a o vedea pe Caillean îngenuncheată. Poate că acum va fi mai puţin sâcâitoare.

— Copilul lui Miellyn l-a avut drept tată pe Regele Anului şi, în orice caz, a pierdut sarcina, aşa că problema nu a apărut. Dar, acum cinci sau şase ani, a mai fost un caz de felul acesta iar fata a fost alungată pe tăcute.

— Este adevărat, fu de acord Ardanos. Dar fata în cauză nu era fiica unui important druid…

— Nici nepoata vreunuia, se repezi cu vorba Caillean. Acum, că am ajuns la asta, te temi că se va răsfrânge asupra ta!

— Taci, Caillean, interveni Lhiannon. Cum poţi să stai aici să te cerţi cu Ardanos în timp ce biata copilă – aruncă o privire către Eilan – ascultă, fără să ştie dacă va trăi sau va muri?

Ardanos îşi privi nepoata. Nu putea citi nimic pe chipul ei. Era încăpăţânată sau chiar nu îi păsa? Clătină din cap, exasperat. Ceea ce au reuşit să înfăptuiască aici nu trebuia pus în pericol de o singură fată nesăbuită.

— Celelalte ştiu? întrebă el, iar Caillean clătină din cap. Ai grijă să rămână aşa şi poate vom găsi o cale…

— O, ce bunătate! zise cu sarcasm Caillean – să faci pentru propria ta nepoată cât ai fi făcut pentru o străină…

— Taci, copilă, repetă Lhiannon obosită. Nu ar trebui să-i vorbeşti astfel arhi-druidului. Se străduieşte, sunt sigură, să facă ce poate mai bine pentru Eilan… şi pentru noi toţi.

Caillean părea sceptică, dar tăcu.

— În orice caz, nu sunteţi singurele implicate aici, spuse Ardanos cu înverşunare. Siluirea unei sfinte preotese, căci aşa îi putea spune, orice ar zice Eilan, era o torţă care ar putea

aprinde întreaga Britanie. Îşi strânse mantia pe trup şi îşi coborî privirea către ele. Exista cel puţin un roman care ar trebui să fie dornic să vadă această problemă tratată cu discreţie. Voi merge la Deva, să vorbesc cu Macellius. Poate îl voi vedea şi pe tânărul roman.

În luna următoare, lui Eilan nu îi mai fu atât de rău şi, aproape tot timpul se simţea la fel de bine ca oricând. Hainele largi ascundeau modificarea sânilor şi, fiind primul copil, avea să mai treacă o vreme până ce orice rotunjire a pântecului să devină vizibilă.

Se întrebă ce a spus Gaius când a aflat că este însărcinată. Nu regreta că se culcase cu el, dar acum vedea puterea forţelor ridicate împotriva ei şi i se părea că fusese o proastă când crezuse că lucrurile s-ar putea schimba.

Năzuinţele ei de a deveni o mare preoteasă după vechea rânduială erau tot mai slabe. Acum nu mai vroia decât să fie mama copilului lui Gaius. Dar, chiar şi aşa, în ciuda cuvintelor pe care i le spusese Ardanos la despărţire, nu îndrăznea să creadă că o vor lăsa să se mărite cu el.

Cel puţin Caillean şi Lhiannon nu păreau să considere că starea ei o descalifica de la a mai lua parte la ritualuri. Cea mai mare parte a timpului şi-o petrecea memorând ceremonia de lună plină, la care luase parte împreună cu alte preotese.

Pentru ea, devenise un motiv de mândrie să arate că pierderea virginităţii nu îi afectase capacitatea de a-şi îndeplini sarcinile de preoteasă, aşa că îşi puse în gând să memoreze ritualurile în cele mai mici amănunte. Dintre toate, Dieda era cea mai apropiată de ea ca inteligenţă. Când erau copii, se luau la întrecere să depene cel mai bine lâna sau să facă broderia cea mai frumoasă, pentru a câştiga aprecierea lui Rheis. Pe vremea aceea, Eilan îşi compătimea verişoara pentru că mama ei murise, în timp ce ea avusese întotdeauna parte de grija iubitoare a mamei şi se lăsa învinsă. Dieda avea nevoie să fie prima, Eilan nu. Dar acum avea un motiv să exceleze.

Eilan avea mintea ageră şi, pusă la încercare de Dieda, o folosea la maxim. Memoria Diedei era mai precisă şi, desigur, nimeni nu se putea asemui cu ea la cântat dar, dintre cele două, Eilan dovedea adesea o mai bună înţelegere a lucrurilor.

Când Lhiannon le vorbea, Eilan îi sorbea fiecare cuvânt. Înalta Preoteasă devenise atât de firavă încât lui Eilan îi venea greu să

creadă că Lhiannon avea doar şaizeci de ani.

Uneori, Eilan se întreba cine îi va urma. Ar fi trebuit să fie Caillean, dar irlandeza spusese că preoţii nu ar accepta-o niciodată. Miellyn era prea directă şi, de când pierduse copilul, prea îndârjită, iar Eilidh prea retrasă. Ar putea fi Dieda, gândi ea apoi şi se întrebă cum ar fi să trăiască sub domnia verişoarei sale.

Când fu din nou lună plină, Lhiannon părea mult mai bine, dar pe măsură ce ritualul înainta, puteau observa cum glasul ei devine tot mai slab. Termină ceremonia, dar era limpede pentru toţi cât de mult o costase. În ziua următoare se prăbuşi şi, de data aceasta, după ce fu aşezată pe pat, nu mai găsi puterea să-l părăsească.

16

Ardanos ar fi putut găsi o anumită satisfacţie în a-i spune lui Macellius Severus ce făcuse fiul lui, dar, orice ar fi sperat, în persoana prefectului îşi găsi egalul. Macellius îl ascultă până la capăt cu multă curtoazie şi apoi îl informă liniştit că Gaius plecase la Londinium să se căsătorească. Şi, de îndată ce arhi-druidul plecă, se apucă să pună în practică acest lucru.

Macellius nu avea nicio îndoială că Ardanos îi spusese adevărul. Singurul lucru care îl nedumerea era cum de se înşelase în privinţa pasiunii fiului său. De la el, băiatul avea o anumită doză de încăpăţânare, iar de la mama moştenise o doză de romantism. Macellius se frecă la ochi. Moruadh sfidase dezacordul tuturor rudelor sale pentru a se căsători cu el. Nu ar fi trebuit să subestimeze forţa sălbaticului sânge celtic.

Cu un sclav sau cu un cal atât de nărăvaş, ar fi ştiut să ia măsuri mai drastice. Probabil îi fusese mai greu să-l disciplineze pe Gaius din cauză că o vedea atât de des pe Moruadh privindu-l din ochii fiului său. Dar o căsătorie bună cu o fată romană îl va potoli pe flăcău. În timp ce paşii druidului se îndepărtau de-a lungul coridorului pietruit, Macellius îşi chemă secretarul.

Imaginea chipului atât de răvăşit al şefului său îl opri pe tânărul Valerius de la obişnuitele lui glume. Salută politicos şi plecă în căutarea lui Gaius. Îl găsi în bibliotecă, citind relatarea războaielor galice ale lui Cezar.

— Merg îndată. Gaius lăsă deoparte sulul. Ai vreo idee despre

ce vrea tatăl meu?

— Nu. Niciuna. Dar cred că e nervos, îl avertiză Valerius. A primit o vizită în dimineaţa aceasta din partea bătrânului druid, Ardanos, şi acum tună şi fulgeră, stăpâne Gaius.

— O? Mă întreb ce vroia bătrânul! răspunse Gaius, simţind un fior uşor pe şira spinării. Ardanos venise mereu aici, pentru o problemă a localnicilor sau alta, de când se ştia. Oamenii se înfăţişau tot timpul cu cereri, legitime sau nu şi, când se dovedeau prea iraţionali, era posibil să-l scoată din fire pe tatăl său. Nu era niciun motiv ca această convocare să aibă vreo legătură cu faptul că Ardanos era bunicul lui Eilan, dar, în timp ce înainta pe coridorul pavat cu piatră, nu putea să nu îşi facă griji.

Mai vârstnicul Severus ducea un set de ordine militare.

— Vei pleca la Londinium îndată, răcni Macellius.

Gaius îl privi uluit. Îşi deschise gura să întrebe de ce, dar îşi dădu seama că tatăl lui e în culmea furiei.

— Ţi-am spus să o laşi în pace pe fată!

Gaius începu să se dumirească. Trebuie că Ardanos i-a spus prefectului că fusese cu Eilan. Îi văzuse cineva? Cu siguranţă, Eilan nu spusese asta nimănui. Gaius ar fi fost fericit să-şi strige iubirea în gura mare, dar ea insistase să păstreze taina.

— Cu tot respectul, tată, nu mă gândesc că…

— Nu, nu gândeşti. Asta e doar jumătate din problemă, mârâi Macellius. Presupun că îţi dai seama că nu puteai face nimic mai rău nici dacă ai fi vânat prin toată Britania, doar dacă le-ai fi violat înalta Preoteasă la lumina zilei, în faţa înaltului Altar sau le-ai fi tăiat Stejarul Sacru. Vrei să ne masacreze pe toţi? Macellius nu aşteptă un răspuns. Oamenii de aici nu au nevoie de un pretext pentru a se răzvrăti. Nu, niciun cuvânt, spuse cu un gest categoric, în timp ce Gaius dădu să vorbească. M-am încrezut o dată în cuvântul tău şi nu voi mai face asta. Nu cred nicio clipă că ai siluit-o pe fată, dar pot crede foarte bine că ai lăsat-o însărcinată. Nu am nicio îndoială că este o fată bună în felul ei şi că merita mai mult de-atât. O fecioară sub jurământ şi nepoata arhi-druidului!

Gura lui Gaius se închise încet. Eilan, însărcinată! Eilan, purtând în pântece copilul lui! îşi aminti dulceaţa gurii ei şi trupul său catifelat şi înghiţi, abia mai auzind următoarele cuvinte ale tatălui său.

— Te voi ierta curând că m-ai pus într-o situaţie în care nu pot nici măcar să aduc reparaţiile cuvenite, dar aşa cum stau lucrurile, nici măcar nu îţi pot porunci să te căsătoreşti cu ea.

— Dar eu vreau… începu Gaius.

Macellius îşi scutură capul.

— Toată partea de miazăzi ar exploda, aşa cum s-a întâmplat acum douăzeci de ani, dacă ar auzi aşa ceva, iar bătrânul este foarte conştient de asta. Mi-a smuls deja o concesie pentru recruţi şi îndrăznesc să spun că nu se va opri aici. Dar cel puţin nu te va folosi pe tine împotriva mea. I-am spus lui Ardanos că te afli în Londinium şi, fiule, acolo te vei duce. Îţi voi da o scrisoare către Licinius şi sper să nu te mai văd până ce nu vei fi căsătorit cum se cuvine.

Gaius îl auzi, nevenindu-i să creadă.

— Să mă căsătoresc? Dar este imposibil!

— Asta rămâne de văzut, izbucni tatăl lui. Găseşti tu o altă cale de a-ţi repara nesăbuinţa? Ardanos a promis că nu-i vor face fetei niciun rău, cu condiţia ca tu să te ţii departe de ea şi nu-mi pot imagina nicio modalitate mai bună de a mă asigura că nu te vei mai apropia de ea vreodată. Ştii că Licinius şi cu mine am vorbit despre asta, iar zestrea şi aranjamentele nu vor reprezenta o problemă. Dacă fata te mai vrea după toate astea, te vei căsători cu ea.

Gaius clătină din cap, încercând să găsească cuvinte pentru a protesta, dar tatăl lui îi aruncă o privire furioasă.

— Vei face aşa cum spun, porunci el cu un glas domol, dar care ascundea atâta mânie încât Gaius nu îndrăzni să se opună. Am avut prea multe necazuri încercând să te apăr de propria ta nechibzuinţă, ca să te las să te distrugi acum. Vei pleca într-o jumătate de oră. Tatăl său îşi iscăli numele pe un sul de hârtie şi ridică privirea către Gaius. Dacă refuzi, nu ştiu ce-i vor face fetei. Ai putea să încerci măcar o dată să te gândeşti la ea.

Gaius îl pironi cu privirea, încercând să-şi amintească pedeapsa romană pentru o vestală care şi-a încălcat jurămintele. După câte îşi amintea, le ardeau de vii. Îşi dădu seama dintr-o dată că nimic din ceea ce ar spune nu ar fi interpretat altfel decât ca egoism. Într-adevăr, ar putea pune în pericol viaţa lui Eilan. Teama pentru soarta ei îi uscă vorbele în gâtlej.

Macellius înfăşură scrisoarea, o sigilă şi i-o înmână fiului său.

— Du-i-o lui Licinius, îi porunci. Ordonanţa mea, Capellus, va merge cu tine, adăugă el. I-am trimis deja vorbă să-ţi împacheteze lucrurile.

În mai puţin de o oră, Gaius se afla pe drumul către Londinium, cu statura masivă a bătrânului Capellus alături. Toate încercările lui de a începe o conversaţie fură refuzate politicos, dar ferm. Când, aproape disperat, încercă să-l mituiască – trebuia să se oprească să schimbe o vorbă, cumva, cu Eilan – acesta mârâi doar.

— Fără supărare, domnişorule, dar tatăl tău mi-a spus că probabil vei încerca asta şi m-a plătit bine să am grijă să nu te duci nicăieri altundeva decât direct la Londinium. Iar eu lucrez pentru tatăl tău şi nu vreau să rămân fără slujbă, pricepi? Aşa că linişteşte-te, domnule, şi fă cum spune prefectul. Când vei sta să te gândeşti, domnule, vei vedea că aşa e mai bine, pricepi?

Călătoria către Londinium dură aproape şase zile întregi. Dar în cea de-a treia zi, optimismul înnăscut al lui Gaius începu să îşi facă din nou apariţia. Privea cu interes crescând casele îngrijite care se iveau pe unde treceau. Acum putea observa cât de neatinsă rămăsese Ţara de Apus. Dar această privelişte ordonată era ceea ce trebuia să fie Imperiul. O admira, dar nu era sigur că îi place.

Aproape se întunecase pe când trecură de porţile oraşului şi se apropiară de conacul procuratorului, aşezat între Forum, unde se aflau vistiernicii şi noul palat pe care Agricola îl construia, cu eleşteiele lui ornamentale. Venise de mai multe ori la Londinium, în copilărie, şi atunci când primise toga şi devenise în mod oficial bărbat, dar niciodată de când Agricola fusese numit guvernator.

Oraşul avea o strălucire fermecătoare în amurg, iar vântul rece dinspre râu risipea căldura umedă a zilei.

Urmele lăsate de flăcările reginei Boudicca erau acum în cea mai mare parte ascunse, iar planurile de construcţie ale guvernatorului sugerau măreţia oraşului ce va să fie într-o zi. Cu siguranţă, nu va rivaliza niciodată cu Roma, dar în comparaţie cu Deva era o metropolă.

Gaius îşi înmână scrisoarea, la portic, unui impozant libert şi fu poftit să intre şi să ia loc în curtea centrală. Aici era cald încă şi aerul era înmiresmat de verdeaţa şi florile aşezate de jur-împrejur, în vase de lut. Dinspre fântână se auzea clipocitul apei

în cădere şi, de undeva dinspre camerele de la capătul curţii, răsuna un râs de fată. După o vreme, un tânăr grădinar se apropie şi începu să taie flori, probabil pentru masă, dar el nu ştia sau se prefăcea că nu ştie niciuna dintre limbile în care i se adresă Gaius. O vreme, Gaius se plimbă de colo-colo, bucuros să-şi întindă picioarele după o lungă zi în şa. Apoi se aşeză pe o bancă de piatră şi, cuprins de toată oboseala călătoriei, adormi.

Cumva, râsul fetei se împleti cu visul lui... Tresărind, Gaius se trezi şi privi împrejur, dar nu era nimeni în afară de un bărbat corpolent, de vârstă mijlocie, în cârje, îmbrăcat în toga oficială. Gaius sări în picioare, roşind jenat.

— Gaius Macellius Severus?

— Da, domnule...

— Ar fi trebuit să-mi dau seama. Bătrânul zâmbi. Numele meu este Licinius, iar tatăl tău şi cu mine suntem prieteni de când ne ştim. Este o adevărată plăcere să-l primesc pe fiul lui. Tatăl tău e bine?

— Era, când l-am văzut ultima dată, acum câteva zile, domnule.

— Bine. Bine. Ei, tinere, am sperat, desigur, că poate să scape puţin şi să-mi facă o vizită, dar eşti binevenit în locul lui, din toată inima. Dată fiind înţelegerea noastră, îţi poţi da seama că am fost nerăbdător să te cunosc.

Tot drumul de la Deva, Gaius îşi spusese că nu se va lăsa grăbit într-o astfel de căsătorie nesocotită, dar nu putea să înceapă să protesteze în faţa vechiului prieten al tatălui său. Fusese de acord cu asta din cauza pericolului în care se afla Eilan şi ştia că ar trebui să fie recunoscător că Licinius era atât de îngăduitor.

— Da, domnule, răspunse el trăgând de timp. Tata mi-a spus într-adevăr ceva despre asta...

— Păi sper, zise posac Licinius. Aşa cum am spus, ne-am gândit la asta de când te-ai născut. Pe Mithras, fiule, dacă Macellius nu ţi-a pomenit nimic, ar trebui să mă întreb ce foloseşte pe post de cap zilele astea.

În ciuda tonului ursuz, acesta era primul glas cu totul prietenos pe care Gaius îl auzise de multe zile şi, aproape fără să vrea, fu cuprins de căldura lui. Era bine să fii întâmpinat prieteneşte. Procuratorul înţelese de la sine faptul trebuia să-l trateze ca pe un prieten de preţ şi un viitor ginere. Trecuse

multă vreme de când cineva îl făcuse pe Gaius să se simtă ca un membru al familiei. Îşi dădu seama, cu o durere ascuţită, că ultima dată când se simţise aşa se aflase în casa lui Bendeigid. Eilan, Cynric, ce se va alege de ei? Va afla vreodată? îşi făcuse griji pentru asta tot drumul către Londinium – era timpul să înceteze.

— Bine, atunci, fiule, zise Licinius. Trebuie să fii nerăbdător să-ţi cunoşti mireasa.

Vorbeşte, se îndemnă Gaius. Dar nu putea să umbrească lumina care strălucea în ochii bătrânului şi, în schimb, mormăi ceva evaziv. O *vor pedepsi pe Eilan dacă încerc să o revăd,* îşi reaminti cu severitate. Cel mai bun lucru pe care îl putea face pentru ea era să meargă până la capăt cu ceremonia aceasta, aşa cum i se cerea. *Sau aceasta este doar o scuză pentru a evita confruntarea?* se întrebă.

Dar Licinius făcuse deja semn unui slujitor de elită bine îmbrăcat:

— Trimite după domnişoara Iulia, porunci el.

Gaius ştia că acum era momentul să spună că nu vrea să aibă de-a face cu această mascaradă de căsătorie aranjată, dar fără să aştepte un răspuns de la el, procuratorul se ridică în picioare, proptindu-se în cârje.

— Va fi aici în câteva clipe. Vă las pe voi, tinerii, singuri, să vă cunoaşteţi.

Înainte ca Gaius să-şi găsească vorbele cu care să-l oprească, bătrânul se îndepărtă şchiopătând.

Iulia Licinia se ocupa de casa tatălui său de la moartea mamei, cu trei ani în urmă. Fiind singură la părinţi, bănuise încă din copilărie că o vor mărita cu bărbatul ales de tatăl său. Acesta îi spusese că aranjase o căsătorie cu fiul lui Macellius. Cel puţin asta însemna că nu va fi dată vreunui patrician necunoscut, de două ori mai în vârstă decât ea, aşa cum se întâmplase cu prietenele sale. Încercând să pară nepăsătoare, culese o smochină coaptă de pe crengile unuia dintre pomii ce creşteau în vasele de lut din atriumul cu colonade, în timp ce Licinius se apropia de ei.

Tatăl fetei zâmbi larg.

— A sosit, draga mea. Gaius Macellius cel tânăr, soţul tău promis. Du-te să vezi ce părere ai; în definitiv, tu eşti cea care urmează să se mărite cu el. Dar cred că, dacă nu îţi place

înfăţişarea tânărului, vei fi greu de mulţumit.

Iulia se uită lung la tatăl său. Spuse:

— Nu mă aşteptam la asta atât de curând.

Şi totuşi, se gândi că nu avea niciun rost să amâne. Era nerăbdătoare să aibă ceva numai al ei şi, cu siguranţă, când îi va aduce pe lume acestui tânăr legionar un fiu, el o va preţui mai presus de orice. Era obişnuită să conducă o gospodărie, dar îşi dorea copii care să o iubească. Era hotărâtă să-i dăruiască soţului ei un fiu, aşa cum mama sa nu reuşise.

— Nici eu, răspunse vesel tatăl ei. Doream să-mi păstrez fetiţa puţin mai mult. Acum va trebui probabil să mă căsătoresc cu vreo văduvă bătrână, ca să-mi ţină casa. Dar e limpede că tânărul s-a încurcat cu o localnică, iar Macellius simte că o căsătorie l-ar linişti. Şi astfel…

O localnica? Iulia ridică din sprâncene. Era conştientă că majoritatea taţilor nu ar fi vorbit atât de deschis fiicelor lor, dar fusese întotdeauna pentru Licinius nu doar un copil, ci o tovarăşă, în egală măsură.

— Şi astfel?

— Şi astfel tânărul a apărut la uşa noastră şi e timpul ca voi, tinerii, să vă cunoaşteţi. Presupun că eşti nerăbdătoare să-l vezi.

— Trebuie să recunosc că sunt curioasă.

Cu ce fel de bărbat se alesese? O singură escapadă putea fi trecută cu vederea, dar dacă era genul care umbla după femei, nu era sigură că îl vroia.

— Atunci, fugi, fiica mea, o îndemână tatăl ei. Trebuie să spun, dacă *el* nu te place *pe tine*, atunci şi el e greu de mulţumit.

Cuprinsă dintr-o dată de panică, Iulia îşi aminti că purta o tunică veche şi că îşi pieptănase părul foarte superficial.

— Aşa? întrebă.

Buimăcită, încercă să-şi aranjeze faldurile rochiei pentru a ascunde o pată de zmeură.

— Sunt sigur că pe tine vrea să te vadă, nu gustul tău pentru rochii, o admonestă cu drag tatăl său. Eşti cu totul încântătoare. Ştie că eşti fiica mea şi asta e ceea ce contează cu adevărat. Du-te repede şi vezi ce părere ai despre el. Nu fi prostuţă, copila mea.

Iulia ştia că nu avea drept de apel. Licinius era un tată bun, chiar indulgent, dar o dată ce lua o hotărâre, ea nu putea să-l

tachineze sau să-l convingă să şi-o schimbe.

Gaius auzi din nou sunetul dulce al râsului feciorelnic şi, dintr-un motiv neştiut, se gândi la Odiseu, cel surprins pe malul mării de Nausicaa şi fecioarele lui; nu fu în stare să facă altceva decât să se uite lung când fata se ivi din spatele unor pomi înfloriţi şi se îndreptă spre el.

O fată? O copilă, gândi la început Gaius, căci, deşi nici el nu era înalt, fata care intră abia dacă îi ajungea până la umăr. Avea un cap mic, frumos modelat, cu bucle negre, groase, legate lejer la baza gâtului. Ochii ei negri îi întâlniră fără teamă pe ai lui. Era evident că mâncase zmeură, căci frumoasa ei tunică albă de lână şi buzele aveau pete roz de zeamă de zmeură. Tatăl lui îi spusese că fata avea cincisprezece ani, dar nu arăta de mai mult de doisprezece.

— Eşti Iulia Licinia?

— Da. Îl privi de sus până jos. Tatăl meu m-a promis unui barbar pe jumătate roman şi am venit aici să mă uit la el. Tu cine eşti?

— Mă tem că eu sunt acel barbar pe jumătate roman, spuse el uşor rigid.

Fata îl analiză cu răceală, iar el se simţi de parcă aştepta vreun verdict de o importanţă covârşitoare; pe urmă ea chicoti.

— Ei, bine, arăţi destul de roman, spuse ea. Eram pregătită pentru vreun barbar solid şi blond, ai cărui fii nu ar arăta niciodată ca nişte romani. Este adevărat că politica guvernatorului nostru de a-i învăţa pe fiii căpeteniilor artele şi manierele romane a fost chiar un succes, adăugă ea cu chibzuinţă, dar aceia dintre noi care au sânge roman nu trebuie să uite cui îi aparţine Imperiul. Nu aş aduce pe lume niciun prunc al cărui portret să pară nelalocul lui printre cele ale strămoşilor mei.

Sânge roman sau toscan? se întrebă Gaius cu cinism, amintindu-şi că Licinius avea aceeaşi obârşie etruscă pe care o avea şi tatăl său şi că rangul şi-l datora meritelor, nu strămoşilor.

Fără îndoială, acele origini comune erau o parte din lucrurile care îi legau. Gaius se gândi la Cynric, care era şi el pe jumătate roman, chiar dacă fără voie. Cel puţin el, Gaius Macellius, arăta ceea ce era, iar tatăl lui nu precupeţise niciun efort pentru a-l face să fie acceptat ca atare.

Răspunse sec:

— Presupun că ar trebui să fiu recunoscător că am trecut inspecţia ta.

— O, haide, spuse ea. Sunt sigură că şi tu vrei, la fel de mult ca şi mine, ca fii tăi să arate ca nişte adevăraţi romani.

Cu o durere neaşteptată, se întrebă: *Iar copilul lui Eilan? Va fi la fel de blond ca mama lui sau pe chipul său se va vedea originea tatălui?* Se strădui să întoarcă zâmbetul şugubăţ al Iuliei.

— O, sunt sigur că toţi fiii noştri vor fi romani curajoşi.

Râdeau amândoi când Licinius se întoarse. Se uită pe furiş, căutând parcă o confirmare, la faţa rozalie a Iuliei, pe urmă spuse:

— Atunci, e stabilit.

Gaius clipi când viitorul lui socru îi strânse mâna, simţindu-se de parcă o imensă maşină de asediu l-ar fi doborât. Dar lângă el era doar Iulia, micuţă şi zâmbitoare. Părea atât de nevinovată, ca un copil.

Dar nu este un copil, gândi Gaius. O singură întâlnire fusese îndeajuns ca să-l convingă. Nici gând. Nevinovată este ultimul cuvânt pe care l-aş folosi pentru a o descrie.

— Desigur, spuse procuratorul, o nuntă ca aceasta nu poate fi organizată în pripă. Încerca să fie şugubăţ. Oamenii ar crede că Iulia s-a purtat cum nu trebuia, de o mărit pe nepusă masă cu un străin de nicăieri. Cunoştinţele şi familia mea trebuie să aibă ocazia să te cunoască şi să te preţuiască.

Tocmai acesta era scopul acestei căsătorii, gândi cu ironie Gaius, *doar că eu am fost cel care s-a purtat cum nu trebuia.* Dar îşi dădea seama că Iulia nu ar vrea să fie grăbită să se mărite cu – aşa cum spusese procuratorul – un străin de nicăieri. Trebuia să i se dea o şansă de a se căsători ca un membru respectat al comunităţii ei. Iar amânarea i-ar oferi lui ocazia de a-şi trage sufletul şi de a se gândi ce are de făcut. Poate, când se vor cunoaşte mai bine, fata va decide că, până la urmă, nu îl plăcea şi atunci nici măcar tatăl lui nu-l putea învinui că nu a luat-o de soţie.

Licinius bătu uşor sulul de la Macellius.

— Oficial, această hârtie te transferă sub comanda mea. Poate crezi că un tânăr ofiţer nu trebuie să ştie nimic despre finanţe, dar când vei ajunge să conduci o legiune, munca ţi se

va părea mai uşoară dacă ştii câte ceva despre sistemul prin care oamenii tăi sunt încălţaţi şi hrăniţi! Fără îndoială, după frontieră, treaba aceasta ţi se va părea uşoară. Aici nu este Roma, dar Londinium creşte şi femeile vor pune preţ pe tine, acum că toţi ofiţerii tineri ai guvernatorului sunt plecaţi către miazănoapte. Se opri şi îl fixă pe Gaius cu o privire dură. E de la sine înţeles, adăugă el, că nu îţi va fi îngăduit niciun comportament necuviincios atâta timp cât eşti aici... Procuratorul continuă. Vei locui alături de Iulia sub acest acoperiş ca şi cum ar fi sora ta, chiar dacă, treptat, voi face cunoscut faptul că ţi-a fost promisă de soţie încă din copilărie. Dar până după ceremonie...

— Tată, protestă Iulia, chiar crezi că aş aduce o astfel de dezonoare asupra ta şi asupra mea?

Ochii lui Licinius se îmblânziră când o priviră pe ea.

— Sper că nu, fata mea, bâigui el. Vroiam doar să fie limpede pentru tânărul acesta.

— Într-adevăr, sper că nu, mormăi Gaius. Dar pericolul era mic; îi venea greu să creadă că Iulia s-ar lăsa vreodată copleşită de emoţie. Era, cu siguranţă, diferită de Eilan, care pusese binele lui înaintea binelui ei, iar acum suporta consecinţele.

Oare acum se vor grăbi să facă şi pentru ea o căsătorie de convenienţă, cu cineva mai „potrivit”, aşa cum încercau şi cu el? Dintr-o dată, şi-o imagină, ameninţată sau bătută până la supunere, tristă, nefericită, poate plângând. În definitiv, era de obârşie nobilă după cum considerau britonii şi o alianţă cu familia ei ar putea fi privită drept avantajoasă – aşa cum această căsătorie cu Iulia ar fi avantajoasă din punct de vedere politic pentru tatăl lui şi, probabil, pentru el.

Dar sunt sigur că, dacă ar încerca, ea va refuza asta, gândi el apoi. *Are mai multă integritate decât mine.* Oricât de extatică fusese uniunea cu Eilan, fuseseră momente când ea îl înspăimântase. Sau poate propria lui reacţie fusese cea care l-a speriat.

Iulia zâmbi aparent timidă. *Era*, gândi Gaius, *pentru tatăl ei;* ultima oră îl învăţase că era greu de imaginat ceva mai puţin sfios decât Iulia – poate doar cu excepţia elefanţilor de război ai lui Hanibal. Dar poate că tatăl ei o privea şi acum ca pe o copilă timidă; taţii erau ultimii care aflau cum sunt copiii lor cu adevărat.

Dar asta îl făcu să se gândească din nou la Eilan. Tatăl ei avusese încredere în ea şi uite ce se întâmplase; nu putea să dea vina pe tatăl Iuliei că este mai prevăzător.

Se dovedi că îndatoririle unui ofiţer ataşat personalului procuratorului cuprindeau o serie de sarcini care ar fi fost probabil uşoare pentru Valerius, dar care pentru Gaius, al cărui profesor fusese pensionat cu mulţi ani în urmă, erau la fel de stresante pentru minte pe cât fuseseră primele lui săptămâni de armată pentru trup. Din fericire, aceste sarcini erau adeseori întrerupte de misiunea de a-i escorta pe demnitarii care veneau în vizită.

Nu era foarte obişnuit cu oraşele, dar învăţă repede să se descurce destul de bine. Gnaeus Iulius Agricola, guvernatorul, instituise un program de construcţie al cărui prim beneficiar era oraşul Londinium. Britonii fuseseră un popor de păstori, în timp ce viaţa romană avea în centru oraşul, cu prăvăliile şi băile sale, cu jocurile şi teatrele. Un pod lega Londinium cu partea de sud şi cu drumurile care se întindeau către nord şi către vest. De-a lungul acestor artere, venea marfa din toate colţurile provinciei, iar navele care erau ancorate în debarcadere aduceau bunuri din tot Imperiul.

Însoţirea străinilor era pentru el un pretext de a explora şi îl aducea în faţa unor oaspeţi din înalta societate. Când Gaius avu curajul să-l întrebe, Licinius spuse că aşa plănuise.

— Căci, desigur, dacă această căsătorie merge bine... spuse el şi se întrerupse, fără să-şi termine fraza. Ştii, eu nu am niciun fiu, niciun alt copil în afară de Iulia şi, dacă lucrurile merg aşa cum am plănuit, ar trebui să i se permită să mă urmeze şi poate chiar să obţină rangul de senator. Dar, desigur, o femeie, indiferent cât de capabilă ar fi, nu poate decât să transfere rangul soţului ei. De aceea sunt atât de mulţumit că se va căsători cu fiul celui mai vechi prieten al meu.

Abia atunci înţelese Gaius cu adevărat planul lui Macellius. Căsătorit cu Iulia, Gaius putea să aspire în mod legitim la o poziţie pentru care căsătoria nechibzuită a tatălui său îl descalificase. Nu ar fi fost om – şi nici fiul lui Macellius – dacă ar fi fost indiferent la aceste posibilităţi. Traiul în Londinium îi modificase deja perspectiva şi începea să înţeleagă la ce ar fi renunţat dacă ar fi fugit cu Eilan. Fusese maltratată? Putea doar să spere că Eilan ştia că nimic pe lume în afară de voinţa tatălui

său sau de ameninţarea la adresa ei – nu l-ar fi putut face să o abandoneze.

Nu-şi dăduse seama că Iulia era la curent cu necazurile lui până ce nu deschise chiar ea subiectul.

— Tata mi-a spus – zise ea după masa de seară, când stăteau singuri, împreună, pe terasă, privind cum apusul soarelui de vară târzie poleieşte cu aur cupola bazilicii – că ai fost trimis aici din cauză că ai făcut un fel de alianţă cu o femeie localnică, fiica unui proscris. Spune-mi ceva despre ea. Câţi ani avea?

Gaius simţi că faţa i se aprinde şi tuşi ca să-şi acopere năuceala. Nu-i trecuse niciodată prin minte că tatăl ei i-ar fi putut spune, dar poate era bine să lămurească aceste lucruri.

— Cu câţiva ani mai mare ca tine, cred.

De fapt, bănuia că Iulia trebuie să fie acum tocmai de vârsta lui Eilan, când o cunoscuse. Deşi erau complet diferite din alte puncte de vedere, Iulia avea inocenţa pe care o iubise la început la Eilan.

Procuratorul îl ţinea mereu ocupat, la fel şi societatea locală. Era o experienţă ameţitoare pentru un tânăr cu sânge amestecat. Îi spusese cândva tatălui său că nu era ambiţios, dar asta fusese înainte ca el să-şi dea seama ce satisfacţii îţi pot aduce bogăţia şi legăturile potrivite.

Iulia îi zâmbi cu blândeţe.

— Ţi-ai dorit foarte mult să te căsătoreşti cu ea?

— Aşa credeam. Eram îndrăgostit. Desigur, nu te întâlnisem încă pe tine, spuse el repede, întrebându-se ce ar putea însemna dragostea pentru Iulia.

Ea îl privi lung, neclintită.

— Cred că ar trebui să o revezi, înainte de a ne căsători, spuse ea, doar ca să fii sigur că nu vei suferi după ea după ce te vei căsători cu mine.

— Am toate intenţiile să fiu un soţ bun… începu el, dar Iulia ori nu înţelese, ori alese să se prefacă.

Ochii ei erau prea întunecaţi, Gaius nu-i putea citi. În schimb, ochii lui Eilan erau limpezi ca un eleşteu din pădure.

— Pentru că, spuse ea pe şleau, nu vreau un bărbat care ar prefera să se însoare cu altcineva. Chiar cred că ar trebui să o mai vezi şi să afli cum vrei să fie viaţa ta. Pe urmă, când te vei întoarce, voi şti că îţi doreşti cu adevărat să te căsătoreşti cu mine.

Vorbea ca tatăl lui când negocia un contract, gândi el cu amărăciune; vorbea de parcă o căsătorie era o carieră. Dar, de altfel, fiind crescută în capitală, probabil exact asta aştepta de la căsătorie! Şi ce altă carieră ar putea exista pentru o femeie romană? Ce putea ea să ştie despre focul ce pulsa în sânge când se porneau tobele de Beltane sau despre dorinţa care muşca din inimă ca muzica fluierelor la care cântau ciobanii pe dealuri?

În orice caz, tatăl lui făcuse ca o întâlnire cu Eilan să fie imposibilă. Fără îndoială, chiar şi Iulia ar fi oripilată să afle că iubita lui era echivalentul local al unei fecioare vestale. Dar Iulia făcea deja planuri şi, din nou, Gaius se simţi de parcă era în calea atacului unei cavalerii.

— Tata te va trimite către miazănoapte cu mesaje pentru Agricola...

Gaius ridică o sprânceană, căci nu auzise nimic despre asta, dar de fapt nu îl miră. Iulia era adorata fiecărui funcţionar din *tabularium* şi, când se aveau în vedere noi dispoziţii, ei erau primii care aflau. *Şi ultimul care afla era întotdeauna cel mai implicat!* gândi el.

— Pe drum, poţi să-ţi găseşti timp să o vezi pe fata aceasta. Când te întorci, vei fi foarte, foarte sigur că preferi să te căsătoreşti cu mine.

Gaius îşi stăpâni un zâmbet, căci ea nu ştia atât de multe câte credea, dacă îşi imagina că va avea timp de plimbări într-o misiune oficială. Dar poate că putea găsi ceva; deja sângele îi pulsa mai repede în vene la gândul de a o revedea pe Eilan.

Slăvită fie Venus că Iulia nu putea şti ce gândea el, deşi erau momente când o credita cu puterile unei sibile, sau poate că toate femeile aveau astfel de puteri. Dar Iulia trăncănea despre voalul ei de nuntă, care urma să fie făcut dintr-un material nemaipomenit adus cu caravana de la marginea lumii.

Ar fi mai degrabă o uşurare, gândi el, *chiar dacă trebuie să călătorească spre ţinuturile sălbatice ale Caledoniei, să se întoarcă la armata obişnuită.*

17

În timp ce vara dădea în pârg către Lughnasad, lui Eilan i se părea că Lhiannon nu se însănătoşeşte defel. Uneori, pe bătrâna

femeie o durea inima şi era mereu obosită. Ardanos venea în fiecare zi şi, la început, el şi înalta Preoteasă stăteau de vorbă dar, pe zi ce trecea şi pe măsură ce ea devenea tot mai interiorizată, el stătea pur şi simplu tăcut lângă patul ei şi vorbea doar cu Caillean sau de unul singur. După aceste întâlniri, Caillean era tăcută şi gânditoare, dar ea fusese mereu o fire rezervată.

Lui Eilan i se părea ciudat că, în timp ce propriul ei trup devenea un recipient al vieţii, Lhiannon trebuia să treacă printr-o transformare paralelă, pregătindu-se să-şi elibereze spiritul – dar în ce lume se va naşte din nou, asta nimeni nu putea să spună. Bucuria vieţii noi ce creştea în trupul său înăbuşea tristeţea lui Eilan. Dar în zilele acelea Sanctuarul deveni foarte tăcut şi toate femeile îşi vedeau de treabă cu un elan amestecat cu teamă. Căci nimeni nu îndrăznise până acum şi întrebe cine avea să fie succesoarea lui Lhiannon.

Noroc că toată lumea era prea preocupată de boala înaltei Preotese ca să mai observe pe altcineva, dar ce se va face Eilan când veşmintele largi nu-i vor mai putea ascunde pântecele?

Nu îi era îngăduit să uite nicio clipă că, din punctul de vedere al lui Ardanos, era sub pedeapsa cu moartea, îşi imagina că până şi Dieda o privea cu un dispreţ abia disimulat.

Miellyn jelea încă pierderea copilului ei şi nu-i putea oferi alinare. Numai Caillean nu se schimbase niciodată faţă de ea – dar Caillean avusese întotdeauna propriul mod de a judeca lucrurile. Singurul sprijin al lui Eilan, atunci când devenea foarte temătoare, era faptul că era conştientă de dragostea mai vârstnicei femei.

Nu ştia când îl va mai vedea pe Gaius, dacă asta se va întâmpla vreodată, dar, amintindu-şi spiritul nobil pe care îl întrezărise la el când fuseseră împreună, avea certitudinea că se vor reîntâlni. Nu vroia să creadă – aşa cum spusese arhi-druidul – că acceptase în grabă o căsătorie cu altcineva. Chiar şi la romani, solemnitatea unei căsătorii necesita, cu siguranţă, mai multă ceremonie şi mai mult timp de-atât.

Trecu o lună, iar Caillean conduse ritualurile de lună plină. Acum era evident că, oricât i-ar fi purtat de grijă, zi şi noapte, Lhiannon era pe moarte. Picioarele i se umflaseră, încât nu mai putea nici măcar să se târâie până la privată. Caillean o îngrijea cu afecţiune; nicio mamă nu avusese vreodată parte de o fiică

mai devotată. Cu toate acestea, fluidul îi umplea trupul.

Caillean îi dădea licori de plante şi zicea că Lhiannon suferă de dropică, iar o dată fetele se duseseră departe, pe câmp, să găsească flori roşii de degeţele, despre care Caillean spunea că sunt foarte eficiente pentru bolile de inimă. Eilan gustă cu grijă licoarea preparată de Caillean şi găsi că era amară ca tristeţea.

Dar, în ciuda grijii pe care i-o purtau, Lhiannon era, cu fiecare zi, tot mai slăbită, mai umflată şi mai palidă.

— Caillean…

La început, nu a fost sigură că a auzit bine; chemarea fusese ca un şuier de vânt. Pe urmă patul scârţâi. Caillean se întoarse obosită. Ochii lui Lhiannon erau deschişi. Caillean se frecă la ochi pentru a-şi alunga somnul şi se strădui să-i zâmbească. Boala măcinase faţa bătrânei, astfel că toate oasele i se vedeau cu o teribilă claritate. Caillean avu o revelaţie nedorită. *Curând, va mai rămâne doar esenţa.*

— Îţi este sete? Uite aici apă rece, sau pot aţâţa focul, să-ţi fac un ceai…

— Ceva fierbinte mi-ar face bine… Lhiannon trase aer în piept. Eşti prea bună cu mine, Caillean…

Caillean clătină din cap. Pe când fusese doar o copilă de zece ani, pe jumătate moartă din cauza febrei, Lhiannon o îngrijise până ce se făcuse bine, mai mult decât ar fi făcut mama sau tatăl ei. Sentimentele ei faţă de bătrână erau mai presus de dragoste sau ură. Cum puteau fi ele exprimate în cuvinte? Dacă Lhiannon nu le putea simţi în gustul unei infuzii sau în atingerea unei comprese reci pe frunte, nu le va cunoaşte niciodată.

— Bănuiesc că sunt unii care cred că te porţi aşa ca să te fac moştenitoarea mea… Când sunt închise în acelaşi loc, femeile pot fi foarte meschine şi este adevărat că tu eşti o preoteasă mai mare decât toate laolaltă… dar tu înţelegi, nu-i aşa?

— Înţeleg, reuşi Caillean să schiţeze un zâmbet. Destinul meu este să trăiesc pentru totdeauna în umbră, dar o voi sprijini pe cea care ne va conduce, oricare ar fi aceea. Mă rog Zeiţei ca asta să nu se întâmple curând.

Şi cine ştie cât voi mai avea şi eu de trăit după tine! gândi apoi. Sângerarea ei ciudată se oprise, în sfârşit, dar abia îşi târa picioarele de oboseală, de parcă ar fi fost turnate din plumbul minelor din Mendip.

— Poate… Să nu fii sigură că ştii totul, copila mea. Orice ar

crede oamenii, Viziunea mea nu vine întotdeauna la porunca druizilor. *Te-am văzut* cu podoabele de înaltă Preoteasă şi înconjurată de un abur care nu aparţine acestei lumi. Cărarea unei vieţi poate avea ocolişuri şi întorsături ciudate şi nu ajungem întotdeauna acolo unde am pornit…

Apa care fierbea în micul ceaun începu să şuiere, iar Caillean puse în ea câteva linguriţe dintr-un amestec de muşeţel şi salcie albă şi aşeză vasul lângă flacără, să infuzeze.

— Zeiţa ştie adevărul! izbucni Lhiannon pe neaşteptate. Aveam atâtea vise când eram tineri, Ardanos şi cu mine, dar el a devenit avid de putere… iar eu nu am avut ce să fac!

Ai fi putut să te ridici împotriva lui, gândi Caillean. Tu erai Glasul Zeiţei şi, timp de douăzeci de ani, oamenii s-au condus după vorbele tale. Iar tu nici măcar nu ştii ce spuneai! Dacă ţi-ai fi îngăduit vreodată măcar să ştii, ai fi fost nevoită să acţionezi, căci atunci ar fi fost de-adevăratelea…

Dar îşi înghiţi cuvintele, căci Lhiannon, fără să ştie, dăduse oamenilor mai multă speranţă decât Caillean, cu toată înţelepciunea sa conştientă, şi asta cântărea mai mult decât toate greşelile ei, indiferent ce ar putea spune cinicii precum Dieda.

Cu puţină miere, ca să mai ia din amăreală, ceaiul fu gata. Caillean îşi vârî braţul pe după umerii firavi ai lui Lhiannon şi îi duse linguriţa la gură. Femeia bolnavă îşi întoarse capul spre ea, plină de nelinişte, iar obrajii îi străluceau de lacrimi.

— Sunt obosită, Caillean… şopti ea, atât de obosită şi speriată…

— Uite, uite, draga mea. Eşti înconjurată de cei care te iubesc, şopti ea. Bea asta acum, îţi va face bine.

Lhiannon înghiţi puţin din licoarea dulce-amară şi oftă:

— I-am promis lui Ardanos că-mi voi alege succesoarea… care să servească planului său. Aşteaptă… Se strâmbă. Ca o cioară care urmăreşte o oaie bolnavă. Trebuia să fie Eilan, dar ea… trebuie trimisă de aici în curând. Acum spune că trebuie să o aleg pe Dieda, dar nu voi face asta, doar dacă Zeiţa…

O cuprinse un acces de tuse, iar Caillean, grăbindu-se să pună ceaiul deoparte, o ridică şi o bătu pe spate, până se linişti.

— Doar dacă Zeiţa nu îţi va arăta voinţa ei, termină Caillean fraza în locul ei, iar înalta Preoteasă din Vernemeton zâmbi.

Lhiannon era pe moarte. Era limpede pentru toată lumea –

toată lumea în afară, poate, de Caillean, care o îngrijea cu atâta dăruire şi cu disperată tandreţe, zi şi noapte, arareori păşind pragul dincolo de camera în care zăcea femeia bolnavă. Chiar şi acele preotese care o priviseră cu suspiciune pe Caillean, ca pe o străină, trebuiau să admire acum devotamentul ei. Atât Dieda cât şi Eilan ghiceau ce va urma – dar niciuna dintre ele nu era atât de curajoasă încât să pomenească despre asta în faţa lui Caillean.

— Dar este o tămăduitoare atât de pricepută, spuse Dieda în timp ce duceau aşternuturile murdare ale lui Lhiannon la râu. Trebuie să ştie.

— Presupun că ştie, răspunse Eilan, dar, dacă ar recunoaşte, ar face să fie adevărat.

Îşi privi cu interes verişoara. În afară de faptul că remarcase cu sarcasm că lenjeria murdară a înaltei Preotese nu mirosea cu nimic diferit faţă de a oricui altcuiva şi nu vedea de ce i se cerea unei preotese sub jurământ să o spele, Dieda îşi făcu treaba resemnată.

I se părea ciudat că deveniseră atât de străine acum, când erau preotese surori. Munca alături de Dieda din ultimele câteva săptămâni, de când atenţia lui Caillean era concentrată asupra lui Lhiannon, îi amintea lui Eilan cât de apropiate fuseseră ca fete. Pătrunsă de gândurile sale, Eilan se împiedică de rădăcina unui copac.

Dieda întinse o mână să o sprijine.

— Mulţumesc, spuse cu surprindere Eilan.

Cealaltă îi aruncă o privire furioasă.

— Ce te holbezi? spuse Dieda. Nu te urăsc.

Eilan îşi simţi obrajii înfierbântaţi de o culoare aprinsă, pe urmă păli.

— Aşadar, ştii, şopti ea.

— Proasta eşti tu, nu eu, veni răspunsul. Fiind mereu în preajma ta şi a lui Caillean în tot acest timp, mi-a fost greu să nu aud câte ceva. Dar de dragul onoarei familiei tale, am păstrat tăcerea. Dacă vreuna dintre celelalte femei îţi cunoaşte secretul, nu de la mine l-a aflat. Cel puţin se pare că sarcina îţi prieşte. Te simţi bine?

Pentru Eilan era o uşurare să vorbească despre altceva decât despre boala lui Lhiannon şi i se părea că şi Dieda simţea acelaşi lucru. Pe când se întorceau la Sanctuar, se înţelegeau

mai bine ca oricând.

Dar veni o zi când Caillean nu mai putu să nege. Ardanos spuse că preotesele trebuie chemate la veghe. Era palid şi îndurerat, iar Eilan îşi aminti că verişoara sa afirmase că între cei doi fusese cândva iubire. Se gândea că asta trebuie să fi fost cu mult timp în urmă, sau că fusese o formă foarte ciudată de iubire.

Cu siguranţă, nu era nicidecum ceea ce *ea* ar numi dragoste, gândi Eilan şi, desigur, ea era o expertă. Dar Ardanos se aşeză aproape de femeia inconştientă şi îi luă mâna. Preotesele intrau şi ieşeau în tăcere, să o vegheze câte două, trei, iar Caillean se agita ca ele să nu o deranjeze pe Lhiannon.

— De ce îşi face griji? Nu cred că o va mai supăra vreodată ceva pe înalta Preoteasă, îi şopti Eilan Diedei, iar aceasta încuviinţă, dar pe tăcute.

Era aproape de asfinţit, iar Ardanos ieşise să ia o gură de aer. Ca în toate camerele bolnavilor, şi în aceasta era un aer cald şi închis, iar Eilan nu îl putea învinui nicio clipă că dorea să evadeze. Deşi sărbătoarea Lughnasad era aproape, era lumină până târziu. Apusul de soare arunca în încăpere o lumină orbitoare, dar unghiul soarelui la asfinţit îi spuse lui Eilan că în curând acesta va dispărea. Străbătuse camera pentru a aprinde lampa când îşi dădu seama că Lhiannon era trează şi o privea, încercând să o recunoască, pentru prima dată în mulţi ani.

— Unde e Caillean? întrebă ea şoptit.

— S-a dus să-ţi mai facă un ceai, Mamă, răspunse Eilan. Vrei să trimit după ea?

— Nu este timp. Înalta Preoteasă tuşi. Vino aici… eşti Dieda?

— Sunt Eilan, Dieda e în grădină. Vrei s-o chem?

Se auzi un sunet ciudat, răguşit, ca un foşnet, iar Eilan îşi dădu seama că femeia bolnavă încerca să râdă.

— Nici acum nu pot să vă deosebesc, şopti Lhiannon. Nu vezi în asta mâna zeilor?

Eilan se întrebă dacă Lhiannon a căzut în delirul despre care fusese prevenită că ar putea veni înaintea sfârşitului. Înalta Preoteasă spuse cu asprime.

— Cheam-o pe Dieda, clipele îmi sunt numărate. Nu aiurez, ştiu foarte bine ce fac şi trebuie să termin asta înainte de a muri.

Eilan fugi la uşă să o cheme pe Dieda. Când se întoarseră,

bătrâna le zâmbi celor două fete care stăteau una lângă alta.

— Este adevărat ce se spune, şopti ea. Cel aflat pe moarte vede limpede. Dieda, acum tu trebuie să fii martoră. Eilan, fiică a lui Rheis, ia colierul care se află lângă mine… ia-l! Gâfâi, căutând după aer în timp ce, cu mâini tremurânde, Eilan luă colierul de aur împletit care se afla pe pernă. Şi brăţările… Acum puneţi-le…

— Dar numai înalta Preoteasă… începu Eilan, dar ochii bătrânei o ţintuiră atât de năprasnic încât se pomeni că răsuceşte colierul pentru a-l deschide şi că apoi şi-l pune la gât. Pentru o clipă, i se păru rece, pe urmă acesta se aşeză în jurul gâtului ei subţire, încălzindu-se de parcă ar fi fost recunoscător să fie din nou aproape de un trup uman.

Dinspre Dieda, veni un sunet mic, strangulat, dar hârâitul din gâtlejul lui Lhiannon era mai puternic.

Înalta Preoteasă vorbi răguşit:

— Aşa să fie. Fecioară şi Mamă. Acum văd în tine Zeiţa… Spune-i lui Caillean…

Rămase tăcută preţ de o clipă, căutând, cu disperare parcă, să respire, iar Eilan se întrebă dacă femeia era în delir sau dacă cea care delira era ea. Mai întinse încă o dată mâna, să atingă aurul greu.

— Caillean e acolo, Mamă, să o chem? întrebă Dieda.

— Du-te, şopti Lhiannon, cu mai multă putere decât înainte. Spune-i că o iubesc…

În timp ce Dieda se îndepărta, privirea muribundei o fixă pe Eilan.

— Acum ştiu ce vroia Ardanos atunci când mi-a poruncit să te aleg pe tine, copilă şi, în schimb, zeii au adus-o pe Dieda în mâinile mele. V-a confundat, şi totuşi, a făcut, în acelaşi timp, voinţa Doamnei. Buzele i se strâmbară în ceea ce Eilan înţelese că era un râset. Nu uita – este important! Poate nici chiar Zeiţa însăşi nu v-a putut deosebi. Nici romanii – acum îmi dau seama… şi tăcu din nou.

Eilan o privea, incapabilă să se mişte.

Rămase tăcută atât de mult încât Caillean, revenind în cameră, întrebă:

— Doarme? Dacă poate să doarmă, atunci ar mai putea să trăiască încă o lună… şi apoi, apropriindu-se în vârful degetelor de Lhiannon, îşi ţinu răsuflarea într-un oftat şi şopti: Ah, nu va

mai dormi niciodată…

Caillean îngenunche lângă Lhiannon şi o sărută pe frunte şi pe urmă, cu multă gingăşie, îi închise ochii. Cu fiecare moment care trecea, expresia de pe chipul femeii moarte pălea tot mai mult, astfel că nu mai părea că doarme. Nici măcar nu mai semăna cu Lhiannon. Eilan îşi strânse braţele la piept şi tresări când simţi metalul rece al brăţărilor. Era ameţită şi înfrigurată.

Apoi Caillean se ridică şi, în timp ce privirea i se fixă asupra podoabelor pe care Eilan le purta, ochii i se lărgiră. Pe urmă zâmbi.

— Doamnă a Vernemetonului, te salut în numele Mamei a tot ceea ce este!

Ardanos, intrând în cameră în spatele Diedei, se aplecă asupra moartei şi apoi se ridică.

— S-a dus, spuse el cu un glas ciudat, inexpresiv.

Se întoarse şi un licăr îi străbătu privirea când observă, la rândul lui, podoabele de aur pe care le purta Eilan.

Celelalte preotese se îngrămădeau în jurul ei, dar bătrâna Latis, tămăduitoarea, ieşi în faţă şi se înclină, spunând, cu un ciudat respect care o îngrozi:

— Te implor, Voce a Zeiţei, spune-ne tot ce ţi-a spus Sfânta Doamnă cu ultima ei suflare.

— Lhiannon, fie ca Zeiţa să o odihnească, a ales un moment neobişnuit de ciudat ca să moară, spuse aspru Ardanos. Căci trebuie să avem o preoteasă a Oracolului la Lughnasad şi, evident, nu o putem folosi pe Eilan.

Le cercetă cu asprime pe cele două femei din faţa lui.

Cele trei zile de doliu ritual trecuseră şi Lhiannon zăcea în mormânt. Ardanos era surprins cât de mult îl durea încă atunci când îşi rotea privirea prin această cameră în care se întâlnise mereu cu Lhiannon, amintindu-şi că ea nu mai este. Bănuia că va continua să-i mai ducă dorul vreme îndelungată, dar nu-şi putea permite să-şi arate durerea acum. Caillean stătea încruntată, dar Eilan îl privea cu ochi mari, de nepătruns. Îi aruncă, la rândul lui, o privire furioasă.

— Ştii la fel de bine ca mine că este o superstiţie să crezi că numai o fecioară poate sluji altarul, dar ar fi periculos, atât pentru Eilan cât şi pentru copil, să dobândească acum puterea Zeiţei, fu de acord Caillean.

Abstinenţa sexuală era necesară în timpul îndeplinirii marilor

magii – aşa cum necesară era predarea totală a trupului şi a spiritului, pentru ca Zeiţa să poată vorbi prin glasul unui muritor.

Pentru ca puterea să se reverse fără oprelişti, spiritul trebuia să se desprindă de simţuri. Astfel, femeilor le era interzis să facă acele lucruri care ar putea să sporească ispita şi să încurce cărările, cum ar fi să mănânce carne, să bea mied sau alte licori ori să se culce cu un bărbat.

— Lhiannon ar fi trebuit să se gândească la asta, atunci când a ales-o, replică arhi-druidul. Asta nu se poate, ştii bine. Este destul de rău că se află încă aici. Dar o înaltă Preoteasă *însărcinată?* Imposibil!

— Aş putea să o înlocuiesc în timpul ritualului, începu Caillean.

— Şi cum vom explica *asta* oamenilor? Am fi putut justifica o înlocuire temporară, pe motiv că Lhiannon este bolnavă, dar se ştie că a murit. Tranziţia este întotdeauna delicată. Oamenii se întreabă dacă noua înaltă Preoteasă va supravieţui probei sale şi dacă Zeiţa va continua să vină la ei, acum, că Lhiannon nu mai este.

Îşi frecă fruntea. Niciunul dintre ei nu dormise destul, de prea mult timp. Ochii lui Caillean erau întunecaţi şi bântuiţi, iar Eilan, deşi sarcina o făcea înfloritoare, părea neliniştită şi încordată. Lhiannon îi pusese pe toţi în dificultate alegând-o pe fată.

— Vă spun doar atât: orice nebunie s-ar fi abătut asupra lui Lhiannon în ultimele ei clipe, nu voi îngădui ca aceasta să distrugă tot ceea ce am clădit cu atâta trudă! Ardanos oftă. Nu avem ce să facem. Va trebui să alegem din nou. Există un precedent. Bătrâna Helve a încercat să transmită puterea către – cum o chema? — biata fată nebună care a murit. Iar apoi consiliul a ales-o pe Lhiannon.

— Ţi-ar plăcea asta, nu-i aşa? începu Caillean, dar Eilan, care tăcea de atâta vreme încât arhi-druidul aproape că uitase că se afla şi ea acolo, se ridică dintr-o dată în picioare.

— Nu înainte de probă! spuse ea cu glas sonor. Pete de culoare îi aprinseră obrajii, iar cei doi se uitară lung la ea. Au numit o nouă Mare Preoteasă după ce aleasa nu a izbutit să poarte puterea Zeiţei în ritual, nu-i aşa? Ce fel de vorbe credeţi că se vor auzi dacă eu nici nu încerc măcar? Toată lumea de la Vernemeton ştie că Lhiannon m-a ales pe mine.

— Dar pericolul! strigă Caillean.

— Crezi că Zeiţa mă va lovi de moarte? Dacă lucrul pe care l-am făcut a fost un păcat atât de mare, atunci Ea este binevenită să facă asta! exclamă Eilan. Dar dacă voi supravieţui, veţi şti că Ea m-a ales cu adevărat!

— Şi ce te gândeşti că ar trebui să facem cu tine, dacă vei trăi? spuse el pe un ton acid. Starea ta se va vedea în curând, iar romanii vor râde pe săturate când o vor vedea pe Marea noastră Preoteasă rostogolindu-se de colo – colo, cu o burtă ca a unei vaci gestante!

— Lhiannon a găsit o cale, spuse Eilan. A fost ultimul lucru pe care mi l-a spus. După ce ritualul se sfârşeşte, Dieda îmi va lua locul, iar voi vă veţi preface că ea a fost cea care a trebuit să fie izgonită. Nici chiar tu nu ne poţi deosebi, bunicule, şi tu ne cunoşti de când ne-am născut!

Ardanos o privi cu luare-aminte, în timp ce în cap i se învârteau tot felul de socoteli. S-ar putea ca, într-adevăr, sărmana copilă să le fi oferit rezolvarea problemei. Dacă ritualul ar ucide-o, aşa cum era de aşteptat, ei vor avea tot dreptul să-i aleagă succesoarea, iar dacă Eilan ar muri la naştere, Dieda ar fi deja acolo, gata să preia puterea, în absenţa alteia, mai înţelepte. Astfel, îşi spuse Ardanos, se vor descurca destul de bine cu oricare dintre fete, căci niciuna nu se va considera vreodată întru totul sigură de poziţia ei. Dacă înalta Preoteasă va avea nevoie de sprijinul preoţimii, atunci va face aşa cum i se va spune.

— Dar Dieda va fi de acord? întrebă el.

— Las-o în seama mea, răspunse Caillean.

Încă uimită de convocarea urgentă, Dieda o întâlni pe Caillean în camera care fusese atât de mult timp a lui Lhiannon.

— Ardanos a fost de acord să te lase să o înlocuieşti pe Eilan, după încercarea Oracolului. Dieda, trebuie să ne ajuţi acum, spuse Caillean.

Dieda scutură din cap.

— De ce mi-ar păsa ce vrea Ardanos, când lui nu i-a păsat niciodată de mine? Eilan şi-a făcut singură necazuri. Nu voi consimţi la această înşelăciune şi poţi să-i spui asta tatălui meu!

— Frumoase cuvinte, într-adevăr, dar, dacă eşti mereu hotărâtă să faci exact pe dos decât decide Ardanos, asta înseamnă că voinţa lui continuă să te conducă. Bănuiesc că, dacă ţi-aş fi spus că se opune, tu ai fi fost de acord! răspunse

Caillean.

Dieda o fixa cu privirea pe mai vârstnica preoteasă, iar mintea i se învârtea.

— Nu-i place defel, ştii asta, adăugă Caillean, privind-o cu mare atenţie. Ar prefera să o respingă pe Eilan acum şi să te facă pe tine Mare Preoteasă, în locul ei. Cred că a fost de acord să-ţi propun substituirea doar pentru că s-a gândit că vei reacţiona tocmai în felul acesta…

— Mare Preoteasă! exclamă Dieda. Atunci nu voi mai scăpa niciodată din locul acesta!

— În definitiv, va fi doar temporar, cugetă Caillean. De îndată ce se va naşte copilul lui Eilan, ea se va întoarce să-şi preia îndatoririle şi atunci, în orice caz, tu va trebui să pleci…

— M-ai lăsa să plec la Miazănoapte, să fiu cu Cynric? întrebă neîncrezătoare Dieda.

— Dacă asta este ceea ce doreşti. Dar ne gândisem să te trimitem la Eriu, unde să aprofundezi arta barzilor…

— Ştii foarte bine că asta este ceea ce mi-am dorit cel mai mult dintotdeauna! strigă Dieda.

Caillean o privi nemişcată.

— Aşadar, înseamnă că încă mai există ceva ce îţi pot promite sau refuza. Dacă faci asta pentru Eilan – şi nu pentru mine – voi aranja să ţi se îngăduie să înveţi de la cei mai mari poeţi şi cântăreţi ai harpei din Eriu. Dacă nu, cu siguranţă că Ardanos te va face Preoteasă, iar eu voi avea grijă să putrezeşti între zidurile acestea.

— Nu ai face asta, spuse Dieda.

Dar simţi un fior de groază.

— Vei vedea, răspunse cu calm Caillean. Nu există alternativă. A fost dorinţa lui Lhiannon, iar eu voi împlini voinţa ei, aşa cum am făcut mereu, cu toatele.

Dieda oftă. Nu vroia să i se întâmple nimic rău lui Eilan. Cândva o iubise, dar, după ultimii ani, i se părea greu să mai iubească pe cineva. I se părea că cealaltă fată fusese o nesăbuită. A avut parte de acea iubire care ei îi fusese refuzată şi a alungat-o. Nu înţelegea nici de ce ar trebui să-i pese lui Caillean. Cu toate acestea, nu avea de gând să treacă peste cuvântul ei. Caillean putea fi o prietenă bună sau un duşman periculos – atât pentru ea cât şi, probabil, pentru Cynric. Dieda locuia la Sanctuar de destul timp ca să ştie exact câtă influenţă

putea avea irlandeza, în felul ei liniştit.

— Aşa să fie, spuse Dieda. Mă leg să o înlocuiesc pe Eilan până ce va naşte, dacă tu te vei angaja ca după aceea să-mi îndeplineşti dorinţa.

— Aşa voi face. Caillean ridică o mână. Martoră mi-e Zeiţa. Şi nimeni de pe faţa pământului nu poate spune că mi-am încălcat vreodată un jurământ.

Trecu o jumătate de lună de la moartea lui Lhiannon şi ajunseră la Sărbătoarea Lughnasad. Eilan aştepta, împreună cu Caillean, într-o locuinţă separată, unde înalta Preoteasă se pregătise atât de des pentru ritualuri. Auzul, ascuţit de nerăbdare, o avertiză că, dincolo de uşă, putea distinge târşâitul unor sandale. Pe urmă uşa se dădu în lături şi Eilan văzu o siluetă acoperită cu o mantie cu glugă, care, în semiîntuneric, părea ireal de înaltă. În spatele bărbatului, desluşi cu greu trupurile altor druizi.

— Eilan, fiică a lui Rheis, Glasul Zeiţei te-a ales pe tine. Eşti pregătită să i te dăruieşti Ei întru totul?

Vocea lui Ardanos răsună ca un dangăt de clopot, iar Eilan simţi cum pântecele i se strânge de teamă.

În acest moment, toate poveştile auzite în Casa Fecioarelor îi năvăliră în minte, alungând orice urmă de judecată chibzuită. Nu mai conta dacă Zeiţei îi păsa cu adevărat că se culcase cu Gaius, se gândi Eilan cu disperare. Ar fi nevoie de un miracol ca să supravieţuiască ritualului. *Am vrut doar să-i înfrunt pe druizi, dar am înfruntat-o pe Ea, provocându-i mânia în felul acesta.*

Cu siguranţă, Zeiţa mă va lovi! Şi ce se va întâmpla cu copilul meu? se întrebă Eilan. Dar, dacă Zeiţa va pedepsi un copil nenăscut pentru ceea ce a făcut mama lui, atunci nu era Fiinţa iubitoare pe care Eilan jurase să o slujească.

Ardanos aştepta răspunsul ei – cu toţii îl aşteptau, privind-o cu ochi iscoditori sau plini de speranţă – iar ea se linişti încet. *Dacă Doamna nu mă vrea aşa cum sunt, nu doresc să trăiesc.* Răsuflă adânc, regăsindu-şi calea către decizia la care ajunsese în nopţile de nesomn care au urmat morţii lui Lhiannon.

— Sunt pregătită.

Vocea îi tremura uşor. Cel puţin, tatăl ei nu era aici. Se afla undeva la miazănoapte, împreună cu Cynric. Îi părea bine. Nu credea că ar fi putut să-l privească în ochi.

— Şi te declari un vas potrivit pentru puterea Ei?

Eilan înghiţi greu. Era, oare? Cu o noapte înainte, se îndoise de asta şi plânsese pe umărul lui Caillean ca un copil înspăimântat. Potrivit? Cine este, dacă ne gândim aşa?! întrebase Caillean. Suntem cu toţii doar nişte bieţi muritori, dar tu eşti cea care a fost aleasă. Pentru ce altceva să te fi pregătit atâţia ani?

Arhi-druidul o privea ca un şoim în aşteptarea unui foşnet în iarbă care să-i dea de gol prada, aşteptând ca ea să se trădeze, pentru a fi în puterea lui. Eilan îşi dădu seama, confuz, că lui Ardanos asta îi făcea plăcere.

Lhiannon m-a considerat potrivită, îşi spuse apoi. Doar înfăptuind asta până la capăt putea să justifice alegerea făcută de Lhiannon pe patul de moarte, precum şi alegerea pe care ea însăşi a făcut-o atunci când i s-a dăruit lui Gaius, în umbra copacilor. Atunci i se păruse că afirma o lege mai veche a Zeiţei decât cea prin care făcuse legământ de castitate. A refuza această probă însemna recunoaşterea faptului că acel gest de iubire fusese un păcat. Îşi ridică bărbia cu mândrie.

— Sunt un vas potrivit şi sfânt. Fie ca pământul să se ridice şi să mă acopere, fie ca cerul să coboare şi să mă zdrobească, fie ca zeii pe care jur să mă pedepsească, dacă mint!

— Aspiranta a fost întrebată şi a jurat... le spuse Ardanos druizilor care îl însoţeau. Se adresă preoteselor: Să fie acum purificată şi pregătită pentru ritual...

O privi preţ de o clipă, iar în privirea lui se războiau parcă mila, exasperarea şi satisfacţia. Apoi se întoarse pe călcâie şi ieşi din încăpere, în fruntea bărbaţilor.

— Eilan, nu trebuie să tremuri aşa, spuse cu blândeţe Caillean. Nu-l lăsa pe bătrânul şoim să te sperie, nu ai de ce te teme. Zeiţa este îndurătoare. Ea este mama noastră, Eilan, şi Mama tuturor femeilor, cea care a zămislit toate lucrurile de pe pământ. Nu uita asta.

Eilan încuviinţă, ştiind că, şi dacă acest moment ar fi venit firesc, tot s-ar fi temut. Dacă trebuia să moară, va pieri de mâinile Zeiţei, nu avea niciun rost să moară de frică înainte.

Draperia se mişcă din nou şi patru dintre cele mai tinere preotese, printre care Senara şi Eilidh, pătrunseră în încăpere purtând ciubere cu apă de la izvorul sacru. Se opriră chiar în cadrul uşii, privind-o cu veneraţie. *Mâna Zeiţei s-a pogorât asupra mea,* gândi ea şi i se păru că vede pe chipurile lor ceva

din aceeaşi uimire cu care ea însăşi se uita întotdeauna la Lhiannon. Erau tinere toate; niciuna, în afară de Eilidh, nu era mai în vârstă decât ea.

Îi veni să strige: „Nu s-a schimbat nimic, sunt tot Eilan…”, dar, de fapt, totul se schimbase. Cu toate acestea, când îi scoaseră rochia şi privi în jos, fu surprinsă că trupul ei era şi acum atât de puţin modificat. Dar acestea erau fecioare, nu era de mirare că nu observau uşoarele modificări pricinuite de sarcină. Aşa cum făcuse Eilan atât de des pentru Lhiannon, fetele o ajutară să se îmbăieze.

Rămase tremurând în camera friguroasă, simţind, în mod ciudat, atingerea de gheaţă a apei curate pe trup, ca pe o purificare, ca şi cum, într-un anume fel, aceasta dizolva nu numai ultimele urme ale atingerii lui Gaius, dar şi întreaga ei viaţă de până atunci.

O Eilan cu totul nouă se lăsă îmbrăcată cu veşmintele rituale. Pe frunte, îi aşezară cununa tradiţională. În timp ce simţea ramurile de viţă-de-vie strângându-i-se în jurul frunţii, avu un moment de ameţeală şi se întrebă dacă era prima atingere îndepărtată a Zeiţei.

Se simţea străină şi buimacă, de parcă ar fi fost cu totul altcineva; vag, recunoscu senzaţia de foame. Poţiunea din ierburi sacre ce-i fusese dată la începutul ritualului trebuia luată pe stomacul gol, altfel i-ar putea face foarte rău. Cândva, Caillean spusese că sănătatea şubredă a lui Lhiannon era, probabil, determinată în parte de utilizarea îndelungată a acelor plante. Eilan se întrebă în treacăt dacă nu cumva şi propria ei sănătate va fi în curând pusă în pericol. Pe urmă zâmbi, gândindu-se că va avea destul timp să-şi facă griji în privinţa viitorului său, dacă va supravieţui acestui eveniment.

Îi aduseră bolul din aur gravat, cu poţiunea magică a Viziunii. Ştia că era făcută din boabe de vâsc şi alte ierburi sacre; o văzuse de mai multe ori pe Miellyn adunând acele plante. Poţiunea sacră mai conţinea diferite ciuperci pe care oamenii obişnuiţi le evitau, atât din cauza caracterului lor sacru, cât şi fiindcă erau otrăvitoare şi, cu siguranţă, nu erau bune de mâncat. Cu toate acestea, preotesele ştiau că, în cantităţi mici, puteau amplifica clarviziunea obişnuită pe care ea o dobândise.

Tremurând, Eilan făcu gestul pe care îl văzuse adesea la Lhiannon şi luă bolul din mâinile lui Eilidh. *Caillean avusese*

dreptate, gândi ea, apropiindu-şi-l de buze. Asistase de atâtea ori la acest ritual, încât ştia ce are de făcut.

Ştia la ce să se aştepte şi de la această poţiune, sorbită ceremonial. Dar, pe când înclină bolul, pentru a bea, îşi dădu seama că preoteasa trebuia să-l golească dintr-o singură suflare, căci, altfel, nimeni nu ar fi fost vreodată în stare să-l bea până la fund. Poţiunea era foarte amară şi, după ce o înghiţi, începu să se întrebe dacă nu cumva era totuşi otravă. Ar fi fost o metodă simplă pentru ca Ardanos să poată scăpa de ea. Dar Caillean o asigurase că va prepara ierburile cu mâna ei şi că nu va lăsa pe nimeni altcineva să se atingă de ele, iar Eilan trebuia să aibă încredere în ea.

Capul i se învârtea şi, pentru o clipă, stomacul i se întoarse pe dos. Poate că pedeapsa ei începea acum. Dar după o luptă scurtă, ascuţită, reuşi să se stăpânească; înghiţi câteva picături de apă, ca să îndepărteze gustul acela şi închise ochii, aşteptând.

Îndată, senzaţia acută de greaţă dispăru. Cuprinsă de un val de ameţeală, Eilan închise ochii şi se aşeză, aşteptând să-şi recapete echilibrul. Îşi aminti vag că şi acest lucru făcuse parte din procedura pe care o urmase ritualul lui Lhiannon. La vremea aceea, Eilan pusese asta pe seama slăbiciunii pricinuite de vârstă. Dar Lhiannon nu fusese de fapt atât de bătrână. Va îmbătrâni şi ea înainte de vreme? Ei, bine, nu putea decât să spere că va avea şansa de a ajunge până la bătrâneţe!

În cameră se stârni o uşoară agitaţie şi tinerele fete se dădură la o parte. Eilan îşi dădu seama că Ardanos stătea în faţa ei. Îşi ridică pleoapele grele, pentru a-l privi, iar Ardanos se uită lung în ochii ei, cu o privire neprietenoasă.

— Eilan, văd că te-au pregătit. Eşti foarte frumoasă, draga mea. Oamenii vor fi convinşi că Zeiţa a venit la ei… Vorbele îngăduitoare sunau ciudat pe buzele lui. *Oare?* se întrebă năucită Eilan. *Şi ce părere ai tu, bătrâne, dacă crezi măcar în Zeiţă? Dacă ar fi după tine, această, cunună s-ar ofili pe fruntea mea!* Dar nu mai conta, se simţea ca şi cum ar pluti deasupra tuturor acestor lucruri, îndepărtându-se tot mai mult cu fiecare clipă.

— Băutura îşi face iute efectul, mormăi el şi făcu semn fecioarelor să rămână la o parte. Ascultă, copila mea – ştiu că încă mă poţi auzi…

Glasul i se transformă în intonaţia melodică a ritualului, în timp ce continuă.

Eilan ştia că Ardanos spunea ceva de o importanţă majoră, ceva ce trebuia să ţină minte... ce anume, nu era sigură. Timpul trecu şi el nu se mai afla acolo. *Conta ceva din toate acestea?* se întrebă atunci Eilan. Simţea că pluteşte peste o întunecime verde. Până şi vârfurile copacilor erau departe, dedesubt. Era purtată în ceva – o lectică – pe urmă fu aşezată jos şi ajutată să se ridice. Lângă ea, simţea prezenţa lui Caillean şi a altcuiva; se gândi că, de partea cealaltă, se afla Latis. O apucară de mâini şi o conduseră în procesiunea ce se îndrepta către torţele ce înconjurau movila sacră.

Eilan era destul de conştientă ca să aibă un moment de ezitare când văzu taburetul cu trei picioare. Trebuia să existe vreun motiv pentru care ea nu se putea aşeza, vreun păcat pe sufletul ei. Dar însoţitoarele o purtară înainte, iar ea se gândi că, dacă nu-şi putea aminti despre asta, însemna că nu avea importanţă.

Taurul sacru fusese deja sacrificat, iar carnea era împărţită oamenilor. Preoţii interpretaseră ritualul în care zeul tânăr prelua recolta, prin luptă, de la cel bătrân. Acum era timpul să caute semnele toamnei. Luna recoltei se ridica pe cer dinspre răsărit, aurie ca veşmintele purtate de preoteasă.

Coboară-ţi privirea asupra mea, se căzni Eilan să formuleze rugăciunea. Ocroteşte-mă!

Una dintre preotese îi vârî în mână micul pumnal curbat de aur necesar ritualului. Eilan ridică pumnalul şi, cu o singură mişcare rapidă, şi-l înfipse în vârful degetului. Simţi o durere ascuţită şi o picătură grea de sânge străluci la suprafaţă. Bolul era umplut ochi cu apă din Fântâna Sacră, iar deasupra pluteau frunze ale plantei sacre, vâscul. Fără să fie sădit de mâini omeneşti, crescut între văzduh şi pământ, era parte din însăşi natura a luminii care l-a zămislit.

Acum o întorceau; simţi lemnul aspru în spatele genunchilor şi se aşeză. Pentru o clipă, fu cuprinsă de ameţeală atunci când preoţii o ridicară şi o conduseră la movilă. Preotesele însoţitoare se retrăseseră.

Când preoţii începură să cânte, Eilan avu senzaţia că se prăbuşeşte, sau poate se înalţă, purtată de cântec către o destinaţie care nu avea nicio legătură cu realitatea obişnuită. Se

întreba de ce îi fusese teamă. În acest loc, plutea, fără nevoi, fără dorinţe, mulţumită pur şi simplu să existe…

Privirea îi fu asaltată de izbucnirea torţelor. La picioarele ei, toată mulţimea adunată părea că se contopeşte într-un singur chip. Simţea apăsarea ochilor aţintiţi asupra ei, ca o puternică presiune fizică, împingând-o către un loc care exista în această lume şi care totuşi nu îi aparţinea.

— Copii ai Donului, de ce aţi venit aici? se auzi glasul îndepărtat al lui Ardanos.

— Căutăm binecuvântarea Zeiţei, răspunse un glas de bărbat.

— Atunci, chemaţi-o!

Nările lui Eilan se lărgiră în timp ce fumul se răsuci în jurul ei, greu de aromele ierburilor sacre. Fără să vrea, inspiră şi respiraţia i se opri; lumea se învârti şi Eilan se luptă să-şi menţină echilibrul. Auzea scâncetul unui glas şi nu ştia dacă era al ei. De la picioarele ei, se ridică sunetul altor voci, chemând, chemând:

Întunecată Doamnă a Vânătorii… Mamă Strălucitoare… Doamnă a Florilor, ascultă-ne… Vino la noi, Doamnă a Roţii de Argint…

Eu sunt Eilan… Eilan… Se agăţă de propria ei identitate, strigând, în timp ce era asaltată de acele glasuri, până ce simţi apăsarea lor ca pe o durere fizică. În acelaşi timp, o altă presiune se ridica în spatele ei, sau poate înlăuntrul ei, cerându-i să se lase pătrunsă de ea. Trupul îi fu scuturat de friguri, în timp ce se împotrivea; fu cuprinsă de teroare când Şinele pe care îl cunoştea era strivit între spasme. Nu putea să respire. *Ajută-mă!* strigă spiritul ei.

Se prăbuşi înainte, văzând strălucirea apei din faţa ei şi un glas ce părea că vine *din lăuntrul* ei îi vorbi atunci:

— Fiica mea, sunt întotdeauna aici. Pentru a Mă vedea, trebuie doar să priveşti în Eleşteul Sacru.

— Priveşte în apă, Doamnă, îi porunci o voce, foarte aproape. Priveşte în bol şi vezi!

Pe suprafaţa tulburată se forma o imagine şi, în timp ce aceasta se limpezi, Eilan văzu că chipul reflectat acolo nu era al ei. Se dădu înapoi, scuturându-se, cuprinsă de panică şi auzi din nou acel glas:

— Fiica mea, odihneşte-te acum. Spiritul tău va fi în siguranţă cu Mine…

Cu aceste cuvinte, simţi un val de iubire care lui Eilan i se părea cunoscut şi, cu aceeaşi încredere cu care i se dăruise lui Gaius, oftă şi se lăsă pradă caldei îmbrăţişări ocrotitoare a Doamnei.

De undeva, de foarte departe parcă, era conştientă că trupul i se îndrepta, că îşi punea vălul înapoi, ridicându-şi mâinile către lună.

— Priviţi, Doamna Vieţii a venit la noi! strigă Caillean cu glas răsunător. Să-i urăm bun venit!

Sunetul multor glasuri se ridică, asemeni unui val, şi o purtă într-un loc de unde putea privi cu uimire, dar fără teamă, cum trupul pe care îl lăsase în urmă se mişcă şi vorbeşte.

Când uralele se potoliră, înalta Preoteasă se prăbuşi înapoi pe scaunul ei, iar identitatea care pusese stăpânire pe ea aştepta, cu răbdare nemăsurată, reacţia neamului omenesc.

— Iată întrebările pe care oamenii le aduc înaintea ta, spuse arhi-druidul şi, fiindcă i se adresă în vechea limbă a Celor înţelepţi, Zeiţa îi răspunse la fel.

După fiecare întrebare, preotul se întorcea către oameni şi le spunea ceva, în limba obişnuită. Din acel tărâm îndepărtat de unde Eilan asculta, i se părea ciudat că spusele lui, considerate traduceri, aveau atât de puţin de-a face cu răspunsurile Zeiţei. Nu i se părea corect, dar poate că ea nu îl auzea limpede şi, în acest loc unde îşi găsise refugiul, era greu să o preocupe asta.

Întrebările continuară, dar, pe măsură ce timpul trecea, găsi că simţurile îi sunt din ce în ce mai estompate. Atunci i se păru că Ardanos se încruntă şi se apropie de ea.

— Doamnă, îţi mulţumim pentru cuvintele tale. Este timpul să părăseşti acest trup prin care ai vorbit. Slavă ţie şi rămâi cu bine acum!

Apucă crenguţa de vâsc din bolul de aur şi scutură picături de apă peste ea.

La început, Eilan fu orbită, apoi trupul îi fu cuprins de spasme. Fu străpunsă de durere şi se prăbuşi în întuneric, în clinchetul unor clopote de argint.

Când începu să îşi recapete cunoştinţa, Eilan îşi dădu seama că preotesele cântau. Cunoştea cântecul. I se părea că îl cântase şi ea cândva dar, sfârşită şi ameţită cum era, nu-l putea intona acum. Îi îndepărtaseră de pe cap cununile care o strânseseră şi cineva îi spăla fruntea şi mâinile. Altcineva îi dădu

să bea apă şi un glas îi şopti la ureche: *Caillean…* Se simţi ridicată şi aşezată pe un scaun portant.

Slavă Ţie, cântară femeile.

Giuvaier al nopţii, răspunseră druizii.

Frumuseţe a cerurilor… Mamă a stelelor… Copilă a Soarelui… Preotesele îşi ridicară braţele albe către luna de argint.

Stăpână a Stelelor… cântară ele şi, la fiecare vers, glasurile grave ale druizilor răspundeau: *Giuvaier al nopţii.*

Mult mai târziu, Eilan se trezi în patul ei din Casa înaltei Preotese. Lumina torţelor nu o mai orbea şi efectele băuturii sacre se risipeau în sfârşit, căci descoperi că putea gândi iarăşi limpede. Un crâmpei dintr-o veche baladă îi plutea prin minte.

După ce i-au smuls podoabele şi i-au ars florile sacre… Nu îşi putea aminti de unde venea, dar ştiu că ghirlandele ei de flori fuseseră aruncate în foc iar mireasma lor dulce umpluse aerul, în timp ce ardeau. Acum îi veneau în minte şi alte lucruri – cântecul preoteselor, luna de argint.

Dar, deşi ştia că i se puseseră întrebări, Eilan descoperi că nu putea să-şi amintească niciun cuvânt din răspunsurile ei. Oricare ar fi fost acestea, poporul păruse că le găseşte satisfăcătoare.

Iar Zeiţa, gândi ea apoi, *nu m-a lovit de moarte, până la urmă!* Cel puţin, nu încă, deşi ar putea să ajungă să dorească să se fi întâmplat. Stomacul îi era încă deranjat; se simţea de parcă ar fi fost bătută cu nuiaua şi, fără îndoială, mâine se va simţi şi mai rău. Dar o durea stomacul, nu pântecele. Îşi înfruntase proba şi supravieţuise.

— Noapte bună, Doamnă, spuse Eilidh din cadrul uşii. Să ai parte de odihnă!

Doamnă… gândi Eilan. Era adevărat, aşadar. Acum era Doamna Vernemetonului.

Câteva zile mai târziu, Caillean o chemă pe Dieda în camerele înaltei Preotese. Eilan şedea lângă foc, palidă şi încordată.

— A venit vremea să-ţi ţii promisiunea. Eilan se simte destul de bine ca să poată călători şi o trimitem într-un loc ascuns, să nască.

— Este ridicol. Chiar crezi că nimeni nu va observa schimbarea? spuse cu amărăciune Dieda.

— De când a devenit înaltă Preoteasă, a fost acoperită de voaluri atât de mult timp încât puţine dintre femeile din casă vor observa diferenţa şi, fără îndoială, o vor pune pe seama

efectelor ritualului.

Cynric ar şti, gândi Dieda plină de dorinţă, sperând că îşi va face apariţia pentru a o lua cu el. Dar trecuse mai mult de un an de când primise ultima dată veşti de la el. Chiar dacă ar şti, ar veni oare?

— Tatăl tău îţi este recunoscător, spuse Caillean.

Dieda se strâmbă. A r putea să şi fie. Dacă aş fi insistat să plec de aici, ca să mă căsătoresc cu Cynric, ce s-ar fi ales de această frumoasă şaradă?

— Dieda. Eilan vorbea pentru prima dată în numele ei. Am fost ca două surori. De dragul sângelui ce ne leagă şi pentru că ştii şi tu ce înseamnă să iubeşti, te rog, ajută-mă!

— Eu, cel puţin, am avut destulă minte să nu mă dăruiesc unui om care m-ar părăsi! spuse caustic Dieda. Caillean a jurat că mă va trimite la Eriu. *Soră,* tu ce îmi promiţi?

— Dacă voi rămâne înaltă Preoteasă, voi încerca să vă ajut, pe tine şi pe Cynric. Dacă nu voi reuşi, ştii cum poţi să mă distrugi. Asta îţi este de ajuns?

— Este adevărat. Dieda se pomeni zâmbind ciudat. Şi când va termina de învăţat de la druizii din Eriu, va fi capabilă să dea fiori oamenilor cu un singur cuvânt sau să farmece orice pasăre sau animal cu cântecul ei. Se va pricepe la lucruri la care aceste netoate pioase nici nu visau. Dintr-o dată, îşi dădu seama că doar constrângerile preoteselor o enervau. Putea învăţa să se bucure de avantajele puterii.

— Prea bine, te voi ajuta, spuse ea şi îşi întinse mâinile, să ia voalul.

18

În ciuda poveştilor pe care le spuneau romanii din Londinium despre meleagurile de la miazănoapte, pentru un bărbat tânăr şi sănătos nu era greu să călătorească prin Britania de Nord, la sfârşitul verii... Nu ploua în fiecare zi, iar aerul era dulce de mireasma fânului cosit. În timpul călătoriei în susul coastei de răsărit a Britaniei, printr-o ţară care devenea din ce în ce mai sălbatică, Gaius examina pădurile şi dealurile cu un interes profesional căci, în campania precedentă, mărşăluiseră pe coasta de apus, prin Lenacum, iar peisajul acesta era nou pentru el. Având-l alături şi de data aceasta pe Capellus,

ordonanţa tatălui său, detaliile legate de aşezarea taberei şi de îngrijirea cailor erau pe mâini bune. Iar limba britanică pe care Gaius o cunoştea era îndeajuns ca să câştige bunăvoinţa localnicilor, atunci când erau nevoiţi să caute adăpost în casa unuia dintre ei.

Pe măsură ce Gaius înainta către miazănoapte, se vorbea tot mai mult despre campaniile guvernatorului Agricola. De la un proaspăt veteran care se ocupa acum de unul dintre *mansio*[2]*-uri* află că în anii din urmă, apariţia unei flote romane pe coasta Caledoniei a stârnit atâta panică printre localnici încât aceştia au atacat cu disperare şi au reuşit să distrugă Cea de-a Noua Legiune, deja slăbită, înainte ca Agricola să-şi trimită cavaleria să-i atace pe la spate.

— A fost rău, băiete, foarte rău, recunoscu administratorul popasului, urlau demonii aceia ca lupii în mijlocul taberei noastre şi oamenii noştri dărâmau corturile unul după altul, în încercarea de a ajunge la arme. Dar am reuşit cumva să-i ţinem la distanţă şi nu voi uita clipa când am văzut, dintr-o dată, strălucirea drapelelor noastre şi am ştiut că în sfârşit se apropia ziua. Mai bău cu nesaţ încă o înghiţitură din vinul îndoit cu apă şi îşi şterse gura cu dosul palmei. Atunci, îţi zic, ne-am regăsit curajul şi, când Cea de-a Douăzecea Legiune a apărut, în cele din urmă, să ne ajute, eram pregătiţi să le spunem că petrecerea era pe sfârşite şi puteau pleca acasă! Dar generalul şi-a pus oamenii la treabă. Dacă acei diavoli pictaţi n-ar fi luat-o din loc către pădurile şi mlaştinile lor ucigătoare, i-am fi ras cu totul de pe faţa pământului. Dar cred că a trebuit să vă lăsăm şi vouă, tinerilor dornici de glorie, ceva de făcut!

Râse şi îi mai oferi lui Gaius nişte vin.

Gaius îşi reprimă un zâmbet. Aflase câte ceva despre bătălia aceea de la cei care fuseseră trimişi acasă, la Deva, dar era interesant să audă povestea de la cineva care a fost efectiv în tabără atunci când caledonienii o au atacat-o.

— Ah, generalul este un bărbat pe cinste! După cele întâmplate vara trecută, chiar şi cei care au şovăit în faţa pericolului şi s-au văicărit îi cântă acum osanale. Va şti ce să-ţi dea de făcut, nu încape îndoială, iar tu îţi vei începe cariera cu câteva onoruri! Mi-aş fi dorit să vin cu tine, fiule, atât de mult!

---

[2] Loc de popas pentru călători şi curieri oficiali de-a lungul unui drum principal (n.tr.).

Licinius nu spusese nimic despre posibilitatea de a intra cu adevărat în serviciul guvernatorului, dar Gaius se întrebă, pe neaşteptate, dacă mesajele pe care le ducea nu erau cumva, cel puţin parţial, menite să-l aducă în atenţia lui Agricola. Ca guvernator de provincie, Agricola era deosebit prin faptul că se înţelegea chiar bine cu procuratorii lui. O vorbă de la Licinius s-ar putea să fie, într-adevăr, de folos.

În campaniile precedente, Gaius nu fusese altceva decât unul dintr-o gloată de tineri ofiţeri, toţi dornici de glorie şi foarte dependenţi de centurionii lor. Gaius fusese impresionat de ceea ce văzuse la comandantul lor, dar nu exista niciun motiv ca generalul să-şi amintească de el. În sufletul lui se stârni ambiţia, la gândul că ar putea câştiga respectul comandantului.

Gaius tocmai lăsase în urmă terenurile de vânătoare ale celor din tribul Brigantes şi pătrundea pe meleaguri şi mai sălbatice, unde oamenii vorbeau un dialect pe care el nu îl cunoştea. *Romanii ar putea să cucerească aceste pământuri,* gândi el, în timp ce traversa sterpele ogoare părăginite şi pădurile umbroase, dar se întrebă dacă le-ar putea conduce vreodată. Doar nevoia de a-i opri pe sălbaticii Caledoniei şi aliaţii lor să tragă la câmpiile mai mănoase de la miazăzi – aşa cum distruseseră casa lui Bendeigid – ar putea începe să justifice prezenţa romană aici.

Asfinţitul lung de la miazănoapte colora cerul în violet când Gaius intră călare în Pinnata Castra; fortăreaţa Celei de-a Douăzecea Legiuni se înălţa deasupra estuarului Tava, unde flota îşi făcuse o apariţie atât de impresionantă vara trecută. Ziduri de piatră se ridicau deja în spatele palisadei robuste, iar corturile din piele ale unei tabere mobile fuseseră înlocuite cu barăci şi grajduri de cherestea, care arătau de parcă ar putea rămâne în picioare chiar şi pe timpul iernii, în aceste ţinuturi sălbatice. Locul arăta cu atât mai mare cu cât părea să fie aproape gol.

— Unde sunt toţi? întrebă el, când trecu pe sub poarta ce purta blazonul legionar al mistreţului şi îşi prezentă ordinul în faţa ofiţerului de gardă.

— Acolo, sus. Bărbatul făcu un semn vag cu mâna, către miazănoapte. Se aude că triburile s-au unit în sfârşit sub conducerea unei căpetenii a tribului Votadini, pe nume Calgacus. Bătrânul Alan i-a vânat toată iarna, presărând în urma

lui tabere militare la fiecare pas. Vei mai avea de călătorit încă o săptămână ca să-i ajungi din urmă, dar cel puţin în seara asta poţi să dormi sub un acoperiş şi să-ţi vâri o mâncare caldă în stomac. Fără doar şi poate, prefectul îţi va da o escortă mâine dimineaţă; ar fi păcat să fii prins într-o ambuscadă, după ce ai ajuns până aici!

În momentul acesta, Gaius era mai puţin interesat să mănânce decât să se îmbăieze în baia legionară, dar, când se văzu iarăşi curat, fu destul de bucuros de cina primită, iar cel care îl găzduia, evident singur şi puţin nervos, fiindcă fusese lăsat aici cu mica lui unitate, păru bucuros să-l primească în tabăra lui şi să aibă pe cineva nou cu care să stea de vorbă.

— Ai auzit despre răzmeriţa celor din tribul Uspii? întrebă prefectul în timp ce resturile cărnii de cocoş de munte cu sos pe care o mâncaseră la cină erau luate de pe masă.

Gaius îşi lăsă jos cupa cu vin – era un Falernian destul de bun – şi privi nerăbdător.

— O adunătură de germani barbari, abia ieşiţi din mlaştinile lor întunecate, trimişi la Lenacum, ca recruţi. Au răsculat şi au furat trei vase şi au sfârşit prin a naviga tot drumul de la apus la răsărit, în jurul coastei Britaniei.

Gaius îl privi lung:

— Aşadar, Britania *este* o insulă…

Această problemă era un subiect de discuţie la masa de seară de când se ştia.

— Aşa s-ar părea, încuviinţă omul. În cele din urmă, cei din neamul Suevi i-au prins pe supravieţuitori şi i-au vândut ca sclavi, în zona romană a Rhenus-ului şi astfel am aflat noi întreaga poveste!

— Remarcabil! spuse Gaius.

Vinul îşi făcuse treaba şi Gaius începea să se simtă încălzit într-un mod plăcut. Va fi o poveste bună de spus Iuliei, când se va întoarce la Londinium. Fu uşor surprins să constate că se gândea la aceasta ca la ceva de împărţit cu ea – dar era o istorisire ale cărei ironii puteau fi apreciate doar de cineva din lumea lui. Eilan nu ar fi înţeles defel. Îşi dădu seama că în el existau, într-adevăr, două persoane diferite – romanul care era logodit cu Iulia şi britonul care o iubea pe Eilan.

În ziua următoare începu să burniţeze. În timp ce înaintau prin peisajul ud leoarcă, Gaius strănuta şi tuşea, gândindu-se că nu

era de mirare că oamenii triburilor puteau să se piardă în ierburile înalte când voiau. I se părea că dealurile se topeau în cer, pădurile în pământ, iar el şi calul lui în mocirla prin care se căzneau să străbată.

Cel puţin, gândi el mohorât, era călare. Îi compătimea pe legionarii care erau nevoiţi să se chinuie pe drumul acesta, încărcaţi cu toate armele şi echipamentele lor. Uneori, zăreau oi pe coama dealului, sau micile vite negre pe care le creşteau localnicii dar, cu excepţia unei săgeţi răzleţe care trecu pe lângă capul lui Gaius dinspre copaci, în timp ce traversau vadul unuia dintre pâraie, nu era nicăieri niciun semn al vreunor forţe ostile.

— Veşti bune pentru noi, dar rele pentru armată, spuse abătut decurionul care îi conducea escorta. Dacă războinicii nu-şi păzesc propriile terenuri de vânătoare, asta poate să însemne că, într-adevăr, s-au unit până la urmă. Nimeni nu poate nega că sunt luptători destul de buni când li se urcă sângele la cap. Dacă triburile ar fi fost capabile să-şi unească forţele la venirea lui Caesar, Imperiul s-ar întinde şi acum până pe coastele Galiei.

Gaius încuviinţă şi îşi înfăşură mantia cărămizie mai strâns în jurul trupului, întrebându-se ce soartă îl inspirase pe Licinius să le trimită mesajele tocmai în acest moment când poate cea mai formidabilă confederaţie a triburilor britanice întrunită vreodată era pe cale să atace armata pe care Agricola o condusese către nord…

— Ai veşti de la Martius Iulius Licinius? Spune-mi, este bine?

Bărbatul care îşi făcu apariţia din cortul mare de piele era de statură mijlocie şi, fără armură, părea aproape zvelt dar, în ciuda picăturilor de ploaie care îi străluceau în părul cărunt şi a cearcănelor din jurul ochilor, răspândea o aură de autoritate care l-ar fi identificat chiar şi fără mantia, de un roşu atât de aprins încât era aproape purpuriu, pe care o purta.

— Gaius Macellius Severus Siluricus, raportez, domnule! Se îndreptă şi salută, ignorând apa care picura de pe marginea coifului său. Procuratorul este bine şi vă trimite cele mai calde salutări. După cum veţi putea citi în scrisorile lui, domnule…

— Într-adevăr. Agricola întinse mâna să ia pachetul şi zâmbi. Şi cel mai bine ar fi să le citesc la adăpost, înainte de a se umezi. Trebuie să fii şi tu ud, după călătorie. Tacticus, aici de faţă, te va duce la focul de tabără al ofiţerilor şi se va ocupa de instalarea ta. Arătă spre un tânăr înalt, flegmatic, despre care

Gaius află mai târziu că era ginerele lui Agricola. Acum, că eşti aici, ar fi cel mai bine să aştepţi să se încheie lupta, ca să pot trimite înapoi cu tine un raport.

Gaius clipi aprobator, iar guvernatorul se retrase în cortul său. Uitase de farmecul acestuia, sau poate nu fusese niciodată atras de el personal, atunci când era doar un ofiţer de rang inferior printre mulţi alţii. Pe urmă Tacticus îl luă de braţ şi, crispându-se puţin în timp ce muşchii înţepeniţi ai coapselor sale se împotriveau, Gaius îl urmă.

Era foarte plăcut să stea din nou în jurul focului de tabără, împreună cu fraţii lui, ofiţerii, mâncând tocană fierbinte de linte şi pâine uscată şi bând vin acru. Abia acum înţelese Gaius cât de mult îi lipsise acea tovărăşie. Odată ce le reaminti celorlalţi tribuni militari despre experienţa campaniilor sale trecute şi aceştia îşi dădură seama că Gaius nu era doar un soldat de paradă, îl acceptară şi, pe măsură ce cana cu vin trecea de la unul la altul, nici măcar ploaia care îi picura încă pe mantie nu îi mai părea atât de rece. Tensiunea pe care o simţise în jurul lui nu era nimic neobişnuit, iar moralul părea ridicat. Armele soldaţilor erau frecate şi lustruite, în ciuda vremii şi pe armurile hodorogite strălucea vopseaua nouă. Tinerele cadre militare cu care stătea aveau un aer grav, dar nu înfricoşat.

— Crezi că generalul va fi în stare să-l aducă pe Calgacus la luptă? întrebă Gaius.

Unul dintre bărbaţi râse.

— Mai degrabă viceversa. Nu-i auzi? făcu semn către întunecimea în care şuiera vântul. Stau acolo toată noaptea, urlând şi pictându-se cu albastru! Iscoadele spun că sus, pe Graupius, se află treizeci de mii de bărbaţi – războinici din triburile Vitadini şi Selgovae, Novantae şi Dobunni şi din toate celelalte clanuri mici pe care le vânăm de patru ani, şi caledonieni din triburile de la miazănoapte ale căror nume nu le ştiu nici măcar ei. Calgacus ne va înfrunta, nu încape îndoială; este nevoit să facă asta, înainte ca toţi ceilalţi să apuce să-şi aducă aminte de vechile vrajbe şi să înceapă, în schimb, să se lupte unul cu celălalt!

— Şi câţi avem noi? întrebă Gaius precaut.

— Din legiuni, cincisprezece mii din a Douăzecea Valeria Vitrix şi a Doua Adiutrix şi ce a mai rămas din a Noua, răspunse unul dintre tribuni.

Gaius îl privi cu interes. Tribunul intrase în legiune de pe vremea când Gaius era în Londinium, dar mai trebuiau să fie şi alţii aici, din legiunea tatălui său, pe care să-i cunoască.

— Şi opt mii infanteria auxiliară, majoritatea din neamul batavienilor şi tungrilor, câţiva luptători din trupele neregulate, brigantieni şi patru aripi de cavalerie.

Răspunsul veni din partea unui comandant de trupe care, curând după aceea, ceru permisiunea să se întoarcă la oamenii lui.

— Ei, bine, raportul de forţe nu e atât de dezechilibrat, nu-i aşa? spuse Gaius înviorat şi cineva râse.

— Nu ar fi niciun fel de problemă, doar că ei se află pe o poziţie mai înaltă.

Pe versanţii de sus ai piscului pe care romanii îl numeau Mons Graupius, vântul era mai rece. Britonii dădeau muntelui alte nume – Baba, străveche şi eternă, Aducătoarea de Moarte şi Baborniţa Iernii. În timp ce noaptea se scurgea, Cynric făcea cunoştinţă cu coasta muntelui sub această din urmă înfăţişare a ei. Aici, rafalele de ploaie care cădeau în văi se transformau în bice de lapoviţă care îi pişcau obrajii şi coborau, sâsâind, în foc.

Pe caledonieni nu părea că îi deranjează. Şedeau în jurul focurilor de tabără, golind burdufuri de bere din iarbă-neagră şi fălindu-se cu victoria de mâine. Cynric îşi trase peste cap mantia în carouri, sperând că îi va ascunde tremurul.

— Vânătorul care se laudă în gura mare de dimineaţa ar putea să se trezească seara cu oala goală, se auzi un glas scăzut în spatele lui.

Cynric se întoarse şi îl recunoscu pe Bendeigid, cu veşmintele-i palide – o apariţie fantomatică în noapte.

— Întotdeauna războinicii noştri au scandat astfel înainte de luptă – le ridică moralul!

Se întoarse şi privi cu luare aminte la bărbaţii din jurul focului. Grupul era format din cei din neamul Novantae al Clanului Calului Alb, din coasta de sud-est a Caledoniei, unde braţul Salmaes se vărsa în Luguvalium. Însă lângă focul din spatele lor şedeau şi beau bărbaţii din neamul Selgovae, duşmanii lor din moşi strămoşi. Focul se înteţi şi silueta comandantului lor fu luminată dintr-o dată, când cineva aruncă un nou buştean pe foc. Căpetenia îşi dădu capul pe spate, râzând, şi flacăra îi împurpură din nou ochii palizi şi părul roşcat.

— Suntem pe teritoriul nostru, flăcăii mei şi pământul însuşi va lupta pentru noi! Mantiile roşii sunt mânate de lăcomie, care este un sfătuitor rece, în timp ce în noi arde flacăra libertăţii! Cum am putea pierde?

La auzul vorbelor sale, cei din neamul Novantae strânseră în jurul lui şi, în câteva clipe, cele două grupuri deveniră o singură masă de bărbaţi care ovaţionau.

— Are dreptate, spuse Cynric. Dacă Calgacus a reuşit să convingă acest grup să se unească, cum am putea fi învinşi?

Bendeigid rămase tăcut şi, în ciuda vorbelor sale îndrăzneţe, Cynric simţi cum şarpele neliniştii care îl devora de când se lăsase noaptea începe să se agite din nou.

— Ce este? Ai văzut un semn?

Bendeigid clătină din cap.

— Niciun semn. Cred că şansele în această luptă sunt atât de perfect echilibrate încât nici măcar zeii nu vor să parieze pe rezultatul ei. Noi suntem în avantaj, este adevărat, dar Agricola este un adversar redutabil. Ne-ar putea fi fatal dacă Calgacus, aşa mare conducător cum este, îl subestimează.

Cynric oftă prelung. Se străduise din răsputeri să se impună în faţa acestor bărbaţi, care începuseră prin a-l batjocori, ca fiind fiul unui popor învins, chiar dacă nu ştiau că sângele lui era jumătate de roman, încât sfidarea devenise pentru el a doua natură. Dar cu tatăl lui vitreg nu era nevoie să se prefacă.

— Aud cântecul, dar nu mă pot alătura. Beau, dar stomacul îmi rămâne rece. Tată, mă va părăsi curajul mâine, când vom înfrunta sabia romană?

În vremuri ca aceasta, nu putea să nu se întrebe dacă nu ar fi fost mai bine să fugă cu Dieda, atunci când a avut ocazia.

Bendeigid îşi întoarse faţa spre el, ca să-l poată privi pe Cynric în ochi.

— Tu nu vei fi învins, spuse el cu înverşunare. Aceşti oameni luptă încă pentru glorie. Ei nu-şi înţeleg duşmanul aşa cum îl înţelegi tu. Dar în luptă, disperarea te va face doar mai teribil. Aminteşte-ţi că eşti un Corb, Cynric, şi ceea ce vei căuta mâine acolo nu este onoarea, ci răzbunarea!

În noaptea aceea Gaius zăcu, ascultând respiraţia altor bărbaţi, şi întrebându-se de ce îi venea somnul atât de greu. Acest pat era mai uscat decât oricare altul în care dormise de ceva vreme, iar la lupte mai participase şi înainte. Dar celelalte

bătălii ale lui, reflectă Gaius, au fost ambuscade neaşteptate care s-au sfârşit aproape de îndată ce au început.

Încercă să-şi mute gândul şi, dintr-o dată, se pomeni amintindu-şi de Eilan. În timpul călătoriei către miazănoapte se gândise la Iulia, închipuindu-şi cum se va amuza ea ascultând niscaiva bârfe mărunte sau o poveste din armată. Dar n-ar putea recunoaşte niciodată în faţa Iuliei gândurile care îl urmăreau în aceste momente de întunecime…

Înconjurat de toţi aceşti oameni, mă simt singur… Vreau să-mi culc capul la pieptul tău şi să simt braţele tale cum mă cuprind… Sunt singur, Eilan, şi mi-e teamă!

În sfârşit, trecu într-un somn agitat şi, în vis, i se părea că el şi Eilan erau împreună într-o colibă în mijlocul unei păduri. El o sărută şi îşi dădu seama că pântecele ei se rotunjea, purtând copilul lui. Ea îi zâmbi şi îşi strânse rochia peste pântece, ca el să poată vedea; el îşi aşeză mâna peste rotunjimea tare, simţi copilul lui mişcându-se înăuntru şi se gândi că ea nu fusese niciodată atât de frumoasă. Ea îşi deschise braţele şi îl luă lângă ea, şoptindu-i vorbe de iubire.

Pe urmă, Gaius căzu într-un somn mai adânc. Când se trezi, bărbaţii se agitau în jurul lui, trăgându-şi tunicile pe ei şi bâjbâind să-şi prindă armurile, în semiîntunericul cenuşiu al ceasului de dinaintea răsăritului.

— De ce nu aşază legiunile în linia de luptă? îl întrebă Gaius pe Tacticus cu voce scăzută.

Îşi opriră caii, alături de restul gărzii personale a generalului, pe o colină, urmărind cum infanteria uşoară se desfăşoară într-un lung şir, la poalele muntelui, cu cavaleria de-o parte şi de alta.

Lumina palidă strălucea deasupra coifurilor lor netede de bronz şi pe vârfurile suliţelor, scânteindu-le pe zale. Către versanţii ce coborau sub ei, creşteau păşuni sălbatice, unde iarba uscată lăsa loc brunului-granat al unor mirişti de ferigi şi mai palidului purpuriu al buruienilor. Dar cea mai mare parte a topografiei muntelui Graupius putea fi doar ghicită, căci partea mai joasă a muntelui era ascunsă de oameni înarmaţi.

— Fiindcă ducem lipsă de soldaţi, veni răspunsul. Împăratul a transferat soldaţii din patru legiuni, nu uitaţi, pentru campania germană. Drept urmare, trei mii de oameni din trupele noastre de elită îşi tocesc pintenii în Germania, în timp ce triburile Chatii

şi Sugambri râd de ei, iar Agricola va fi nevoit să folosească orice vicleşug pe care îl cunoaşte pentru a echilibra situaţia. A pus să se formeze legiunile în faţa tranşeelor, de unde ne pot sprijini dacă suntem nevoiţi să ne retragem, dar speră că nu se va ajunge la asta.

— Dar împăratul a fost cel care a poruncit guvernatorului să apere Caledonia de Nord, nu-i aşa? întrebă Gaius. Domitian este soldat. Nu ar trebui să ştie…?

Tacticus zâmbi şi Gaius se simţi dintr-o dată ca un copil.

— Unii ar zice, răspunse el cu blândeţe, că ştie foarte bine ce face. Titus l-a tratat pe guvernatorul nostru ca pe un erou pentru succesele din Britania şi, când această campanie se va sfârşi, Agricola îşi va încheia mandatul de guvernator. Poate că împăratul are impresia că nu este loc la Roma pentru doi generali victorioşi.

Gaius privi înspre comandantul care urmărea cu gravitate desfăşurarea trupelor sale. Armura sa, din solzi tiviţi peste zale, sclipea în lumina crescândă, iar creasta din păr de cal a coifului său se mişca uşor în bătaia vântului. În spatele zalelor, tunica şi pantalonii erau albi ca neaua, dar în lumina zorilor mantia roşie strălucea ameninţătoare.

Peste ani şi ani, aflat într-o vizită la Roma, Gaius citi pasajul din biografia lui Agricola în care Tacticus descria acea zi. Nu se putu opri să zâmbească, citind discursurile care fuseseră elaborate, pentru efectul literar, în cea mai bună tradiţie retorică, fiindcă, dacă auziseră amândoi cuvintele generalului, vântul le adusese doar crâmpeie din cuvântarea lui Calgacus, pe care, fără îndoială, Gaius o înţelesese mult mai bine decât Tacticus.

Calgacus începuse primul; văzură un bărbat înalt, cu păr de culoarea unei blăni de vulpe, umblând de colo-colo în faţa celor mai bine îmbrăcaţi duşmani şi să presupună că trebuie să fie el. Vorbele se învălmăşeau peste larga întindere, răsunând ca un ecou dinspre versanţii din spatele lui.

— …au mâncat pământul şi în urma noastră mai rămâne doar marea! Calgacus făcu un semn către miazănoapte… să-i distrugem pe aceşti monştri care vor să ne vândă copiii ca sclavi! Caledonienii începură să aclame, iar ultimele lui cuvinte se pierdură. Când Gaius putu din nou să audă, liderul inamic părea că vorbeşte despre rebeliunea icenilor.

— …Alergau îngroziţi atunci când Boudicca, o femeie, a ridicat tribul Trinobante împotriva lor… nici măcar nu şi-au pus în pericol propriii oameni împotriva noastră! Să-şi aducă aminte galii şi fraţii noştri, cei din neamul Brigantes, cum i-au trădat romanii şi fie ca batavanienii să-i părăsească, aşa cum a făcut tribul Uspri!

În timp ce Calgacus îşi continuă îndemnul adresat caledonienilor de a lupta pentru libertate, se stârni o uşoară agitaţie în rândul auxiliarilor, din partea celor care înţeleseseră, însă o vorbă a comandantului lor îi potoli.

Oamenii triburilor se îmbulzeau înainte cântând şi agitându-şi suliţele, iar Gaius începu să tremure, auzind în acea muzică sălbatică o chemare care îi trezea amintiri prea îndepărtate pentru ca să le poată numi, ale unor cântece pe care le auzise în tribul Silures, când fusese doar un copil înrolat în armată. Şi latura ascunsă a sufletului său, cea dinspre partea mamei, răspundea plângând, căci Gaius văzuse minele din Mendip şi şirurile de sclavi britanici mărşăluind către corăbiile ce aveau să-i ducă la Roma, la vânzare şi ştia că vorbele lui Calgacus erau adevărate.

Romanii, înţelegând tonul, chiar dacă nu cuvintele, se agitau cu furie. În acel moment, când păru că disciplina, dacă nu loialitatea, li se va frânge, Agricola ridică o mână şi se apropie călare, ca să li se adreseze, iar ofiţerii lui se traseră mai aproape, ca să audă ce avea să spună.

Generalul părea că vorbeşte domol, ca un tată îngăduitor care îşi liniştea copilul agitat, dar cuvintele lui aveau putere. Le vorbi despre distanţa pe care o străbătuseră, despre curajul lor de a trece dincolo de hotarele lumii romane şi sublinie cu blândeţe pericolele unei încercări de retragere printr-o ţară atât de ostilă.

— …Un general sau o armată în retragere nu sunt niciodată în siguranţă… moartea cu onoare este de preferat unei vieţi în ruşine… Nici înfrângerea, la acest capăt de lume nu poate fi considerată o soartă ruşinoasă. Iar în privinţa caledonienilor, pe care Calgacus îi numise ultimii oameni liberi din Britania, în viziunea lui Agricola, deveniseră nişte refugiaţi… Aceia care au mai rămas sunt doar cei laşi şi cei lipsiţi de caracter, pe care îi vedeţi sub nasul vostru, nu din cauză că nu au rămas pe meleagurile lor, ci pentru că sunt sub stăpânire. Pentru o clipă, ascultând glasul lui calm şi blând distrugând viziunea

caledoniană a gloriei, Gaius aproape îl ura. Dar nu putea nega concluzia generalului cum că o victorie romană astăzi ar putea pune capăt unei lupte care dura de cincizeci de ani.

Lui Gaius i se părea că în acest om vedea esenţa a ceea ce Macellius numea roman. În pofida faptului că familia lui Agricola era de origine galică şi se ridicase, punându-se cu succes în serviciul public, la început la rangul mediu ecvestru şi pe urmă la cel de senator, acesta îl ducea pe Gaius cu gândul la vechii eroi ai Romei republicane.

Funcţionarii lui Licinius ţineau la stăpânul lor, dar, în felul în care Agricola era privit de ofiţerii lui, Gaius simţea altceva, o intensitate a devotamentului care i-a făcut să rămână neclintiţi chiar şi atunci când sălbaticii de pe munte au început să se îmbărbăteze pentru focul luptei, strigând şi bătându-şi scuturile. Această atitudine se extinsese, evident, asupra oamenilor aflaţi sub comanda lui Agricola, iar Gaius, examinând profilul sever al generalului şi auzindu-l vorbind la fel de calm ca şi cum ar fi făcut conversaţie, în cortul lui, cu câţiva prieteni, gândi dintr-o dată: *Acesta este genul de devotament care creează împăraţi.* Probabil că Domitian avea dreptate să se teamă.

Caledonienii erau aliniaţi pe terenul în pantă, astfel că şirurile de luptători se ridicau, nivel după nivel, deasupra câmpiei. Acum carele lor năvăleau la vale, încadrate de călăreţi. Caii sprinteni goneau cu toată viteza, legănând vizitiii pe platformele de nuiele, în timp ce lăncierii pe care-i duceau îşi scuturau armele şi râdeau.

Pentru Gaius, ei reprezentau întruchiparea frumuseţii şi a terorii. Înţelegea că vedea sufletul Britaniei aşa cum îl văzuseră Caesar şi Frontinius, simţind că, după aceasta, nu va mai fi văzut niciodată în toată gloria sa. Carele se năpustiră înainte, virând în ultimul moment, în timp ce suliţele izbiră cu un zgomot surd armurile romane, iar războinicii se avântară de-a lungul ţăruşilor dintre cai, aruncându-şi săbiile strălucitoare în aer şi prinzându-le înapoi. Veniseră la această bătălie ca la un festival, iar soarele scânteia pe coliere şi brăţări. Unii purtau zale şi coifuri, dar cei mai mulţi luptau înveşmântaţi în tunici cu carouri strălucitoare sau pe jumătate dezbrăcaţi, cu pielea albă pictată cu desene albastre, spiralate. Dincolo de huruitul roţilor carelor, Gaius îi putea auzi semeţindu-se şi ceea ce simţea nu era spaimă, ci o cumplită amărăciune.

Unul dintre tribuni protestă zgomotos când Agricola descălecă şi un bărbat se apropie pentru a-i lua calul, dar chipurile celorlalţi se încleştară în faţa acestei dovezi că, orice s-ar întâmpla cu armata sa, Agricola nu va da bir cu fugiţii. *Şi-ar da viaţa ca să îl apere,* gândi Gaius, *şi eu,* îşi dădu seama dintr-o dată, *aş face la fel.* Unii dintre cei din garda personală a generalului descălecau, în timp ce, cu ordine tăcute, alţii erau trimişi în galop uşor, în josul liniilor. Gaius ţinu calul în frâu, neştiind ce să facă.

— Tu! Generalul îi făcu semn să se apropie. Du-te până la Tungri şi spune-le să se împrăştie mai departe. Spune-le că ştiu că asta va slăbi centrul, dar nu vreau ca inamicul să ne ia prin învăluire.

În timp ce dădu pinteni calului, Gaius auzi în spatele lui bufnitura surdă a suliţelor izbind în scuturi şi îşi dădu seama că şaretele britanice fuseseră trase la o parte, iar prima linie a infanteriei lor înainta. Se aplecă peste gâtul animalului şi îl îndemnă să iuţească pasul. Nu era de stat între două armate care se apropiau pentru cel dintâi, devastator schimb de săgeţi. Zări în faţa lui sclipirea stindardului tungrianilor, iar şirul se despărţi pentru a-l lăsa să treacă. Pe urmă, îşi bolborosi mesajul, înaintând în spatele bărbaţilor, când ei începură să se împingă în lături şi privind cu coada ochiului cum atacul inamic se extinde către exterior.

Luptătorii britanici sunt buni, gândi el văzând cum aceştia deviază cu scuturile lor rotunde suliţele romane. Paloşele lor erau mai lungi chiar decât spatele romane, arme tăioase, boante la vârf, dar periculos de ascuţite pe margini. Trompetele romane răsunară, iar trupele centrale ale lui Agricola se bulucíră înainte, apropiindu-se de inamic.

Gaius ştia că nu mai poate fi de folos aici, cu infanteria, dar generalul nu îi dăduse alte ordine; fără să stea prea mult pe gânduri, dădu pinteni calului şi înaintă, pentru a se alătura cavaleriei. Peste capetele auxiliarilor văzu cum liniile de luptă se destramă, într-o bătălie strânsă, năucitoare, în care caledonienii nu aveau loc să-şi agite săbiile lor mai lungi. Acesta era felul de luptă preferat al batavienilor; se împingeau înainte, înjunghiind duşmanii cu gladiumurile şi zdrobindu-le feţele cu scuturile. Din tabăra romană se ridică un strigăt, când prima linie inamică cedă, iar trupele centrale ale lui Agricola începură să avanseze

către versanţii mai apropiaţi ai muntelui, după ei.
Infanteria din ambele părţi încercă, mai încet, să îi urmeze; dar acum, văzându-şi rândurile subţiate şi simţind slăbiciunea, britanicii se năpustiră cu carele asupra lor, săltând în jos, pe terenul accidentat. În clipa următoare, dădeau iama în mijlocul infanteriei, ca lupii într-un ţarc de oi, trecând infanteriştii prin sabie şi suliţă. Cineva strigă luptătorilor să strângă rândurile; oameni, cai şi care se învârtiră haotic. Gaius văzu un războinic pictat cu albastru ivindu-se în faţa lui şi izbind cu suliţa.
În momentele care au urmat, lucrurile s-au petrecut repede, pe negândite. Gaius înjunghia în stânga şi în dreapta şi para loviturile armelor ce se stârniseră în jurul său. Un car plonjă în direcţia lui, iar calul său mic se răsuci, izbindu-l cu putere de coarnele din spate ale şeii. Simţi cum suliţa îi e smulsă din mână şi se feri, în timp ce o javelină se îndrepta către el. Suliţa zăngăni pe coiful lui, prinsă o clipă în creastă, apoi căzu. Gaius clipi ameţit, înţelegând acum de ce doar ofiţerii purtau în luptă creste la coifuri, dar calul, mai isteţ decât stăpânul lui, îl ducea deja din calea pericolului.
Preţ de o clipă, se eliberă; Gaius îşi smulse sabia din teacă şi îşi îndreptă spatele. Acum vedea cum carele se căzneau în zadar să pătrundă prin rândurile romane, amestecându-se printre ele. Un car se clătină înaintea lui pe terenul denivelat, iar lemnul pârâi când roata izbi un pietroi şi se răsuci. Îl văzu pe vizitiu trăgând de hăţuri. Nechezând sălbatic, calul se eliberă, alăturându-se celorlalţi care, cuprinşi de panică, goneau prin câmpul de luptă, doborând prieten sau duşman.
Lupta era destul de strânsă acum; versanţii muntelui Graupius fremătau de grupuri de oameni care se încăierau, îngrămădindu-se, deşirându-se şi strângându-se din nou, ca o tapiserie în mişcare. Dar lui Gaius i se păru că, încetul cu încetul, romanii câştigau teren.
Pe urmă o suliţă ţâşni parcă din pământ, în faţa lui. Calul se cabră, în timp ce Gaius dădu deoparte săgeata cu o lovitură zdravănă de sabie. Roşul acoperi desenele albastre, pe măsură ce sabia muşcă în carne; apoi calul făcu un salt înainte şi chipul dispăru, iar Gaius sfârteca şi se ferea, fără să aibă timp să stea pe gânduri.
Când găsi un răgaz să se concentreze, cu toţii erau deja bine urcaţi pe munte. Din stânga, auzi strigăte; caledonienii, care

urmăriseră lupta din vârful muntelui, coborau, săltând în josul versantului cu o iuţeală înfiorătoare, pentru a-i ataca pe romani din spate. Oare Agricola vedea? Gaius auzi din nou răgetul trompetelor romane şi zâmbi când cele patru aripi ale cavaleriei pe care generalul le ţinuse în rezervă se avântară în sfârşit în luptă. Îi împresurară pe britoni şi îl loviră de nicovala infanteriei, pe urmă începu adevăratul măcel.

Efectivele lui Calgacus îşi pierduseră toată coeziunea. Unii continuau să lupte, alţii încercau să fugă, dar romanii erau pretutindeni, ucigând şi luând prizonieri, doar ca să-i ucidă, mai apoi, când le ieşeau în cale tot mai mulţi luptători. Gaius zări o strălucire de alb în apropiere şi îl detectă pe Agricola în miezul bătăliei, apărat doar de doi tribuni şi câţiva legionari. Îşi îndreptă calul într-acolo.

Când se apropie de ei, unul dintre tribuni ţipă. Trei britoni, cu gătelile îmbibate de sânge şi înarmaţi doar cu cuţite şi pietre, atacau. Gaius lovi calul cu putere. Ţâşni, iar lama lui sfârtecă o pată roşie în pieptul primului întâlnit. Apoi calul lui se împiedică de ceva moale. Gaius simţi că va cădea, dădu drumul scutului şi se aruncă de pe cal, în timp ce animalul se prăbuşi. Văzu scânteierea unui cuţit şi îşi simţi coapsa chinuită de durere. Calul încercă să se ridice în picioare, iar cuţitul străluci din nou, pătrunzând în gâtul animalului; acesta se smuci şi se prăbuşi înapoi.

Gaius se ridică într-un cot, înfipse cuţitul în pieptul britonului şi îl folosi apoi pentru a tăia gâtul calului muribund. Pe urmă, strâmbându-se în timp ce coapsa începu să-i pulseze, dădu să se ridice, bâjbâind după scutul şi sabia lui.

— Te simţi bine, fiule?

Agricola îl privea de sus.

— Da, domnule!

Vru să salute, îşi dădu seama că ţinea încă pumnalul în mână şi îl vârî înapoi în teacă.

— Haide, atunci, spuse generalul. Mai avem încă treabă.

— Da, începu Gaius, dar Agricola se îndepărta deja, să dea ordine altcuiva.

Unul dintre tribuni îl ajută să se ridice în picioare, iar el încercă să-şi tragă sufletul.

Sângele colorase miriştea de la picioarele lui într-un roşu-aprins. Câmpul părea o masă de oameni căzuţi şi arme; iar

duşmanii lăsaţi în viaţă se împrăştiau, urmăriţi de cavalerie. Pedeştrii romani îi urmară mai încet, în timp ce caledonienii fugeau către pădurea de pe cealaltă parte a muntelui. Agricola porunci câtorva oameni să descalece şi să meargă la pas prin pădure, în vreme ce ceilalţi o înconjurau.

Pe când se însera, la marginea pădurii, Gaius se răsuci pentru a înfrunta un bărbat care le ieşise în cale. Se balansă instinctiv, dar era obosit şi lama se întoarse în mâna lui, lovindu-l pe luptător într-o parte a capului şi doborându-l la pământ. Își scoase pumnalul, se aplecă deasupra bărbatului, pentru a termina cu el şi înjură, în timp ce o mână însângerată îl apucă de braţ. Îşi pierdu echilibrul şi se prăvăli peste trupul inamicului. Cei doi se rostogoliră şi se rostogoliră, luptându-se să intre în posesia armei.

Braţul lui Gaius începu să tremure, în timp ce muşchii, ce nu apucaseră să se vindece de vechea rană, acolo unde ţepuşa din capcana pentru vieri îi pătrunsese în umăr, începură să cedeze. Panica îi picură ultimele resurse de energie, iar degetele i se închiseră pe gâtlejul celuilalt. Pentru o clipă, se legănară, în timp ce pumnalul îi împungea inutil armura. Apoi, celălalt încetă să se mai zbată şi rămase nemişcat.

Tremurând, Gaius se ridică în picioare şi smulse pumnalul din degetele inerte ale duşmanului. Se aplecă, să termine treaba pe care o începuse şi se pomeni privind în ochii buimăciţi ai lui Cynric.

— Nu mişca! spuse el în limba britanică, iar celălalt rămase neclintit. Gaius privi iute împrejur. Te pot salva – încep să ia ostateci. Vrei să mi te predai acum?

— Roman! Cynric scuipă, puţin însă. Ar fi trebuit să te las în groapa pentru vieri! Atunci îşi dădu Gaius seama că şi celălalt îl recunoscuse. Ar fi fost mai bine pentru mine… şi pentru Eilan!

— Ai la fel de mult sânge roman ca şi mine!

Sentimentul de vinovăţie adăugă venin răspunsului lui Gaius.

— Mama ta şi-a vândut onoarea! A mea a murit!

Gaius se trezi strângând mâna pe sabie şi, în ultimul moment, îşi dădu seama că Cynric vroia ca el să facă asta.

— Cândva, mi-ai salvat viaţa. Acum ţi-o dăruiesc eu pe a ta, şi ducă-se în iad mândria ta britanică! Predă-te şi, altă dată, vei putea să te lupţi cu mine!

Ştia că era un gest nesăbuit; chiar şi zăcând într-o baltă de

sânge, Cynric părea periculos. Dar să-l cruţe era singurul lucru pe care îl putea face pentru Eilan.

— Ai câştigat… Capul lui Cynric căzu pe spate, sfârşit, iar Gaius văzu cum sângele începe să i se prelingă din nou din braţe şi coapse. Astăzi… Ochii li se întâlniră, iar Gaius observă ura care încă ardea în ochii celuilalt. Dar într-o zi vei plăti…

Amuţi, când căruţa care aduna răniţii se îndrepta, scârţâind, către ei.

Gaius urmări cum doi legionari osteniţi îl încărcară, alături de ceilalţi, iar satisfacţia lui pentru victoria romană fu spulberată când îşi dădu seama că îşi pierduse prietenul, la fel de sigur ca şi cum Cynric ar fi murit în faţa ochilor lui.

O dată cu lăsarea întunericului, Agricola întrerupse urmărirea, nedorind să-şi pună în pericol oamenii pe un teren necunoscut. Departe, în noapte, romanii puteau auzi glasuri de femei, strigând, în timp ce cercetau câmpul de luptă. În zilele următoare, iscoadele se întoarseră şi raportară că au întâlnit doar o vastă arenă a distrugerii. Pământul care hrănise cândva un popor înfloritor era acum o lume tăcută, în care trupurile femeilor şi copiilor ucişi de propriii lor bărbaţi, pentru a-i salva de sclavie, îşi aţinteau privirile goale spre văzduh, iar fumul caselor arse întuneca cerul înlăcrimat.

Când, în cele din urmă, făcură socoteala, se estimă că pierderile în rândul inamicului se ridicau la zece mii, în timp ce dintre romani doar trei sute şaizeci muriseră.

În vreme ce Gaius trecea călare în faţa coloanei de soldaţi ce mărşăluiau spre miazăzi, către taberele de iarnă, îşi aminti cuvintele lui Calgacus: *Să devasteze, să măcelărească, să uzurpe în numele unor false drepturi pe care le numesc Imperiu; iar când aduc pustiul, numesc asta pace.*

Cu siguranţă, Nordul era liniştit acum, ultimele speranţe de libertate ale Britaniei erau la fel de moarte ca şi oamenii care o apăraseră. *Asta,* mai mult decât faptul că mesajul pe care îl aducea cuprindea o descriere foarte măgulitoare a comportamentului său pe câmpul de luptă, îl făcea pe Gaius să-şi dea seama că acum trebuie să devină pe de-a-ntregul roman.

19

În ciuda speranţelor lui Agricola, pacificarea Nordului nu avea

să se realizeze cu măiestrie, printr-o singură bătălie. Şi, cu toate că locuitorii Romei au dansat pe străzi când a fost proclamat triumful de la Mons Graupius, mai rămâneau multe de făcut pentru ca victoria să fie asigurată.

Printre depeşele pe care Gaius le ducea către miazăzi era şi un ordin ca el să se întoarcă de îndată ce rănile îi vor fi vindecate, căci guvernatorul nu avea de gând să lase un tânăr atât de destoinic să se irosească în Londinium.

Una dintre misiunile lui Gaius era aceea de a vizita campusul în care erau ţinuţi cei mai importanţi prizonieri. Cynric se afla încă acolo, rănit şi îndurerat, dar viu şi triumfător, ştiind că Calgacus nu fusese capturat, pentru a gratifica la Roma victoria lui Agricola. Într-adevăr, nimeni nu părea să ştie ce se întâmplase cu conducătorul britanic. Circulau zvonuri cum că Druidul Bendeigid se ascundea în munţi.

— Am fost luat prizonier şi nu aştept milă, spuse Cynric, înmuindu-se pe moment, dar dacă generalul tău are puţin respect pentru tine, cere-i să-l cruţe pe bătrân. Eu te-am scos din capcana pentru vieri, dar el ţi-a salvat viaţa. Pentru asta, cred că-i datorezi ceva, nu-i aşa?

Iar Gaius fu de acord. În fapt, îi datora mai mult decât ştia Cynric şi, atâta timp cât nu se putea dovedi că Bendeigid luptase împotriva Romei, Agricola fu dispus să lase să se răspândească vorba prin Nord că druidul se putea întoarce acasă fără să păţească nimic.

În această situaţie, abia când guvernatorul însuşi porni către miazăzi, să se pregătească pentru întoarcerea la Roma, primi şi Gaius permisiunea să facă acelaşi lucru. Şi astfel, era sfârşitul iernii pe când se afla pe drumul către Deva, unde avea să-şi viziteze tatăl, liber în sfârşit să urmeze instrucţiunile date cu luni în urmă de Iulia, de a se lămuri în privinţa lui Eilan.

Iarna la miazănoapte fusese întunecată şi friguroasă, cu vânturi aspre şi nopţi ce păreau fără sfârşit. Chiar şi aici, atât de departe înspre miazăzi, aerul era tăios, deşi primii muguri începuseră să aşeze stropi de verde pe ramuri, iar Gaius se bucura de mantia lui din piele de lup.

În Britania, până şi Iulius cel zeificat purtase cândva acest gen de tunici, una peste cealaltă, ca să se apere de frig.

I se părea ciudat să călătorească printr-o ţară în care era pace. Lui Gaius i se părea că totul trebuia să se fi schimbat de

când trecuse pe acolo, de parcă ar fi fost plecat ani în şir. Dar, pe măsură ce se apropia de Deva, vântul aspru care bătea dinspre estuar era neschimbat, iar munţii întunecaţi care atârnau deasupra liniei orizontului, către apus, erau aceleaşi umbre visătoare care îl bântuiseră de când era copil. Trecu pe lângă terasamentele largi ale cetăţii, către poarta principală şi găsi palisada de lemn care le acoperea doar puţin mai erodată decât îşi amintea. Cel care se schimbase era el însuşi.

Paşii lui sunară pe pavajul de piatră al *praetorium*-ului, în timp ce înainta grăbit către biroul tatălui său. Valerius îşi ridică privirea, când el intră, încruntându-se în primul moment, până ce Gaius începu să-şi dezbrace hainele groase. Apoi zâmbi. Însă când Macellius se ivi din biroul interior, Gaius constată că Valerius nu era singurul care îmbătrânise.

— Ei, băiete! Eşti tu, cu adevărat? Am început să ne temem că guvernatorul te va lua cu el la Roma. A avut numai cuvinte de laudă despre cum te-ai comportat acolo, fiule, într-adevăr, de laudă. Macellius îşi desfăcu braţele şi îl cuprinse pe Gaius într-o strânsă îmbrăţişare, întreruptă brusc, de parcă mai vârstnicul bărbat s-ar fi temut să nu se trădeze dacă şi-ar fi ţinut prea mult fiul în braţe.

Dar Gaius simţise cum l-au strâns degetele tatălui său, de parcă ar fi avut nevoie să se asigure că fiul lui se afla acolo în carne şi oase, viu. Nu avea de ce să întrebe dacă Macellius a fost îngrijorat; ştia că nu rezolvarea disputelor mărunte ale oamenilor din taberele de iarnă şi nici calcularea proviziilor nu au fost cele care au încărunţit părul prefectului militar.

— Aşadar, cât timp ne vom bucura de compania ta, înainte să fie nevoie să pleci în Londinium?

— Am câteva săptămâni de permisie, domnule. Gaius se strădui să zâmbească. M-am gândit că e timpul să mă întorc acasă o vreme. Cu o durere ascuţită, îşi dădu seama că Macellius nu scosese o vorbă despre căsătoria lui. *Bătrânul trebuie să înţeleagă că am crescut, în sfârşit!*

Dar Macellius nu mai trebuia să întrebe despre asta. De la bătălia de pe Mons Graupius, Gaius începuse oarecum să ia de bună căsătoria lui cu Iulia. Chiar ar putea să ducă acest lucru la bun sfârşit şi, dacă nu, ce ar face?

Dar Gaius aflase un lucru despre sine în aceste ultime luni: era, până la urmă, ambiţios. Agricola era un mare bărbat şi

fusese un guvernator excelent, dar cine ar putea spune pe cine va trimite Domitian, după el? Şi în legătură cu această ţară erau lucruri pe care nici măcar Agricola nu le-a putut înţelege vreodată. Vechea Britanie a triburilor era moartă. Va trebui ca oamenii ei să se schimbe şi să devină romani, dar cum ar putea un galez sau un hispanic să-i înţeleagă? Pentru ca această ţară să devină nestemata Imperiului, s-ar putea să fie nevoie de conducerea unuia care să fie deopotrivă britanic şi roman. Cineva întocmai ca el, dacă face acum mişcările corecte.

— …invit câţiva ofiţeri să ia cina cu noi… spunea tatăl lui. Dacă nu eşti prea obosit!

— Mă simt bine, zâmbi Gaius. După drumurile din Caledonia, a fost o plăcere să călătoresc încoace.

Macellius clătină din cap, iar Gaius observă cum radia de mândrie, ca un foc ce răspândeşte căldură. Înghiţi, dându-şi dintr-o dată seama că Macellius nu îl mai aprobase niciodată cu atâta convingere – şi cât de mult simţise nevoia să vadă acea strălucire în ochii tatălui său.

Era ceva obişnuit ca înalta Preoteasă să se izoleze o vreme, după marile festivaluri, pentru a se reface după ritual. Femeile de la Sanctuar se obişnuiseră cu asta când fuseseră conduse de Lhiannon şi nimănui nu i se părea ciudat ca, după prima ei apariţie ca înaltă Preoteasă, refacerea lui Eilan să fie îndelungată.

Iar când se puse din nou pe picioare, preotesele ar fi putut să fie dezamăgite că Eilan nu lua parte prea mult la viaţa comunităţii lor şi că umbla atât de des acoperită de voaluri, însă nu fură surprinse. Lhiannon fusese singura Mare Preoteasă pe care cele mai multe dintre ele o cunoscuseră vreodată şi, în ultimii ei ani de viaţă, a stat mai mult în camerele ei, slujită de Caillean sau de către însoţitoarele alese de ea. În orice caz, era necesară o perioadă de retragere, astfel ca noul Oracol să poată să comunice cu zeii.

În acelaşi timp, pustnicia noii lor Mari Preotese era un subiect de bârfă mai puţin incitant decât dispariţia Diedei. Unele erau sigure că plecase de bună voie, supărată că nu fusese aleasă ea ca înaltă Preoteasă. Altele sugerau că a fugit ca să fie împreună cu Cynric, pe care multe preotese îl văzuseră atunci când a vizitat Sanctuarul, în compania lui Bendeigid.

Dar când cineva auzi de la un tăietor de lemne că în coliba din

pădure locuia o femeie însărcinată, rezolvarea misterului deveni înfiorător de evidentă. Însemna că Dieda era însărcinată şi fusese trimisă să trăiască în izolarea pădurii până ce va fi absolvită de ruşinea ei.

Adevărul, fireşte, era atât de imposibil încât nimeni nu îl ghici. În această situaţie, rolul Diedei în înscenarea pusă la cale nu a fost foarte istovitor, căci, după bătălia de la Mons Graupius, guvernatorul interzisese toate adunările publice, ca să nu stârnească revolte. Aici, atât de departe, la miazăzi, se auziseră doar zvonuri despre masacru. Pentru cei mai mulţi dintre oameni, procurarea hranei pentru iarnă era cea mai presantă problemă. La sărbătoarea Samaine, oamenii au fost nevoiţi să se mulţumească doar cu micile divinaţii de mere şi nuci şi cu focul din cămin, căci nu avu loc niciun târg sau festival şi nici vreun Oracol.

Cât despre Eilan, îşi petrecu iarna confortabil, în coliba rotundă din pădure, vizitată din când în când de Caillean şi însoţită de o bătrână care nu îi ştia numele. Făcu lângă foc un mic altar dedicat Zeiţei ca Mamă şi urmări cum pântecele i se pârguieşte, oscilând între bucuria pentru noua viaţă care creştea în trupul ei şi chinul de a nu şti dacă îl va revedea vreodată pe tatăl copilului său.

Dar era în cursul firesc al lucrurilor ca, fie şi cea mai lungă iarnă să facă loc, într-o bună zi, primăverii. Deşi existaseră momente când Eilan simţise că va fi însărcinată la nesfârşit, sărbătoarea Brigantia, când copilul ei trebuia să se nască, se apropia. Cu câteva zile înainte de festival, Caillean apăru în prag şi, cu toate că în perioada aceasta izbucnea cu uşurinţă în lacrimi sau în râs, Eilan se bucură atât de mult să o vadă încât îi veni să plângă.

— Este pâine proaspătă de ovăz, coaptă de mine azi-dimineaţă, spuse ea. Aşează-te aici şi ia cu mine masa de prânz… Şovăi… dacă nu crezi că te voi molipsi cu prezenţa mea nelegiuită.

Caillean râse.

— Niciodată, răspunse ea. Dacă nu m-ar fi împiedicat ninsorile, aş fi venit mai repede.

— Şi cum merg lucrurile în Sanctuar? întrebă Eilan Cum se descurcă Dieda în locul meu? Spune-mi totul, sunt foarte plictisită aici, unde cresc ca o legumă!

— Cu siguranţă nu creşti aşa. Poate ca un pom fructifer, care rodeşte primăvara, nu toamna. Cât despre Vernemeton, Dieda îţi îndeplineşte sarcinile cu râvnă, deşi probabil nu atât de bine cum ai face-o tu. Îţi promit că voi veni când se va naşte copilul. Trimite-mi vorbă prin bătrână când vine sorocul.

— Cum o să-mi dau seama?

Caillean râse, îngăduitoare:

— Ai fost de faţă când s-a născut cel de-al doilea copil al surorii tale. Cât îţi mai aminteşti?

— Ceea ce-mi amintesc din perioada aceea sunt tâlharii şi cum ai luat focul, spuse umilă Eilan.

Caillean zâmbi.

— Ei, bine, cred că nu mai e mult de-acum. Probabil vei naşte la Sărbătoarea Fecioarelor – mâinile ţi-au lucrat în dimineaţa aceasta şi o asemenea nelinişte e adesea întâlnită atunci când copilul se agită, pregătindu-se să se nască. Ţi-am adus un dar, o ghirlandă din rămurele de mesteacăn alb, închinat Mamei. Vezi… am să o agăţ deasupra patului tău, ca să-ţi aducă noroc din partea Ei.

Se ridică şi scoase cununa din tolbă.

— Zeii pe care îi urmează bărbaţii pot părea că te ocolesc, dar Zeiţa se îngrijeşte de toate fiicele care se află în situaţia ta. Voi veni din nou, după festival, deşi nu îmi va face nicio plăcere să o văd acolo pe Dieda în locul tău.

— Cât sunt de încântată să-ţi aud părerea, spuse cineva din cadrul uşii, cu o dulceaţă în glas ce spori usturimea vorbelor sale. Dar, dacă nu îţi plac în rolul de înaltă Preoteasă, este, cu siguranţă, puţin cam târziu să spui asta!

În faţa lor stătea o siluetă acoperită în întregime cu voaluri de culoare albastru-închis. Eilan făcu ochii mari, iar Caillean se îmbujoră de furie.

— De ce ai venit aici?

— De ce nu? întrebă Dieda. Nu crezi că e un gest milostiv din partea înaltei Preotese să-şi viziteze verişoara căzută? Toate surorile noastre dragi au aflat că aici locuieşte cineva, ştii bine, şi au tras concluzia că sunt eu. Nu voi mai avea nicio fărâmă de reputaţie când mă voi întoarce, în cele din urmă!

Glasul lui Eilan tremura.

— Ai venit doar ca să-mi sorbi ruşinea din ochi, Dieda?

— În mod destul de ciudat, nu. Dieda îşi dădu vălul pe spate.

Eilan, în ciuda tuturor neînţelegerilor noastre, îţi doresc binele. Nu doar tu eşti singură. Nu am mai auzit nimic despre Cynric de când a plecat către miazănoapte, iar el nu mi-a trimis vorbă. Nu-i pasă decât de soarta Corbilor. Poate că atunci când această mascaradă va lua sfârşit, ar trebui să merg la miazănoapte în loc de Eriu şi să devin o războinică în slujba zeiţei bătăliilor.

— Prostii, spuse caustic Caillean. Ai fi o războinică foarte slabă, însă eşti un bard talentat.

Dieda ridică neajutorată din umeri.

— Probabil, dar trebuie să găsesc o cale de a răscumpăra faptul că m-am pus în slujba planului perfid al lui Ardanos.

— Chiar astfel îl numeşti? întrebă Eilan. Eu nu. Am avut timp să mă gândesc de când sunt aici şi mi se pare că Doamna a îngăduit să se întâmple asta preotesei Sale, ca să poată înţelege nevoia de a apăra toţi copiii acestei ţări. Când mă voi întoarce, mă voi pune în slujba păcii, nu a războiului!

Dieda îşi coborî privirea asupra lui Eilan.

— Nu am dorit niciodată să am un copil cu Cynric sau cu orice alt bărbat. Şi totuşi, cred că dacă aş purta copilul lui Cynric, s-ar putea să simt ca tine. Ochii îi străluceau de lacrimi, iar Dieda şi le şterse cu furie. Trebuie să mă întorc înainte ca limbile ascuţite să aibă timp să depene prea multe poveşti. Am venit doar să-ţi urez noroc, dar se pare că, până şi aici, Caillean mi-a luat-o înainte.

Se întoarse, acoperindu-şi faţa cu vălul şi, înainte ca vreuna dintre ele să-şi poată găsi vorbele pentru a-i răspunde, dispăru.

În fiecare zi, lumina dura parcă mai mult. Crengile se împurpurară de seva reîntoarsă, iar lebedele începură să-şi dea târcoale prin mlaştini. Deşi viscolele iernii puteau veni încă să biciuiască pământul, primăvara plutea în aer. Lucrătorii pământului îşi coborâră brăzdarele din grindă, pescarii începură să-şi călăfătuiască ambarcaţiile, iar ciobanii stăteau toată noaptea pe coastele reci ale dealurilor, cu oile care fătau.

Gaius ieşi călare, ascultând sunetele vieţii noi care îl împresurau, şi numără zilele. Fusese Beltane atunci când se culcase cu Eilan şi de atunci trecuseră nouă luni. Urma să nască foarte curând. Uneori, femeile mureau la naştere. Urmări şirurile de păsări călătoare destrămându-se pe cer şi ştiu că, indiferent dacă se va căsători cu Iulia, trebuia să o mai vadă pe Eilan încă o dată.

Cu cât se ridica mai sus printre romani, cu atât putea face mai multe pentru Eilan şi copilul lor. Dacă ar fi băiat, poate că Eilan l-ar lăsa pe el să îl crească. Cu siguranţă, ea nu îl putea păstra la Sanctuar. Nu părea atât de imposibil. Cei din neamul mamei sale au fost destul de dornici să-l încredinţeze cu totul tatălui său.

În timp ce se întorcea călare către cetate, gândurile i se tot învârteau. I-ar fi greu să-i spună că nu se pot căsători, cel puţin deocamdată. Dacă Iulia nu i-ar dărui un fiu, ei, bine, Gaius avea uneori impresia că în lumea romană cuplurile divorţate erau mai frecvente decât cele căsătorite. Dacă poziţia lui ar fi asigurată, poate că s-ar putea căsători. Cel puţin, ar putea să-i ofere fiului său un început bun în viaţă. Oare ea ar crede asta? Oare l-ar ierta? îşi muşcă buza, întrebându-se ce-i va spune.

Însă inima îi bătea cu putere doar la gândul de a o revedea pe Eilan, chiar şi de la distanţă, doar ca să ştie că totul era în regulă.

Desigur, se mai ridica problema *cum* va reuşi să intre să o vadă. În final îşi dădu seama că va trebui să se încreadă în ajutorul zeilor.

Legatul care conducea Legiunea a Doua Adiutrix se pensionase iarna trecută şi chiar în acest moment veni înlocuitorul său. Gaius ştia că tatăl lui va avea mai mult decât suficientă treabă ajutându-l pe noul comandant să se instaleze. Când Gaius anunţă că va pleca la vânătoare câteva zile, Macellius abia avu timp să-şi ia rămas bun.

Era vremea festivalului zeiţei pe care britonii o numeau Brigantia, care celebra sfârşitul iernii, când Gaius trecu din nou pe lângă Dealul Fecioarelor, chiar în momentul când tinerii îmbrăcaţi în costume de paie duceau o întruchipare a Doamnei din casă în casă, pentru a da binecuvântarea ei şi a primi în schimb plăcinte şi bere. Dar aici, auzise Gaius, preoteasa care era Glasul Zeiţei ieşea să proclame în faţa oamenilor venirea primăverii, în pădurea de la marginea oraşului, Gaius se schimbă în straiele britanice pe care le adusese cu el. Apoi se alătură celorlalţi care se adunau în aşteptarea preoteselor. Din discuţiile auzite în jurul lui, află că anul acesta mulţimea era mai numeroasă decât de obicei.

— Bătrâna Preoteasă a murit toamna trecută, îi spuse una dintre femei. Şi se spune că noua preoteasă este tânără şi

foarte frumoasă.

— Cine este? întrebă, cu inima lovindu-i pieptul.

— Nepoata arhi-druidului, mi s-a spus, iar unii şuşotesc că a fost mai mult decât noroc în alegerea ei. Dar eu spun că sângele vechi este cel mai potrivit pentru vechile rânduieli şi cine ar putea fi mai nimerit pentru o asemenea misiune decât una ai cărei moşi şi strămoşi au slujit zeii?

Eilan! gândi Gaius. *Cum era posibil? A pierdut copilul? Dacă era cu adevărat înaltă Preoteasă, cum o va mai putea vedea vreodată?* Aşteptă cu nerăbdare nedisimulată căderea nopţii şi rămase tăcut, alături de ceilalţi, când văzu procesiunea de fecioare înveşmântate în alb făcându-şi apariţia din spatele porţii de lemn a Sanctuarului, apropiindu-se de ei în josul aleii principale. În fruntea lor păşea o femeie suplă, îmbrăcată cu o mantie de culoare roşu-aprins peste rochia albă. În spatele voalului subţire, Gaius observă strălucirea părului auriu. Se apropia, încununată de lumină şi însoţită de cântecul harpei. *Eilan…* strigă inima lui. Î*mi poţi simţi prezenţa aproape de tine, Eilan?*

— Am ieşit din întunecimea nopţii… spuse ea, iar glasul îi era melodios.

Prea aproape de muzică, gândi Gaius. Pentru el, vocea lui Eilan era dulce, dar nu avea această rezonanţă. Se apropie, încercând să vadă. Glasul acestei femei suna ca al unei cântăreţe veritabile.

— Sunt purtătoare de lumină şi purtătoare a binecuvântărilor. E vremea primăverii, frunze noi vor răsări curând pe ramuri. Fie ca animalele voastre să sporească, iar norocul să vă însoţească ogoarele. Luaţi acum lumina, copiii mei, şi cu ea, ocrotirea mea.

Preoteasa se înclină, iar celelalte preotese ridicară coroana de lumânări de pe creştetul ei. Când o aşezară pe pământ, înaintea ei, Gaius îi zări pentru prima dată faţa în plină lumină. Era chipul la care visase, şi totuşi chiar văzându-l o singură clipă luminat, Gaius ştiu că nu era Eilan. Îşi amintea acum cât de frumos cânta Dieda.

Se retrase, tremurând. Înţelesese femeia aceea greşit sau Eilan era victima unei cumplite înşelăciuni?

— Slăvită fie Doamna! strigă mulţimea. Slăvită fie Sfânta Mireasă!

Ovaţionând, tinerii îşi atinseră torţele de coroana de lumânări

şi formară o procesiune care urma să ducă lumina în fiecare colibă şi în fiecare fermă. Cu siguranţă era Dieda, iar ea trebuia să ştie unde se afla Eilan. Dar nu se putea apropia de ea acum.

Se întoarse şi recunoscu un alt chip în mulţime. În acest moment, pericolul nu însemna nimic.

— Caillean, şopti el aspru. Trebuie să-ţi vorbesc! În numele îndurării, unde se află Eilan?

În semiîntuneric, simţi privirea tăioasă aţintită asupra lui; auzi un glas vorbindu-i în şoaptă.

— Ce vorbeşti acolo? îi strânse braţul cu putere. Ieşi din mulţimea asta, nu putem vorbi aici!

Gaius se supuse fără şovăire. I se părea că, dacă moartea ar trebui să coboare asupra lui, ar fi exact ceea ce i se cuvenea. După ce se îndepărtară, se opri din mers şi se întoarse către preoteasă.

Glasul lui era scăzut şi gutural:

— Stăpână Caillean, ştiu cât de mult te iubea Eilan. În numele oricărui zeu pe care-l porţi în inimă, spune-mi, unde se află acum?

Caillean arătă către podium, unde o femeie acoperită de voaluri albe prezida festivităţile.

— Poţi să ţipi şi să mă trădezi, dacă vrei, dar nu mă minţi. Gaius privi lung în ochii ei. Deşi orice om de aici ar putea jura că aceea este Eilan, eu îmi dau seama. Spune-mi dacă este vie şi nevătămată!

Caillean îi înfruntă privirea, cu ochii mari, în care el putea citi uimire, furie şi teamă. Pe urmă Caillean răsuflă, într-un puternic oftat şi îl trase după ea, mai departe de cercul de torţe în mijlocul căruia Dieda îşi ridica mâinile pentru a binecuvânta mulţimea. În timp ce o urma pe Caillean în întuneric, Gaius îşi spuse că strânsoarea pe care o simţea în gâtlej era numai din cauza fumului de la focuri.

— Ar trebui să le spun cine eşti şi să-i las să te omoare, spuse ea în cele din urmă. Dar şi eu o iubesc pe Eilan şi a suferit destul.

— Trăieşte?

— Nu datorită ţie, îi replică ea. Ardanos ar fi osândit-o la moarte când a auzit ce ai făcut! Dar a fost convins să o cruţe şi ea mi-a spus totul. De ce nu ai venit niciodată după ea? Este adevărat că te-ai căsătorit cu altcineva, aşa cum ni s-a spus?

— Tatăl meu m-a trimis…

— La Londinium, confirmă ea. Aceea a fost una dintre minciunile arhi-druidului, cum că te-ai căsătorit cu o fată romană?

— Nu încă, spuse el. Dar am fost în misiune şi nu am putut să vin. Dacă Eilan nu a fost pedepsită, de ce nu o văd aici?

Caillean îl privi cu milă, iar Gaius simţi că asta îl ustură. În sfârşit, ea spuse:

— Te-ai aştepta să fie aici, dansând, când tocmai l-a născut pe fiul tău?

Lui Gaius i se tăie respiraţia.

— Trăieşte? Dar copilul?

Era întuneric aici, departe de focuri, dar i se părea că expresia severă a lui Caillean se înmuiase.

— Trăieşte, dar este slăbită, căci naşterea a fost grea. M-am temut foarte tare pentru ea. Nu mi se pare că meriţi să moară cineva pentru tine, dar s-ar putea ca o întâlnire cu tine să fie leacul de care are nevoie. Zeii ştiu că eu nu judec. Nu dau doi bani pe ce-ar putea spune Ardanos. Vino cu mine.

Caillean era doar o umbră întunecată în noapte, care îl conducea, ocolind mulţimea, înapoi la drum, departe de Sanctuar şi de Dealul Fecioarelor. Când nu se mai zări lumina focurilor, Gaius o întrebă:

— Unde mă duci?

— Eilan nu este la Sanctuar, locuieşte într-o căsuţă în inima codrului, de când a început să se vadă sarcina. După o clipă, Caillean adăugă, şovăitor: Am fost foarte îngrijorată din cauza ei. Femeile sunt adesea cuprinse de tristeţe după ce nasc, iar zeii ştiu că Eilan are destule motive să fie nefericită. Poate că dacă vede că nu ai părăsit-o îşi va reveni mai repede.

— Mi-au spus că, dacă nu încerc să o văd, nu va fi maltratată… protestă el.

Caillean râse – un sunet scurt, amar.

— Ardanos a fost furios, fireşte, bătrânul tiran nesuferit. Este convins că doar dacă voi, romanii, ne priviţi preotesele ca pe nişte vestale, le veţi apăra. Dar alegerea Zeiţei a căzut asupra lui Eilan, iar el nu poate să nege asta, când Lhiannon, aproape cu ultima suflare, a propus această înscenare.

Asta fu tot ce mai spuse Caillean. După o vreme, Gaius văzu printre copaci o mică pâlpâire de lumină, în întunericul şi mai

adânc.
— Iată casa.
Glasul lui Caillean îi sună dulce în ureche.
— Aşteaptă în umbră până ce scap de bătrână.
Deschise uşa.
— Binecuvântarea Zeiţei asupra ta, Eilan. Am venit să-ţi ţin companie. Annis, am eu grijă de ea acum. De ce nu te duci afară, să te bucuri de festival?
În clipa următoare văzu bătrâna ieşind, înfofolită în şaluri şi, în timp ce trecea în josul cărării, Gaius se ascunse în spatele copacilor. Caillean stătea în uşa deschisă, încadrată de lumină. Îi făcu semn şi, în timp ce Gaius se apropie, cu inima lovindu-i pieptul ca un atac de cavalerie, Caillean, în lumina aurie din spatele ei, spuse încet:
— Ţi-am adus un musafir, Eilan.
În spatele lui, Gaius o auzi ieşind, să stea de pază.
La început, ochii lui Gaius fură năuciţi de lumină. Când putu să-şi concentreze din nou privirea, o văzu pe Eilan culcată pe un pat îngust, lângă un ghemotoc despre care Gaius ştiu că trebuie să fie copilul.
Eilan se căzni să deschidă ochii. Se gândea că era frumos din partea lui Caillean să vină la ea, dar de ce să-i aducă un musafir? Nu vroia să vadă pe nimeni în afară de Caillean, dar era sigură că preoteasa a fost prea ocupată cu festivalul. O slabă curiozitate se deşteptă înlăuntrul ei şi deschise ochii.
Silueta unui bărbat stătea între ea şi lumină. Cuprinsă de o panică instinctivă, strânse copilul, iar aceasta scoase un sunet ca un chiţăit, în semn de protest. La acestea, bărbatul făcu iute un pas înainte şi, când faţa îi fu luminată cu totul, Eilan îşi dădu, în sfârşit, seama că era el.
— Gaius! exclamă ea, şi izbucni dintr-o dată în lacrimi.
Îl văzu roşindu-se, mutându-se stânjenit de pe un picior pe altul, incapabil să o privească în ochi.
— Am fost trimis la Londinium, nu am avut de ales, spuse el. Am vrut să vin la tine.
— Îmi pare rău, spuse ea, deşi nu ştia exact de ce se scuza. Se pare că plâng foarte uşor zilele astea.
Privirea îi fugi iute de la ea la ghemotoc.
— Este fiul meu?
— Nimeni altul, spuse ea, sau chiar crezi că, dacă m-am

dăruit ţie – dintr-o dată plângea atât de tare încât abia putea să vorbească… dacă m-am dăruit ţie, m-aş culca cu orice alt bărbat care mi-ar ieşi în cale?

— Eilan! Pe chipul lui ea putea vedea că nu se gândise niciodată la aşa ceva şi nu ştia dacă să fie flatată sau indignată. Mâinile lui se încleştau şi se descleştau. Te rog! Lasă-mă să-mi ţin copilul în braţe.

Eilan simţi cum lacrimile i se potolesc la fel de brusc cum i se porniră. Îşi ridică privirea către Gaius, văzându-l pentru prima dată cu adevărat când îngenunche lângă ea şi ridică pruncul în braţe. Părea mai bătrân şi mai înverşunat, cu trăsăturile aspre şi cu o umbră în ochi ce arăta că şi el cunoscuse durerea; pe obraz, avea o cicatrice nouă. Dar, în timp ce ţinea copilul, Eilan văzu cum chipul lui începe să se schimbe.

— Fiul meu, şopti el, privindu-i faţa boţită. Primul meu născut…

Chiar dacă s-a căsătorit cu fata romană, gândi Eilan, acest moment era al ei.

Când ochii albaştri, întrebători ai copilului îi întâlniră pe ai tatălui său şi părură că îl fixează, braţele lui Gaius se strânseră protector în jurul lui. Acum toată asprimea îi dispăruse de pe chip. Se concentra în întregime asupra copilului, de parcă ar fi făcut orice ca să ocrotească acest prunc care îi stătea atât de încrezător şi neajutorat în braţe. Lui Eilan îi trecu prin minte că nu îl văzuse pe Gaius atât de radios nici atunci când a făcut dragoste cu ea. Recunoscu chipul de tată al Zeului.

— Ce fel de lume va fi aceasta pentru tine, micuţule? şopti Gaius cu vocea frântă. Cum pot să te ocrotesc, să-ţi ofer un cămin care să fie sigur?

El şi copilul rămaseră parcă pierduţi amândoi în reverie, pe urmă pruncul eructă dintr-o dată şi începu să-şi molfăie degetul.

Privirea lui Gaius se întoarse către Eilan, iar ea aşeză din nou copilul în curbura braţului său şi îşi dădu seama că, aşa palidă şi obosită cum arăta, pentru el ea era, de asemenea, Zeiţa.

— Aşadar, cum îţi place copilul, dragul meu? întrebă ea cu blândeţe. L-am numit Gawen, numele pe care ţi l-a dat mama ta.

— Mi se pare frumos, Eilan. Glasul îi tremura. Cum voi putea să-ţi mulţumesc vreodată pentru acest dar minunat?

Fugi cu mine! strigă inima ei. Du-ne pe amândoi departe, într-

o ţară unde să putem trăi cu toţii împreună şi să fim liberi! Dar lumina lămpii scânteie ameninţător pe inelul însemnat pe care îl purta şi îşi dădu seama că nu există o asemenea ţară, ferită de puterea Romei.

— Fă o lume în care să fie în siguranţă.

Era evocarea cuvintelor lui. Ea îşi aminti viziunea pe care a avut-o; în acest copil, sângele Dragonului şi al Vulturului se contopiseră cu vechea linie a celor înţelepţi. Salvatorii Britaniei se vor naşte din această linie. Dar pentru ca asta să se întâmple, el trebuia să trăiască şi să ajungă bărbat.

— Uneori mă întreb dacă este posibil.

Căzu pe gânduri, iar ea văzu din nou umbra ameninţătoare din ochii lui.

— Ai fost la luptă de când te-am văzut, spuse ea cu blândeţe. Nu te-ai ales la Londinium cu cicatricea aia… Povesteşte-mi.

— Ai auzit despre bătălia de la Mons Graupius? Vocea lui Gaius se aspri. Ei, bine, am fost acolo.

În timp ce el îşi depăna povestea, într-o succesiune de imagini, ea tremura, simţind oroarea, mila şi spaima.

— Am ştiut că s-a întâmplat ceva, spuse ea cu glas scăzut când el isprăvi. Într-o noapte, la o lună după Lughasad, am simţit că erai într-un mare pericol. Toată ziua următoare am fost cuprinsă de teroare, dar sentimentul a trecut după căderea nopţii. Atunci m-am gândit că probabil te-ai luptat, dar, deşi nu am mai simţit nimic, am fost sigură că ai supravieţuit. Faci parte din mine, iubitul meu. Cu siguranţă, dacă ai fi murit, aş fi ştiut!

Gaius se întinse orbeşte şi îi apucă mâna.

— Este adevărat. M-am visat în braţele tale. Nicio altă femeie nu îmi va putea dărui primul născut! Dar… vocea i se frânse. Nu pot să-l recunosc, nu mă pot căsători cu tine! Cu chipul muncit de gânduri, privi copilul. Când nu am putut afla ce s-a întâmplat cu tine, mi-am tot repetat că ar fi trebuit să fugim când am avut ocazia. Aş fi putut suporta viaţa de fugar dacă eram cu tine… dar ce fel de viaţă ar fi fost asta pentru tine şi pentru *el?* Întinse mâna şi atinse obrazul bebeluşului. E atât de mic, de delicat, spuse el cu admiraţie. Dacă cineva ar încerca să-i facă vreun rău, cred că aş fi în stare să-l omor pe loc cu mâinile goale! Gaius îşi mută privirea de la copil la Eilan şi roşi, jenat parcă de propria lui emoţie. Mi-ai spus să fac o lume sigură pentru el, continuă Gaius cu glas scăzut. Aşa cum stau lucrurile acum, mă

pot gândi doar la o cale de a face asta. Dar vei avea nevoie de curajul unei adevărate matroane de pe vremea a republicii.

În clipa aceea, niciunul dintre ei nu găsi că e ciudat faptul că, deşi aveau mari împăraţi, romanii invocau mereu zilele republicii ori de câte ori doreau să facă referire la mari virtuţi.

— Încerci să-mi spui că te vei căsători cu fata ta romană, spuse Eilan cu asprime.

Plângea din nou.

— Sunt nevoit! exclamă el. Nu vezi? Mons Graupius a fost ultima redută a triburilor. Singura nădejde de îndurare pentru poporul tău se află acum la conducători care să fie romani şi britanici deopotrivă, ca şi mine, dar singura mea speranţă de a câştiga putere în lumea romană este alianţa cu o familie importantă. Nu plânge, o imploră el cu glas sfârşit. Nu am putut niciodată să suport lacrimile tale, micuţa mea. Gândeşte-te la el. Gaius arătă către pruncul adormit. Pentru binele lui, sunt sigur că putem îndura ceea ce avem de îndurat.

— Tu nu vei fi nevoit să înduri ceea ce îndur eu. Eilan se lupta cu lacrimile: ceea ce am îndurat deja!

— Nu vei fi singură pentru totdeauna, îţi promit, spuse Gaius. Te voi chema de îndată ce voi putea. Şi, adăugă el abil, ştii, desigur, că printre romani o căsătorie nu este indisolubilă.

— Da, am auzit, spuse acid Eilan, sigură că, dacă se va căsători într-o familie nobilă, acea legătură va fi pe cât de strânsă o vor putea face rudele fetei. Dar cum e fata aceasta romană? Este frumoasă?

Gaius o privi cu tristeţe.

— Nu e nici pe jumătate la fel de frumoasă ca tine, comoara mea. E o făptură mică, adăugă el, dar foarte hotărâtă. Uneori mi se pare că am fost aruncat în arenă neînarmat, să înfrunt un elefant de război sau un animal sălbatic, aşa cum am auzit că se întâmplă la Roma cu criminalii.

Atunci ea nu va renunţa la el niciodată, gândi Eilan, dar reuşi să zâmbească.

— Atunci, nu… ţii cu adevărat la ea?

— Iubita mea – spuse el îngenunchind lângă ea, iar lui Eilan îi veni să râdă simţind uşurarea din glasul lui – dacă tatăl ei nu ar fi procuratorul, îţi dau cuvântul, nu i-aş fi acordat niciodată atenţie. Cu ajutorul lui, pot deveni, într-o bună zi, senator, chiar guvernator al Britaniei. Gândeşte-te câte aş putea face atunci

pentru tine şi pentru copil!

Gaius se apleacă asupra copilului şi, din nou, acel sentiment protector îi licări în priviri. Pe urmă, simţind că Eilan îl urmăreşte, ridică ochii din nou.

Eilan continua să se uite lung la el, până ce văzu că Gaius începe să se simtă stânjenit. *Caillean a avut dreptate,* gândi ea cu amară resemnare, *Gaius s-a îndrăgostit de o iluzie şi s-a convins pe sine că este realitate – ca orice alt bărbat!* Ei, bine, în cazul acesta îi va fi mai uşor să-i spună ce avea de spus.

— Gaius, ştii că te iubesc, începu ea, dar trebuie să mă crezi că şi dacă ai fi liber să mă ceri în căsătorie, nu aş putea să te accept. Oftă, văzând nedumerirea din ochii lui. Voi fi Mare Preoteasă a Vernemetonului, Glasul Zeiţei, pentru poporul meu sunt deja! Mi-am riscat viaţa să dovedesc că sunt demnă, iar proba mea n-a fost cu niciun strop mai puţin periculoasă decât bătălia ta. Nu mai pot renunţa la victorie mai mult decât poţi tu să dai cu piciorul onoarei pe care ai câştigat-o!

Gaius se încruntă, încercând să accepte ideea, iar Eilan îşi dădu seama că se asemănau cu mult mai mult decât ştia el. Însă lui Eilan i se părea că Gaius era mânat de ambiţie, în timp ce ea – dacă nu cumva era şi asta o iluzie – se supunea voinţei zeilor.

— Atunci, deşi nimeni altcineva nu ştie, vom lucra împreună, spuse Gaius în cele din urmă, întorcându-şi din nou privirea către copil. Şi, cu un guvernator şi o înaltă Preoteasă ca părinţi, ce i-ar putea sta în cale acestui micuţ? Cine ştie, poate că într-o zi va deveni chiar împărat?

În acel moment, copilul deschise ochii, cântărindu-i imparţial pe cei doi, cu privirea lui confuză. Gaius îl luă din nou în braţe, legănându-l cu stângăcie.

— Stai cuminte, acum, Stăpân al Lumii, şopti el când copilul se răsuci, şi lasă-mă să te ţin.

La gândul acesta – că o făptură atât de mică şi rozalie ar putea creşte să devină împărat – părinţii lui începură să râdă.

20

Gaius se întoarse la Londinium într-o stare de buimăceală dulce-amară. O regăsise pe Eilan şi o pierduse. Fusese nevoit să părăsească copilul pe care ea i-l născuse, şi totuşi avea un fiu!

Din când în când, pe măsură ce capitala şi Iulia erau tot mai aproape, îi venea să-şi întoarcă armăsarul şi să galopeze înapoi, la Eilan, dar nu găsea nicio soluţie ca ei să poată rămâne împreună, ca o familie. Şi îşi amintea cât de sever devenise chipul lui Eilan atunci când îi spusese ce însemna pentru ea a fi înaltă Preoteasă. Preţ de câteva clipe, ea nu semănase deloc cu Eilan a lui. Îl treceau fiori gândindu-se la riscurile pe care ea şi le asumase pentru a se dovedi demnă şi cum pusese în pericol viaţa fiului lui!

Cu toate acestea, Eilan a plâns când s-au despărţit. Şi, la drept vorbind, a plâns şi el. Dacă Eilan credea că lui îi face vreo plăcere gândul de a fi căsătorit cu Iulia Licinia, se înşela amarnic. Când urcă pieptiş ultimul deal şi văzu acoperişurile de ţiglă ale oraşului, încălzindu-se sub soarele după-amiezii, îşi repetă că făcea asta doar pentru binele ei şi pentru binele copilului lor.

Soarele era la asfinţit când ajunse la casa lui Licinius. Procuratorul nu se întorsese încă de la *tabularium,* dar Gaius o găsi pe Iulia în atriumul femeilor. Când îl văzu, ochii i se luminară, făcând-o mai drăguţă ca niciodată. Desigur, nu la fel de drăguţă ca Eilan, dar, până la urmă, nimeni nu putea fi la fel de frumoasă ca ea. Totuşi, Iulia ar putea deveni cu timpul foarte chipeşă.

Iulia îl salută sfioasă.

— Aşadar, te-ai întors din Ţara de Apus, Gaius.

— De vreme ce stau în faţa ta, ce-ai zice dacă ţi-aş spune că mă aflu şi acum la miazănoapte?

Fata chicoti.

— Ei, am auzit că spiritele celor ucişi le apar uneori celor pe care i-au lăsat în urmă. Dintr-o dată, era speriată şi din vocea ei răzbătu un râs amar. Gaius, spune-mi că doar mă tachinezi şi că te văd aici cu adevărat, viu şi nevătămat!

Pe neaşteptate, el îşi dădu seama cât de tânără era.

— Sunt aici în carne şi oase, spuse el plictisit.

Dar, de când a fost aici ultima dată, văzuse moartea cu ochii şi împărţise moarte; îşi văzuse viitorul în ochii unui nou-născut. Înainte de asta, fusese un copil. Acum era bărbat şi învăţase să gândească aşa. Nu era de mirare că Iulia era năucită de schimbare.

Iulia se apropie şi îi atinse braţul.

— Da, eşti viu, spuse ea, mai liniştită. Şi ţi-ai văzut iubita britanică?

Ridică ochii spre el.

— Am văzut-o, începu el căutând un mod de a-i povesti ce se întâmplase.

Iulia avea dreptul să ştie cu ce soţ se va alege dacă se va căsători cu el.

Dar, înainte de a putea da glas cuvintelor, auzi pasul şchiopătat al lui Licinius pe pardoseala de mozaic şi pierdu momentul.

— Aşadar, te-ai întors, dragul meu prieten. Licinius părea sincer bucuros să-l vadă. Presupun că asta înseamnă că în curând vom avea aici o nuntă.

— Sper, domnule, spuse Gaius – şi nădăjdui că ezitarea i-a fost luată drept modestie. Poate că asta şi era, căci, dacă Iulia ar refuza să se mărite cu el, ce speranţe mai avea să-şi îndeplinească promisiunile de a-i ocroti pe Eilan şi pe copilul lor?

Pe chipul Iuliei se aşternu un zâmbet strălucitor. Poate că viaţa alături de ea va avea şi părţile ei bune. Ea îi întâlni privirea şi roşi.

— Vino să-mi vezi voalul de mireasă, spuse ea ademenitor. Lucrez la broderie de luni de zile. Pot să i-l arăt acum lui Gaius, nu-i aşa, tată? întrebă ea.

— Desigur, draga mea, dar sunt încă de părere că ar fi trebuit să te mulţumeşti cu un voal de pânză. Un asemenea voal era destul de bun pentru o femeie romană pe vremea republicii şi ar fi trebuit să fie destul de bun şi pentru tine, bodogăni Licinius.

— Şi uite ce s-a ales de republică, răspunse cu obrăznicie Iulia. Am vrut cel mai elegant voal cu putinţă – şi cred că şi tu ai vrut la fel!

Voalul era într-adevăr frumos, din mătase veritabilă, purpurie, pe care Iulia brodase, cu fir de aur, fructe şi flori.

După ce Iulia îi lăsă singuri, Licinius îl luă pe Gaius discret deoparte.

— Am fixat data pentru logodna oficială la sfârşitul lunii, înainte de zilele cu ghinion de la începutul lui martie. Tatăl tău nu poate fi prezent, dar Legatul se va putea descurca fără el o vreme prin aprilie, când augurii mei au găsit o zi favorabilă pentru nuntă. Termenul e scurt, dar cred că putem fi gata. Altfel, altă perioadă propice nu mai e până în a doua jumătate a

lunii iunie şi, câtă vreme ai fost plecat să câştigi onoruri printre caledonieni, fiica mea a trebuit să aştepte un an în plus să se căsătorească. Zâmbi blajin. Dacă eşti întru totul de acord cu asta, dragul meu!

— O, da, întru totul, spuse moale Gaius.

Şi ce-ar face ei toţi, dacă ar spune că nu? Se întrebă de ce se şi obosise Licinius să se consulte cu el.

Pe urmă Iulia reveni în încăpere şi, privind-o cu atenţie în timp ce se apropia de el, îşi dădu seama că nu putea trăda încrederea acelor ochi negri. El şi Eilan nu avuseseră niciodată cu adevărat vreo şansă; ar putea, cel puţin, să fie capabil să ofere puţină fericire acestei fete romane.

Lumina palidă a soarelui se prelinse prin uşa colibei din pădure, căci mai devreme plouase. Eilan se mişca încet prin încăpere. În timp ce se îmbrăca, o parte a atenţiei îi era aţintită asupra sunetelor slabe pe care le scotea bebeluşul prin somn. Îşi recăpătase mai repede puterea, după vizita lui Gaius, dar îi era încă greu să se mişte. Naşterea o sfâşiase şi obosea foarte uşor.

Copilul dormea în coş, înfăşat într-un vechi şal. Eilan se opri o clipă ca să-l admire. Pentru ea, Gawen era cu atât mai frumos cu cât îşi imagina că poate vedea, oglindită în protuberanţa nasului şi în umbra întunecată a sprâncenelor, imaginea îndepărtată a tatălui lui.

Rămase o clipă, contemplând chipul copilului său. *Gawen...* gândi ea, *micul meu rege!* Ce părere ar avea despre asta Macellius, presupunând că va afla vreodată despre nepotul său? îi veni să-l ia în braţe, dar mai avea atâtea de făcut, iar el dormea liniştit. Atât de liniştit, de fapt, încât Eilan se aplecă să audă sunetul slab al respiraţiei lui. Liniştită, se îndreptă.

Punându-şi câte o haină o dată, cu pauze lungi între ele, reuşi să se îmbrace, să se pieptene şi să-şi împletească părul lung. În mod obişnuit, Annis ar fi ajutat-o, dar fusese trimisă în sat să înnoiască proviziile. După ce păstrase secretul atât de mult timp, nu ar fi fost bine ca bătrâna să fie de faţă când venea Ardanos.

Eilan îşi prinse împletitura în jurul capului, în stilul unei femei respectabile, care era nou pentru ea. Poate că îl va putea înfrunta cu mai multă siguranţă dacă vedea în ea o femeie matură în locul unui copil speriat.

Ce vroia bătrânul? Raţiunea îi spunea că venea să-i poruncească să se întoarcă la Sanctuar, dar, iar şi iar, trebuia să-şi înfrângă un fior de teamă. Avea de gând să o alunge, până la urmă?

Se gândi nebuneşte să se ducă după Gaius, dacă nu se căsătorise încă. Sau ar putea să o găzduiască Mairi, dacă tatăl lor nu le interzicea. Caillean îi spusese că Bendeigid s-a întors de la miazănoapte, pricăjit ca un lup iarna şi foarte îndurerat de zădărnicirea cauzei lor. Dar, atâta vreme cât locuia liniştit la fiica lui mai mare, nu era de aşteptat ca romanii să-l deranjeze.

După ce îşi va recăpăta puterea, Eilan ar putea să aibă grijă de sine şi de copil, angajându-se la o fermă. Un băiat sănătos îşi putea câştiga întotdeauna existenţa. S-ar putea să fie mai înţelept totuşi să nu spună cine era tatăl lui. Ea însăşi se pricepea la tot felul de treburi gospodăreşti, ştia să toarcă şi să ţească, să mulgă şi să bată putineiul. Dacă ar trebui să se întreţină şi să aibă grijă de fiul ei, cu siguranţă ar putea. Oftă şi se aşeză înapoi pe pat, ştiind că acestea erau doar vise.

Auzise că vestalele romane puteau părăsi templul când ajungeau la vârsta de treizeci de ani, dar aici, pentru o Mare Preoteasă, singurul mod de a se elibera era focul funerar. Îşi aminti că prima reacţie a lui Ardanos când aflase de sarcina ei fusese să o osândească la moarte, împreună cu copilul nenăscut, şi mai era şi ameninţarea lui Bendeigid că o va sugruma cu mâinile lui. Dar, cu siguranţă, dacă ar fi avut de gând să o ucidă, ar fi putut s-o facă până acum cu uşurinţă.

Până ce umbra arhi-druidului căzu peste cadrul uşii, Eilan ajunsese într-o stare de nelinişte încremenită.

— Mă bucur să văd că eşti mai bine, spuse el pe un ton neutru, coborându-şi privirea asupra ei.

— O, da, mă simt chiar bine, bunicule.

Ardanos făcu o mutră acră.

— Sunt, într-adevăr, bunicul tău şi vei face bine să-ţi aminteşti! înaintă către coş, privi un moment copilul, pe urmă îl ridică în braţe. Dar acum trebuie să dormim toţi după cum ne-ai aşternut tu. Mascarada aceasta ţine de prea mult timp. Ar trebui să fie de ajuns trei zile ca să ţi se oprească laptele şi pe urmă te vei întoarce la Sanctuar, să te pregăteşti pentru ritualurile de primăvară. Cât despre fiul tău, va fi dat în grijă altundeva.

Se întoarse şi se îndreptă către uşă.

— Stai! strigă Eilan. Unde îl duci?

Simţi cum se sufocă de disperare şi îşi aminti cum uriaşe căţeaua lor de vânătoare când Bendeigid i-a dus căţeii să-i înece pentru că făcuse greşeala să se împerecheze cu terierul unui vecin.

El o privi fără să clipească.

— Crede-mă, e mai bine să nu ştii. Îţi făgăduiesc că va fi cât se poate de bine şi în siguranţă. Poate că, dacă faci tot ceea ce ţi se cere, am putea să te lăsăm să-l vezi din când în când.

Eilan se întrebă de ce nu observase până atunci cât de crud arăta Ardanos când zâmbea şi cât de lungi şi ascuţiţi îi erau dinţii.

— Nu poţi face asta, strigă ea. Voi avea eu grijă de el. Nu trebuie să mi-l iei! O, te rog, te implor…

Sprâncenele stufoase ale lui Ardanos se uniră.

— De ce atâta surprindere? întrebă el, cu perfectă stăpânire de sine. Te-ai gândit că poţi să-ţi alăptezi copilul în faţa preoteselor din Casa Fecioarelor? Fii rezonabilă.

— Dă-mi-l, strigă Eilan. Nu îl poţi lua.

Înhăţă ghemotocul înfăşat din braţele bunicului ei, iar pruncul, trezindu-se, începu să ţipe.

— Prostuţo, lasă-l.

Nu se mai putea ţine pe picioare, dar se agăţă de genunchii lui.

— Te implor, te implor, bunicule! Nu poţi – bâigui ea – nu poţi să-mi iei fiul…

— Trebuie şi aşa voi face, spuse Ardanos neînduplecat, lovind cu piciorul şi smulgându-şi haina din strânsoarea ei.

Când ea se prăbuşi, el duse copilul, urlând, afară.

Şi pe urmă mai rămase doar lumina pestriţă a soarelui, la fel de inocent zeflemitoare ca zâmbetul unui copil.

— Asta ţie răzbunarea, monstrule?

Caillean trânti uşa în urma ei şi năvăli în încăpere, prea furioasă ca să aprecieze faptul că în reşedinţa sa din oraşul roman, arhi-druidul avea o uşă de trântit. După standardele romane, casa ar fi părut simplă şi mică. Zidurile drepte, tencuite şi colţurile ascuţite păreau neprietenoase unor ochi de britanic.

Ardanos îşi ridică privirea de la mâncare, cu gura căscată, iar ea scoase la atac vorbele pe care le acumulase în timpul drumului de la Vernemeton.

— Bătrân crud şi rău! I-am promis lui Lhiannon, înainte de a muri, că te voi ajuta. Dar asta nu mă face sclava sau călăul de care dispui! Ardanos deschise gura să vorbească, dar ea continuă cu furie: Cum ai putut să o tratezi pe Eilan – copilul propriei tale fiice – în felul acesta? Îţi spun că eu nu voi fi părtaşă la asta. Las-o să păstreze copilul sau – trase aer în piept – sau voi face apel direct la popor şi voi lăsa Zeiţa să judece care din noi are dreptate.

— Nu vei face asta… începu Ardanos.

— Pune-mă la încercare, ripostă implacabil Caillean. Presupun că te vei folosi cumva de ea, altfel nu ai fi lăsat-o în viaţă, continuă ea pe un ton mai temperat. Ei, bine, îţi spun: dacă Eilan nu va avea permisiunea să-şi ţină copilul cu ea, va muri.

— Bănuiesc că nu ar trebui să ne mire că fata este atât de proastă, dar nu mă aşteptam din partea ta, spuse el când Caillean îl lăsă să scoată o vorbă, în cele din urmă. Nu mai exagera. Femeile nu mor atât de uşor.

— Nu? Eilan sângera iarăşi când am găsit-o. Era cât pe ce s-o pierzi, bătrâne, şi atunci ce s-ar fi ales de toate planurile tale? Chiar crezi că Dieda va fi atât de docilă în faţa voinţei tale?

— În numele Zeiţei, ce vrei de la mine, femeie?

— Să nu îndrăzneşti să vorbeşti despre Zeiţă, mi-ai arătat în repetate rânduri că nu ştii absolut nimic despre Ea, zise cu mânie Caillean. Te-am ajutat până acum de dragul lui Lhiannon care – numai zeii ştiu de ce – te-a iubit şi a crezut în planurile tale. Dar pe mine nu mă poţi intimida aşa cum ai făcut cu Lhiannon. Am prea puţine de pierdut. Aş fi dispusă să merg la preoţi să-i las să ne judece. Să tratezi cu romanii şi să te amesteci în Oracole sunt treburi urâte, sau cel puţin ei aşa le vor considera, fără să înţeleagă – se opri ca să zâmbească sarcastic – scopul tău măreţ.

— De ce faci asta? Eilan nu-ţi e rudă.

Ardanos se uita lung la ea, de parcă într-adevăr nu înţelegea.

Caillean oftă. O iubise pe Lhiannon ca pe o mamă, dar ajunsese să-şi dea seama că Eilan îi era ca o soră, sau ca fiica pe care nu a avut-o niciodată – şi nu o va avea, acum, că sângele lunar încetase să-i mai curgă. Aşa stearpă cum era, şi într-un fel care nu ar fi fost cu putinţă pe când era mai tânără, înţelegea nevoia disperată a lui Eilan de a-şi păstra copilul.

— Ar trebui să-ţi fie de ajuns să ştii că nu mă poţi opri. Îţi

sugerez să crezi asta, Ardanos, căci ai mai multe de pierdut decât mine. Crezi că ceilalţi preoţi din ordinul tău nu se vor întreba de ce trebuie să trăiască acest prunc? Ai putere asupra lui Eilan atâta timp cât ştie că-i poţi lua copilul; asupra mea – slavă tuturor zeilor deodată – nu poţi avea niciuna.

Arhi-druidul părea că chibzuieşte, dar tocmai când Caillean începea să spere că îl putea convinge, îşi dădu seama că spusele ei nu erau întru totul adevărate. Ameninţând-o pe Eilan, Ardanos o ameninţa şi pe ea.

— Adu copilul înapoi, Ardanos. Caillean, care, în anii petrecuţi alături de Lhiannon învăţase totul despre compromis, îşi înmuie glasul: Chiar dacă Eilan are copilul cu ea, se află amândoi sub puterea ta. Crezi că e puţin lucru să o ai pe Preoteasa Oracolului în căuşul palmei?

— Poate că am acţionat puţin pripit, spuse el în cele din urmă. Dar ce i-am spus fetei este adevărat. Dacă îşi etalează copilul la Sanctuar, la fel de bine putem să-i declarăm ruşinea în faţa lumii. Cum propui să menţinem înşelăciunea, dacă o lăsăm să-l ţină aici?

Umerii lui Caillean căzură dintr-o dată, când îşi dădu seama că biruise.

— M-am gândit la o cale…

Ziua aleasă pentru nunta lui Gaius răsări senină şi strălucitoare. Gaius se trezi când soarele primăverii pătrunse prin fereastra sa şi clipi, căci strălucea orbitor pe albul togii atârnate peste scaun. În ultimul an, i se ceruse să poarte acest veşmânt la ocaziile sociale şi diplomatice unde îl însoţise pe viitorul său socru şi se mai obişnuise puţin să-şi poarte veşmintele, dar încă i se părea incomod. Agricola se fălea că i-a învăţat pe fiii căpeteniilor britanice să poarte toga, dar Gaius se mira. El fusese crescut ca roman, dar se simţea şi acum în largul lui în uniformă sau în tunica şi pantalonii triburilor.

Se ridică, examinându-şi cu dispreţ veşmintele. Tatăl său, care sosise de la Deva cu o zi înainte şi dormea în aceeaşi cameră, se întoarse şi ridică o sprânceană.

— Cred că s-ar putea inventa o haină ceremonială mai potrivită, mormăi Gaius, sau cel puţin ceva mai comod.

— Toga e mai mult decât o haină, răspunse Macellius. Este un simbol.

Se ridică şi, spre uimirea fiului său, care nu era niciodată în

formă dimineaţa la prima oră, începu să ţină o cuvântare despre istoria onorabilă a togii.

Gaius începea să înţeleagă. Chiar şi aici, la capătul îndepărtat al imperiului, sau poate mai ales aici, dreptul de a purta toga albă de cetăţean era un mod de a-i deosebi pe stăpânii lumii de cei pe care îi cuceriseră, iar dunga îngustă, roşie de *eques* care îi marca tunica, era o onoare scump câştigată. Şi acest lucru era foarte important pentru oameni ca tatăl său. În comparaţie cu asta, comoditatea veşmântului era irelevantă.

Oricât de mult i-ar fi plăcut să azvârle pe fereastră supărătoarea haină, era doar unul dintre lucrurile pe care trebuia să le accepte când şi-a unit destinul cu Roma. Cel puţin toga era de lână şi la fel era şi tunica pe care o purta pe dedesubt. Deşi vântul de aprilie sufla rece şi ploios, nu va îngheţa.

Oftând, se lăsă îmbăiat şi bărbierit de libertul său, se vârî în tunică şi sandale şi pe urmă se puse pe treabă, încercând să îşi dea seama cum să potrivească toga. După câteva clipe, tatăl său, cu faţa atât de înlemnită încât Gaius fu sigur că îşi reprima un zâmbet, îi luă toga. Aranjă cu îndemânare pliurile de lână albă, astfel încât să atârne în faţa umărului stâng, ajustă faldul peste spate şi pe sub braţul drept al fiului său şi apoi trase cu grijă partea rămasă peste piept şi peste umărul stâng, în cealaltă direcţie, astfel ca faldurile să cadă, aranjate cu graţie, peste braţ.

— Gata, acum. Făcu un pas înapoi şi îşi examină fiul cu plăcere. Stai puţin mai drept şi poţi poza pentru o statuie.

— Mă simt ca o statuie, mormăi Gaius, temându-se să se mişte ca să nu se desfacă tot aranjamentul.

De data aceasta tatăl lui chiar începu să râdă.

— Nu-i nimic, e firesc ca un mire să fie emoţionat. Te vei simţi mai bine când totul se va termina.

— Tu aşa te-ai simţit? întrebă Gaius fără ocolişuri. Când te-ai căsătorit cu mama, ţi-a fost teamă?

Macellius încremeni şi, pentru o clipă, ochii i se tulburară de amintirea durerii.

— Am simţit bucurie de când a venit la mine şi în fiecare zi din viaţa noastră împreună, până ce s-a dus… şopti el.

Aşa cum am simţit eu când Eilan a fost în braţele mele… gândi Gaius cu amărăciune. Dar am consimţit la această

mascaradă şi nu am altceva de făcut acum decât să merg până la capăt.

Imaginea haruspiciului care fusese chemat să ghicească auspiciile pentru căsătorie nu îi schimbă cu nimic starea de spirit. În soarele amiezii, capul roşu, pleşuv al bărbatului şi picioarele lungi şi subţiri îl făceau să arate ca una dintre găinile sale, iar Gaius se gândea cu cinism că, orice pete ar găsi în măruntaiele nefericitei păsări, cu siguranţă acestea vor indica o zi favorabilă. Cu cei mai importanţi demnitari ai Londiniumului în preajmă, ar fi extrem de neconvenabil să amâne festivităţile. În orice caz, auspiciile fuseseră deja consultate cu săptămâni în urmă, pentru alegerea unei zile potrivite.

Atriumul, cu coloanele împletite cu verdeaţă, era plină de o groază de lume. Gaius recunoscu vreo câteva văduve bogate cu feţe stafidite pe care le întâlnise de mai multe ori în ultimele luni în casa lui Licinius. Observă că ele chiar zâmbeau, dacă nu tocmai lui, cel puţin undeva în direcţia în care se afla. Poate că erau fericite pentru Iulia; de-ar şti în ce afacere încâlcită intră, s-ar încrunta!

La timpul potrivit, jertfitorul declară că era o zi foarte bună pentru o nuntă şi le transmise felicitări. Nicio zi în care Iulia ar hotărî să se căsătorească nu ar îndrăzni să fie nefavorabilă.

Se stârni puţină rumoare, în timp ce urmele sacrificiului erau şterse, iar mireasa intră la braţul tatălui său. Gaius vedea doar puţin din tivul tunicii ei, sub *flamma,* renumitul voal roşu-aprins. Unul dintre secretarii lui Licinius desfăşură contractul de căsătorie şi începu să-i dea citire cu un zumzet nazal. Cea mai mare parte fusese completată la ceremonia de logodnă: valoarea oferită de Gaius prin *coemptio*[3] şi suma cu care Iulia urma să contribuie la căsătorie, faptul că ea avea să rămână „în mâna” tatălui ei, în calitate de parte legală a familiei şi el va păstra avuţia fetei. Lui Gaius i se explicase că în acele timpuri un asemenea aranjament era obişnuit şi nimeni nu îl va desconsidera. Exista o prevedere conform căreia el nu putea divorţa de Iulia decât în caz de „infidelitate conjugală”, care trebuia confirmată de cel puţin două nobile matroane. Gaius ar fi râs, dacă l-ar fi putut face acum ceva să râdă; pur şi simplu nu îşi putea imagina pe cineva mai puţin dispus să greşească decât

---

[3] În dreptul roman, contract de vânzare-cumpărare simulată a femeii către un bărbat (n.tr.).

Iulia cea demnă, iar ea dovedise foarte clar că vroia ca această căsătorie să strice asemenea socoteli. Nici chiar comportamentul ei sobru de astăzi nu-i putea ascunde triumful din ochi.

— Gaius Macellius Severus Siluricus, eşti de acord cu condiţiile acestui contract şi doreşti să o iei de soţie pe această femeie, conform legii? îl întrebă tatăl lui.

Gaius îşi dădu seama că se uitau cu toţii la el, dar i se păru că a trecut o veşnicie până ce a reuşit să rostească vorbele:

— Da, doresc…

— Iulia Licinia?

Tatăl fetei se întoarse către ea şi repetă întrebarea. Acordul ei veni cu mult mai iute. Secretarul le prezentă fiecăruia documentul pentru a fi semnat, apoi îl duse să-l înregistreze în arhive.

Gaius se simţi de parcă, împreună cu acesta, i s-ar fi dus şi libertatea, dar solemnitatea romană impusă de togă nu îi permitea să zâmbească. O doamnă cu chipul plăcut, pe care o identifică drept fiica lui Agricola, se apropie, luă mâna Iuliei şi o conduse la Gaius. Fu cuprins de un chinuitor sentiment de vinovăţie, când degetele ei mici se strânseră peste ale lui.

Urmară rugăciunile, o mulţime, parcă, invocându-i pe Iunona şi Jupiter, pe Vesta şi toate celelalte zeităţi care s-ar putea presupune că se preocupă de păstrarea dragostei şi a căminului. El şi Iulia primiră un bol cu grăunţe şi o carafă cu ulei, ca să le ofere focului de la altar. În timp ce trosneau în flăcări, mirosul de mâncare gătită veni dintr-o dată dinspre sala de mese a atriumului, amestecându-se într-un mod destul de dezgustător cu tămâia care fusese arsă. Ceremonia era aproape gata. Iulia îşi dădu voalul pe spate. Gaius luă turta de alac – spera că vor avea ceva mai bun de mâncat la ospăţul ce urma – o rupse şi vârî o bucăţică între buzele Iuliei. Ea repetă gestul, rostind cuvintele stabilite pentru a-i uni, după lege. Ritualul atinsese punctul culminant, iar de acum încolo, Gaius nu mai avea altceva de făcut decât să îl urmeze mecanic.

Îşi petrecu, într-un soi de buimăceală, ospăţul de nuntă din sala de mese, îmbelşugat pe măsura buzunarului lui Licinius şi a mândriei Iuliei. Era conştient că mesele erau aşternute cu felurite bunătăţi. Oamenii îi vorbeau, accepta felicitările unui mai vârstnic prieten al lui Licinius şi fu de acord că, da, era într-

adevăr norocos să se aleagă cu o fată minunată. Bătrânul senator zăbovea, insistând să-i spună poveşti despre Iulia când era copil – o cunoscuse de mică. Undeva în apropiere, doi dintre magistraţi discutau cu glasuri scăzute despre apropiata campanie germană a împăratului.

Murmurând felicitări, sclavii îi serveau nu cu carnea jertfelor, ci cu carne moale de pui prăjit, friptură de porc şi cu turte delicate de pâine moale de grâu. Iar la masă era vin din abundenţă, despre care Gaius, care bea tot ce i se oferea, decise în curând că era mai bun decât crezuse. Oaspeţii veneau întruna, într-un şuvoi aproape nesfârşit, felicitându-l; arareori îl văzuse pe Macellius atât de fericit.

Pe măsură ce petrecerea continua, Gaius îşi folosi toate resursele de curtoazie şi autocontrol, în timp ce, într-un colţ al minţii, se întreba ce părere ar avea Eilan despre toate aceste aberaţii, dacă ar înţelege sau ar aprecia ce făcea el pentru ea şi pentru fiul lor.

Iulia se hlizea la glumele grosolane ale saltimbancilor care întreţineau atmosfera, dar Gaius nu era sigur dacă ea le înţelegea într-adevăr. Această parte a ceremoniei era prin tradiţie menită să încurajeze aducerea pe lume a copiilor, iar clovnii păreau foarte dornici să se asigure că toată lumea pricepea ideea. Prezenţa mâncării începu să-i facă greaţă, dar continua să se simuleze că mănâncă şi să fie de acord, pentru a nouăzecea oară, că Iulia era o fată încântătoare, iar el un bărbat norocos.

Iulia începea să dea semne de somnolenţă; acceptă un al doilea, pe urmă un al treilea pahar de vin şi, fiindcă era cu mult mai tare decât ceea ce servea Licinius la masa de zi cu zi, vioiciunea ei obişnuită amorţi. Gaius îi invidia starea; el încă era, din nefericire, destul de lucid.

Se întuneca. De afară, auzi strigăte şi rânji prosteşte când maestrul de ceremonii anunţă că a sosit momentul procesiunii nupţiale. Totul era într-adevăr destul de ridicol căci, fiindcă Macellius nu avea nicio casă în acel oraş, noul cuplu se muta doar în aripa îndepărtată a conacului lui Licinius, dar se pare că Iulia era hotărâtă să nu rateze nicio tradiţie în ziua cea mare.

Era cu atât mai bine că nu trebuia să îşi ducă mireasa cu adevărat, gândi Gaius în timp ce apucă mâna Iuliei de încheietură, cu simulată duritate, şi o trase după el. În starea lui

actuală de instabilitate, ar fi putut fi ţinut la distanţă de o babă sau de un câine şchiop.

Maestrul de ceremonii îi înmână o tolbă plină de nuci aurite şi de monede mici de cupru; îi făcu semn lui Gaius să le împrăştie cerşetorilor de afară, care frecventau nunţile doar pentru asta. Iulia avea o tolbă similară, care se asorta cu voalul ei roşu-aprins. Sclavii îi purtară cu fast afară din casa lui Licinius, în josul drumului larg, către forum, pe lângă palatul noului guvernator şi pe lângă *tabularium,* precedaţi de flautişti şi cântăreţi şi înconjuraţi de torţe, iar în cele din urmă se întoarseră la intrarea noului apartament care fusese pregătit pentru ei. Lui Gaius îi veni să râdă dar se stăpâni. Împrăştie monede şi auzi binecuvântările mulţimii. De aici mai era doar puţin…

Torţa de păducel răspândea o lumină pâlpâitoare prin uşa deschisă, izgonind umbrele şi vrăjile rele. Gaius, care avea mintea oarecum mai limpede datorită frigului de afară, îşi dorea să poată izgoni amintirile. Cineva îi înmână Iuliei un bol cu ulei cu care să ungă stâlpii uşii şi fire de lână albă cu care să-i împodobească.

Văduvele bogate o sărutară pe Iulia, murmurând urări de fericire şi, fără să stea prea mult pe gânduri, îl sărutară şi pe Gaius; acest gest atrase un val de îmbrăţişări, sărutări şi felicitări. Macellius, uşor cherchelit – era prima dată când Gaius îşi vedea tatăl măcar puţin afectat de vin – îi îmbrăţişă pe amândoi. Licinius îi sărută şi spuse că a fost o nuntă splendidă.

Pe urmă Gaius o ridică, minunându-se încă o dată cât de uşoară era în braţele lui, o trecu pragul şi trânti uşa în spatele lor.

Simţea miros de vopsea proaspătă pe pereţi, concurând tămâia şi parfumul florilor Iuliei. Ea rămase nemişcată în faţa lui şi, cu mai multă tandreţe decât îşi imaginase că putea găsi, îi ridică *flamma.*

Cununa Iuliei începuse să se veştejească, iar cele şase şuviţe de păr pe care camerista ei le cârlionţase cu atâta grijă, îi cădeau în dezordine pe gulerul rochiei. Părea mult prea tânără ca să se căsătorească. Înainte ca el să apuce să vorbească, Iulia îl conduse la altarul din mijlocul atriumului lor şi rămase acolo, aşteptând cu nerăbdare.

El îşi ridică marginea togii ca să-şi acopere capul şi salută

micile statuete de teracotă care reprezentau zeii familiei.

— Prin apă şi foc, te primesc cu bucurie ca soţie şi preoteasă a casei mele, spuse Gaius răguşit.

Turnă apă peste mâinile ei şi îi ţinu prosopul ca să le usuce; apoi îi întinse surceaua cu care să aprindă focul.

— Fie ca zeii să ne binecuvânteze patul şi căminul, şi să ne dăruiască mulţi fii, răspunse ea.

Patul nupţial fusese făcut lângă perete. Gaius o culcă pe pat şi bâjbâi să-i dezlege nodul neobişnuit cu care era legat corsetul ei de lână, întrebându-se câţi miri îşi pierduseră răbdarea şi îl tăiaseră pur şi simplu. În cele din urmă reuşi să se desfacă şi el din faldurile togii cu care era înfăşurat.

Iulia stătea întinsă pe pat cu cuverturile trase până la bărbie, urmărindu-l cu privirea. Dimineaţa, aşternuturile pline de sânge vor fi prezentate cu fast văduvelor, ca dovadă a consumării actului; dar Gaius nici măcar nu va trebui să fie de faţă. Şi, în orice caz, nu se îndoia de Iulia – mereu practică, ea se asigurase cu un mic săculeţ cu sânge de găină, în caz că el ar fi prea beat ca să-şi îndeplinească datoria. Aproape orice mireasă avea destulă minte să facă asta, i se spusese.

Dar el nu era atât de beat; şi, dacă şi-a făcut datoria cu mai multă eficienţă decât pasiune, cel puţin a fost blând, iar Iulia era prea inocentă ca să se aştepte la mai mult.

21

Eilan nu se întoarse la Vernemeton până în luna martie, căci, în ciuda promisiunilor lui Caillean de a-i aduce fiul înapoi, avu nevoie de ceva vreme să se refacă din şocul pierderii lui. După ce obosi de atâta plâns, ajunse să înţeleagă că, chiar dacă îşi va recăpăta fiul, nu va mai fi acelaşi lucru.

După o zi, pieptul încetă să o mai doară şi ştiu că acum o altă femeie îi hrănea micuţul. O altă femeie îl ţinea în braţe, în lungile ceasuri ale nopţii şi îl ştergea la guriţă şi îl liniştea, alta avea sarcina plăcută de a îmbăia trupuşorul tare. Altcineva se apleca deasupra pătuţului şi îi cânta cântecele de leagăn învăţate de la mama sa. Dar nu era ea aceea. Nu putea – şi nu avea voie – altfel, tot ceea ce îndurase până acum era în zadar.

Se anunţase că înalta Preoteasă era bolnavă, ca schimbarea să treacă neobservată şi, într-o seară, târziu, Eilan a fost adusă

înapoi la Sanctuar, iar Dieda a fost făcută dispărută, trimisă la Eriu, să devină bard, aşa cum i se promisese. Sperau că, pe când se va întoarce, toată lumea va fi uitat că existaseră vreodată la Vernemeton două fete care arătau aproape identic. Cu Cynric încă prizonier, era evident imposibil ca Dieda să meargă la el, chiar dacă şi-ar fi dorit. În cele din urmă, Dieda păru împăcată cu ideea de a învăţa de la barzii unei ţări care nu a fost niciodată atinsă de Roma.

Abia acum, când îşi reluă îndatoririle de Preoteasă a Oracolului, îşi dădu seama Eilan cât de singură va fi de aici înainte. Acest lucru era într-o bună măsură rezultatul izolării impuse Diedei, ca parte a mistificării, dar era, de asemenea, rezultatul schimbării statutului lui Eilan. După cum avea dreptul, le făcu lui Caillean, Eilidh, Miellyn şi tinerei Senara onoarea de a le alege drept principale însoţitoare, dar pe celelalte preotese le vedea foarte puţin, doar la ceremonii.

În trecut, Sanctuarul găzduise din când în când femei sau copii precum Senara, care aveau nevoie de îngrijire. De aceea, era ceva neobişnuit, dar nu nemaiauzit, ca o tânără femeie, pe nume Lia, cu copilul pe care arhi-druidul i-l adusese pentru a-l alăpta, să fie adusă şi găzduită în casa circulară de lângă magazia de plante, unde stăteau de obicei oaspeţii. Nu era atât de neobişnuit nici faptul că Caillean a trebuit să ducă copilul la înalta Preoteasă, spunând că ar putea fi înveselită dacă ar ţine în braţe un copil atât de mic.

După această primă reuniune veselă, Eilan plânse pe rupte, căci i se păruse că Gawen, fiind crescut de Lia, devenise cumva mai mult copilul acesteia decât al ei. În orice caz, i se părea un miracol că Ardanos, chiar şi sub presiune, îşi ţinuse cuvântul. Uneori Eilan se mira cum îl lămurise Caillean, dar nu îndrăznea să întrebe.

Fireşte, preferinţa ei pentru copil stârni vorbe. Dar, ca măsură de precauţie, Caillean îi mărturisise bătrânei Latis – în cea mai mare taină – că acest copil era al surorii sale Mairi, născut dintr-un tată necunoscut şi că fusese trimis departe pentru că Mairi se gândea să se recăsătorească. Într-o săptămână, povestea se răspândi în întreg Vernemetonul, aşa cum prevăzuseră. Dar, deşi erau câteva care credeau că copilul era al Diedei, nimeni nu părea să o suspecteze pe Eilan. Iar băiatul deveni în scurt timp slăbiciunea majorităţii femeilor.

Eilan se simţea vinovată că stricase reputaţia surorii sale şi a fetei care îi fusese ca o soră. Dar, în definitiv, îşi dăduseră consimţământul, oricât de şovăielnic. Cel mai greu de suportat era chinul de a nu-şi putea recunoaşte copilul. Dar nu avea voie – şi nu vroia – şi, săptămână după săptămână, mărturisirea devenea din ce în ce mai imposibilă.

Lui Eilan i se păru că timpul trece foarte încet. În această amânare stânjenitoare Ardanos se întoarse de la Deva şi, cu ochii ieşiţi aproape din orbite, relată că fiul lui Macellius se căsătorise cu fiica procuratorului din Londinium. Eilan ştiuse că asta trebuia să se întâmple, dar îşi stăpâni cu greu lacrimile, deşi hotărâse să nu plângă în faţa lui Ardanos.

Trebuia să creadă că, atât ea, cât şi Gaius, luaseră decizia potrivită, dar nu putea să nu-şi pună întrebări despre femeia pe care o privea, fără să vrea, ca pe o rivală. Era frumoasă? Oare Gaius îi spunea, din când în când, vorbe de iubire? Eilan era mama primului său fiu, asta nu avea nicio importanţă? Sau o uitase? Şi dacă era aşa, cum va afla vreodată?

Dar timpul îşi urmă cursul – aşa cum se întâmplă întotdeauna, orice ar face oamenii ca să-i ignore trecerea – şi se pomeni în preajma festivalului de Beltane, când trebuia să slujească din nou ca voce a Oracolului.

Eilan crezuse că a pus capăt îndoielilor atunci când a devenit înaltă Preoteasă. Probabil că acum acestea reveneau din cauza copilului. În ceasurile întunecate ale nopţii, se întreba dacă, de data aceasta, va fi pedepsită pentru blasfemia ei, deşi, la lumina zilei, raţiona că, dacă a supravieţuit prima dată, era puţin probabil ca Zeiţa să o pedepsească acum. Dacă puterea pe care o simţise în timpul iniţierii fusese o iluzie, atunci renunţase degeaba la Gaius. Dar dacă Ardanos nu credea cu adevărat în Zeiţa pe care o slujea, atunci *el* şi nu ea, comisese acea blasfemie. Dacă avea de gând să continue în acest rol, era esenţial să afle dacă minciuna era interpretarea arhi-druidului sau Zeiţa însăşi.

În timp ce Eilan se pregătea să se purifice, îi trecu prin minte că, dacă ar bea din bolul de aur, acest moment ar fi şi mai dramatic în ochii oamenilor şi se hotărî să îi vorbească despre asta lui Ardanos, când se va întâlni din nou cu el. El acceptă imediat această schimbare, de parcă ar fi fost surprins că ei îi trecuse prin minte aşa ceva.

De data aceasta, Eilan însăşi amestecă ierburile pe care urma să le bea şi făcu anumite schimbări, păstrându-le pe cele care sporeau viziunea şi lăsându-le deoparte pe cale care despărţeau simţurile de voinţă. Drept urmare, fu întru totul conştientă de calmul infinit care se aşternu peste mulţime. Simţea respectul şi starea de aşteptare a oamenilor. Dintr-un punct de vedere pur public, înţelegea asta. Ştia că reacţionau la frumuseţea ei aşa cum nu reacţionaseră niciodată la farmecul ofilit al lui Lhiannon. Dar a existat probabil o vreme când şi Lhiannon a fost tânără şi frumoasă. Oare totul nu fusese niciodată mai mult decât atât – o piesă de teatru pusă în scenă de preoţii printre care bunicul ei era cel mai de seamă? Cu siguranţă, prima dată când şezuse pe scaunul de Putere al Oracolului care vorbea prin ea, fusese totul real.

Eilan bău, simţi gustul cunoscut şi fu cuprinsă de acea stare de transă. Amintindu-şi cum o afectase poţiunea data trecută, se prăbuşi pe scaun, cu pleoapele întredeschise, ca Ardanos să nu îi citească în ochi luciditatea. Şi de data aceasta, când arhi-druidul îşi începu incantaţia, fu conştientă că, printre formulele magice erau presărate instrucţiuni. Era limpede ce se dorea şi de ce.

Acum înţelegea de ce Ardanos dorea o Preoteasă a Oracolului care nu se baza pe inspiraţie. Îl mai auzise vorbind despre toate beneficiile pe care le-ar putea aduce Britaniei influenţa civilizatoare a Romei. De fapt, îşi amintea că el spusese ceva de felul acesta în acea seară din casa tatălui ei, înainte de a afla cine era Gaius cu adevărat. Ei, bine, măcar nu putea fi acuzat de inconsecvenţă.

La ultima ei întâlnire cu Gaius, aflase suficient de multe ca să fie de acord că, deocamdată, Ardanos s-ar putea chiar să aibă ideea potrivită. Folosit cu înţelepciune, Oracolul ar putea fi un instrument puternic pentru a aduce pacea în Britania. Atâta timp cât Ardanos era arhi-druid şi atâta timp cât politicile lui erau într-adevăr calea înţelepciunii, probabil că ceea ce făceau nici măcar nu era un păcat atât de mare. Dar dacă Eilan avea să fie mai mult decât un instrument în mâna lui Ardanos, va trebui să înţeleagă ce se petrece în lumea de dincolo de ziduri. Înalta Preoteasă a Vernemetonului putea să exercite o influenţă care depăşea cu mult rolul ei de Oracol. Aflând ce anume făcea bunicul ei, îşi asumase, de asemenea, responsabilitatea de a

decide dacă să colaboreze sau nu şi până unde.

Eilan credea că prin ea vorbise altceva decât voinţa ei ascunsă. Dar niciun om nu putea să poarte întreaga putere a unei zeiţe. Când un spirit divin punea stăpânire pe un trup, acesta nu numai că devenea accesibil, dar prelua, la rândul lui, unele dintre limitele acelui corp. Trebuia să lucreze cu materialul pe care îl avea la îndemână.

Zeiţă, ajută-mă! strigă spiritul ei. Dacă eşti acolo, Doamnă şi nu eşti doar o iluzie a mea, arată-mi cum să îţi împlinesc voinţa!

Invocaţia lui Ardanos luă sfârşit, dar aşteptarea oamenilor se clădea în jurul ei. În timp ce fumul ierburilor sacre se ridica în valuri din foc, Eilan simţi cum în spatele ei se înalţă o Prezenţă.

Doamnă, sunt în mâinile Tale. Cu un oftat, Eilan se lăsă dusă de val. Avu senzaţia că era ţinută de braţe moi, dar în acelaşi timp ştia că trupul ei se îndrepta, iar Cea a cărui putere curgea acum prin ea îl fixa pe Ardanos cu un zâmbet strălucitor.

Bunicule, gândi ea, cu băgare de seamă! *Vezi cine a venit la tine acum?* Dar el se întorsese către mulţime şi le dirija invocarea, iar Eilan ştia că el nu poate vedea. Pe urmă, se concentră asupra propriei persoane. *Zeiţă, ai mila*! strigă spiritul ei. El lucrează pentru binele poporului său – dă-i înţelepciunea de a face, pentru binele nostru, al tuturor, ceea ce trebuie!

Şi în liniştea locului în care ea ajunsese, i se păru că aude un răspuns:

Fiica mea, eu ţin la toţi copiii mei, chiar dacă ei se ceartă, în toate vremurile, nu doar în cele pe care le trăieşti tu. Lumina mea poate fi întunericul tău şi iarna ta poate fi preludiul primăverii Mele. Eşti gata să accepţi asta, ca să poată veni ceva mai bun?

— Sunt, dar nu mă părăsi, căci Tu eşti tot ceea ce am, răspunse ea şi Glasul acela vorbi din nou în lăuntrul ei.

Cum aş putea să te părăsesc – nu ştii că te iubesc aşa cum îţi iubeşti tu copilul?

Iubirea Doamnei o învălui. Eilan se pierdu în ea, ca în braţele mamei sale. Era conştientă, parcă de undeva, de la mare depărtare, de întrebările lui Ardanos. Îşi aminti răspunsurile pe care acesta îi spusese să le dea, dar nu mai păreau importante. Era conştientă, ştia ce răspunsuri dădea, şi totuşi Şinele care rostea acele vorbe, de data aceasta în limba poporului, nu era acea Eilan pe care o cunoştea.

Nu îşi putea da seama cât timp a continuat aşa. Pe tărâmul pe care se afla acum, nu exista timp. Şi totuşi, veni un moment când îşi auzi strigat propriul nume. Se mişcă şi încercă să se întoarcă. De ce s-ar întoarce? Dar aerul rece pe care îl ventilau asupra ei şi picăturile de apă care îi stropeau faţa şi mâinile nu puteau fi ignorate. O traseră înapoi în trup.

Se scutură şi gâfâi şi, dintr-o dată, era ea însăşi, Eilan, privind cu ochi mari chipurile pline de admiraţie ale oamenilor din jurul ei.

Ardanos le indica oamenilor să se depărteze în linişte. În zâmbetul ei plin de satisfacţie se citea o undă de mulţumire.

Nu înţelege, gândi Eilan. *Crede că a făcut el singur totul...* Dar dacă arhi-druidul nu înţelegea puterea Zeiţei pe care afirma că o slujeşte, nu era treaba ei să îl lumineze. Putea doar să aibă nădejdea că Doamna ştia ce avea de făcut şi va continua să vegheze asupra lor.

Gaius îşi petrecu prima lună de căsnicie, luptându-se cu ideea că aceasta se baza pe o minciună. Bănuia că Iulia era mai îndrăgostită de ideea de a fi căsătorită decât de el, însă ea era veselă şi afectuoasă şi, atâta timp cât el era suficient de atent cu ea, părea mulţumită de tovărăşia lui. Gaius nu putea decât să fie recunoscător zeilor pentru inocenţa, sau poate lipsa ei de profunzime emoţională, care o împiedica să-şi dea seama că relaţia dintre un bărbat şi o femeie ar fi trebuit să fie mult mai mult.

Licinius, care credea că un tânăr cuplu nu trebuia să fie despărţit în primul an de căsnicie, aranjă ca Gaius să ocupe funcţia de edil responsabil cu construcţiile oficiale în Londinium, ceea ce avea să-i ofere experienţa în serviciul public necesară înaintării în carieră. La început, se opusese, susţinând că nu are experienţă şi se întrebă dacă socrul său obţinuse această slujbă doar ca Iulia să poată continua să se ocupe de treburile lui casnice, dar descoperi că, deşi sclavii şi liberţii care lucrau pentru el puteau să facă toată treaba, aceştia aveau nevoie de autoritatea unui om cu poziţie înaltă care să trateze cu ceilalţi oficiali. Acum, îşi dădea seama că anii copilăriei pe care i-a petrecut ascultând cum tatăl său se ocupă de problemele legate de întreţinerea unei cetăţi importante l-au pregătit destul de bine pentru noile sale responsabilităţi.

— Preţuieşte timpul pe care îl ai acum cu Iulia, feciorul meu,

obişnuia să-i spună Licinius, bătându-l pe umăr, căci în viitor veţi fi despărţiţi destul de des, mai ales dacă primeşti o misiune în Dacia sau în vreun alt post de la frontieră. Ştiau amândoi că drumul promovării ducea prin tot imperiul; un post pe termen lung într-o provincie, cum ar fi acela de prefect militar sau de procurator era atribuit abia la sfârşitul carierei.

Aceştia erau anii cruciali, când numele şi relaţiile pe care şi le făcea un tânăr stabileau cât de sus se va ridica. Curând, Gaius va trebui să petreacă o vreme chiar la Roma; descoperi că abia aştepta acest moment. Între timp, se dedică înţelegerii mecanismelor guvernamentale la scara mai mică a capitalei care Londinium devenise.

Mai repede decât şi-ar fi putut imagina, trecu un an. Din când în când, de la Roma veneau ştiri tulburătoare, împăratul a reuşit să fie ales în postul de Consul pentru următorii zece ani şi cenzor pe viaţă, în plus faţă de puterile pe care le avea deja. Patricienii cârteau pe la colţuri că fusese vorba de un plan de a câştiga controlul asupra senatului, dar mai mult nu prea făceau, căci, pentru moment, armata era chiar mulţumită de împăratul ei, care crescuse solda militarilor cu o treime. Ca ofiţer, Gaius nu putea obiecta, dar era clar în ce direcţie bătea vântul. Chiar mai mult decât predecesorii lui, Domitian părea că priveşte instituţiile democratice ale Romei care mai rămăseseră în picioare drept depăşite şi, cu siguranţă, neconvenabile.

La câteva luni de la căsătoria lor, Licinius a angajat un profesor – în mod special pentru Iulia, spusese – ca să poată învăţa să vorbească o greacă mai corectă şi o latină mai rafinată, iar Gaius, spre tristeţea lui, fusese presat să participe la aceste lecţii.

— Căci, dacă mergi la Roma, va fi necesar să vorbeşti o greacă mai bună şi o latină mai aristocratică, a subliniat Licinius.

Înţepat, Gaius protestase. Din prima lui copilărie, Macellius insistase să fie angajaţi pentru Gaius profesori particulari şi ca el să vorbească latina la fel de fluent ca limbile celtice ale rudelor mamei sale.

— Latina comună e destul de bună pentru mine, protestă el.

— Fără îndoială, este destul de bună pentru o tabără militară, îl lămuri Iulia, dar, crede-mă, ar fi mai bine să vorbeşti în senat în limba celtică decât în acel dialect vulgar de la Deva.

Lui Gaius îi veni să riposteze că latina lui nu era mai rea decât

cea a lui Macellius; dar era adevărat că Macellius nu fusese niciodată nevoit să se adreseze senatorilor Romei. Şi nu-i va face niciun rău să înveţe limba oamenilor educaţi de pretutindeni, care va fi întotdeauna greaca. Dar lecţiile nu continuară prea mult. Pe la sfârşitul verii, Iulia era însărcinată şi îi era atât de greaţă în cea mai mare parte a timpului încât profesorul fu concediat.

Dar Gaius conversa deja, ori de câte ori avea ocazia, cu sclavii greci ai casei, inclusiv cu Charis, camerista Iuliei, care fusese şi ea născută pe insula lui Apolo, Mytilene. Unul dintre liberţii care lucra pentru el venise iniţial în Britania ca secretar al unui fost guvernator şi era destul de bucuros să mai câştige câţiva sesterţi în plus corectându-l pe Gaius şi punându-l să copieze discursurile lui Cicero pentru a-şi îmbunătăţi stilul în latină.

Era convins că, atunci când se va naşte copilul Iuliei şi ea se va simţi destul de bine ca să-şi reia lecţiile – dacă o va face vreodată – el o va fi depăşit de mult.

Şi astfel, iarna trecu. În preajma primei lor aniversări, Iulia încetă să se mai simtă rău. Nu protestă când tatăl ei propuse ca Gaius să participe la o partidă de vânătoare de mistreţi în pădurile din nordul Londiniumului, unde urma să-l însoţească pe un senator bogat, interesat de comerţul cu vinuri, care susţinea că se aventurase în călătoria riscantă până aici doar de dragul vânătorii. Licinius nu avea o părere prea bună despre priceperea omului, dar îi recunoştea puterea politică şi îl flată, însărcinându-şi propriul ginere cu misiunea de a-l escorta.

Iulia, departe de a-i purta pică pentru această absenţă, fu puţin uşurată să fie singură acasă. Ca majoritatea bărbaţilor, Gaius părea că are impresia că a recunoaşte orice dificultate însemna a cere ajutor. De vreme ce nu o putea ajuta şi era, de fapt, cauza situaţiei ei, era înclinat să reacţioneze cu iritare dacă ea pomenea că se simte rău sau este neliniştită. Nici tatăl ei nu era cu mult mai bun, iar ea era prea mândră ca să-şi despovăreze inima în faţa sclavilor.

Şi astfel, în dimineaţa când Gaius plecă la vânătoare, Iulia porni către templul Iunonei. Slujitoarea ei, Charis, era nemulţumită de drumul lung pe care îl aveau de parcurs pe jos, dar Iulia era sigură că, greoaie cum devenise, zgâlţâiala căruţei sau legănatul lecticii ar fi făcut-o să simtă iarăşi greaţă.

Nici nu îi păsă când eunucul care străjuia uşa îi spuse că

trebuie să aştepte până ce preoteasa va avea timp pentru ea, căci interiorul templului era prost luminat şi rece, după lumina strălucitoare şi praful străzii de afară, şi era chiar mulţumită să stea acolo o vreme, privind în sus, la statuia pictată.

Domina Dea… se rugă ea, *am crezut că va fi atât de uşor. Dar sclavii clevetesc despre femei care au murit la naştere, atunci când au impresia că eu nu aud. Mă tem de asta, Zeiţă, dar dacă îmi moare copilul? Dacă sunt ca mama, care a născut doar un singur copil care a trăit mai mult de un an? Tatăl meu are putere politică, iar Gaius ştie să se lupte. Dar singurul lucru pe care îl pot face eu este să le dau un moştenitor legitim. Îşi trase voalul peste faţă, ca nimeni să nu vadă că plânge. Ajută-mă să nasc un fiu sănătos… te rog, Zeiţă, te rog!*

Tresări, când eunucul îi atinse umărul; pe urmă îşi şterse ochii şi îl urmă către camera interioară, ignorând durerea sâcâitoare de şale.

Marea Preoteasă a Iunonei era o femeie de vârstă mijlocie, cu faţa vopsită, ca să pară mai tânără, ai cărei ochi severi cântăriră giuvaierurile şi rochia Iuliei. Dar o întâmpină cu o căldură exuberantă care o puse în alertă pe Iulia.

— Îţi faci griji cu privire la naştere. Femeia îi mângâie braţul. Şi este primul tău copil, aşa că este firesc să te temi…

Iulia se dădu puţin înapoi, privind-o cu precauţie. Oare femeia nu înţelegea că nu pentru sine se temea?

— Vreau un fiu, începu ea şi tuşi, din cauza valului de parfum, când preoteasa se aplecă mai aproape.

— Bineînţeles. Iar dacă aduci o jertfă, Zeiţa te va ajuta.

— Ce fel de animal trebuie să cumpăr pentru jertfă?

— Ei, draga mea… Femeia îşi coborî privirea către inelele ei. Chiar avem destule asemenea lucruri. Dar pentru Isis se construieşte un templu bogat, jos, lângă debarcader şi ar fi păcat ca Iunona să fie lăsată să arate ca o rudă săracă. Cu siguranţă îţi va da ceea ce doreşti dacă oferi un dar generos templului ei.

Iulia o privi cu mirare, înţelegând prea bine totul şi se ridică cu greu în picioare.

— Într-adevăr, spuse ea sec. Trebuie să plec acum, dar îţi mulţumesc pentru sfatul bun.

Se întoarse pe călcâie, dorindu-şi să fi avut statura necesară pentru a-şi putea face o ieşire impresionantă şi păşi aferat afară

din încăpere, lăsând-o pe preoteasă cu gura căscată. În timp ce trecea pragul, simţi un junghi în spate care, pentru o clipă, îi tăie respiraţia.

— Stăpână...

Charis se grăbi să o ajute.

— Du-te şi cheamă-mi o lectică, îi spuse Iulia, sprijinindu-se de o coloană. Cred că până la urmă nu mă voi duce acasă pe jos.

Gaius nu se întoarse la Londinium până seara târziu, după ce avusese grijă ca distinsul oaspete să dobândească trofeul pe care îl dorea şi despărţindu-se de el cu o anumită uşurare. Când intră, descoperi casa întoarsă pe dos, căci, în absenţa lui, Iulia intrase în travaliu prematur şi îi născuse o fiică. Primi vestea de la Licinius, care îi spuse că totul se terminase de o oră sau două, iar Iulia dormea.

Era timpul să închine pentru naşterea primului său copil, spuse Licinius, scoţând o carafă prăfuită de lut, cu sigiliu grecesc. Era evident, gândi Gaius, că socrul său sărbătorea deja de ceva vreme.

— Nu ştiu cum să-ţi mulţumesc pentru acest dar minunat, spuse el oarecum ameţit. Dintotdeauna mi-am dorit să fiu bunic. Iar dacă acest copil e doar o fată, ei, bine, nu mă deranjează. Iulia a fost pentru mine un copil la fel de bun ca patruzeci de fii şi ea te-a adus în familia noastră. Fără îndoială, următorul vostru copil va fi băiat.

— Sper, desigur, să ai dreptate, spuse Gaius. Nu va fi vina lui dacă nu va fi aşa, căci el adusese deja pe lume un băiat.

— Am pus acest vin deoparte când s-a născut Iulia, ca să-l beau când se va naşte primul meu nepot, spuse Licinius, îndepărtând sigiliul. Bea cu mine, fiule, şi nu-l strica cu prea multă apă.

Gaius nu cinase şi ar fi preferat să bea o cană cu bere şi mănânce un castron de fasole cu friptură de pasăre, dar, cu casa într-o asemenea debandadă, ar fi norocos să se aleagă cu nişte pâine rece şi carne, dacă ar putea să-l dibuie pe vreunul dintre sclavii casei. Se resemnă cu ideea de a merge la culcare pe jumătate beat şi i se alătură lui Licinius.

— Pentru fiica ta, spuse Licinius. Să-ţi fie o fiică la fel de bună cum mi-a fost mie Iulia!

Gaius bău, apoi bătrânul propuse un toast pentru fiul lui

Gaius.

Acesta clipi şi se foi, iar socrul său preciză:

— Cu siguranţă, vei avea un fiu anul viitor.

— O, da, desigur.

Dar când Gaius ridică pocalul, se gândi la Eilan şi la fiul pe care îl avea deja. Băiatul trebuia să aibă un an acum. Oare umbla? Devenise, oare, auriu puful de păr negru?

Iar, apoi, desigur, trebuiră să bea pentru Iulia. Dacă slujitoarea nu ar fi intrat în acel moment să spună că îşi poate vedea soţia, Gaius s-ar fi îmbătat rău de tot. Recunoscător pentru această întrerupere, o urmă pe femeie în dormitor.

Iulia îi păru dintr-o dată foarte mică, mică şi palidă. În braţele ei se afla trupul înfăşat al copilului.

Iulia ridică ochii către el şi începu să plângă.

— Îmi pare rău. Am dorit atât de mult să-ţi dăruiesc un fiu… am fost atât de sigură…

Gaius, înduioşat de gândul la fiul lui Eilan, aflat departe, la apus, se opri şi o sărută.

— Nu plânge, spuse el. Vom avea un băiat data viitoare, dacă zeii doresc asta.

— Atunci, o accepţi?

Sclava ridică copilul şi îl ţinu în sus, iar toţi îl priviră cu nerăbdare. După o clipă, Gaius îşi dădu seama ce trebuia să facă şi luă copilul, cu oarecare stângăcie. Îi privi trăsăturile şifonate, aşteptând valul de tandreţe care îl copleşise când îşi luase fiul în braţe. Dar singura emoţie era uimire, căci i se părea imposibil ca o făptură atât de micuţă să fie adevărată. Oftă.

— În numele strămoşilor mei, recunosc acest copil ca fiică a mea, spuse Gaius cu voce tare. Macellia Severina va fi numele ei.

Imediat după Beltane, Bendeigid solicită o audienţă la Doamna Vernemetonului. Eilan îşi intrase deja în rolul de înaltă Preoteasă, dar încă i se părea ciudat că propriul ei tată, un puternic druid, trebuia să ceară permisiunea de a o vizita. Cu toate acestea, trimise un răspuns la fel de oficial că îl va primi bucuroasă şi, când Bendeigid apăru în camera exterioară, în după amiaza aceea, se pregăti să-i facă o primire cordială.

Adevărul e că Eilan nu avea sentimente atât de cordiale. Nu putea să nu-şi amintească refuzul tatălui său de a se gândi măcar la căsătoria ei cu Gaius, ceea ce o pusese într-o situaţie

în care, deşi avea parte de confort şi onoare, devenise o străină pentru propriul ei fiu. Se asigură că în după amiaza aceea Gawen nu putea să vadă şi să audă nimic. Bendeigid ştia cel puţin că Mairi nu mai născuse încă un copil, iar Gawen semăna tot mai mult cu tatăl său.

Aşeză pe masă o ulcică de apă curată, pe care Senara tocmai o scosese din Fântâna Sacră şi îi făcu semn lui Huw că poate să poftească musafirul înăuntru. Îi făcea o anumită plăcere să-şi lase garda de corp să-i domine cu prezenţa. Trupul său mătăhălos îl făcea până şi pe tatăl lui Eilan, care era un om voinic, să pară mic. Crezuse că se va simţi stânjenită ca beneficiară a unui asemenea devotament de câine, căci Huw îşi transferase cu recunoştinţă loialitatea asupra ei, de îndată ce ieşise din izolarea rituală şi începu să umble de colo-colo, dar nu o deranja niciodată. Pur şi simplu era acolo, iar ea începu treptat să-i aprecieze eficienţa în a o scăpa de vizitatori sau, ca acum, în a-i copleşi cu admiraţia.

— Cu ce te pot servi, tată? întrebă ea stăpânită, fără să se ridice.

Tonul ei era acelaşi pe care l-ar fi folosit cu orice druid de rang înalt. Într-adevăr, timpul petrecut la miazănoapte îl schimbase. Era încă un om puternic, dar nu mai rămăsese nimic din statura robustă, ce inspira siguranţă, de care Eilan îşi amintea, iar Bendeigid era acum doar piele şi os.

Bendeigid se opri brusc, privind-o ciudat. Oare ce vedea, se întrebă Eilan? Nu fiica pe care şi-o amintea, cu siguranţă. Chipul pe care Eilan îl văzuse privind în Eleşteul Sacru îşi pierduse rotunjimea copilărească, iar suferinţa şi responsabilităţile dăduseră un anumit aer de vigilenţă ochilor ei umbriţi. Dar poate că acele semne subtile ale maturităţii erau mai puţin izbitoare decât podoabele ei de aur şi semiluna dintre sprâncene.

Deşi îşi dăduse la o parte voalul delicat de pânză albastră, fină, faldurile acestuia îi cădeau în jurul capului şi pe umeri. Continuase să poarte voaluri, după moda adoptată de Dieda ca să poată să păcălească mai uşor şi, în momentul când poate ar fi fost în siguranţă şi fără acestea, se obişnuise deja cu protecţia pe care i-o ofereau. Părea că induce un aer de autoritate şi, cu siguranţă, îi sporea misterul.

— Vroiam doar să-ţi aduc omagiile mele, fiica mea – sau ar

trebui să spun Doamnă, replică druidul. A trecut mult de când nu ne-am văzut. Am vrut să mă asigur că eşti bine…

Ţi-a luat cam mult, gândi ea cu asprime. Dar putea vedea că ultimii ani nu fuseseră uşori nici pentru el. Nu numai statura mătăhăloasă a lui Huw era cea care îl făcea să pară mai mic; părul îi încărunţise complet, iar în jurul gurii şi pe frunte îi apăruseră riduri noi. Întotdeauna fusese aprig, dar acum hotărârea îi ardea în priviri, ca o flacără întunecată.

Bendeigid acceptă cana de lemn cu marginea de argint pe care i-o întinse Eilan şi se aşeză pe o bancă. Eilan îşi luă locul pe jilţul ei sculptat.

— Sunt sigură că acesta nu este singurul motiv pentru care ai venit aici, tată, spuse ea cu calm.

— Lhiannon era bătrână. Bendeigid privi în cană, apoi îşi ridică din nou ochii înspre ea. Înţeleg prea bine că nu a dorit să-şi vadă ţara sfâşiată de război – şi că poate de aceea Zeiţa a îndemnat la pace pentru ultimii ani. Dar acum sunt vremuri noi şi avem o nouă preoteasă. Nu ai ştiut despre bătălia pe care romanii o numesc Mons Graupius? Ai auzit cum pământurile Votadini au devenit un pustiu în care cei câţiva supravieţuitori se chinuie să trăiască acolo unde cândva se afla un trib prosper?

Eilan îşi plecă ochii. Într-adevăr, auzise de bătălie, de la unul care participase la ea, iar Gaius îi spusese cum în iarna aceea supravieţuitorii înfometaţi veniseră la porţile cetăţii să primească de mâncare. Era adevărat că romanii erau invadatorii, dar Eilan ştia că învinşii fuseseră cei care, din disperare, îşi incendiaseră satele şi îşi măcelăriseră animalele, ca să nu cadă în mâinile romanilor.

— Glas al Zeiţei, spune-mi – lacrimile femeilor prizoniere cad ca ploaia, iar sângele luptătorilor ucişi strigă din mormânt, de ce Ea nu îi aude? De ce nu a răspuns Zeiţa rugăciunilor noastre şi de ce Oracolul continuă să ne sfătuiască să păstrăm această pace mizerabilă?

Bendeigid ţâşni în picioare, apropiindu-se de ea, iar Huw păşi hotărât în cameră. Eilan trase adânc aer în piept, pentru a-şi ascunde uimirea şi făcu un semn bărbatului să se îndepărteze. Dintotdeauna presupusese că tatăl ei era pătruns de sfaturile arhi-druidului. Era posibil ca el să nu ştie cum manipula Ardanos Oracolul de atâţia ani?

— Desigur, tatăl meu ştie că eu rostesc numai Oracolele care

mi se dau, spuse ea liniştitor. Dacă ştie, atunci i-am spus adevărul – iar dacă nu ştie, atunci nu i-am spus nimic din ceea ce nu ştia.

Ceea ce a spus ea era un adevăr mai mare decât ştia însuşi Ardanos căci, deşi acesta traducea răspunsurile ei la întrebări după cum i se părea potrivit, atunci când Zeiţa a umplut-o cu prezenţa Ei şi s-a adresat direct oamenilor, Zeiţa a fost cea care a ales să fie de acord sau nu cu politicile arhi-druidului. Cel puţin până acum, sfaturile Ei fuseseră suficient de împăciuitoare ca el să nu le pună la îndoială.

Bendeigid se ridică şi începu să se plimbe agitat prin cameră. Spuse:

— Atunci trebuie să-ţi cer să te rogi Zeiţei să ne răzbune. Spiritele femeilor de pe Mona strigă şi acum după răzbunare.

Eilan se încruntă.

— Te-a trimis Cynric să-mi spui asta?

Ştia că fusese prizonierul lui Gaius, care îi salvase viaţa şi libertatea, luându-l ostatic, dar nu ştia ce se întâmplase cu el după aceea.

— A fost capturat, mârâi tatăl ei. Aveau de gând să-l trimită la Roma, să-l distreze pe împărat, dar şi-a ucis gărzile şi s-a eliberat.

— Unde se află acum? întrebă ea oarecum alarmată. Dacă romanii l-ar prinde, acum o moarte rapidă ar fi cea mai bună soartă la care se putea aştepta din partea lor.

— Nu ştiu, răspunse evaziv druidul. Dar la miazănoapte creşte mânia, fiica mea. Romanii se retrag. Corbii nu au fost ucişi cu toţii în luptă şi rănile lor se vindecă. Dacă zeiţa nu ridică ţara împotriva romanilor, fii sigură că Cynric o va face.

— Dar eu vorbesc doar celor care iau parte la festivalurile de pe Dealul Fecioarelor, spuse stânjenită Eilan. În principal cei din triburile Cornovi şi Ordovici, câţiva din Demetae şi Silures şi câţiva dintre cei mai sălbatici, de pe dealuri. Ce avem noi de-a face cu Caledonia?

— E posibil oare ca tu să nu înţelegi ce influenţă ai? O privi drept în faţă. Romanii ne-au luat pământurile, au subminat puterea căpeteniilor noastre şi au interzis majoritatea riturilor noastre religioase. Oracolul de aici, de la Vernemeton, este unul dintre puţinele lucruri care ne-au mai rămas şi, dacă nu crezi că vorbele Zeiţei sunt repetate de la un capăt la altul al Britaniei,

eşti o proastă!

Nu ştie că Ardanos influenţează Oracolul, gândi Eilan atunci, *dar bănuieşte.* Atâta timp cât ea făcea pe neştiutoarea, el nu putea să-i ceară în mod deschis sprijinul pentru o insurecţie. Dar până la urmă lucrurile se vor desluşi.

— Am fost foarte izolată... spuse ea moale. Dar într-adevăr, vin pelerini şi îşi fac rugăciunile la fântâna sacră. Trimite-i pe cei care au veşti să vină să bea din această apă de fiecare dată când e lună nouă şi, dacă preoteasa acoperită cu voaluri care îi însoţeşte le vorbeşte despre corbi, vor sta de vorbă cu ea aici.

— O, fiica mea! Ştiam că nu-ţi vei trăda sângele! exclamă el şi privirea i se îmblânzi. Îi voi spune lui Cynric...

— Spune-i că nu fac niciun fel de promisiuni, îl întrerupse ea, dar dacă vrei să mă rog Zeiţei pentru ajutor, trebuie să ştiu ce să-i cer! Nu-ţi pot garanta cum va răspunde...

Cu asta, Bendeigid ar trebui să fie mulţumit. Eilan rămase multă vreme pe gânduri după ce el plecă. Era limpede că Cynric se străduia să pornească o rebeliune şi, fără sprijinul ei, cu siguranţă va da greş.

Se pare că şi druidul îşi dăduse seama că ea era acum o femeie matură, care lua singură decizii. Aproape că meritase toată suferinţa doar ca să-i poată sta în faţă de pe o asemenea poziţie de putere. Dar împreună cu acea putere primea şi responsabilitatea pe care nu o putea evita, mai ales ştiind că va veni o zi când tatăl şi fratele ei vitreg ar putea să se întâlnească pe câmpul de luptă cu tatăl fiului ei.

Şi dacă se întâmplă asta, ce voi face? Eilan închise chinuită ochii. Zeiţă Scumpă, ce voi face?

Când copila lui Iulia crescu, se obişnuiră să-i spună Cella, căci părea ridicol să strige o fiinţă atât de micuţă cu un nume atât de lung. Gaius aşteptă în zadar acea legătură pe care o simţise faţă de micul Gawen când l-a văzut pentru prima dată în braţele lui Eilan. Era oare acest lucru ceva ce se întâmpla între un bărbat şi primul său fiu? Sau de vină era faptul că nu avea o asemenea legătură cu mama copilului?

Cel puţin Iulia nu părea să găsească ciudat faptul că Gaius nu arăta prea mare interes unei fiice. Iar Cella era o copilă blândă, care dădu curând semne că va fi frumoasă şi era o încântare pentru inima bunicului ei. Iulia îşi petrecea cea mai mare a timpului cu fetiţa, îmbrăcând-o cu haine frumos brodate, ceea

ce lui Gaius i se părea o pierdere de vreme şi, pe când avea un an, Iulia era din nou însărcinată. De data aceasta era ferm convinsă că va avea fiul mult dorit. Un prezicător, consultat la porunca Iuliei, promisese că un fiu aştepta să se nască, dar Gaius nu era atât de sigur.

Cu toate acestea, nu fu nevoit să sufere alături de soţia lui perioada de sarcină. Războaiele din Dacia mergeau prost. Gaius simţi o durere ascuţită când află că Cea de-a Doua Legiune urma să se retragă şi că fortăreaţa pe care o construiseră la miazănoapte fusese distrusă. Bănuia că devenise evident că nordul nu putea fi păstrat fără o investiţie umană şi materială mult mai mare decât imperiul îşi putea permite. Ar fi fost salvate multe vieţi, se gândi Gaius deprimat, dacă ar fi avut înţelepciunea să vadă asta cu trei ani mai devreme!

Se obişnui să-şi petreacă timpul liber la postul militar, ascultând veştile. La ordinele împăratului, noul guvernator, Sallustius Lucullus comandase ca toate cetăţile din capătul de nord să fie abandonate, toate zidurile doborâte şi clădirile de lemn arse, astfel ca nimic din ce ar putea fi de folos duşmanului să nu rămână. Legiunea Douăzeci coborî mărşăluind dinspre nord şi se stabili înapoi în vechile tabere din Glevum, dar nimeni nu ştia pentru câtă vreme.

Cu toate acestea, Legiunea a Doua fu trimisă de la Deva în Dacia. Macellius, anunţând că era prea bătrân ca să străbată imperiul, hotărî că venise vremea să se retragă şi începu să facă planuri pentru o nouă casă în Deva. Gaius fu surprins să primească o invitaţie de la noul comandant al legionarilor de a se alătura trupelor sale şi de a pleca cu ei. Ceea ce îl uimi aproape la fel de mult fu faptul că nici măcar Licinius nu obiectă atunci când sugeră că i-ar plăcea să accepte oferta.

— Ne vei lipsi, fiule, spuse bătrânul, dar e timpul să-ţi vezi de carieră acum, că ţi-ai întemeiat o familie. Nu te-am lăudat eu prin tot Londiniumul tocmai pentru asta? E păcat că nu vei fi aici la naşterea celui de-al doilea copil, dar era de aşteptat. Nu-ţi fă griji în privinţa Iuliei, voi avea eu grijă de ea. Fă-ţi datoria şi întoarce-te acoperit de glorie!

22

Dieda s-a întors la Sanctuar în mijlocul lunii mai, când trecură

puţin peste patru ani de când plecase în exil, la Eriu. Era una dintre puţinele zile însorite, şi Eilan o întâmpină în grădină, sperând că întâlnirea într-un cadru mai familiar le va fi mai uşoară, dar o rugase pe Caillean să rămână cu ea. Îşi îndreptă spatele, cu voalul alunecându-i peste umeri, când Dieda trecu poarta, iar Caillean se grăbi să o salute.

— Dieda, copila mea, mă bucur într-adevăr să te văd. A trecut prea mult timp…

Se îmbrăţişară protocolar, apropiindu-şi obrajii.

Dieda purta o rochie largă de pânză albă, în stil irlandez, cu broderie bogată şi o mantie de bard albastră ca cerul, tivită cu o margine aurie şi prinsă cu o broşă de aur. Părul, prins cu o bentiţă brodată, îi cădea în cârlionţi dar, în ciuda îmbrăcămintei festive, era încordată.

— Ah, uitasem pacea de aici, spuse Dieda, privind de jur-împrejur, la verdele neted şi lucios al straturilor de mentă şi la frunzişul argintiu al lavandei, unde albinele zumzăiau printre florile violet.

— Mă tem că ne vei găsi într-adevăr liniştite, după toţi regii şi prinţesele din Eriu, îşi regăsi Eilan glasul.

— Este, într-adevăr, o ţară frumoasă, unde cântăreţii poeţii şi toţi muzicienii sunt foarte apreciaţi, dar după o vreme începe să ţi se facă dor de ţara ta.

— Ei, cu siguranţă ai chiar melodia ritmată a Eriului în glas, copila mea, constată Caillean. Îmi face plăcere să aud din nou acea muzică!

Cu siguranţă, nimeni care o va auzi vorbind nu ne va putea confunda acum, gândi Eilan. Nu era vorba doar de accent, ci de intensitate şi timbru. Glasul Diedei fusese întotdeauna plăcut, dar acum îl folosea ca pe un instrument bine acordat. Chiar şi vorbele urâte, spuse cu un glas atât de frumos, puteau fi uitate mai uşor.

— Am avut timp cu vârf şi îndesat să o dobândesc, spuse Dieda. Privirea îi alunecă înspre Eilan. Parcă am fost plecată o jumătate de viaţă.

Eilan încuviinţă. Se simţea cu un secol mai bătrână decât fata pe care Lhiannon o alesese drept succesoarea ei, cu cinci ani în urmă. Dar gura Diedei era curbată într-un fel ce vădea nemulţumire. Oare era încă ofensată că fusese trimisă departe?

— A trecut destul de mult timp ca o jumătate de duzină de

fete noi să vină la noi, spuse ea cu seninătate. Un grup promiţător – cred că majoritatea îşi vor face în cele din urmă jurămintele.

Dieda o privi.

— Şi la ce te-ai gândit pentru mine?

— Învaţă-le pe aceste fete cât mai multe din lucrurile pe care le-ai învăţat! Eilan se aplecă. Nu mă refer doar la imnuri care să ne facă ritualurile mai frumoase, ci, în egală măsură, la învăţătura străveche, la învăţătura despre zei şi despre eroi.

— Preoţilor nu le va plăcea asta.

— Nu vor avea ce să spună, zise Eilan. Ochii Diedei se măriră. În zilele noastre, căpeteniile cumpără profesori romani pentru fiii lor şi îi învaţă să recite din Virgil şi apreciază vinurile italiene. Fac tot ce pot să ne transforme bărbaţii în romani, dar nu le pasă ce fac femeile. Ultimul sanctuar pentru vechea înţelepciune a poporului nostru poate fi aici, la Vernemeton şi nu vreau ca ea să se piardă!

— Lucrurile s-au schimbat într-adevăr de când am plecat.

Pentru prima dată, Dieda zâmbi. Apoi ochii i se opriră pe ceva din spatele lui Eilan şi expresia i se schimbă.

Gawen alerga către ele, cu doica pe urmele lui. Mâinile lui Eilan se răsuciră sub faldurile voalului, în timp ce se împotrivea pornirii de a-l lua în braţe.

— Doamna Lunii! Doamna Lunii! strigă el, pe urmă se opri şi scrută chipul Diedei. *Tu* nu eşti Doamna Lunii, spuse el dezaprobator.

— Nu mai sunt, spuse Dieda cu un zâmbet ciudat.

— Această doamnă este ruda noastră, Dieda, spuse Eilan cu buzele strânse. Cântă la fel de frumos ca orice pasăre.

Preţ de câteva clipe, băiatul privi de la una la cealaltă, încruntându-se. Ochii aveau aceeaşi culoare de căprui schimbător, ca ai lui Eilan, dar părul îi era negru şi cârlionţat, ca al tatălui lui şi va avea aceeaşi bărbie largă când va fi bărbat.

— Doamna mea, îmi pare rău, spuse Lia cu răsuflarea tăiată, ajungându-l pe băiat din urmă şi luându-l de mână. A fugit de la mine!

Buza de jos a lui Gawen începu să tremure, iar Eilan, recunoscând semnele, îi făcu semn doicii să-l lase în pace. *Presupun că l-am răsfăţat,* gândi ea, *dar este atât de mic şi îl voi pierde atât de curând!*

— Ai vrut să mă vezi, sufleţelul meu? întrebă ea cu blândeţe. Nu pot să mă joc acum, dar dacă vii la mine la apusul soarelui, vom merge să hrănim somonii din Eleşteul Sacru. Te bucură asta?

Gawen încuviinţă solemn. Eilan se întinse să-i atingă obrazul şi îi veni sufletul la loc când băiatul zâmbi larg şi îi apăru dintr-o dată gropiţa. Iar apoi, la fel de iute cum venise, se repezi înapoi la doica lui şi o lăsă să-l ducă de acolo. Când dispăru, ziua se întunecă parcă.

— Acela este copilul? întrebă Dieda în şoaptă, după ce dispărură. Când Eilan încuviinţă, ochii albaştri ai Diedei se aprinseră de furie. Eşti nebună să-l ţii aici! Dacă e descoperit, suntem cu toţii pierduţi! Am petrecut patru ani în exil ca tu să te bucuri de plăcerile maternităţii şi de onoarea de a fi înaltă Preoteasă deopotrivă?

— Nu ştie că sunt mama lui, şopti Eilan cu glasul frânt.

— Dar îl poţi vedea! Nu l-au ucis, şi nici pe tine! Îmi datorezi asta, O, sfântă Doamnă a Lunii din Vernemeton!

Dieda începu să umble dintr-o parte în alta, vibrând ca struna harpei sale.

— Ai puţină milă, spuse Caillean cu severitate. Băiatul va fi dat în grija altcuiva, peste un an sau doi şi nimeni nu va şti.

— Atunci al cui copil se crede că este? Scuipă Dieda peste umăr. Al bietei Mairi, sau poate al meu? Pe chipurile lor putea citi răspunsul. Aşa. Acum, că am terminat exilul tău, voi avea de suportat şi ruşinea ta. Ei, bine, poate că atunci când mă vor vedea cu băiatul, zvonurile vor înceta. Căci, te avertizez, nu îmi plac copiii defel!

— Dar vei rămâne şi vei păstra tăcerea? întrebă Caillean fără ocolişuri.

— Da, răspunse Dieda după o vreme, căci cred în munca pe care o faceţi aici. Dar Eilan, ascultă-mă, căci ţi-am mai spus asta când am fost de acord să te înlocuiesc: dacă vei trăda vreodată poporul nostru, fereşte-te, căci voi fi pierzania ta!

Luna nouă era deja sus pe cerul asfinţitului, adăugând o strălucire de argint apelor de opal ale Eleşteului Sacru. La semn, somonul venise şi luase turta oferită de Gawen, aproape din mâna băiatului. Eilan aşteptă până ce sporovăială băiatului se pierdu în liniştea serii, apoi îşi trase voalul peste faţă şi o apucă în sus pe cărarea către sanctuarul pe care îl construiseră în jurul

izvorului care se vărsa în eleşteu.

Fecioarele ei considerau că înalta Preoteasă le făcea o mare favoare ocupându-se, la rândul ei, de cei care veneau la Sanctuar pentru sfaturi. Şi, destul de des, asta era tot ce făcea Eilan, ascultându-i cu înţelegere pe cei necăjiţi sau recomandându-i pe cei cu probleme mai palpabile vrăjitoarelor sau tămăduitoarelor sale. Dar de când aflase despre planurile de insurecţie ale lui Cynric, urca această cărare cu un uşor tremur, aşteptând cu spaimă acele nopţi când cel ce o aştepta va şopti despre corbi şi răzvrătire. Eilan îşi strânse mantia mai mult în jurul trupului, lăsând murmurul apei curgătoare să o liniştească. Apa picura dintr-o fisură în stâncă, deasupra căreia se afla, într-o nişă, o înfăţişare de plumb a Doamnei, şi cădea în canalul care ducea către fântâna cu apă de băut şi Eleşteul Sacru.

Sursă a vieţii… se rugă ea, aplecându-se să ia în căuşul palmei apa rece ca gheaţa şi atingându-şi cu ea buzele şi fruntea. *Apă sacră, izvor veşnic, umple-mă de liniştea ta.* Apoi aprinse lampa aflată dedesubtul figurii şi se puse pe aşteptat.

Luna era sus pe cer când auzi paşii târşâiţi ai cuiva care era sau bolnav, sau epuizat, chinuindu-se să urce cărarea. I se puse un nod în gât când silueta întunecată apăru în cadrul uşii. Era un bărbat, înveşmântat într-un *sagum* aspru care putea fi al oricărui ţăran, dar, pe sub mantie, pantalonii îi erau pătaţi de sânge. Când o văzu, oftă prelung.

— Odihneşte-te, bea, primeşte pacea Doamnei, şopti ea.

Bărbatul căzu în genunchi şi sorbi apă din canal, luptându-se vizibil să-şi păstreze controlul.

— M-am luptat… Corbii zburau peste câmpul de bătălie, şopti el ridicându-şi privirea către ea.

— Corbii zboară şi la miezul nopţii, răspunse ea. Ce ai să-mi spui?

— Revolta… a fost stabilită pentru Solstiţiul de Vară. Mantiile roşii au aflat cumva despre asta, ne-au atacat… îşi trecu mâna peste ochi. În noaptea de alaltăieri.

— Unde este Cynric? întrebă ea repede, cu glas scăzut. Oare fratele ei vitreg se mai afla printre cei vii? Ce vroia de la noi, cei de aici?

Bărbatul se strâmbă deznădăjduit.

— Cynric? Pe fugă, probabil. S-ar putea să mai vină şi alţii ca

mine, care să aibă nevoie de un loc unde să-şi lângă rănile.

Eilan clătină din cap.

— În spatele bucătăriilor noastre, o cărare se pierde în pădure. Duce la o colibă pe care femeile noastre o folosesc uneori pentru meditaţie. Du-te acum. Poţi dormi acolo, şi cineva îţi va aduce mâncare.

Umerii îi căzură, iar Eilan se întrebă dacă bărbatul va avea puterea să ajungă până acolo.

— Binecuvântată fie Doamna, şopti el şi binecuvântată fii şi tu, pentru că m-ai ajutat.

Se ridică în picioare, salută imaginea Doamnei şi pe urmă, mai liniştit decât Eilan şi-ar fi închipuit că se poate, plecă.

Dar Eilan mai rămase acolo multă vreme după ce el o părăsi, ascultând căderea apei şi urmărind pâlpâirea hipnotică a luminii lămpii pe perete.

Zeiţă, se rugă ea, *ai milă de toţi fugarii, ai milă de noi toţi!* Într-o lună, va fi Solstiţiul de Vară. *Ardanos va dori să le spun oamenilor să accepte această ultimă lovitură, iar tatăl meu va dori ca ei să se ridice şi să răzbune Corbii în sânge şi foc. Ce să le spun? Cum putem aduce pacea în această ţară?*

Aşteptă şi i se păru că trecuse mult timp, dar singura viziune care i se înfăţişă fu aceea a apei care ţâşnea necontenit din stâncă şi curgea în josul dealului.

Gaius scria în tabăra sa din fortul din Colonia Agrippensis, ascultând ploaia. Bănuia că Germania Inferioară nu era de fapt mai umedă ca Britania, dar fusese într-adevăr o primăvară ploioasă. Uneori, cei doi ani de când era plecat, la început pe meleagurile din nordul şi vestul Italiei, iar acum aici, unde se sfârşea defileul Rinului şi râul începea să şerpuiască prin luncile mlăştinoase către marea de la nord, îi păreau doar săptămâni. Dar astăzi se simţea de parcă ar fi fost plecat de acasă de secole.

Îşi înmuie pana în vasul cu cerneală şi începu să alcătuiască literele următoarei propoziţii din scrisoarea pe care i-o adresa lui Licinius. Doi ani de corespondenţă regulată, reflectă el ironic, îl făcuseră un scrib la fel de iscusit ca sclavul său secretar; la început fusese greu, dar ajunse să aprecieze valoarea corespondenţei private.

...*ultimii legionari care l-au urmat anul trecut pe Saturnius la revoltă au fost judecaţi şi, în cea mai mare parte, despărţiţi şi*

integraţi în alte legiuni, scrise el cu grijă. Noul ordin al împăratului, cu o singură legiune în fiecare tabără, aduce o mulţime de inconveniente şi multă muncă pentru ingineri. Nu ştiu dacă va descuraja conspiraţiile, dar s-ar putea să fie un lucru bun ca forţele noastre să fie risipite mai egal de-a lungul frontierei. Ordinul a fost pus în aplicare în Britania?

Se opri o clipă, ascultând tropăitul regulat pe piatră al sandalelor cu cuie, când garda de noapte trecu, pe urmă se aplecă din nou asupra scrisorii.

Pe aici se aude că triburile Marcomanni şi Quadi sunt din nou neliniştite, iar Domitian a trebuit să-şi întrerupă campania împotriva Daciei ca să se ocupe de ei. Sfatul meu ar fi să şi-l facă aliat pe Regele Decebal, dacă este posibil şi să folosiţi dacii împotriva tribului Marcomanni. Totuşi, împăratul nu m-a inclus încă în cercul select al sfetnicilor lui, aşadar, cine ştie ce va face?

Zâmbi, ştiind că Licinius îi înţelegea umorul. Se aflase în prezenţa împăratului de mai multe ori înainte de a fi transferat din Legiunea a Doua din Dacia la comanda cavaleriei din Germania, dar se îndoia că Domitian ştia de existenţa lui.

Pregătirea merge bine cu aripa cavaleriei mele. Cei din tribul Brigantes staţionaţi aici sunt călăreţi neînfricaţi şi sunt foarte recunoscători să aibă un comandant care le vorbeşte limba. Bieţii cerşetori, trebuie că le e la fel de dor de casă ca şi mie. Transmite dragostea mea Iuliei şi copiilor. Cella trebuie să fie acum fetiţă mare, bănuiesc, şi îmi vine greu să cred că micuţa Secunda are deja mai mult de un an.

Mă gândesc la Britania ca la un paradis al păcii, în comparaţie cu frontiera Germaniei, continuă el, dar presupun că este doar o iluzie. L-am auzit întâmplător pe unul dintre noii soldaţi de sub comanda mea vorbind despre Corbi şi, dintr-o dată, mă întreb ce e cu acea societate secretă despre care auzeam cu ani în urmă…

Se opri din nou, spunându-şi că teama care îl copleşise pe neaşteptate era doar reacţia la ploaie, dar înainte de a se putea întoarce la scris, cineva îi bătu la uşă, cu vorbă că Legatul vroia să-l vadă. Îşi trase mantia pe el şi părăsi tabăra, întrebându-se ce-ar putea să fie.

— Avem noi ordine, tribunule, spuse comandantul său. Şi trebuie să spun că îmi va părea rău să te pierd, căci te potriveai

bine aici…

— Aripa cavaleriei mele este transferată?

Gaius îl privi oarecum descumpănit, căci orice mişcare de acest gen era de obicei precedată de un val de trăncăneli prin tabără.

— Doar tu, cu atât mai rău. Eşti transferat în Britania, sub comanda guvernatorului. Se pare că a avut loc un soi de tărăboi local şi au nevoie acolo de un om cu experienţa ta.

Corbii… gândi Gaius, iar chipul lui Cynric, aşa cum îl văzuse ultima oară, întristat de ură, îi veni în minte. *Voi acorda mai multă atenţie premoniţiilor mele de acum înainte.* Vedea aievea mâna lui Licinius, făcându-i semn. Fiind doar unul dintre mulţii ofiţeri de la frontieră, doar cel mai mare noroc îl putea aduce în atenţia cuiva care i-ar putea oferi protecţia necesară. Dar dacă putea să preîntâmpine o revoltă…

Fără îndoială, Licinius se felicita că găsise o modalitate prin care ginerele său să-şi facă datoria şi, în acelaşi timp, să avanseze în carieră. Doar Gaius avea să ştie sau să-şi facă griji că, pentru a face asta, trebuia să distrugă un om care îi fusese prieten. Îi dădu comandantului un oarecare răspuns politicos, abia auzind ce răspunde acesta şi se întoarse la tabăra lui, să-şi facă bagajele.

Pe când zilele se pârguiau în apropierea Solstiţiului de Vară, prin toată ţara circulau şoapte despre soarta revoltei Corbilor. Eilan sperase că guvernatorul va interzice adunările publice, ca răspuns la răzmeriţă, dar se părea că linia oficială era aceea de a descuraja sprijinul popular prin refuzul de a recunoaşte că ar fi ceva în neregulă. Dar Eilan află de la refugiaţi că Cynric se întorsese la prietenii lui de la miazănoapte şi că ridicase o forţă din rândul supravieţuitorilor de la Mons Graupius, în frunte cu oameni ai Corbilor. Acest lucru era destul de uşor de făcut, căci romanii se retrăseseră pur şi simplu din locurile pe care le pustiiseră, lăsând oamenii fără nimic care să-i susţină, în afară de propria lor ură.

Apoi încercase să-i ridice pe cei din Brigantia, unde asprimea cu care fusese reprimată revolta tribului Ventius fusese urmată de o încercare de a reconstrui provincia. Era probabil vreun bărbat din tribul Brigantes, gândi Eilan, sau poate, amintindu-şi de Cartinandua, vreo femeie care i-a trădat, hotărând că o prosperitate limitată, în lanţuri, era preferabilă sabiei romane.

Câte unul, câte doi, tot mai mulţi Corbi îşi croiau drum către miazăzi, torturaţi de durere sau încruntaţi de disperare. Erau îngrijiţi de cele mai de încredere femei ale lui Eilan, li se dădeau nume şi haine noi şi îşi vedeau mai departe de drum. Îi spuseră că Cynric se afla încă la miazănoapte, cu oamenii rămaşi teferi, vânat de un detaşament special din rândul legiunilor. Caledonienii se topiseră, întorcându-se în ţinuturile lor deluroase, dar Corbii erau oameni fără de clan şi nu aveau case unde să fugă atunci când nu mai puteau lupta.

Cei care veniră la Sanctuar erau doar de vârsta lui Cynric, dar greutăţile îi transformaseră în oameni bătrâni. Eilan îi privea cu disperare, căci pe chipurile unora dintre ei, ca pe al lui Gawen al ei, se vedea sângele lor roman. În viziunea ei, văzuse că era necesar ca sângele Romei şi tribul să se amestece. Dar Merlinul nu spusese dacă aceasta se va întâmpla în bună pace sau generaţie după generaţie în care bărbaţii îşi vor planta sămânţa şi vor muri, lăsând femeile îndurerate să o ducă mai departe.

Ardanos şi Lhiannon, amintindu-şi raptul de pe insula Mona, aleseseră politica acceptării ca fiind răul cel mai mic; tatăl ei şi Cynric păreau să considere că moartea era preferabilă sclaviei. Privindu-l pe Gawen crescând, Eilan ştia doar că vroia să-şi ocrotească fiul.

Şi astfel, zilele tot mai lungi îi aduseră în sfârşit la Solstiţiul de Vară, iar preotesele Sanctuarului ieşiră pe Dealul Fecioarelor, să îndeplinească ritualul.

Chiar de pe aleea principală, Eilan vedea strălucirea focurilor mari de tabără din vârful movilei şi arcurile de cerc dogoritoare pe care torţele le trasau pe cerul întunecat. Tobele vibrau necontenit, iar sunetul lor deveni un bubuit grav, în timp ce tinerii de la ţară se întreceau să-şi azvârle torţele cât mai sus. Regii şi armatele puteau să vină şi să plece, dar adevărata luptă – singura luptă care conta, după cum i se părea uneori lui Eilan – era cea pe care oamenii o purtau în fiecare an pentru a-şi apăra câmpurile şi a-şi îngriji tinerele recolte.

În depărtare, auzea mugetul vitelor, apărate deja, căci fuseseră trecute printre focurile sacre; simţi mirosul fumului de lemn şi al cărnii fripte şi parfumul puternic al florilor de artemisia şi de sunătoare din care erau făcute ghirlandele.

— O, priveşte, vorbi Senara în spatele ei. Vezi cât de sus aruncă torţele, parcă ar fi nişte stele căzătoare!

— Fie ca recoltele să crească înalte pe cât de sus se ridică torţele! îi răspunse Caillean.

Fusese adusă o bancă pe care să stea Eilan până ce venea rândul ritualului Oracolului. Se repezi recunoscătoare să se aşeze, lăsând murmurul conversaţiei celorlalte femei să se vârtejească în jurul ei. Nu doar recoltele creşteau, gândi ea, ascultând comentariul Senarei. Fetiţa speriată de opt ani care îi fusese dată în grijă cu cinci ani în urmă devenea o fată cu picioare lungi, cu semnele viitoarei frumuseţi în osatura zveltă şi părul de chihlimbar.

De pe deal se auzi un ultim crescendo şi apoi flăcările explodară parcă în timp ce flăcăii înhăţară tăciuni aprinşi din focuri şi se luară la întrecere în josul dealului, în toate direcţiile, să ducă puterea lor solară protectoare pe câmpuri. Bătăile tobelor se stabiliră la un ritm hipnotic, ca al bătăilor unei inimi, iar Eilan simţi tumultul cunoscut al apropiatei transe.

Nu mai e mult de-acum, gândi ea, *şi apoi, orice ar ieşi din lucrarea acestei nopţi, se va sfârşi.* Pentru prima dată în ani de zile, amestecase în poţiune cele mai puternice ierburi pentru transă, de teamă că fără ajutorul lor propriile ei temeri ar putea s-o îndepărteze pe Zeiţă. Ştia că şi Ardanos era nerăbdător, deşi chipul lui nu o arăta. Era ca o imagine cioplită, gândi ea, o scoică în care spiritul licărea încă şi mai răzleţ, iar ea văzuse câtă nevoie avea el de sprijinul toiagului său de stejar. Într-o zi, poate curând, nu va mai fi. Fusese o vreme când îl urâse, dar în ultimii ani ajunseseră la o înţelegere nerostită. Şi nu se spunea cine va fi succesorul lui.

Dar aceasta era o teamă pe care o putea înfrunta după ce noaptea asta va trece. Acum procesiunea începea să se mişte. Eilan o lăsă pe Caillean să o ajute să se ridice în picioare şi porni în susul dealului.

Druizii cântau, iar cântecul lor vibra în aerul cald.

Priviţi, sfânta preoteasă vine,
Ierburi sacre are în cunună
Şi semiluna de aur în mână...!

Chiar şi după cinci ani, exista întotdeauna acel moment de surpriză, când Eilan simţea primul val de aşteptare din partea mulţimii adunate. Iar ea uitase cu siguranţă de greaţă şi de

încâlceala dezgustătoare a minţit, pe măsură ce drogul începea să-şi facă efectul. Se împotrivi licărului de panică, în timp ce lumea se învârtea în jurul ei. Asta căutase, nu era sigură dacă din credinţă sau din laşitate, dar de data aceasta *dorea* ca lumea să dispară.

Doamnă a Vieţii, Ţie îţi încredinţez spiritul meu. Mamă, ai milă de toţi copiii tăi!

Anii de exerciţiu îi dăduseră controlul deplin asupra tehnicilor concentrării şi ale respiraţiei care eliberau spiritul din trup. Ierburile din poţiune veneau în sprijinul acestui proces, capul îi era parcă făcut ţăndări, ca un vas spart, astfel ca înlăuntrul ei să poată pătrunde Cealaltă, azvârlindu-i conştiinţa la o parte, ca pe o frunză dusă de ape.

Eilan simţi cum preotesele o ajută să se aşeze pe scaun şi avu senzaţia tulburătoare că se prăbuşeşte, deşi ştia că o ridicau. Spiritul ei oscila între pământ şi cer; simţi o uşoară smucitură în timp ce o urcară în vârful movilei, apoi fu liberă. Plutea într-un abur auriu şi, pentru o vreme, era destul să se bucure doar de sentimentul că era în siguranţă, ocrotită şi acasă. Suspendată în această certitudine, temerile pe care le lăsase în urmă îi păreau trecătoare, chiar absurde. Dar şnurul de argint ce o lega încă de trup nu o elibera cu totul, iar acum, chiar dacă şovăitor, negurile se subţiară suficient ca să poată vedea şi auzi.

Privi în jos către maldărul de veşminte albastre din scaunul înalt şi ştiu că era trupul ei, în lumina palidă a tăciunilor imenselor focuri de tabără aflate de o parte şi de alta. Preoţii şi preotesele făcură un cerc, cu oamenii în urma lor, veşminte palide de o parte şi întunecate de cealaltă, în două curbe mari de lumină şi umbră. Mulţimea numeroasă de oameni care veniseră la festival întunecă coasta dealului; puncte de lumină sclipiră dinspre barăcile şi corturile taberei ce răsărise de jur-împrejur. Dedesubt, se întindea tapiseria de câmpii şi păduri, cu strălucirea palidă a drumurilor printre copaci. Fără curiozitate, observă învolburarea unei mişcări de-a lungul drumului dinspre Deva şi o sclipire, când metalul reflectă lumina lunii ce apunea.

Druizii o invocau pe Zeiţă, îngemănând toate concepţiile incoerente ale oamenilor într-o singură imagine măreaţă, care era în acelaşi timp la fel de diversă ca şi oamenii care le repetau chemarea, ca un ecou. Eilan văzu puterea pe care aceştia o ridicau, ca un vârtej de lumină multicoloră şi compătimi fragilul

trup uman în care aceasta cobora. Acum corpul ei era aproape ascuns; energia căpăta contur; văzu silueta unei femei, cu o prestanţă eroică şi splendidă la înfăţişare, deşi trăsăturile nu i se puteau vedea încă.

Eilan se apropie, întrebându-se ce chip va purta Doamna la această adunare.

Şi, în acel moment, agitaţia din mulţime ajunse în centru; văzu licărul roşu al săbiilor şi auzi glasuri de bărbaţi, aspre de mânie, strigând:

— Mare Regină, ascultă-ne! Cathubodva te numim noi – Doamnă a Corbilor, răzbună-i pe fiii tăi!

Ardanos se întoarse, cu chipul contorsionat, să-i potolească, dar intensitatea emoţiei din acea chemare îşi făcuse treaba. Forfota unor umbre cu aripi întunecate străbătu cercul, în timp ce un vânt rece aţâţă pe neaşteptate focurile, iar silueta din scaun crescu parcă dintr-o dată şi ţâşni dreaptă, azvârlind voalul deoparte.

— Îţi aud chemarea şi vin, spuse ea în limba triburilor. Cine este cel care îndrăzneşte să Mă cheme?

Murmurul de teamă ce cuprinsese cercul se stinse, într-o tăcere absolută, în timp ce un bărbat intră şchiopătând în cercul de lumină al focului. Eilan îl recunoscu pe Cynric, cu un bandaj plin de sânge în jurul capului şi cu sabia goală în mână.

— Mamă, eu sunt cel care te chem – te-am slujit mereu! Doamnă a Corbilor, ridică-te acum cu mânie!

Scaunul scârţâi în timp ce silueta ce stătea acolo se aplecă înainte. În lumina flăcărilor, chipul şi părul Ei erau roşii, ca sabia lui Cynric. Ardanos se uită de la unul la celălalt, în încercarea încordată de a-i opri, dar forţa care îi lega era prea puternică, iar el nu îndrăzni.

— Ei, m-ai slujit într-adevăr… Glasul ei rupse tăcerea. Capete sparte şi trupuri dezmembrate sunt ofrandele tale, sângele e libaţia pe care o verşi pe pământ. Vaietele femeilor şi gemetele muribunzilor sunt muzica ta sacră; focurile tale rituale sunt aprinse cu trupurile bărbaţilor… M-ai chemat, Corb roşu. Ce vrei de la mine, acum că am venit?

Zâmbi înfricoşător şi, deşi era Solstiţiul de Vară, vântul era dintr-o dată rece ca gheaţa, de parcă întunecimea Chathubodvei ucisese soarele. Oamenii începeau să se dea înapoi. Doar Cynric, Ardanos şi cele două preotese însoţitoare rămaseră pe

poziţii.

— Distruge-i pe invadatori, doboară-i pe jefuitorii pământurilor noastre! Victoria, Doamnă, este ceea ce îţi cer!

— Victorie? Zeiţa luptelor începu să râdă hidos. Eu nu ofer victoria – eu sunt mireasa luptei, sunt mama devoratoare; moartea este singura victorie pe care o vei găsi în braţele mele!

Îşi ridică mâinile şi faldurile mantiei fluturară ca nişte aripi întunecate. De data aceasta, până şi Cynric se retrase.

— Dar cauza noastră este dreaptă… se bâlbâi el.

— Dreptate! Există vreodată dreptate în războaiele oamenilor? Tot ceea ce vă fac romanii şi-au făcut unul altuia oamenii de-un sânge cu tine şi au făcut acelaşi lucru celor care au fost înaintea lor pe acest pământ! Sângele tău hrăneşte pământul, fie că vei muri în paie sau pe câmpul de luptă – pentru Mine nu are nicio importanţă!

Cynric îşi scutura capul uluit.

— Dar am luptat pentru poporul meu. Spune-mi cel puţin că şi duşmanii noştri vor suferi într-o zi…

Zeiţa se aplecă, uitându-se lung în ochii lui, iar el nu îşi putu feri privirea.

— Văd… şopti ea. De pe umerii zeului strălucitor, zboară corbii – nu îl vor mai sfătui. În schimb, un vultur este cel pe care îl întâmpină. Va deveni un vultur, trădat şi trădător, suferind în ramurile stejarului, până ce va deveni din nou zeu. Văd cum vulturul porneşte în zbor din cauza unui cal alb care vine în galop de dincolo de mare. Acum vulturul se alătură dragonului roşu şi împreună ei se luptă cu armăsarul, iar armăsarul se luptă cu dragonii de la miazănoapte şi cu leii de la miazăzi… Văd cum un animal îl ucide pe altul şi se ridică, la rândul lui, să apere ţara. Sângele tuturor va hrăni pământul şi sângele tuturor se va contopi, până ce nimeni nu va putea spune cine este duşmanul…

Era linişte când Ea isprăvi, de parcă oamenii nu ştiau dacă să spere sau să se teamă. Din depărtare, se auzea mugetul vitelor şi un sunet ca bătaia tobelor, deşi toboşarii erau nemişcaţi.

— Spune-ne, Doamnă, cârâi Cynric, de parcă îi venea greu să rostească cuvintele. Spune-ne ce avem de făcut…

Doamna se lăsă pe spate şi, de data aceasta, râsul ei fu gros şi amuzat.

— Fugiţi, spuse Ea cu blândeţe. Fugiţi acum, căci inamicii sunt

pe urmele voastre. Îşi ridică creştetul şi privi peste mulţime. Toţi, plecaţi iute şi în linişte şi veţi mai trăi… o vreme.

Câţiva dintre oameni începură să se îndepărteze de focuri, dar ceilalţi rămaseră cu privirile neclintite, ca fermecaţi.

— Plecaţi! îşi flutură mâna şi o aripă întunecată se desfăşură deasupra mulţimii. Treziţi din amorţire, oamenii începură să se împingă unul în altul, ca primele pietricele dintr-o avalanşă de pietre. Cynric, fiu al lui Iuniur, fugi! ţipă ea pe neaşteptate. Fugi, căci se apropie Vulturii!

Şi, în timp ce oamenii alergau, bătaia îndepărtată a tobelor se transformă într-un tropot apropiat, iar cavaleria romană se năpusti asupra lor.

Gaius se lăsă purtat de forţa năvălitoare, dorindu-şi să fie conştient doar de mişcarea calului său, de călăreţii din ambele părţi, de pământul care se ridica în faţa lui, de siluetele bărbaţilor şi femeilor fugind şi de strălucirea flăcărilor. Încercă să alunge amintirile care îi jucau înaintea ochilor, dar continua să vadă luna plină şi dansatorii, pe Cynric, plimbându-se mână în mână cu Dieda şi chipul îmbujorat al lui Eilan, aprins de focurile de Beltane.

Coarnele anterioare ale şeii îi străpungeau fesele, în timp ce panta devenea mai abruptă; strânse genunchii şi îşi potrivi lancea şi scutul, observând dintr-o privire că siluetele care fugeau erau oameni înarmaţi. Ordinele pe care le aveau fuseseră destul de blânde – să evite uciderea populaţiei paşnice, dar să nu le scape rebelii fugari. Legatul nu explicase cum anume urma să se facă asta, în haos şi întuneric.

Blestemând încă soarta care îl trimisese pe urmele lui Cynric şi a Corbilor tocmai în acest loc, Gaius zări o sclipire de metal, o faţă palidă contorsionându-se de teamă şi furie. Reflexele pe care şi le formase în cei zece ani de militărie îi puseră în mişcare braţul, pe negândite. Simţi cum braţul i se smuceşte şi i se retrage, în timp ce lancea străpunse carnea şi apoi se eliberă, iar chipul dispăru.

Atacul încetinea; ajunseră pe coama plată a dealului şi o văzură aproape pustie, deşi oamenii se îndepărtau şiroind în toate părţile. La un ordin lapidar dat *optio*[4]-ului său, călăreţii ţâşniră în urmărire. Calul său se ridică pe picioarele din spate când o siluetă albă îşi flutură braţele cu însufleţire, rostind ceva

[4] Adjunctul centurionului (n.tr.).

despre pământul sacru. Gaius dădu pinteni calului, într-un galop legănat, în jurul perimetrului, căutându-l pe Cynric. Auzi încăierarea săbiilor de cealaltă parte a movilei din mijloc şi se îndreptă într-acolo.

Şi, dintr-o dată, calul plonjă, nechezând de spaimă, în timp ce umbra unei aripi se răsuci de jur-împrejur şi cineva ţipă. Nu era teamă ceea ce auzea, ci furie, disperare; un strigăt ce cuprindea toată oroarea şi spaima şi mânia tuturor câmpurilor de luptă din lume; un ţipăt care pătrundea până în măruntaie şi făcea oasele să tremure. Fiecare animal care îl auzi fu pentru o clipă înnebunit şi fiecare om simţi cum îi tremură sufletul de frică. Gaius scăpă frâiele şi lancea şi se agăţă de coama căluţului, în timp ce lumea se învârtea în jurul lui. Chipul Furiei atârna în faţa lui, aureolat de cârlionţi rebeli de păr strălucitor.

Calul făcu un salt înainte, iar Gaius se pomeni în lumina jucăuşă a focului. De jur-împrejurul lui, oamenii stăteau nemişcaţi, îngheţaţi parcă de vreo vrajă. Calul se opri tremurând, iar oamenii începură să se mişte din nou, însă Gaius încă le putea vedea tremurai din ochi. Trase adânc aer în piept, dându-şi seama că surpriza era pierdută şi privi împrejur.

Câţiva dintre druizi sprijineau un bărbat în alb, care, îşi dădu seama Gaius şocat, trebuia să fie Ardanos; părea foarte bătrân. Preotesele cu veşminte albastre ajutau pe cineva îmbrăcat cu un morman de haine să se ridice de pe scaunul din vârful movilei. Pe măsură ce furia luptei se potoli, Gaius se simţi dintr-o dată foarte obosit.

— S-au împrăştiat, domnule.

Gaius încuviinţă.

— Dar nu au putut să ajungă prea departe. Trimite oamenii să cerceteze zona. Pot să vină înapoi la mine să-mi raporteze.

Îşi trecu iute piciorul peste gâtul calului, alunecă jos, pe pământ şi păşi înainte, cu calul înaintând greu în urma lui. În timp ce se apropie, Ardanos se mişcă, privindu-l rugător.

— Nu eu am făcut asta, bâigui el. Zeiţa – dintr-o dată, Cynric era *acolo!*

Gaius clătină din cap. Cunoştea politicile arhi-druidului prea bine ca să-l creadă. Femeia al cărei strigăt îi paralizase fu cea care le oferise rebelilor momentul de care aveau nevoie pentru a se pierde în mulţime. Continuă să înainteze către grupul de femei. Într-un fel, nu fu surprins atunci când Caillean se

întoarse, privindu-l sfidător, dar el vroia s-o vadă pe femeia care era întinsă pe pământ.

Mai făcu un pas şi se pomeni privind în jos la chipul unei femei, palid, lipsit de cunoştinţă, identificabil doar în trăsăturile sale generale cu Furia care i se înfăţişase lui. Şi totuşi, cu o certitudine bolnavă, descoperi că era Ea şi în acelaşi timp Eilan.

23

În timp ce romanii îi vânau pe Corbi, pe Dealul Fecioarelor, în zilele care au urmat, Gaius se simţea de parcă devenise două persoane, una care raporta fără patimă rezultatele operaţiunii în faţa comandantului, la Deva, întorcându-se apoi la Londinium pentru a-i repeta guvernatorului aceeaşi poveste, în timp ce o alta încerca să împace masca furiei pe care o văzuse acolo cu imaginea femeii pe care o iubea. Iulia se învârtea în jurul lui cu solicitudinea unei adevărate soţii, dar, după primul lui coşmar căzură amândoi de acord că s-ar putea să fie mai bine ca o vreme el să doarmă singur.

Pe Iulia nu părea să o deranjeze. Era la fel de afectuoasă ca întotdeauna, dar, în timpul celor doi ani cât el a fost plecat, îşi îndreptase toată atenţia către copii. Fetele creşteau repede, miniaturi ale mamei lor, deşi uneori lui Gaius i se părea că vede în ochii fiicelor lui o sclipire a fermităţii lui Macellius. Dar, deşi erau îndatoritoare, Gaius devenise pentru ele un străin. Îl durea puţin să le audă oprindu-se din râs când intra în cameră şi îi trecu prin minte că, probabil, dacă şi-ar putea face timp să le cunoască mai bine, distanţa dintre ei ar dispărea.

Dar nu reuşea să clădească o punte, nu acum, când inima îi spunea că, orice urmă de iubire mai rămăsese între el şi Eilan, fusese măturată de Puterea care o poseda. Uneori, în încordarea de a-şi ascunde durerea, îi venea să urle. Gaius se simţi uşurat când comandantul de la Deva îi ceru să se întoarcă pentru consultări, precizând într-un post-scriptum că tatăl lui spera că, în loc să stea în cetate, Gaius i-ar putea face o vizită la noua lui casă pe care o construise în oraş. Probabil acolo îi va fi mai uşor să pună capăt conflictului care îl sfâşia.

— Au mai capturat vreun fugar din conspiraţia Corbilor?

Macellius îi turnă vin şi îi întinse lui Gaius cupa; era bun, dar nu ieşit din comun, ca încăperea însăşi şi conacul care o

înconjura. Reşedinţa tatălui său era una dintre cele mai bune case construite în preajma cetăţii, dovezi ale dezvoltării vieţii civile, pe măsură ce ţara era colonizată. Gaius clătină din cap.

— Individul acela, Cynric – a fost liderul lor, nu-i aşa?

Atunci Macellius spuse:

— Nu l-ai capturat tu la Mons Graupius?

Gaius încuviinţă şi dădu peste cap vinul acru, strâmbându-se când mişcarea îi întinse tăietura de pe obraz, care abia se vindeca. Nu o observase până ce lupta de pe deal luase sfârşit, dar era mai mult deranjantă decât gravă; avusese răni mult mai serioase la frontiera germană. Şocul de a-şi da seama că Eilan era Furia care îi blestemase pe toţi îl durea cel mai tare. După o clipă, îşi dădu seama că tatăl lui aştepta un răspuns.

— Ba da, dar mai târziu a scăpat.

— Se pare că se pricepe la asta, remarcă Macellius, ca ticălosul acela, Caractacus. Dar *pe el* l-am prins într-un sfârşit şi până la urmă cineva îl va trăda şi pe Cynric al tău – chiar unul de-al lui.

Gaius se foi stânjenit la auzul vorbelor lui Macellius, sperând că tatăl său nu-şi va mai aminti că Cynric era fiul vitreg al lui Bendeigid. Toată lumea ar fi fost scutită de o mulţime de griji, gândi Gaius cu asprime, dacă l-ar fi ucis pe Cynric când a avut ocazia.

— A, bine, continuă bărbatul mai în vârstă, nimeni nu te învinuieşte că nu l-ai prins şi, oriîncotro ar fugi supravieţuitorii, nu e de aşteptat să-i vedem aici…

Privi împrejur, oftând mulţumit.

— Nu e de aşteptat, fu de acord fiul său. Chiar te simţi în largul tău aici?

După ce se retrăsese din armată, Macellius îşi construise vila, aproape imediat fusese ales decurion şi devenea cu paşi repezi un stâlp al comunităţii.

— O, da, e un loc plăcut. Oraşul s-a extins mult în ultimii câţiva ani. Amfiteatrul este un punct de atracţie, desigur. Tot mai multe prăvălii apar pe zi ce trece, mi se pare, şi tocmai am strâns o sumă frumuşică de plătit pentru noul templu.

— O Romă în miniatură, de fapt, zise Gaius zâmbind. Tot ceea ce vă lipseşte este coloseumul pentru jocuri.

— Ferească-mă zeii. Macellius ridică o mână, râzând. Fără îndoială, ar trebui să plătesc şi pentru acelea. Afacerea asta cu

titlul de consilier al oraşului este taxată cu vârf şi îndesat. Abia mai îndrăznesc să deschid uşa, de teamă că mi se va face onoarea de a contribui la ceva nou!

Dar Macellius râdea, remarcă Gaius, şi se gândi că nu-şi văzuse niciodată tatăl atât de mulţumit.

— Totuşi, când vine vorba de un singur lucru nu îmi pare rău după bani, spuse el, şi anume să te trimit pe tine la Roma. A venit vremea, ştii asta. Vei primi o recomandare bună de la guvernator, după această ultimă misiune, şi nu te poţi ridica mult mai sus pe baza genului de protecţie pe care ţi-l oferim, socrul tău şi cu mine. Ţi-a spus ceva Licinius?

— A pomenit ceva, răspunse Gaius cu prudenţă. Dar nu pot pleca până nu e sigur că lucrurile vor rămâne paşnice aici.

— Nu pot să nu-mi doresc ca Vespasian să fi trăit mai mult, se încruntă Macellius. Pentru tine era un bătrân vulpoi cărpănos, dar ştia să-şi aleagă oameni de nădejde. Acest pui al lui, Domitian, pare hotărât să conducă ţara ca un despot de la Răsărit. I-a expulzat pe filosofi, după câte am auzit. Te întreb eu acum, ce rău ar putea face o mână de bătrâni plicticoşi?

Amintindu-şi propria disperare când bătrânul lui dascăl zumzăia întruna despre Platon, Gaius simţi o tainică simpatie faţă de împărat.

— În orice caz, el este omul pe care va trebui să-l impresionezi, dacă vrei o detaşare bună şi, cu toate că îmi vei lipsi, să fii procurator undeva, într-una dintre vechile provincii, este următorul pas logic în cariera ta.

— Şi tu îmi vei lipsi, spuse încet Gaius. Şi era adevărat, dar îşi dădu seama că nu-i va fi neapărat dor de Licinius sau măcar de Iulia şi de fete. De fapt, se gândea că ar fi bucuros să plece o vreme din Britania, într-un loc unde nimic să nu-i amintească de Cynric sau de Eilan.

În cele din urmă, Gaius porni înspre Roma, la începutul lunii august, însoţit de un sclav grec pe nume Philo, un dar din partea lui Licinius, care spunea că se putea baza pe el să înfăşoare cum se cuvine o togă şi să-şi ajute stăpânul să iasă în lume, în fiecare dimineaţă, arătând ca un domn. În tolba şeii sale se afla raportul anual al procuratorului cu privire la economia provinciei, care îi conferea lui Gaius statutul de curier oficial şi îi dădea dreptul de a folosi popasurile militare.

Vremea se menţinea frumoasă, dar şi aşa, călătoria părea

obositoare. Cu cât înaintau mai mult către miazăzi, ţara devenea tot mai secetoasă – un deşert, în ochii de nordic al lui Gaius, deşi ofiţerii de la popasurile militare râdeau când îl auzeau spunând aşa ceva şi îi înşirau poveşti despre Egipt şi Palestina, unde nisipurile deşertului săpaseră monumente mai bătrâne decât Roma. Începu să dorească să-şi poată petrece timpul, asemeni lui Caesar, scriindu-şi memoriile, dar, chiar dacă ar aştepta patruzeci de ani pentru asta, se îndoia că ar fi cineva interesat să le citească.

Chiar şi trăncăneala Iuliei ar fi binevenită, deşi parcă acum nu mai era în stare să vorbească decât despre copii. Dar pentru copii se căsătorise cu ea, îşi reaminti Gaius, şi pentru poziţia socială. Şi, până acum, totul decursese, mai mult sau mai puţin, conform planului. Numai că, în timp ce străbătea întinderile nesfârşite de moşii lucrate de sclavi ale Galiei, Gaius se pomeni întrebându-se dacă rangul şi poziţia meritau într-adevăr această strădanie. Apoi ajungeau la hanul următor, sau la următoarea vilă care aparţinea unuia dintre prietenii lui Licinius. În braţele vreunei tinere sclave drăguţe pe care o trimiteau să-i încălzească patul, putea uita şi de Iulia şi de Eilan, iar dimineaţa îşi zicea că doar oboseala îşi spusese cuvântul, sau poate temerile fireşti pentru felul cum se va descurca la Roma.

Odată ajuns la Roma, începu să plouă, puternic şi necontenit, de parcă ploaia ar fi recuperat timpul pierdut. Vărul lui Licinius la care stătea era destul de ospitalier, dar Gaius se plictisi repede de glumele despre cum adusese el vremea rea din Britania. Şi nici măcar nu era adevărat, zău, pentru că în Britania, odată cu ploaia venea o răcoare cinstită, pe când Roma nu era atât rece, cât invadată de o umezeală pătrunzătoare şi bolnăvicioasă. De atunci, amintirile lui Gaius despre acea perioadă au fost mereu legate de mirosul alcalin de tencuială umedă şi de duhoarea de lână udă.

Roma însemna noroi şi ceruri fumurii; era mirosul infect al Tibrului şi al focurilor zecilor de naţionalităţi diferite, la care se gătea cu mirodenii exotice. Roma era marmura albă şi alunecoasă, şi parfumurile ameţitoare; sunetul trompetelor şi ţipetele precupeţilor şi eternul zumzet, în fundal, al oamenilor care vorbeau mai multe limbi decât îşi imaginase vreodată Gaius că existau, îngrămădiţi pe şapte coline ale căror contururi dispăruseră de mult sub această crustă de umanitate. Roma era

inima lumii, care bătea.

— Şi, asta e prima ta vizită la Roma? Doamna cu care vorbea râse prietenos, iar râsul ei sună ca clinchetul zorzoanelor de argint pe care le purta. Femei cu bucle desăvârşite şi bărbaţi cu veştminte elegante se îngrămădeau în atriumul vărului lui Licinius, care dădea o petrecere, iar conversaţia lor se auzea ca zumzetul unor albine într-o livadă. Aşa, şi ce părere ai despre Stăpâna Naţiunilor, diadema Imperiului? îşi plecă ea cu cochetărie pleoapele vopsite.

Aceasta era o altă întrebare pe care Gaius o auzise atât de des încât fusese nevoit să memoreze răspunsul.

— Cred că frumuseţea oraşului este de departe eclipsată de frumuseţea care o împodobeşte, spuse el galant.

Dacă ar fi vorbit cu un bărbat, ar fi spus „măreţia” sau „puterea”.

Îşi câştigă astfel un nou hohot de râs zglobiu; apoi gazda lui îl salvă şi îl duse în peristil, unde bărbaţii îmbrăcaţi în togi erau aşezaţi ca figurile dintr-un grup statuar. Li se alătură, cu o anumită uşurare. Chiar şi printre bărbaţi existau pericole, dar cel puţin le înţelegea. Femeile romane îi produceau un soi de paralizie, ca aceea pe care a simţit-o când a întâlnit-o pe Iulia pentru prima dată.

Dar ea era cinstită în comparaţie cu doamnele pe care le întâlnea acum. Una sau două îl invitaseră în patul lor, dar un acut sentiment de auto-protecţie îl ferise de asemenea capcane. Roma atrăgea tot ce era mai bun şi, dacă avea nevoie de o femeie, existau curtezane care nu-i cereau altceva decât bani şi care, cu priceperea lor, puteau alunga pentru o vreme neliniştea.

Pentru Gaius, a intra în societatea romană era la fel cu a conduce un atac de cavalerie pe un teren îngheţat – entuziasmantă, cât timp dura, dar nu ştiai niciodată când puteai fi doborât de un obstacol perfid. Gaius se întreba dacă Iulia ar fi rezistat într-o asemenea companie. Cât despre Eilan – să şi-o închipuie aici era ca şi cum ar fi încercat să-şi imagineze o antilopă, sau poate o pisică sălbatică, într-o herghelie de iepe de rasă pentru curse; şi unele şi altele erau frumoase, dar făceau parte din regnuri complet diferite.

— Înţeleg că ai fost sub comanda lui Agricola, în Caledonia…

Gaius clipi, dându-şi seama că unul dintre bărbaţii mai în

vârstă i se adresa lui. Privirea îi fu atrasă de sclipirea unei trese late, purpurii, de pe tunica bărbatului şi se îndreptă, ca în faţa unui ofiţer superior, sfărmându-şi creierii să-şi amintească numele lui. Majoritatea prietenilor gazdei erau din ordinul ecvestru, făcuse bine să aducă aici un senator.

— Da, domnule, am avut onoarea. Am sperat să trec pe la el aici, la Roma.

— Cred că în prezent s-a stabilit pe domeniile familiei sale, în Galia, răspunse pe un ton neutru senatorul. Marcellus Clodius Malleus, acesta era numele lui.

— Mi-e greu să mi-l imaginez odihnindu-se, zâmbi Gaius. Presupuneam că bagă spaima zeilor în duşmanii Romei, undeva la frontierele imperiului sau că aduce *Pax Romana* într-una dintre provincii.

— Într-adevăr, aşa s-ar putea crede. Atitudinea senatorului devenise mult mai binevoitoare. Dar ar fi mai înţelept să nu spui asta, până ce nu eşti sigur cu cine stai de vorbă…

Gaius rămase neclintit, gândindu-se din nou la terenul alunecos, dar Malleus continua să zâmbească.

— Sunt mulţi aici, la Roma, care apreciază calităţile lui Agricola, calităţi care apar mereu mai admirabile, de fiecare dată când aflăm despre o campanie prost condusă de unul dintre ceilalţi generali ai noştri.

— Atunci de ce nu-l întrebuinţează împăratul? întrebă Gaius.

— Pentru că victoria armatelor romane este pe plan secundar faţă de menţinerea la putere a împăratului. Cu cât mai multe voci cer ca Agricola să fie trimis la luptă ca general, cu atât „domnul şi stăpânul nostru” îl suspectează mai mult. Într-un an de zile, îi va reveni o misiune consulară importantă, dar, după cum stau lucrurile acum, prietenii lui trebuie să-l sfătuiască să nu o accepte.

— Înţeleg care este problema, răspunse Gaius gânditor. Agricola este mult prea conştiincios ca să greşească deliberat, dar dacă se descurcă prea bine, împăratul se va simţi ameninţat de succesul său. Ei, bine, îi vor cinsti amintirea în Britania, orice s-ar întâmpla la Roma.

— Tacticus s-ar bucura să te audă vorbind aşa, spuse Malleus.

— O, îl cunoşti? Am fost în misiune alături de el, în Caledonia.

Conversaţia trecu la discuţii generale despre campania de la miazănoapte, pe care senatorul dovedi că o urmărise

îndeaproape. Doar atunci când oaspeţii fură adunaţi în grădină, pentru a privi numărul unor dansatoare din Bithynia, conversaţia deveni din nou personală.

— Voi da o mică petrecere, peste trei săptămâni – Malleus aşeză o mână prietenească pe braţul lui Gaius. Nimic sofisticat, doar câţiva bărbaţi pe care cred că-i vei găsi interesanţi. Mă vei onora cu prezenţa? Cornelius Tacticus a promis că va veni.

Începând din ziua aceea, lui Gaius i se păru că şirul superficial de petreceri şi distracţii care începuseră să-l exaspereze căpătă o nouă dimensiune. Avea sentimentul că a străpuns în sfârşit vălul cu care societatea romană se apăra împotriva intruşilor şi, dacă acesta era doar un segment al acelei societăţi – şi poate unul periculos – chiar şi asta era de preferat în loc să moară de plictiseală.

Câteva zile mai târziu, vărul lui Licinius, zis Corax, îl luă pe Gaius cu el la jocuri, în noul *coloseum* pe care Domitian îl construia pe locul unde se înălţase cândva palatul distrus al lui Nero.

— Locul e potrivit, constată Corax în timp ce se aşezau la locurile lor, în zona rezervată pentru ecveştri, de vreme ce Nero însuşi a organizat jocuri cum Roma nu a mai văzut vreodată, mai ales atunci când a încercat să convingă pe toată lumea că acea sectă ciudată de evrei – ştii, creştinii – a provocat incendiul devastator.

— Aşa a fost?

Gaius privea de jur-împrejur. Ajunseseră în momentul dintre lupte, iar sclavii înlocuiau nisipul pătat de sânge.

— Nu prea e nevoie de un sabotaj bine gândit ca să aprinzi un foc în oraşul ăsta, fiule, spuse ironic gazda lui. De ce crezi că fiecare cartier are un post de pază împotriva incendiilor, la care suntem cu toţii atât de dornici să contribuim? Dar acela a fost unul deosebit de puternic, iar împăratul avea nevoie de un ţap ispăşitor ca să potolească zvonurile cum că el însuşi ar fi aprins văpaia!

Gaius se întoarse pentru a-l privi cu atenţie.

— Construcţii noi, fiule, construcţii noi! explică bărbatul. Nero se visa arhitect, iar oamenii care erau proprietari acolo unde a pornit focul nu vroiau să vândă. Focul a scăpat de sub control, iar împăratul avea nevoie de cineva pe care să dea vina.

Jocurile erau cu adevărat oribile – nu era la mijloc nicio

iscusinţă, doar o mână de biete suflete care mureau mai degrabă ca nişte oi decât ca nişte bărbaţi.

Gaius se bucură dintr-o dată că, până la urmă, nu l-a capturat pe Cynric. Un asemenea luptător ar fi fost trimis cu siguranţă aici, iar el nu merita asta, deşi, desigur, nu ar fi fost o oaie, ci mai degrabă un lup sau un urs.

Trompetele sunară şi un tremur de nerăbdare străbătu puhoiul de oameni. Gaius simţi cum bătăile inimii i se înteţesc şi îşi aminti, în mod ciudat, de momentul de dinaintea luptei; era singurul moment când mai fusese în prezenţa atâtor mii de oameni, făcându-şi cu toţii curaj pentru vărsarea de sânge. Dar, cel puţin, în război, ambele părţi aveau şanse egale. Nu sângele lor îl ofereau aceşti romani, ci al altora.

Acasă, văzuse lupte de urşi, o distracţie pentru romani, bineînţeles. Exista, cu siguranţă, o fascinaţie în unele alăturări de animale sălbatice aduse pentru jocuri. Un leu şi o girafă, de exemplu, sau un mistreţ şi o panteră. Corax îi spuse că, într-o anumită ocazie, o scroafă gestantă s-a luptat şi pur şi simplu a fătat un purcel în timpul chinurilor de moarte. Dar în centrul atenţiei, în după-amiaza aceea, era cel mai periculos dintre animale: omul.

— Acum vom vedea ceva îndemânare, spuse Corax când se sfârşiră luptele burleşti şi primul gladiator, cu casca şi armura deopotrivă de unse şi de strălucitoare, păşi aferat pe nisipul din arenă. Pentru asemenea lucruri meritau văzute jocurile. Acele lupte în care sunt aruncaţi prizonierii de război, sau criminalii neantrenaţi, sau chiar femei şi copii, sunt pur şi simplu măceluri prosteşti. Aici, de exemplu, avem unul din tribul Sammite şi unul din Retarius. Arătă către primul gladiator, care purta jambiere şi o casca cu vizetă, încoronată cu un smoc de pene şi era înarmat cu o sabie scurtă şi un scut mare, rectangular, şi către mai agilul său oponent, care-şi etala plasa înfloritoare şi tridentul.

Cei doi îi stârniră lui Gaius, învăţat să evalueze luptătorii, interesul. Peste tot în jurul lui se făceau pariuri cu o patimă care aproape că o egala pe cea a luptătorilor. Corax comenta în continuare într-un ritm alert şi, până în momentul când luptătorul Sammite se află la pământ, cu tridentul celuilalt la gât, Gaius nu îşi dădu seama că bărbatul care dădea semnalul cu degetul mare în jos, din boxa îmbrăcată în purpuriu, era împăratul.

Tridentul izbi şi luptătorul Sammite fu cuprins de spasme, apoi rămase neclintit, în timp ce culoarea vie a sângelui său păta nisipul. Gaius se lăsă pe spate, lingându-şi buzele uscate, răguşit de atâtea ovaţii. Trebuie că fusese într-adevăr absorbit, dacă nu auzise trompetele anunţând intrarea împăratului. De la distanţa aceasta, putea vedea doar o siluetă în tunică purpurie, înveşmântată într-o mantie ce strălucea de aur.

Mai târziu, în seara aceea, în timp ce maseurul lui Corax îl lovi cu pumnii, după ce se relaxase în baie, Gaius îşi dădu seama că întreg trupul îi era o masă de muşchi dureroşi, care se încordaseră în timp ce urmărise jocurile. La momentul respectiv nu observase.

Dar simţea în acelaşi timp şi o mare uşurare. A merge la coloseum era într-adevăr ca a merge la luptă, ca acel moment când toată existenţa este simplificată într-o singură bătălie şi eşti purtat dincolo de tine şi devii una cu mulţimea. Pentru o clipă, i se păru că înţelege de ce romanii îşi iubeau jocurile cu o asemenea pasiune. Oricât de perverse şi inutile păreau, erau puse în mişcare de aceeaşi forţă care le permisese legiunilor să cucerească jumătate din lume.

Noaptea petrecerii lui Malleus era rece şi vântoasă, dar străzile erau sufocate, ca de obicei, de vânzători de mâncare şi bărbieri, neguţători de vase şi toate celelalte feluri de comercianţi ambulanţi care sperau să mai facă o ultimă vânzare, înainte ca întunericul să-i oblige să intre în casă. În timp ce sclavii care purtau lectica lui Gaius înaintau cu greu către Aventine, el îşi dădu seama că aproape se obişnuise cu zgomotul, aşa cum se obişnuise cu huruitul roţilor îmbrăcate în oţel ale căruţelor pe pietrele de pavaj care făceau ca noaptea să fie aproape la fel de gălăgioasă ca şi ziua.

Dar, când cotiră pe aleea principală, auzi un sunet nou. Lectica se opri, iar el îşi vârî capul prin draperie, ca să vadă. O procesiune religioasă îşi croia drum de-a lungul aleii. Gaius zări preoţi cu capetele rase, înveşmântaţi în robe albe şi femei cu voaluri. Femeile boceau, iar lamentaţiile le erau punctate de sibilanţa unor sistre tremurătoare şi de bubuitul grav al tobelor.

În ciuda togii călduroase, Gaius începu să tremure, căci jelania tulbura profund persoana civilizată din el şi chiar dezinvolta destoinicie a bărbatului care era acasă.

Chiar fără să-i înţeleagă cauza, simţea acea suferinţă

chinuitoare ca şi cum ar fi fost a lui. Era ca jelania din Mithraeum când este ucis taurul. Un alt grup de preoţi trecu, pe urmă femei, cu mersul legănat ce-i amintea de preotesele de acasă şi pe urmă o lectică în care văzu statuia acoperită cu voaluri negre a unei vaci de aur. Bubuitul tobelor îi mai răsună câteva clipe în urechi, apoi procesiunea trecu.

Când Gaius ajunse în sfârşit la serată, aceasta se dovedi a fi o adunare de persoane despre care considera că reprezentau cel mai bine societatea romană. Mâncarea era simplă, dar bine preparată, anturajul manierat şi bine informat. Gaius se simţea stingher, dar aceştia erau oameni de la care avea de învăţat.

Subiectul care fusese propus era „pietas”, iar vinul era amestecat jumătate-jumătate cu apă, ca toţi cei de faţă să poată rămâne suficient de concentraţi ca să-l discute cu seriozitate.

— Presupun că una dintre întrebări este dacă există mai mult de o singură religie adevărată, spuse Gaius când îi veni rândul. Desigur, fiecare popor are propria credinţă şi trebuie să i se permită să o păstreze, dar aici, la Roma, se pare că voi vă închinaţi la mai mulţi zei decât am ştiut eu vreodată că există. Doar în seara aceasta, de exemplu, am văzut un soi de procesiune care suna oriental, dar majoritatea celor care o urmau erau romani.

— Trebuie să fi fost grupul Isis, remarcă Herennius Senecio, unul dintre oaspeţii mai de seamă. Adepţii lui Isis celebrează căutarea ei după trupul dezmembrat al lui Osiris în fiecare an pe vremea asta. Se spune că după ce a adunat bucăţile, i-a reînviat trupul şi l-a conceput din nou pe Horus, copilul-soare.

— Nu au şi triburile britanice un festival în aceste zile? întrebă Tacticus. Parcă-mi amintesc o procesiune pe câmpuri, cu măşti şi oase.

— Aşa este, replică Gaius. La sărbătoarea Samaine, iapa albă umblă peste tot urmată de adepţii ei şi oamenii cheamă sufletele strămoşilor să se reîncarneze în pântecele femeilor tribului.

— Atunci, probabil că acesta este răspunsul, spuse Malleus. Deşi avem fiecare nume diferite pentru zei, ei sunt cu toţii în esenţă aceiaşi şi, din acest motiv, a-i cinsti pe oricare dintre ei înseamnă pietate.

— De pildă, zeul pe care noi îl numim Jupiter este cunoscut

după stejarul şi lovitura lui de trăsnet, spuse Tacticus. Germanii îl slăvesc sub numele de Donar, iar britanicii sub cel de Tanarus sau Taranis.

Gaius nu era atât de sigur. Îi era greu să-şi imagineze orice zeitate celtică venerată într-un templu mare, ca acela închinat lui Jupiter în Forum. La o petrecere, întâlnise o femeie despre care se spunea că era o vestală şi o urmărise cu curiozitate dar, deşi femeia era marcată de o anumită demnitate şi avea cu siguranţă mai multă bună-cuviinţă decât majoritatea femeilor romane pe care le văzuse, nu avea nimic din nobleţea pe care o asocia cu femeile Sanctuarului. În mod curios, era mai uşor să o identifice pe egipteana Isis, a cărei procesiune tocmai o văzuse, cu Marea Zeiţă pe care o slujea Eilan.

— Cred că prietenul nostru britanic a pus degetul pe adevărata problemă, zise Malleus. Cu siguranţă că de aceea au luptat taţii noştri din răsputeri ca acele culte străine, precum al lui Cybele şi Dionisos să nu prindă rădăcini în Roma. Chiar şi templul lui Isis a fost ars.

— Dacă includem toate popoarele lumii în imperiul nostru, interveni Tacticus, atunci va trebui să includem şi zeii lor. Nu m-aş împotrivi niciodată la asta, căci cred că există mai multă onoare, mai multă puritate a moralei şi mai mult din ceea ce numim evlavie în casa unei căpetenii germane decât în majoritatea vilelor din Roma. Nu e nimic rău în asta, atâta timp cât ritualurile pe care le păstrează statul au întâietate.

— Se pare că la asta s-a gândit Augustus cel zeificat atunci când a permis cultului său să se răspândească în imperiu, răspunse Malleus.

Pentru un scurt răstimp, se lăsă liniştea.

— *Dominus et Dens...* spuse cineva încet, iar Gaius îşi aminti că acum împăratului îi plăcea să fie întâmpinat cu acele cuvinte. Merge prea departe! Vom mai avea oare parte de zilele când Caligula îşi scotea la trap calul preferat, pentru a fi adorat de toată lumea?

Gaius privi împrejur şi îşi dădu seama, cu oarecare surprindere, că bărbatul care vorbise era Flavius Clemens, un fel de verişor al împăratului.

— *Pietas* este esenţa veneraţiei şi îndatorirea omului faţă de zei, nu adulaţia faţă de un muritor! exclamă Senecio. Chiar şi Augustus a insistat ca numele Romei să fie asociat cu al lui. Nu

venerăm omul, ci spiritul lui, zeul dinlăuntrul său. A crede că un simplu muritor are înţelepciunea şi puterea să guverneze un imperiu ca acesta ar fi o adevărată impietate.

— Ei, bine, în provincii cultul funcţionează ca o forţă pentru unitate, remarcă strălucit Gaius, în liniştea şi mai stânjenitoare care urmă. Acolo unde nimeni nu ştie personal cum este împăratul, tot ce pot face oamenii este să slăvească ideea de Conducător Divin. Oricare ar fi religia lor proprie, se pot strânge toţi laolaltă pentru a arde tămâie pentru împărat.

— Toţi, cu excepţia creştinilor, observă cineva – şi, cu excepţia lui Flavius Clemens, râseră cu toţii.

— Ei, bine, nu e nevoie să-i persecutăm şi să facem mai mulţi martiri, sublinie Tacticus. Ei au succes în special în rândul sclavilor şi al femeilor. Şi au atâtea facţiuni încât putem conta că se vor distruge între ei, dacă îi lăsăm pur şi simplu în pace!

Pe urmă se serviră dulciuri şi brânzeturi şi conversaţia trecu la alte lucruri. În definitiv, aceştia erau cu toţii oameni civilizaţi, care nu puteau fi prea uşor influenţaţi de entuziasmul religios. Dar Gaius nu putea să nu se întrebe dacă evlavia, datoria şi obligaţiile reciproce erau suficiente ca să hrănească sufletul uman. Probabil că oamenii erau atraşi de culturi precum cel al lui Isis sau al lui Hristos din cauza religiei de stat aride sau poate că ritualurile sângeroase ale coloseumului deveniseră adevărata religie a Romei.

Celălalt lucru de care începea să-şi dea seama era că, printre gânditorii oraşului – a căror companie ajunsese să o preţuiască tot mai mult – se ridica opoziţie tot mai puternică faţă de împărat. Aceste relaţii nu-i vor putea oferi protecţia de care avea nevoie pentru a promova în carieră. Dacă ar fi să aleagă între ambiţie şi onoare, pe care dintre ele ar alege-o?

La scurt timp după sosirea lui Gaius, corpul de liberţi angajaţi ai procuratorului imperial se puse pe treabă să rumege conţinutul raportului pe care îl adusese din partea lui Licinius şi să analizeze implicaţiile pentru împărat. Cu toate acestea, consilierii oraşului deţineau destulă autoritate pentru a putea afla aceste informaţii, iar Gaius observă că influenţa noilor lui prieteni era suficientă pentru a fi invitat să se adreseze Senatului şi pentru a-l întâlni apoi pe împărat.

În dimineaţa în care urma să meargă la Senat, Gaius ceru să fie bărbierit cu deosebită grijă – deşi uneori se gândea că

bărboşii Ardanos şi Bendeigid erau mai barbari decât era el însuşi, nu ştia cum ar putea să explice asta în faţa adunării Senatului.

Era foarte devreme când ajunse la Senat şi primi un loc la picioarele statuii lui Augustus cel zeificat, care, aşezat pe un piedestal, arăta la fel de rece şi de neclintit precum se simţea Gaius. Senatorii intrară, câte unul, câte doi, vorbind încet, urmaţi de secretarii cu teancurile lor de tăbliţe de ceară, gata să transcrie dezbaterile şi deciziile zilei. Aici, reflectă Gaius, era locul unde stăpânii lumii decideau soarta naţiunilor. Pe această pardoseală de marmură dezbătuseră apărarea împotriva lui Hanibal şi invazia în Britania. Râul timpului curgea cu putere în această încăpere: prin comparaţie, chiar şi mândria cezarilor era doar un vălurel pe cursul apei.

Chiar atunci când începeau invocaţiile de deschidere, sosi împăratul, strălucitor în toga purpurie încărcată de stele aurii care îl făcură pe Gaius să clipească. Auzise de *toga picta,* dar crezuse că era purtată doar de un general care conducea marşul triumfal. Era mai degrabă deranjant să o vadă purtată aici, şi se întrebă dacă Domitian vroia să fie văzut ca un cuceritor sau îi plăceau pur şi simplu gătelile. Era pentru prima dată când îşi vedea împăratul atât de aproape. Fiul cel mai mic al marelui Vespasian avea ceafa de taur şi umeri bine clădiţi, de soldat, dar Gaius îi putea citi firea năzuroasă pe curbura buzelor şi suspiciunea în priviri.

Era aproape timpul pentru pauza de masă când Gaius fu chemat în faţă, să citească raportul lui Licinius cu privire la finanţele Britaniei. Urmară câteva întrebări, în cea mai mare parte pe tema resurselor, iar una din partea lui Clodius Malleus, care îi permise lui Gaius să menţioneze rolul pe care îl jucase în controlul ultimei rebeliuni. În ciuda unor lecţii recente de oratorie, avu impresia că probabil i-a plictisit, dar, la sfârşitul discursului său, îi acordară o rundă de aplauze superficiale şi – aşa cum prevăzuse Licinius – confirmară că, pentru anul următor, un procent rezonabil din banii strânşi din impozite putea fi păstrat în Britania. Gaius nu fu surprins, de vreme ce tocmai pentru asta îl trimisese Licinius aici.

Întâlnirea ulterioară cu Domitian fu scurtă. În drumul către o altă obligaţie, împăratul îşi scotea deja toga superbă, dar se opri puţin ca să-i adreseze lui Gaius, în grabă, un cuvânt de

mulţumire.

— Ai fost în armată? întrebă împăratul.

— Ca tribun în cea de-a Doua Legiune, am avut privilegiul de a mă afla în Dacia, sub comanda ta, spuse cu grijă Gaius.

— Hmm… Ei, bine, presupun atunci că va trebui să-ţi găsesc ceva de făcut în provincii, răspunse împăratul fără prea mare interes, întorcându-se să plece.

— *Dominus et Deus,* spuse Gaius, salutând şi se urî pentru că a rostit acele cuvinte.

Pe drumul către casă, Gaius împărţi cu Clodius Malleus aceeaşi lectică. Era pentru prima dată în ziua aceea când puteau vorbi în particular.

— Şi ce părere ai despre Senat? întrebă mai vârstnicul bărbat.

— M-a făcut să fiu mândru că sunt roman, răspunse cu sinceritate Gaius.

— Şi împăratul?

Gaius rămase tăcut. După o clipă, îl auzi pe senator oftând.

— Ai văzut cum stau lucrurile, spuse Malleus cu glas scăzut. Nu îţi pot oferi prea multă protecţie, cel puţin deocamdată. Dar, dacă eşti dispus să faci faţă riscurilor pe care această legătură ţi le-ar putea aduce, împreună cu potenţialele recompense, aş fi fericit să te accept printre protejaţii mei. Pot aranja să fii numit procurator pentru rezervele armatei în Britania. În mod obişnuit, misiunea ar fi altundeva în imperiu, dar cred că nouă ne-ai fi de cel mai mare ajutor în ţara pe care o cunoşti cel mai bine.

Acel „nouă” colegial redeşteptă în Gaius un sentiment pe care lipsa de interes a împăratului îl îngheţase. Roma pe care tatăl său şi Licinius îl învăţaseră să o cinstească era, poate, moartă, dar lui Gaius i se părea că, sub conducerea unor bărbaţi precum Malleus şi Agricola, spiritul Romei ar putea reînvia.

— Aş fi onorat, rupse Gaius tăcerea şi ştiu că, aşa cum se întâmplase cu decizia pe care o luase după Mons Graupius, această alegere îi va influenţa cursul vieţii de acum înainte.

24

Preotesele se rugau la luna nouă în Crângul Sacru din spatele Sanctuarului, urmând un ritual care nu fusese creat de bărbaţi şi care acestora nu le era îngăduit să-l vadă. Caillean privi cum novicele se strânseră pentru a completa cercul, simţindu-se mai

degrabă ca o cloşcă ce-şi număra puii sau poate, observând strălucirea palidă a rochiilor lor în semiîntuneric, bobocii pe cale de a deveni lebede.

Când cercul se închise, pentru o clipă se lăsă liniştea. Caillean se aşeză în faţa mormanului de pietre care le era altar, cu Dieda la stânga şi Miellyn la dreapta, pe locurile lor obişnuite. Dar în seara aceasta Eilan suferea de crampe şi îi veni rândul lui Caillean să ia locul înaltei Preotese.

I se părea ciudat să stea aici şi ciudat să nu simtă energia cunoscută a tinerei femei echilibrând-o pe a ei.

Dieda ridică mâna şi liniştea fu întreruptă de sunetul cristalin al unor clopote de argint.

— *Slavă ţie, lună nouă, tu, giuvaier călăuzitor al blândeţii,* cântau fecioarele, aproape o duzină, toate venite la Sanctuar de când Eilan devenise înaltă Preoteasă. Cele mai nou-sosite fuseseră atrase de muzica Diedei. Când Ardanos a pus la cale să le aducă pe cele două rude ale sale la Vernemeton a făcut mai bine decât şi-a dat seama. Caillean, ascultând acele glasuri neprihănite ce aduceau slavă cerului, oftă de încântare.

În faţa ta îmi plec genunchii, ţie îţi ofer dragostea mea;
În faţa ta îmi plec genunchii, ţie mâna ţi-o întind
La tine ochii mi-i ridic, o, lună nouă a anotimpurilor!!

Cu fiecare vers, se înclinau, apoi se ridicau în implorare, cu ochii fixaţi asupra semilunii de argint de deasupra, cântecul devenindu-le astfel un dans. Acum începură să se mişte încet în direcţia soarelui, în jurul cercului, cu mâinile ridicate sus, către cer.

Slavă ţie, lună nouă, tu, radioasă fecioară a iubirii mele!
Slavă ţie, lună nouă, tu, radioasă fecioară a graţiilor!
Tu călătoreşti în drumul tău, tu ni te arăţi cu chip strălucitor, o lună nouă a anotimpurilor!!

Caillean rămase cu privirea în gol şi lăsă ritmul incantaţiei să o poarte şi mai adânc în transă. De fiecare dată era mai uşor. Existase în viaţa ei o perioadă stearpă, când nimic nu părea să mai aibă sens. Dar mulţumită Zeiţei, aceasta luase sfârşit. Odată cu încetarea ciclului ei, porţile spiritului i se deschiseseră

şi, cu fiecare anotimp, simţea tot mai tare fluxul puterii.

Şi asta datorită ţie, Eilan, gândi ea, trimiţându-şi gândul în zbor către trupul întunecat al Sanctuarului din spatele copacilor. *Auzi cât de dulce cântă acum fiicele tale?*

Mâinile i se deschiseră, pe negândite, iar fetele care înconjurau altarul păreau că se mişcă într-un abur de lumină.

Tu, regină-fecioară ce ne călăuzeşti, tu, regină-fecioară a norocului,
Tu, regină-fecioară, preaiubita mea lună nouă a anotimpurilor!

Se auzi din nou tremurul dulce al clopotelor şi cântecul se pierdu în tăcere; dar acum era o altfel de linişte, plină de putere. Caillean se întinse şi simţi unda de şoc a momentului final, pe când celelalte două o apucară de mâini; o a doua mişcare o făcu să înţeleagă că fecioarele îşi strânseră mâinile în cerc, în jurul lor.

— Aflaţi, o, surori ale mele, că puterea lunii este Puterea femeilor, lumina care străluceşte în întuneric, fluxul care conduce planurile interioare. Luna fecioară influenţează tot ceea ce creşte şi tot ceea ce se naşte şi astfel noi ne luăm puterea de la ea, pentru acele scopuri pentru care ni s-a cerat ajutorul. Surori, sunteţi gata să vă dăruiţi energia lucrării pe care o facem acum?

Dinspre cerc, se auzi un murmur de acceptare, iar Caillean îşi înfipse mai ferm picioarele în iarba rece.

— Chemăm Zeiţa, Doamna Vieţii, al cărui veşmânt este cerul înstelat. Ea este mireasa virgină, mama a tot ce este viu, înţelepciunea din spatele cercurilor lumii. Ea reprezintă zeiţele toate şi toate zeiţele sunt una singură; în toate fazele ei, pe toate chipurile noastre, când străluceşte în Ceruri, Ea străluceşte în noi toţi! Caillean încerca parcă să sufle împotriva vântului. Zeiţă, ascultă-ne! strigă ea.

— Zeiţă, ascultă-ne, repetară celelalte ca un ecou.

— Zeiţă, ascultă-ne acum!

Tensiunea era aproape insuportabilă; simţea cum prin braţele strânse la piept o trec fiori.

— Pentru vindecarea lui Bethou, mamă a lui Ambigator, ridicăm această putere!

O auzi pe Dieda dând tonul primei note a corului vindecării şi un sfert din fecioarele din cerc i se alătură, cu sunetul grav şi emoţionant, asemeni coardei unei harpe, dar mai adânc, mai dulce, mai puternic, continuând, iar şi iar. O a doua notă veni apoi, iar acum jumătate din cerc cânta; şi o a treia, în timp ce corul se înălţă şi se întregi, pe o notă înaltă, deasupra căreia glasul Diedei se ridică într-un acompaniament limpede, ca o ciocârlie desfăcându-şi aripile în văzduh. Era principiul folosit de maeştrii harpei din Eriu, dar Eilan fusese cea care a avut ideea să-l aplice corului, iar Dieda cea care a pus la punct tehnica şi le-a învăţat pe fete să o folosească. În mijlocul acelui cor te simţeai de parcă te-ai afla în interiorul unei harpe. Şi treptat, pe măsură ce glasurile lor se contopeau, Caillean atinse şi sufletele celorlalte.

Plutesc cu aripi de lumină. Caillean nu-şi putea da seama al cui fusese acel gând şi nici nu avea importanţă, căci, în acest moment, când erau unite, simţea şi ea acelaşi lucru.

Văd curcubeie în jurul lunii... în lumina soarelui... În cascada apelor, lumea întreagă străluceşte...

Apă rece... căldura unui foc... moliciunea penelor catifelatei ale unei păsări... braţele mamei mele...

În această contopire de sunete, toate simţurile erau năucite. Doar mintea Diedei rămânea despărţită de mintea celorlalte – critică şi încă nesatisfăcută.

Inspiraţi acum şi ţineţi-vă respiraţia... Tanais şovăie. Stai, aşteaptă – Rhian ar trebui să intre acum cu nota a cincea – aşa e mai bine. Acum hai să ridicăm nota, urcând gama, rămâneţi cu mine, toate – păstraţi armonia!

Ultimele imperfecţiuni dispărură. Glasurile reunite ale femeilor se ridicau împreună pentru a deveni Glasul Zeiţei. O vreme, până şi monologul interior al Diedei se opri. Caillean simţi o anumită tensiune în starea de relaxare a celorlalte femei, în timp ce coarda vibra cu o intensitate neomenească. Şi, deşi Caillean era o autodidactă şi nu putea descrie în cuvinte *rigurozitatea* celor auzite, ştia destule despre muzică pentru a înţelege extazul unui muzician experimentat atunci când trăia armonia desăvârşită.

Caillean făcu un efort să se adune, să atingă energia care vibra în jurul ei şi să o strângă înăuntrul său, păstrând în minte imaginea femeii bolnave pentru care lucrau. Acum vedea un

abur de putere care devenea tot mai luminos, cu fiecare răsuflare.

Caillean absorbi Puterea, proiectând asupra ei imaginea, până ce toate reuşiră să o vadă, sclipind deasupra mormanului de pietre. Sunetul se ridică, până când nu-l mai putea îndura parcă. Braţele i se înălţau – toate braţele se ridicară de la sine, în timp ce Puterea ţâşnea într-o coloană de lumină, o izbucnire de sunet pur care să trimită putere femeii bolnave. Şi pe urmă dispăru. Se liniştiră, răsuflând de parcă ar fi alergat, ştiind că reuşiseră.

În seara aceea mai ridicară încă de două ori Puterea pentru vindecare şi, o ultimă dată, uşor, pentru a se umple din nou de energia pe care o pierduseră. Când totul se sfârşi, pacea se aşternu din nou până şi în ochii Diedei. Şi apoi, cu un murmur final de mulţumire, porniră în sir, înapoi către Sanctuar, să mănânce şi să doarmă. Dar Caillean, aşa obosită cum era, se duse într-o clădire separată, unde îşi avea camerele înalta Preoteasă, pentru a-i spune lui Eilan cum au mers lucrurile.

— Nu trebuie să-mi spui, zise Eilan când Caillean intră în camera ei. Chiar şi de aici v-am auzit, am putut simţi Puterea.

Mai vârstnica femeie avea pe chip o lumină ce venea parcă din interior.

— Este adevărat, Eilan. Aceasta este lucrarea pentru care am fost menite! Când eram o copilă în slujba lui Lhiannon, la acest gen de lucruri visam, dar pe atunci druizii ne-au întemniţat aici şi viziunea s-a pierdut. Cu toate cunoştinţele mele, nu am ştiut cum s-o regăsesc până ce nu mi-ai arătat tu calea.

— Ai fi găsit-o…

Eilan se ridică în pat şi se strădui să zâmbească. Încă se simţea cam întoarsă pe dos şi avea dureri, aşa cum se întâmpla atât de des la acest moment al lunii. Era convinsă că, în vremurile de demult, Caillean fusese una dintre cele mai mari preotese. Atât de multe din lucrurile pe care le făceau acum la Sanctuar ţâşneau ca nişte certitudini, ca şi cum nu le-ar fi născocit ele, ci şi le-ar fi *amintit.* Presupunea că ea însăşi fusese preoteasă, dar, în vreme ce ea avea viziuni, Caillean era capabilă să atragă o putere uimitoare.

— M-am gândit adesea că tu ar fi trebuit să fii aleasă Mare Preoteasă în locul meu.

Caillean îi aruncă o privire fugară.

— Cândva aş fi crezut şi eu la fel, spuse ea. Acum nu mai

vreau.

— Rezonabilă femeie! Totuşi, dacă ai fi nevoită, ai putea face asta! În părul negru al lui Caillean era acum mai mult argint, gândi Eilan, dar altminteri arăta la fel ca pe vremea când o ajutase pe Mairi să-şi nască pruncul, cu zece ani în urmă.

— Ei, bine, nu trebuie s-o fac acum! spuse Caillean cu vioiciune. Doar să-ţi smulg vreo câteva decizii! Am avut o solicitare destul de ciudată. Un necunoscut din acea sectă romană căreia i se spune creştină, vrea să locuiască în vechea colibă din pădure. Îşi zice pustnic. Să-i spun că poată să stea acolo sau să-l alung?

— Poate să rămână, zise Eilan, chibzuind. Nu mai am de gând să pedepsesc femeile noastre trimiţându-le acolo, şi, presupun, nici tu, iar Corbii şi-au găsit cu toţii noi ascunzători.

Simţea o durere acută la gândul că un străin ar putea locui unde ea îşi născuse şi îşi alăptase copilul, dar sentimentalismul nu avea niciun sens.

— Prea bine, răspunse Caillean. Iar dacă Ardanos obiectează, pot să-i indic precedentul creat când i-au lăsat pe creştini să ridice capela ghimpelui alb pe Insula Merilor din josul Fântânii Sacre.

— Ai fost acolo? întrebă Eilan.

— Demult, când eram mult mai tânără, răspunse Caillean. Ţara Verii este un ţinut ciudat, plin de mlaştini, lacuri şi păşuni. Dacă plouă vreodată, Torul se transformă în insulă. Uneori ceaţa se aşterne peste pământ, astfel că ai impresia că următoarea cotitură te va duce în Lumea cealaltă, iar apoi un licăr de lumină crestează norii şi vezi sfântul Tor, cu cercul lui de pietre.

Ascultând-o pe Caillean, lui Eilan i se părea că aproape îl poate vedea. Pe urmă îl văzu cu adevărat, într-o străfulgerare a viziunii, pe cât de neaşteptată pe atât de trecătoare, dar Caillean fusese şi ea în viziunea ei, alunecând printre neguri către deal, într-o corabie cu fundul plat la care vâsleau micii oameni întunecaţi ai dealurilor, împreună cu numeroase preotese novice, îngrămădite la pupa. Dar Caillean stătea dreaptă, cu gâtul şi fruntea împodobite cu aur.

— Caillean, începu ea şi ceva din ceea ce Eilan văzuse i se citea probabil pe chip, judecând după cum se lărgiră ochii celeilalte femei. Vei fi înaltă Preoteasă pe Insula Merelor. Am văzut. Vei duce femeile acolo.

— Când?… dădu Caillean să întrebe, iar Eilan clătină din cap.

— Nu ştiu. Oftă, căci, aşa cum se întâmpla adesea, viziunea fusese doar o pâlpâire. Dar pare un loc sigur, ascuns de ochii romanilor. Poate că ar trebui să ne gândim să instalăm acolo câteva preotese.

Noua sa poziţie îl ţinea pe Gaius plecat prin ţară mult timp. Deoarece, deocamdată, singurul depozit principal de provizii fusese aşezat la Deva, acum ocupată de Legiunea a Douăzecea, i se păruse firesc să-şi mute familia într-o reşedinţă plăcută pe care o numeau Villa Severina, la sud de oraş. Iulia nu fusese încântată să plece din Londinium, dar se instală în viaţa de la ţară cu stoică resemnare, iar la un an după sosirea lor la Apus dădu naştere la două fete gemene pe care le numi cu nepăsare Tertia şi Quatra. Ultima era atât de micuţă încât ajunseră curând să o numească Quatrillia.

— Dar de ce? întrebă Licinius.

Bătrânul venise să le facă o vizită, ca să-şi vadă noile nepoate.

— Nu poţi ghici? întrebă Iulia prost dispusă. Dacă ar fi fost un ulcior, ar fi trebuit să o numim jumătate de litru, nicidecum un litru.

Tatăl său o privi ciudat, iar Iulia îşi dădu seama că nu prea era o glumă bună – dar, pe de altă parte, nu prea era nimic de capul Quatriliei.

Îi venea greu să se apropie de gemene. Când burta îi crescuse atât de mare, fusese sigură că era pe cale să-i dăruiască lui Gaius, în sfârşit, un fiu vânjos. Să treci printr-o naştere atât de grea şi singurul rezultat să fie o pereche de fiice gemene, dintre care una era bolnăvicioasă, era un motiv firesc de depresie!

Îşi reveni cu greu, căci la naştere avusese multe rupturi, iar când îi deveni limpede că nu va putea alăpta ea însăşi copilele, le dădu unor doici, fără urmă de regret.

Cu cât mai repede redevenea fertilă, cu atât mai curând putea să încerce să aibă un fiu. Doctorul grec îi sugerase că ar putea fi periculos, dar el era doar un sclav, iar ameninţările Iuliei îl împiedicară să pomenească despre asta în faţa lui Gaius sau a tatălui ei.

Data viitoare, se jură ea, voi ridica un templu pentru Iunona la Deva, dacă va fi nevoie – dar data viitoare va fi băiat!

Cu toate acestea, pe măsură ce copiii creşteau, Iulia se obişnui să locuiască în cea mai mare parte a timpului printre dealurile blânde de la sud de Deva şi să stea în casa tatălui său doar în perioada iernii. Licinius le iubea pe fete şi căuta deja familii cu care să facă alianţe de căsătorie.

Gaius era un tată oarecum indiferent, dar Iulia nu se aşteptase la mai mult. Ştia că, atunci când ea nu se simţea bine, Gaius se culca uneori cu una dintre sclave, dar, atâta timp cât îşi făcea datoria şi în patul ei, nu avea nimic de obiectat. Se măritase ca să dobândească statutul de matroană şi să-i ofere tatălui său un moştenitor. Relaţia ei cu Gaius era una de respect reciproc şi afecţiune; pentru o fată romană, orice altceva ar fi fost neadecvat.

Observând scandalurile şi divorţurile care aveau loc chiar şi în palida imitaţie a societăţii romane care era Londinium, Iuliei i se părea că ea şi Gaius formau unul dintre puţinele cupluri care reuşiseră să păstreze vechile tradiţii ale Romei. Căsătoria ei era bună şi existau chiar momente când, privindu-şi fetele jucându-se împreună în grădina vilei, cu tunicile strălucitoare ca florile în iarbă, Iulia simţea că probabil nu se descurcase atât de rău ca mamă.

Iar curând după ce gemenele îşi sărbătoriră cea de-a doua zi de naştere, Iulia era din nou însărcinată.

După o lungă perioadă ploioasă, când copiii au stat ca pe ace şi s-au văicărit că sunt ţinuţi în casă, în sfârşit vremea se încălzi. Iulia stătea pe veranda pe care o construiseră de-a lungul faţadei, când adăugaseră aripile laterale. Se uita, cică, peste socotelile casei, dar de fapt picotea la soare. Mâinile i se odihneau uşor pe rotunjimea pântecelui, unde putea simţi mişcarea copilului dinăuntru, un fiu, cu siguranţă. Nu se mişcase prea mult în ultimul timp şi Iulia presupunea că vremea călduroasă îl făcuse pe copil să fie la fel de moleşit ca şi ea.

Iulia stătea nemişcată, cu ochii pe jumătate închişi la soare, ascultând cântecul păsărilor şi glasurile sclavilor din gospodărie, în timp ce se îngrijeau de treburile casei. Gaius obişnuia să spună că gospodăria Iuliei funcţiona cu eficienţa unei tabere legionare. Ştia, fără să verifice, unde trebuie să se afle fiecare dintre sclavii ei şi ce făcea acesta sau aceasta în fiecare ceas al zilei.

— …se joacă în grădină.

Era vocea vânjoasei fete galeze, a cărei treabă era să vadă de copii.

— Ceea ce nu fac! replică bătrâna Lydia, care era doica fetelor. Gemenele îşi iau masa de prânz, iar Cella îl ajută pe bucătar să facă plăcinte. Dar Secunda e tocmai la vârsta la care copiii, dacă nu sunt supravegheaţi, încep să exploreze…

— Era în grădină, spuse fata cu glas pierit.

— Şi tu unde erai? Flirtai din nou cu grăjdarul stăpânului? i-o întoarse Lydia. Ei, bine, nu putea să ajungă prea departe. Du-te şi caut-o şi voi chema câţiva bărbaţi să te ajute. Dar îţi promit că voi avea personal grijă să fii biciuită dacă copilul a păţit ceva. La ce te gândeai? Ştii că stăpâna nu trebuie să se îngrijoreze, când sorocul îi este atât de aproape!

Iulia se încruntă, cumpănind dacă să se ridice şi să le vorbească. Dar sarcina aceasta o secătuise de vlagă şi de voinţă, iar Secunda va apărea, cu siguranţă, în curând.

În depărtare, auzi mai multe glasuri şi tonul grav al vocii lui Gaius, punând întrebări. *Bine,* gândi ea atunci, *l-au scos afară să o caute. E timpul să se agite mai mult pentru copii.*

Se lăsă din nou pe spate, ştiind că ar trebui să se relaxeze, pentru binele copilului său nenăscut, dar, pe măsură ce clipele se scurgeau, încordarea o făcu să se ridice din nou. Acum abia mai auzea strigătele. Cât de mult se îndepărtase copila?

Umbra discului solar înaintase aproape de ora următoare, când auzi glasuri potolite şi zgomot de paşi scrâşnind pe pietrişul cărării. Aşadar, au găsit-o – dar de ce erau atât de tăcuţi? Secunda ar fi trebuit să se văicărească, dacă tatăl ei ar fi căpăcit-o aşa cum merita. Trupul Iuliei fu străbătut de un fior de gheaţă. Se ridică greoi, ţinându-se de stâlp, în timp ce mica procesiune se ivi printre copaci.

Zări creştetul brunet al lui Gaius şi încercă să-l strige, dar cuvintele nu îi ieşeau din gâtlej. Apoi grădinarul se dădu la o parte şi Iulia văzu că Gaius o ţinea pe Secunda în braţe. Dar nici măcar când era adormită nu o mai văzuse pe fetiţă atât de liniştită.

De ce nu se mişcă? Buzele i se crispară fără să scoată niciun sunet.

Gaius se apropie, cu chipul schimonosit, inundat deja de lacrimi. Încă şi mai udă era rochia roz a Secundei, din care picura apă, iar buclele negre îi erau lipite de cap. Iulia privi

înmărmurită, în timp ce sângele îi îngheţă în vine.

— Era în pârâu, spuse Gaius cu glas răguşit, la marginea câmpului. Am încercat s-o readuc la viaţă. Am încercat…

Înghiţi, coborându-şi privirea pe micul chip încremenit, alb acum ca marmura.

Nu, gândi năucă Iulia, *Secunda nu va mai respira niciodată.* Clipi, întrebându-se de ce lumea din jurul ei devenise atât de tulbure. Simţi apoi o durere sfâşietoare în pântece.

Următoarele câteva ore fură un amestec confuz de jale şi chin. Îşi aminti că l-a auzit pe Gaius spunând că o va jupui pe fata galeză, şi pe Licinius încercând să-l potolească… Ceva era în neregulă cu Secunda… încerca să se ridice la ea, dar slujitoarele Iuliei o împingeau în jos, întruna. Iar apoi durerea din pântece se pornea din nou. În momentele ei mai lucide, Iulia ştia că durerea aceea nu era bună. Cunoştea chinurile facerii, dar era abia în luna a şaptea. *Zei, dacă aveţi puţină îndurare, faceţi asta să înceteze. Mi-aţi luat fiica – nu mă lăsaţi să-mi pierd fiul!*

Aproape se înserase, când făcu o mişcare spasmodică şi simţi între coapse un ultim şuvoi de sânge fierbinte. Lydia se aplecă deasupra ei, blestemând încet. Iulia simţi apăsarea, când femeia îi înghesui mai multe cârpe între picioare, pentru a-i opri sângerarea. Dar, pentru o clipă, zări altceva, ceva mic şi vineţiu, care nu se mişca.

— Fiul meu. Şoapta ei fu un firicel de sunet. Te rog, lasă-mă să-l ţin în braţe.

Plângând, Lydia aduse ceva înfăşurat într-o pânză plină de sânge şi i-l aşeză în curbura braţului. Faţa copilului fusese curăţată şi Iulia îi putea vedea trăsăturile delicate, perfecte, ca petalele unui trandafir veştejit.

Îl ţinea încă în braţe când în sfârşit îl lăsară înăuntru pe Gaius, să o vadă.

— Zeii mă urăsc, şopti Iulia, cu lacrimile şiroindu-i din ochi.

El îngenunche lângă pat, îi dădu la o parte părul ud de pe frunte şi o sărută cu mai multă tandreţe decât aştepta Iulia. Pentru o clipă, Gaius îşi plecă ochii către copilul născut mort şi apoi, cu blândeţe, trase faldul unei pânze peste faţa lui şi îl ridică. Iulia făcu o mişcare convulsivă încercând să-l oprească, dar abia se putea clinti. Preţ de o clipă, Gaius rămase cu copilul în braţe, ca orice tată pe cale să-şi recunoască fiul nou născut, apoi îi dădu Lydiei trupul neînsufleţit, pentru a-l duce de acolo.

Iulia îşi îngropă faţa în pernă, plângând în hohote.

— Lasă-mă să mor! Am dar greş, lasă-mă să mor!

— Nu este adevărat, sărmana mea iubită. Mai ai încă trei fetiţe care au nevoie de tine. Nu trebuie să plângi aşa.

— Copilul meu, băieţelul meu e mort!

— Linişteşte-te, iubirea mea, încercă Gaius să o aline, cerându-i din priviri ajutor socrului său, care intrase în cameră în urma lui. Nu suntem încă bătrâni, draga mea. Dacă zeii doresc, mai putem avea de-acum încolo mulţi copii…

Licinius se aplecă să o sărute şi el.

— Iar dacă nu ai niciun fiu, draga mea copilă, care e problema? Pentru mine ai fost un copil mai bun decât mulţi fii, îţi jur asta.

— Acum trebuie să te gândeşti la copiii pe care îi ai în viaţă, interveni Gaius.

Iulia se simţi cuprinsă de disperare.

— Nu i-ai acordat niciodată Secundei nici cea mai mică atenţie. De ce ţi-ar păsa acum de celelalte? Îţi pasă doar că ţi-am pierdut fiul.

— Nu, spuse Gaius foarte încet. Nu am nevoie să-mi jeleşti fiul. Acum trebuie să dormi. Se ridică în picioare, privind-o de sus. Somnul vindecă multe suferinţe, iar dimineaţă te vei simţi altfel.

Dar, amintindu-şi trăsăturile delicat sculptate ale băieţelului ei, Iulia nu-l mai auzea.

Pe măsură ce săptămânile lungi ale însănătoşirii Iuliei se scurgeau încet, Gaius descoperi că era mai întristat de suferinţa ei decât de propriile sentimente. Fusese plecat de acasă la naşterea Secundei şi nu se ataşase prea mult de ea. Nici nu putea să se convingă să jelească prea mult după o fată din patru.

Cu toate acestea, când se gândea la fiul pe care îl pierduseră, nu putea să nu-i vină în minte fiul pe care îl avea cu Eilan. În societatea romană, adopţia unui băiat sănătos dintr-o altă familie era o soluţie tradiţională. Dacă Iulia nu avea niciun fiu şi, după o consultare cu medicul acest lucru începu să pară puţin probabil, era cu atât mai puţin de aşteptat ca ea să protesteze dacă el revendica fiul lui Eilan. Iar Gaius ţinea la fiicele lui, deşi nu simţea faţă de ele o legătură ca aceea pe care o stabilise cu primul său născut.

Dar era timp destul pentru asta după ce Iulia îşi va recăpăta sănătatea. Sperând că Iulia va uita măcar de mâhnire, fu de acord să o ducă într-un pelerinaj la sanctuarul Zeiţei Mame de lângă Venta, dar călătoria o ajută prea puţin să-şi recapete sănătatea şi buna dispoziţie, iar când Gaius se oferi să-şi mute familia înapoi la Londinium, ea nu vru să plece.

— Aici sunt îngropaţi copiii noştri, îi spuse Iulia. Nu-i voi lăsa aici.

În sinea lui, Gaius considera acest lucru exagerat. În ciuda credinţelor băştinaşilor că meleagurile tribului Silures deţineau intrarea în Lumea Cealaltă, i se părea că niciun loc de pe pământ nu putea fi mai aproape sau mai departe decât oricare altul de Tărâmul Morţilor, dar cedă în faţa capriciilor Iuliei şi rămaseră acolo.

Spre sfârşitul acelui an, sosi vestea că Agricola murise şi el.

Aşa cum îi place să spună lui Tacticus, scrise Licinius Corax, este un principiu al naturii umane să-i urmăm pe cei pe care i-am rănit. Dar chiar şi Divinul nostru împărat ar putea găsi la Agricola puţine lucruri care să-i justifice mânia şi, astfel, prietenul nostru a scăpat de dizgraţia oficială, într-adevăr, împăratul a fost remarcabil de săritor pe durata bolii lui Agricola şi, deşi sunt unii care şuşotesc că Generalul a fost ucis de otravă, eu, unul, cred ca a murit de inimă rea, din cauză că a fost martor la dezonoarea Romei. S-ar putea ca el să fie dincolo de toate acestea, iar noi să fim cei care să ne dorim în curând să fi murit mai repede. Bucură-te că eşti în siguranţă, departe de ochii lumii, în Britania…

În anul următor, Licinius se pensionă şi veni să locuiască împreună cu ei şi, astfel, mai adăugară încă o aripă Vilei Severina, iar uiumul an al lui Gaius ca procurator însărcinat cu aprovizionarea începu. Sperase că, atunci când îşi va încheia misiunea, senatorul Malleus va fi capabil să-i aranjeze numirea într-o poziţie mai înaltă, dar anul acela aduse veşti tulburătoare. Împăratul devenea cu fiecare zi tot mai autocrat şi mai suspicios. În calitate de conducător militar, avusese parte de destul de multe succese, dar se părea că-şi lua succesele drept dovada graţiei divine şi se străduia din răsputeri, scria Corax, vărul lui Licinius, să zdrobească toată puterea rămasă în mâna clasei patriciene.

Gaius se întrebă dacă aceasta va fi scânteia care va aprinde

flacăra mocnită a revoltei, dar următorul lucru pe care îl aflară fu că Herennius Senecio şi mulţi alţii au fost executaţi pentru trădare.

Cariera lui, înţelese Gaius, mai avea probabil de aşteptat o vreme. Protectorul său, senatorul Malleus, găsise că e prudent să se retragă, până nu era acuzat, pe domeniile sale din Campania. Şi astfel, când Gaius îşi termină mandatul de procurator, îşi amână vizita la Roma, pe care o plănuise pentru perioada următoare şi, asemeni protectorului său, hotărî să se dedice o vreme creşterii productivităţii pe pământurile sale.

Acum începu în sfârşit să stabilească o prietenie mai puternică cu fiicele pe care le mai avea, dar Iulia era în continuare deprimată şi bolnăvicioasă. Deşi împărţeau încă patul, devenise şi mai limpede că era greu de crezut că ea îi va dărui un fiu.

Copilul lui Eilan trebuia să aibă zece ani acum. Până şi un tată care nu era tocmai în graţiile împăratului putea garanta copilului un viitor mai bun decât o preoteasă britanică, nevoită să ascundă însuşi existenţa lui şi, cu siguranţă, Iulia ar prefera să crească un fiu care era al lui decât copilul unui străin – deşi nu ar putea şti niciodată cu siguranţă ce ar simţi ea. Dar, în definitiv, Gaius o putea asigura – şi asta ar fi adevărul – că băiatul fusese conceput înainte ca el să o fi văzut măcar pe ea.

Sanctuarul abia dacă era la distanţă de o după-amiază călare. Fiul lui ar putea să locuiască chiar dincolo de următorul deal, cugetă Gaius, privind către miazăzi, printre copaci. Dar descoperi că îi era ciudat de teamă să o vadă pe Eilan din nou. Oare ura Roma? Oare îl ura pe el? Fata pe care o iubise pe când era flăcău dispăruse, se transformase într-o teribilă preoteasă a Vernemetonului. Uneori i se părea că femeia cu care se căsătorise dispăruse şi ea; fiinţa jucăuşă care îl atrăsese pierise odată cu fiul ei.

Gaius avusese destul de mult succes în carieră, deşi era departe de a fi împlinit visurile tatălui său. Dar îi veni în minte că nu avea mai nimic de iubit. Fusese adesea singur în viaţă, dar disciplina tatălui său, sau cea a armatei, îl ţinuse prea ocupat ca să-şi facă griji în privinţa asta. Pe măsură ce anul înainta, Gaius descoperi că, deşi administrarea moşiei îi punea trupul la treabă, îi lăsa mintea liberă să rătăcească şi era bântuit de vise din copilărie.

Poate că tot timpul pe care îl investea în pământ era cel care îi stârnea amintirile din vremea când lumea întreagă era minunată şi nouă. Pe când era copil, nu îşi îngăduise să se gândească la mama lui, dar acum o visa. Simţea cum îl ţine în braţe, îi auzea cântecele dulci de leagăn şi se trezea în lacrimi, rugând-o să nu-l lase singur.

Dar ea plecase pe Tărâmul Morţilor, şi Eilan îl părăsise, pentru Zeiţa pe care o slujea, iar acum Iulia se îndepărta şi ea de el. Va fi vreodată cineva, se întrebă Gaius, care să-l iubească pur şi simplu, fără să încerce să-l schimbe, o persoană a cărei dragoste să dureze?

Atunci Gaius îşi aminti ce simţise când îşi ţinuse fiul în braţe. Dar, ori de câte ori începea să facă planuri cum să-l găsească pe băiat, tremura la gândul că ar fi posibil ca, atunci când se vor întâlni într-adevăr, fiului său nu-i va păsa, în definitiv… Şi, astfel, nu făcu nimic…

Într-o zi, când Gaius ieşise călare după mistreţii care scormoneau prin grădinile sale, îşi dădu seama că ajunsese în zona împădurită de deasupra Sanctuarului, unde Eilan l-a adus pe lume pe fiul lor şi se pomeni strunindu-şi calul în josul cărării. Ştia că Eilan nu va fi acolo, dar probabil că va găsi pe cineva care l-ar putea informa despre ea. Chiar dacă ea îl ura, nu ar putea să refuze să-i dea veşti despre fiul ei.

La început, Gaius crezu că locul era părăsit. Crengile rumene, încărcate de muguri verzi, vesteau primăvara, dar acoperişul de paie al colibei era zdrenţuit şi ars de soare, iar pe pământ erau împrăştiate crengile doborâte de ultima furtună şi frunzele moarte din anul trecut. Gaius zări apoi, strecurându-se prin stufărişul acoperişului, un abur uşor de fum. Calul lui fornăi când îl ţinu în frâu şi un bărbat îl scrută cu privirea.

— Bine ai venit, fiule, spuse acesta. Cine eşti şi ce te aduce aici?

Gaius îşi rosti numele, privindu-l pe individ cu curiozitate.

— Iar tu cine să fii? întreabă el.

Bărbatul era înalt, cu faţa arsă de soare şi cu părul negru ca noaptea, îmbrăcat cu o haină aspră din păr de capră peste care cădea dezlânată o barbă murdară.

Gaius se întrebă dacă era vreun om fără adăpost, care îşi găsise refugiul în casa părăsită, pe urmă observă beţele încrucişate care atârnau de o curea la gâtul bărbatului şi îşi

dădu seama că era pesemne un fel de creştin, probabil unul din acei pustnici care răsăreau, în ultimii doi sau trei ani, de la un capăt la altul al imperiului. Gaius auzise că s-ar afla în Egipt şi în Africa de Nord, dar era ciudat să vadă unul aici.

— Ce faci aici? întrebă el din nou.

— Am venit să-i păstoresc pe cei rătăciţi, răspunse sihastrul. În lume am fost cunoscut ca Lycias, iar acum numele meu este Părintele Petros. Cu siguranţă, Dumnezeu te-a trimis la mine pentru că eşti la necaz. Ce pot face pentru tine?

— De unde ştii că Dumnezeu a fost cel care m-a trimis la tine? întrebă Gaius, amuzându-se în sinea lui de simplitatea omului.

— Te afli aici, nu-i aşa? întrebă Părintele Petros. Gaius ridică din umeri şi Petros continuă: Crede-mă, fiule, nimic nu se întâmplă fără ştirea lui Dumnezeu, cel care a aşezat stelele la locul lor.

— Nimic? întrebă Gaius cu o amărăciune care îl surprinse. Îşi dădu seama că, la un moment dat, în ultimii trei ani – probabil atunci când a auzit de moartea lui Agricola, sau poate în timp ce o privea pe Iulia cum suferă – încetase să mai creadă în zei. Atunci poate că-mi poţi spune ce fel de zeitate ar putea lua un fiu şi o fiică de la o mamă care îi iubea?

— Acesta este necazul tău? Părintele Petros deschise uşa mai larg. Intră, fiul meu. Asemenea lucruri nu pot fi explicate dintr-o singură suflare, iar bietul tău animal pare obosit.

Gaius îşi aminti, puţin vinovat, cât de departe îl dusese calul său. După ce priponi animalul cu o funie destul de lungă ca să-i permită să ajungă la iarba uscată, intră.

Părintele Pedros aşeză nişte cupe pe o masă butucănoasă.

— Ce-ţi pot oferi? Am fasole şi gulii şi chiar nişte vin; aici, pe o vreme ca asta, nu pot să postesc atât de des cum făceam într-o zonă cu climă mai caldă. Eu, unul, nu beau altceva decât apă, dar îmi este îngăduit să ofer aceste lucruri lumeşti oaspeţilor care vin la mine.

Gaius clătină din cap, dându-şi seama că dăduse peste un filosof.

— Voi gusta vinul tău, spuse el, dar îţi spun deschis, nu mă vei convinge niciodată că zeul tău este atotputernic sau bun. Căci, dacă e atotputernic, de ce nu poate preîntâmpina suferinţa? Iar dacă poate şi nu o face, de ce ar trebui să-l slăvească oamenii?

— A, răspunse Părintele Petros. Îmi dau seama din întrebarea ta că ai primit învăţătura filosofiei stoicilor, căci acestea sunt cuvintele lor. Dar filosofii se înşală asupra naturii lui Dumnezeu.

— Iar tu, desigur, ai dreptate? răspunse Gaius pe un ton certăreţ.

Părintele Petros clătină din cap.

— Eu sunt doar un biet preot pentru acei copii care-mi caută sfatul. Singurul Fiu al lui Dumnezeu a fost crucificat şi a înviat din morţi ca să ne mântuiască; este tot ce am nevoie să ştiu. Cei care cred în El vor trăi veşnic în glorie.

Era obişnuita legendă orientală infantilă, gândi Gaius, amintindu-şi ce auzise la Roma despre acel cult. Bănuia că-şi putea da seama de ce povestea aceea prinsese la sclavi şi chiar la câteva femei de familie bună. Dintr-o dată, îi trecu prin minte că divagaţiile acestui individ ar putea să o intereseze pe Iulia sau cel puţin să-i dea ceva la care să se gândească. Puse cupa jos.

— Îţi mulţumesc pentru vin, Părinte, şi pentru poveste, spuse el. Poate să te caute soţia mea? Este răvăşită de suferinţă de când ne-a murit fiica.

— Va fi binevenită oricând mă va căuta, răspunse Părintele Petros cu blândeţe. Îmi pare rău doar că nu te-am convins pe tine. Nu te-am convins, nu-i aşa?

— Mă tem că nu.

Gaius era uşor dezarmat de regretul bărbatului.

— Nu sunt un predicator prea bun, spuse Părintele Petros, părând oarecum mâhnit. Mi-aş dori ca Părintele Joseph să fie aici. Sunt sigur că el te-ar putea convinge.

Lui Gaius i se părea foarte improbabil, dar zâmbi politicos. Când dădu să plece, se auzi o bătaie în uşă.

— Ah, Senara? Haide, intră, o îndemnă pustnicul.

— Văd că e cineva cu tine, răspunse un glas de fată. Voi veni altă dată, dacă nu te superi.

— E în ordine, eu tocmai plecam.

Gaius împinse clapa de piele care acoperea uşa. În faţa lui se afla una dintre cele mai frumoase fete pe care le văzuse de când o privise pentru prima dată pe Eilan, atât de demult. Dar, desigur, şi el fusese pe-atunci atât de tânăr! *Fata avea cam cincisprezece ani*, gândi el. Avea părul de culoarea aramei topite în focul fierarului, ochii foarte albaştri şi era îmbrăcată

într-o rochie de pânză nevopsită.

Apoi o privi din nou şi îşi dădu seama unde o mai văzuse. În ciuda coloraturii celtice din înfăţişarea ei, avea aerul distinct al lui Valerius, bătrânul secretar al tatălui său, în linia nasului şi a maxilarului. Asta ar explica faptul că ştia limba latină.

Abia când îşi dezlega calul îşi dădu seama că ar fi putut să o întrebe pe – cum o numise sihastrul, Senara? — cum ar putea aranja o întâlnire cu Eilan. Dar uşa se închisese deja în urma ei şi unul dintre puţinele lucruri pe care le cunoştea despre femei – nu că ar fi ştiut prea multe şi, de când se căsătorise, avea impresia că ştia şi mai puţine – era că nu era niciodată înţelept să întrebi o femeie despre o alta.

Soarele asfinţise demult când Gaius ajunse la vilă, dar întâmpinarea pe care i-o făcu Iulia, chiar dacă lipsită de entuziasm, fu prietenoasă. Licinius îi aştepta deja în sufragerie.

Macellia şi Tertia se jucau cu un car de jucărie, pe verandă. O îmbrăcaseră pe maimuţica de companie a Iuliei în haine de bebeluş şi încercau s-o vâre în car. Gaius salvă micul animal şi i-l dădu Iuliei. Uneori se întreba cum trei fetiţe şi o femeie, împreună cu doar şapte servitori, puteau face o asemenea debandadă într-o casă.

Cele două fetiţe strigară:

— Tata! Tata!

Quatrillia veni în fugă să li se alăture. Gaius le îmbrăţişă pe toate, o chemă pe Lydia să le preia şi apoi se duse cu Iulia în sufragerie.

Maimuţa era încă pe umărul ei; era cam de dimensiunea unui bebeluş şi, dintr-un oarecare motiv, îl enerva să o vadă îmbrăcată cu haine de copil. Nu-şi putea închipui ce vroia Iulia cu creatura asta; era un animal care trăia în ţările calde şi trebuia cocoloşit ca şi cum ar fi fost într-adevăr un copil. Britania era cu siguranţă cel mai nepotrivit loc; chiar şi în timpul verii, era de părere Gaius, era prea frig pentru bietul animal.

— Aş vrea să scapi de acel animal nesuferit, izbucni iritat când se aşezară la masă.

Ochii Iuliei se umeziră.

— Secunda ţinea atât de mult la maimuţă, şopti ea.

Comentariul îl făcu să se întrebe, nu pentru prima dată, dacă Iulia îşi pierduse minţile. Secunda a avut şase ani când a murit, iar Gaius nu credea că acordase vreodată maimuţei cea mai

vagă atenţie. Cu toate acestea, dacă Iuliei îi făcea plăcere să creadă asta... Observând avertismentul din privirea pe care i-o aruncă Licinius peste masă, Gaius abandonă subiectul.

— Ce-ai făcut astăzi? întrebă Iulia, făcând un efort evident de a vorbi pe un ton vesel, în timp ce servitorii aduceau ouăle fierte, un platou cu stridii afumate şi peşte sărat şi nişte salată asortată, preparată cu ulei de măsline.

Gaius înghiţi prea repede o bucăţică de ceapă şi tuşi, formulându-şi în minte întâmplările zilei. Se întinse peste masă, după o bucată de pâine proaspătă.

— Încercam să dau de urma acelor mistreţi şi am ajuns pe cealaltă parte a dealurilor, începu el. Vechea colibă din pădurea de acolo are un nou chiriaş, un fel de pustnic.

— Un creştin? întrebă Licinius cu suspiciune.

Nu avusese niciodată nimic bun de spus despre cultele orientale care invadau Roma.

— Aşa se pare, răspunse Gaius pe un ton neutru, lăsând slujnica să-i ia farfuria în timp ce ceilalţi aduseră friptura de raţă cu sos de prune uscate, în vin dulce. Îşi înmuie uşor degetele în castronul cu apă parfumată şi apoi le şterse. În orice caz, crede că zeul lui s-a ridicat din morţi.

Licinius pufni, dar ochii Iuliei se umplură de lacrimi.

— Într-adevăr?

Privirea neajutorată din ochii ei frânse inima lui Gaius chiar dacă în acelaşi timp îl exaspera. *Orice îi aduce alinare.* Puse jos aripa de raţă, răsucindu-se pe banchetă pentru a o privi în faţă.

— Crezi că m-ar primi să vorbesc cu el? Mă laşi să mă duc? întrebă ea rugătoare.

— Draga mea Iulia, vreau să faci orice îţi poate aduce linişte. Vorbea cu toată sinceritatea. Orice te face fericită îmi va face plăcere.

— Eşti atât de bun cu mine.

Ochii Iuliei se umplură din nou de lacrimi. I se puse un nod în gât şi, scuzându-se, fugi din cameră.

— Nu o înţeleg, recunoscu Licinius. Am învăţat-o să trăiască o viaţă virtuoasă şi să-şi cinstească strămoşii. Şi eu am iubit-o pe copilă, dar toţi murim într-o zi, mai devreme sau mai târziu. Am făcut o alegere bună pentru fiica mea. Ai fost mai înţelegător cu ea decât aş fi putut fi eu, chiar dacă nu ţi-a dăruit un fiu.

Gaius oftă şi se întinse după vin. Se simţea ca un şarlatan

monstruos, dar tăcu. Devenise responsabil de fericirea acestei femei şi să-i rănească sentimentele era primul dintre multe lucruri pe care nu vroia să le facă. Dar nu putea să nu se gândească la faptul că Eilan nu ar fi fost niciodată atât de nesăbuită încât să fie sedusă de divagaţiile unui călugăr creştin oarecare.

Când sclavii luară dulciurile de pe masă, Gaius se duse în camera în care Iulia supraveghea pregătirea fetelor pentru culcare. Gaius se bucură să vadă că maimuţa scăpase; simţindu-se ca un ticălos, speră că va fugi de tot şi, dacă aveau noroc, va fi prinsă de un câine.

Sclavul tăie fitilul, iar el şi Iulia rămaseră o clipă în picioare, privind cum lumina blândă pâlpâie pe obrajii catifelaţi şi genele întunecate ale fetiţelor. Iulia rosti o frază de binecuvântare şi atinse amuleta împotriva focului, atârnată pe perete. În ultima vreme devenise foarte superstiţioasă. Desigur, un incendiu ar fi dezastruos, dar casa era nou construită şi nu era în calea curentului. Una peste alta, avea mai degrabă încredere în priceperea sclavilor casei de a se lupta cu focul, decât în toate zeiţele şi farmecele.

Când ieşiră în vestibul, Iulia spuse:

— Cred că acum mă voi duce la culcare.

Gaius o bătu uşor pe umăr şi îi sărută obrazul pe care ea i-l întinse. Ar fi putut să se aştepte la asta. Ideea era că, atunci când el va veni în pat, ea va dormi atât de adânc – sau se va preface – încât el nu o va deranja. La fel de bine ar putea să nu aibă nicio nevastă. Şi cum se aştepta Iulia ca el să-i dăruiască un alt copil dacă nu se culca cu el?

Dar era inutil să o critice. Îi ură noapte bună şi se îndreptă către biroul său din cealaltă aripă a vilei, unde îl aştepta un sul care cuprindea cele mai noi fascicule din *Viaţa lui Agricola* scrisă de Tacticus.

Iar acolo, Gaius descoperi unde se refugiase maimuţa Iuliei: era pe biroul lui şi defecase – excremente urât mirositoare de maimuţă peste toate hârtiile lui. Urlă de furie, apucă micul animal şi îl azvârli cu toată puterea în curte. Auzi un scrâşnet ciudat, apoi un geamăt şi pe urmă nu mai auzi nimic.

Bun. Dacă acea creatură era moartă, nu o va jeli. Iar mâine îi va spune Iuliei, fără niciun fel de remuşcare, că probabil a prins-o câinele. Preotul creştin o putea consola, deşi auzise că

preferau să nu aibă de-a face cu femeile, în clipa de faţă, îşi dorea ca nici el să nu trebuiască să aibă de-a face cu ele.

25

Gaius se trezi dimineaţa devreme. Astăzi, orice altceva s-ar întâmpla, trebuia să facă ceva pentru a-şi găsi fiul. Ardanos trebuie să ştie cum să ia legătura cu nepoata lui. Nu era nerăbdător să stea de vorbă cu bătrânul, pe care îl bănuia că era la fel de fanatic, în felul lui, ca Părintele Patros, dar nu vedea nicio alternativă. Singura problemă care rămânea era cum să dea de Ardanos, care nu mai locuia în apropiere de Deva.

Dar, în timp ce stătea în pat, meditând la această problemă, auzi o bătaie hotărâtă la poarta din faţă şi cum omul lui de ordine se plânge, în timp ce se duce să deschidă. Gaius îşi trase pe el o haină şi se furişă afară din pat, cu grijă să nu o trezească pe Iulia. În curtea din faţă aştepta un legionar, cu o solicitare din partea lui Macellius de a fi vizitat. Gaius ridică o sprânceană. Oficial, tatăl lui se pensionase, dar Gaius era la curent cu faptul că bătrânul devenise un sfetnic de încredere al tânărului comandant al Legiunii a Douăzecea.

Dacă va fi plecat când Iulia va descoperi maimuţa, nu ar fi nevoit să se confrunte cu lacrimile ei. Gaius străbătu oraşul călare şi se îndreptă direct către porţile cetăţii, salutându-se cu ofiţerul de gardă, care îl cunoştea bine din perioada mandatului său de procurator.

— Tatăl tău mi-a spus că probabil vei veni înainte de prânz, spuse soldatul. Îl găseşti în *Praetorium,* cu Legatul.

Pe banca din faţa biroului comandantului văzu o femeie cu înfăţişare obosită. Era o britanică, din acelea brunete şi cu pielea albă, ca oamenii din neamul mamei sale; avea între treizeci şi treizeci şi cinci de ani, presupuse Gaius, şi era îmbrăcată cu o rochie de lână de culoarea şofranului, brodată oarecum somptuos, cu aur. Gaius se întrebă ce făcuse şi, când legionarul de serviciu îl introduse în prezenţa comandantului şi a tatălui său, puse întrebarea.

— Numele ei este Brigitta, îi răspunse Macellius cu dezgust. Îşi zice Regină a poporului Demetae. Când soţul ei a murit, şi-a lăsat averea, în părţi egale, ei şi împăratului şi se pare că are impresia că asta îi dă dreptul să-i conducă regatul. Îţi sună

cunoscut?

Gaius îşi trecu limba peste buzele uscate. Era un obicei răspândit ca un bărbat bogat să-şi împartă averea între familie şi împărat, cu speranţa că moştenitorii imperiali vor avea grijă ca şi ceilalţi să-şi primească partea. Agricola făcuse acelaşi lucru.

Legatul privi de a Gaius la tatăl său. Era evident că lui nu îi suna cunoscut.

— Boudicca, spuse Gaius scurt. Soţul ei a încercat acelaşi lucru, dar icenii aveau datorii la câţiva senatori destul de importanţi. Când a murit, aceştia au dat buzna, iar ea a încercat să opună rezistenţă. Ea şi fiicele ei au fost destul de maltratate, iar ea a ridicat tribul la o rebeliune care aproape ne-a măturat de pe aceste meleaguri!

Acesta era spectrul pe care îl vedea Macellius când se uita la nefericita femeie care şedea afară, mai cu seamă că Demetae era unul dintre triburile care îşi socoteau descendenţa prin linia maternă.

— O, *acea* Boudicca, spuse legatul.

Se numea Lucius Domitius Brutus şi lui Gaius i se părea destul de tânăr pentru o poziţie atât de însemnată, dar avea renumele de bun prieten al împăratului.

— *Acea* Boudicca, repetă Macellius cu dezgust. Aşa că vezi, domnule, de ce tribunul de la Morindunum a înhăţat-o de îndată ce a fost citit testamentul şi de ce nu putem să punem pur şi simplu în aplicare condiţiile acestuia, aşa cum sunt, indiferent cât de mult ar avea de câştigat împăratul.

— Pe de altă parte, spuse Gaius, ar trebui să fie, de asemenea, limpede, că această femeie trebuie tratată ca un pahar de cristal. Vă asigur că fiecare băştinaş din această ţară aşteaptă să vadă ce vom face. Îl străfulgeră un gând. Nu are copii, presupun?

— Două fiice, pe undeva, după câte am auzit, răspunse Macellius obosit, dar nu ştiu ce s-a ales de ele, au doar trei sau patru ani, ghinion, căci altfel le-aş fi măritat pe fiecare cu un cetăţean. Nu prea am stomac pentru asemenea afaceri de război împotriva femeilor şi copiilor, dar dacă femeile se amestecă în politica noastră, ce putem face? Se aude că ea – sau cei cărora le-ar plăcea să se folosească de ea – au trimis mesaje cum că doresc o alianţă cu hibernienii.

Gaius se scutură, amintindu-şi de raidul de la casa lui Eilan.

— Duceţi-o la Londinium, sugeră el. Dacă va fi trimisă la Roma, oamenii ei vor crede că este prizonieră, dar dacă se stabileşte într-o casă frumoasă în oraş, ar putea avea impresia că i-a trădat. Spuneţi-i că, dacă nu locuieşte la Londinium, nu va vedea niciun şistar din aurul soţului ei.

— S-ar putea să meargă, spuse Macellius, chibzuind. Se întoarse către legat. Sunt de acord cu sugestia fiului meu. Ai deja un detaşament pregătit să întărească garnizoana de la Morindunum; ar putea duce ei vestea.

— Atunci, va fi ostatică, spuse Domitius Brutus.

Asta putea înţelege şi el.

Când părăsi biroul, Gaius se gândi că fiicele, oricât de mici, pot totuşi reprezenta un pericol. Femeia îi stârni o oarecare milă, arăta atât de dezolată.

— Unde sunt fetiţele tale? o întrebă în limba britanică.

— Acolo unde nu le vei găsi niciodată, romanule şi pentru asta mulţumesc zeilor, răspunse ea. Crezi că nu ştiu cum se poartă legionarii tăi cu tinerele fete?

— Nu cu copiii! exclamă Gaius. Haide, acum, sunt şi eu tată şi am trei fete cam de vârsta copilelor tale. Cel mult, le vom găsi tutori potriviţi.

— Te voi scuti de deranjul ăsta, spuse ea aspru. Sunt bine îngrijite!

Un legionar se apropie şi o atinse pe braţ. Când femeia se dădu înapoi, acesta porunci:

— Am să te rog să ne urmezi în linişte, doamnă. Nu vrem să te legăm.

Privi la întâmplare în jurul ei şi privirea i se opri pe chipul lui Gaius.

— Unde mă duceţi?

— Doar la Londinium, spuse el liniştitor.

Văzu cum faţa femeii se schimonoseşte, de uşurare sau dezamăgire, nu îşi dădea seama, dar plecă destul de liniştită.

Legionarul de gardă o urmări îndepărtându-se şi îi spuse lui Gaius:

— Nu ai zice că s-ar putea asocia cu agitatorii cunoscuţi, aşa cum o vezi acum, dar când am ridicat-o, ni s-a raportat că a fost văzută în compania unui rebel notoriu, Conmor, Cynric, sau cam aşa ceva. Se spune că se află încă în zonă.

— Îl cunosc, spuse Gaius.

Legionarul făcu ochii mari.

— Tu, domnule?

Gaius încuviinţă, amintindu-şi de băiatul inimos care îl scosese din capcana pentru mistreţi. Oare Cynric mai păstra legătura cu Eilan? Dacă ar fi prins, l-ar putea întreba cum ar putea aranja o întâlnire între patru ochi.

— O, zei, spuse Macellius, închizând în spatele lui uşa de la biroul legatului şi urmându-l pe Gaius în josul coridorului, toate acestea mă fac să mă simt bătrân!

— Nu fi ridicol, îi răspunse Gaius.

— Legatul vrea să fac ceva pentru a linişti spiritele. Zice să-mi folosesc vechile relaţii.

Poate că Brutus nu era atât de prost pe cât părea, gândi Gaius. Abilitatea lui Macellius de a obţine colaborarea triburilor fusese legendară pe vremea lui.

— Dar am obosit să scot castanele altora din foc cu mâna mea. Poate că mă voi muta la Roma. A trecut mult timp de când nu am mai văzut oraşul. Poate că ar trebui să merg în Egipt, unde mă voi încălzi în sfârşit.

— Nu vorbi prostii, îl dojeni Gaius. Ce s-ar face fetiţele mele fără bunicul lor?

— O, haide, nici nu ştiu că sunt în viaţă, spuse Macellius. Dar părea încântat. Desigur, dacă ai avea un fiu, ar fi altceva.

— Eu… ei, bine, s-ar putea să am un fiu într-una din zilele astea.

Pe Gaius îl trecură transpiraţiile. Macellius însuşi îi spusese despre sarcina lui Eilan, dar când a văzut-o, cu copilul, în coliba din pădure, lui Gaius i-a fost limpede că naşterea fusese ţinută secretă. Dacă Macellius nu ştia că Eilan îi născuse un fiu, Gaius nu credea că i-ar putea spune asta acum.

Eilan a visat că se plimba pe lângă un lac, într-o lumină obscură care ar fi putut fi asfinţit sau răsărit. Deasupra apei plutea un abur uşor, ascunzând privirii ţărmul celălalt; aburii erau argintii şi oglinda apei avea un luciu argintiu. Valuri mici spălau uşor malul. Un cântec era purtat parcă peste ape, iar din ceţuri se iviră nouă lebede albe, la fel de nepătate ca fecioarele Sanctuarului, când salutau luna.

Eilan nu mai auzise niciodată ceva atât de frumos, înaintă către marginea lacului, întinzându-şi mâinile, iar lebedele se

rotiră încet.

— Lăsaţi-mă să vin la voi, lăsaţi-mă să înot cu voi! strigă ea, dar lebedele îi răspunseră:

— Nu poţi veni cu noi, veşmintele şi podoabele te-ar duce la fund…

Se îndepărtară, iar inima lui Eilan fu sfâşiată de pierderea lor.

Eilan îşi dezbrăcă rochia grea, voalurile şi mantia şi azvârli deoparte colierul şi brăţările din aur de înaltă Preoteasă. Umbra ei se undui pe apă şi avu forma unei lebede. Se aruncă în lac…

Când apele de argint se închiseră deasupra capului ei, se trezi, în lumina difuză a răsăritului, înconjurată de cunoscuţii pereţi de lemn ai Sanctuarului. Preţ de câteva clipe, Eilan rămase nemişcată, frecându-se la ochi. Nu era pentru prima dată când visa lacul şi lebedele. De fiecare dată i se părea tot mai greu să se întoarcă. Nu pomenise nimănui despre ceea ce o tulbura. Era înalta Preoteasă a Vernemetonului, nu vreo fetişcană prostuţă care se speria de un vis ciudat. Dar, de fiecare dată când avea loc, visul era mai viu, în timp ce rolul pe care îl juca după ce se trezea era din ce în ce mai ireal.

Cineva bătu la uşă. Ciudat, era poarta dinspre grădină. Vag, putea auzi vocea tinerei preotese care o păzea, protestând pe un ton ridicat.

— Cine, fir-ar să fie, crezi că eşti? Nu poţi să apari pur şi simplu aici, din neant şi să ceri să o vezi pe înalta Preoteasă, mai ales la ora aceasta.

— Iartă-mă, răspunse o voce gravă. Încă mă gândesc la ea ca la sora mea vitregă, nu ca la înalta Preoteasă. Întreab-o, te rog, dacă vrea să vorbească cu mine.

Eilan îşi azvârli pe ea un şal şi se repezi afară în cerdac.

— Cynric! exclamă ea. Te credeam pe undeva pe la Miazănoapte!

Se opri dintr-o dată. De gâtul lui Cynric era atârnată o fetiţă brunetă, de doi sau trei ani, iar ascunsă în spatele mantiei lui era o altă fetiţă, de vreo cinci ani.

— Sunt ale tale?

Cynric scutură din cap.

— Sunt ale unei femei nefericite, iar eu am venit să te rog să le oferi adăpost, în numele Zeiţei.

— Să le ofer adăpost? repetă prosteşte Eilan. Dar de ce?

— Pentru că au nevoie, replică Cynric, de parcă ar fi fost cel

mai firesc lucru din lume.

— Vroiam să spun, de ce aici? Nu au nicio rudă care să aibă grijă de ele? Dacă nu sunt ale tale, de ce au devenit responsabilitatea ta?

— Mama lor este Brigitta, Regina tribului Demetae, spuse Cynric stânjenit. A încercat să-şi revendice regatul când soţul ei a murit şi acum este prizoniera Romei. Ne-am temut că, dacă ar cădea pe mâna romanilor, fiicele ei ar putea fi luate prizoniere sau mai rău.

Eilan se uită la copii şi se gândi la propriul ei fiu. O compătimea din toată inima pe mama lor, dar ce va spune Ardanos? Acesta era unul din acele momente când ar fi putut să ceară sfatul lui Caillean, dar ea plecase în Ţara Verii, să viziteze Fântâna Sacră.

— Ştii că sunt prea tinere pentru Zeiţă.

— Tot ceea ce îţi cer este ca ele să fie tefere şi în siguranţă, începu Cynric, dar înainte de a mai apuca să spună altceva, afară se auziră alte zgomote.

— Doamna mea, nu o poţi vedea acum pe Preoteasă, este cu un alt oaspete.

— Cu atât mai mult trebuie să fiu cu ea, se auzi o voce, iar Dieda pătrunse în grădină. Când îl văzu pe Cynric, Dieda scoase un ţipăt, iar el se întoarse iute să o vadă. Dieda aflase despre activităţile lui când se întorsese de la Eriu, dar era pentru prima dată când îl vedea.

— Copiii nu sunt ai mei, exclamă el, în timp ce culoarea pieri din obrajii Diedei şi se aprinse apoi din nou. Regina Brigitta i-a trimis aici pentru adăpost.

— Atunci trebuie duse la Casa Fecioarelor, spuse Dieda, stăpânindu-se, şi întinse mâna.

Dar ochii îi erau încă aţintiţi asupra lui Cynric.

— Aşteaptă, spuse Eilan. Trebuie să mă gândesc. Sanctuarul nu-şi poate permite să se amestece în vreo treabă politică.

— Fără consimţământul Romei? întrebă Cynric cu dispreţ.

— E uşor pentru tine să mă iei în batjocură, dar trebuie să-ţi aminteşti că noi existăm pentru că suntem toleraţi de acei romani pe care eşti gata să-i respingi. Ar trebui cel puţin să ne consultăm cu arhi-druidul înainte de a ne angaja la ceva care ar putea trece drept sprijin pentru o rebeliune.

— Cu Ardanos? scuipă Cynric. De ce nu cu legatul de la Deva

însuşi? Poate că ar trebui să mergem la guvernatorul Britaniei să-i cerem permisiunea!

— Cynric, am riscat enorm pentru tine şi pentru cauza ta, îi aminti Eilan cu asprime. Dar nu pot pune în pericol Sanctuarul aducând aici refugiaţi politic fără permisiunea lui Ardanos.

Cu un cuvânt, îşi trimise însoţitoarea în josul cărării, către casa din apropiere care fusese construită pentru arhi-druid.

Cynric spuse:

— Eilan, ştii ce soartă le-ar aştepta pe aceste fete dacă le-ai abandona?

— Dar tu ştii? îi întoarse repede vorba Eilan. De ce eşti atât de sigur că Ardanos va refuza?

— Ce să refuze? se auzi o voce şi cu toţii se întoarseră – Eilan, încruntându-se, Cynric, aprins de mânie şi Dieda, cu paloarea unei emoţii pe care Eilan nu o putea numi. Însoţitoarea ta m-a întâlnit chiar afară, explică Ardanos.

Eilan făcu semn către copii.

— Nu pot face nimic pentru Brigitta, spuse Ardanos când Eilan termină de povestit. A fost prevenită ce se poate întâmpla dacă îşi revendică dreptul de a domni. Dar nu va avea parte de un tratament sever, nici chiar romanii nu ar face o asemenea greşeală de două ori în acelaşi secol. Cât despre fete, nu ştiu. Ar putea să ne facă necazuri mai târziu.

— Dar nu încă, spuse cu hotărâre Eilan. Şi nu voi considera copiii responsabili de fărădelegile părinţilor lor. Senara şi Lia pot avea grijă de ele. Dacă le dăm nume noi şi le tratăm ca pe ceilalţi copii, ar trebui să fie destul de ferite o vreme. Nimeni nu va avea nicio părere despre asta. Zâmbi cu amărăciune. În definitiv, sunt cunoscută pentru adăpostirea copiilor orfani.

— Aşa am impresia, spuse Ardanos nehotărât. Dar Cynric ar face bine să plece cât mai departe. Căci acolo unde este el, am observat, urmează necazuri. Îi aruncă tânărului o privire fugară, iar Dieda păli. S-ar putea ca romanilor să nu le pese de fete, dar pe tine te vor căuta cu siguranţă!

— Dacă încearcă să se pună cu mine, s-ar putea să aibă parte de mai multe necazuri decât pot duce, spuse Cynric cu înverşunare.

Eilan oftă, gândindu-se că mai degrabă i s-ar fi potrivit numele de petrei scandalagiu decât cel de corb. Dar ştia că nu era cazul să se certe cu Cynric sau cu Dieda. Tot ceea ce putea

face era să încerce să păstreze pacea încă puţin. Uneori i se părea că întreaga povară a Britaniei era pe umerii ei – şi că toate rudele ei complotau să o menţină acolo.

Senara fu chemată să ducă fetiţele la noul lor domiciliu, iar Eilan plecă la treburile ei, lăsându-i pe Dieda şi Cynric să-şi ia rămas bun. Mai târziu, în după-amiaza aceea, auzi pe cineva plângând în magazia unde uscau plantele. Era Dieda.

Cealaltă femeie sări în sus, cu ochii strălucind, pe urmă, când văzu cine era, se pleoşti parcă. Deşi relaţia lor nu mai era apropiată, cel puţin Dieda nu simţea nevoia să se prefacă. Dar Eilan ştia că nu era cazul să o atingă sau să o consoleze.

— Ce este? întrebă ea.

Dieda îşi frecă ochii cu colţul voalului, înroşindu-i şi mai mult.

— Mi-a cerut să plec cu el…

— Iar tu ai refuzat.

Eilan îşi păstra intenţionat tonul neutru.

— Să duc o viaţă de proscris, mereu furişându-mă prin pădure, speriată de fiecare sunet, întrebându-mă în fiecare zi dacă mâine îl voi vedea dus în lanţuri sau ucis de săbiile romane? N-aş putea face asta, Eilan. Aici, cel puţin, am muzica mea şi am de făcut o muncă în care cred. Cum aş putea să plec?

— I-ai spus asta?

Dieda clătină din cap.

— A spus că, dacă aşa simt, înseamnă că nu-l iubesc cu adevărat, că am trădat cauza noastră… A spus că are nevoie de mine…

Sunt sigură că are, idiotul, gândi Eilan, fără să se întrebe măcar dacă ea are nevoie de el!

— E vina ta! strigă Dieda. Dacă nu ai fi fost tu, m-aş fi căsătorit cu el demult. Poate că aşa nu ar fi ajuns niciodată să fie un proscris!

Cu un efort, Eilan se abţinu să-i amintească Diedei că şi-a rostit jurămintele de preoteasă de bună voie. Chiar şi atunci când Eilan s-a întors la Sanctuar, după naşterea lui Gawen, Dieda ar fi putut să meargă la Cynric în loc să plece la Eriu. Biata fată nu aştepta explicaţii logice, avea nevoie de cineva pe care să dea vina.

— Iar acum nu mă pot gândi decât la felul în care m-a privit! S-ar putea să treacă luni sau chiar ani până să aflu ce face sau ce se întâmplă cu el! Cel puţin, dacă am fi împreună, aş şti! se

văicări Dieda.

— Bănuiesc că nu te interesează neapărat părerea mea, spuse cu blândeţe Eilan. Orice ai crede despre alegerile mele, ştii că am învăţat să trăiesc cu ele. Dar am plâns şi eu în întuneric, întrebându-mă dacă am făcut alegerea potrivită. Dieda, nu poţi fi niciodată sigură. Tot ceea ce poţi face este lucrarea ce ţi-a fost încredinţată şi să speri că Zeiţa îţi va explica, într-o bună zi, rostul ei.

Dieda stătea cu spatele, dar Eilan avu impresia că suspinele i se mai potoliră.

— Le voi spune fecioarelor că eşti bolnavă şi nu le poţi duce diseară la cântat, continuă Eilan. Sunt sigură că se vor bucura de o zi liberă.

Eilan avusese impresia că problema copiilor Brigittei fusese rezolvată, dar după numai câteva zile, chiar înainte de masa de seară, însoţitoarea ei îi spuse că un roman cerea o audienţă.

Prima dată îi veni în minte Gaius, însă un al doilea gând îi spuse că nu ar îndrăzni să vină aici niciodată.

— Află numele şi ocupaţia lui, spuse ea pe un ton neutru.

Fata se întoarse în câteva clipe.

— Doamnă, Macellius Severus este cel care îţi cere favoarea de a sta de vorbă cu tine. Adăugă: A fost prefectul militar al Devei…

— Ştiu cine este. Lhiannon îl primise o dată sau de două ori, dar Macellius era acum pensionat. Ce, în numele zeilor, ar putea să vrea de la ea? Singurul mod de a afla era să întrebe. Spune-i să între, porunci ea.

Îşi îndreptă rochia şi, după un moment de gândire, îşi trase voalul peste faţă.

Huw pătrunse apoi pe uşă cu un alt bărbat în urma lui. *Tatăl lui Gaius… bunicul fiului meu…* Din spatele vălului, Eilan îl privea cu curiozitate. Nu îl mai văzuse niciodată şi totuşi l-ar fi recunoscut oriunde. În faţa ochilor, i se înfăţişau, suprapuse, trăsăturile ofilite ale bătrânului şi liniile puternice ale nasului şi bărbiei, care se repetau la fiul său şi tocmai începeau să se ivească în curbele copilăreşti ale chipului propriului ei fiu.

Huw luă poziţie lângă uşă, iar Macellius se postă în faţa ei. Se îndreptă şi se înclină, iar Eilan înţelese dintr-o dată de unde venea mândria lui Gaius.

— Doamna mea. Folosi termenul roman *Domina,* dar altfel

britanica lui era chiar bună. Eşti foarte amabilă să mă primeşti…

— Nu e niciun deranj, răspunse ea. Cu ce te pot ajuta?

Bănuia că avea legătură cu unul dintre festivalurile care se apropiau, aşa cum s-a întâmplat pe vremea când era însoţitoarea lui Lhiannon.

Macellius îşi drese glasul.

— Înţeleg că ai oferit adăpost fiicelor reginei Demetane…

Dintr-o dată, lui Eilan îi păru foarte bine că îşi pusese voalul.

— Dacă ar fi adevărat, spuse ea rar, dorindu-şi cu disperare ca Ardanos sau Caillean să fi fost aici ca să o ajute, ce importanţă ar avea pentru tine?

— Dacă ar fi adevărat, îi repetă el cuvintele, am vrea să ştim de ce.

Îi veniră în minte vorbele lui Cynric.

— Pentru că mi s-a spus că au nevoie de asta. Te poţi gândi la un motiv mai bun?

— Nu, răspunse el şi, totuşi mama lor este o rebelă care a ameninţat să ridice întregul Apus împotriva Romei. Dar Roma a fost milostivă. Brigitta a fost trimisă sub protecţie la Londinium şi nu îi vom face niciun rău. Şi nici nu am cerut moarte pentru rudele el.

Micuţele se vor bucura să ştie că mama lor este teafără, gândi Eilan, amintindu-şi cât de nefiresc de liniştite erau. Dar de ce? Era posibil ca Macellius să dorească pacea între Roma şi britoni, la fel de mult ca şi ea?

— Dacă este aşa, mă bucur să aud asta, zise ea, dar ce vrei de la mine?

— Credeam că este evident, doamnă. Aceste fete nu trebuie să devină un punct de pornire pentru o viitoare revoltă. Brigitta însăşi nu este importantă, dar în vremuri de tensiune, poate fi folosit orice pretext.

Eilan spuse:

— Cred că în privinţa asta poţi fi liniştit; dacă s-ar afla printre fecioarele Sanctuarului, nu ar fi nicidecum folosite politic.

— Nici măcar când ar creşte mari? întrebă el. De unde să ştim că nu vor fi date unor bărbaţi care vor încerca să domnească peste Demetae prin dreptul conferit de căsătoria cu regina?

Avea dreptate să se întrebe, gândi Eilan. Era exact genul de lucru pe care l-ar încerca Cynric.

— Şi cum aveţi de gând să evitaţi asta?

— Cea mai bună cale este să le dăm spre creştere în familii romane loiale şi, când vor fi mari, să le găsim nişte soţi de nădejde, cu simpatii romane.

— Şi asta este tot ce li s-ar întâmpla, dacă ar fi în mâinile romanilor?

— Asta e tot, răspunse Macellius. Doamnă, doar nu crezi că ne războim cu bebeluşii şi copiii mici?

Eilan rămase tăcută. Asta este exact ceea ce am fost învăţată să cred.

— Chiar doreşti să plătim la nesfârşit pentru atrocităţile comise de alţii? Pe insula sacră, de pildă? spuse Macellius, de parcă i-ar fi putut citi gândurile.

Aşa crede Cynric, dar decizia îmi aparţine. Şi mie trebuie să-mi spună Zeiţa ce e de făcut. Preţ de câteva momente, Eilan continuă să rămână tăcută, căutându-şi liniştea interioară, în care putea auzi.

— Nu, spuse ea, dar aş pierde încrederea propriului meu popor dacă aş părea prea nerăbdătoare să te cred. Am auzit că fiicele Brigittei sunt amândouă prea tinere ca să se poată gândi cineva la căsătorie. Au trecut prin multe. Cu siguranţă, le-ar face mai bine dacă le-am lăsa să stea acolo unde sunt, câteva luni, sau chiar un an, până se potolesc spiritele. Până atunci, toată lumea va afla cum a fost tratată mama lor. Pasiunile se vor linişti şi vor fi mai puţine proteste zgomotoase dacă oamenii vor auzi că sunt în mâinile voastre.

— Şi apoi ne vor fi încredinţate? întrebă Macellius, încruntându-se.

— Dacă totul este aşa cum spui, jur pe zeii tribului meu că da. Eilan îşi aşeză mâna pe colierul de la gât. Pregăteşte-te să le primeşti la casa ta din Deva anul viitor, la Sărbătoarea Fecioarelor.

Chipul lui Macellius se lumină, iar lui Eilan i se tăie răsuflarea când văzu pe faţa lui brăzdată sclipirea zâmbetului lui Gawen. De-ar putea să-i spună cine era şi să-i arate nepotul, zdravăn şi sănătos!

— Te cred, spuse Macellius. Nu pot decât să sper că legatul mă va crede şi el pe mine.

— Vernemetonul stă zălog pentru cinstea mea. Eilan făcu un gest larg în jurul ei. Dacă îmi încalc cuvântul, legatul nu trebuie decât să întindă mâna.

Macellius răspunse:
— Doamnă, ţi-aş săruta mâna, dar străjerul tău mă priveşte suspicios.
— Nu poţi face asta, spuse ea, dar îţi accept bunele intenţii, domnul meu.
— Şi eu pe ale tale, spuse Macellius şi mai făcu o plecăciune.
După ce plecă, Eilan rămase o vreme în linişte, întrebându-se dacă îşi trădase poporul sau îl salvase. Oare pentru asta lucraseră zeii să o aducă pe ea aici? Oare pentru asta se născuse?
Caillean se întoarse din Ţara Verii a doua zi, târziu, cu un aer obosit dar entuziasmat. După ce mai vârstnica femeie se îmbăie, Eilan o trimise pe Senara să o întrebe dacă doreşte să ia masa de seară în preajma focului ei.
— Cât a crescut copila asta! comentă Caillean, când Senara ieşi să aducă mâncarea. Parcă doar ieri a venit aici, iar acum are vârsta ta când te-am întâlnit şi este aproape la fel de frumoasă!
Cu o oarecare surprindere, Eilan îşi dădu seama că Senara era, într-adevăr, o tânără femeie, destul de mare pentru jurăminte; într-o zi, curând, va trebui să-şi facă legământul de preoteasă. De ani de zile nu auzise niciun cuvânt de la rudele romane ale fetei şi nu avea niciun motiv să creadă că vor avea ceva de obiectat. Dar, cel puţin pentru asta, nu era nicio grabă.
— Şi ce-ai făcut în această zi însorită, draga mea copilă? o întrebă Caillean, în timp ce Senara aşeza mâncarea pe masă.
Un aer ciudat străbătu chipul fete.
— M-am plimbat până la acea căsuţă din pădure. Ştiai că acolo a venit să locuiască un pustnic?
— Într-adevăr, i-am dat permisiunea. Este un bătrân ciudat, de undeva de la miazăzi, creştin, nu-i aşa?
— Aşa e, răspunse Senara, cu acelaşi aer straniu. A fost bun cu mine.
Caillean se încruntă. Eilan ştia că îi venea să spună că nu era potrivit ca o preoteasă a Sanctuarului să fie singură cu un bărbat, indiferent cât de cumpătat sau de bătrân ar fi acesta. Eilan se gândi ironic că nu era ea în măsură să pună la îndoială cinstea unei fete.
— Mama mea a fost creştină, vorbi Senara. Îmi dai permisiunea să-l vizitez pe acest preot şi să-i duc ceva de mâncare din bucătărie? Aş vrea să aflu mai multe despre

credinţa mamei mele.

— Nu văd de ce nu, răspunse Eilan. Faptul că toţi zeii sunt un singur Zeu face parte din învăţăturile noastre cele mai străvechi. Du-te şi vezi care faţă a Lui o văd creştinii…

Mâncară o vreme în tăcere.

— S-a întâmplat ceva, spuse în cele din urmă Eilan, urmărind chipul lui Caillean, în timp aceasta ce privea flăcările.

— Probabil… răspunse Caillean. Dar nu sunt întru totul sigură ce înseamnă. Torul are o putere foarte mare, la fel şi lacul… îşi scutură capul. Îţi promit că, atunci când voi înţelege ce am simţit acolo, vei afla. Până atunci… — ochii lui Caillean îşi pierdură blândeţea când îşi ridică privirea către Eilan. Am auzit că şi aici s-a întâmplat ceva. Dieda mi-a spus că ai avut un musafir.

— Mai degrabă musafiri, dar presupun că te referi la Cynric.

— Mă refer la Macellius Severus, spuse Caillean. Ce părere ţi-a făcut?

Eilan gândi: *Mi l-aş fi dorit ca socru.* Dar nu-i putea spune asta lui Caillean. Făcu un compromis, spunând:

— Pare deopotrivă cumsecade şi patern.

— În felul acesta pun romanii tot mai mult stăpânire pe lumea noastră, zise Caillean. Aş prefera să fie răi cu toţii, fără excepţie. Dacă până şi tu poţi avea o părere bună despre Macellius, cine se va răzvrăti?

— De ce să ne răzvrătim împotriva lor? Vorbeşti ca Cynric.

— Aş putea vorbi şi mai rău.

— Nu văd cum, spuse Eilan ofensată. Chiar dacă trebuie să avem o pace romană, ce e rău în asta? Pacea este cu siguranţă mai bună decât războiul, orice s-ar întâmpla.

— Chiar şi o pace lipsită de onoare? O pace în care tot ceea ce este bun în viaţă ţi-a fost luat?

— Romanii pot fi oameni de onoare… începu Eilan, dar Caillean o întrerupse.

— Aş fi crezut că eşti ultima persoană care poate spune asta!

Vocea i se stinse, într-o linişte înfiorătoare, de parcă şi-ar fi dat seama că, orice ar spune, nu ar face decât să înrăutăţească situaţia.

Dar chiar asta spun, gândi Eilan, simţind cum ruşinea care îi îmbujorase obrajii se stinge. *Mama lui Gaius s-a măritat cu Macellius ca să aducă pacea, iar eu l-am lăsat pe Gaius să se*

însoare cu o fată romană din acelaşi motiv. Se întrebă ce fel de persoană era soţia lui şi dacă îl făcea fericit. Nu toate femeile căutau pacea, Eilan ştia asta, amintindu-şi de Boudicca, regina care pornise o rebeliune şi de Cartimandua, care îl trădase pe Caractacus, şi de Brigitta, ale cărei fiice le adăpostea, dar decizia ei era luată şi aşa va rămâne.

— Cynric se înşală, spuse ea în cele din urmă. Viaţa merită trăită nu pentru gloria pe care o cântă războinicii, ci pentru vitele îngrijite şi câmpurile semănate şi pentru copiii fericiţi din jurul focului. Ştiu că Zeiţa poate fi la fel de îngrozitoare ca o ursoaică atunci când puii îi sunt ameninţaţi, dar cred că Ea preferă să ne vadă zidind şi sporind decât ucigându-se unul pe altul. Nu pentru asta am încercat să refacem aici vechile căi ale tămăduirii?

În cele din urmă îşi ridică privirea, întâlnind ochii negri ai lui Caillean şi fu surprinsă să vadă în privirea ei că era mişcată.

— Ţi-am spus care sunt motivele pentru care am urât bărbaţii şi m-am temut de ceea ce pot face, spuse cu blândeţe Caillean. Îmi e foarte greu uneori să cred în viaţă; mi-ar fi cu mult mai uşor să merg la luptă. Câteodată mă faci să mă ruşinez. Dar când am privit în Fântâna Sacră, mi s-a părut că se revarsă în sute de pârâiaşe care sapă în pământ şi duc puterea lui tămăduitoare pe întreg cuprinsul ţării. Şi atunci, pentru scurt timp, am crezut cu adevărat.

— Trebuie să facem ceva cu fântâna aceea, spuse blând Eilan, luând mâna lui Caillean, parcă auzind, ca un ecou, cântecul lebedelor.

Când se duse din nou la Deva, Gaius îşi vizită tatăl. La o cană cu vin, veni vorba despre Brigitta, regina tribului Demetae.

— I-ai găsit, până la urmă, fiicele? întrebă Gaius.

— Într-un anumit fel, răspunse tatăl lui. Ştiu unde se află şi nu vei ghici niciodată care e acel loc.

— Credeam că ai de gând să le cauţi nişte părinţi romani.

— Aşa voi face, când va veni vremea, dar deocamdată cred că Preoteasa Oracolului este cel mai bun paznic pe care-l pot avea. În timp ce Gaius se holba la el, tatăl său continuă: Este o femeie tânără şi m-am temut că va simpatiza cu tinerele capete înfierbântate, ca Cynric, pe care, îţi spun pe şleau, l-aş spânzura dacă am putea pune mâna pe el, dar ea a fost surprinzător de rezonabilă. După cum poţi ghici, am acolo un informator de ani

de zile, un servitor al preoteselor, dar a fost pentru prima dată când am văzut-o pe Preoteasă chiar eu.

— Cum arăta?

Vocea lui Gaius se frânse, dar Macellius nu păru să observe.

— Era acoperită cu voaluri, spuse el. Dar am făcut amândoi o înţelegere ca ea să păstreze fetele până ce tensiunea se domoleşte, iar apoi să ni le predea, să le dăm spre adopţie în familii romane şi să facem contracte de căsătorie cu soţi romani. Cred că până şi Brigitta va înclina să fie de acord cu asta, dacă i se prezintă altfel problema. Şi am de gând să-i spun. M-am temut că unii dintre agitatorii din jurul ei vor face din fete cauza unui nou război sfânt, ceea ce, nu trebuie să-ţi mai spun, ne-ar pica greu, după pierderile prilejuite de Domitian la frontieră. Se opri şi se uită atent la fiul său. Uneori mă întreb dacă am făcut alegerile potrivite pentru tine, fiule. Am crezut că Vespasian va trăi mai mult. A fost un împărat bun şi ar fi avut grijă de cariera ta. După câte planuri ne-am făcut, trăieşti, de fapt, pe pământurile noastre, ca o căpetenie britanică. Chiar şi căsătoria ta cu Iulia… Vocea i se frânse. Mă poţi ierta?

Gaius îl privi lung.

— Nu ştiam că era ceva de iertat. Mi-am făcut o viaţă aici şi aceasta este casa mea. Cât priveşte cariera, ei, bine, mai e timp berechet.

Niciun împărat nu trăieşte veşnic, gândi el, amintindu-şi ce spusese Malleus în ultima lui scrisoare, dar nu putea spune asta cu voce tare nici măcar în faţa tatălui său. Când se gândea la Roma, îşi amintea mulţimile şi mizeria şi detestata togă. Poate că i-ar fi plăcut ca aici, în Britania, să fie ceva mai mult soare, dar jinduia prea puţin după clima de la miazăzi.

Cât despre lipsa unui moştenitor de sex masculin, se întreba dacă era timpul potrivit să-i spună lui Macellius despre fiul lui Eilan. Fusese, într-adevăr, ea, cea pe care o văzuse tatăl său? Era o mare uşurare să ştie că Eilan putea fi atât de echilibrată. Chiar dacă nu o putea vedea, ştia că era bine, sănătoasă. Nu că nu şi-ar fi iubit fiicele, iar Gaius ştia că Licinius le iubea pe toate. Dar legea romană ţinea seama doar de copiii de sex masculin. Poate că nu era corect, căci, drept urmare, avea să o priveze de dreptul întâiului născut pe micuţa Cella, dar legea era lege, fie că îi plăcea sau nu.

Până la urmă i se păru mai sigur să nu spună nimic. Ceea ce

rămânea nerostit – iar el descoperise asta pe pielea lui – nu va fi nevoit să regrete niciodată.

26

Caillean se trezi tremurând, în lumina cenuşie a zorilor. *A fost doar un vis.* Dar imaginile erau încă vii, mai reale, chiar şi acum, decât draperiile patului său şi decât respiraţia celorlalte femei din apropiere. Se ridică şi îşi vârî picioarele în papuci şi pe urmă, tremurând, luă şalul din cui şi îl înfăşură în jurul ei.

Dar lâna caldă nu o linişte a. Când închise ochii, vedea încă aievea revărsarea apei argintii, deasupra căreia se ridicau şi se roteau aburi albi. Eilan stătea pe celălalt mal, dar, cu fiecare clipă, apele creşteau, devenind tot mai adânci, ca şi cum un curent puternic o ducea departe. Ceea ce o îngrozise era emoţia care însoţea imaginile, copleşitoarea răbufnire a sentimentului de pierdere şi disperare.

Vorbesc doar propriile mele temeri, îşi spuse, e un vis care va dispărea odată cu răsăritul soarelui Nu toate visele erau premonitorii. Se ridică şi bău nişte apă din ulcior.

La sfârşit, un văl cenuşiu de nori se răsuci între ea şi Eilan, rupând-o de lume. *Aşa este moartea…* Gândul acesta nu se lăsa alungat. Fanteziile obişnuite ale somnului dispăreau ca aburul dimineţii când omul se deştepta. Un vis important – un vis al puterii – devenea şi mai distinct când cineva încerca să-i dezlege misterul. Nu putea fi ignorat.

În timp ce femeile celelalte începură să se trezească, Caillean îşi dădu seama că nu putea rămâne aici, să le înfrunte privirile curioase. Poate că în grădină ar putea găsi liniştea de care avea nevoie ca să facă faţă acestei probleme. Un lucru era, însă, limpede: trebuia să-i spună lui Eilan.

În anul acela, sărbătorile de Beltane anunţaseră o vară generoasă, iar crângurile din împrejurimile Sanctuarului erau înviorate de flori. Eilan se lăsase convinsă să iasă cu Miellyn la cules de plante, iar Lia şi copiii veniseră şi ei. Sub copaci, florile crem de ciuboţica-cucului şi clopoţeii erau încă înfloriţi, iar florile galbene de piciorul-cocoşului începeau deja să împânzească poienile, în timp ce păducelul alb atârna greu pe ramuri.

Gawen îşi etală cu voioşie cunoştinţele despre pădure în faţa celor două fiice ale Brigittei, care îi sorbeau fiecare cuvânt,

uimite şi încântate. Eilan zâmbi, amintindu-şi cum ea şi Dieda, când erau mici, îl urmau pe Cynric peste tot. Ascultându-le râsul, îşi dădu seama cât de mult îi lipsise lui Gawen prezenţa altor copii cu care să se joace şi îşi aduse aminte că nu numai fetele o vor părăsi în curând. Gawen va trebui dat curând în grija unei familii adoptive.

Era trecut de amiază când se întoarseră, îmbujoraţi, sporovăind şi încununaţi cu flori.

— Caillean vă aşteaptă în grădină, zise Eilidh, când intră Eilan. A stat acolo toată dimineaţa. Nici măcar nu a vrut să vină să mănânce micul dejun, dar ne asigură că nu e nimic în neregulă.

Încruntându-se, Eilan pătrunse în grădină, fără să-şi scoată pălăria de paie cu boruri largi, căci ziua era călduroasă. Caillean stătea pe o bancă lângă stratul de rozmarin, nemişcată, de parcă ar fi fost adâncită în meditaţie, dar pasul lui Eilan o făcu să deschidă ochii.

— Caillean, ce este?

Cealaltă femeie îşi ridică privirea, iar Eilan se dădu înapoi la vederea calmului desăvârşit din ochii aceia negri.

— Câţi ani sunt de când ne cunoaştem? întrebă Caillean.

Eilan încercă să socotească în gând: s-au întâlnit când s-a născut cel mai mic copil al lui Mairi. Dar, de fapt, părea mai mult de atunci, şi existau momente când îşi amintea acele vechi crâmpeie de cunoaştere care veniseră asupra ei şi se gândea că au fost surori pe parcursul mai multor vieţi.

— Şaisprezece ani, cred, spuse ea, nesigură, în cele din urmă. A fost în apropierea iernii; dar nu, nu putea fi, căci sălbaticii hibernieni făceau jafuri şi cu siguranţă nu ar fi navigat dacă s-ar fi temut de furtunile de iarnă. Nu era zăpadă, ci ploaie, îşi aminti ea. A fost o primăvară urâtă, iar ea a venit la Sanctuar ca preoteasă novice în vara următoare.

— Atât de mult a trecut? Ai dreptate. Copilul lui Mairi aproape că e destul de mare ca să se însoare, iar Gawen a împlinit unsprezece ierni.

Eilan o aprobă, amintindu-şi cu neaşteptată acurateţe cum o vizitase Caillean, în timpul exilului, în coliba din pădure şi cum femeia o ţinuse de mâini şi îi ştersese fruntea în timp ce copilul se năştea. Crezuse că acele amintiri nu vor păli sau vor muri vreodată, acum erau ca un vis de mult trecut. Munca pe care o înfăptuia împreună cu Caillean la Sanctuar părea acum mult mai

vie.

— Iar acum avem două dintre fiicele Brigittei în Sanctuar, zise Caillean dusă pe gânduri. Dar, în mai puţin de un an, vor merge să fie crescute de romani.

Oftând, Eilan răspunse:

— Urăsc să mă gândesc că Brigitta îşi va pierde copiii.

— Nu mi-aş irosi mila tocmai pe *ea,* îi răspunse Caillean. Mă îndoiesc că şi-a pierdut nopţile gândindu-se la ce li se va întâmpla copiilor ei atunci când s-a lăsat lămurită de Cynric să pună la cale rebeliunea.

Eilan ştia că era foarte probabil să fie adevărat, dar, ca mamă, îşi aminti chinul pe care l-a îndurat când Ardanos i l-a luat pe Gawen.

— De ce vorbeşti despre aceste lucruri acum? întrebă ea. Nu pot să cred că ai aşteptat aici toată dimineaţa, doar ca să faci socoteala vechilor amintiri, aşa cum cămătarii romani îşi socotesc aurul!

Caillean oftă.

— Trebuie să-ţi spun ceva şi nu ştiu cum s-o fac. Aşa că vorbesc despre tot felul de lucruri neînsemnate. Eilan, am avut parte de o prevestire, cum se spune că vine asupra fiecărei preotese înainte de moarte. Nu, nu pot să explic…

Eilan simţi cum în jurul inimii i se strânge un sloi de gheaţă, în ciuda căldurii soarelui.

— Ce vrei să spui printr-o prevestire? Te doare ceva? Poate că Miellyn cunoaşte nişte ierburi de leac…

Caillean continuă cu glas scăzut:

— Am avut un vis şi cred că înseamnă că viaţa aceasta se va sfârşi curând.

Caillean să moară? Stupefiată, tot ceea ce Eilan găsi de spus cu voce tare fu:

— Dar cum?

Caillean îi răspunse încet.

— Cu adevărat, nu ştiu cum să-ţi spun, probabil că este un lucru pe care îl poţi înţelege numai când se întâmplă.

O, da, gândi Eilan, *este adevărat; şi eu sunt preoteasă, chiar dacă nu una foarte bună. Î*n prezenţa lui Caillean îşi amintea asta, deşi se îndoia adesea, cu alte ocazii. De la ultima ei întâlnire cu Cynric, devenise cât se poate de conştientă de rolul ei de pion în lupta lui cu romanii, aşa cum, cu Ardanos, era

conştientă, mai presus de orice, de felul în care el dorea să o folosească pentru a păstra pacea cu Roma. În ultimele câteva perioade, triburile au fost liniştite, dar Eilan auzise poveşti despre nemulţumirile din rândul romanilor. Cynric ar profita iute de orice slăbiciune, dacă romanii s-ar răzvrăti împotriva împăratului. Oare Gaius s-ar alătura unei astfel de rebeliuni? Oare îi păsase vreodată de ea, făcuse ceva doar pentru binele ei?

Însă în relaţia cu Caillean, din primul moment când o întâlnise, Eilan fusese, mai presus de orice, preoteasă şi numai preoteasă. Când era împreună cu ea, Eilan simţea că s-ar putea ca Zeiţa să mai aibă încă pentru ea o întrebuinţare. Aşa profund cum îl iubise pe Gaius, nu putea să nu-şi aducă aminte că el nu a rămas alături de ea. Dar Caillean a fost mereu aici.

Îşi privi neajutorată sora-preoteasă şi se gândi pe neaşteptate: *Am mai trecut prin asta şi am privit-o cum moare în suferinţă.*

Dintr-o dată, Eilan era furioasă. Dacă nu putea face nimic să împiedice asta, de ce dorea Caillean să-i zbuciume sentimentele, spunându-i? O privi aproape cu ostilitate pe cealaltă femeie şi văzu în ochii întunecaţi ai lui Caillean o sclipire de emoţie, ca un curent într-un eleşteu. Înţelese dintr-o dată: *Şi ea se temea.*

Trase adânc aer în piept şi puterea Zeiţei pe care Caillean o putea trezi în ea se deşteptă dintr-o dată.

— Ca înaltă Preoteasă a Vernemetonului, îţi poruncesc, povesteşte-mi visul tău!

Caillean făcu ochii mari, dar în câteva clipe îşi deşertă întreaga poveste. Eilan ascultă cu ochii închişi, văzând imaginile pe măsură ce Caillean le descria. Iar în curând i se păru că le poate vedea chiar înainte de a fi rostite de cealaltă femeie, ca şi cum ceea ce povestea Caillean era visul ei, iar atunci când femeia rămase tăcută, ea însăşi continuă cu povestea propriului ei vis, cu lebedele.

— Vom fi despărţite, spuse ea în cele din urmă, deschizând ochii. Fie de moarte, fie de o altă forţă pe care nu o cunosc, dar gândul că te voi pierde este ca o moarte, Caillean.

— Dar dacă nu prin moarte, atunci cum? întrebă femeia mai în vârstă.

Eilan se încruntă, amintindu-şi sclipirea apelor de argint ce se

întindeau dedesubtul norilor.

— Ţara Verii, spuse ea dintr-o dată. Cu siguranţă, acela este locul pe care l-am văzut amândouă în visele noastre. Trebuie să te duci acolo, Caillean, şi să iei cu tine o duzină de fecioare. Nu ştiu dacă asta este pentru împlinirea scopului Zeiţei sau pentru sfidarea lui, dar cu siguranţă este mai bine să faci *ceva* decât să stai aici, aşteptând ca moartea să te ia, chiar de ceea ce facem este greşit!

Caillean o privea încă neîncrezătoare, dar viaţa revenise în ochii ei.

— Ardanos nu va îngădui niciodată asta. Ele este arhi-druidul şi doreşte ca toate preotesele să fie aici, la Vernemeton, sub ochii lui!

Eilan o privi şi zâmbi:

— Dar eu sunt Preoteasa Oracolului. Lasă-l pe Ardanos în seama mea!

În dimineaţa zilei Solstiţiului, fecioarele de la Sanctuar porniră în zori să adune rouă de pe florile de vară. Roua avea multe puteri, atât pentru sporirea frumuseţii cât şi pentru conferirea puterilor magice. Se spunea că, în ziua aceea, orice fecioară care îşi spăla faţa cu roua dimineţii şi privea apoi într-un izvor curat, putea vedea chipul celui care o iubea cel mai mult.

Eilan se pomeni întrebându-se de ce preotesele, care, în definitiv, erau toate sub jurământul de castitate sau intenţionau să fie, ar dori să afle asemenea lucruri? Oare cele mai multe dintre ele purtau în inimă amintirile iubiţilor din vieţile pe care le-au părăsit? Ea făcuse mai rău decât să viseze la iubitul ei. Dar spera că celelalte fete care o slujeau pe Zeiţă puteau fi mai devotate unui singur ţel decât ea.

Eilan le auzi pe fete râzând în timp ce se întorceau din pădure, dar nu ieşi să le vadă. Cu trecerea timpului, era din ce în ce mai conştientă de nevoia de izolare rituală dinaintea marilor festivaluri. Crezuse că va deveni mai uşor cu timpul, dar i se părea că era din ce în ce mai greu, cu fiecare an, să păstreze echilibrul între toate forţele care căutau Puterea Zeiţei.

De fiecare dată când Ardanos venea să-i şoptească instrucţiunile la ureche, ea îşi amintea că, păstrând pacea, ea slujea Roma, cu nimic mai puţin decât arhi-druidul; şi se întreba dacă faptul că amândoi lucrau pentru ceea ce considerau a fi binele Britaniei ar putea justifica vreodată această alianţă.

Uşa se deschise şi Caillean intră. Până şi ea avea o cunună de maci pentru a celebra ziua. Obrajii îi erau îmbujoraţi de soare şi arăta mai sănătoasă decât fusese în ultima vreme.

— Eşti singură?

— Cine să fie cu mine astăzi? Toate fetele din casă au ieşit să culeagă florile solstiţiului de vară, iar Lia l-a dus pe Gawen să o viziteze pe Mairi, răspunse Eilan.

— Asta e bine.

Caillean se aşeză pe un taburet cu trei picioare.

— Trebuie să vorbim despre Oracolul de diseară.

— Aproape numai la asta m-am gândit de când m-am trezit, spuse cu amărăciune Eilan. Mi-aş dori să fii tu cea care trebuie să stea aici, în întuneric, pregătindu-se. Ai fi fost o înaltă Preoteasă cu mult mai bună decât mine!

— Ferească Zeii! Nu sunt o persoană care ar pute asculta cu atâta supunere voinţa lui Ardanos.

Înfuriată, dintr-o dată, Eilan spuse cu mânie:

— Dacă nu sunt nimic mai mult decât o creatură a preoţilor, ştii bine cine m-a făcut aşa.

Caillean oftă.

— Nu am avut de gând să te critic, *mo chridhe.* Alintul dezamorsă furia lui Eilan. Caillean continuă: Suntem cu toţii în mâinile Ei şi facem voia Ei cât putem de bine, eu, la fel ca tine. Nu trebuie să fii supărată pe mine.

— Nu sunt supărată, spuse Eilan, nu întru totul sinceră, dar nefiind dornică să se certe cu femeia căreia îi datora atât de mult. Uneori simţea că povara datoriei pe care o avea faţă de Caillean o va zdrobi. Mi-e teamă, continuă ea, dar am să-ţi spun un lucru pe care nu-l ştie nimeni. Băutura sacră care este menită să mă transpună în transă nu este la fel cum era pe vremea lui Lhiannon. Am modificat-o astfel încât transa nu este totală. Ştiu ce îmi porunceşte Ardanos să spun…

— Dar pare întotdeauna chiar mulţumit de cuvintele tale, răspunse Caillean, încruntându-se. Eşti încă atât de îndrăgostită de Gaius al tău încât slujeşti Roma în mod intenţionat?

— Slujesc pacea! exclamă Eilan. Lui Ardanos nu i-a trecut niciodată prin minte că aş ieşi din vorba lui, iar când răspunsurile mele sunt oarecum diferite de cuvintele care mi s-au dat, el crede doar că sunt un vas imperfect. Dar cuvintele de pace nu sunt decizia mea. Când m-am oferit Zeiţei, nu am

minţit! Crezi că ritualurile pe care le facem aici, la Sanctuar, sunt o minciună?

Caillean clătină din cap.

— Şi eu am simţit-o pe Zeiţă, cu putere… dar…

— Îţi aminteşti de Sărbătoarea Solstiţiului de acum şapte ani, când a venit Cynric?

— Cum aş putea s-o uit? spuse cu tristeţe Caillean. Am fost îngrozită! Câteva clipe, tăcu. Nu ai fost tu aceea, ştiu, ci chipul Zeiţei. Sper să nu mai văd asta niciodată. Este întotdeauna aşa?

Eilan ridică din umeri.

— Uneori Ea vine, uneori nu, şi trebuie să-mi folosesc propria judecată. Dar de fiecare dată când stau în jilţ îi aduc ofranda şi de fiecare dată când aştept, ca acum, mă întreb dacă acesta va fi momentul când mă va doborî.

— Înţeleg, spuse cu precauţie Caillean. Iartă-mă dacă te-am înţeles greşit când ai spus că-l vei lămuri pe Ardanos să mă trimită la miazăzi. Dar ce vei face cu mine?

— Aceasta este proba… Eilan se apleca înainte. Pentru amândouă. Dacă tot ceea ce am clădit aici nu e dat să fie o minciună, trebuie acum să ne pun pe amândouă în pericol, pe mine şi pe tine. Diseară voi face poţiunea după vechea reţetă. Când Zeiţa mă va lua, trebuie să mă întrebi despre visul meu. Toată lumea va auzi răspunsul şi acesta ne va lega pe noi toţi – pe tine, pe Ardanos şi pe mine – oricare ar fi să fie.

Felul în care se răspândea lumina se modificase simţitor înspre amurg, când uşa exterioară se deschise şi unul dintre ucenicii lui Ardanos intră; era atât de tânăr încât barba abia îi mijise.

Tânărul druid spuse cu deferenţă:

— Suntem gata pentru tine, doamnă.

Eilan, care începea deja să alunece în starea de detaşare meditativă care preceda transa, se ridică din scaun. Eilidh şi Senara coborâră mantia rituală grea peste umerii ei şi i-o legară la gât cu un lanţ masiv de aur.

În ciuda anotimpului, noaptea era rece şi, chiar îmbrăcată cu mantia ei groasă, Eilan tremura în timp ce urca în lectică. Din întuneric se iviră două preotese înveşmântate în alb, siluete palide înaintând, cu pas măsurat, alături de ea. Ştia că se aflau acolo ca să o păzească de vătămări accidentale sau de presiunea mulţimilor, dar, cumva, nu fusese niciodată în stare

să alunge gândul că erau păzitoarele ei.

Un gând îi străfulgeră prin minte, ca un iepure furişându-se iute prin tufişuri: *Fiecare preoteasă este prizoniera zeilor săi...*

Era vag conştientă de aleea lungă străjuită de copaci pe care o străbătea către deal. În faţa movilei, ardea un foc imens, unul dintre multele focuri ale acestei nopţi. Strălucirea roşie a flăcărilor se juca pe frunzele bătrânului stejar care creştea în apropierea ridicăturii de pământ. Un sunet înfrigurat străbătu mulţimea, ca un dulce oftat. Nu putea să nu-şi amintească momentul când îl auzise pentru prima dată, în întâmpinarea lui Lhiannon. Acum se afla în locul lui Lhiannon, iar oamenii care o priveau înţelegeau la fel de puţin ca şi atunci ceea ce se întâmpla aici cu adevărat.

Doi băieţei de vreo opt ani, ucenici cu straie albe ai barzilor, aleşi pentru inocenţa şi frumuseţea lor, aduseră în faţă marele bol de aur. La gât, purtau coliere de aur, iar robele albe le erau prinse la brâu cu cingători brodate cu aur. În timp ce o rază de lună străpunse frunzele stejarului, o crenguţă de vâsc – tăiată de un preot ascuns printre ramuri – fâlfâi în jos. Eilan o prinse şi o aruncă în bol.

Murmură cuvintele de binecuvântare şi, făcându-şi curaj, dădu lichidul amar pe gât. Glasurile druizilor se ridicară în invocaţie; presiunea aşteptării ce venea dinspre mulţime îi pulsa în minte. Lichidul îi arse stomacul; se întrebă dacă greşise dozajul, apoi îşi aminti că se mai simţise la fel şi altădată. Îi trecu apoi prin gând că de fiecare dată se otrăvea puţin şi că va muri ca Lhiannon, deşi probabil nu la fel de devreme.

Dar lumea din jurul ei se pierdea deja în ceaţă; abia simţi căderea, când se prăbuşi în scaunul destinat clarvăzătoarei sau zgâlţâiturile, când o duseră în vârful movilei.

Caillean urmărea trupul prăbuşit în jilţul de deasupra ei cu o îngrijorare mai mult decât obişnuită. Ca întotdeauna, intensitatea propriilor incantaţii o împingeau şi pe ea către transă. Dar în energiile care pulsau în jurul ei era o tensiune pe care nu o înţelegea. Se întoarse şi îl văzu pe tatăl lui Eilan printre druizii înveşmântaţi în alb aflaţi în cerc. Ardanos nu spusese nimic. Ştiuse măcar că Bendeigid urma să fie aici?

Eilan se clătină în scaunul înalt şi Caillean se întinse să-i îndrepte spătarul. Era interzis să o atingă pe înalta Preoteasă când era în transă, dar trebuiau să fie pregătiţi să o prindă dacă

se prăbuşea.

Zeiţă, se rugă Caillean, *ai grijă de ea. Nu îmi pasă ce se întâmplă cu mine!* Atunci i se păru că Eilan se linişteşte; cu coada ochiului, văzu o mână albă bălăngănindu-se peste marginea scaunului, subţire ca a unui copil. Cum putea să deţină atâta putere?

— Doamnă a Cazanului, strigau oamenii. Roată de Argint! Mare Regină! Vino la noi! Mare Zeiţă, vorbeşte-ne acum!

Caillean simţi cum lemnul scaunului tremură sub mâna ei. Degetele lui Eilan se încleştau şi, sub privirea fascinată a lui Caillean, carnea palidă părea că străluceşte. *Este adevărat,* gândi ea atunci, *Zeiţa este aici* încet, silueta de pe scaunul înalt se îndreptă, întinzându-se, ca şi cum ar fi vrut să cuprindă o masă mai mare decât trupul mărunt al femeii care şedea acolo. Caillean simţi un mic fior coborându-i pe şira spinării.

— Priviţi, voi, oameni, Doamna Vieţii a venit. Lăsaţi Oracolul să vorbească! Lăsaţi Zeiţa să rostească înaintea voastră voinţa Celor Nemuritori! strigă Ardanos.

— Zeiţă! Salvează-ne de cei care vor să ne înrobească! se auzi o altă voce. Bendeigid păşi înainte. Condu-ne către victorie!

Glasurile lor se auzeau ca ţipetele corbilor, cerând sânge şi moarte. Eilan singură stătea între Sanctuar şi mulţimea care ţipa, cerând război. Ştiau măcar ce s-ar întâmpla cu ţara aceasta, aflată între romani şi aliaţii lor străini, dacă s-ar ajunge la luptă deschisă? În pofida urii sale faţă de romani, Caillean se întreba cum ar putea vreun bărbat zdravăn la minte, sau vreo femeie – sau chiar o Zeiţă – să dezlănţuie un război în acest colţ de ţară. Uitase Bendeigid atât de repede casa lor în flăcări, uitase moartea soţiei şi a mezinei sale?

Zeiţă, gândi ea, ai dat pacea acestei ţări în mâinile lui Eilan; las-o să facă voia Ta, chiar dacă asta ar putea părea în egală măsură şi voinţa romanilor…

Silueta aşezată pe scaun se cutremură şi-şi dădu dintr-o dată vălul pe spate, survolând mulţimea cu un chip rece şi neclintit ca al uneia dintre statuile pe care le făceau romanii.

— Aceasta este noaptea cea mai scurtă, spuse ea cu blândeţe, şi murmurul mulţimii se potoli. Dar, din acest moment, forţele luminii vor scădea. O, voi, a căror mândrie este să învăţaţi toate tainele pământului şi cerului – făcu semn către cercul druizilor, cu un gest dispreţuitor – nu puteţi citi semnele

în lumea ce vă înconjoară? Triburile au avut parte de vremea lor, iar acum devin din ce în ce mai slabe; astfel va fi într-o zi şi cu imperiul romanilor. Toate câte sunt ajung la apogeu şi apoi trebuie să coboare.

— Dar, atunci, nu este nicio speranţă? întrebă Bendeigid. În timp, chiar şi soarele renaşte!

— Este adevărat, răspunse glasul calm, liniştit de deasupra lui. Dar nu înainte să treacă ziua cea mai întunecată. Lăsaţi săbiile deoparte şi atârnaţi-vă scuturile în cui, copii ai Donului. Lăsaţi vulturii romani să se sfâşie între ei în timp ce voi vă cultivaţi câmpurile şi fiţi răbdători, căci sigur Timpul va răzbuna nedreptăţile ce vi s-au făcut! Am citit în scrierile mistice ale Cerurilor şi vă spun, numele Romei nu e scris acolo.

Un oftat de uşurare şi dezamăgire deopotrivă străbătu mulţimea.

Ardanos şi unul dintre ceilalţi preoţi şuşoteau. Caillean îşi dădu seama că aceasta era singura şansă pe care ar putea să o aibă pentru a săvârşi ceea ce i-a cerut Eilan.

— Ce se va alege atunci de vechea înţelepciune? Cum va fi păstrat cultul Tău, într-o lume în schimbare?

Ardanos şi Bendeigid îi aruncau amândoi priviri mânioase, dar întrebarea fusese deja pusă şi Zeiţa se întorcea deja, iar Caillean tremura, pe deplin convinsă, în clipa aceea, că fiinţa care o privea nu era nicidecum Eilan.

— Eşti, într-adevăr, tu, fiică a vechii seminţii, cea care Mă întrebi? se auzi un glas domol. Se lăsă o scurtă pauză, în timp ce Zeiţa păru că se concentrează, apoi râse. Ah, aceasta e cea care mă întreabă şi ea. Ar putea cere mai mult de-atât de la Mine, dar se teme. Un copil atât de prostuţ încât să nu înţeleagă că voinţa Mea este ca voi toţi să fiţi liberi. Îşi scutură uşor umerii. Dar sunteţi copii, cu toţii. Privirea i se ridică, pentru a-l fixa pe Ardanos, care se îmbujoră şi privi într-o parte… Şi nu vă voi spulbera acum iluziile. Nu sunteţi destul de puternici pentru a suporta prea multă realitate. Întinse un braţ, răsucindu-şi mâna şi îndoindu-şi degetele, de parcă ar fi vrut să se bucure de această mişcare. Carnea este dulce. Râse încet. Nu mă mir că vă agăţaţi de ea. Cât despre Mine, ce credeţi că ar putea face firavele voastre eforturi pentru a mă ajuta sau a-mi face rău? Am fost aici de la început şi, atâta timp cât soarele va răsări şi apele vor curge, Eu voi rămâne. Eu *sunt*… în această simplă

declaraţie a existenţei era un adevăr teribil, iar Caillean tremură.

— Dar vieţile noastre curg ca apele şi se duc… spuse atunci Caillean. Cum putem transmite ceea ce ne-ai învăţat Tu celor care vin după noi?

Zeiţa privi de la Caillean la Ardanos şi înapoi la Caillean.

— Ştiţi deja răspunsul. În epocile trecute, sufletul tău a făcut jurământul, la fel şi al ei. Fie ca unul dintre voi să meargă înainte, strigă Ea. Fie ca unul dintre voi să meargă în Ţara Verii şi acolo, pe malurile lacului, să întemeieze o Casă a Fecioarelor. Acolo voi fi slujită Eu, alături de preoţii Nazariteanului. Astfel va supravieţui înţelepciunea mea în zilele ce vor veni!

Aproape instantaneu, trupul preotesei, care fusese încordat ca un arc întins, fu eliberat; săgeata zburase, mesajul fusese transmis. Eilan se prăbuşi înapoi pe scaun, iar Caillean şi Miellyn se repeziră să o susţină. Se zvârcolea şi mormăia, ieşind din transă.

Ardanos rămase cu capul plecat, cântărind semnificaţia acestui Oracol şi felul în care l-ar putea folosi. Să-l contramandeze nu putea, şi nici nu dorea ca el, un om pios, să nege vorbele Zeiţei, dar era privilegiul lui să le interpreteze. După o clipă, creştetul i se ridică. O privi direct pe Caillean şi femeii i se păru că a zâmbit.

— Zeiţa a vorbit. Acum, aşa să fie. Iar această casă va fi întemeiată de o slujitoare a Zeiţei; eşti tu, Caillean, cea care va pleca să pună temelia Casei Fecioarelor, pe Tor.

Caillean îi întoarse privirea. În ochii lui palizi se citea triumf. Pentru Ardanos, această decizie a Zeiţei era o şansă neprevăzută de a realiza ceva ce dorea de mult: să o despartă de Eilan.

Ardanos luă crenguţa de vâsc şi scutură apă peste trupul moale al preotesei, şi toate celelalte sunete se pierdură în ţârâitul batjocoritor al unor clopote de argint.

— Pentru unul scos din uz de ani de zile, eşti destul de ocupat! Gaius îi zâmbi tatălui său peste sulurile de pergament şi peste maldărul de tăbliţe de ceară împrăştiate pe masă. Afară, un vânt rece, de februarie, făcea să trosnească crengile care abia începeau să se umfle de sevă. Înăuntru, *hypocaustum*[5]*-ul*

---

[5] Instalaţie de încălzire a unor încăperi dintr-o clădire romană. Sistemul se baza pe circulaţia aerului cald pe sub o podea dublă şi

care încălzea podelele placate cu piatră şi cărbunii arzând în mangaluri de fier stăvileau curentul.

— Sper că tânărul Brutus apreciază tot ceea ce faci pentru el.

— Îmi apreciază experienţa, spuse Macellius, iar eu îi apreciez veştile. Are relaţii foarte bune, ştii, e rudă cu jumătate din vechile familii ale Romei. Apropo, tatăl său este un vechi prieten al protectorului tău, Malleus.

— Ah! Gaius mai luă o înghiţitură din vinul fierbinte, cu mirodenii, începând să înţeleagă. Şi ce părere are legatul tău despre politicile actuale ale împăratului?

— Sincer, scrisorile lui de la Roma l-au înfricoşat. Mandatul său de comandant se termină la sfârşitul acestui an şi se întreabă cum să scape din nou să meargă acasă! Ca membru al ordinului ecvestru, tu şi cu mine avem un avantaj: nu ni se cere prin lege să locuim la Roma. Cetatea Eternă a fost extrem de neprielnică anul acesta pentru senatori, după câte am auzit.

— Cum ar fi Flavius Clemens? întrebă Gaius cu un aer sumbru. Nu e de mirare că senatorii s-au simţit ameninţaţi. Dacă propriul văr al lui Domitian a fost executat, ce aveau de făcut ceilalţi? Ai mai auzit ceva despre acuzaţiile care i s-au adus?

— Acuzaţia oficială a fost ateismul. Dar, conform zvonurilor, omul era un creştin care a refuzat să ardă tămâie pentru împărat.

— Sunt convins că *Dominus et Deus* al nostru s-a simţit foarte ofensat!

Macellius zâmbi acru.

— Zeii ştiu că acei creştini sunt exasperant de mulţi, iar când conducerea nu-i persecută, se persecută între ei. Dacă Nero ar fi încercat măcar să aşeze diferitele lor facţiuni în arenă, ar fi putut economisi o avere cu leii – dar genul de adorare pe care o cere Domitian întrece orice bun simţ!

Gaius încuviinţă. Auzise destule de la Iulia despre predicile Părintelui Petros ca să fie la curent cu fascinaţia creştinilor pentru martiriu şi cu conflictele lor sectare, deşi Iulia se referea la asta ca la o purificare a Bisericii de cei necredincioşi. Dar în planul mai larg al evenimentelor, creştinii erau o problemă minoră. De departe mai gravă era megalomania împăratului.

— O apucă pe calea lui Nero sau Caligula? întrebă Gaius.

---

prin pereţi dubli de cărămidă (n.tr.).

— Încă nu a încercat să-şi zeifice calul, dacă la asta te referi, îi răspunse tatăl său. În multe privinţe a fost un împărat foarte eficient, de aceea este atât de periculos. Pe ce se va putea bizui Roma când va veni următorul împărat nebun, dacă lui Domitian i se îngăduie să distrugă ceea ce a mai rămas din clasa senatorială?

Gaius îşi privi tatăl cu băgare de seamă.

— Asta te îngrijorează cu adevărat, nu-i aşa?

— Nu are atâta importanţă pentru mine, spuse Macellius, răsucindu-şi pe deget inelul ordinului ecvestru. Dar cea mai mare parte a carierei tale îţi stă încă în faţă. Cu acest împărat, ce şanse sunt pentru tine?

— Tată… ceva se întâmplă, nu-i aşa? Ce ţi-au cerut să faci?

Macellius oftă şi privi de jur-împrejur, prin încăperea cu pereţii vopsiţi şi etajerele pentru pergamente, de parcă s-ar fi temut că s-ar putea să dispară. Există un… plan… spuse el precaut, să se pună capăt dinastiei flaviene. După ce se vor ocupa de Domitian, senatorii vor alege un nou împărat. Ca planul să funcţioneze, Provinciile trebuie să-l sprijine. Noul guvernator este omul lui Domitian, dar majoritatea legaţilor legionari sunt din aceleaşi neamuri sau familii ca şi Brutus…

— Aşa, deci vor ca noi să-i sprijinim, spuse Gaius fără ocolişuri. Ce-şi închipuie că vor face triburile în timp ce noi suntem antrenaţi în această curăţenie imperială?

— Dacă le promitem anumite concesii, ne vor sprijini… Fiicele Reginei Brigitta vor veni la noi în curând, iar Valerius mă ajută să găsesc părinţii potriviţi să le crească.

Romanii şi britonii sunt obligaţi să devină, în cele din urmă, alinaţi. În felul ăsta, acest lucru se poate întâmpla ceva mai devreme, atâta tot.

Gaius fluieră în surdină. Asta era o mişcare subversivă pe scară largă! Goli dintr-o sorbitură cana cu vin. Când îşi ridică din nou privirea, tatăl lui îl urmărea.

— S-au întâmplat lucruri ciudate, spuse încet Macellius. În funcţie de cum merg treburile, pentru un roman din linia regală a tribului Silure ar putea să existe un viitor foarte interesant!

Gaius parcurse călare drumul spre casă, cu capul învârtindu-i-se, mai mult decât din cauza vinului fiert. O menajase destul pe Iulia. Acum îi era perfect limpede că trebuia să înfieze în mod oficial fiul pe care îl avea cu Eilan. Dar, când ajunse acasă,

descoperi că Iulia nu putea vorbi despre nimic altceva decât ultima ei vizită la părintele Petros, pustnicul.

— Iar el zice că este sigur, după cum reiese din Sfânta Scriptură – şi din toate celelalte profeţii – că lumea se va sfârşi cu moartea acestei generaţii, îi spuse Iulia, cu ochii strălucind. În fiecare zi, la ivirea zorilor, trebuie să ne gândim că s-ar putea ca nu soarele, ci lumea să înceapă să ardă. Şi atunci ne vom reîntâlni cu cei dragi. Ştiai asta?

Gaius clătină din cap, uimit că ea, care primise o bună educaţie romană, putea crede asemenea lucruri. Dar, pe de altă parte, femeile erau credule, acesta fiind, probabil, motivul pentru care nu puteau ocupa funcţii publice. Se întreba dacă creştinii exploatau neliniştile actuale cu privire la împărat.

— Ai de gând să devii o adeptă a Nazariteanului, profetul sclavilor şi al evreilor renegaţi? o întrebă el tăios.

— Nu văd cum vreo persoană cu judecată ar putea face altceva, îi răspunse Iulia cu stăpânire de sine.

Ei, bine, gândi Gaius, evident, eu nu sunt o persoană cu judecată, cel puţin nu cu una ca a ei. Spuse doar:

— Şi ce va spune Licinius?

— Nu-i va plăcea, răspunse Iulia cu tristeţe. Dar acesta este singurul lucru de care am fost sigură de când… de când au murit copiii.

Ochii i se umplură de lacrimi.

Asta nu are nicio logică, gândi Gaius, dar nu îşi rosti gândul cu voce tare; se pare că logica nu o consolase prea mult. Şi, într-adevăr, părea mai fericită decât o văzuse vreodată de la moartea Secundei. Imaginea fiicei sale înecate era încă în spatele ochilor lui, noapte şi zi. Cu sau fără logică, aproape că o invidia.

— Ei, bine, fă cum vrei, spuse el resemnat. Eu nu voi încerca să te opresc.

Ea îl privi, aproape cu un fel de dezamăgire, apoi se lumină.

— Dacă ai fi capabil să-ţi dai seama câtuşi de puţin ce este drept, ai deveni şi tu nazaritean.

— Draga mea Iulia, mi-ai spus de multe ori că nu sunt capabil să pricep ce este drept, răspunse el tăios. Ea îşi pironi privirea în podea, iar el înţelese că mai era şi altceva. Ce este?

— Nu vreau să spun asta în faţa copiilor, se bâlbâi ea.

Gaius râse, o luă de braţ şi o conduse într-o altă Încăpere.

— Ei, ce anume nu poţi spune în faţa copiilor noştri, Iulia?

Din nou, îşi lăsă privirea în pământ.

— Părintele Petros spune că… din moment ce sfârşitul lumii este atât de aproape… se bâlbâi ea, ar fi mai bine ca toate femeile căsătorite – şi bărbaţii – să facă un jurământ de castitate.

La aceasta, Gaius îşi dădu capul pe spate şi începu să râdă în hohote.

— Îţi dai seama că, după legea de acum, a refuza să te culci cu soţul tău este motiv de divorţ?

Iulia, deşi evident tulburată, era pregătită pentru întrebare.

— În împărăţia Cerurilor, câtă ea, nu există nici căsătorie, nici despărţire.

— Asta rezolvă problema, râse din nou Gaius. Nu îmi pasă de Raiul tău, cel puţin nu de acea parte a lui care foloseşte în pat la fel de mult ca o bucată de lemn. Nu îmi pot imagina cum crezi că ar avea vreo importanţă pentru mine.

Iulia avea ochii mari de mirare.

— Atunci, nu o să creezi nicio problemă?

— Niciuna, Iulia, dar e cinstit să-ţi spun că, dacă nu mai eşti legată prin jurămintele noastre de căsătorie, nu mă voi ţine nici eu legat de ele.

Gaius îşi dădu seama că strica scena pe care ea se hotărâse să o joace; ar fi trebuit, bănuia, să se înfurie şi să o roage.

— Nu mă voi gândi niciodată să-ţi cer să faci un asemenea legământ, spuse ea, şi adăugă apoi, pe un ton răutăcios: Mă îndoiesc că ai fi fost în stare să-l ţii, dacă l-ai fi făcut. Crezi că nu ştiu de ce ai adus-o pe sclava aceea drăguţă, anul trecut? Dumnezeu ştie că nu e de niciun folos în bucătărie! Cu atâtea păcate deja pe suflet…

Dar Gaius auzise destul. Nu avea de gând să discute cu Iulia starea sufletului său – orice ar fi înţeles ea prin asta.

— Pentru sufletul meu, voi fi singur responsabil, îi zise Gaius şi plecă în biroul său, unde găsi un pat deja făcut pentru el. Aşadar, Iulia contase pe faptul că el va fi bucuros să doarmă singur, indiferent ce ar fi spus el.

Lui Gaius îi trecu iute prin minte să-şi sărbătorească libertatea chemând sclava, dar descoperi că nu avea nicio dorinţă să facă asta. Vroia ceva mai mult decât obedienţa unei femei care nu avea de ales în această privinţă. Gândul îi zbură la Eilan. Acum,

cel puţin, Iulia nu putea ridica nicio obiecţie, dacă ar fi dorit să-l înfieze pe Gawen. Cum îi va aduce vestea?

În sfârşit, era liber să o caute din nou pe Eilan. Dar chipul Furiei pe care îl văzuse la festivalul Solstiţiului de Vară se aşeza între el şi amintirile sale şi în cele din urmă, adormi însoţit de chipul fetei pe care o întâlnise la coliba pustnicului, anul trecut.

27

În mijlocul lunii februarie, furtunile făcură loc unei perioade cu vreme frumoasă şi senină, răcoroasă dar însorită, în locurile mai ferite, pomii fructiferi timpurii începeau să scoată muguri, iar crengile copacilor se înroşeau de seva renăscută. Dealurile răsunau de behăitul mieilor tineri, iar mlaştinile de strigătele lebedelor reîntoarse.

Eilan privi cerul albastru şi îşi aminti că a venit vremea să-şi ţină cuvântul în faţa lui Macellius. Aştepta în grădină când Senara a răspuns la chemarea ei.

— Este o zi frumoasă, zise fata, întrebându-se, în mod evident, de ce o luase Eilan de la îndatoririle sale.

— Aşa este, fu de acord Eilan, o zi frumoasă pentru îndeplinirea unei datorii nedorite. Dar eşti singura căreia îi pot cere asta.

— Şi despre ce este vorba?

— Se împlineşte un an de când fiicele Brigittei se află aici, e timpul să le trimitem romanilor, aşa cum am promis. Ei s-au ţinut de cuvânt în privinţa Brigittei şi am încredere că se vor purta cu blândeţe cu fetele. Dar treaba trebuie făcută în tăcere, altfel toată vechea duşmănie se va trezi din nou. Eşti destul de mare să le duci la Deva şi cunoşti limba latină îndeajuns ca să-ţi afli drumul până la casa lui Macellius Severus. Le vei duce acolo?

— Severus? Senara se încruntă. Cred că îmi amintesc numele acesta. Mama mi-a spus odată că fratele ei se afla în serviciul lui şi că era un om dur, dar cinstit.

— Asta e şi părerea mea, fu de acord Eilan. Cu cât mai devreme ajung fetele în grija lui, cu atât mai repede le poate instala în noul lor cămin.

— Dar vor deveni romane! protestă Senara.

— Ar fi acesta un lucru atât de rău? îi zâmbi Eilan. În definitiv,

propria ta mamă a fost romană.

— Este adevărat… spuse fata gânditoare. Uneori îmi pun întrebări despre familia ei şi despre cum ar fi fost să cresc în lumea aceea. Prea bine, spuse ea în cele din urmă. Voi merge.

Le luă ceva vreme să le pregătească pe fete, căci Eilan dorise să se asigure că nimeni din oraşul roman nu ar avea niciun motiv să spună că au fost neglijate cât timp au stat printre druizi; dar, până la urmă, chiar şi Eilan fu mulţumită, iar Senara, ţinând câte o fetiţă cu fiecare mână, fu gata să pornească spre Deva.

Ziua era răcoroasă, dar senină şi, chiar şi cu un copil în braţe şi celălalt tropăind lângă ea, Senara ajunse repede. Fetiţele gângureau vesele, entuziasmate de ieşire. Când obosiră, ea o legă pe cea mai mică în şalul ei, unde adormi curând şi o ridică pe cea mai mare în braţe. Putea vedea acum casele răzleţe de la marginea oraşului şi robustele ziduri din buşteni ale cetăţii îndepărtate. Când ajunse în forumul central, se aşeză pe o bancă de lângă o fântână, să-şi rearanjeze poverile, înainte de a întreba care e drumul către casa lui Macellius.

Dintr-o dată, lumina soarelui fu umbrită. Senara îşi ridică ochii pentru a-l vedea pe romanul pe care îl întâlnise la casa pustnicului, în anul care a trecut. Mai târziu, i s-a părut cu totul simbolic faptul că el s-a aşezat între ea şi soare, dar în momentul acela nu s-a gândit la asta.

— Te-am mai văzut undeva, nu-i aşa?

— În coliba părintelui Petros, spuse ea roşind. Una dintre copile se trezi şi se uită la el cu ochi ca de bufniţă. Nu-l văzuse la niciuna din întâlnirile micului grup de nazariteni din partea locului; dar, de fapt, aşa cum trăia ea, practic între zidurile Sanctuarului, nu putea să meargă acolo prea des. Prima dată se dusese din curiozitate, iar mai târziu pentru că limba romană i se părea, într-un fel, o legătură cu mama ei moartă şi, în cele din urmă, pentru că găsise acolo alinare.

Chipeşul roman o privea încă. Era mai tânăr decât crezuse la început şi îi plăcea zâmbetul lui.

— Unde ai treabă, fata mea?

— La casa lui Macellius Severus, domnule, aceste fete trebuie date în grija lui…

— A, aceştia sunt copiii. La început se încruntă, apoi zâmbetul fugar îi lumină din nou ochii. Atunci ne-am nimerit. Şi eu am

treabă acolo, pot să-ţi fiu călăuză?

Întinse o mână şi Senara i-o plasă pe cea mică, zâmbindu-i.

Îl privi cu o oarecare suspiciune, dar el săltă copilul pe umeri şi, auzind râsul fetiţei, Senara hotărî că bărbatul trebuie să aibă, până la urmă, un suflet bun.

— O ţii ca unul foarte obişnuit cu copiii, domnule, zise ea şi, deşi nu întrebă mai multe, el răspunse.

— A, am şi eu trei fete, sunt obişnuit cu cei mici.

Aşadar, gândi ea, este căsătorit. E unul de-ai noştri?

După o clipă, Senara întrebă:

— Spune-mi, domnule, eşti membru al grupului părintelui Petros?

— Eu nu, răspunse el, dar soţia mea este.

— Atunci, domnule, soţia ta este sora mea în Hristos şi astfel rudă cu mine.

La aceasta, buzele lui se răsuciră mai degrabă sardonic, iar Senara gândi: *E prea tânăr să zâmbească atât de amar. Cine l-a rănit atât de tare?*

— Eşti foarte amabil că mă însoţeşti, spuse ea cu voce tare.

— Nu e niciun deranj. Ştii, tatăl meu este Macellius…

Se apropiau de casa arătoasă de lângă zidurile cetăţii, vopsită în alb şi placată în stilul roman. Romanul bătu la poartă şi, după o clipă, un sclav o deschise şi amândoi pătrunseră, printr-un lung coridor, într-o grădină închisă.

Romanul întrebă:

— Tatăl meu este înăuntru?

— E împreună cu legatul, răspunse bărbatul. Intraţi şi aşteptaţi-l, dacă vreţi, trebuie să se întoarcă dintr-o clipă în alta.

În realitate, trecură patru sau cinci minute până ce sosi Macellius. Senarei nu îi părea rău să-l vadă, căci cea mai mică dintre fetiţe se trezise şi începuse să se agite. Macellius le dădu pe amândouă în grija unei sclave durdulii şi cumsecade care se va ocupa de ele până ce aveau să vină părinţii adoptivi pe care acesta îi alesese pentru ele. Îi mulţumi Senarei şi o întrebă politicos dacă avea nevoie de o escortă la întoarcere.

Senara clătină repede din cap. La Sanctuar se credea că le-a dus pe fete la rudele mamei lor, în oraş. Dacă s-ar fi întors cu o escortă de soldaţi romani, ar fi pus cu siguranţă paie pe foc. Ar fi fost plăcut totuşi dacă tânărul Severus ar fi condus-o acasă. Alungă acest gând.

— Te voi mai revedea? întrebă el şi trupul fetei fu străbătut de un mic fior de emoţie.

— Poate la una dintre slujbe.

Pe urmă, înainte de a avea ocazia să se facă de râs cu totul, se strecură pe uşă afară.

Iulia Licinia nu făcea niciodată lucrurile pe jumătate, într-o seară de aprilie, îl rugă pe Gaius să o însoţească la o slujbă de seară, la templul nazaritean din Deva. Deşi căsătoria lor devenise o ficţiune politicoasă, Iulia era încă stăpâna casei, iar Gaius se simţea obligat să o sprijine. Luase în calcul divorţul, dar i se părea că nu avea niciun rost să-i rănească pe Licinius şi pe copii, ca să se mărite cu vreo altă fată romană.

Nu era în graţiile împăratului suficient ca să facă o alianţă cu o familie din tabăra lui, iar să se alieze cu opoziţia ar putea fi periculos. Deşi bătrânul Macellius nu îi spusese prea multe, Gaius ştia că, pe zi ce trece, conspiraţia creştea. Dacă împăratul ar cădea, totul ar fi schimbat. Lui Gaius i se părea că ar fi mai bine să lase deoparte grija pentru viitorul personal până când va şti dacă are un viitor.

De vreme ce templul nazaritean fusese, în parte, cumpărat cu banii de pe urma bijuteriilor pe care Iulia nu mai părea că le poartă, Gaius era curios să vadă ce fel de valoare dobândise ea în schimbul averii sale. Când porniră la drum, îi urmă un grup destul de numeros, din care făceau parte şi fetiţele cu doicile lor şi parcă aproape jumătate din membrii gospodăriei.

— De ce trebuie să luăm toţi oamenii aceştia cu noi? întrebă Gaius nu prea bine dispus.

El şi familia lui vor dormi în noaptea aceea în casa lui Macellius, dar tatăl său nu avea loc pentru tot personalul lor.

— Pentru că sunt cu toţii membri ai congregaţiei, spuse Iulia mai amabilă. Gaius clipi. Nu i-ar fi trecut vreodată prin cap să aducă în discuţie felul în care ea conducea gospodăria, dar niciodată nu-şi dăduse seama că zelul o dusese chiar atât de departe. Iulia adăugă: Se vor întoarce la vilă când se termină. Nu le pot refuza şansa de a se ruga.

Gaius se gândi că, mai degrabă, nu ar vrea ea, dar consideră că era mai înţelept să nu spună mai mult. Noua biserică creştină era o veche clădire spaţioasă, lângă râu, care aparţinuse iniţial unui importator de vinuri. Duhoarea de vin vechi era acoperită de mireasma lumânărilor de ceară, iar pe altar era aşezat un

morman de flori timpurii. Imagini pictate destul de butucănos – un păstor ducând un miel, un peşte, câţiva oameni într-o barcă – împodobeau pereţii albi.

Când intrară, Iulia făcu un semn criptic; Gaius fu neplăcut surprins să vadă că fiicele lui, Cella, Tertia şi Quatrilia încercară toate să o imite. Îşi convenise, oare, Iulia, nu doar servitorii, dar şi fiicele? Se întrebă dacă aceşti creştini se îndeletniceau cu subminarea autorităţii familiei.

Iulia găsi un loc pe o bancă tare, nu prea departe de uşă şi se aşeză, înconjurată de slujitoarele şi fiicele sale. Gaius, în picioare în spatele ei, îşi roti privirea să vadă dacă mai cunoştea pe cineva din congregaţie. Majoritatea credincioşilor păreau a fi slujbaşi din rândul săracilor şi se întrebă cum îi plăcea unei snoabe ca Iulia să se afle printre astfel de oameni. Apoi recunoscu un chip: fata care le adusese în oraş pe fiicele Brigittei. Îi spusese că venea la aceste întruniri când putea scăpa şi acum Gaius îşi dădea seama că unul dintre motivele pentru care cedase la rugămintea Iuliei de a o însoţi era speranţa vagă de a o vedea pe ea.

Un preot, proaspăt bărbierit şi purtând o dalmatică lungă, intră împreună cu doi băieţi, unul ducând o cruce mare de lemn, iar celălalt o lumânare, şi cu câţiva bărbaţi mai în vârstă despre care Iulia îi spuse că erau diaconi, dintre care unul ducea în mână o carte grea, legată în piele. Acesta era un om de vârstă mijlocie, cu o înfăţişare destul de serioasă. Când aşeză cartea pe strana imensă, se împiedică de un copil de patru ani de pe culoarul dintre bănci; dar, în loc să o ia la goană îngrozit, copilul îi zâmbi, iar diaconul se aplecă şi strânse în braţe puştiul cu un zâmbet care îl transfigură, pe urmă îl dădu înapoi tatălui său, un bărbat fioros, cu mâinile aspre şi cu braţe muşchiuloase de fierar.

Avură loc rugăciuni şi invocaţii, congregaţia fu purificată cu tămâie şi apă, totul suficient de similar cu o ceremonie romană pentru ca Gaius să nu se simtă atât de stânjenit, deşi latina era oarecum mai puţin pură. Apoi preoţii şi diaconii se aşezară şi se stârni o uşoară undă de emoţie când un alt bărbat păşi în faţă.

Gaius nu fu surprins să-l recunoască pe părintele Petros, cu o înfăţişare neglijentă şi bărbos, pe lângă ceilalţi. Privi la credincioşii adunaţi cu o asemenea intensitate încât Gaius se întrebă nemilos dacă pustnicul suferea de vedere slabă.

— Stăpânul nostru a spus odată: *Lăsaţi copilaşii să vină la mine şi nu îi opriţi, căci a lor este împărăţia Cerurilor.* Mulţi dintre voi, cei aflaţi în seara aceasta aici, aţi pierdut un copil şi îl jeliţi, dar copiii voştri, vă spun, sunt în grija lui Isus, în Cer, iar voi, părinţii care suferiţi sunteţi mai fericiţi decât acei părinţi care şi-au dat copiii, în viaţă, în slujba idolilor. Vă spun că ar fi mai bine pentru acei copii să fie la adăpostul morţii, fără să fi păcătuit, decât să trăiască pentru a sluji falşi zei!

Se opri să respire, iar mulţimea oftă.

Au venit aici ca să fie înfricoşaţi! gândi Gaius. *Le place gândul propriei superiorităţi virtuoase!*

— Căci prima dintre marile porunci este să-l iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima şi din tot sufletul tău, iar a doua dintre marile porunci este aceasta: cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, tună părintele Petros. Se ridică întrebarea, atunci, până unde este vinovată o persoană tânără dacă ocrotitorul lui îl pune în slujba unor zei păgâni? Există Părinţi în Biserica noastră care au spus că toţi, chiar şi pruncii din braţe, sunt vinovaţi dacă sunt prezenţi când se aduce slavă unui idol, dar sunt alţii care susţin că, dacă părintele unui copil îl pune să slujească un idol înainte ca acest copil să ajungă la vârsta raţiunii, atunci trebuie considerat nevinovat. Sentimentul meu este că…

Dar lui Gaius nu îi prea păsa care era sentimentul părintelui. Privirea îi era fixată acum pe spectacolul, de departe mai încântător, al fetei, Senara, care se apleca, absorbită de cuvintele pustnicului. Gaius pierduse fără speranţă firul discursului ţinut de părinte, dar hotărâse deja că aceste ceremonii creştine erau prea plicticoase pentru gustul lui; niciun fel de sacrificii, niciun fel de ovaţii stăruitoare, nici măcar spectacolul pe care îl puteau oferi uneori ritualurile lui Isis sau Mithras. De fapt, aceste ceremonialuri creştine, toate vorbite, erau mai plictisitoare decât orice auzise vreodată, în afară de unele dintre filosofiile druidice.

Deşi o privise tot timpul pe Senara, i se păru că a trecut multă vreme până ce discursul părintelui Petros o luă în sfârşit pe arătură, către sfârşit. Gaius aştepta cu nerăbdare să plece şi auzi cu consternare că el şi ceilalţi membri nebotezaţi ai congregaţiei erau poftiţi să aştepte afară, în timp ce iniţiaţii participau la un fel de ospăţ al dragostei. Vociferă atât de tare

încât Iulia fu în cele din urmă de acord să plece, deşi le promisese doicilor şi slujitoarelor că pot să rămână.

Gaius o luă în braţe pe Quatrilia, adormită, şi plecară înspre casa lui Macellius. Dar abia porniră, că Tertia începu să se plângă că vrea şi ea să fie dusă în braţe. Gaius îi spuse repezit să se comporte ca un copil mare şi să meargă pe picioarele ei; starea de sănătate a mamei ei se îmbunătăţise, dar nu era încă destul de puternică să ducă un copil, iar Cella era încă prea mică. Când Tertia începu să scâncească, cineva se apropie în spatele lor şi un glas dulce se auzi, spunând:

— Te voi duce eu, fetiţo.

Gaius ar fi refuzat, dar fata britanică ridicase deja fetiţa somnoroasă, care adormi aproape instantaneu în braţele ei.

— Într-adevăr, nu e nicio povară, spuse fata, şi sunt obişnuită cu munci mai grele decât asta!

— Eşti o adevărată soră întru Hristos! exclamă Iulia.

Gaius nu găsi nimic de adăugat la aceasta şi astfel merseră mai departe. Femeile schimbară, cu glas scăzut, câteva banalităţi, iar Gaius se simţi, într-un mod obscur, uşurat că, în mod evident, femeile nu se cunoşteau atât de bine. Doar la câteva nopţi după ce fusese lună plină, calea era destul de luminată de razele lunii. Puteau vedea limpede drumul de sub picioare, iar mulţi dintre copaci erau încărcaţi de strălucirea pâlcurilor de flori albe, ceţoase.

În timp ce deschideau poarta cu putere, ordonanţa lui Macellius ieşi să-i întâmpine cu o lampă. Când Tertia începu să se agite, fata britanică o puse jos şi amândouă se opriră pentru a se privi lung, în lumina strălucitoare.

— Trebuie să rămâi cu noi la masă, dacă ai pierdut şi tu agapa, decretă Iulia.

— O, nu pot, spuse sfioasă fata. Eşti foarte amabilă, doamnă, dar nu am avut permisiunea să vin. Trebuie să mă întorc acasă îndată, altfel vor observa absenţa mea şi apoi, chiar dacă nu voi fi pedepsită, s-ar putea să nu mai pot veni din nou.

— Atunci nu te voi reţine; ar fi o slabă răsplată pentru bunătatea ta, spuse repede Iulia. Gaius va merge cu tine. Această parte a oraşului este liniştită, dar înainte de a ieşi pe porţi, s-ar putea să dai de câţiva oameni pe care o tânără cinstită şi cuviincioasă nu ar fi bine să-i întâlnească.

— Nu e nevoie, *Domina,* începu ea, dar Gaius o întrerupse.

— Mă duc bucuros. Oricum vroiam să mă plimb puţin înainte de a merge la culcare şi te pot conduce până acasă, în siguranţă.

Cel puţin o putea întreba ce făcea o fată de la Sanctuar printre creştini. Răspunsul, hotărî Gaius, ar putea fi revelator. Când fata îşi strânse mantia pe trup – o mantie simplă, neagră, aşa cum ar purta o slujitoare dintr-o casă respectabilă – Gaius se întrebă dacă era din cauză că pe dedesubt purta rochia de preoteasă. Gaius luă o torţă; chiar dacă era lună plină, ştia că nu era cazul să se aventureze pe străzi fără aşa ceva şi, în plus, avea sentimentul că o lumină bună ar putea să o facă pe fată să se simtă mai în siguranţă. Fata sărută toate fetiţele, inclusiv pe cea adormită din braţele Iuliei şi coborî scările alături de el. Străbătură străzile liniştite fără să atragă în niciun fel atenţia, dar, chiar şi după ce ultima casă rămase în urma lor, tovarăşa lui de drum nu dădu niciun semn că are de gând să-şi dea gluga la o parte, deşi noaptea era caldă.

Liniştea părea apăsătoare.

— De când vii la slujbă la noul templu? o întrebă în cele din urmă Gaius.

— De când a fost construit.

— Şi înainte de asta?

— Când eram mică, mama mă ducea la întâlnirile din cartierele servitorilor, în casa unuia dintre consilierii al cărui om de ordine era creştin.

— Dar locuieşti la Sanctuar, spuse el încruntându-se.

— Este adevărat, răspunse ea încet. Preotesele de acolo mi-au oferit adăpost – sunt orfană. Dar nu sunt legată prin niciun jurământ. Tatăl meu este britanic, exilat acum, dar mama mea a fost romană. Ea m-a botezat, iar când am aflat că părintele Petros locuieşte în apropiere, am vrut să aflu mai multe despre credinţa ei.

Gaius zâmbi.

— Iar numele tău este Valeria.

Fata clipi. Trecuse mult timp de când a auzit ultima dată acest nume.

— Este numele pe care mi l-a dat mama, dar sunt Senara de atâta timp încât aproape l-am uitat. Părintele Petros spune că este datoria mea să îmi ascult tutorii, chiar dacă sunt păgâni. Cel puţin la Sanctuar nu mi se va întâmpla nimic rău. El zice că

druizii se numără printre păgânii buni, care vor fi mântuiţi într-o bună zi, dar că nu trebuie să fac niciun legământ în faţa lor. Iar Apostolul Pavel le-a poruncit sclavilor să se supună stăpânilor lor. Libertatea aparţine sufletului, dar situaţia legală a trupului nu poate fi ignorată, şi nici jurămintele făcute după lege.

— Cel puţin au atâta minte, mormăi Gaius. Păcat că nu pot să-şi lărgească orizontul gândirii astfel încât să-şi acopere îndatoririle faţă de împărat!

Senara continua să sporovăiască de parcă nu ar fi auzit, iar el se întrebă dacă bolboroseala îi ascundea frica, dar era prea fermecat de muzica glasului ei ca să-i pese prea mult de cuvintele pe care le rostea. Era atât de inocentă, ca Eilan în tinereţe!

— Desigur, în Sanctuar nu mi se cere să păcătuiesc şi acolo sunt oameni cumsecade, dar vreau să fiu o credincioasă adevărată şi să ajung în Rai. Totuşi, mi-ar fi frică să fiu martiră, deşi mai demult mă temeam că vor considera că este de datoria mea să mor pentru credinţă, ca unul dintre sfinţii despre care mi-a povestit mama. Eram doar un copil, dar îmi amintesc încă…

— Dar ocârmuirea nu-i persecută acum pe creştini…

Fata şovăi. În timp ce Gaius încerca să găsească ceva de spus, Senara continuă.

— Bineînţeles, în seara asta, Părintele vorbea într-adevăr despre mine. Câţiva dintre membrii congregaţiei ştiu că locuiesc într-un templu păgân şi mă dispreţuiesc pentru că rămân acolo, dar părintele Petros zice că nu trebuie să plec de acolo până nu împlinesc vârsta.

— Şi apoi, ce? întrebă el. Va aranja Valerius o căsătorie convenabilă pentru tine?

— O, nu! Foarte probabil, voi intra în sfânta călugărie. În Rai, spun preoţii, nu există nici căsătorie, nici despărţire.

— Ce pierdere, afirmă Gaius. Mai auzise asta înainte. Cred sincer că preoţii se înşală, probabil.

— O, nu, căci când va veni sfârşitul lumii, nu vei dori să fii găsit cu niciun păcat pe suflet.

Gaius răspunse cu sinceritate absolută:

— Nu m-am gândit niciodată să fiu preocupat de sufletul meu, nici nu m-am întrebat dacă am aşa ceva.

Fata se opri dintr-o dată şi se întoarse către el, în întuneric.

— Dar ce îngrozitor! spuse ea foarte serioasă. Doar nu vrei să fii azvârlit în groapa iadului, nu-i aşa?

— Mi se pare ciudată o religie care condamnă oamenii pentru că aduc pe lume copii sau pentru actul care îi concepe! Cât despre groapa iadului de care vorbeşti, cu siguranţă nu este mai mult decât o legendă, ca Tartarul sau Hadesul. Nimic care să înspăimânte un om raţional. Vrei să-mi spui că tu chiar crezi că acela e locul unde vor merge cei care păcătuiesc împotriva părintelui Petros?

Fata se opri din nou şi îşi ridică faţa către el, albă ca o lăcrămioară în lumina lunii.

— Dar bineînţeles că aşa cred, spuse ea. Trebuie să te gândeşti la sufletul tău acum, înainte de a fi prea târziu.

Dacă oricine în afară de o fată atât de drăguţă ca aceasta ar fi adus în discuţie un astfel de subiect, probabil Gaius i-ar fi râs în nas. Trăncăneala lui Iulia despre asemenea lucruri îl plictisea aproape până la lacrimi. În schimb, Senarei îi răspunse cu mai multă blândeţe:

— Dacă ţi-ar păsa de sufletul meu, pur şi simplu m-ai ajuta să-l salvez.

Neîncrezătoare, fata răspunse:

— Cred că părintele Petros te-ar putea ajuta cu mult mai mult decât mine. Ajunseseră la marginea aleii de stejari care ducea la Sanctuar, iar ea se opri, încruntându-se.

— De aici mă descurc şi, cu siguranţă, nu e bine să te apropii mai mult. Ai putea fi văzut şi apoi aş fi şi eu prinsă şi pedepsită.

Gaius o apucă de umeri şi spuse, pe jumătate în glumă, pe jumătate rugător.

— Atunci, mă laşi să plec cu sufletul nesalvat? Trebuie să ne mai întâlnim.

Fata păru tulburată.

— N-ar trebui să spun asta, zise ea pe un ton precipitat. Dar duc mâncare la sihăstria părintelui Petros în fiecare zi la prânz. Dacă se întâmplă să fii acolo… presupun că am putea sta de vorbă.

— Atunci, cu siguranţă îmi vei salva sufletul, dacă poate fi salvat, răspunse Gaius.

Nu-i păsa câtuşi de puţin de presupusul lui suflet, dar ştia că dorea să o revadă pe Senara.

— Nu te voi mai vedea niciodată. Eilan îşi întoarse brusc faţa

de la Caillean şi privi lung înspre grădină.

— E o prostie, exclamă Caillean, iar spaima pe care acele cuvinte i-o împlântau în suflet se transformă în mânie. Acum eşti tu cea care are premoniţii prosteşti. Chiar tu ai vrut să plec!

Umerii firavi ai lui Eilan tresăltară.

— Nu eu, nu eu. Zeiţa vorbea prin mine, iar eu ştiu că trebuie să împlinim voinţa Ei. Dar, o, Caillean, acum că se apropie vremea, mi-e greu!

— Greu, într-adevăr! i-o întoarse Caillean. Dar eu sunt cea care trebuie să te părăsesc pe tine şi tot ceea ce am iubit. Eşti sigură că era Zeiţa cea care vorbea şi nu Ardanos, şoptindu-ţi la ureche? A vrut să ne despartă de când l-am făcut să te lase să-ţi păstrezi fiul!

— Presupun că asta îl mulţumeşte, într-adevăr, şopti Eilan, dar, sincer, nu cred că el a făcut-o! Oare tot ce am încercat să fac aici este o minciună?

Caillean îi ascultă durerea şi nu-şi mai putu ascunde suferinţa.

— Draga mea, micuţa mea. Aşeză o mână pe umărul lui Eilan şi cealaltă femeie se întoarse, cuprinzând-o în braţe. Nu scoase niciun sunet, dar obrajii îi erau brăzdaţi de lacrimi. Nu trebuie să ne certăm ca nişte copii când ne-a mai rămas atât de puţin timp! Există momente când puterea zeilor arde ca soarele, iar apoi se întunecă şi lumina pare doar un vis. Mereu a fost aşa. Dar eu cred în tine, draga mea.

— Credinţa ta m-a susţinut, şopti Eilan.

— Ascultă, zise Caillean. Nu e pentru totdeauna, într-o bună zi, când vom fi amândouă femei bătrâne, vom râde de spaimele noastre.

— Ştiu că vom fi împreună, spuse încet Eilan, dar dacă se va întâmpla în viaţa aceasta sau în alta, asta nu pot vedea.

— Doamna mea, grăi Huw din poartă, sclavii aşteaptă.

— Acum trebuie să pleci. Eilan îşi îndreptă spatele, redevenind înaltă Preoteasă. Amândouă trebuie să o slujim pe Doamna în locurile în care Ea ne-a chemat, indiferent ce simţim.

— Totul e bine. Mă voi întoarce, vei vedea, spuse Caillean ursuză, îmbrăţişând-o şi dându-i apoi drumul.

Pe urmă plecă, ştiind că, dacă ar privi înapoi la Eilan, ar plânge şi ea şi nu avea voie, nu în faţa tinerelor preotese şi a bărbaţilor. Abia când draperiile lecticii se închiseră în jurul ei dădu frâu liber lacrimilor.

Cea mai mare parte a călătoriei ploioase şi tenebroase către Ţara Verii şi-o petrecu frământându-se. Starea ei de spirit nu fu defel îmbunătăţită de faptul că trebuiau să călătorească în lectică, un mijloc de transport pe care îl detesta.

Era însoţită de preotesele alese pentru noul stabiliment. Majoritatea erau tinere şi toate nou-venite la Sanctuar, şi prea impresionate ca să-i adreseze altceva decât cele mai simple banalităţi. Caillean nu avea altceva de făcut decât să-şi hrănească furia.

Era aproape de asfinţit când mica procesiune şerpui prin şaua dintre dealuri şi urcă în luntrii, pentru a trece mlaştinile puţin adânci care înconjurau Torul. Se ridica semeţ către cerul ce se pierdea în asfinţit, încununat de un cerc de pietre şi, chiar şi de aici, îi putea simţi puterea. Casele rotunde ale druizilor se îngrămădeau pe versanţii de jos. În vale, abia putea distinge, răzleţindu-se, colibele mai mici, ca nişte stupi de albine, care aparţineau pesemne creştinilor. Ardanos le îngăduise să se stabilească aici. În aer stăruia o mireasmă de lemn parfumat, probabil măr.

Fură întâmpinaţi la piciorul dealului de către tinerii preoţi puşi de pază aici, care o salutară cu multe formule de respect şi bunăvoinţă, deşi păreau oarecum nesiguri de motivul venirii sale aici. În ciuda mâniei, se amuză de nedumerirea lor şi începu, şovăielnic, să accepte inevitabilul. La bine şi la rău, preoţimea druizilor o trimisese aici şi, chiar şi ei erau doar instrumente ale Zeiţei, cea care ordonase, în termeni precişi, prezenţa ei în acest loc.

Când ajunseră la sanctuarul propriu-zis, era întuneric beznă. Preoţii le salutară politicoşi, dacă nu cu amabilitate – însă Caillean nu se aşteptase să fie primită cu braţele deschise. Dacă acesta era exilul, cel puţin era un exil onorabil şi, de vreme ce nu avea cum să schimbe situaţia, putea măcar să o exploateze cât mai bine.

După saluturile ceremoniale, îşi găsi femeile îngrămădite lângă focul de tabără, cu ochii mari de nedumerire. Unul dintre tinerii preoţi le conduse la o locuinţă joasă, cu acoperişul de paie care, după cum au spus preoţii, scuzându-se, nu era defel potrivită pentru a găzdui o preoteasă, cu atât mai puţin una de rangul ei. Totuşi, până acum, nu se mai confruntaseră cu problema de a găzdui femei. Cu toate acestea, dacă arhi-druidul

poruncise astfel, se grăbiră să o asigure pe Caillean că li se va construi o casă potrivită de îndată ce ea le va face cunoscute cerinţele lor şi că ea şi femeile ei vor primi orice sprijin de care vor avea nevoie.

Între timp, Caillean se asigurase că toate tinerele femei erau aranjate cum trebuie în dormitorul eliberat în grabă, care găzduise cei mai tineri novici şi, în sfârşit, pe punctul de a cădea de oboseală, putu să caute un pat pentru sine. Deşi patul şi locul îi erau străine, spre surprinderea ei, dormi toată noaptea liniştită şi se trezi când răsăritul încă înroşea cerul. Se îmbrăcă fără să le trezească pe celelalte femei şi ieşi singură, în zorii zilei. Dâre de lumină rozalie începeau să îmbujoreze cerul. Poteca din faţa ei ducea în sus, pe deal.

În timp ce lumina creştea, Caillean studie cu atenţie împrejurimile. Ce destin o aştepta, în această ţară îndepărtată?

Pe măsură ce soarele se ridica pe cer, putea vedea Torul înălţându-se deasupra unei vaste întinderi sălbatice, înconjurate în întregime de neguri grele, care se ridicau de pe nesfârşitul luciu al apei; ajunseseră atât de târziu în seara precedentă încât abia observase, ostenită şi sfârşită, că ultima etapă a călătoriei a fost făcută cu luntrea. Versanţii împăduriţi ai celorlalte insule îşi iţeau prin ceţuri vârfurile negre-verzui, acoperite de păduri. Era foarte linişte dar, în timp ce soarele răsărea iar ea examina această ţară străină, Caillean auzi murmurul slab al unui cântec, de undeva, nu de foarte departe.

Se întoarse; sunetul venea dinspre o mică construcţie aflată chiar în vârful dealului. Urcă puţin, ca să audă mai limpede. Muzica era dulce şi domoală, iar rezonanţa gravă a glasurilor bărbăteşti îi suna straniu în urechi, după atâţia ani petrecuţi printre femei. După o vreme, distinse cuvintele în curgerea sunetului; i se părea că bărbaţii cântă în greacă.

Kyrie eleison, Criste eleison. Auzise că aşa se adresau creştinii Domnului lor; aceasta trebuia să fie comunitatea de refugiaţi căreia arhi-druidul îi dăduse permisiunea să se stabilească aici. În aceste zile, tot felul de religii ciudate îşi făceau loc în întreg imperiul.

Acum sunetul se îndepărtă, iar ea observă un omuleţ bătrân, încovoiat parcă de o vârstă foarte înaintată, privind-o. Caillean clipi, căci nu îl văzuse apropiindu-se şi asta era ceva neobişnuit pentru o preoteasă cu pregătirea ei. Când se uită la el, bătrânul

plecă ochii. Într-adevăr, trebuie că era unul dintre preoţii creştini; auzise că mulţi dintre aceştia nu se uitau la o femeie străină.

Dar se pare că avea voie să stea de vorbă cu ea. Spuse, în latina de piaţă care servea ca dialect pe tot cuprinsul imperiului:

— O zi bună, ţie, sora mea. Pot să te întreb care e numele tău? Ştiu că sigur nu eşti una dintre catehumenele noastre, căci de mulţi ani nu am avut nicio femeie printre noi, în afară de doamnele venerabile care ni s-au alăturat, cu mult timp în urmă, iar tu eşti tânără.

Caillean schiţă un zâmbet, la gândul că ar putea cineva să o considere tânără, dar preotul era cărunt şi firav ca o frunză căzută. Cel puţin ca vârstă, i-ar putea fi bunic.

— Nu sunt, spuse ea. Sunt una dintre cele care îl slăvesc pe zeul pădurii. Mă numesc Caillean.

— Aşa? întrebă el politicos. Ştiu ceva despre fraţii druizi, dar nu ştiam că au femei printre ei.

— Cei care locuiesc aici nu au, răspunse ea, sau cel puţin nu au avut până acum. Am fost trimisă aici de la Sanctuar, de la miazănoapte, să întemeiez o Casă a Fecioarelor. Am urcat dealul să văd în ce loc m-au adus zeii.

— Vorbeşti ca una care deţine anumite cunoştinţe despre adevăr, sora mea. Desigur, în acest caz ştii că toţi zeii sunt un singur Zeu…

Făcu o pauză, iar Caillean completă:

— …şi toţi o singură Zeiţă.

Chipul său bătrân era plin de bunăvoinţă.

— Aşa este. Cei la care Domnul nostru a venit ca Fiul Sfânt al lui Dumnezeu nu vor să vadă chipul lui Dumnezeu în nimic femeiesc, aşadar lor nu le vorbim de Zeiţă, ci de Sophia, Sfânta înţelepciune. Dar noi înţelegem că Adevărul este Unul. Aşadar, soră, mie mi se pare foarte potrivit ca tu să ridici aici un templu al Sfintei înţelepciuni, după rânduiala poporului tău.

Caillean se înclină. Faţa lui era brăzdată de riduri adânci, dar nu i se mai părea urâtă, căci strălucea de bunăvoinţă.

— Ce lucrare splendidă căreia să-i dedici ce ţi-a mai rămas din această încarnare, sora mea! zâmbi, apoi rămase pe gânduri. Mi se pare drept să fii aici, căci am impresia că am slujit înainte la aceleaşi altare…

Nu pentru prima dată în această stranie întâlnire, Caillean fu

uluită.

— Am auzit că fraţii credinţei tale neagă adevărul reîncarnării, se pomeni ea vorbind.

Dar ceea ce spusese el era adevărat. Îl recunoştea, într-adevăr, cu acelaşi gen de certitudine pe care o simţise atunci când a cunoscut-o pe Eilan.

— Este scris că Stăpânul însuşi a crezut, spuse bătrânul preot, căci i-a spus Deschizătorului de drumuri căreia oamenii îi spuneau Jochanan că este Ilie renăscut. Este scris, de asemenea, că El a spus că pentru prunci există lapte şi pentru oameni puternici, carne. Mulţi dintre copiii din rândul nostru, noi în credinţă, primesc hrana care este potrivită pentru pruncii spirituali, ca să nu lase deoparte schimbarea propriilor vieţi, în credinţa că, într-adevăr, Pământul îi va suporta pentru totdeauna. Cu toate acestea, Stăpânul a spus că această generaţie nu va muri înainte de venirea Fiului Omului, de aceea eu mă aflu aici, ca până şi oamenii de la capătul lumii să audă şi să cunoască Adevărul.

Caillean spuse încet:

— Fie ca adevărul să triumfe.

— Succes în misiunea ta, soră, răspunse bătrânul. Sunt mulţi aici cei care vor primi bucuroşi o congregaţie pioasă de surori.

Se întoarse, dând să plece.

— Îmi este îngăduit să întreb care este numele tău, frate?

— Mă numesc Iosif şi am fost negustor în Arimathea. Printre noi trăiesc încă femei sfinte care au privit în viaţa lor chipul Stăpânului nostru. Vor primi cu bucurie compania unor femei luminate printre noi.

Caillean se înclină încă o dată. Găsi că este un semn ciudat, dar bun, să găsească printre aceşti creştini, care nu îmbrăţişau cu uşurinţă femeile, o primire mai călduroasă decât îi oferiseră fraţii ei druizi. *Slujitor al Luminii…* Titlul îi răsună în minte, de undeva, dintr-un loc de dincolo de amintire. În timp ce bătrânul preot coborî dealul, mâinile lui Caillean se mişcară într-un gest de reverenţă, mai străvechi chiar decât druizii. Dacă un suflet ca acesta se putea alia cu creştinii, trebuie să existe, până la urmă, o speranţă pentru ei.

În timp ce omul dispăru în bisericuţă, Caillean se pomeni zâmbind. Acum ştia că Zeiţa îi va proteja lucrarea şi că fusese, într-adevăr, trimisă aici cu un motiv întemeiat. Va începe chiar

din ziua aceasta.

În vreme ce lua micul dejun cu celelalte femei, Caillean îşi dădu seama că în această nouă casă, unde erau toate departe de toate lucrurile cunoscute, nu putea să păstreze întocmai sobrietatea pe care Lhiannon şi mai apoi Eilan le respectaseră la Sanctuar. Luă prima ei decizie: nu vor fi servite de nimeni din afară. Era primul pas în a stabili exact cât de mult vor avea contact cu preoţia bărbaţilor. O decizie mai uşoară fu aceea de a desemna una dintre cele mai înalte şi mai puternice novice să identifice un loc potrivit pentru o grădină şi să îl semene cât mai repede cu putinţă cu cât mai multe legume. O parte din mâncare le va fi furnizată, desigur, de populaţia băştinaşă, dar dorea să lămurească de la bun început că nu erau dependente în niciun fel de preoţii druizi. Preoţii nu vor avea astfel nici cel mai vag pretext pentru a pretinde controlul asupra vieţilor femeilor de acolo.

Alese o altă tânără – probabil cea mai puţin inteligentă dintre toate subalternele ei – să răspundă de gătit şi de servitul mesei, promiţându-i tot sprijinul pe care îl dorea. Mai târziu, în ziua aceea, vorbi cu unul dintre preoţi şi stabili că acea clădire trebuie terminată înainte ca stratul de zăpadă să se aştearnă mai gros, pentru a găzdui de patru sau cinci ori numărul lor iniţial. Politicos, dar ferm, se descotorosi de sugestia bătrânului preot cum că actuala lor locuinţă ar putea fi de ajuns, cel puţin pentru iarna aceasta.

Când, în sfârşit, îl concedie, acesta păru stupefiat. Caillean bănui că omul se simţise, probabil, ca şi cum peste el ar fi trecut o herghelie de cai şi simţi că, pentru prima dată, putea să-şi impună propria voinţă. Nu era defel un sentiment neplăcut. Zeiţa lucra aici, într-adevăr, căci Doamna putea acum să se folosească din plin de talentele ei, şi asta nu se întâmplase înainte.

Simţea lipsa Diedei; i-ar fi fost de folos ajutorul tinerei femei pentru a se ocupa de fecioare şi pentru a le învăţa să cânte. Dar, gândi ea, se descurca mai bine fără vrajbă între tovarăşele ei, mai cu seamă dacă între ele se va stabili o legătură atât de strânsă. Aici nu era nimeni care să protesteze, orice fel de reguli ar face ea. Hotărî să aleagă femeia cu cea mai bogată experienţă în cântat sau incantat ca să o înveţe să cânte la harpa ei şi, poate, chiar să-i desluşească arta de a făuri

asemenea instrumente.

Când, în sfârşit, se culcă, după o seară petrecută grupând femeile pentru prima lor lecţie de memorizare a învăţăturii nescrise a Zeiţei, auzi din nou dulcele sunet al incantaţiei venind dinspre biserica îndepărtată. Adormi în sunetul cântecului înnoit al *Kyrie eleison,* mai mulţumită de locul în care o adusese Zeiţa decât şi-ar fi imaginat vreodată că va fi. În noaptea aceea, visă un templu slujit de fecioare, curţi şi case pe sfântul Tor care, într-o zi, s-ar putea ridica aici. S-ar putea să nu fie în timpul vieţii ei, dar se va înfăptui.

28

Zilele începură să crească după Beltane, cirezile erau mânate pe păşunile de pe deal, iar pe câmp oamenii se îngrijeau de grâne. Veni Solstiţiul de Vară şi, pentru prima dată, Ardanos nu încercă să-i dea lui Eilan indicaţii cu privire la Oracol, înainte de ritual. Când l-a văzut, în timpul ritualului, părea foarte firav. I-au spus lui Eilan, după aceea, că Zeiţa a prezis o perioadă de dezastre şi schimbări, dar a promis că va urma pacea. Într-adevăr, în întreaga ţară circulau o sumedenie de zvonuri, dar nimeni nu ştia din ce direcţie ar putea veni pericolul.

Eilan avusese de gând să-l viziteze pe arhi-druid, după ce avea să-şi revină de pe urma rolului jucat în ritual, dar, în această perioadă a anului, la Sanctuar erau multe de făcut. Zilele se scurseră, iar ea tot nu găsi timp pentru asta. În miezul verii, chiar şi fecioarele Sanctuarului ieşeau pe câmpurile Vernemetonului, să ajute la întors fânul. Eilan le supraveghea pe cele care ţeseau pânza pentru preoţi şi se ocupa de vasele pentru vopsit, pregătind materialul pentru noile rochii, dar lipsa lui Caillean era simţită acut, căci ea fusese întotdeauna cea mai pricepută dintre femei la vopsitul pânzei. Nicio lege nu-i cerea lui Eilan să-i ia locul la această muncă de jos, dar ei i se părea că, atâta timp cât avea o responsabilitate faţă de mica lor comunitate, era de datoria ei să participe la treburile acesteia.

Se afla în magaziile de vopsele, cu mânecile suflecate deasupra coatelor şi cu braţele stropite cu vopsea albastră, când o umbră căzu peste cadrul uşii. O undă de emoţie trecu printre femei când îşi dădură seama, scandalizate, că era unul dintre tinerii druizi, îmbujorat şi transpirat în roba lui albă. Căci,

deşi magazia nu se afla în incinta sacră dintre ziduri, unde puteau intra doar cei mai înalţi dintre preoţi, nu erau obişnuite să vadă bărbaţi.

— Înalta Preoteasă, gâfâi el. Doamna Eilan este aici? Toate femeile îşi întoarseră privirile înspre ea şi, în timp ce îmbujorarea băiatului spori, Eilan îşi dădu seama că el nu o mai văzuse niciodată fără voal. Băiatul înghiţi în sec. Te rog, Doamnă... arhi-druidul e grav bolnav. Trebuie să vii!

Eilan se opri în pragul camerei lui Ardanos, şocată, în ciuda faptului că fusese prevenită. Auzi un scurt oftat dinspre Miellyn, care o însoţea şi îi făcu semn să rămână la uşă, împreună cu Huw. Apoi se aşeză lângă patul muribundului. Căci, într-adevăr, nu încăpea nicio îndoială că era pe moarte. La fiecare respiraţie, aerul hârâia în pieptul lui Ardanos, iar Eilan putea observa craniul din spatele pieii livide. Cu o durere ascuţită, îşi aminti cum a stat, la rândul lui, alături de Lhiannon cât timp a fost bolnavă. Deşi, uneori, îl urâse, spera că va avea parte de o moarte uşoară.

— A căzut la cină şi a zăcut fără cunoştinţă până de foarte curând, spuse Garic, unul dintre preoţii mai în vârstă. Am trimis după Bendeigid.

Eilan îşi dădu voalul pe spate şi se întinse să-i ia mâna.

— Ardanos, spuse ea cu blândeţe, mă auzi?

Pleoapele subţiri clipiră şi, după un moment de confuzie, îşi fixă privirea pe chipul ei.

— Dieda, şopti el.

— Bunicule, nu mă recunoşti nici acum? Dieda este la Miazăzi, unde le testează pe fecioarele care vor să ni se alăture, ca preotese. Eu sunt Eilan.

Privea cu amară ironie faptul că le mai putea confunda, după toţi aceşti ani.

Privirea bătrânului se fixă pe podoabele pe care îşi luase răgazul să şi le pună şi oftă:

— Tu ai fost cea potrivită... până la urmă.

— Ardanos, spuse ea cu voce grasă, ca înaltă Preoteasă este de datoria mea să-ţi spun că eşti pe moarte. Nu trebuie să pleci fără să-ţi numeşti succesorul. Spune-ne, arhi-druidule, cine va purta semiluna aurie după ce tu nu vei mai fi?

Ochii i se fixară pe chipul ei.

— Zeiţă, m-am străduit... cât am putut, şopti el. Merlinul

ştie…

— Dar trebuie să ştim *noi!* spuse druidul care îl însoţea. Cine va fi alesul tău?

— Pace, spuse Ardanos cu o putere neaşteptată, ca şi cum le-ar fi poruncit să tacă. Pace… Cuvântul se pierdu şoptit, ca o ultimă suflare, respiraţia hârâi în gâtlejul bătrânului, apoi acesta rămase nemişcat.

Pentru o clipă, nimeni nu se clinti. Apoi Garic se aplecă să ia pulsul lui Ardanos, aşteptă, numărând şi lăsă mâna fără vlagă să cadă.

— S-a dus! spuse el acuzator.

— Îmi pare rău, răspunse Eilan. Ce veţi face?

— Trebuie să convocăm ceilalţi membri ai ordinului nostru, zise un altul, preluând deja conducerea. Du-te acum, Doamnă. Rolul tău s-a încheiat. Te vom informa când zeii ne vor călăuzi către o decizie, dacă nu au considerat nimerit să-l inspire pe Ardanos cu cuvântul lor.

Când cea de-a cincisprezecea vară a domniei împăratului Domitian trecu, vremea rămase închisă şi liniştită, ca şi cum, chiar deasupra orizontului, ar mocni o furtună. Gaius, trecând călare pe străzile Devei, stătea mereu cu urechea ciulită, aşteptând un tunet. Şi nu era singurul. Glasurile neguţătorilor din oraş deveniseră ascuţite şi furioase, în barăci şi crame erau mai multe încăierări, zvonurile se răspândeau din ce în ce mai mult, iar răzmeriţele şi revoltele abundau. Până şi calul preluase parcă tensiunea, cabrându-se şi trăgând într-o parte, agitat.

Idesul lui septembrie… Idesul lui septembrie… Aceste vorbe îi răsunau în minte de fiecare dată când copitele calului său loveau pământul tare. De când Macellius îi spusese data răzmeriţei, somnul îl ocolea. Tatăl său credea că triburile îi vor sprijini, dar Gaius nu era atât de sigur. Dacă Vulturii Romani se luptau între ei, singurii învingători puteau fi Corbii. Merita să rişte o insurecţie generală, fie şi pentru a-l detrona pe Domitian?

Când se va sfârşi, voi fi fericit să-mi petrec tot restul zilelor ocupându-mă de ferma mea, se gândi Gaius, frecându-se la ochi. *Nu am fost croit să fiu conspirator.*

Iar acesta era momentul când arhi-druidul, care, în felul lui, fusese o forţă de stabilitate, a ales să moară. Dacă ar fi crezut în iadul creştinilor despre care vorbea Iulia, Gaius l-ar fi blestemat pe bătrân să ardă în flăcările lui pentru momentul ales. Doar

Mithras ştia ce succesor ar putea alege druizii, dar, chiar dacă urmaşul arhi-druidului ar fi prietenos, era nevoie de timp pentru a stabili acel gen de înţelegere pe care Ardanos o avusese cu Macellius. Dar, cel puţin, vestea îl făcuse pe Gaius să ia o decizie. Problema adopţiei nu mai conta. Dacă ţara era pe cale să explodeze într-o revoluţie, trebuia să se asigure că fiul lui era în siguranţă. Informatorii tatălui său confirmaseră că actuala înaltă Preoteasă era încă Eilan. Înarmat cu un mesaj oficial de condoleanţe din partea legatului, se duse să o vadă.

Se îmbrăcase cu mare grijă pentru această ocazie, în stilul roman, dar afişând un aer celtic, cu tunică de pânză de culoarea şofranului, tivită cu frunze de acantă, peste pantalonii din piele de căprioară de culoare roşu-închis şi cu o mantie uşoară din lână maronie, prinsă cu o broşă de aur. Cel puţin când călărea, nimeni nu se putea aştepta de la el să poarte toga. Dar în ciuda hainelor frumoase, când îşi întoarse calul pentru a urca pe aleea de copaci care ducea la Sanctuar, Gaius îşi dădu seama că era emoţionat. La tâmple tocmai îi răsăriseră primele fire cărunte. Oare Eilan îl va găsi chipeş şi acum?

Fu condus într-o grădină unde o persoană acoperită cu un voal albastru îl aştepta sub un frunzar umbros, acoperit de trandafiri sălbatici. Ştia că trebuie să fie înalta Preoteasă, căci acelaşi prostănac de străjer care leşinase când a dat strechea în vite, la Beltane, cu atâţia ani în urmă, stătea în apropiere, holbându-se la el. Dar nu îi venea să creadă că această siluetă dreaptă, acoperită cu voaluri, era Eilan.

— Doamna mea… Se opri şi, mânat de o forţă pe care nu o înţelegea, făcu o plecăciune. Am venit să-ţi ofer condoleanţele legatului din Deva, la moartea arhi-druidului, bunicul tău. Îi vom simţi cu toţii lipsa. A fost… — se gândi o clipă – un om remarcabil.

— Pierderea noastră este, într-adevăr, mare, răspunse ea şi, deşi tonul el era insipid, pulsul lui Gaius se acceleră. Vrei să iei o gustare?

În câteva clipe, o fecioară în rochia spălăcită de novice aşeză pe masă o tavă cu prăjituri cu miere şi o carafă cu o băutură preparată din plante, fructe de pădure şi apă – bănuia Gaius – din Fântâna Sacră. Bău, încercând să se gândească la ce ar mai putea spune şi, privind în jos, văzu că voalul ei tremura.

— Eilan, spuse el cu glas scăzut, lasă-mă să-ţi văd chipul. A

trecut prea mult timp.

Ea râse scurt:

— Am fost o proastă. Am crezut că nu va fi niciun pericol să te revăd.

Apoi dădu din umeri şi îşi ridică voalul, iar el văzu că ochii îi erau uzi de lacrimi.

Gaius clipi, căci Eilan nu arăta atât de bătrână, ci mai degrabă era ea însăşi, ca şi cum fata pe care o cunoscuse fusese doar o schiţă palidă a femeii ce urma să devină. În pofida lacrimilor şi a aspectului pe care îl avea gâtul ei, prea subţire parcă pentru greutatea colierului de aur, Eilan părea puternică. *Şi de ce nu?* gândi atunci Gaius. Î*n sfera ei a deţinut la fel de multă putere, în ultimii ani, ca un comandant legionar.* Această femeie nu putea fi Furia care îl speriase atât de mult. Privirea i se împăienjeni de vechi amintiri. Îi venea să se arunce la picioarele ei şi să-şi declare iubirea, dar bădăranul acela cu suliţă s-ar năpusti asupra lui cât ai clipi dacă ar face vreo mişcare.

— Ascultă, căci nu ştiu cât mai pot rămâne aici, zise el repede. Se apropie războiul – nu din cauza morţii bunicului tău, ci din cauza evenimentelor de la Roma. Nu-ţi pot spune mai mult, doar că va avea loc o revoltă împotriva împăratului. Macellius speră că britanicii ne vor sprijini, dar nu avem de unde să ştim în ce direcţie se vor îndrepta lucrurile. Trebuie să vă duc într-un loc sigur, Eilan – pe tine şi pe băiat.

Eilan îl privi, şi ochii ei schimbători deveniră aspri şi neclintiţi.

— Lasă-mă să mă asigur că te înţeleg. Acum, când imperiul este pe care să se destrame, vrei să-mi oferi protecţie romană? După toţi aceşti ani! Dacă în săptămânile următoare vor avea loc tulburări, nu e mai degrabă de aşteptat să fiu mai în siguranţă aici – făcu semn către ziduri şi către statura mătăhăloasă a lui Huw, cu o graţioasă unduire a mâinii – decât lângă tine şi ai tăi?

Gaius roşi.

— Eşti sigură că propriul tău popor nu se va întoarce împotriva ta? Oracolele tale au fost o forţă a păcii cu Roma, iar acum, că bunicul tău nu mai este aici, pe cine crezi că vor învinui oamenii precum Cynric, dacă lucrurile vor merge prost? Nu-ţi dai seama că trebuie să vii cu mine?

— *Trebuie…* ochii îi străluciră. Şi ce părere are soţia ta romană despre acest plan iscusit? S-a săturat de tine, după

doisprezece ani?

— Iulia a devenit creştină şi a făcut jurământ de castitate. Acesta este un motiv suficient de divorţ, după legea romană. M-aş putea căsători cu tine, Eilan şi am putea fi împreună. Dacă nu vrei, pot să-l înfiez oficial pe fiul nostru!

— Ce frumos din partea ta!

Pe cât de palidă fusese, faţa lui Eilan era acum roşie. Se ridică dintr-o dată şi o luă în jos pe cărare, cu fustele măturând pietrişul în urma ei. Gaius şi Huw săriră în picioare, luaţi, amândoi, în egală măsură, prin surprindere, după cum i se păru lui Gaius, şi o urmară.

La capătul grădinii era un gard viu, suficient de scund ca Gaius că poată vedea pe deasupra lui, între clădiri şi zidurile exterioare, un teren întins, unde mai mulţi copii se jucau cu o minge cusută din piele. După câteva clipe, lui Gaius îi fu limpede că unul dintre băieţi era liderul, un flăcău cu picioare lungi, ca un mânz căruia acum începeau să i se lungească oasele. La suprafaţă, buclele îi erau castanii-gălbui, de la soare, dar dedesubt erau negre şi, când se întoarse să strige către unul dintre coechipieri, ceva în expresia lui aduse atât de mult cu Macellius încât lui Gaius i se tăie răsuflarea.

Eilan începuse din nou să vorbească, dar privirea lui Gaius era aţintită la băiat. Inima îi bubuia atât de tare încât avea impresia că poate fi auzită de la Deva, dar copilul, absorbit de jocul lui, nu privi defel în jur.

— Când l-am născut în coliba aceea din pădure, unde ai fost? Glasul ei, grav şi furios, lui Gaius îi suna ascuţit. Şi când m-am luptat să-l păstrez cu mine, şi în toţi aceşti ani când am vegheat în secret asupra lui, fără să îndrăznesc vreodată să recunosc că este al meu? Nu ştie că sunt mama lui, dar am avut grijă să fie în siguranţă. Acum, când e aproape bărbat, vrei să dai buzna şi să mi-l iei? Nu cred, Gaius Macellius Siluricus! şuieră ea. Gawen nu ştie nimic despre Roma!

— Eilan! şopti el. Gaius crezuse că sentimentele pe care le-a avut pentru acest copil, singura dată când l-a ţinut în braţe, erau doar o fantezie, dar simţea din nou acelaşi lucru, un dor care îi scutura oasele. Te rog!

Eilan îi întoarse spatele şi porni înapoi în josul cărării.

— Îţi aduc mulţumirile mele, romanule, pentru condoleanţe, spuse ea tare şi răspicat. Ai fost amabil să vii. Aşa cum spui,

moartea lui Ardanos a fost o mare pierdere. Te rog să duci salutările noastre respectuoase legatului şi tatălui tău.

Gaius îl văzu pe Huw apropiindu-se ameninţător şi, privind în continuare peste umăr, porni în urma ei. Pentru o clipă, Gawen se întoarse către el, cu capul dat pe spate, urmărind mingea. Apoi o zbughi. Gaius îl lăsă pe uriaş să-l călăuzească în josul cărării, având senzaţia că toată lumina a dispărut din lume.

Eilan îşi trase din nou vălul pe faţă. Ultima imagine a ei fu aceea a unei umbre dispărând prin uşa întunecată. Lăsându-şi calul să-şi găsească singur drumul în josul cărării, Gaius se întreba cum a fost posibil ca totul să meargă atât de prost. Fusese atât de uşurat să descopere că Eilan era neschimbată şi avusese de gând să-i spună că încă o iubea, dar acum îşi dădea seama că Eilan era mai mult decât o Furie: o femeie asemeni vechilor împărătese, ca Boudicca, o femeie pervertită de vanitate şi de putere.

Pe neaşteptate, o imagine a Senarei, aşa cum o văzuse ultima oară, ridicându-şi privirea către el, se suprapuse peste amintirea furiei lui Eilan. Era atât de bună şi atât de inocentă – ca şi Eilan, când a cunoscut-o. Eilan nu l-a înţeles niciodată cu adevărat, dar Senara era pe jumătate romană, ca şi el, şi era sfâşiată de aceleaşi conflicte şi incertitudini. Lui Gaius i se părea că, dacă ar putea să o cucerească, ar fi din nou întregit.

Nu era încă înfrânt. Într-un fel sau altul, o va avea pe Senara şi îl va avea pe băiat, deşi toate legiunile Romei şi toţi războinicii triburilor stăteau între ei.

Eilan îşi petrecu zilele ce au urmat vizitei lui Gaius în izolare. Preotesele credeau că îl jelea pe bunicul său, dar, deşi moartea acestuia o lăsase şocată şi speriată, predominase mai degrabă uşurarea. Reacţia ei faţă de Gaius era, în orice caz, cu totul altă problemă. Ea însăşi fusese la fel de surprinsă de propria ei furie ca şi el. Nu îşi dăduse până atunci seama cât de ofensată a fost în toţi aceşti ani de faptul că el a părăsit-o. Era adevărat că fusese şi ea de acord, dar, cu siguranţă, el ar fi putut încerca să intre în legătură cu ea mai devreme! Cum îndrăznea să-şi închipuie că poate să dea buzna, fără o vorbă de iubire, şi să-i ia copilul…

Când ajungea cu gândul în acest punct, trebuia să se oprească, să se plimbe puţin sau să petreacă o vreme în meditaţia disciplinată pe care o învăţase de la Caillean,

încercând să-şi recapete liniştea. Trecură mai multe zile până când începu să se gândească serios la ceea ce îi spusese el. Cine, într-adevăr, ar simţi acum că poate avea privilegiul de a-i da indicaţii cu privire la ce avea de spus în numele Zeiţei? Ultima oară auzise că druizii se certau încă. Era limpede acum că nu va fi ales un nou arhi-druid până după Lughnasad, astfel că nu îşi făcea prea multe griji cu pregătirile pentru festival. Dar în preajma sărbătorii Samaine, noul conducător va avea deja puteri depline. Şi dacă acesta va semăna cu tatăl ei, îi va cere ca Zeiţa să cheme triburile la război.

Când Dieda se întoarse la Sanctuar şi veni să o vadă, cuvintele de consolare pe care Eilan i le adresă fură foarte repede respinse.

— Ardanos nu e nicio pierdere, spuse cu răceală verişoara ei. Tatăl meu a fost întotdeauna în mâinile romanilor. Mă întreb cine va porunci acum Oracolului!

De la naşterea lui Gawen, Eilan se simţise mereu stingherită în prezenţa Diedei. Totuşi, i se părea imposibil ca ea să nu aibă chiar niciun fel de sentiment pentru propriul ei tată. Pe zi ce trecea, îi lipsea tot mai mult Caillean, care poate ar fi reuşit să găsească o explicaţie la toate acestea.

Dieda era încă la ea, când una dintre fete intră şi le spuse că a sosit Cynric. *Aşa, deci Corbii se adună,* gândi aspru Eilan, dar îl salută politicos pe Cynric, ca o verişoară, când Huw îl pofti înăuntru. Părea bătrân pentru vârsta lui, gândi ea cu durere, lăţos ca un cal de munte şi cu pielea sluţită de cicatrice.

— Ce faci prin părţile noastre? Te credeam în siguranţă, la Miazănoapte, după ce lucrurile au luat o întorsătură proastă cu Brigitta şi tribul Demetae.

— O, pot să merg de colo-colo după placul inimii, răspunse el, chiar sub nasul comandantului. Sunt prea isteţ pentru ei.

Vorbi cu un soi de veselie forţată, pe care Eilan o găsi deranjantă.

— Animalul cel mai îngâmfat este cel mai repede prins în capcana vânătorului, mormăi sardonic Dieda.

Se prefăcea că nu-i pasă defel de Cynric, dar Eilan constată că nu era atât de indiferentă pe cât părea.

Cynric ridică din umeri.

— Foarte bine aş putea să mă gândesc că vreun zeu mă protejează mai mult decât este obişnuit; e adevărat că am o

viaţă fermecată parcă. Cred că aş putea să merg la Londinium şi să-l trag pe guvernator de barbă.

— N-aş încerca asta în locul tău, spuse Dieda, iar el îi întoarse un zâmbet.

— Nici nu am de gând, deocamdată. Într-o lună sau două, s-ar putea ca lucrurile să stea altfel. Nu plâng moartea lui Ardanos, şi nici tu nu ar trebui să-l jeleşti, Eilan. A fost mult prea dornic să facă toate lucrurile după bunul lui plac.

— Într-adevăr, spuse ea cu sinceritate, deşi sângele îi îngheţă în vine, căci făcu legătura între ceea ce îi spusese Gaius şi cuvintele lui Cynric.

— Bun, deocamdată eşti sinceră, spuse el. Mă întreb, soră vitregă, până unde merge sinceritatea ta.

Eilan răspunse cu precauţie:

— Eu, cel puţin, ştiu ce vreau.

— Chiar ştii? Şi ce anume vrei, Eilan?

— Pace. *Ca fiul meu să poată să crească şi să devină bărbat,* gândi ea cu amărăciune. Dar nu avea cum să-i spună asta lui Cynric. Ardanos îi distrusese fericirea şi, în egală măsură, pe cea a lui Cynric şi a Diedei, dar, cel puţin la Apus, triburile trăiau în pace de o duzină de ani.

Cynric se strâmbă.

— Pace – femeile se gândesc prea mult la asta, mârâi el. Parcă ai vorbi cu gura lui Macellius, aşa cum uneori mi se părea că face bătrânul Ardanos. Dar el nu mai este. Acum s-ar putea să avem o şansă să-i alungăm pe aceşti romani. Brigitta aşteaptă, ştiind ce vrem de la ea.

— Aş crede că Brigitta a avut parte de destul război, zise Eilan.

— Mai degrabă a avut parte de destulă dreptate romană, răspunse Cynric cu amărăciune. Dar circulă zvonuri ciudate zilele astea. Dacă romanii se răfuiesc, într-adevăr, între ei, poate că ne putem elibera de ceea ce numesc ei dreptate. Apoi fiecare casă romană va fi pustiită, aşa cum a fost casa lui Bendeigid!

Eilan îl întrerupse.

— Ai uitat că nu romanii au fost cei care au ras de pe faţa pământului casa tatălui meu şi care mi-au ucis mama, ci hibernienii şi triburile sălbatice de la Miazănoapte? Romanii înşişi i-au pedepsit.

— Pentru casele noastre, cine ar trebui să fie responsabil, dacă nu noi? întrebă Cynric. Depinde de noi să pedepsim sau să cruţăm, după cum găsim de cuviinţă. Trebuie să acceptăm toate acestea ca nişte căţei îmblânziţi şi să-i lăsăm pe romani să stabilească împotriva cui trebuie să luptăm şi unde?

Chipul lui bătucit se aprinse de furie.

Eilan spuse cu încăpăţânare:

— Oricum ai suci-o, pacea este un lucru bun.

— Aşadar, vei continua să rosteşti cuvintele trădătoare ale lui Ardanos? Sau sunt cumva cuvintele lui Macellius, sau poate ale chipeşului său fiu? întrebă el rânjind sarcastic.

În spatele lui, uriaşul străjer se mută de pe un picior pe altul, stânjenit. Eilan nici nu observă, atât era de concentrată.

— Cel puţin Macellius are la inimă binele ambelor noastre popoare.

— Iar eu nu? întrebă Cynric pe un ton poruncitor, cu ochii aruncând văpăi.

— N-am spus asta şi nimic de felul acesta.

— Dar asta vroiai să spui, i-o întoarse el. Ştiu că puiul lui Macellius a venit aici. Ce ţi-a spus? Cu tine pe tron, se pare că nu prea avem nevoie de romani. Dar nu vom mai asculta asemenea sfaturi trădătoare. Bendeigid a fost ales ca arhi-druid – asta am venit să-ţi spun – şi îţi va da o serie foarte diferită de instrucţiuni la festivalul următor!

Dieda se uita de la unul la altul, cu faţa aprinsă. Eilan se străduia să-şi păstreze calmul, ştiind că Cynric încerca pur şi simplu să o rănească.

— Este adevărat că Ardanos îmi spunea ce vroia şi că interpreta răspunsurile Oracolului. Dar ceea ce spune Zeiţa în timp ce sunt în transă nu îmi aparţine. Nu-mi afirm propria voinţă, Cynric, spuse ea încet.

— Încerci să-mi spui că Zeiţa doreşte această trădare?

— De ce nu ar dori-o? ţipă Eilan. Ea este mamă. *Aşa cum sunt eu.* Eilan îşi înghiţi vorbele şi adăugă cu mânie: Nu ai niciun drept să-mi vorbeşti astfel!

— Eu sunt răzbunarea Zeiţei, se repezi Cynric, şi vorbesc aşa cum vreau – şi pedepsesc…

Înainte ca Eilan să poată reacţiona, mâna lui ridicată se lipi de obrazul ei. Ea ţipă, iar Dieda exclamă, şocată:

— Cum îndrăzneşti?

— Cathubodva ştie că îndrăznesc să mă ocup în felul acesta de toţi trădătorii romanizaţi!

O umbră se ivi în spatele lui. Aruncând încă priviri mânioase, Cynric dădu să se întoarcă; ciomagul lui Huw îl prinse în mişcare, iar capul îi explodă într-o baie de sânge şi creieri. Dieda zbieră, iar Eilan ridică mâna, dar era prea târziu.

Preţ de o clipă, trupul lui Cynric se legănă, cu o privire surprinsă pe ceea ce mai rămăsese din chipul lui. Apoi trupul îşi înţelese, în cele din urmă, moartea şi se chirci la pământ.

— Huw… de ce ai făcut asta? De ce?

— Doamnă… te-a lovit!

Eilan îşi plecă fruntea. Chiar dacă atacatorul ar fi fost Ardanos însuşi, Huw l-ar fi lovit. Fusese învăţat că Preoteasa era inviolabilă. Dar moartea lui Cynric trebuia ascunsă. Adepţii lui nu erau prea numeroşi, dar erau disperaţi. Dacă s-ar hotărî să-l răzbune, unitatea precară pe care o construise Eilan în rândul oamenilor săi ar fi zdruncinată. Mort, Cynric ar putea fi mai periculos decât fusese vreodată în timpul vieţii.

Dieda se întoarse cu spatele, plângând. Eilan se simţea mai presus de lacrimi.

— Pleacă, Huw, spuse ea obosită. Du-te şi spune-i lui Miellyn ce s-a întâmplat şi roag-o să trimită un mesaj arhi-druidului. *Tatăl meu…* gândi ea amorţită, dar nu avea acum timp să se gândească la implicaţii. Nu vorbi cu nimeni altcineva, îl instrui ea, iar după ce ai dus acest mesaj, uită ce s-a întâmplat astăzi aici.

Se ridică în picioare, simţindu-se dintr-o dată de o sută de ani.

— Dieda, vino în grădină. Nu mai poţi face nimic pentru el acum.

Se apropie să o liniştească pe femeia care plângea, dar Dieda se smuci.

— Astfel răsplăteşti devotamentul faţă de poporul nostru? Atunci pune-ţi ursul îmblânzit să mă ucidă şi pe mine!

Eilan făcu o grimasă.

— Am încercat să-l salvez. Mi-aş fi dat bucuroasă propria viaţă…

— O, desigur, asta e destul de uşor de spus, i-o întoarse Dieda. Dar tu iei vieţi, nu le dăruieşti. Te-ai hrănit din înţelepciunea lui Caillean şi ai trimis-o în exil atunci când ai secătuit-o. Mi-ai răpit reputaţia şi ai rămas cu onoarea nepătată,

ca a unui nou născut. Iar acum ai luat viaţa singurului bărbat pe care l-am iubit vreodată! Romanul tău a avut noroc că a scăpat de tine! Eilan, preacurata! Înalta şi Atotputernica Doamnă! De-ar şti măcar!

Eilan răspunse obosită:

— Niciunul dintre noi nu ţi-a ţinut sabia la gât ca să te oblige să-ţi faci jurămintele aici, Dieda. Când a fost limpede că pe mine m-au ales, ai fi putut fi uşurată, iar când ai plecat la Eriu, nu te-a forţat nimeni să te întorci. Am mai spus asta, dar presupun că nu ai auzit.

Încerca să vorbească potolit, dar vorbele celeilalte o loveau mai puternic decât palma lui Cynric.

— Ţi-am spus cândva să te fereşti dacă vei trăda vreodată poporul nostru. Avea dreptate Cynric, Eilan? Ai lucrat pentru Roma în tot acest timp?

Eilan ridică mâna şi, tremurând, privi direct chipul celeilalte, atât de asemănător cu al ei.

— Jur… că am slujit Zeiţa cât de bine am putut, spuse ea cu glas răguşit, şi fie ca asupra mea să cadă cerurile şi să mă acopere, pământul să se ridice şi să mă înghită, dacă mint. Trase adânc aer în piept. Sunt încă înaltă Preoteasă a Vernemetonului. Dar te poţi duce la Caillean sau oriunde altundeva doreşti, dacă simţi că nu mai poţi să o slujeşti pe Zeiţă alături de mine!

Încet, Dieda începu să-şi clatine capul, cu o expresie perfidă care lui Eilan îi plăcea mai puţin decât furia ce i se strecura în priviri.

— Nu te voi părăsi, şopti ea. Nu te-aş părăsi acum pentru nimic în lume. Vreau să fiu aici când te doboară Zeiţa!

Senara aştepta deja în faţa colibei din pădure când sosi Gaius, cu părul strălucitor ca o flacără, pe fundalul copacilor întunecaţi.

— Văd că ai venit, spuse el cu blândeţe.

Senara se întoarse şi, deşi îl aştepta, scoase un scurt ţipăt speriat.

— Tu eşti?

— Nimeni altul, răspunse el, aproape vesel, în ciuda vremii urâte. Îndrăznesc să spun că vom avea parte de ploaie, şi asta foarte curând. Privi cerul. Ce crezi că ar zice părintele Petros dacă ar adăposti sub acoperişul lui doi drumeţi rătăciţi?

— Cred că ar fi încântat, dacă ar fi vorba de convertiţi. Nu

cred că ar face acelaşi lucru cu păgânii, spuse ea cu reproş.

Intrară împreună. Mobilierul pustnicului consta în nişte bănci rablagite şi, lângă perete, un pat grosolan, cu tăblii. Dar unde era în seara aceasta părintele Petros? Afară, furtuna izbucni cu o rafală de vânt şi un răpăit de ploaie. Gaius tresări, ascultând tunetul.

— Vezi, am ajuns aici tocmai la timp, spuse el. *Bellissima!*

— Nu trebuie să-mi spui aşa, zise ea sfioasă.

— Nu? întrebă el nelămurit, privind-o cu atenţie. Dar credeam că adevărul este una dintre virtuţile creştine. Stoicii spun asta şi rostirea adevărului este preţuită până şi în rândul druizilor, după câte am auzit. Atunci, preferi să te mint?

— Ştii cum să mă duci cu vorba, spuse ea ursuză. Am venit aici să discutăm despre starea sufletului tău.

— A, da, un lucru pe care nu sunt deocamdată convins că îl am.

Ea spuse:

— Nu sunt filosof. Dar nu cumva chiar şi stoicii, pe care i-ai menţionat, vorbesc despre acea parte a omului care are de-a face cu dovada a ceea ce nu poţi nici vedea, nici simţi?

— Ba da, asta este ceea ce mă convinge că, dintre toate femeile, tu eşti cea mai râvnită.

Ştia că o forţa, dar furtuna, în loc să elibereze tensiunea, îl umpluse parcă de intensitatea ei. Îşi petrecuse zilele care s-au scurs de la întâlnirea cu Eilan într-o continuă agitaţie, alternând furia cu disperarea. Ar fi vrut să o ducă de acolo şi şi-ar fi făcut datoria faţă de ea, dar ea l-a refuzat. Şi Iulia renunţase la orice pretenţii asupra lui. Acum era, cu siguranţă, liber să caute alinare în altă parte! Iar când i-a spus Senarei că e frumoasă, nu a minţit.

Fata se îmbujoră şi răspunse sfioasă:

— Nu faci bine că-mi vorbeşti aşa.

— Dimpotrivă, cred că fac foarte bine, iar tu preferi să spun adevărul. Şi pentru ce altceva ai fost creată ca femeie?

Acum Senara se afla pe terenul ei, fiindcă ascultase multe catehisme.

— Scriptura ne spune, răspunse ea, că am fost creaţi în scopul de a-l slăvi pe Creator.

— Ce plictisitor pentru el, răspunse Gaius. Dacă eu aş fi un zeu, aş cere mai mult de la oameni decât să-şi petreacă timpul

liber slăvindu-mă.

— Dar nu e treaba Creaturii să pună la îndoială căile Creatorului.

— De ce nu? continuă Gaius.

— Există altceva mai bun de făcut decât să aduci slavă lui Dumnezeu? întrebă ea, ridicându-şi ochii către el.

Aşa, îmbujorată, era şi mai frumoasă.

Cu siguranţă, că există, gândi Gaius, *iar eu aş prefera să fac asta cu tine.* Dacă exista un zeu, el a creat frumuseţea femeii, iar Gaius nu putea să creadă că ar condamna vreun bărbat pentru că o aprecia. Dar nu era încă vremea să spună asta.

— Spune-mi, atunci, despre Creator.

— Aproape fiecare credinţă – poate doar cu excepţia romanilor, care îşi slăvesc doar împăratul, care este întruchiparea răului – vorbeşte despre un Creator. El a fost cel care a făcut toate lucrurile şi el ne-a pus aici ca să-l slăvim.

— Mai exact, ceea ce cinstim noi este *geniul* împăratului, scânteia divină care îl călăuzeşte şi, prin el, Imperiul, şi nu omul. De asta cei care nu vor să ardă tămâie sunt judecaţi ca trădători.

— Poate că au existat împăraţi buni, deşi unii preoţi nu ar crede asta, acceptă Senara. Dar chiar şi tu vei recunoaşte că Nero, care a ars atât de mulţi creştini pe aceste meleaguri, a fost un împărat rău.

— Sunt de acord cu tine în privinţa lui Nero, spuse Gaius, şi a lui Caligula. Şi sunt unii la Roma care consideră că Domitian, în *hubris*-ul lui, a mers prea departe. Când se întâmplă asta, cei care l-au făcut împărat, au dreptul să-l înlocuiască.

Şi asta, curând, gândi el, tremurând. Luna septembrie trecea repede.

— Eşti foarte mândru că eşti roman, spuse ea apoi. Nu ştiu prea multe despre familia mamei mele şi m-am întrebat mereu cum ar fi fost să fiu crescută astfel. Tu te-ai născut la Roma?

Gaius îi zâmbi.

— Nu, sunt pe jumătate britanic, întocmai ca şi tine. Mama mea a fost o femeie din linia regală a tribului Silures. A murit când eram mic, la naşterea surorii mele.

— O, ce trist pentru tine. Ochii i se umplură dintr-o dată de lacrimi. Gaius nu observase până atunci că erau atât de albaştri. Ce ai făcut apoi?

— Am rămas cu tatăl meu, îi spuse Gaius. Sunt singurul său fiu, aşa că a avut grijă să am cei mai buni profesori, care m-au învăţat să citesc în latină şi în greacă. Pe urmă am intrat în legiune. Altceva chiar că nu mai e de povestit.

— Şi nu au existat femei în viaţa ta?

Vedea cum fata se luptă cu această curiozitate pur lumească, dar se gândi că era semn bun că o interesa.

— Tatăl meu a aranjat căsătoria mea cu Iulia, când eram foarte tânăr, spuse el cu băgare de seamă. Într-o zi, Senara va trebui să afle despre Eilan şi fiul lor, dar nu încă. Şi, aşa cum probabil ştii, soţia mea a făcut un jurământ de castitate, ceea ce înseamnă că sunt singur, spuse el cu tristeţe.

Afară, tunetul izbi.

Senara zise:

— Nu ar trebui să spun asta şi sunt sigură că părintele Petros nu ar fi de acord, dar nu mi se pare o treabă corectă. Ştiu că un jurământ de castitate este considerat cea mai bună cale în viaţă, dar dacă s-a legat să-ţi fie soţie…

— Dacă ai fi căsătorită cu mine, ai face un asemenea jurământ?

Fata roşi din nou, dar spuse cu toată seriozitatea:

— Nu. Apostolul Pavel a scris că aceia care sunt căsătoriţi trebuie să continue aşa cum sunt, iar cei care sunt necăsătoriţi nu trebuie să se căsătorească.

— Dacă m-aş fi căsătorit cu tine, ţi-ai fi luat legământul mai în serios decât Iulia, spuse el cu blândeţe.

— Nu aş putea încălca niciodată un jurământ făcut în faţa ta.

— Şi nu ţi-ai făcut jurămintele la Sanctuar?

Senara avea încă privirea ţintuită în podea, dar Gaius se apropie puţin, simţind cum sângele îi curge mai repede prin vene.

— Nu, răspunse ea. Au fost toate foarte bune cu mine şi mi-au cerut în schimb foarte puţin, dar nu pot sluji Zeiţa lor fără să renunţ la moştenirea mea romană. Va trebui să mă hotărăsc în curând.

— Mai există o alternativă. Glasul îi deveni răguşit, în timp ce adulmeca parfumul dulce al părului ei, dar îşi menţinu tonul grav. Iulia şi-a abandonat drepturile ca soţie a mea, prin jurământul ei de castitate, iar noi am fost căsătorişi după ritul roman, nu după cel creştin. Vreau să mă căsătoresc cu tine,

Senara – sau Valeria, cum te-a numit mama ta. Unchiul tău, Valerius, este un om bun; ar fi fericit dacă te-aş lua de aici.

Auzi cum Senarei i se taie respiraţia. Era ca o pasăre strălucitoare, care zbura jos, încât aproape o putea atinge cu mâna, asemeni lui Eilan atunci când a venit la el de Beltane, cu mulţi ani în urmă. Dar Eilan şi Iulia l-au respins, erau umbre alungate de realitatea vie a fetei care stătea acum atât de aproape de el.

— De-ar putea să fie aşa! şopti ea. Unde ne-am duce?

— La Londinium, sau chiar la Roma. Se apropie mari schimbări, nu îţi pot spune mai mult, dar nu există nimic ce nu am putea face împreună, dacă ai veni cu mine!

Să nu o atingă i se părea cel mai greu lucru pe care îl făcuse vreodată, căci era acum înnebunit de incertitudine şi dorinţă. Dar ştia că dacă ar face asta, ar pierde-o. Senara îşi ridică ochii, iar el o privi, lăsând ca ardoarea de care era cuprins să-i strălucească în ochi.

Nu fugi. Tremurând, spuse cu glas domol.

— Aş vrea să ştiu ce să fac.

Fii a mea, zise el în tăcere. *Ajută-mă să-mi cresc fiul!* Cu siguranţă, l-ar accepta pe Gawen. De asta avea nevoie, în definitiv, de ea şi nu de vreo fată romană bogată care ar dispreţui sângele britanic al lui Gawen. Era pentru binele băiatului…

Acum, în sfârşit, Gaius îndrăzni să o mângâie; fata nu se retrase, dar el simţi cum tremură la atingerea lui. De teamă să nu o sperie, îşi ridică mâinile.

— O, ce să fac? Doamne, ajută-mă, şopti ea, întorcându-şi astfel capul ca obrazul să i se culce în palma lui.

— Cred, îi şopti el la ureche, că Dumnezeu trebuie să fie cel care ne-a adus împreună.

— Doamne ajută să ai dreptate!

— Voi merge la unchiul tău şi voi obţine aprobarea lui de a te lua de la Sanctuar. Fii gata să pleci când vin după tine, spuse el. Pe când următoarea lună va fi scăzut, vei fi cu mine pe drumul către Londinium.

Din nou, cu un imens efort, nu o atinse. Îşi primi răsplata când ea se ridică timidă pe vârfuri şi şopti:

— Frate, să schimbăm sărutul păcii.

— O, Valeria, nu sărutul păcii îl vreau de la tine, şopti Gaius în

părul ei delicat. Şi într-o zi vei şti asta.

Se smulse din braţele lui şi, cu o nouă înţelepciune – sau viclenie – îl dădu drumul. Tocmai la timp, căci în următoarea clipă răsunară paşi şi părintele Petros, pustnicul, intră. Senara – fu surprins să observe – îl salută pe sihastru fără să roşească. Oare toate femeile deţineau acel şiretlic de a-şi ascunde sentimentele pe loc? îşi aminti cu câtă iuţeală era capabilă şi Eilan să-şi tăinuiască emoţiile.

Senara spuse:

— Bucură-te, Tată. Gaius Macellius mi-a promis că mă va lua de la templul druizilor şi îmi va găsi un nou cămin, poate chiar la Roma.

Părintele Petros îi aruncă lui Gaius o privire tăioasă; nu era la fel de naiv ca şi fata. Gaius spuse:

— Senara încerca să-mi arată, Bunule Părinte, de ce trebuie să devin un membru al congregaţiei tale.

— Şi aşa vei face?

Preotul îl privi cu suspiciune.

Gaius răspunse încet.

— A fost, desigur, cât se poate de convingătoare.

Părintele Petros se lumină la faţă.

— Te voi primi în turma mea ca pe un fiu, spuse el pe un ton mieros. Vei da un bun exemplu pentru ceilalţi din categoria ta.

Într-adevăr, gândi Gaius, *un nobil roman cu relaţiile mele ar fi o pradă bună pentru acest pescar de oameni.* Ceea ce venea în sprijinul ideii că creştinii nu aveau consideraţie pentru persoană. Dar trebuia să fie şi ceva bun în asta, dacă reuşise să atragă o fată ca Senara.

29

— Eilan! Eilan! Împăratul a murit!

Senara năvăli pe uşă, apoi se opri brusc, încercând să-şi asume demnitatea cu care trebuia să se apropie de înalta Preoteasă a Vernemetonului.

Zâmbind, Eilan îşi aşeză fusul pe o măsuţă alăturată şi o pofti pe fată să se aşeze. Fără Caillean, cu Miellyn suferind de una dintre crizele ei periodice de depresie şi cu Eilidh ocupată să le supravegheze pe fete, Eilan avea tot mai mult nevoie de compania Senarei. Dieda nu mai vorbise cu ea de la moartea lui

Cynric. Cel puţin reuşiseră să-l îngroape fără să stârnească discuţii. Doi druizi au venit şi au dus trupul la vechea movilă de pe Dealul Fecioarelor. Poate că Cynric a murit fără onoare, dar cel puţin a avut parte de o înmormântare de erou.

— Omul care ne aduce ouă proaspete a auzit vestea la Deva, zise Senara, cu ochii măriţi de emoţie. A fost asasinat acum o săptămână, chiar înainte de Echinocţiu, şi toată lumea, din Caledonia până în Parthia, bâzâie ca un stup dat peste cap! Unii spun că următorul împărat va fi un senator, iar alţii sunt de părere că una dintre legiuni îşi va înălţa comandantul la rangul purpurei. Însă e de aşteptat mai degrabă ca mai mulţi să ridice pretenţii la tron şi să aibă loc un război civil!

— Ce se întâmplă la Deva? întrebă Eilan când putu să strecoare şi ea un cuvânt.

— Cei din Legiunea a Douăzecea sunt neliniştiţi, dar deocamdată au rămas liniştiţi. Comandantul a ordonat să se facă un mare ospăţ pentru ei, cu vin şi bere din belşug. Doamnă Eilan, ce crezi că se va întâmpla acum?

Eilan oftă.

— Fără doar şi poate, comandantul roman speră că se vor îmbăta cu toţii foarte tare şi când se vor trezi le va fi prea rău ca să mai facă necazuri cuiva. Dacă au noroc, aşa vor decurge lucrurile. Dacă, în schimb, băutura îi va înnebuni de-a dreptul pe legionari, atunci nu se ştie de ce ar fi în stare.

Senara chicoti şi clătină din cap.

— Mă refeream la împărat. Crezi că senatorii romani vor prelua puterea şi Roma va deveni din nou republică?

Eilan o privi lung, întrebându-se de ce îşi făcea griji copila în privinţa evenimentelor de la Roma. Desigur, era pe jumătate romană, *ca şi Gaius,* dar nu păruse niciodată prea preocupată de această latură a moştenirii ei.

— Sunt mult mai preocupată de ceea ce se va întâmpla în Britania, spuse ea aprig. Cynric nu a fost singurul care ar fi văzut această ocazie de aur pentru a ridica triburile, şi atunci am putea avea şi aici război civil!

Tatăl meu, de pildă, gândi ea cu un tremur interior. În numele Zeiţei, ce ar fi de făcut dacă acesta ar începe să facă presiuni asupra ei, atât cu puterea arhi-druidului, cât şi cu autoritatea tatălui? Din nou, îşi dorea cu disperare să poată discuta asta cu Caillean.

Ochii Senarei se lărgiră.

— Ce e de făcut?

— E ceva ce poţi face *tu,* spuse Eilan gânditoare. Du noile bucăţi de pânză la casa druizilor – nu eşti încă sub jurământ şi nu li se va părea neobişnuit. Întreabă, cu toată inocenţa, dacă au auzit vestea şi dă-mi de ştire ce au spus.

Senara îi zâmbi complice şi sări în picioare. Într-o clipă dispăru, lăsând-o în urma ei pe Eilan, să-i invidieze energia.

Într-adevăr, ce-ar trebui să fac? se întrebă ea apoi. Poate că ar fi trebuit să accepte oferta lui Gaius, dar, după cum păreau că stau lucrurile, probabil că avea acum şi el problemele lui. Existenţa lui Gawen a fost arma lui Ardanos împotriva ei. Crezuse că, odată cu moartea bunicului, va fi liberă, dar, deşi tatăl ei nu îi cunoştea secretul, Dieda îl ştia. Cât va mai dura, se întrebă Eilan, până ce ura Diedei va da noului arhi-druid o putere asupra ei pe care acesta nu va ezita să o folosească? Bineînţeles, în cazul în care nu o va ucide pe dată.

Îşi sprijini capul în mâini, simţind începutul migrenei care o supăra din ce în ce mai mult în ultimele zile. *Cum mă voi descurca? Zeiţă, ajută-mă acum!*

Într-o zi, când vor şti cu toţii de ce a făcut ceea ce a făcut – când în toată această ţară va fi pace şi nu vor mai exista nici romani, nici britoni – ah, atunci s-ar putea să fie iertată! Îşi scutură capul cu disperare, fără să ştie încotro ar putea s-o apuce.

Şi, în clipa aceea, o durere ca un fulger din cer îi străpunse tâmpla. Parcă de la o mare depărtare, îi veni un gând. *Dar eu voi fi moartă de mult atunci…* Apoi îşi pierdu cunoştinţa.

Când îşi reveni în simţiri, Eilan era prăbuşită peste masă. Se simţea în mod ciudat vlăguită şi liniştită, dar, cu o certitudine interioară, ştia că s-a schimbat ceva. Fusese întotdeauna conştientă că unele dintre plantele din băutura sacră pe care o folosea înainte de a-şi rosti Oracolul puteau subţia sângele în mod periculos şi puteau provoca, uneori, o slăbiciune a creierului. Probabil că asta era ceea ce ei se întâmpla acum.

Când ţi se va întâmpla, vei şti, îi spusese odată Caillean. O agonie prelungită, ca a lui Lhiannon, era ceva neobişnuit. Bătrâna Latis îi spusese cândva că majoritatea Înaltelor Preotese au murit dintr-o dată. Dar nu fără să fie prevenite, bănuia acum Eilan.

Să fie acesta avertismentul meu? Dar lucrarea mea nu va fi terminată.

Este terminată. Se lumină din nou, ca atunci când Zeiţa îi vorbea în timpul transei.

Dar cine îi va continua lucrarea, cine va rosti Oracolele în locul ei? Nu trebuia să lase lucrurile neclare, aşa cum făcuse Ardanos.

Nu are importanţă. Cu aceste cuvinte, Eilan se linişti. Zeiţa vorbise. Ceea ce avea să vină era în mâinile Ei şi nu mai era în grija lui Eilan. Dacă ar muri, ceea ce ar doborî-o ar fi un fulger al îndurării, nu al răzbunării. Caillean gândise corect. Druizii nu aveau dreptul să impună preoteselor cum să trăiască. Ceea ce conta era faptul că ea încercase să împlinească voinţa Doamnei.

Toamna, ceţurile se ridicau grele deasupra mlaştinilor din Ţara Verii şi încununau Torul. În asemenea dimineţi, când Caillean urca înspre pietrele înalte care îl încoronau, pentru a-şi face meditaţia de dimineaţă, i se părea că Torul era într-adevăr o insulă, iar ea privea peste o mare lină şi cenuşie. Dar, pe măsură ce anul înainta încet către Samaine, începu să se gândească destul de obsesiv la Eilan.

La început, alungă aceste gânduri, ştiind că nu era bine pentru Eilan să se agaţe de ea şi nici pentru ea să fie distrasă. Dar cu cât zilele se scurtau, cealaltă femeie îi apărea în viziuni cu o frecvenţă pe care nu o putea ignora. Eilan avea serioasă nevoie de ea şi era primejdios să ignori asemenea mesaje.

În cele din urmă, veni o dimineaţă când se trezi cu vorbe răsunându-i în urechi.

De aici, de unde ne aflăm, în întuneric şi sub umbra morţii, te chemăm pe Tine, o, Mamă, Surori şi mai mult decât Surori...

Şi înţelese că, prin jurămintele pe care ea şi Eilan le făcuseră împreună, nu doar ca preotese ale Crângului Sacru, dar viaţă după viaţă, înainte de aceasta, era legată să se ducă la ea.

Reuşi să aranjeze lucrurile în aşa fel încât să se poate întoarce la Sanctuar abia cu două săptămâni înainte de Samaine. Unul dintre avantajele poziţiei sale în noul templu, gândi ea, era acela că, orice alegea să facă era considerat de la sine ca bine făcut; se presupunea că fiecare faptă a ei era inspirată direct de voinţa Zeiţei, aşa cum se întâmpla cu Eilan la Vernemeton. Reversul medaliei era, desigur, faptul că avea responsabilitatea de a se asigura că toate îndatoririle ei vor fi îndeplinite cât timp

va fi plecată.

În doar trei zile va fi la Vernemeton. Ar fi preferat să călătorească pe jos, în simplitatea straielor bărbăteşti, dar templul nu era încă pregătit pentru asta, cel puţin nu anul acesta. Astfel că se resemnă să călătorească în lectica ei oficială şi cu toate onorurile unei preotese. O escortă formată din doi preoţi tineri o însoţi. O tratau cu atâta respect de parcă ar fi fost nepoţii ei, ceea ce nu era foarte surprinzător, gândi Caillean, căci amândoi erau îndeajuns de tineri.

În timp ce şerpuiau prin mlaştinile de la poalele Torului, începu să plouă. Caillean îşi dădu seama că asta îi va încetini înaintarea şi se nelinişti, dar nu era nimic de făcut. Plouase întruna de la Echinocţiu, de parcă cerurile plângeau moartea împăratului şi nimeni, oricât de dăruit cu puteri magice, nu fusese capabil să stăpânească vreodată vremea din Britania.

După două zile de călătorie ajunseră la Aquae Sulis şi, de acolo, urmară un drum roman ce ducea către Miazănoapte, la Glevum. Spre surprinderea ei, era extrem de prost întreţinut; ploile recente îl lăsaseră plin de gropi, iar pietrele erau toate alandala. În pietriş erau urme adânci de roţi şi îi părea bine că nu erau nevoiţi să conducă o şaretă sau un car cu boi pe un asemenea drum.

Aproape adormise când, din adâncurile pădurii care mărginea drumul, se apropiară în fugă mai mulţi bărbaţi, murdari şi neciopliţi, în haine zdrenţuite şi murdare. *Bacaudae,* gândi Caillean, o şleahtă de sclavi evadaţi şi criminali care invadaseră multe zone ale imperiului. Auzise de ei, dar nu mai întâlnise niciodată vreunul. Probabil că frământările care au urmat morţii împăratului i-au încurajat.

— Staţi la o parte, oameni buni, ceru una dintre escortele sale. Ducem o mare preoteasă.

— Asta nu înseamnă nimic pentru noi, spuse batjocoritor unul dintre tâlhari. Ce poate să facă? Să arunce în noi cu foc, poate? În fiecare piaţă este o tarabă cu un jongler care poate face acelaşi truc.

Caillean regreta, într-adevăr, că în lectică nu era niciun foc, dar era limpede că aceşti indivizi erau mai sofisticaţi decât tâlharii irlandezi pe care îl speriase cândva în felul acesta. Se ridică din lectică şi îl întrebă pe preotul cel mai tânăr:

— Ce e cu această întârziere?

Preotul pufnea încă de indignare.

— Aceşti… aceşti indivizi… începu el.

Caillean îi examină cu calm, apoi căută în punga mică pe care o avea la brâu. Nici acum – îşi dădu seama abia mai târziu – nu pricepea încă pe de-a-ntregul ce se întâmpla. Romanii menţinuseră liniştea pe drumuri de atâţia ani, încât pericolul nu părea ceva real.

Scoase punguţa legată la brâu şi spuse, cu distantă curtoazie:

— Generozitatea este o datorie faţă de zei. Ţine, omule – şi îi întinse un dinar. Bărbatul se holbă o clipă la el, apoi izbucni într-un hohot de râs.

— Nu ne trebuie generozitatea ta, doamnă, remarcă el cu o ciudată, exagerată curtoazie. Dar poţi începe prin a ne da micuţa ta pungă…

Atunci, în sfârşit, Caillean înţelese ce anume îndrăzneau să vrea de la ea. Uimirea făcu loc indignării. Cu simţurile ascuţite dintr-o dată, simţi energia din norii ce-i stăteau deasupra şi rezonanţa din interiorul ei. În acel moment, ştia că avea, până la urmă, o anume putere asupra vremii. Ridică mâinile şi văzu o umbră, în timp ce tâlharul, care simţise pericolul, lovi cu ciomagul. Un fulger izbucni, orbind-o şi, în vreme ce tunetul bubui, cerul căzu peste creştetul ei şi lumea dispăru.

Trecură multe ceasuri până ce îşi recăpătă cunoştinţa.

În zilele care au urmat acelei prime dureri, Eilan încercă să accepte voinţa zeilor. Dar, deşi putea crede că Zeiţa va veghea asupra Vernemetonului şi a poporului ei, încă se temea pentru copil. Ar fi putut să i-l încredinţeze pe Gawen lui Caillean. Dar Caillean – care îşi îndeplinea misiunea la celălalt capăt al ţării – nu era aici. Dieda îi era rudă băiatului, dar, de la moartea lui Cynric, era ultima persoană căreia i l-ar putea încredinţa. Ştia că Lia şi-ar da viaţa pentru copilaşul ei de suflet, dar ea era doar o femeie sărmană, care nu avea unde să se ducă. Poate că Mairi ar fi dispusă să-l ia pe băiat, dar Gawen nu ar fi în siguranţă nici măcar cu ea, dacă tatăl lor i-ar afla identitatea.

Măcar dacă ar şti cât mai avea… Dar, indiferent cum formula Eilan întrebarea, forţele care o preveniseră cu privire la propria ei moarte rămâneau tăcute cu atâta încăpăţânare încât, dacă nu ar fi existat zvâcnirea ocazională de durere din fruntea ei, totul ar fi putut să fie doar un produs morbid al propriei ei imaginaţii. Tot ceea ce putea face era să petreacă atât de mult timp cât

îndrăznea cu băiatul.

Gawen tocmai plecase la cină când se ivi Senara în lumina lămpii. Ca de obicei, Huw era o prezenţă tăcută la uşă. Atâţia ani crezuse că-i oferă la fel de multă protecţie ca un pui în găoace, dar se dovedise că lovitura lui putea fi mortală... Văzându-l, îşi amintea durerea nevindecată a morţii lui Cynric.

— Poţi să pleci şi să-ţi iei ceva de mâncare, porunci ea. Senara va rămâne cu mine până te întorci.

Senara păşi încet împrejurul camerei, cu un amnar în mână şi lămpile de lut – de fabricaţie romană, chiar şi aici – prinseră viaţă, una câte una. Abia după ce fata rămase câteva minute privind la ultima dintre ele, Eilan întrebă:

— Ce e, copilă? Nu te simţi bine?

— O, Eilan!

— Senara îşi trase sufletul, într-un suspin.

Eilan se aşeză pe una dintre bănci.

— Vino aici, copilă, zise ea cu blândeţe. Când Senara se apropie, văzu că faţa fetei era udă. Ei, draga mea, ce este? Mă cunoşti destul de bine ca să ştii că orice ar fi, nu trebuie să te temi să-mi spui.

Lacrimi sclipitoare străluceau pe obrajii Senarei.

— Eşti atât de bună cu mine, întotdeauna ai fost atât de bună… iar eu nu merit, spuse ea, sufocându-se şi căzu la picioarele lui Eilan, plângând cu disperare.

— O, draga mea, o linişti Eilan, nu trebuie să plângi. Nu sunt destul de puternică pentru asta. Orice ar fi, nu poate să fie atât de rău. Întinse mâna şi o ridică cu blândeţe în picioare. Haide, aşează-te aici, lângă mine.

Plânsul Senarei se mai potoli puţin, dar, în loc să se aşeze lângă Eilan, începu să se plimbe prin încăpere. În cele din urmă, spuse, cu vocea pe jumătate înăbuşită de plâns.

— Nici nu ştiu cum să-ţi spun.

Şi, dintr-o dată, Eilan înţelese care era suferinţa fetei. Zise:

— Ai venit să-mi spui că nu vrei să faci jurământul de preoteasă la Sanctuar.

Senara ridică privirea, iar stropii sclipitori lăsau încă, în lumina lămpii, dâre strălucitoare pe obrajii ei.

— Asta e o parte, şopti ea, cea mai neînsemnată. Îşi căută cu disperare cuvintele. Nu merit să fiu aici defel. Nu sunt demnă; dacă ai şti, m-ai alunga de aici…

Tu, să nu fii demnă! gândi Eilan. *O, dacă ai şti!* Iar apoi, cu voce tare, repetă ceea ce i-a spus cândva Caillean:

— Probabil că în ochii Zeiţei niciuna dintre noi nu este demnă. Încearcă să nu mai plângi, draga mea, şi spune-mi ce te doare.

Senara se potoli puţin, deşi încă nu o putea privi pe Eilan în ochi. Eilan îşi aminti cum a stat aşa în faţa lui Lhiannon, cu atâţia ani în urmă. Dar cu siguranţă o judecase greşit pe fată; Senara îşi petrecea timpul cu creştinii, iar ei erau încă şi mai preocupaţi de castitate decât femeile de la Vernemeton.

— Eu… am întâlnit un bărbat… şi vrea să mă ia cu el, spuse direct în cele din urmă.

Eilan o cuprinse pe Senara în braţe.

— O, biata mea copilă, şopti ea. Dar eşti liberă să ne părăseşti şi chiar să te măriţi dacă doreşti. Ai fost adusă aici când erai atât de tânără! De fapt, niciodată nu s-a pus problema ca tu să te legi cu jurământ printre noi; dar asta s-a întâmplat demult şi majoritatea dintre noi au uitat. Povesteşte-mi. Unde l-ai cunoscut pe acest bărbat? Cine este? Nu am nimic împotrivă dacă vrei să te căsătoreşti, dar ţin la tine ca o mamă şi aş vrea să fiu sigură că faci o alegere bună.

Senara o privi uluită, abia înţelegând că Eilan nu numai că nu era supărată, dar era gata să îi dea libertatea.

— L-am întâlnit la sihăstria părintelui Petros. Este roman, prieten al unchiului meu, Valerius.

Se opri la auzul unui glas de bărbat.

— Senara? se auzi răspunsul uneia dintre fetele mai noi de dincolo de uşă. Cred că o poţi găsi aici, înăuntru.

Va trebui să stau de vorbă cu acea copilă, gândi Eilan. *Nu aşa se anunţă musafirii, mai cu seamă un bărbat.* Senara, amintindu-şi că, Huw fiind plecat, avea datoria să o apere pe înalta Preoteasă, se postă între ea şi uşă. Un bărbat trecu pragul şi în timp ce uşa se închise în urma lui, Eilan văzu cum culoarea se scurge din obrajii Senarei şi apoi îi inundă din nou.

— *Acest* bărbat… se bâlbâi ea. A venit după mine…

Se dădu la o parte şi, în lumina pâlpâitoare, înşelătoare a lămpii, Eilan îi văzu chipul.

— Gaius… şopti ea.

Cu siguranţă, acesta era un coşmar născut dintr-o imaginaţie înfierbântată. Închise ochii, dar când îi deschise el se afla încă acolo, privind cu stupefacţie de la ea la Senara.

Senara făcu un pas înspre el.

— Gaius! strigă ea. Nu te aşteptam atât de repede! Unchiul meu ţi-a dat permisiunea să mă iei de soţie?

Gaius privi înnebunit împrejur.

— Tu, fată prostuţă, ce faci aici?

Eilan se simţea ca şi cum flacăra lămpii i-ar fi aprins pieptul. Încet, se ridică în picioare.

— Ce faci *tu* aici? Se întoarse către Senara. Vrei să-mi spui ca Gaius Macellius Severus este omul pe care îl iubeşti?

— El este. De ce, ce e în neregulă?

Senara o privi pe Eilan nedumerită.

Eilan se întoarse către Gaius.

— Spune-i tu ce e în neregulă, porunci ea. Spune-i tot adevărul, dacă mai eşti capabil de asta.

— Care adevăr? întrebă Senara, cu glas pierit. Ştiu că are o soţie romană care refuză să-şi onoreze jurămintele matrimoniale. Bineînţeles că va divorţa de ea înainte de a se căsători cu mine…

— Bineînţeles că o va face, spuse Eilan cu un glas înfricoşător. Aşa, deci, Gaius, ştie despre fiicele pe care le vei abandona. Ştie şi despre fiul tău?

— Fiul *tău?* Senara se uită de la unul la altul. Spune-mi că nu e adevărat, se rugă ea.

Vocea i se opri în gâtlej.

— Nu înţelegi, mormăi Gaius.

— Să înţeleg! repetă Senara distrusă. Am vrut să te salvez, iar tu aproape m-ai distrus! Înţeleg că am fost o proastă!

Când îşi întoarse privirea de la el, uşa se dădu la o parte şi uriaşul Huw năvăli înăuntru, cu ciomagul ridicat. Dar, după moartea lui Cynric, fusese aspru pedepsit şi nu vroia să repete aceeaşi greşeală.

— Doamnă, bâigui el, mi-au spus că aici se află un bărbat, am auzit strigăte. Ce să fac?

Eilan îl privi pe Gaius şi se gândi că, dacă pericolul nu ar fi atât de real, ar fi arătat ridicol cum stătea aici. Dar probabil că, să fii prins într-o asemenea situaţie era cea mai grea pedeapsă pe care un roman plin de mândrie ar fi putut-o îndura.

După un lung răstimp, Eilan ridică mâna pentru a-i face semn lui Huw să stea liniştit.

— Pleacă, îi spuse lui Gaius cu vehemenţă. Pleacă sau îţi voi

zdrobi creierii. Adăugă către Senara: Du-te cu el, dacă vrei – până te mai pot apăra.

Senara îi aruncă lui Gaius o privire, apoi se azvârli în braţele lui Eilan.

— O, nu vreau să plec, strigă ea, nici pentru lumea întreagă şi tot ce se află în e, nu aş pleca acum cu el!

Eilan tresări, îşi strânse braţele în jurul fetei, apoi îl privi pe Gaius.

— Ieşi afară, spuse ea cu glas scăzut. Ieşi sau îl voi lăsa pe Huw să facă aşa cum ştie el mai rău. Apoi, pierzându-şi controlul, strigă: Ieşi afară de aici sau te voi ucide cu mâna mea!

Gaius nu mai stătu la discuţii. Dădu la o parte draperia uşii, iar aceasta fâlfâi în spatele lui.

Gaius şedea în Taverna Vulturul Albastru şi îl chemă pe proprietar să-i mai aducă o carafă cu vin acru, galez. Băuse aproape întruna în ultimele trei zile, mutându-se dintr-o cramă în alta, după cum se săturau de el. Cârciumarii ştiau cine era Gaius şi cine era tatăl lui. Li se va plăti, până la urmă.

Din când în când, Gaius se întreba dacă îi simţea cineva lipsa, dar presupunea că Macellius îl credea plecat acasă, la vilă, iar Iulia se gândea că se află tot la tatăl lui, în oraş. În cea mai mare parte a timpului, se întreba cât de mult vin trebuia să bea până ce durerea va dispărea.

La început rămăsese la Deva din cauza situaţiei politice, iar mai apoi fiindcă că nu vroia să dea ochii cu Licinius şi să-l informeze că era pe cale să o părăsească pe Iulia, împreună cu fiicele inutile pe care i le născuse.

Gaius presupunea că Licinius, cu întârziată imparţialitate, ar putea fi dispus să o mustre pe Iulia, deşi o adora. Lipsit de fii el însuşi, nu ar fi vrut să o ştie pe Iulia divorţată din acelaşi motiv. Dar dacă Licinius îşi lămurea fiica să-şi onoreze obligaţiile conjugale, Gaius nu ar fi putut să se însoare cu Senara, iar gândul la ea fusese pentru el ca o căldură capabilă să-i ţină temerile pentru viitor la distanţă.

Nu că ar mai fi contat, gândi el simţind cum coboară focul rece al vinului. Senara nu îl iubea. Iulia nu-l iubea. Iar Eilan – mai cu seamă Eilan – nu îl iubea defel. Îl trecură fiori reamintindu-şi chipul Furiei când ea îi poruncise să plece.

Uşa tavernei fu dată cu putere la o parte şi un alt grup de

legionari năvăli înăuntru. Probabil că acum comandantul se întreba dacă nu cumva îşi făcuse greşit socoteala, gândi ironic Gaius. Ospăţul pe care l-a oferit nu a făcut altceva decât să slăbească disciplina militară. Dacă aici ar fi fost Roma, împăratul şi-ar fi golit acum trezoreria ca să le ofere oamenilor mai multe spectacole de circ, dar o mică luptă de urşi era tot ceea ce putea oferi această provincie uitată de zei. Nu era nici pe departe suficient pentru a-i distrage, iar soldaţii deveneau parcă tot mai dezlănţuiţi de la o zi la alta.

Dar nimeni nu acordă nicio atenţie bărbatului singuratic care bea liniştit într-un colţ, şi asta era tot ce îl interesa acum pe Gaius. Oftă şi întinse din nou mâna după carafă.

O mână se închise pe încheietura lui. Ridică privirea înceţoşată pentru a-l vedea pe Valerius stând în faţa lui.

— Pe Mercur, omule, m-ai pus pe alergătură! Valerius se dădu un pas înapoi să-l privească şi făcu o faţă lungă. Slavă zeilor că tatăl tău nu te poate vedea acum!

— Ştie…? începu Gaius.

— Eşti nebun? Îmi pasă de sentimentele lui, chiar dacă ţie nu. Unul dintre oameni mi-a spus că te-a văzut. Ce te-a apucat să te îmbeţi acum? Lasă asta, zise el când Gaius dădu să protesteze. Pentru început, fiule, trebuie să te scoatem de aici!

Gaius continuă să protesteze în timp ce Valerius îl cără în stradă şi de-a lungul oraşului, către băi. Dar abia după ce fu împins în bazinul rece, Gaius începu să se trezească suficient ca să înţeleagă ce i se vorbea.

— Spune-mi, zise Valerius când Gaius ieşi din apă, nepoata mea Valeria este încă la Sanctuar?

Gaius dădu din cap.

— Am fost acolo, dar ea… s-a răzgândit, nu vrea să vină cu mine. Întâmplările îi reveneau în minte. Îi prezentase lui Valerius o versiune simplificată a situaţiei şi obţinuse permisiunea lui de a se căsători cu Senara – asta îi dădea omului anumite drepturi – dar de ce îl supăra asta acum atât de mult?

— Ascultă, zise repede Valerius. Nu eşti singurul care a băut. Aseară am fost cu câţiva dintre legionarii ataşaţi biroului chestorului – nu contează numele lor – care făceau speculaţii despre preoteasa de la Vernemeton. Şi unul dintre ei a spus: „femeile de acolo nu sunt ca vestalele adevărate, sunt doar femei barbare, ca multe altele”. Am protestat, dar până la urmă

s-a ajuns la un pariu, că pot să o aducă pe una dintre fecioarele sacre de acolo şi asta nu ar fi un sacrilegiu.

Gaius luă un prosop şi începu să se şteargă cu furie, încercând să înţeleagă.

— Vino la saună, spuse Valerius, oferindu-i braţul. Vei transpira şi vei da afară mai repede otrava. Când se aşezară, gâfâind în timp ce aburul fierbinte le lovea trupurile, secretarul continuă: Am crezut că e genul de pariu stupid pe care îl fac oamenii beţi – nimic altceva decât cuvinte născute din vin, nimic demn de luat în seamă – până în dimineaţa aceasta, când trei dintre bărbaţi au ieşit lipsă la apel. Unul dintre tovarăşii mei de băutură din noaptea precedentă mi-a spus că au plecat la Deva azi-dimineaţă, ca să încerce să-şi câştige pariul.

— Centurionul…

Lui Gaius îi pocnea capul, dar începea să fie din nou în stare să judece.

— …are mai mult decât destule pe cap şi fără asta, la fel şi tribunii. Disciplina s-a dus naibii de când cu asasinatul. Tu şi tatăl tău îi cunoaşteţi pe britanici mai bine decât oricine. Ce crezi că se va întâmpla dacă nişte oameni de-ai noştri ar fi descoperiţi siluind o fecioară localnică? Rebeliunea lui Boudicca ar fi nimic pe lângă asta, iar noi nu suntem în situaţia de a reacţiona!

— Da… desigur, spuse Gaius. Voi merge. Ştii exact când au plecat? Ai vreo idee încotro au apucat-o?

— Nici cea mai vagă idee, regret să spun asta, răspunse Valerius. Mă gândesc că aş putea să-i întreb pe unii şi pe alţii.

— Nu, nu avem timp pentru asta. Va trebui să trec pe acasă după haine.

Se frecă la ochi.

— Le am cu mine, răspunse Valerius. Mi-a trecut prin cap că s-ar putea să ai nevoie să te schimbi.

— Tata avea dreptate, mormăi Gaius, într-adevăr te gândeşti la toate.

Îl lăsă pe sclavi să-l usuce şi să-l bărbierească şi se forţă să mănânce ceva. Fusese nebun, gândi cu amărăciune, să încerce să-şi înece necazurile în vin, când lumea se prăbuşea în jurul lui. Undeva, pe parcursul revenirii la luciditate, îşi dădu seama că a doua zi trebuie să fie sărbătoarea Samaine. Jumătate din triburile de la Apus se vor aduna probabil la Vernemeton, pentru

festival. Nu avea importanţă ce credeau Eilan şi Senara despre el. Sângele îi îngheţă gândindu-se la pericolul în care ar fi ele dacă acolo ar porni un război.

— Îţi voi aduce nepoata într-un loc sigur, îi spuse lui Gaius în timp ce se pregătea să pornească înspre Deva.

Şi pe Eilan, şi băiatul... şi, dacă încă mă urăsc, pot să-mi povestească despre asta în drumul spre casă. Îşi dădu la o parte faldurile mantiei, pentru a-şi elibera braţele şi bătu uşor cu mâna ultimul lucru pe care îl împrumutase de la Valerius: o sabie.

Toţi anii la un loc de la venirea romanilor şi toţi anii la un loc de la ridicarea pe câmpie a marelui Templu al Soarelui nu au fost mai lungi pentru Eilan decât următoarele două zile. Noaptea dinainte de Samaine dură parcă o mie de ani. O trimisese pe Senara la culcare cu multe ore în urmă. Pe măsură ce luminile lămpilor se consumau, i se părea că umbrele tot mai mari îi înghiţeau şi spiritul.

La asta se referise probabil avertismentul care-i fusese dat; moartea era sădită în inima şi în spiritul ei, ca o sământă; acum i se părea că aceasta îi creşte în trup, ca o floare care se desface. Inima îi bătea de parcă ar fi vrut să treacă prin pereţii de os. Nici atunci când şi-a născut copilul nu simţise o asemenea durere. Dar nu-şi putea da seama dacă durerea era a trupului sau a minţit şi a sufletului.

Când aţipi, avu vise haotice; o văzu pe Caillean înconjurată de oameni răi. Pe urmă preoteasa îşi ridică braţele către cer, un fulger se aprinse, iar când Eilan reuşi din nou să vadă, atacatorii ei erau culcaţi, fără viaţă, la pământ. Dar Caillean zăcea şi ea nemişcată, iar Eilan nu-şi putu da seama dacă mai trăia.

Îşi reveni, tremurând, cu obrajii uzi de lacrimi. Oare fusese o viziune adevărată? Caillean ar trebui să fie în siguranţă, pe sfântul Tor, cu preotesele. Dar dacă nu era, atunci ce speranţă exista în lume?

Către dimineaţă, Eilan se furişă în camera în care Lia îl culcase pe Gawen. Huw, în picioarele goale, venea tiptil în urma ei. Aproape pentru prima dată de când îşi preluase sarcinile de înaltă Preoteasă simţi că îl urăşte pe acest bărbat uriaş, ca şi cum Huw i-ar fi luat aerul de care ea avea nevoie ca să respire.

Îşi aminti o poveste de groază pe care o auzise la Casa Fecioarelor, cum o Preoteasă din trecut a fost atacată de

propriul ei străjer şi cum l-a dat pe mâna preoţilor, ca să fie omorât. Pentru prima dată, putea înţelege cum femeia aceea, având disperată nevoie de puţină căldură umană, a putut să se agaţe de singura fiinţă omenească pe care o avea la îndemână şi cum chemarea ei ar fi putut fi greşit înţeleasă. Tremurând, se întoarse către Huw şi îi spuse să aştepte la uşă.

O, zei, gândi ea, *de-ar fi Caillean aici – sau Lhiannon – sau chiar mama – sau oricine, ca să nu fiu atât de disperat de singură.* Dar nu era nimeni. În mintea ei, chiar şi Senara, oricât de mult ar fi plâns şi ar fi negat, era un duşman. Iar tatăl ei? El era cel mai mare dintre duşmani.

Privi lung chipul adormit al lui Gawen. I se părea imposibil ca bătăile inimii ei să nu fie destul de puternice ca să-l trezească. Chiar fusese acest flăcău atât de mic încât să încapă în cele două mâini ale tatălui său? Din ceva mai mic decât o sământă, devenise o floare, zămislită în acel moment din pădure când ultimele ei bariere au căzut în faţa dorinţei lui Gaius. Şi totuşi, în acel moment fusese triumfătoare, convinsă că acel lucru era ceva sacru.

Iar Gawen era frumos. Cum s-a putut naşte atâta frumuseţe din atâta suferinţă? Examină din nou trăsăturile copilăreşti şi trupul lung, cu braţe şi picioare doar un pic prea mari, descoperind în toate acestea imaginea bărbatului ce promitea să devină. Nu vedea să semene cu Gaius atât de mult. Cândva, el o dezamăgise, dar cel puţin acum, nu va fi nevoită să-şi oprească un licăr de ură ori de câte ori îl zărea în ochii băiatului pe tatăl lui.

Dar era fiul lui Gaius şi, pentru binele lui, a fost dispusă să-l lase pe tatăl său să se însoare cu fiica unui oficial roman. Numai că acum, se pare, era pe cale să divorţeze de Iulia şi să renunţe la toate promisiunile sale de dragul Senarei, care ar fi putut foarte bine să fie sora ei mai mică. Senara, care era mai tânără şi, se pare, mai frumoasă în ochii lui Gaius.

La brâu îi atârna pumnalul curbat pe care îl primise când a fost făcută preoteasă. Îl atinse o clipă cu degetele. Îl folosise atât de des, în cadrul riturilor, pentru a lua picătura de sânge rituală pentru cazanul profeţiei! Acolo, la încheietura mâinii, unde vedea pulsul sângelui, o singură lovitură, puternică şi adâncă, ar pune capăt tuturor necazurilor ei, cel puţin pentru viaţa aceasta. De ce să aştepte soarta pe care i-o promisese

Zeiţa? Dar dacă şi-ar lua viaţa, ce s-ar alege de Gawen?

Prevăzătoare, Eilan luă pumnalul şi îl vârî înapoi în mica teacă de la brâu. În lumina şovăielnică a lămpii, chipul ei arătă probabil ceva ce ea nu avusese de gând, căci Huw se încruntă.

— Doamnă?

— Ne vom întoarce în camerele mele acum, apoi trebuie să o aduci pe Senara la mine.

Nu trecu mult timp şi se întoarse, cu fata după el. Rochia Senarei era şifonată, ochii îi ardeau şi obrajii îi erau mânjiţi, de parcă ar fi plâns. O văzu pe Eilan şi strigă:

— Doamnă, iartă-mă, pentru nimic în lume…

— Taci, spuse Eilan. Nu mai am putere pentru aşa ceva. Am avut o prevestire de moarte; este un dar al zeiţei ca înalta Preoteasă să ştie când îi vine vremea. Trase aer în piept, iar Senara, văzând micul pumnal atârnat în teacă la brâul ei, păli în spatele şiroaielor de lacrimi.

— Nu poate fi adevărat, spuse ea cu disperare. În cărţile sfinte e scris că niciun om nu ştie ce-i poate aduce ziua de mâine…

— Linişte, spuse obosită Eilan. Trebuie să-ţi spun ceva foarte important. Dacă mă înşel, nu va avea importanţă dacă mă crezi, dar dacă am dreptate, trebuie să-ţi cer ceva.

— Mie? Orice, spuse cu supunere Senara.

Eilan trase adânc aer în piept.

— M-ai auzit spunând că Gaius şi cu mine avem un copil. Gawen este acel copil. Vreau să te căsătoreşti cu Gaius şi să-i iei fiul cu tine. Promite-mi – glasul, care fusese perfect calm atunci când vorbise de propria ei moarte, se frânse… Promite-mi doar că vei fi bună cu el.

— O, nu, strigă Senara. Nu m-aş căsători acum cu Gaius Macellius Severus, nici dacă ar fi singurul bărbat de pe faţa pământului.

— Ai promis să faci aşa cum îţi cer, spuse încet Eilan. Aşa te ţii de cuvânt?

Senara îşi ridică privirea şi, din nou, ochii ei începură să verse lacrimi. Spuse:

— Vreau doar să fac ceea ce e drept. Dacă tu crezi… Se opri, răsuflând greu. Dacă Dumnezeu a ales să te ia, presupun că este treaba Lui, dar nu trebuie să te atingi de propria ta viaţă, Eilan.

Eilan se acoperi de toată demnitatea de care era capabilă, ca şi cum s-ar fi înveşmântat cu o mantie.

— Nu mă interesează de fapt dacă mă crezi sau nu. Dar dacă nu vrei să mă ajuţi, Senara, atunci poţi pleca.

Senara tremură.

— N-am să te las singură în starea asta.

— Atunci, de dragul lui Gaius, ai grijă de băiat.

— De dragul băiatului îţi spun că trebuie să trăieşti, o imploră Senara. Ai un copil, oricum s-ar fi întâmplat asta, iar viaţa ta nu îţi aparţine doar ţie. Gawen este un copil frumos. Trebuie să trăieşti să-l vezi crescând. Iar Gaius…

— Ah, nu vorbi despre el, te implor…

— Doamna mea, spuse Senara tremurând. Îţi spun, Gaius ţine încă la tine şi la fiul său.

— M-a uitat.

— Sunt sigură că nu, insistă Senara. Lasă-mă să-i amintesc de datoria pe care o are faţă de mama fiului său. Lasă-mă să-i vorbesc despre datoria lui ca tată şi ca roman. Sunt sigură că asta va atinge ce e mai bun în el, dacă altceva nu a reuşit să facă asta.

Era oare posibil? Chiar ar putea Senara să facă asta? Şi, oare, ar face-o?

— Cred în avertismentul pe care mi l-a trimis Zeiţa, spuse ea, în cele din urmă, dar dacă mai trăiesc după Samaine, poţi încerca. Dar, înainte să faci asta, trebuie să-l duci pe Gawen într-un loc sigur. Mă tem de ceea ce s-ar putea întâmpla la festival. Mâine – nu, în noaptea asta, se corectă ea, căci era aproape dimineaţă, părăseşte Sanctuarul. Du-l pe Gawen la părintele Petros al tău, în pădure. Nimeni nu se va gândi să te caute acolo!

30

Când Caillean îşi reveni în simţiri, îşi dădu seama că trebuie să fi fost inconştientă o bună bucată de vreme, căci rochia îi era udă toată. Ceea ce o trezise era sunetul unei căruţe care sălta peste şanţurile şi gropile de pe drum. În căruţă se aflau patru sau cinci oameni, bine înarmaţi cu ciomege, iar vreo doi străjeri voinici mergeau cu câţiva paşi înainte, cu torţe. Oare aceştia i-au speriat pe atacatori? Ceva trebuie că i-a alungat, căci, după

ce agresorul a doborât-o la pământ, nu a fost siluită.

Caillean reuşi să se ridice, deşi efortul o făcu să aibă senzaţia că îi va cădea creştetul capului. În jurul ei văzu trupuri lăbărţate, iar o duhoare de carne arsă ajunse, chiar şi prin ploaie, până la ea.

Unul dintre bărbaţii cu torţe o văzu şi spuse cu glas tremurat:

— Să fii o fantomă, doamnă? Să nu ne faci rău…

— Îţi dau cuvântul meu că nu sunt fantomă, răspunse Caillean, cât de calm putu, ci o preoteasă de la templul din Ţara Verii, rămasă aici în urma unui atac al tâlharilor.

Acum îşi putea vedea lectica, răsturnată pe o parte, cu cei doi preoţi tineri zăcând sub ea, cu gâturile tăiate şi cu colierele de aur jefuite, privind cu ochi goi către cer. Caillean îi privi cu dezgust.

Pe urmă se uită la cadavrele înnegrite din jurul ei şi îşi dădu seama că, acolo unde ea a fost lipsită de putere, cel puţin zeii nu au fost. Ar fi preferat să-i salveze pe cei doi tineri, dar cel puţin erau răzbunaţi.

— Încotro te îndreptai? doamnă, întrebă ţăranul cocoţat pe capra căruţei.

Îşi controlă glasul, cu efort, întorcându-şi privirea de la oamenii morţi.

— Către Sanctuar, lângă Deva.

— A, atunci se explică. Înţeleg că a mai rămas acolo una dintre legiuni, iar drumurile sunt patrulate. În zilele astea, nimeni pe-aici nu scoate nasul dincolo de uşa lui fără vreo două escorte. Va fi un lucru bun când vom avea un nou împărat şi vom avea parte din nou de o oarecare protecţie.

Caillean clipi, căci omul vorbea limba britanică la fel ca un localnic. Faptul că băştinaşii regretau lipsa unui împărat era o măsură a gradului în care Britania devenise romană.

— Văd că ţi-au ucis escorta, doamnă, spuse omul care mâna căruţa. Ai avut sclavi care să-ţi ducă lectica? Nu mai ai – fără îndoială că şi-au luat călcâiele la spinare.

Trase lângă ea, pe drum şi se opri, privind trupurile neînsufleţite ale *bacauzilor.*

O privi din nou şi făcu un vechi semn de reverenţă.

— Doamna mea, văd că zeii veghează asupra ta. Avem treabă în partea cealaltă, dar te ducem până în satul următor, unde poţi găsi sclavi pentru lectică şi escorte.

O ajută să se urce în căruţă şi o acoperi cu o pătură uscată. Câţiva dintre oamenii lui ridicară trupurile neînsufleţite ale tinerilor preoţi. Caillean, înfăşurată în mantie şi în pătura aspră a ţăranului, cugetă cu tristeţe că de acum înainte va avea parte de ceea ce îi puteau oferi mai bun aceşti oameni, dar nicio putere de pe Pământ nu o putea duce la Sanctuar înainte de Samaine.

Gaius fu surprins să găsească drumul de la Deva către Sud plin de călători. Îi luă un moment să-şi aducă aminte că probabil se îndreptau către festival. Dar privirile scurte de care avea parte în timp ce trecea călare nu erau prietenoase şi, după o vreme, i se păru că ar fi mai înţelept să se abată de la drum şi să o apuce pe o cărare printre dealuri, ca să poată ajunge la Sanctuar dinspre sihăstria părintelui Petros.

Crengile golaşe trosneau ca nişte oase în bătaia vântului rece, deşi deocamdată ploaia se oprise. Samaine era sărbătoarea morţilor; romanii o considerau o zi nefastă. *Păi pentru el*, gândi Gaius, *era cu siguranţă o zi nefastă*. Dar nu se gândi să se întoarcă. Căzuse într-o stare fatalistă pe care şi-o amintea de pe vremea când se afla în legiune – acea lugubră acceptare pe care oamenii o simţeau uneori înainte de luptă, când supravieţuirea este mai puţin importantă decât onoarea. Nu era sigur că îi mai rămăsese aşa ceva, după ultimele câteva zile, dar va recupera ce putea, cu orice preţ.

În timp ce înainta, fu mişcat de frumuseţea pădurilor toamna, în ciuda, sau poate datorită stării sale întunecate. Gaius îşi dădu atunci seama că în ultimul an învăţase să iubească aceste meleaguri. Oricine ar fi biruitor în actualul conflict, nu se va întoarce la Roma.

Oricât de mult s-a străduit să îndeplinească ambiţiile lui Macellius, nu aparţinuse niciodată în totalitate lumii tatălui său, deşi era mult prea roman ca se simtă în rândul triburilor altfel decât impostor. Dar copacii nu îl dispreţuiau ca pe un barbar, nici pietrele nu îl urau, ca pe un cuceritor. În pacea pădurii, Gaius era acasă.

Văzu fumul ridicându-se dinspre coliba părintelui Petros şi îi trecu prin gând să între. Dar acel loc îi aducea aminte de Senara. Gaius nu credea că ar putea suporta acea amintire şi era sigur că nu ar fi în stare să-şi păstreze calmul dacă preotul ar începe cu una dintre sfintele lui platitudini.

Presupuse că legionarii lui rătăcitori se ascundeau pe undeva până la căderea nopţii. Priponi calul, legând funia destul de larg ca acesta să se poată elibera dacă el nu se va întoarce curând şi începu să-şi croiască drum cu grijă în jurul clădirii, ţinându-se pe lângă copacii care mărgineau terenul deschis.

Se lăsa asfinţitul când văzu o mişcare în tufărişul de deasupra lui. Precaut ca o pisică, înaintă. Doi soldaţi erau ghemuiţi la adăpostul unor aluni. Dăduseră cu zarurile ca să le treacă timpul, iar acum se certau dacă să aprindă sau nu un foc.

— Flavius Macro! izbucni Gaius, pe cel mai convingător ton de ordin.

Automat, omul deveni atent şi privi înnebunit împrejur.

— Cine este...?

Cel de-al doilea soldat duse mâna la sabie. Gaius călcă apăsat pe o creangă, pentru a-l preveni, şi înaintă în ultimul con de lumină.

— Este... păi, este Gaius Macellius, spuse Macro. Domnule, ce faci aici?

— Aş crede că e mai degrabă rolul meu să te întreb asta, răspunse Gaius, răsuflând uşurat. În Deva se ştie că aţi plecat. Ce crezi că se va întâmpla dacă se află că aţi venit aici?

Faţa omului deveni albă-cenuşie.

— N-ai să le spui, nu-i aşa, domnule?

Gaius se prefăcu la început că ezită, suficient de mult timp ca omul să tremure, pe urmă ridică din umeri.

— Ei, bine, nu sunt ofiţerul vostru. Dacă vă întoarceţi numaidecât, n-o să aveţi prea mari necazuri, având în vedere tot ce se petrece acum în oraş.

— Domnule, nu putem face asta, spuse celălalt. Londus este încă aici, înăuntru.

Inima lui Gaius se făcu mică.

— Nu-l puteţi ajuta dacă staţi aici, spuse el răspicat. Duceţi-vă, este un ordin. Voi face tot ce pot pentru prietenul vostru.

Starea de încordare i se mai domoli când îi auzi prăvălindu-se printre copaci, dar chiar şi un singur legionar era prea mult dacă era găsit unde nu avea ce să caute.

Mişcându-se ca şi cum ar fi condus o patrulă înapoi la frontieră, Gaius traversă pe furiş spaţiul deschis, către zid. Trebuia să existe o poartă lăturalnică pe undeva – zidul avea mai degrabă un rol de simbol al separării decât unul de apărare.

Mâna sa atinse zăvorul şi el pătrunse în spaţiul deschis unde îşi văzuse fiul jucându-se cu mingea. Senara trăncănise o grămadă despre viaţa ei aici. Clădirea impunătoare din faţa lui trebuia să fie Casa Fecioarelor.

În spatele bucătăriei era o porţiune întunecată care arăta ca un loc bun de stat la pândă. Se furişă într-acolo.

Mai fusese şi altcineva de aceeaşi părere. În timp ce îngenunche, atinse pielea goală a cuiva. Cineva chelălăi, urmă o scurtă încăierare până ce Gaius să-l imobilizeze, cu o mână peste gură.

— Longus? şopti el. Prizonierul lui dădu cu putere din cap. Pariul tău a căzut. Tovarăşii tăi au plecat acasă şi dacă ştii ce e bine pentru tine, îi vei urma. Longus oftă, apoi aprobă din nou din cap, iar Gaius îi dădu drumul. Dar în timp ce bărbatul traversa curtea, se deschise o uşă şi lumina lămpii se răspândi pe pământ. Longus îngheţă ca un iepure încolţit. Fugi, prostule! şuieră Gaius din umbră.

Longus se căţără pe poartă, dar, pe neaşteptate, locul se umplu de bărbaţi în robe albe. *Preoţi druizi!* gândi Gaius. Ce făceau aici? Ascunzătoarea îi va fi dată în vileag cât ai clipi, căci aduceau torţe. Se strecură în jurul clădirii. Cineva înjură în limba britanică în spatele lui, iar el se răsuci, instinctiv, scoţând sabia.

Bărbatul ţipă în timp ce sabia îl străpunse, iar ceilalţi se năpustiră înspre Gaius. Se luptă cât de bine putea şi bănuia că făcuse ceva victime, judecând după brutalitatea cu care îl loveau cu ciomegele şi cu picioarele, după ce, în cele din urmă, îl doborâră prin superioritatea lor numerică.

— Ei, bine, fiica mea, eşti pregătită pentru festival? Bendeigid, gătit în mantia ceremonială din piele de bivol şi cu podoabele din aur ale unui arhi-druid peste haina de lână albă, arăta magnific, dar Eilan îi întoarse salutul cu inima cât un purice.

— Sunt pregătită, spuse ea încet. Fecioarele veniseră, aşa cum făceau înainte de fiecare festival, să o pregătească. *Pentru ultima oară*, strigă inima ei, în timp ce o îmbăiau şi îi aşezau cununa sacră de verbină pe frunte. Cel puţin va merge la Zeiţă curată şi sanctificată.

Bendeigid se sprijini o clipă în toiagul său şi o privi. Pe urmă făcu un semn preoţilor şi femeilor ei să-i lase singuri.

— Ascultă, copilă, nu mai e nevoie să ne ascundem. Mi-au spus cum venea Ardanos la tine şi ce şiretlicuri folosea să-ţi lege

voinţa. Îmi pare rău că mai demult te-am acuzat că ne-ai trădat.

Eilan rămase cu privirea în pământ, de teamă că el va vedea furia din ochii ei. Timp de treizeci de ani a fost înaltă Preoteasă, stăpână a Sanctuarului, cea mai respectată femeie din această ţară. De ce vorbea ca şi cum ar fi tot copil? Dar acesta era tatăl iubitor care îi spusese cândva că ar prefera să o vadă înecată decât mireasa unui roman. Nu-şi putea permite să intre în conflict cu el; în zăpăceala aceea, se făcuse după-amiază până ce Senara şi Lia reuşiseră să plece de la Sanctuar, cu Gawen. Trebuia să tragă de timp, ca ei să se poată îndepărta destul.

Pe acelaşi ton neutru, întrebă:

— Ce vrei de la mine?

— Romanii se sfâşie între ei în bucăţi. Rânjea ca un lup. Nu va mai exista niciodată un moment la fel de prielnic să ne ridicăm împotriva lor. Este anotimpul măcelului, când porţile dintre lumi se deschid. Haide să o chemăm pe Cathubodva, haide să ridicăm spiritele morţilor noştri împotriva lor. Să ridicăm triburile împotriva Romei. Fiica mea, cheamă-i la război!

Eilan îşi stăpâni un fior. Oricât de mult îl purtase pică lui Ardanos, bunicul ei fusese un om subtil, niciodată orbit într-atât de propriile vise încât să nu poată fi lămurit dacă vedea altceva care ar fi de folos. Tatăl ei era cu mult mai periculos, pentru că era gata să sacrifice totul pentru idealurile sale de neclintit. Cu toate acestea, tot ceea ce putea să facă pentru a rămâne în siguranţă era să fie de acord cu el. Apoi simţi bubuitul obişnuit în tâmplă şi îşi aminti că, orice ar face, nu ar fi pentru mult timp.

— Tată, începu ea. Ardanos mi-a interpretat răspunsurile aşa cum i-a convenit şi presupun că şi tu vei face la fel, dar nu înţelegi cum este transa sacră şi cum vine Zeiţa.

Eilan auzi agitaţie afară şi îşi dădu seama că el nu o mai asculta. Uşa se dădu în lături şi prin mulţime îşi făcură loc preoţi cu părul răvăşit şi cu sânge pe veşminte, trăgând după ei ceva ce fusese un bărbat.

— Cine este acesta?

Eilan îşi puse în glas toată trufia învăţată vreme de doisprezece ani şi rumoarea se potoli.

— Un intrus, Doamnă, răspunse unul dintre preoţi. L-am găsit afară, lângă Casa Fecioarelor. A mai fost unul, dar a scăpat.

— L-a ucis pe Dinan!

— Trebuie că o urmărea pe una dintre preotese!

— Dar pe care?

De această dată arhi-druidul fu cel care făcu linişte, lovind cu toiagul în podea.

— Cine eşti, omule, şi ce făceai aici?

Eilan închise ochii, sperând că nimeni nu va observa că tunica sfâşiată a bărbatului era făcută din stofă romană. Chiar aşa, mânjit de sânge şi de praf îl recunoscu pe Gaius, dar probabil că nimeni altcineva nu-l va recunoaşte, dacă ea nu dădea niciun semn. *Oare a venit pentru Senara,* se întrebă ea, *sau pentru fiul său?*

— Nu-l recunoşti, Stăpâne Druid? Dieda înaintă prin mulţime. Eilan tresări la auzul râsului ei ascuţit. Ei, poate că nu mai e atât de frumos acum. Oamenii tăi au prins în plasă un porc pe cinste pentru ospăţul nostru. Dacă te uiţi, vei vedea cicatricea lăsată de capcana pentru mistreţi acolo, pe umărul lui.

Bendeigid ar fi trebuit să fie tatăl tău, gândi Eilan în pragul isteriei, *iar Ardanos al meu!* Ridicară capul prizonierului şi, pentru o clipă, Gaius întâlni ochii ei îngroziţi, apoi privirea i se stinse din nou.

— Tu! în glasul lui Bendeigid era un amestec de uimire şi furie. Nu mi-ai făcut destul rău mie şi alor mei, ca să ne faci necazuri acum? Dintr-o dată, expresia i se schimbă. Ei, bine, nu vei mai face asta. Dieda, arată-le oamenilor mei unde pot să-l spele şi să-i îngrijească rănile, dar sub nicio formă să nu-l dezlegaţi. Garic şi Vedras – făcu semn câte doi dintre cei mai în vârstă druizi – trebuie să vorbim. Ceilalţi, lăsaţi-ne singuri!

Preoţii îl târâră pe Gaius afară şi camera se goli. Eilan se lăsă pe spate, în scaunul ei, întrebându-se dacă durerea din pântece era un ecou al bubuitului din tâmplă sau era teamă.

— Văd că-l cunoşti, spuse Vedras, cel mai bătrân dintre druizii rămaşi. Cine este?

— Numele lui este Gaius Macellius Severus cel tânăr, mârâi Bendeigid.

— Fiul prefectului! exclamă Garic. Crezi că a venit pentru una dintre preotese, aşa cum au spus?

— Nu are importanţă de ce a venit, zise Vedras. Trebuie să-l scoatem de aici. Mantiile-roşii ne refuză dreptul de a pedepsi până şi un legionar obişnuit. Zeii singuri ştiu ce ne-ar face dacă am pune mâna pe fiul unei căpetenii!

— Într-adevăr, zâmbi cu viclenie Bendeigid. Dar nu cred că

oamenii lui ştiu unde a plecat. Şi nimeni nu-i cunoaşte numele şi nici măcar nu ştie că este roman, în afară de noi şi Dieda.

— Atunci, ai de gând să-l ucizi în secret?

— Nu în secret. Privirea lui Bendeigid ardea ca o văpaie. Nu înţelegi? E un semn al zeilor ca un astfel de om să se arunce singur în mâinile noastre. Fie ca moartea lui să slujească măcar unui scop. Nu vom găsi niciodată o ofrandă mai nobilă!

Se întoarse către Garic.

— Du-te şi spune-le celor care păzesc prizonierul să-l îmbrace cu cele mai frumoase veşminte pe care le poţi găsi.

Eilan simţi cum un frison îi ridică părul de pe braţe. Îi veni în minte o imagine a Regelui Anului, plimbându-se prin târgul de Beltane, împodobit cu ghirlande şi înveşmântat cu o tunică brodată.

— Şi dacă romanii află despre asta? întrebă Vedras.

— Este adevărat, mânia lor ar fi teribilă, răspunse arhi-druidul triumfător. Atât de teribilă încât chiar şi aceia care cheamă la pace acum nu vor avea de ales decât să ne urmeze la război!

Celălalt druid îl privi vreme îndelungată. Pe urmă clătină din cap şi îl urmă pe Garic pe uşă afară.

— Gaius a venit cu ştiinţa ta, Eilan? o întrebă Bendeigid când se văzură singuri. Te-ai întâlnit cu acest monstru în tot acest timp?

— Nu, şopti ea, pe Zeiţă, ţi-o jur!

— Bănuiesc că nu are importanţă dacă te cred, mormăi arhi-druidul. Vom face proba întregului adevăr la focul de Samaine.

Priviţi, sfânta zeiţă vine, ierburi sacre poartă în coroană! cântau preotesele, dar în seara aceasta erau mai multe versuri în imnul lor, cu cuvinte diferite.

Război! Război! Pădurile Britaniei
Să nască luptători atâţia câţi copaci
Cum lupii-nfometaţi atacă turmele de oi,
Tot astfel alunga-i-om pe romani şi noi!

Gaius gemu, dar vârful sabiei îl făcea să înainteze. De nu l-ar fi recunoscut femeia aceea nesuferită, Dieda!

Macellius se va întrista când va auzi de moartea fiului său, dar se va ruşina când va afla cum s-a întâmplat. Cum a putut să facă o asemenea gafă, provocând tocmai incidentul pe care

sperase să-l preîntâmpine? Nici măcar nu reuşise să-i salveze pe cei pe care îi iubea. Singura rază de speranţă în toată situaţia era că nu o văzuse pe Senara nicăieri, şi nici pe băiat.

Drumul care urca Dealul Fecioarelor nu i se păruse niciodată atât de abrupt. Îl plăcuse mult mai mult ultima dată când a urcat aici, gândi el cu amărăciune, cu o armă în mână şi un detaşament de cavalerie în urma lui. Haina brodată îi zgâria juliturile, iar cununa sacră îi împungea fruntea. Îl spălaseră şi îi dăduseră o băutură care îi limpezise mintea, dar Gaius nu avea nicio iluzie cu privire la ceea ce îi era rezervat.

Vedea strălucirea unui imens foc de tabără, de pe vârful dealului. Amintiri dintr-o vreme de dinainte de a intra în lumea tatălui său reveneau cu o claritate înfricoşătoare. Cei din neamul Silures îl sacrificaseră pe unul dintre proprii prinţi în acele ultime zile, înainte ca romanii să-i nimicească. Omul fusese unul dintre unchii lui, cu dragonii regali tatuaţi pe braţe. Mama lui Gaius încercase atunci să-şi ferească fiul pe jumătate roman, dar el văzuse cum l-au dus pe Regele Anului. Zâmbea, crezând că moartea lui va fi de folos poporului său.

Şi pentru ce anume, se întrebă atunci, *voi muri eu?*

Ajunseră apoi pe coama dealului. Un cerc de preoţi îi înconjură; dincolo de ei, Gaius văzu o mare de chipuri, ameninţătoare sau vesele, în timp ce ascultau cântecul druizilor. Oare lui Eilan îi părea bine sau rău să îl vadă aici? Şi-ar fi dorit să-i poată vedea chipul în spatele vălului.

Eilan stătea lângă tatăl său, cu Dieda şi alte două preotese în spatele ei. Pentru prima oară, se întreba dacă era şi ea ostatică. Ea l-a respins. I se părea că ar trebui să se bucure de căderea ei, dar nici chiar pericolul în care se afla el însuşi nu-l umpluse de atâta teamă ca gândul la cel în care se afla ea.

Distrugeţi-i pe toţi! Ruşinea noastră răzbunaţi!

Măcelul acum să înceapă! În rânduri vor cădea romanii, ca grâul seceraţi!

Cântecul se sfârşi şi tobele tăcură, dar un murmur străbătu mulţimea, şi Gaius înţelese că era doar o pauză în mijlocul furtunii.

— Copii ai Donului! strigă arhi-druidul. E ajunul de Samaine! E un timp al schimbărilor! Noul an începe, şi cu el o nouă eră pentru această ţară! Fie ca schimbarea anotimpului să-i alunge pe romanii care au distrus Britania! În seara aceasta îi vom

bucura pe zeii războiului cu o jertfă. Dar trebuie să ne curăţăm rândurile de toţi vrăjmaşii. Trădătorule – se întoarse către Gaius – îţi putem face moartea grea sau uşoară. Spune-ne, pentru ce ai venit la Vernemeton?

— Ucide-mă, dacă vrei, dar nu-mi pune întrebări stupide! spuse Gaius răguşit. Voi spune doar că nu am vrut să fac niciun rău nimănui de aici.

Probabil că nu trăise aşa cum trebuie, dar cel puţin putea să moară cu demnitate.

— Ai fost în incinta sacră, unde niciun bărbat, în afara druizilor, nu poate intra. Ai sedus pe vreuna dintre fecioarele noastre? Pe care dintre ele ai venit să o iei cu tine?

Gaius îşi scutură capul şi gemu, în timp ce vârful suliţei îl împunse într-o parte. Avea o senzaţie de căldură şi simţea cum sângele i se prelinge.

— A fost Rhian? Tanais, Bethoc? continuă litania. Pentru fiecare nume, îl spintecară din nou. O dată încercă să se ridice deasupra vârfului sabiei, dar paznicii lui îşi ştiau treaba şi îl ţinură nemişcat. Pierderea sângelui şi maltratarea pe care o îndurase deja îl făceau să se simtă ameţit. *Curând,* gândi el, *voi leşina şi nu va mai conta ce vor face cu mine.*

— Senara…

La acel nume, Gaius zvâcni involuntar. În clipa următoare încercă să-şi ascundă reacţia, dar nu îl privea nimeni. Eilan făcuse un pas înainte şi îşi dăduse voalul pe spate.

— Opriţi-vă! spuse ea desluşit. Vă pot spune eu pentru cine a venit romanul. Eu sunt aceea!

Ce spune? Gaius o privi îngrozit. Apoi înţelese că încerca probabil să o protejeze pe Senara şi probabil, să protejeze copilul. În clipa aceea, Eilan era de o frumuseţe nepământeană. Prin comparaţie, drăgălăşenia imatură a Senarei era o stea eclipsată de măreţia lunii pline. Aşa cum se întâmplase uneori în momentele de dinaintea bătăliei, Gaius îşi văzu inima cu o teribilă claritate. Ţinea la Senara, dar dorinţa lui nu fusese dragoste. În tânăra femeie încercase doar să o regăsească pe Eilan, aşa cum fusese la început, când a cunoscut-o, fecioara pe care timpul şi propriile lui greşeli o făcuseră pentru totdeauna de neatins.

În tăcerea tulburată, se auzea doar focul trosnind. La început, o puternică emoţie contorsionă trăsăturile arhi-druidului, pe

urmă se stăpâni şi se întoarse de la Eilan către Gaius.

— Pentru binele ei şi al tău, pe onoarea ta, îţi cer să spui dacă este adevărat!

Adevărat... Pentru o clipă, cuvântul nu avu niciun înţeles. Sfâşiat între Roma şi Britania, nici măcar nu ştia cine era el însuşi. Cum putea să ştie pe cine iubea? Încet, Gaius se îndreptă pentru a întâlni privirea limpede a lui Eilan. Ochii ei îi puneau parcă o întrebare. La aceasta, se eliberă de toată tensiunea, într-un lung oftat.

— Este adevărat, spuse el cu glas domol. Am iubit-o pe Eilan întotdeauna.

Pentru o clipă, Eilan închise ochii, ameţită de un val de bucurie. Gaius o înţelesese, dar nu a vorbit doar pentru binele Senarei. Eilan mai văzuse o asemenea privire – o asemenea expresie de extaz – pe chipul lui, o singură dată, atunci când a ţinut-o în braţe, la acel Beltane de demult.

— Aşadar, ne-ai trădat în tot acest timp? şuieră Bendeigid, aplecându-se aproape de urechea ei. Ai minţit atunci când mi-ai jurat că nu te-a atins? Sau a început mai târziu, când erai o virgină a templului, sub jurământ? Te-a învăţat şi minciunile romane împreună cu vorbele de iubire, şi trădarea, cu mângâierile? Te-ai culcat cu el în incinta sacră, sau în Crângul Sacru?

Simţea furia tatălui ei, dar îl vedea parcă printr-un perete de sticlă romană. La sfârşit, totul devenise atât de simplu. Trăise deja sub condamnarea la moarte şi se confruntase cu spaimele ei. Acum, că venise vremea, nu se mai temea defel.

— M-am culcat cu Regele Sacru o singură dată, spuse ea liniştită, aşa cum era dreptul meu, la focurile de Beltane...

— Ce vrei să spui? exclamă Miellyn în spatele ei. Dieda a fost cea care a trebuit să fie trimisă departe. Dieda a fost cea care a avut un copil!

— Nu am fost eu! Ecoul indignat al speculaţiilor încetă când Dieda se precipită lângă arhi-druid. M-au obligat să fiu de acord cu această înşelăciune. I-am ţinut locul cât timp a fost plecată să nască, iar când s-a întors, m-au exilat *pe mine!* De atunci a domnit peste Sanctuar de parcă ar fi fost castă ca luna însăşi, dar totul a fost o minciună!

— Dar m-am pus întotdeauna în slujba Zeiţei, nu a romanilor, strigă Eilan, pierzându-şi calmul în faţa ameninţării la adresa

copilului ei.

Când Bendeigid se întoarse către ea, văzu că în ochii bătrânului mânia luase locul întrebărilor! Oamenii se îmbulziră mai aproape, încercând să audă; glasuri se ridicau întrebătoare sau acuzatoare. Zvonurile despre tulburările din rândul romanilor îi făcuseră să fie ca iasca, gata să se aprindă la orice scânteie. Dacă apela la ei, ar putea pune oare în mişcare tocmai acea catastrofă pentru evitarea căreia suferise atâta?

— De ce te-aş crede, târfă? mârâi tatăl său. Toată viaţa ta a fost o minciună!

Ridică mâna să o lovească. O siluetă mătăhăloasă ţâşni prin şirul de druizi; Huw, cu ciomagul ridicat să o apere, pentru ultima oară. Dar între ei se aflau şi alţi preoţi. Înainte ca Huw să poată ajunge la Bendeigid, săbiile de bronz sclipiră în lumina focului, se înroşiră şi loviră încă o dată. Iarăşi loveau druizii, iar şi iar, şi Huw, luptându-se în continuare să ajungă la ea, căzu fără un sunet.

Huw ar fi fost gata să-l atace şi pe însuşi arhi-druidul, dacă m-ar fi ameninţat... gândi paralizată Eilan, şi, la sfârşit, asta făcuse.

— Luaţi-l de aici! Bendeigid respira greu. A fost un prost. Se întoarse brusc şi o apucă pe Eilan de braţ. Dacă ai fi fost sinceră, ţi-aş fi cerut să o invoci pe Zeiţă să ne binecuvânteze. În schimb, vei fi ofranda Ei!

De ce m-ar speria asta? Viaţa mea a fost o lungă ofrandă, gândi Eilan în timp ce tatăl ei o târa către partea cealaltă a cercului, pentru a o aşeza lângă Gaius. Din mulţime se auzi un murmur. Unii dintre cei care auziseră acuzaţiile, vroiau sângele ei pe loc, altora li se părea un sacrilegiu să te atingi de înalta Preoteasă, oricare ar fi fost fărădelegea ei.

— Eilan, mă poţi ierta? spuse Gaius cu glas scăzut. Nu am fost niciodată demn de dragostea ta. Tu ai vrut ca eu să fiu Regele tău Sacru, dar eu sunt doar un bărbat obişnuit...

Eilan se întoarse ca să-l privească şi descoperi pe faţa lui plină de vânătăi o nobleţe pe care nu o mai văzuse până atunci. Îşi dorea să-l poată îmbrăţişa, dar preoţii o ţineau şi îşi dădu seama că el nu avea nevoie de asta; nu mai vedea acum copilul rătăcit care altă dată stătea la pândă în ochii lui. O privi în ochi fără să clipească, împăcat cu sine, în sfârşit.

— Văd în tine un zeu, răspunse Eilan năvalnic. Văd un spirit

care nu va muri niciodată. Am făcut ceea ce ni s-a cerut şi, chiar dacă nu am făcut asta atât de bine pe cât am fi dorit, scopul Doamnei a fost atins. Cu siguranţă, ne va fi dat să păşim împreună pe Tărâmul Verii un timp, înainte de a ne întoarce din nou.

— L-ai numit Rege Sacru, spuse Bendeigid cu glas răguşit, şi aşa va muri.

Încet, văzu acceptarea senină care îl adânci pe Gaius într-un fel de extaz. Continua să o privească, în timp ce îi rotiră ştreangul în jurul gâtului şi începură să-l strângă. Dar înainte ca sabia să-i pătrundă sub coaste, ochii lui Gaius se împăienjeniră, aţintiţi pentru totdeauna undeva dincolo de lume. Sângele încă îi ţâşnea din piept când îl duseră la foc.

— Spune-mi, Preoteasă, ce semne citeşti în această jertfă?

Eilan îşi întoarse privirea de la flăcări la tatăl său şi ceva pe chipul ei îl făcu să se dea un pas înapoi, deşi Eilan nu se mişcase.

— Văd sânge regal care sfinţeşte pământul, spuse ea cu glas domol. În acest bărbat, sământa Romei şi cea a Britaniei s-au amestecat, iar tu ai legat-o pentru totdeauna de acest pământ, prin faptul că l-ai dat pe el focului sacru.

Eilan trase adânc aer în piept. Capul îi bubuia şi abia putea vedea, dar nu mai avea importanţă. Ultimul lucru pe care dorise să-l vadă în această lume era strălucirea din ochii lui Gaius. Urechile îi vâjâiau. Se simţi cuprinsă de transă, deşi nu gustase ierburile sacre şi auzi un glas care nu era al ei răsunând:

— Ascultaţi-mă, voi, oameni ai triburilor Cordovii şi Ordovices şi, voi, toţi ceilalţi ai altor triburi, căci aceasta este ultima dată când o preoteasă va face o profeţie de pe acest deal sacru. Ascundeţi-vă săbiile, o, luptători şi lăsaţi suliţele deoparte, căci până nu se va naşte şi nu va muri cea de-a noua generaţie, nu vor pleca Vulturii Romani. Şi când vor zbura, cei care poartă sângele vostru şi al lor deopotrivă vor rămâne să apere acest pământ!

— Minţi! Trebuie să minţi! se auzi glasul spart al lui Bendeigid. Ţi-ai trădat jurămintele!

Eilan simţi cum se prăbuşeşte înapoi în trupul ei; durerea îi era înfiptă în tâmplă, dar scutură din cap:

— Nu le-am trădat, căci Gaius a fost Regele Anului. Tu însuţi ai făcut să fie aşa, şi, astfel, iubirea mea pentru el nu a fost un

păcat!

Bendeigid se clătină, cu faţa contorsionată de agonia celui care îşi vede toate certitudinile sfărâmate.

— Dacă este adevărat ceea ce spui, strigă el, să ne arate Zeiţa un semn înainte de a te arde de vie!

Chiar în timp ce el vorbea, lui Eilan i se păru că un tunet imens o izbeşte în cap; surprinsă de forţa acestuia, simţi cum alunecă în genunchi. Tatăl ei întinse mâna, dar Eilan aluneca în josul unui lung tunel, departe de el. Bătaia inimii ei era o tobă care amuţea, apoi se opri dintr-o dată şi fu eliberată.

Aşadar, Zeiţa m-a lovit, până la urmă, gândi Eilan cu o stranie luciditate. *Dar a fost mila Ei, nu mânia!*

Jos, departe, vedea oamenii aplecându-se asupra trupului ei nemişcat. Acesta era sfârşitul care o aşteptase de când a fost în braţele lui Gaius, dar îl amânase suficient de mult ca să clădească o punte între poporul ei şi al lui. Doi druizi îl sprijineau pe tatăl ei; încă ţipa, dar oamenii îi întorceau spatele, cu chipuri înfricoşate, începând să se prelingă în josul dealului.

Văzu preoţii care ridicau carnea pe care ea o abandonase şi o duceau la rugul pe care Gaius ardea deja. Apoi îşi întoarse chipul de la acea lumină mai palidă către strălucirea care se deschidea înaintea ei, mai luminoasă decât focul, mai încântătoare decât luna.

Epilog
Vorbeşte Caillean

Când am ajuns la Sanctuar, în seara următoare, toate focurile de Samaine arseseră şi mai rămăsese doar cenuşa. Mi-a luat ceva timp să găsesc pe cineva care să-mi facă o relatare coerentă a celor întâmplate. Miellyn nu fusese văzută, unii ziceau că a murit încercând să o apere pe Eilan. Eilidh a fost ucisă în lupta care a urmat sacrificiului. Dieda era moartă şi ea; era aşezată în templu şi era limpede că a murit de mâna ei.

Cu siguranţă, nu puteam auzi nimic logic de la Bendeigid şi, cu excepţia celor doi druizi rămaşi să-l însoţească, întreaga preoţime era risipită. La fel, slavă zeilor, erau şi războinicii care se adunaseră la festival. Dar am descoperit că oamenii care au rămas erau nerăbdători să mă asculte, căci eu eram făptura cea mai apropiată de o înaltă Preoteasă pe care o aveau acum.

Am înaintat prin tumultul mulţimii, dând ordine cu un calm care m-a uimit, căci nu îndrăzneam să cedez în faţa unei tristeţi care s-ar fi putut dovedi incomensurabilă. Totuşi, trebuia să existe un sens în toate acestea, o viaţă – sau o moarte – nu trebuia irosită.

În ziua următoare am fost trezită de vestea că un grup de romani a cerut o audienţă la înalta Preoteasă. Am ieşit afară şi l-am văzut pe Macellius Severus, cu secretarul în spatele lui şi împreună cu un alt bărbat, care ziceau că e tatăl soţiei romane a lui Gaius, călare sub cerul înlăcrimat al toamnei. Am fost impresionată de faptul că a venit aici fără un detaşament de soldaţi care să-l sprijine. Dar, de fapt, şi fiul lui fusese destul de curajos, în ultima clipă.

Îmi era greu să-l privesc pe Macellius în faţă, ştiind răspunsul la întrebarea pe care nu a îndrăznit să mi-o adreseze direct şi dându-mi seama că nu i-aş putea spune niciodată cum a murit băiatul lui. Cele mai uluitoare zvonuri făceau deja înconjurul provinciei. Gaius murise ca un Rege britanic al Anului şi, deşi unii credeau că a fost roman, singurii care îl cunoşteau numele aveau un motiv întemeiat să păstreze tăcerea.

Oricât de dezorganizaţi erau romanii, aveau încă puterea de a îneca ţara în sânge dacă găseau vreo dovadă că un ofiţer roman a fost sacrificat pe deal. Dar, desigur, nu era niciun cadavru, doar un morman de cenuşă amestecată cu tăciunii focului de Samaine.

În timp ce se îndepărtau, Macellius s-a întors către mine şi am văzut că în ochii lui speranţa nu pierise cu totul.

— La Sanctuar locuia un băiat, a spus el. I se spunea Gawen. Cred că este… nepotul meu. Îmi poţi spune unde se află acum?

De data aceasta, cel puţin, am putut răspunde cu mâna pe inimă că nu ştiu, căci Gawen nu mai fusese văzut din ajunul zilei de Samaine, când dispăruseră şi doica lui şi Senara.

Căci au mai trecut trei zile după aceea până când Senara s-a întors înfricoşată, cu chipul răvăşit de lacrimi, urmată de un flăcău costeliv, care privea neliniştit împrejur.

— A murit pentru binele meu, a suspinat Senara când i-am spus ce s-a întâmplat cu Eilan. S-a condamnat pe sine ca să mă salveze pe mine – şi să-şi salveze copilul.

Gâtul mi se strângea, dar m-am străduit să vorbesc cu calm.

— Atunci, sacrificiul ei nu trebuie irosit. Vei face jurămintele şi

vei sluji Zeiţa în locul ei, acum, că nu mai este?

— Nu pot, nu pot, s-a văicărit Senara. Ar fi un păcat, căci sunt nazariteană. Părintele Petros se mută la Deva. Mă va lăsa să stau în sihăstria lui şi îmi voi petrece restul zilelor în rugăciune!

Am clipit, căci dintr-o dată mi s-a părut că văd căscioara din pădure înconjurată de mulţi alţii. Cu timpul, m-am gândit, mai multe femei pustnice se vor strânge în jurul ei. Iar ceea ce am văzut atunci a ajuns să se întâmple cu adevărat, căci aceasta a fost una dintre primele comunităţi evlavioase de femei care slujesc acum oamenii, aşa cum a făcut cândva Sanctuarul, dar asta s-a întâmplat după mulţi ani. Oare Eilan a prevăzut acest lucru? Oricum ar fi fost, tânăra femeie îşi jucase rolul. Senara putea să refuze să devină înaltă Preoteasă a Vernemetonului, dar, într-un fel, continua să fie urmaşa lui Eilan.

— Îl duci pe Gawen la bunicul lui? întrebă Senara. Nu-l pot ţine cu mine după ce fac jurământul creştin.

La care dintre ei? m-am întrebat cu ironie şi apoi mi-am dat seama că nu vroiam să-l încredinţez pe băiat nici unuia dintre ei – ambii, prizonieri ai urii unui trecut care murea.

— Gawen... L-am privit şi am văzut o fiinţă, nici roman, nici briton, nici băiat, nici bărbat, în faţa căruia se deschideau noi orizonturi. Până la urmă, Eilan murise ca acest copil să poată trăi într-o lume nouă. Eu mă întorc în Ţara Verii, unde ceţurile se rostogolesc în preajma unei văi căreia i se spune Avalon. Vrei să vii cu mine?

— Este Tărâmul Verii? a întrebat el. Mi-au spus că acolo a plecat mama.

— Nu tocmai. Ochii mi s-au umplut de lacrimi. Dar aproape de el, ar zice unii.

A privit împrejur şi a început să tremure, iar eu m-am gândit cât de greu trebuia să-i fie, fără să ştie, deocamdată, cu adevărat, ce a pierdut. Aproape la fel de greu cum îmi era mie, care înţelegeam prea bine totul.

Apoi şi-a ridicat ochii către mine şi am văzut în privirea lui un spirit care nu semăna niciun bunicul, nici cu părinţii lui.

— Prea bine, voi veni cu tine în Avalon.

Aici, în inima Ţării Verii, mă întreb uneori de ce, dintre toţi cei care au jucat un rol în această poveste, eu am fost singura cruţată. Ştiu că abia încep să văd planul măreţ în toate acestea. Este posibil, oare, ca fiul lui Eilan, care reprezintă două neamuri

puternice care s-au unit pentru a da naştere poporului nostru, să fie întemeietorul liniei din care se va ridica, într-o zi, salvatorul lor?

Nu am aflat. Nu am avut parte nici măcar de sfatul Merlinului, deşi Eilan a spus cândva că acesta i-a vorbit despre destinul ei. Există, probabil, un tipar. Ştiu doar că din Vultur şi din Dragon, nu din Corbul răzbunării, se va naşte un apărător al acestui pământ şi, poate, Merlinul se va întrupa pentru a-l ajuta, pe acel erou, la vremea lui.

Aici, în Ţara Verii, unde cercul de pietre umbreşte măreţul Tor şi nădejdea puterii dăinuie încă, aştept urmarea poveştii.